NYA TESTAMENTET
Reformationsbibeln

Nya Testamentet

Reformationsbibeln

Svenska Reformationsbibelsällskapets
översättning av

Textus Receptus
från 1894

samt revidering av

Karl XII:s Kyrkobibel
från 1703

Andra upplagan 2016
med noter från Karl XII:s Bibel
15 mars 2023

NYA TESTAMENTET
Reformationsbibeln

Andra upplagan, 2016, är en direktöversättning av Textus Receptus från 1894 samt en revidering av Karl XII:s Bibel från 1703.

© Svenska Reformationsbibelsällskapet
Andra upplagan, Borås 2016

Svenska Reformationsbibelsällskapet
Adress: Box 11098
Postnr & Ort: SE-507 11 Borås
Mobil: 0761 - 70 80 44
E-post: post@bibel.se
Hemsida: www.bibel.se

Förord till andra upplagan av Reformationsbibeln

Den gamla svenska reformationsbibeln, Karl XII:s kyrkobibel, har mycket troget följt den gamla grekiska grundtexten, Textus Receptus. Därför valde Svenska Reformationsbibelsällskapet att revidera Nya Testamentet och gav ut en första upplaga 2003. Vi önskar med Herrens hjälp se till att den gamla svenska reformationsbibeln får leva vidare i en nutida språkdräkt.
I andra upplagan 2016 så har reformationsbibelsällskapet översatt Textus Receptus från 1894 direkt till svenska. I arbetet har två översättningar haft stort inflytande, Karl XII:s Bibel och den engelska översättningen King James Version, eftersom de utgår ifrån samma grekiska grundtext.
Det innebär att de som önskar en texttrogen översättning av Textus Receptus från 1894 ska välja Reformationsbibeln. Det innebär också att de som önskar Karl XII:s Bibel på nutidssvenska ska välja Reformationsbibeln. Reformationsbibeln är dessutom den översättning på svenska som är mycket lik King James Version, eftersom den har haft stort inflytande i översättningsarbetet.
Reformationsbibeln är därmed en tidsenlig översättning av Textus Receptus samtidigt som den också är en revidering av Karl XII:s kyrkobibel.

I detta särtryck finns fotnoter om vad som stod i Karl XII:s Bibel från 1703.

I andra upplagan är även en del ord kursiverade. De kursiverade orden behövs för svenska språkets skull, men finns inte i grekiskan.
Andra upplagan, 2016, har strävat efter att bevara det bästa från svensk översättningstradition, samtidigt som svenska språket har fått en modernare språkdräkt och blivit lättare att förstå.

Ytterligare förkortningar:

KXII	*Karl XII:s Bibel*
KJV	*King James Version*
TR	*Textus Receptus*
Grek.	*Grekiska*
Alt. övers.:	*Alternativ översättning*

Svenska Reformationsbibelsällskapet

Nya Testamentet

Matt	Matteus Evangelium	7
Mark	Markus Evangelium	63
Luk	Lukas Evangelium	98
Joh	Johannes Evangelium	158
Apg	Apostlagärningarna	201
Rom	Romarbrevet	257
1 Kor	Första Korintierbrevet	281
2 Kor	Andra Korintierbrevet	304
Gal	Galaterbrevet	319
Ef	Efesierbrevet	327
Fil	Filipperbrevet	335
Kol	Kolosserbrevet	341
1 Thess	Första Thessalonikerbrevet	347
2 Thess	Andra Thessalonikerbrevet	352
1 Tim	Första Timoteusbrevet	355
2 Tim	Andra Timoteusbrevet	362
Tit	Titusbrevet	367
Filemon	Brevet till Filemon	370
Hebr	Hebreerbrevet	372
Jak	Jakobs brev	390
1 Petr	Första Petrusbrevet	396
2 Petr	Andra Petrusbrevet	403
1 Joh	Första Johannesbrevet	407
2 Joh	Andra Johannesbrevet	413
3 Joh	Tredje Johannesbrevet	414
Judas	Judas brev	415
Upp	Uppenbarelseboken	417

Matteus Evangelium

1 Kapitlet

Jesu släkttavla. Hans födelse och hans namn.

Detta är boken om Jesu Kristi, Davids sons, Abrahams sons, släkttavla. Luk. 3:23f.

2. Abraham födde Isak, Isak födde Jakob, Jakob födde Juda och hans bröder. 1 Mos. 21:2f, 25:24f, 29:35.

3. Juda födde Peres och Sera med Tamar, Peres födde Hesron, Hesron födde Ram. 1 Mos. 38:27f. Rut 4:18f. 1 Krön. 2:4f.

4. Ram födde Amminadab, Amminadab födde Naheson, Naheson födde Salmon.

5. Salmon födde Boas med Rahab, Boas födde Obed med Rut, Obed födde Isai. Rut 4:13, 17. 1 Krön. 2:10-12.

6. Isai födde kung David, kung David födde Salomo med Urias *hustru*. 1 Sam. 17:12. 2 Sam. 12:24.

7. Salomo födde Rehabeam, Rehabeam födde Abia, Abia födde Asa. 1 Kon. 11:43, 14:31, 15:8. 1 Krön. 3:10f. 2 Krön. 9:31, 12:16, 14:1.

8. Asa födde Josafat, Josafat födde Joram, Joram födde Ussia. 1 Kon. 15:24. 2 Kon. 8:16-24.

9. Ussia födde Jotam, Jotam födde Ahas, Ahas födde Hiskia. 2 Kon. 15:7, 16:20. 2 Krön. 26:23, 27:9.

10. Hiskia födde Manasse, Manasse födde Amon, Amon födde Josia. 2 Kon. 20:21. 1 Krön. 3:14. 2 Krön. 33:25.

11. Josia födde Jekonja och hans bröder, vid tiden för den babyloniska fångenskapen. 2 Kon. 23:30-34. 1 Krön. 3:15-16. 2 Krön. 36:1f.

12. Och efter den babyloniska fångenskapen födde Jekonja Sealtiel, Sealtiel födde Serubbabel. 1 Krön. 3:17-19. Esra 3:2, 5:2. Hagg. 1:1.

13. Serubbabel födde Abihud, Abihud födde Eljakim, Eljakim födde Assur.

14. Assur födde Sadok, Sadok födde Jakim, Jakim födde Eliud.

15. Eliud födde Eleasar, Eleasar födde Mattan, Mattan födde Jakob.

16. Jakob födde Josef, Marias man, och av henne föddes Jesus, som kallas Kristus.

17. Så *är* alla släktled* från Abraham intill David fjorton led och från David till den babyloniska fångenskapen fjorton led och från den babyloniska fångenskapen intill Kristus fjorton led. **Alt. övers. generationer.*

18. Med Jesu Kristi födelse gick det till så: När Maria, hans mor, var trolovad med Josef, visade det sig innan de hade kommit tillsammans, att hon var havande genom den Helige Ande. Luk. 1:27f.

19. Men Josef, hennes man, som var rättfärdig och inte ville utsätta henne för vanära, tänkte i hemlighet skilja* sig från henne. **KXII: överge.*

20. Men när han funderade över

detta, se, då uppenbarade sig en Herrens ängel för honom i en dröm och sa: Josef, Davids son, frukta inte att ta Maria, din hustru, till dig, för barnet i henne har blivit till genom den Helige Ande.
21. Och hon ska föda en Son, och du ska ge honom namnet Jesus*, för han ska frälsa sitt folk från deras synder. Ps. 130:8. Luk. 1:31, 2:21. Apg. 4:12, 10:43, 13:38-39.
**Hebr. Jeschua (Josua). Betyder Herrens frälsning.*
22. Och allt detta hände för att det skulle uppfyllas* som Herren hade sagt genom profeten, som sa:
**KXII: fullbordas.*
23. Se, jungfrun ska bli havande och föda en Son, och de ska ge honom namnet Emmanuel, vilket betyder: Gud med oss. Jes. 7:14.
24. När Josef vaknade upp ur sömnen, gjorde han som Herrens ängel hade befallt honom, och tog sin hustru till *sig*,
25. men rörde henne inte, förrän hon hade fött sin Son, den förstfödde, och han gav honom namnet Jesus. Luk. 2:21.

2 Kapitlet

De vise männen från Östern. Flykten till Egypten. Herodes barnamord. Återkomsten från Egypten.

När Jesus hade fötts i Betlehem i Judeen i kung Herodes dagar, se, då kom vise* män från Östern till Jerusalem, Luk. 2:1f.
**Österländska stjärntydare.*
2. och sa: Var är judarnas nyfödde Konung? Vi har nämligen sett hans stjärna i östern och har kommit för att tillbe honom.
3. När kung Herodes hörde *det*, blev han förskräckt, och hela Jerusalem med honom,
4. och när han hade kallat samman folkets alla överstepräster och skriftlärda, frågade han ut dem, var Kristus skulle födas.
5. Då svarade de honom: I Betlehem i Judeen, för så är skrivet genom profeten:
6. Och du Betlehem *i* Juda land är inte alls den minste bland Juda furstar, för från dig ska det komma en Furste, som ska vara en Herde* för mitt folk Israel. 2 Sam. 5:2. Mika 5:2. Joh. 7:42. **KXII: Herre.*
7. Då kallade Herodes i hemlighet *på* de vise männen och förhörde dem noga om tiden då stjärnan hade visat sig.
8. Sedan skickade han dem till Betlehem och sa: Res dit och forska noga efter barnet, och när ni har funnit *honom*, underrätta mig, så att också jag kan komma och tillbe honom.
9. När de hade hört kungen, begav de sig iväg. Och se, stjärnan som de hade sett i öster gick före dem, tills den stannade över den plats där barnet var.
10. När de såg stjärnan, uppfylldes de av mycket stor glädje.
11. Och när de hade kommit in i huset såg de barnet med Maria, hans mor, och de föll ner och tillbad honom och öppnade sina skatter och bar fram gåvor åt honom: guld, rökelse och myrra. Ps. 72:10f. Jes. 60:6.
12. Och sedan de i en dröm hade blivit varnade av Gud att de inte skulle återvända till Herodes, tog

de en annan väg hem till sitt land.
13. När de hade gett sig av, se, då uppenbarade sig i en dröm en Herrens ängel för Josef och sa: Stå upp och ta barnet och dess mor och fly till Egypten, och stanna där tills jag säger till dig, för Herodes tänker söka efter barnet för att döda det.
14. Då stod han upp och tog om natten med sig barnet och dess mor och flydde till Egypten,
15. och stannade där tills Herodes hade dött, för att det skulle uppfyllas som Herren hade sagt genom profeten, som sa: Ut ur Egypten har jag kallat min Son.
2 Mos. 4:22-23. Hos. 11:1.
16. När Herodes nu såg att han hade blivit lurad av de vise männen, blev han mycket vred och sände ut *folk* och lät döda alla pojkar i Betlehem och i hela dess omgivning, de som var två år och därunder, i enlighet med den tid som han noga hade tagit reda på av de vise männen.
17. Då uppfylldes det som var sagt av profeten Jeremia, när han sa:
18. I Rama* hördes ett rop, klagan och gråt och mycket jämmer: Rakel begråter sina barn och vill inte låta sig tröstas, eftersom de inte längre finns till. 1 Mos. 35:19, 48:7. Jer. 31:15.
**KXII: Höjden.*
19. Men när Herodes hade dött, se, då uppenbarade sig i en dröm en Herrens ängel för Josef i Egypten,
20. och sa: Stå upp och ta med dig barnet och dess mor och bege dig till Israels land, för de som sökte efter barnets liv är döda.
21. Då stod han upp och tog barnet och dess mor och kom till Israels land.
22. Men när han hörde att Arkelaus regerade över Judeen i sin far Herodes ställe, fruktade han för att bege sig dit. Och sedan de i en dröm hade blivit varnade av Gud, drog han bort till Galileens trakter.
23. Och han kom och bosatte sig i en stad som heter Nasaret, för att det skulle uppfyllas som var sagt genom profeterna: Han ska kallas nasaré. Dom. 13:5f. Mark. 14:67. Luk 4:16. Joh. 1:46, 7:52. Apg. 3:6.

3 Kapitlet

Johannes Döparen predikar och döper. Jesus döps.

Vid den tiden kom Johannes Döparen och predikade i Judeens öken Mark. 1:4. Luk. 3:2f. Joh. 1:6f.
2. och sa: Omvänd* er för himmelriket** är nära. Matt. 4:17. Mark. 1:15.
**KXII: gör bättring. Alt. övers. gör sinnesändring, ångra er. **Ordagrant: himlarnas rike.*
3. För han är den som profeten Jesaja talade om, när han sa: En röst ropar i öknen: Bered Herrens väg, gör hans stigar raka.
Jes. 40:3. Mark. 1:3. Luk. 3:4. Joh. 1:23.
4. Och Johannes hade kläder av kamelhår och ett läderbälte om midjan, och hans mat var gräshoppor och vildhonung. 2 Kon. 1:8. Matt. 11:8, 18. Mark. 1:6.
5. Då gick Jerusalem, hela Judeen och hela landet kring Jordan ut till honom,
6. bekände sina synder och lät döpa sig av honom i Jordan. Mark. 1:5.
7. Men då han såg att många av fariseerna och sadduceerna kom till hans dop, sa han till dem: Ni

huggormsyngel, vem har fått er att tro att ni kan fly undan den kommande vreden? Matt. 5:20, 12:34. Matt. 23:33. Luk. 3:7f. Rom. 5:9. 1 Thess. 1:10.

8. Bär därför sådan frukt som hör till omvändelsen*. Luk. 3:8.

**KXII: bättringen. Alt. övers. sinnesändringen, ångern.*

9. Och tänk inte att ni kan säga till er själva: Vi har Abraham till far. För jag säger er att Gud av dessa stenar kan uppväcka barn åt Abraham. Joh. 8:39. Apg. 13:26.

10. Och redan nu är yxan satt till roten på träden. Därför blir vart och ett träd som inte bär god frukt avhugget och kastat i elden. Matt. 7:19. Luk. 13:7. Joh. 15:2f.

11. Jag döper er i sanning i vatten till omvändelse*, men han som kommer efter mig är starkare än jag. Jag är inte värdig att bära hans sandaler. Han ska döpa er med den Helige Ande och eld. Hes. 36:25f. Joel 2:28. Mark. 1:7f. Luk. 3:16f. Joh. 1:26f. Apg. 1:5, 2:4, 11:15f, 13:25, 19:4.

**KXII: bättring. Alt. övers. sinnesändring, ånger.*

12. Han har sin kastskovel i handen, och han ska noga rensa sin tröskplats* och samla sitt vete i ladan, men agnarna ska han bränna upp i en outsläcklig eld. Jes. 66:24. Jer. 15:7. Matt. 13:30. Luk. 3:17. **KXII: loge.*

13. Då kom Jesus från Galileen till Jordan, till Johannes, för att låta döpa sig av honom. Mark. 1:9. Luk. 3:21. Joh. 1:32f.

14. Men Johannes försökte hindra honom och sa: Jag behöver döpas av dig, och du kommer till mig?

15. Då svarade Jesus och sa till honom: Låt *det* ske nu, för på detta sätt ska vi göra för att uppfylla all rättfärdighet. Då tillät han honom det.

16. Och när Jesus hade blivit döpt, steg han genast upp ur vattnet, och se, då öppnades himlarna för honom, och han såg Guds Ande sänka sig ner som en duva och komma över honom. Hes. 1:1. Mark. 1:10. Luk. 3:22. Joh. 1:32f.

17. Och se, en röst från himlen* sa: Denne är min älskade Son. I honom har jag ett gott behag. Ps. 2:7. Jes. 42:1. Matt. 12:18, 17:5. Mark. 1:11, 9:7. Luk. 9:35. Kol. 1:13f. 2 Petr. 1:17.

**Ordagrant: himlarna.*

4 Kapitlet

Jesus frestas av djävulen, bosätter sig i Kapernaum, börjar predika, kallar lärjungar, botar sjuka.

Då blev Jesus förd av Anden ut i öknen, för att frestas av djävulen. Mark. 1:12. Luk. 4:1. Hebr. 2:18.

2. Och när han hade fastat i fyrtio dagar och fyrtio nätter, blev han sedan hungrig. 2 Mos. 34:28. 1 Kon. 19:8.

3. Och frestaren kom fram till honom och sa: Om du är Guds Son, så befall att dessa stenar blir bröd.

4. Då svarade han och sa: Det står skrivet: Människan ska inte leva bara av bröd, utan av varje ord som utgår från Guds mun. 5 Mos. 8:3. Luk. 4:4.

5. Då tog djävulen honom med sig till den heliga staden och ställde honom på templets högsta plats

6. och sa till honom: Om du är Guds Son, så kasta dig ner, för det står skrivet: Han ska ge sina änglar befallning om dig, och de ska bära dig på *sina* händer, så att du inte stöter din fot mot någon sten. Ps. 91:11f.

7. Jesus sa till honom: Det är också skrivet: Du skall inte sätta Herren, din Gud, på prov. 5 Mos. 6:16.
8. Åter tog djävulen honom med sig upp på ett mycket högt berg och visade honom alla riken i världen och deras härlighet
9. och sa till honom: Allt detta vill jag ge dig, om du faller ner och tillber mig.
10. Då sa Jesus till honom: Gå bort, Satan. För det står skrivet: Herren, din Gud, ska du tillbe, och endast honom ska du tjäna. 5 Mos. 6:13. 5 Mos. 10:20. Luk. 4:8.
11. Då lämnade djävulen honom, och se, änglar kom fram och tjänade honom. Joh. 1:51.
12. Då nu Jesus hörde, att Johannes var satt i fängelse, vände han tillbaka till Galileen. Mark. 1:14. Luk. 3:20, 4:14.
13. Och sedan han lämnat Nasaret kom han och bodde i Kapernaum, som ligger vid sjön, inom Sebulons och Naftalis områden,
14. för att det skulle uppfyllas som var sagt genom profeten Jesaja, som sa:
15. Sebulons land och Naftalis land, *vid* havsvägen, på andra sidan Jordan, hedningarnas Galileen, Jes. 9:1-2.
16. det folk som satt i mörker fick se ett stort ljus, och för dem som satt i dödens land och skugga har ett ljus gått upp. Jes. 9:1-2. Luk. 1:78f.
17. Från den tiden började Jesus predika och säga: Omvänd er*, för himmelriket** har kommit nära. Matt. 3:2, 10:7. Mark. 1:15.
**KXII: gör bättring. Alt. övers. gör sinnesändring, ångra er. **Ordagrant: himlarnas rike.*
18. När Jesus gick utmed Galileiska sjön, såg han två bröder, Simon som kallas Petrus och hans bror Andreas, kasta ut ett nät i sjön för de var fiskare. Mark. 1:16. Luk. 5:1f. Joh. 1:42.
19. Då sa han till dem: Följ mig, och jag ska göra er till människofiskare. Matt. 13:47.
20. Och genast övergav de näten och följde honom. Matt. 19:27.
21. När han gick längre fram, såg han två andra bröder, Jakob, Sebedeus *son*, och hans bror Johannes, där de tillsammans med sin far Sebedeus lagade sina nät i båten. Och han kallade på dem, Luk. 5:2.
22. och genast övergav de båten och sin far och följde honom.
23. Och Jesus gick omkring i hela Galileen och undervisade i synagogorna och predikade evangelium* om riket och botade alla slags sjukdomar och alla slags krämpor bland folket. Matt. 9:35. Mark. 1:39. Luk. 4:16, 40.
**Grek. evangélion: glatt budskap.*
24. Sedan spred sig ryktet om honom över hela Syrien. Och man förde till honom alla sjuka, som led av olika slags sjukdomar och var plågade av smärtor. Dessutom *de* som var besatta av onda andar, och *de* som var sinnessjuka* och *de* som var lama. Och han helade dem. Matt. 14:35f. Mark. 1:28. Apg. 10:38.
**Alt. övers. månadsrasande.*
25. Och mycket folk följde honom från Galileen och *från* Dekapolis*, och *från* Jerusalem, och *från* Judeen och *från* andra sidan Jordan. Mark. 3:7. Luk. 6:17. **KXII: De tio städerna.*

5 Kapitlet

Början av Jesu bergspredikan.

När han såg folket, steg han upp på berget, och sedan han hade satt sig, kom hans lärjungar fram till honom.

2. Då öppnade han sin mun, undervisade dem och sa:

3. Saliga* *är* de som är fattiga i anden, för dem hör himmelriket** till. Jes. 57:15, 61:1. Luk. 6:20.
**Alt. övers. Välsignade. **Ordagrant: himlarnas rike.*

4. Saliga *är* de som sörjer, för de ska bli tröstade. Ps. 126:5. Jes. 61:2. Luk. 6:21.

5. Saliga *är* de ödmjuka*, för de ska ärva jorden**. Ps. 37:11.
**KXII: saktmodiga. **Alt. övers. landet.*

6. Saliga *är* de som hungrar och törstar efter rättfärdighet, för de ska bli mättade. Jes. 55:1, 65:13. Matt. 11:28. Joh. 6:35.

7. Saliga *är* de barmhärtiga, för de ska få barmhärtighet. Jak. 2:13.

8. Saliga *är* de renhjärtade, för de ska se Gud. Ps. 24:4, 73:1. Hebr. 12:14. 1 Joh. 3:2.

9. Saliga *är* de som skapar frid*, för de ska kallas Guds barn.
**KXII: är fridsamma.*

10. Saliga *är* de som är förföljda för rättfärdighets skull, för dem hör himmelriket* till. 2 Tim. 2:12. 1 Petr. 3:14. **Ordagrant: himlarnas rike.*

11. Saliga *är* ni, när människorna hånar och förföljer er och lögnaktigt säger allt ont emot er för min skull. Luk. 6:22.

12. Gläd *er* och jubla, för er lön *är* stor i himlen, för så förföljde de profeterna som var före er. 2 Krön. 36:16. Matt. 23:34. Luk. 6:23. Apg. 5:41, 7:52. 2 Kor. 4:17. Jak. 1:2, 5:10.

13. Ni är jordens salt, men om saltet mister sin sälta, med vad ska man då salta? Till inget annat duger det än att kastas ut och trampas ner av människorna. Mark. 9:50. Luk. 14:34.

14. Ni är världens ljus. Inte kan en stad döljas, som ligger på ett berg. Joh. 8:12. 2 Kor. 4:6. Fil. 2:15.

15. Inte heller tänder man ett ljus och sätter det under skäppan*, utan på ljusstaken, så att det lyser för alla dem som är i huset. Mark. 4:21. Luk. 8:16, 11:33. **Ett sädesmått av trä.*

16. Så låt ert ljus lysa inför människorna, så att de ser era goda gärningar och prisar er Fader, som är i himlarna. 1 Petr. 2:12.

17. Tro* inte att jag har kommit för att upphäva lagen eller profeterna. Jag kom inte för att upphäva, utan för att fullborda.
**KXII: Ni ska inte mena.*

18. För sannerligen säger jag er: Förrän himmel och jord förgås, ska inte en minsta bokstav* eller en enda prick** i lagen förgås förrän allt har skett. Matt. 24:35. Luk. 16:17, 21:33.
**Grek. iota, som är den minsta bokstaven i det grekiska alfabetet. **Det minsta strecket i en hebreisk bokstav.*

19. Därför, den som upphäver ett av dessa minsta bud och lär människorna så, ska kallas den minste i himmelriket, men den som håller dem och lär *så*, ska kallas stor i himmelriket*. Jak. 2:10.*Ordagrant: himlarnas rike.*

20. För jag säger er, att om er rättfärdighet inte går långt utöver de skriftlärdas och fariseernas, så ska ni inte alls komma in i himmelriket*. Matt. 23:25. Luk. 11:39. **Ordagrant: himlarnas rike.*

21. Ni har hört att det blev sagt till dem i forna tider: Du skall inte dräpa, och den som dräper, han blir skyldig under domen. 2 Mos. 20:13. 5 Mos. 5:17.

22. Men jag säger er, att var och en som blir vred på sin broder utan giltigt skäl[1], han blir skyldig under domen, och den som säger: Ditt dumhuvud[2] till sin broder, han är skyldig inför Stora rådet. Men den som säger: *Din* dåre, han är skyldig till helvetets[3] eld. Ps. 4:5. Ef. 4:26. 1 Joh. 3:11, 23.

[1]KXII utelämnar: utan giltigt skäl. [2]Raka, ett syriskt skymford som betyder en man med tomt huvud. [3]Grek. gehenna.

23. Därför, om du bär fram din gåva till altaret och där kommer ihåg att din broder har något emot dig,

24. så lämna din gåva där framför altaret, och gå först bort och försona dig med din broder, och kom sedan och offra din gåva. Matt. 6:14. Mark. 11:25.

25. Skynda dig att komma överens med din motpart, medan du ännu är med honom på vägen, så att din motpart inte överlämnar dig åt domaren och domaren överlämnar dig åt rättstjänaren och du kastas i fängelse. Luk. 12:58. Ef. 4:26.

26. Sannerligen säger jag dig: Du ska inte komma ut därifrån, förrän du har betalat till sista öret.

27. Ni har hört att det blev sagt till dem i forna tider: Du skall inte göra hor*. 2 Mos. 20:14. 5 Mos. 5:18.

**Alt. övers. begå äktenskapsbrott.*

28. Men jag säger er: Var och en som med begär ser på en kvinna,* han har redan gjort hor** med henne i sitt hjärta. Job 31:1.

**Ordagrant: ser på en kvinna för att ha begär till henne. **Alt. övers. äktenskapsbrott.*

29. Och om ditt högra öga förleder dig till synd, så riv ut det, och kasta *det* ifrån dig. För *det är* bättre för dig, att en del av din kropp går förlorad än att hela din kropp kastas i helvetet*. Matt. 10:28, 18:9. Mark. 9:43. **Grek. gehenna.*

30. Och om din högra hand förleder dig till synd, så hugg av den, och kasta *den* ifrån dig. För *det är* bättre, att en del av din kropp går förlorad än att hela din kropp kastas i helvetet*. **Grek. gehenna.*

31. Det är också sagt: Den som skiljer sig från sin hustru, han ska ge henne ett skilsmässobrev. 5 Mos. 24:1f. Matt. 19:7. Mark. 10:4.

32. Men jag säger er: Var och en som skiljer sig från sin hustru, utom för otukts skull, är orsak till att hon begår äktenskapsbrott*, och var och en som gifter sig med den frånskilda begår äktenskapsbrott. Mark. 10:11. Luk. 16:18. 1 Kor. 7:10. **KXII: hor.*

33. Åter har ni hört att det blev sagt till dem i forna tider: Du ska inte svära falskt, utan du ska hålla din ed inför Herren. 2 Mos. 20:7. 3 Mos. 19:12. 4 Mos. 30:3. 5 Mos. 5:11, 23:21f. Jes. 65:16.

34. Men jag säger er: Ni ska inte svära alls, varken vid himlen, för den är Guds tron, Jes. 66:1. Matt. 23:21. Jak. 5:12.

35. inte heller vid jorden, för den är hans fotpall, inte heller vid Jerusalem, för det är den store Konungens stad. Ps. 48:3.

36. Inte heller ska du svära vid ditt huvud, för du kan inte göra ett hårstrå vitt eller svart.

37. Utan ert tal ska vara ja, ja, nej, nej. Allt utöver det kommer från den onde. Jak. 5:12.

38. Ni har hört att det är sagt: Öga för öga och tand för tand. 2 Mos. 21:24. 3 Mos. 24:20. 5 Mos. 19:21.

39. Men jag säger er, att ni inte ska

stå emot det onda, utan vem som än slår dig på din högra kind, så vänd också den andra åt honom.
Ords. 20:22, 24:29. Jes. 50:6. Luk. 6:29. Rom. 12:19. 1 Thess. 5:15. 1 Petr. 3:9.

40. Och om någon vill gå till rätta med dig och ta din livklädnad*, så låt honom få din mantel också.
Rom. 12:17. 1 Kor. 6:7.
**En lång skjorta som man bar närmast kroppen.*

41. Om någon tvingar dig att gå en mil*, *så* gå två med honom.
**En romersk mil motsvarande ca 1,5 kilometer.*

42. Ge åt honom som ber dig, och vänd dig inte bort från honom som vill låna av dig. 5 Mos. 15:7f. 1 Joh. 3:17.

43. Ni har hört att det är sagt: Du ska älska din nästa och hata din fiende. 3 Mos. 19:17f. 5 Mos. 23:3f.

44. Men jag säger er: Älska era fiender, välsigna dem som förbannar er, gör väl mot dem som hatar er, och be för dem som hånar er och förföljer er, 2 Mos. 23:4-5.
Ords. 25:21. Luk. 6:27, 23:34. Apg. 7:60. Rom. 12:14, 20. 1 Kor. 4:12.

45. så att ni kan vara barn till er Fader som är i himlarna. För han låter sin sol gå upp över onda och goda och låter det regna över rättfärdiga och orättfärdiga.

46. För om ni älskar dem som älskar er, vad får ni för lön för det? Gör inte också tullindrivarna* detsamma? **KXII: publikanerna.*

47. Och om ni hälsar endast på era bröder, vad gör ni för märkvärdigt med det? Gör inte tullindrivarna det också?

48. Var därför fullkomliga, såsom er Fader som är i himlarna är fullkomlig. 3 Mos. 11:44, 19:2. 3 Mos. 20:7, 26. 5 Mos. 18:13.

6 Kapitlet

Fortsättning av Jesu bergspredikan.

Ge akt på er gåva*, så att ni inte ger den inför människorna för att bli sedda av dem. Annars har ni ingen lön hos er Fader, som är i himlarna. Matt. 23:5. **KXII: allmosa.*

2. Därför, när du ger en gåva, så låt inte stöta i basun för dig, som hycklarna gör i synagogorna och på gatorna, för att de ska bli prisade av människorna. Sannerligen säger jag er: De har fått ut sin lön.

3. Men när du ger en gåva, så låt inte din vänstra hand veta vad den högra gör,

4. så att dina gåvor förblir i det fördolda, och din Fader, som ser i det fördolda, ska själv belöna dig synligt. Luk. 14:14.

5. Och när du ber, ska du inte vara som hycklarna, för de älskar att stå i synagogorna och i gathörnen för att be, så att människorna ska se dem. Sannerligen säger jag er: De har fått ut sin lön.

6. Men du, när du ber, gå in i din kammare och när du har stängt din dörr, be till din Fader som är i det fördolda. Och din Fader, som ser i det fördolda, ska belöna dig synligt. 2 Kon. 4:33. Apg. 9:40, 10:9.

7. Och när ni ber *ska ni* inte upprepa tomma ord som hedningarna, för de menar att de ska bli hörda för sina många ords skull. 1 Kon. 18:26.

8. Ni ska därför inte likna dem. För er Fader vet vad ni behöver, innan ni ber honom.

9. Därför ska ni be så: Fader vår som är i himlarna! Helgat vare ditt namn. Luk. 11:2.
10. Låt ditt rike komma. Ske din vilja, såsom i himlen, så också på jorden.
11. Ge oss idag vårt dagliga bröd
12. och förlåt oss våra skulder, såsom också vi förlåter dem som är oss skyldiga.
13. Och för oss inte in i frestelse, utan fräls oss från det onda, för riket är ditt och makten och härligheten i evighet. Amen. Matt. 4:1f. 1 Tim. 6:16. 2 Tim. 4:18.
14. För om ni förlåter människorna deras överträdelser, så ska också er himmelske Fader förlåta er. Matt. 5:23. Mark. 11:25. Kol. 3:13.
15. Men om inte ni förlåter människorna deras överträdelser, så ska inte heller er Fader förlåta era överträdelser. Matt. 18:35. Jak. 2:13.
16. Och när ni fastar, se inte dystra ut som hycklarna. För de vanställer sina ansikten, för att människorna ska se att de fastar. Sannerligen säger jag er: De har fått ut sin lön. Jes. 58:1f.
17. Men när du fastar, smörj ditt huvud och tvätta ditt ansikte, Dan. 10:3.
18. för att människorna inte ska se att du fastar, utan din Fader som är i det fördolda. Och din Fader, som ser i det fördolda, ska belöna dig synligt.
19. Samla er inte skatter på jorden, där mal och rost fördärvar, och där tjuvar bryter sig in och stjäl, Ords. 23:4.
20. utan samla er skatter i himlen, där varken mal eller rost fördärvar, och där tjuvar inte bryter sig in och stjäl. Matt. 19:21. Luk. 12:33. 1 Tim. 6:6f.
21. För där er skatt är, där kommer också ert hjärta att vara.
22. Ögat är kroppens ljus. Är ditt öga friskt, så får hela din kropp ljus. Luk. 11:34.
23. Men är ditt öga fördärvat, så blir hela din kropp mörk. Är det nu så, att ljuset som är i dig är mörker, hur djupt blir då inte mörkret? Ords. 20:27.
24. Ingen kan tjäna två herrar. För antingen ska han hata den ene och älska den andre, eller så ska han hålla sig till den ene och förakta den andre. Ni kan inte tjäna både Gud och mammon*. 1 Kon. 18:21. Luk. 16:13. **Arameiskt ord som betyder rikedom.*
25. Därför säger jag er: Bekymra er inte för ert liv, vad ni ska äta eller dricka, och inte för er kropp, vad ni ska klä er med. Är inte livet mer än maten, och kroppen mer än kläderna? Luk. 12:22. Fil. 4:6. 1 Tim. 6:8. Hebr. 13:5. 1 Petr. 5:7.
26. Se på himlens fåglar: De sår inte, de skördar inte och samlar inte heller i lador, och ändå föder er himmelske Fader dem. Är inte ni värda mycket mer än de? Ps. 147:9. Matt. 10:29. Luk. 12:24.
27. Vem är den bland er, som med sin omsorg förmår lägga en aln till sin livslängd*? **Alt. övers. och KXII: längd.*
28. Och varför bekymrar ni er för kläder? Se på liljorna på marken, hur de växer: De arbetar inte, inte heller spinner de.
29. Men jag säger er, att inte ens Salomo i all sin härlighet var så klädd som en av dem. 1 Kon. 10:25.
30. Om nu Gud klär gräset på

marken, vilket i dag finns till och i morgon kastas i ugnen, *skulle han* då inte mycket mer *göra det* med er, ni klentrogna?
31. Därför ska ni inte vara bekymrade och säga: Vad ska vi äta? eller: Vad ska vi dricka? eller: Vad ska vi klä oss med?
32. Efter allt detta söker ju hedningarna, men er himmelske Fader vet att ni behöver allt detta. Ps. 55:23.
33. Men sök först Guds rike och hans rättfärdighet, så ska ni få allt detta också. 1 Kon. 3:13. Ps. 37:25.
34. Bekymra er därför inte för morgondagen, för morgondagen ska ha sina egna bekymmer. Var dag har nog av sin *egen* plåga. Luk. 10:41f.

7 Kapitlet

Slutet av Jesu bergspredikan.

Döm inte, så att ni inte blir dömda. Luk. 6:37. Rom. 2:1. 1 Kor. 4:3. Jak. 4:11.
2. För med den dom ni dömer med ska ni bli dömda, och med det mått som ni mäter med ska det mätas upp tillbaka åt er. Mark. 4:24. Luk. 6:38.
3. Men varför ser du flisan* i din broders öga men märker inte bjälken i ditt eget öga? Luk. 6:41.
**KXII: grandet, dvs. liten partikel.*
4. Eller hur kan du säga till din broder: Låt mig ta ut flisan ur ditt öga, och se, du har en bjälke i ditt eget öga?
5. Hycklare, ta först ut bjälken ur ditt eget öga, och sedan kommer du att se klart *nog* för att ta ut flisan ur din broders öga.
6. Ge inte det som är heligt åt hundarna, och kasta inte era pärlor för svinen, så att de inte trampar dem under sina fötter och vänder sig om och river sönder er. Ords. 23:9. Apg. 13:46.
7. Be och ni ska få, sök och ni ska finna, bulta och det ska öppnas för er. Jer. 29:12. Matt. 21:22. Mark. 11:24. Luk. 11:9. Joh. 14:13, 15:7, 16:23. 1 Joh. 3:22.
8. För var och en som ber, han får, och den som söker, han finner, och för honom som bultar ska det öppnas. Jak. 1:5-6.
9. Eller vem är den människa bland er, som då hans son ber om bröd, ger honom en sten? Luk. 11:11.
10. Eller om han ber om en fisk, skulle han då ge honom en orm?
11. Om nu ni som är onda förstår att ge era barn goda gåvor, hur mycket mer ska *inte* er Fader, som är i himlarna, ge det som är gott åt dem som ber honom?
12. Därför, allt det ni vill att människorna ska göra för er, det ska ni också göra för dem, för detta är lagen och profeterna. Matt. 22:39-40. Luk. 6:31. Rom. 13:8f. Gal. 5:14.
13. Gå in genom den trånga porten. För den port *är* vid, och den väg *är* bred som leder till fördärvet, och det är många som går in genom den. Luk. 13:24.
14. För den port *är* trång, och den väg *är* smal* som leder till livet, och det är få som finner den.
**Alt. övers. svår.*
15. Men akta er för de falska profeterna, som kommer till er i fårakläder, men i sitt inre är rovgiriga vargar. Mika 3:5. 2 Tim. 3:5. 1 Joh. 4:1.

16. Av deras frukt ska ni känna dem. Inte plockar man väl vindruvor från törnen, eller fikon från tistlar?
17. Så bär vart och ett gott träd god frukt, men ett dåligt* träd bär dålig** frukt. Matt. 12:33. Luk. 6:43-44.
**KXII: ont. **KXII: ond.*
18. Ett gott träd kan inte bära dålig* frukt, inte heller *kan* ett dåligt** träd bära god frukt.
**KXII: ond. **KXII: ont*
19. Vart och ett träd som inte bär god frukt huggs ner och kastas i elden. Matt. 3:10. Joh. 15:2f.
20. Därför ska ni känna dem av deras frukt.
21. Inte alla som säger Herre, Herre, till mig ska komma in i himmelriket, utan den som gör min Faders vilja som är i himlarna.
Jes. 29:13. Hos. 8:2. Luk. 6:46, 11:28. Rom. 2:13. Jak. 1:22.
22. På den dagen ska många säga till mig: Herre, Herre, har vi inte profeterat i ditt namn, och i ditt namn drivit ut onda andar, och i ditt namn gjort många kraftgärningar? Matt. 24:24.
23. Men då ska jag säga dem som det är*: Jag har aldrig känt er. Gå bort ifrån mig, ni lagbrytare**.
**KXII: bekänna. **KXII: ogärningsmän.*
Ps. 6:9. Matt. 25:12, 41. Luk. 13:26-27.
24. Därför, var och en som hör dessa mina ord och gör efter dem, honom vill jag likna vid en vis man, som byggde sitt hus på klippan.
Luk. 6:47-48.
25. Och slagregn föll, och floderna kom, och vindarna blåste och stötte mot huset, men det föll inte omkull, eftersom det var grundat på klippan.
26. Men var och en som hör dessa mina ord och inte gör efter dem, han liknar en oförståndig man, som byggde sitt hus på sanden.
27. Och slagregn föll, och floderna kom, och vindarna blåste och stötte mot huset, och det föll omkull, och dess fall var stort. Hes. 13:13f.
28. Och det hände, att när Jesus hade avslutat detta tal, var folket mycket häpna över hans undervisning.
29. För han undervisade dem med makt, och inte som de skriftlärda.
Mark. 1:22. Luk. 4:32. Joh. 7:46.

8 Kapitlet

Jesus botar en spetälsk man, en officers tjänare, Petrus svärmor och andra sjuka, talar om sin efterföljelse, stillar en storm på sjön, befriar två besatta.

När han gick ner från berget, följde mycket folk honom.
2. Och se, där kom en spetälsk man och tillbad honom och sa: Herre, om du vill, kan du göra mig ren.
Mark. 1:40. Luk. 5:12.
3. Då räckte Jesus ut handen och rörde vid honom och sa: Jag vill, bli ren. Och genast blev han ren från sin spetälska.
4. Och Jesus sa till honom: Se till att du inte talar om detta för någon, men gå bort och visa dig för prästen och offra den gåva som Mose har befallt, till ett vittnesbörd för dem.
3 Mos. 14:3f.
5. När Jesus kom in i Kapernaum, gick en officer fram till honom och bad honom, Luk. 7:1.

6. och sa: Herre, min tjänare ligger lam där hemma och har svåra plågor.
7. Då sa Jesus till honom: Jag ska komma och bota honom.
8. Officeren svarade och sa: Herre, jag är inte värdig att du går in under mitt tak, men säg endast ett ord, så blir min tjänare frisk.
9. För även jag är en människa som står under andras befäl, och jag har soldater under mig själv, och jag säger till den ene: Gå, och han går, och till den andre: Kom, och han kommer, och till min tjänare: Gör det, och han gör så.
10. När Jesus hörde *detta*, förundrade han sig och sa till dem som följde honom: Sannerligen säger jag er: Inte ens i Israel har jag funnit en så stor tro. Matt. 15:28.
11. Men jag säger er, att många ska komma från öster och väster och sitta till bords med Abraham och Isak och Jakob i himmelriket.
Jes. 2:2. Mal. 1:11. Luk. 13:29.
12. Men rikets barn ska bli utkastade i det yttersta mörkret. Där ska vara gråt och tandagnisslan.
Matt. 22:13, 24:51, 25:30. Luk. 13:28.
13. Sedan sa Jesus till officeren: Gå, och *så* som du trodde, ska det ske dig. Och i samma stund blev hans tjänare frisk. Matt. 9:29.
14. Sedan när Jesus kom in i Petrus hus, såg han att hans svärmor låg sjuk i feber. Mark. 1:30. Luk. 4:38.
15. Då rörde han vid hennes hand, och febern lämnade henne, och hon stod upp och tjänade dem.
16. När det blev kväll, förde de till honom många som var besatta av onda andar. Och han drev ut andarna med *sitt* ord och botade alla som var sjuka, Mark. 1:32. Luk. 4:40.
17. för att det skulle uppfyllas som var sagt genom profeten Jesaja, som sa: Han tog på sig våra svagheter, och våra sjukdomar bar han.
Jes. 53:4.
18. När Jesus såg de stora folkskarorna omkring sig, befallde han att *man skulle* fara över till andra sidan.
19. Då kom en skriftlärd fram och sa till honom: Mästare, jag vill följa dig vart du än går. Luk. 9:57.
20. Då sa Jesus till honom: Rävarna har lyor och himlens fåglar *har* bon, men Människosonen har inget ställe där han kan vila *sitt* huvud.
21. Och en annan av hans lärjungar sa till honom: Herre, tillåt mig att först gå bort och begrava min far.
22. Men Jesus sa till honom: Följ mig, och låt de döda begrava sina döda. Luk. 9:60. Ef. 2:5. 1 Tim. 5:6.
23. Sedan steg han i båten, och hans lärjungar följde honom.
Mark. 4:35. Luk. 8:22.
24. Och se, det blåste upp till full storm på sjön så att vågorna sköljde över båten. Men han sov.
25. Då gick hans lärjungar fram och väckte honom, och sa: Herre, rädda oss! Vi går under!
26. Då sa han till dem: Varför är ni rädda, ni klentrogna? Sedan reste han sig upp och talade strängt* till vindarna och sjön, och det blev alldeles lugnt. Job 26:12. **KXII: näpste.*
27. Men människorna förundrade sig och sa: Vem är han, eftersom både vindarna och sjön lyder honom?

28. Därefter, när han kom över till andra sidan, till gergesenernas område, kom två besatta av onda andar* emot honom, ut från gravarna. De var så våldsamma att ingen kunde ta sig fram på den vägen. Mark. 5:1. Luk. 8:26.
*KXII: djävulen.

29. Och se, de ropade och sa: Vad har vi med dig att göra, Jesus, Guds Son? Har du kommit hit för att plåga oss i förtid? Mark. 1:24. Mark. 3:11.

30. Och långt ifrån dem gick en stor svinhjord och betade.

31. Då bad de onda andarna* honom och sa: Om du driver ut oss, så tillåt oss fara iväg in i svinhjorden. *KXII: djävlarna.

32. Då sa han till dem: Ge er iväg! Då kom de ut och for in i svinhjorden, och se, hela svinhjorden störtade utför branten ner i sjön och omkom i vattnet.

33. Men de som vaktade dem flydde bort och gick in i staden och berättade alltsammans, och hur det hade gått med dem som var besatta av onda andar.

34. Och se, då gick hela staden ut för att möta Jesus, och när de såg honom, bad de att han skulle gå bort från deras område.

9 Kapitlet

Jesus botar en lam man, kallar Matteus, undervisar om fasta, botar en kvinna som lider av blödningar, uppväcker en föreståndares dotter från döden, öppnar ögonen på två blinda, befriar en dövstum.

Då steg han i båten och for över och kom till sin egen stad.

2. Och se, de förde till honom en lam, som låg i en säng. När Jesus såg deras tro, sa han till den lame: Son, var vid gott mod. Dina synder har förlåtits dig. Mark. 2:3f. Luk. 5:18.

3. Och se, några av de skriftlärda sa för sig själva: Denne hädar. Joh. 10:33.

4. Men Jesus såg deras tankar och sa: Varför tänker ni ont i era hjärtan?

5. Vilket är lättare att säga: *Dina* synder har förlåtits dig, eller att säga: Stå upp och gå?

6. Men för att ni ska veta att Människosonen har makt på jorden att förlåta synder – sedan sa han till den lame – stå upp, ta din bädd, och gå hem.

7. Då stod han upp och gick hem.

8. När folket såg *detta*, blev *de* förvånade och prisade Gud, som hade gett sådan makt åt människor.

9. När Jesus gick vidare därifrån, såg han en man som hette Matteus sitta vid tullen. Och han sa till honom: Följ mig. Då stod han upp och följde honom. Mark. 2:14. Luk. 5:27.

10. Och det hände, att när Jesus låg till bords i huset, se, då kom många tullindrivare* och syndare

och låg till bords med honom och hans lärjungar. Mark. 2:15f. Luk. 5:29f. **KXII: publikaner.*

11. Då fariseerna såg *det*, sa de till hans lärjungar: Varför äter er mästare med tullindrivare och syndare?
12. När Jesus hörde *detta*, sa han till dem: De friska behöver inte läkare utan de sjuka.
13. Men gå och lär er vad *detta* betyder: Barmhärtighet vill jag se och inte offer. För jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga, utan syndare till omvändelse*.* 1 Sam. 15:22. Hos. 6:6. Matt. 12:7, 18:11. Luk. 19:10. 1 Tim. 1:15. **KXII: bättring. Alt. övers. sinnesändring, ånger.*
14. Då kom Johannes lärjungar till honom och sa: Varför fastar inte dina lärjungar, när både vi och fariseerna ofta fastar? Mark. 2:18f. Luk. 5:33f.
15. Då sa Jesus till dem: Kan bröllopsfolket sörja, så länge brudgummen är hos dem? Men de dagar ska komma, då brudgummen ska tas ifrån dem, och då ska de fasta. Matt. 6:16f.
16. Och ingen sätter en lapp av okrympt* tyg på ett gammalt plagg, för då river den påsatta lappen bort ännu mer av plagget och revan blir värre. **Alt. övers. nytt.*
17. Inte heller slår man nytt vin i gamla skinnsäckar, för då går skinnsäckarna sönder, och vinet spills ut och skinnsäckarna fördärvas. Utan man slår nytt vin i nya skinnsäckar, så att båda blir bevarade.
18. Medan han talade detta till dem, se, då kom en föreståndare och tillbad honom och sa: Min* dotter har just nu dött. Men kom och lägg din hand på henne så får hon liv *igen*. Mark. 5:22. Luk. 8:41. **KXII: Herre, min dotter.*
19. Då stod Jesus upp och följde honom med sina lärjungar.
20. Och se, en kvinna som hade lidit av blödningar i tolv år närmade sig *honom* bakifrån och rörde vid hörntofsen av hans mantel. 3 Mos. 15:25. Luk. 8:43f.
21. För hon sa för sig själv: Om jag bara får röra vid hans mantel, så blir jag frisk. 4 Mos. 15:38.
22. Men Jesus vände sig om, och när han såg henne, sa han: Dotter, var vid gott mod. Din tro har helat* dig. Och kvinnan var frisk från den stunden. **KXII: hjälpt.*
23. När Jesus sedan kom in i föreståndarens hus och såg flöjtblåsarna och den högljudda folkskaran, Mark. 5:38f. Luk. 8:51f.
24. sa han till dem: Gå härifrån. För flickan är inte död, utan hon sover. Då hånskrattade de åt honom. Joh. 11:11f.
25. När nu folket hade visats ut, gick han in och tog henne vid handen, och flickan stod upp.
26. Och ryktet om detta gick ut över hela det området.
27. När Jesus gick därifrån, följde honom två blinda, som ropade och sa: Davids son, förbarma dig över oss! Matt. 20:29f.
28. Och när han kom in i huset, gick de blinda fram till honom, och Jesus sa till dem: Tror ni, att jag kan göra detta? De sa till honom: Ja, Herre.
29. Då rörde han vid deras ögon och sa: Som ni tror ska det ske med er. Matt. 8:13.

30. Och deras ögon öppnades, och Jesus sa till dem strängt: Se till, *att* ingen får veta *detta*.
31. Men de gick ut och spred ryktet om honom i hela den trakten.
32. När dessa gick ut, se, då förde de fram till honom en stum man som var besatt av en ond ande.
Matt. 12:22f, 15:22. Mark. 16:17. Luk. 11:14, 10:19.
33. Och när den onde anden hade blivit utdriven talade den stumme. Och folket förundrade sig och sa: Aldrig har *man* sett något sådant i Israel.
34. Men fariseerna sa: Med de onda andarnas furste driver han ut de onda andarna. Matt. 10:25, 12:24. Mark. 3:22. Luk. 11:15.
35. Och Jesus gick omkring i alla städer och byar och undervisade i deras synagogor och predikade evangelium om riket och botade alla sjukdomar och alla krämpor bland folket. Matt. 4:23. Mark. 6:6.
36. Men när han såg folkskarorna, greps han av medlidande med dem, eftersom de var uppgivna och förskingrade som får utan herde.
4 Mos. 27:17. Hes. 34:5. Sak. 10:2. Mark. 6:34. 1 Petr. 2:25.
37. Då sa han till sina lärjungar: Sannerligen, skörden *är* stor, men arbetarna *är* få. Luk. 10:2. Joh. 4:35.
38. Be därför skördens Herre, att han sänder ut arbetare till sin skörd.

10 Kapitlet

Jesus sänder ut sina tolv lärjungar.

Och när han hade kallat till *sig* sina tolv lärjungar, gav han dem makt *över* orena andar, att driva ut dem och bota alla slags sjukdomar och alla slags krämpor.
Mark. 3:13, 6:7. Luk. 9:1.
2. Och dessa är de tolv apostlarnas namn: först Simon, som kallas Petrus, och hans bror Andreas, Jakob, Sebedeus *son*, och hans bror Johannes, Apg. 1:13f.
3. Filippus och Bartolomeus, Tomas och Matteus, tullindrivaren*, Jakob, Alfeus *son*, och Lebbeus som kallades Taddeus, **KXII: publikan.*
4. Simon kananiten och Judas Iskariot, *han* som också förrådde honom.
5. Dessa tolv sände Jesus ut, och *han* befallde dem och sa: Gå inte på hedningarnas väg och gå inte in i *någon* samaritisk stad,
6. utan gå hellre till de förlorade fåren av Israels hus.
Matt. 9:36, 15:24. Apg. 13:46.
7. Och där ni går *fram* ska ni predika och säga: Himmelriket har kommit nära. Matt. 3:2, 4:17. Luk. 9:2, 10:9.
8. Bota sjuka, gör spetälska rena, uppväck döda, driv ut onda andar. Fritt för intet har ni fått, fritt för intet ska ni ge.
9. Skaffa er inte guld eller silver eller koppar i era bälten*,
Mark. 6:8. Luk. 9:3, 10:4, 22:35.
**Bältet var brett och i vardera änden var det dubbelt. Här förvarades pengar.*

10. ingen väska för resan, inte heller två livklädnader, inte sandaler eller stavar. För arbetaren är värd sin mat. Luk. 10:7. 1 Kor. 9:7. 1 Tim. 5:18.
11. Och i varje stad eller by ni kommer in i, så ta reda på vem i den som är värdig, och stanna där tills ni ska vidare. Luk. 10:8.
12. Och när ni kommer in i ett hus, så hälsa det. Luk. 10:5.
13. Sannerligen, om då det huset är värdigt så ska er frid komma över det. Men om det inte är värdigt, så ska er frid vända tillbaka till er.
14. Och om man inte tar emot er eller hör på era ord, så skaka dammet* av era fötter när ni går ut ur det huset eller den staden. Mark. 6:11. Luk. 9:5, 10:11. Apg. 13:51, 18:6.
**KXII: stoftet.*
15. Sannerligen säger jag er: Det ska bli lindrigare för Sodoms och Gomorras land på domens dag än för den staden. 1 Mos. 18:20f. Matt. 11:24. Luk. 10:12.
16. Se, jag sänder iväg er såsom får bland vargar. Var därför kloka såsom ormar och oskyldiga* såsom duvor. Luk. 10:3. Rom. 16:19.
**Alt. övers. sveklösa, uppriktiga.*
17. Men akta er för människorna. För de ska utlämna er till domstolar, och i sina synagogor ska de piska er. Matt. 24:9. Mark. 13:9. Luk. 21:12. Joh. 16:2. Apg. 5:40.
18. Och ni ska bli framdragna inför furstar och kungar för min skull, till ett vittnesbörd för dem och för hedningarna. Apg. 12:11, 25:23.
19. Men när de utlämnar er, *så* var inte bekymrade för hur eller vad ni ska tala. För det ska ges er i samma stund vad ni ska tala. Mark. 13:11. Luk. 12:11, 21:14. 2 Tim. 4:17.
20. För det är inte ni som talar, utan det är er Faders Ande som talar i er. 2 Mos. 4:12.
21. Och en bror ska utlämna *sin* bror till döden, och en far *sitt* barn, och barnen ska sätta sig upp mot *sina* föräldrar och döda dem. Mika 7:5f. Matt. 10:35. Mark. 13:12. Luk. 21:16.
22. Och ni ska bli hatade av alla för mitt namns skull. Men den som håller ut till slutet ska bli frälst. Luk. 21:17. Matt. 24:9, 13. Mark. 13:13.
23. Men när de förföljer er i den ena staden, *så* fly till en annan. Sannerligen säger jag er: Ni ska inte ha hunnit igenom Israels städer, förrän Människosonen kommer.
24. Lärjungen är inte förmer än *sin* lärare, inte heller är tjänaren förmer än sin herre. Luk. 6:40. Joh. 13:16, 15:20.
25. *Det är* nog för lärjungen att han blir så som sin lärare, och tjänaren, att han blir så som sin herre. Om de har kallat husets herre Beelsebul*, hur mycket mer *ska de då inte kalla* hans egna? Matt. 12:24. Mark. 3:22. Luk. 11:15.
**I judendomen var Beelsebul ett namn på djävulen, de onda andarnas furste.*
26. Frukta därför inte för dem. För inget är dolt som inte ska bli uppenbarat, eller gömt som inte ska bli känt. Mark. 4:22. Luk. 8:17, 12:2.
27. Vad jag säger er i mörkret ska ni säga i ljuset, och vad ni hör i örat ska ni förkunna på taken.
28. Och frukta inte *för* dem som dödar kroppen, men inte har makt att döda själen, utan frukta mer honom som kan fördärva både själ och kropp i helvetet*. **Grek. gehenna.*
29. Säljs inte två sparvar för ett

kopparmynt*? Och inte en av dem ska falla till jorden utan er Fader.
Grek. as. Motsvarar 1/16 denar.

30. Men på er är till och med alla huvudhåren räknade. 1 Sam. 14:45. 2 Sam. 14:11. Luk. 21:18. Apg. 27:34.

31. Därför ska ni inte frukta. Ni är mer värda än många sparvar. Luk. 12:24.

32. Därför, var och en som bekänner mig inför människorna, honom ska också jag bekänna inför min Fader, som är i himlen. Luk. 12:8. Upp. 3:5.

33. Men den som förnekar mig inför människorna, honom ska också jag förneka inför min Fader, som är i himlen. Mark. 8:38. Luk. 9:26. 2 Tim. 2:12.

34. *Ni ska* inte tänka* att jag har kommit för att sända fred på jorden. Jag har inte kommit för att sända fred, utan svärd. Luk. 12:49-51.
**KXII: mena.*

35. För jag har kommit för att skilja en man från sin far, och en dotter från sin mor och en sonhustru från sin svärmor, Mika 7:6.

36. så att man får sina egna till fiender. Ps. 41:10, 55:14. Joh. 13:18.

37. Den som älskar far eller mor mer än mig är mig inte värdig, och den som älskar son eller dotter mer än mig är mig inte värdig. 5 Mos. 33:9. Luk. 14:26.

38. Och den som inte tar sitt kors på sig och följer mig, han är mig inte värdig. Matt. 16:24. Mark. 8:34. Luk. 9:23.

39. Den som finner sitt liv ska mista det, och den som mister sitt liv för min skull ska finna det. Matt. 16:25. Mark. 8:35. Luk. 9:24, 17:33. Joh. 12:25.

40. Den som tar emot er tar emot mig, och den som tar emot mig tar emot honom som har sänt mig. Matt. 18:5. Luk. 9:48, 10:16. Joh. 13:20.

41. Den som tar emot en profet i en profets namn, han ska få en profets lön. Och den som tar emot en rättfärdig i en rättfärdig mans namn, han ska få en rättfärdig mans lön. 1 Kon. 17:10f, 18:4. Hebr. 6:10.

42. Och den som ger en av dessa minsta bara en bägare kallt *vatten* att dricka, i en lärjunges namn, sannerligen säger jag er: Han ska inte gå miste om sin lön. Matt. 25:40. Mark. 9:41.

11 Kapitlet

Johannes skickar bud till Jesus. Jesus talar om Johannes Döparen, går till rätta med några städer för att de inte hade omvänt sig, prisar sin Fader och kallar de arbetande och betungade till sin vila.

Och det hände, att när Jesus hade avslutat befallningarna till sina tolv lärjungar, gick han därifrån för att undervisa och predika i deras städer.

2. När Johannes i fängelset fick höra om Kristi gärningar, skickade han två av sina lärjungar Luk. 7:18-19.

3. och sa till honom: Är du den som ska komma, eller ska vi vänta på någon annan?

4. Jesus svarade och sa till dem: Gå och berätta för Johannes vad ni hör och ser:

5. Blinda får sin syn och halta går, spetälska blir rena och döva hör, döda står upp, och för fattiga blir evangelium predikat. Jes. 29:18. Jes. 35:5, 61:1. Luk. 4:18.

6. Och salig är *den* som inte tar anstöt av mig. Matt. 13:57. Luk. 2:34.
7. Men när dessa hade gått, började Jesus tala till folket om Johannes: Vad gick ni ut i öknen för att se? Ett strå som vajar för vinden?
Luk. 7:24.
8. Eller vad gick ni ut för att se? En människa klädd i fina kläder? Se, de som bär fina kläder är i kungapalatsen.
9. Eller vad gick ni ut för att se? En profet? Ja, jag säger er, ännu mer än en profet. Luk. 1:76f.
10. För han är *den*, om vilken det står skrivet: Se, jag sänder min budbärare* framför ditt ansikte, som ska bereda din väg framför dig.
Mal. 3:1. Mark. 1:2. **KXII: ängel.*
11. Sannerligen säger jag er: Bland dem som är födda av kvinnor har det inte uppstått någon större än Johannes Döparen. Men den som är minst i himmelriket är större än han. Matt. 12:6. Luk. 7:28.
12. Men från Johannes Döparens dagar intill nu utsätts himmelriket för våld, och våldsmän rycker det till sig,
13. för alla profeterna och lagen har profeterat fram till Johannes,
Luk. 16:16.
14. och om ni vill ta emot *det*: Han är Elia som skulle komma.
Mal. 4:5. Matt. 17:12. Mark. 9:13. Luk. 1:17.
15. Den som har öron att höra *med*, han må höra! Matt. 13:9, 43.
Mark. 4:9, 23. Luk. 8:8, 14:35. Upp. 2:7.
16. Men vad ska jag likna denna generation med? Den är lik barn, *som* sitter på torget och ropar till sina vänner Luk. 7:31f.
17. och säger: Vi har spelat för er, men ni dansade inte. Vi har sjungit sorgesånger för er, men ni grät inte.
18. För Johannes kom, och *han* varken äter eller dricker, och de säger: Han har en ond ande*.
Matt. 3:4. **Se not Matt. 8:28, 31.*
19. Människosonen kom, *och han* äter och dricker, och de säger: Se, vilken frossare och vindrinkare han är, tullindrivares* och syndares vän. Men visdomen har fått rätt av sina barn.* Matt. 9:10f.
1 Kor. 1:29-30. **KXII: publikaners.*
20. Sedan började han gå till rätta med de städer i vilka de flesta av hans under hade skett, eftersom de inte hade omvänt sig*:
**KXII: gjort bättring.*
Alt. övers. gjort sinnesändring, ångrat sig.
21. Ve dig Korasin, ve dig Betsaida! För om sådana under som blivit gjorda i er hade blivit gjorda i Tyrus och Sidon, skulle de för länge sedan omvänt* sig i säck och aska.
Hes. 26:2f. Luk. 10:13.
**KXII: syndabättring. Alt. övers. gjort sinnesändring, ångrat sig.*
22. Men jag säger er: För Tyrus och Sidon ska det bli lindrigare på domens dag än för er.
23. Och du Kapernaum, som blivit upphöjd ända till himlen, du ska störtas ner till dödsriket*. För hade sådana under skett i Sodom, som blivit gjorda i dig, så hade det stått ännu i dag. 1 Mos. 19:24.
**Grek. Hades. KXII: helvetet.*
24. Men jag säger er: För Sodoms land ska det bli lindrigare på domens dag än för dig. Matt. 10:15.
25. Vid den tiden talade Jesus och sa: Jag prisar dig, Fader, himlens och jordens Herre, att du har dolt detta för de visa och kloka men har

uppenbarat det för små barn*.
Jes. 29:14. Luk. 10:21. 1 Kor. 1:19f.
Grek. nepios, spädbarn.

26. Ja, Fader, så har varit behagligt inför dig.
27. Allt har blivit överlämnat åt mig av min Fader. Och ingen känner Sonen utom Fadern, inte heller känner någon Fadern utom Sonen, och *den* som Sonen vill uppenbara det för. Ps. 8:7. Matt. 28:18. Joh. 1:18, 3:35, 6:46, 10:15, 17:2.
28. Kom till mig, alla *ni* som arbetar och är tyngda av bördor, och jag ska ge er vila. Jer. 31:25.
29. Ta på er mitt ok och lär av mig, för jag är mild och ödmjuk i hjärtat, och ni ska finna ro för era själar.
Jer. 6:16. Sak. 9:9. Matt. 21:5.
30. För mitt ok *är* milt*, och min börda är lätt. 1 Joh. 5:3. **KXII: lustigt.*

12 Kapitlet

Jesu lärjungar rycker av ax på sabbaten. Jesus botar en man, som har en förtvinad hand. Försvarar sig mot fariseerna, varnar för hädelse mot den Helige Ande. Jesus förklarar vilka som är hans bror, syster och mor.

Vid den tiden gick Jesus genom sädesfälten på sabbaten, och hans lärjungar var hungriga och började rycka av ax och äta.
Mark. 2:23. Luk. 6:1.
2. Men när fariseerna såg *det*, sa de till honom: Se, dina lärjungar gör det som inte är tillåtet att göra på sabbaten. 2 Mos. 20:10. 5 Mos. 23:25.
3. Men han sa till dem: Har ni inte läst vad David gjorde, när han och de som var med honom var hungriga? 1 Sam. 21:3f.
4. Hur han gick in i Guds hus och åt skådebröden, som det inte var tillåtet för honom att äta, inte heller för dem som var med honom, utan endast för prästerna? 2 Mos. 25:30. 3 Mos. 24:9.
5. Eller har ni inte läst i lagen, att på sabbaten bryter prästerna sabbaten i templet, och är *ändå* utan skuld?
4 Mos. 28:9-10. Joh. 7:22f.
6. Men jag säger er, att här är *den* som är större än templet.
7. Men hade ni vetat vad *detta* betyder: Jag vill se barmhärtighet och inte offer, då hade ni inte dömt de oskyldiga. Hos. 6:6. Matt. 9:13.
8. För Människosonen är Herre också över sabbaten.
9. Sedan han hade gått därifrån gick han in i deras synagoga.
Mark. 3:1. Luk. 6:6.
10. Och se, där var en man som hade *en* förtvinad hand. För att kunna anklaga honom frågade de honom och sa: Är det tillåtet att bota på sabbaten? Luk. 13:14, 14:3. Joh. 9:16.
11. Men han sa till dem: Vilken är den människa bland er, som har ett får och om det faller i en grop på sabbaten, inte griper tag i det och drar upp *det*? Luk. 14:5.
12. Hur mycket mer är inte en människa värd än ett får! Alltså är det tillåtet att göra gott på sabbaten.
13. Därefter sa han till mannen: Räck ut din hand, och han räckte ut *den*, och den blev helad och var lika frisk som den andra.
14. Då gick fariseerna ut och höll rådslag mot honom hur de skulle kunna döda honom. Mark. 3:6. Luk. 6:11. Joh. 5:16.

15. Men Jesus visste *det* och drog sig därifrån. Och en stor folkskara följde honom, och han botade dem alla. Mark. 3:7.
16. Och sa till dem strängt, att de inte skulle göra honom känd, Matt. 8:4.
17. för att det skulle fullbordas som var sagt genom profeten Jesaja, som sa:
18. Se, min tjänare, som jag har utvalt, min älskade, i vilken min själ har ett gott behag. Jag ska låta min Ande komma över honom, och han ska förkunna domen för hedningarna. Jes. 42:1. Matt. 3:17, 17:5.
19. Han ska inte gräla eller ropa, inte heller ska man höra hans röst på gatorna.
20. Ett brutet strå ska han inte bryta av, och en rykande veke ska han inte släcka, tills han har fört domen* till seger. *Alt. övers. rätten.
21. Och på hans namn ska hedningarna hoppas. Jes. 42:3. Rom. 15:12.
22. Sedan förde *man* fram till honom en som var besatt av en ond ande*, *som var* blind och stum, och han botade honom, så att den blinde och stumme både talade och såg. Matt. 9:33. Luk. 11:14. *Se not Matt. 8:28, 31.
23. Och allt folket blev utom sig av häpnad* och sa: Är denne inte Davids son? *KXII: förskräckt.
24. Men när fariseerna hörde *det*, sa de: Han driver inte ut de onda andarna, förutom *med hjälp* av Beelsebul, de onda andarnas* furste. Matt. 9:34. Mark. 3:22. Luk. 11:15. *Se not Matt. 8:28, 31.
25. Men Jesus visste* vad de tänkte och sa till dem: Varje rike som kommer i strid med sig självt blir ödelagt, och varje stad eller familj som kommer i strid med sig själv kan inte bestå. Mark. 3:23. Luk. 11:17. *KXII: förstod.
26. Och om Satan driver ut Satan, har han kommit i strid mot sig själv. Hur kan då hans rike bestå?
27. Och om jag driver ut de onda andarna genom Beelsebul, genom vem driver då era barn ut *dem*? Därför ska de vara era domare. Matt. 10:25.
28. Men om jag driver ut de onda andarna genom Guds Ande, då har Guds rike kommit till er.
29. Eller hur kan någon gå in i en stark mans hus och plundra honom på vad han äger, utan att han först binder den starke? Sedan kan han plundra hans hus. Luk. 11:22.
30. Den som inte är med mig är emot mig, och den som inte samlar med mig skingrar.
31. Därför säger jag er: All synd och hädelse ska människorna få förlåtelse för, men hädelse *mot* Anden ska inte förlåtas människorna. Mark. 3:28. Luk. 12:10. 1 Tim. 1:13. Hebr. 6:4, 10:26. 1 Joh. 5:16.
32. Och den som säger något mot Människosonen, han ska få det förlåtet. Men den som talar mot den Helige Ande, han ska inte få förlåtelse, varken i denna tidsålder* eller i den kommande. *KXII: världen.
33. Antingen bedöm trädet gott och dess frukt god eller bedöm trädet dåligt och dess frukt dålig. För av frukten känner man trädet. Matt. 7:17. Luk. 6:44.
34. Ni huggormsyngel, hur skulle ni som är onda kunna tala något

gott? För det hjärtat är fullt av, det talar munnen. Matt. 3:7, 15:18, 23:33. Mark. 7:21.

35. En god människa bär fram gott ur sitt hjärtas goda förråd, och en ond människa bär fram ont ur sitt onda förråd. Luk. 6:45.

36. Men jag säger er, att för varje onyttigt ord som människorna talar, ska de göra räkenskap på domens dag. Jak. 3:2.

37. Ty av dina ord ska du bli rättfärdigad, och av dina ord ska du bli fördömd.

38. Då svarade några av de skriftlärda och fariseerna och sa: Mästare, vi vill se ett tecken av dig. Matt. 16:1. Mark. 8:11. Luk. 11:16. Joh. 2:18. 1 Kor. 1:22.

39. Men han svarade och sa till dem: Ett ont och horiskt släkte söker efter ett tecken, men det ska inte få något annat tecken än profeten Jonas tecken. Matt. 16:4. Luk. 11:29.

40. För såsom Jona var tre dagar och tre nätter i den stora valens buk, så ska Människosonen vara tre dagar och tre nätter i jordens inre. Jon. 2:1f.

41. Män från Nineve ska stå upp vid domen tillsammans med denna generation och fördöma den. För de omvände sig* efter Jonas predikan, och se, här *är* en som *är* större än Jona. Jon. 3:5. **KXII: gjorde bättring. Alt. övers. gjorde sinnesändring, ångrade sig.*

42. Drottningen av Söderlandet ska stå upp vid domen med denna generation och fördöma den. För hon kom från jordens ändar för att höra Salomos visdom, och se, här *är* en som *är* större* än Salomo. 1 Kon. 10:1. 2 Krön. 9:1. Luk. 11:31. **KXII: mer.*

43. Men när den orene anden har farit ut från en människa, så vandrar han genom torra trakter *och* söker efter vila, men finner ingen. Luk. 11:24.

44. Då säger han: Jag vill vända tillbaka till mitt hus, som jag lämnade. Och när han kommer, finner han *det* tomt, städat och pyntat.

45. Då går han bort och tar med sig sju andra andar, som är värre än han själv, och de går in och bor där. Så blir för den människan det sista värre än det första. Så ska det också gå för detta onda släkte. 2 Petr. 2:20.

46. Medan han ännu talade till folket, se, då stod *hans* mor och hans bröder utanför och ville tala med honom. Matt. 13:55. Mark. 3:31. Luk. 8:19.

47. Då sa någon till honom: Se, din mor och dina bröder står utanför och vill tala med dig.

48. Då svarade han och sa till den som talade om detta för honom: Vem är min mor, och vilka är mina bröder?

49. Och han räckte ut sin hand mot sina lärjungar och sa: Se, min mor och mina bröder!

50. För var och en som gör min Faders vilja, som är i himlarna, han är min bror och syster och mor. Joh. 15:14. Rom. 8:29.

13 Kapitlet

Jesus undervisar i liknelser om såningsmannen och om himmelriket, han uttyder liknelserna för lärjungarna. Jesus bemöts med förakt i sin hemstad.

På den dagen gick Jesus ut från huset och satte sig vid sjön.
Mark. 4:1.

2. Då samlades så mycket folk hos honom att han steg i en båt och satte sig, medan allt folket stod på stranden.

3. Och han talade till dem i liknelser om många saker, och sa: Se, en såningsman gick ut för att så.
Mark. 4:3. Luk. 8:4-5.

4. Och när han sådde, föll en del vid vägkanten, och fåglarna kom och åt upp det.

5. Och en del föll på stenig mark, där det inte hade mycket jord, och det kom hastigt upp, eftersom det inte hade djup jord.

6. Men när solen hade gått upp förbrändes det och vissnade bort eftersom det inte hade någon rot.

7. Och en del föll bland törnen, och törnbuskarna växte upp och förkvävde det.

8. Men en del föll i god jord och bar frukt, en del hundrafalt, en del sextiofalt och en del trettiofalt.

9. Den som har öron till att höra, han må höra! Matt. 11:15.

10. Då kom lärjungarna fram till honom och sa: Varför talar du till dem i liknelser? Mark. 4:10. Luk. 8:9.

11. Han svarade dem och sa: Därför att det har blivit givet åt er att få veta himmelrikets hemligheter*, men åt dem är det inte givet.
Rom. 16:25.
1 Kor. 2:10. 2 Kor. 4:4. 1 Joh. 2:27.
**Alt. övers. gömda sanningar.*

12. För den som har ska få, och han ska ha i överflöd, men den som inte har, från honom ska tas också det han har. Matt. 25:29. Mark. 4:25. Luk. 8:18, 19:26.

13. Därför talar jag till dem i liknelser, eftersom de ser utan att se, och hör utan att höra, inte heller förstår de.

14. Och på dem fullbordas Jesajas profetia, som säger: *När n*i hör, ska ni höra men inte förstå, och *när ni* ser, ska ni se men inte inse.
Jes. 6:9, 29:10. Mark. 4:12. Luk. 8:10. Joh. 12:40. Apg. 28:26. Rom. 11:8.

15. För detta folks hjärta är förhärdat, och de är tröga att höra med öronen, och sina ögon har de tillslutit, så att de inte ser med ögonen eller hör med öronen eller förstår med hjärtat och vänder om och blir botade av mig. 5 Mos. 29:2f.

16. Men saliga *är era* ögon, för de ser, och era öron, för de hör.
Matt. 16:17. Luk. 10:23.

17. För sannerligen säger jag er, att många profeter och rättfärdiga har längtat efter att se det ni ser, men fick inte se *det*, och höra det ni hör, men fick inte höra *det*. 1 Petr. 1:10f.

18. Hör ni därför denna liknelse om såningsmannen. Mark. 4:3f. Luk. 8:11.

19. När någon hör ordet om riket och inte förstår *det*, så kommer den onde och river bort det som blev sått i hans hjärta. Detta är sådden vid vägkanten.

20. Men det som såddes på stenig mark är den som hör ordet och genast tar emot det med glädje,

21. men som inte har någon rot i sig själv utan han håller ut endast en tid, och när lidande eller förföljelse kommer för ordets skull, kommer han genast på fall.
22. Och den som tar emot det sådda bland törnbuskarna är den som hör ordet, men där omsorg för denna världen och rikedomens lockelser kväver ordet, och han blir utan frukt. 1 Tim. 6:9.
23. Men den som tar emot det sådda i den goda jorden är den som hör ordet och förstår det, och som bär frukt, så att en del ger hundrafalt och en del sextiofalt och en del trettiofalt.
24. En annan liknelse framställde han för dem och sa: Himmelriket* är likt en människa, som sådde god säd i sin åker. *Ordagrant: himlarnas rike.
25. Men då folket sov, kom hans ovän och sådde ogräs mitt bland vetet och gick sin väg.
26. Men när säden växte upp och bar frukt, då visade sig också ogräset.
27. Då gick tjänarna fram till sin herre och sa till honom: Herre, sådde du inte god säd i din åker, varifrån har den då fått ogräs?
28. Då sa han till dem: Det har en ovän gjort. Tjänarna sa till honom: Vill du, att vi går och samlar ihop det nu?
29. Då sa han: Nej, för att ni, när ni samlar ihop ogräset, inte samtidigt ska rycka upp vetet.
30. Låt båda växa tillsammans intill skördetiden. Och i skördetiden ska jag säga till skördemännen: Samla först ihop ogräset, och bind det i knippen till att brännas upp, men samla in vetet i min lada. Matt. 3:12.
31. En annan liknelse framställde han för dem och sa: Himmelriket är likt ett senapskorn, som en man tog och sådde i sin åker, Mark. 4:30-31. Luk. 13:18-19.
32. vilket väl är minst av alla frön, men när det har vuxit upp, är det störst bland kryddväxter och blir ett träd, så att fåglarna under himlen kommer och bygger sina bon på dess grenar.
33. En annan liknelse framställde han för dem: Himmelriket är likt en surdeg, som en kvinna tog och gömde i tre mått mjöl tills alltsammans blev syrat. Luk. 13:20-21.
34. Allt detta talade Jesus i liknelser till folket, och utan liknelser talade han inte till dem, Mark. 4:33-34.
35. för att det skulle fullbordas, som var sagt genom profeten, som sa: Jag ska öppna min mun i liknelser. Jag ska tala det som har varit dolt sedan världens grund blev lagd. Ps. 78:2.
36. Sedan skickade Jesus iväg folket och gick in i huset. Och hans lärjungar kom fram till honom och sa: Uttyd för oss liknelsen om ogräset i åkern.
37. Han svarade och sa till dem: Han som sår den goda säden är Människosonen.
38. Och åkern är världen. Och den goda säden är rikets barn, men ogräset är den ondes barn. Joh. 8:44. Apg. 13:10. 1 Joh. 3:8.
39. Ovännen som sådde det är djävulen. Skördetiden är tidsålderns slut*, och skördemännen är änglar. Joel 3:13. Upp. 14:15. *KXII: världens ände.

40. Så som när ogräset samlas ihop och bränns upp i eld, så ska det vara vid denna tidsålderns slut.
Upp. 20:15.
41. Människosonen ska sända ut sina änglar, och de ska samla ihop från hans rike allt som förorsakar synd och dem som lever i laglöshet,
42. och ska kasta dem i den brinnande ugnen. Där ska vara gråt och tandagnisslan. Matt. 8:12.
43. Då ska de rättfärdiga skina som solen i sin Faders rike. Den som har öron till att höra, han må höra!
Dan. 12:3. Matt. 11:15. 1 Kor. 15:41.
44. Himmelriket är också likt en skatt som blivit gömd i en åker och som en man fann och gömde, och i sin glädje går han bort och säljer allt det han har och köper den åkern. Fil. 3:7.
45. Himmelriket är också likt en köpman som sökte efter dyrbara pärlor,
46. *och* när han hade funnit en värdefull pärla, gick han iväg och sålde allt han ägde och köpte den.
47. Himmelriket är också likt ett nät*, som kastades i havet och samlade ihop av alla slag,
Matt. 22:9f. **KXII: not.*
48. vilket, när det blev fullt, drogs upp på land och de satte sig ner och samlade de goda i kärl, men de dåliga kastade de bort.
49. Så ska det också ske vid tidsålderns slut*: Änglarna ska gå ut och skilja de onda från de rättfärdiga
Matt. 25:32. **KXII: världens ände.*
50. och kasta dem i den brinnande ugnen. Där ska vara gråt och tandagnisslan.
51. Jesus sa till dem: Har ni förstått allt detta? De sa till honom: Ja, Herre.
52. Då sa han till dem: Därför är var och en skriftlärd, *som är* lärd angående himmelriket, lik en husfar, som ur sitt förråd bär fram nytt och gammalt.
53. Och det hände, när Jesus hade avslutat dessa liknelser, *att* han gick därifrån.
54. Så kom han till sin hemstad och undervisade i deras synagoga, så att de förundrade sig mycket och sa: Varifrån har denne fått sådan visdom och *dessa* mäktiga gärningar? Matt. 7:28. Mark. 6:1. Luk. 4:16. Joh. 7:15.
55. Är han inte timmermannens son? Heter inte hans mor Maria, och hans bröder Jakob och Joses och Simon och Judas? Matt. 12:46. Joh. 6:42.
56. Och hans systrar, är de inte alla hos oss? Varifrån har han då *fått* allt detta?
57. Och de tog anstöt av honom. Men Jesus sa till dem: En profet är inte föraktad utom i sin hemstad och i sitt hem. Mark. 6:4. Luk. 2:34, 4:24. Joh. 4:44.
58. Och han gjorde inte många underverk* där för deras otros skull. Mark. 6:5. **KXII: tecken.*

14 Kapitlet

Johannes Döparen halshuggs. Jesus ger mat åt en stor folkskara, går på vattnet och botar sjuka i Gennesarets land.

Vid den tiden fick Herodes, tetrarken*, höra ryktet om Jesus, **Furste över fjärdedelen av ett land.*

2. och han sa till sina tjänare: Denne är Johannes Döparen. Han är uppstånden från de döda, och därför verkar dessa krafter i honom. Mark. 6:14. Luk. 9:7.

3. För Herodes hade gripit Johannes, bundit honom och satt *honom* i fängelse för Herodias, sin bror Filippus hustrus, skull. Matt. 4:12. Mark. 6:17. Luk. 3:19-20.

4. För Johannes hade sagt till honom: Det är inte tillåtet för dig att ha henne. 3 Mos. 18:16.

5. Och han hade gärna dödat honom, men han var rädd för folket, för de höll honom för en profet. Matt. 11:9, 21:26. Luk. 20:6.

6. Men när Herodes födelsedag firades, dansade Herodias dotter inför dem, och gjorde Herodes så förtjust 1 Mos. 40:20. Mark. 6:21f.

7. att han lovade med ed att ge henne vad hon än begärde.

8. Då sa hon, som hennes mor hade intalat henne: Ge mig här på ett fat Johannes Döparens huvud.

9. Då blev kungen bedrövad, men för edens skull och för deras *skull* som låg till bords med *honom*, befallde han att *det* skulle ges till *henne*,

10. och han skickade bud och lät halshugga Johannes i fängelset.

11. Och hans huvud blev framburet på ett fat och givet åt flickan, och hon bar *det* till sin mor.

12. Och hans lärjungar kom och tog hans kropp och begravde den, och gick *sedan* och berättade det för Jesus.

13. När Jesus hörde *detta*, for han med båt därifrån till en enslig plats, *för att vara* för sig själv. Och när folket hörde *det*, följde de efter honom till fots från städerna. Mark. 6:31. Luk. 9:10. Joh. 6:1.

14. När Jesus kom fram såg *han* en stor folkskara, och han fylldes av medlidande med dem och botade deras sjuka. Matt. 9:36.

15. Och när det blev kväll kom hans lärjungar fram till honom och sa: Trakten är öde, och det är redan sent. Sänd iväg folket, så att de kan gå bort till byarna och köpa sig mat. 2 Kon. 4:42f. Matt. 15:32. Mark. 6:35f. Luk. 9:12f. Joh. 6:5f.

16. Men Jesus sa till dem: De behöver inte gå sin väg. Ge ni dem att äta.

17. Då sa de till honom: Vi har inte mer än fem bröd och två fiskar här. Mark. 6:38. Joh. 6:9.

18. Men han sa: Ta hit dem till mig.

19. Sedan befallde han folket att sätta sig ner i gräset. Och han tog de fem bröden och de två fiskarna och såg upp mot himlen och han välsignade och bröt bröden och gav dem till lärjungarna, och lärjungarna till folket. Matt. 15:36.

20. Och de åt alla och blev mätta. Sedan tog de upp det som var över av bitarna, tolv korgar fulla.

21. Och de som hade ätit var omkring 5 000 män, förutom kvinnor och barn.

22. Och strax därefter uppmanade Jesus sina lärjungar att stiga i båten och fara över till andra sidan före honom, medan han skickade i väg folket. Mark. 6:45. Joh. 6:16-17.

23. När han hade skickat iväg folket, gick han ensam upp på

berget för att be. Och när kvällen kom, var han där ensam. Luk. 6:12.
24. Men båten var då redan mitt på sjön *och* var hårt pressad av vågorna, för vinden låg emot.
25. Men i den fjärde nattväkten* kom Jesus till dem, gående på sjön.
*Från kl. 3 till 6 på natten.
26. Och när lärjungarna såg honom gå på sjön, blev de förskräckta och sa: Det är ett spöke, och skrek av rädsla. Luk. 24:37.
27. Men Jesus talade genast till dem och sa: Var vid gott mod. Det är jag. Var inte rädda.
28. Och Petrus svarade honom och sa: Herre, om det är du, så befall mig att komma till dig på vattnet.
29. Då sa han: Kom. Då steg Petrus ner från båten *och* gick på vattnet för att komma till Jesus.
30. Men när han såg hur stark vinden var, blev han rädd och började sjunka. Han ropade och sa: Herre, rädda mig. Matt. 8:25f.
31. Och genast räckte Jesus ut handen och tog tag i honom och sa till honom: O, du klentrogne. Varför tvivlade du?
32. Och när de hade kommit upp i båten, lade sig vinden.
33. Då kom de som var i båten och tillbad honom och sa: Du är verkligen Guds Son! Matt. 16:16, 27:54. Mark. 15:39. Joh. 1:49.
34. Och när de hade farit över, kom de till Gennesarets land. Mark. 6:53.
35. När männen där kände igen honom, skickade de ut bud i hela trakten där omkring, och de förde till honom alla som var sjuka.
36. Och de bad honom att bara få röra vid hörntofsen på hans mantel. Och alla som rörde *vid den* blev botade. 4 Mos. 15:38f. Matt. 9:21. Mark. 3:10. Luk. 6:19.

15 Kapitlet

Jesus svarar på de skriftlärdas och fariseernas fråga om de äldstes traditioner, kallar dem för hycklare, bönhör en kananeisk kvinna, botar många sjuka, ger mat åt en stor folkskara.

Då kom skriftlärda och fariseer från Jerusalem till Jesus och sa: Mark. 7:1.
2. Varför bryter dina lärjungar mot de äldstes traditioner*? För de tvättar inte sina händer när de ska äta bröd. Mark. 7:2f. Luk. 11:38.
*KXII: stadgar.
3. Men han svarade och sa till dem: Varför bryter även ni mot Guds bud på grund av era traditioner?
4. För Gud befallde och sa: Hedra din far och mor. Och den som förbannar sin far eller mor, han ska döden dö. 2 Mos. 20:12, 21:17. 3 Mos. 20:9 5 Mos. 5:16. Ords. 20:20. Ef. 6:2.
5. Men ni säger: Den som säger till *sin* far eller mor: Gåvan du kunde ha fått av mig till din hjälp, ger jag som offergåva. Mark. 7:11.
6. Och därmed hedrar han inte sin far eller sin mor. På detta sätt upphäver ni Guds bud för era traditioners skull.
7. Hycklare, Jesaja profeterade rätt om er *när han* sa:
8. Detta folk närmar sig mig med sin mun och ärar mig med läpparna, men deras hjärtan är långt ifrån mig, Jes. 29:13. Mark. 7:6.

9. och förgäves dyrkar* de mig. De lär ut läror som är människors bud. **KXII: tjänar.*
10. Och han kallade till sig folket och sa till dem: Hör och förstå.
11. Det som går in genom munnen orenar inte människan, utan det som går ut från munnen, det orenar människan. Mark. 7:15. 1 Tim. 4:4.
12. Då gick hans lärjungar fram till honom och sa: Vet du att fariseerna tog anstöt när de hörde *vad du* sa?
13. Men han svarade och sa: Varje planta, som min himmelske Fader inte har planterat, ska ryckas upp med roten. Joh. 15:2.
14. Låt dem vara. De är blinda ledare för blinda. Och om en blind leder en blind, *så* faller de båda i gropen. Matt. 23:16. Luk. 6:39. Rom. 2:19.
15. Då svarade Petrus och sa till honom: Förklara denna liknelse för oss. Matt. 13:36.
16. Då sa Jesus: Är även ni fortfarande oförståndiga? Mark. 7:18.
17. Förstår ni inte ännu, att allt det som går in genom munnen, det går ner i magen och har sin naturliga utgång?
18. Men det som går ut ur munnen, kommer från hjärtat, och det orenar människan.
19. Ty från hjärtat utgår onda tankar, mord, äktenskapsbrott*, otukt, stöld, falskt vittnesbörd, hädelse. 1 Mos. 6:5, 8:21. Jer. 17:9. Matt. 12:34. **KXII: hor.*
20. Det är *detta* som orenar människan, men att äta med otvättade händer, det orenar inte människan.
21. Sedan gick Jesus bort därifrån och drog sig undan till trakten av Tyrus och Sidon. Mark. 7:24.
22. Och se, en kananeisk kvinna från dessa trakter kom och ropade till honom och sa: O, Herre, Davids Son, förbarma dig över mig. Min dotter plågas svårt av en ond ande*. **Se not Matt. 8:28, 31.*
23. Men han svarade henne inte ett ord. Då steg hans lärjungar fram och bad honom och sa: Skicka iväg henne, för hon ropar efter oss.
24. Men han svarade och sa: Jag är inte sänd till andra än de borttappade fåren av Israels hus. Matt. 10:6. Apg. 13:46.
25. Men hon kom och tillbad honom, och sa: Herre, hjälp mig.
26. Då svarade han och sa: Det är inte rätt att ta brödet från barnen och kasta *det* åt hundarna.
27. Men hon sa: Ja, Herre. Men hundarna äter ju av de smulor som faller från deras herrars bord.
28. Då svarade Jesus och sa till henne: O kvinna, din tro *är* stor. Ske dig som du vill. Och hennes dotter var botad i samma stund. Matt. 8:10f.
29. Sedan gick Jesus därifrån och kom till Galileiska sjön, och gick upp på berget och satte sig ner där. Mark. 7:31.
30. Och mycket folk kom till honom, och *de* hade med sig lama, blinda, stumma, krymplingar och många andra, och *de* lade dem för Jesu fötter, och han botade dem, Jes. 35:5. Matt. 11:5. Mark. 7:32.
31. så att folket förundrade sig, när de såg stumma tala, krymplingar *bli* friska, lama gå och blinda se. Och de prisade Israels Gud.
32. Sedan kallade Jesus till *sig* sina

lärjungar och sa: Jag känner medlidande med folket, för de har nu i tre dagar dröjt kvar hos mig, och har ingenting att äta. Och jag vill inte sända iväg dem utan mat, för att de inte ska bli utmattade på vägen.
Mark. 8:1.
33. Då sa hans lärjungar till honom: Var ska vi här i öknen få så mycket bröd, att vi kan mätta så mycket folk?
34. Då sa Jesus till dem: Hur många bröd har ni? Och de sa: Sju, och några små fiskar.
35. Då befallde han folket att slå sig ner på marken.
36. Och han tog de sju bröden och fiskarna, tackade, bröt och gav åt sina lärjungar, och lärjungarna *gav* åt folket.
37. Och alla åt och blev mätta. Och de tog upp det som var över av bitarna, sju korgar fulla.
38. Och de som hade ätit var 4 000 män, förutom kvinnor och barn.
39. Sedan skickade han iväg folket, steg i båten och for till Magdalas gränser.

16 Kapitlet

Jesus avvisar fariseernas och sadduceernas bön om ett tecken från himlen, varnar för deras lära. Petrus erkänner Jesus vara Kristus, Guds son. Jesus förutsäger sitt lidande, sin död och uppståndelse, och talar om villkoren för att följa honom.

Sedan kom fariseerna och sadduceerna fram och frestade *honom*, och bad, att han skulle visa dem ett tecken från himlen.
Matt. 12:38. Mark. 8:11. Luk. 11:16.
2. Men han svarade och sa till dem: På kvällen säger ni: *Det blir* vackert väder, för himlen är röd, Luk. 12:54.
3. och på morgonen: *Det blir* oväder i dag, för himlen är röd och mulen. *Ni* hycklare! Ni förstår visserligen att tyda himlens utseende, men tidernas tecken kan ni inte *tyda*.
4. En ond och horisk generation* söker efter tecken, men inget annat tecken ska ges åt den än profeten Jonas tecken. Och han lämnade dem och gick sin väg. Jon. 2:1.
Matt. 12:39, 17:17. Luk. 11:29.
**KXII: släkte.*
5. När hans lärjungar kom över till den andra sidan, hade de glömt att ta bröd med sig. Mark. 8:14.
6. Då sa Jesus till dem: Se till att ni aktar er för fariseernas och sadduceernas surdeg. Luk. 12:1.
7. Då samtalade de med varandra och sa: *Det är* därför att vi inte har tagit bröd *med oss*.
8. Jesus som visste *det* sa då till dem: Ni klentrogna, varför samtalar ni med varandra om att ni inte har tagit bröd *med er*?
9. Förstår ni inte ännu, eller minns *ni* inte de fem bröden till de 5 000 och hur många korgar ni fick?
Matt. 14:17f. Mark. 6:41f. Luk. 9:13. Joh. 6:9.
10. Inte heller de sju bröden till de 4 000 och hur många korgar ni då fick? Matt. 15:34f.
11. Hur kommer det sig, att ni inte kan förstå, att *det* inte *var* om bröd då jag sa till er: Akta er för fariseernas och sadduceernas surdeg?
12. Då förstod de, att han inte hade sagt att *de* skulle akta sig för surdeg i bröd, utan för fariseernas och sadduceernas lära.
13. När Jesus kom till trakten av

Cesarea Filippi frågade han sina lärjungar och sa: Vem säger folket att jag, Människosonen, är?
Mark. 8:27. Luk. 9:18.

14. Då svarade de: Några *säger* Johannes Döparen, andra Elia och andra Jeremia eller en av profeterna.
Matt. 14:2.

15. Han sa till dem: Men vem säger ni att jag är?

16. Då svarade Simon Petrus och sa: Du är Kristus, den levande Gudens Son.
Matt. 14:33. Joh. 6:69, 11:27. Apg. 9:20. 1 Joh. 4:15, 5:5.

17. Jesus svarade och sa till honom: Salig är du, Simon, Jonas son. För kött och blod har inte uppenbarat *detta* för dig, utan min Fader som är i himlen.
Matt. 11:27. 1 Kor. 2:10.

18. Och jag säger dig, att du är Petrus, och på denna klippa* ska jag bygga min församling, och dödsrikets** portar ska inte segra över henne.
Jes. 28:16. Joh. 1:42.1 Kor. 3:11. Ef. 2:20.
**KXII: hälleberget. Grek. petra.*
***Grek. Hades. KXII: helvetets.*

19. Och jag ska ge dig himmelrikets nycklar. Och allt vad du binder på jorden ska vara bundet i himlarna, och allt vad du löser på jorden ska vara löst i himlarna.
Jes. 22:22. Matt. 18:18. Joh. 20:23. Upp. 3:7.

20. Sedan befallde han sina lärjungar att inte tala om för någon att han var Jesus Kristus.
Matt. 17:9. Mark. 8:30, 9:9. Luk. 9:21.

21. Från den tiden började Jesus förklara för sina lärjungar, att han måste gå till Jerusalem och lida mycket genom de äldste och översteprästerna och de skriftlärda, och bli dödad och på tredje dagen uppstå *igen*.
Matt. 17:22. Matt. 20:17-18. Mark. 8:31. Luk. 9:22.

22. Då tog Petrus honom *åt sidan* och började tillrättavisa honom och sa: Skona dig, Herre! Detta ska aldrig hända dig.

23. Då vände han sig om och sa till Petrus: Gå bort ifrån mig, Satan. Du vill få mig på fall, för dina tankar är inte Guds utan människors.
Matt. 4:10

24. Då sa Jesus till sina lärjungar: Om någon vill följa mig, ska han förneka sig själv och ta sitt kors och följa mig.
Matt. 10:38. Mark. 8:34. Luk. 9:23, 14:27.

25. För den som vill bevara sitt liv*, ska mista det, men den som mister sitt liv för min skull, ska finna det.
Matt. 10:39. Mark. 8:35. Luk. 17:33. Joh. 12:25. **Alt. övers. själ.*

26. För vad hjälper det en människa, om hon vinner hela världen men förlorar sin själ? Eller vad kan en människa ge till lösen för sin själ?
Ps. 49:8. Mark. 8:36. Luk. 9:25.

27. För Människosonen ska komma i sin Faders härlighet med sina änglar, och då ska han belöna var och en efter hans gärningar.
Ords. 24:12. Matt. 25:31, 26:64. Mark. 8:38. Rom. 2:6. Jud. 14. Upp. 2:23.

28. Sannerligen säger jag er: Några av dem som står här ska inte smaka döden, förrän de får se Människosonen komma i sitt rike.
Mark. 9:1. Luk. 9:27.

17 Kapitlet

Jesus förvandlas, samtalar med Mose och Elia, får vittnesbörd av Fadern, botar en sinnessjuk pojke, förutsäger på nytt sitt lidande, sin död och uppståndelse, betalar tempelskatten.

Och sex dagar därefter tog Jesus med sig Petrus och Jakob och hans bror Johannes och förde dem upp på ett högt berg där de var för sig själva. Mark. 9:2. Luk. 9:28. 2 Petr. 1:16.

2. Och han förvandlades inför dem, och hans ansikte lyste som solen och hans kläder var vita som ljuset. 2 Mos. 34:29.

3. Och se, Mose och Elia visade sig för dem, och de samtalade med honom.

4. Då började Petrus tala och sa till Jesus: Herre, det är gott för oss att vara här. Om du vill kan vi göra tre hyddor här, en åt dig och en åt Mose och en åt Elia.

5. Medan han ännu talade, se, då överskuggades de av en lysande molnsky, och se, en röst ur skyn sa: Denne är min älskade Son, i honom har jag ett gott behag. Lyssna till honom. 5 Mos. 18:15. Ps. 2:7. Matt. 3:17. Mark. 1:11, 9:7. Joh. 1:34. 2 Petr. 1:17.

6. När lärjungarna hörde det, föll de ner på sina ansikten och var mycket förskräckta.

7. Men Jesus gick fram och rörde vid dem och sa: Res *er* upp och frukta inte.

8. Och när de lyfte blicken, såg de inga *andra*, utan bara Jesus.

9. När de gick ner från berget, befallde Jesus dem och sa: Tala inte om denna syn för någon, förrän Människosonen har uppstått från de döda. Matt. 16:20. Mark. 9:9.

10. Och hans lärjungar frågade honom och sa: Varför säger då de skriftlärda, att Elia först måste komma? Mal. 4:5-6.

11. Jesus svarade och sa till dem: Elia ska i sanning komma först och ställa allt till rätta igen. Mal. 4:5. Matt. 11:14. Mark. 9:11-12.

12. Men jag säger er, att Elia redan har kommit, men de kände inte igen honom utan gjorde med honom vad de ville. På samma sätt ska också Människosonen få lida genom dem. Matt. 14:9f. Luk. 1:17.

13. Då förstod lärjungarna att han talade till dem om Johannes Döparen.

14. När de sedan kom till folket, steg en man fram, böjde knä för honom Mark. 9:17. Luk. 9:38.

15. och sa: Herre, förbarma dig över min son. För han är sinnessjuk* och lider svårt. Ty han faller ofta i elden och i vattnet. **Alt. övers. månadsrasande.*

16. Och jag förde honom till dina lärjungar, men de kunde inte bota honom.

17. Då svarade Jesus och sa: O, *du* trolösa* och onda släkte**, hur länge ska jag vara med er? Hur länge ska jag stå ut med er? För hit honom till mig. 5 Mos. 32:5. Matt. 16:4.
**KXII: otrogna. Alt. övers. utan tro.*
***Alt. övers. generation.*

18. Och Jesus befallde strängt* den onde anden**, och han for ut ur honom och pojken var botad från den stunden. **KXII: hotade.*
***Se Matt. 8:28, 31.*

19. Då kom lärjungarna till Jesus när de var ensamma och sa: Varför

kunde vi inte driva ut honom?
Mark. 9:28f.
20. Då svarade Jesus dem: På grund av er otro. För sannerligen säger jag er: Om ni har tro som ett senapskorn kan ni säga till detta berg: Flytta dig härifrån dit bort, och det ska flytta sig, och inget ska vara omöjligt för er. Matt. 21:21.
Mark. 11:23. Luk. 17:6. 1 Kor. 13:2.
21. Men detta slag går inte ut, annat än genom bön och fasta.
22. När de vistades i Galileen, sa Jesus till dem: Människosonen ska bli utlämnad i människors händer,
Matt. 16:21, 20:18. Mark. 9:31.
Luk. 9:22, 44, 18:31, 24:26.
23. och de ska döda honom, men på tredje dagen ska han uppstå *igen*. Då blev de mycket bedrövade.
24. När de sedan kom till Kapernaum, kom de som tog upp tempelskatten till Petrus och sa: Betalar inte er mästare tempelskatt?
2 Mos. 30:13.
25. Han sa: Jo. Och när han kom in i huset, sa Jesus till honom innan han hunnit säga något: Vad tror du, Simon? Från vilka tar jordens kungar tull eller skatt? Från sina barn eller från andra*?
Matt. 22:21. Rom. 13:7. **KXII: de främmande.*
26. Petrus sa till honom: Från andra. Då sa Jesus till honom: Alltså är barnen fria.
27. Men för att vi inte ska vara till anstöt för dem, *så* gå till sjön och kasta ut en krok, och ta den första fisk som du drar upp och när du öppnar dess mun ska du finna ett silvermynt*. Ta det och ge det åt dem för mig och dig.
**Grek. statér. Motsvarar 4 denarer, dvs. en tillräcklig summa för två till tempelskatten.*

18 Kapitlet

Jesus undervisar om omvändelse och ödmjukhet, om faran av att förleda den som tror och om rätt beteende mot felande bröder.

I samma stund kom lärjungarna till Jesus och sa: Vem är den störste i himmelriket*? Mark. 9:33-34.
Luk. 9:46f. **Ordagrant: himlarnas rike.*
2. Då kallade Jesus fram ett litet barn till sig och ställde det mitt ibland dem
3. och sa: Sannerligen säger jag er: Om ni inte omvänder er och blir som små barn, ska ni inte komma in i himmelriket*.
Matt. 19:14. Mark. 10:15. Luk. 18:17. Joh. 3:3f.
1 Kor. 14:20. **Ordagrant: himlarnas rike.*
4. Därför, den som ödmjukar sig som detta lilla barn, han är den störste i himmelriket.
5. Och den som tar emot ett sådant litet barn i mitt namn tar emot mig. Matt. 10:40.
6. Men den som förleder en av dessa små, som tror på mig, för honom vore det bättre att en stor kvarnsten* hängdes om hans hals, och han sänktes ner i havets djup.
Mark. 9:42. Luk. 17:1-2. **Ordagrant: åsnekvarnsten.*
7. Ve världen för förförelsernas skull. Förförelser måste ju komma, men ve den människa, genom vilken förförelsen kommer. 1 Kor. 11:19.
8. Om nu din hand eller din fot förleder dig till synd, så hugg av den och kasta *den* ifrån dig. Det är bättre för dig att gå in i livet halt eller stympad, än att ha två händer eller två fötter *och* kastas i den eviga elden. Matt. 5:30.
Mark. 9:43 Kol. 3:5.

9. Och om ditt öga förleder dig till synd, *så* riv ut det och kasta *det* ifrån dig. Det är bättre för dig att gå in i livet enögd, än att du skulle ha två ögon *och* kastas i helvetets* eld. *Grek. gehenna.

10. Se till att ni inte föraktar någon av dessa små. För jag säger er, att deras änglar i himlarna alltid ser min Faders ansikte, som är i himlarna. Ps. 34:8. Hebr. 1:14.

11. För Människosonen har kommit för att frälsa det som var förlorat. Luk. 19:10.

12. Vad tror ni? Om en man har hundra får och ett av dem kommer bort, lämnar han inte de nittionio i bergen och ger sig ut och letar efter det som har gått vilse? Luk. 15:4.

13. Och om det händer att han finner det, sannerligen säger jag er: Han gläder sig mer över det än över de nittionio som inte har gått vilse.

14. Så är det inte heller er Faders vilja, som är i himlarna, att någon av dessa små ska gå förlorad.

15. Vidare, om din broder syndar mot dig, så gå och tillrättavisa honom enskilt mellan dig och honom. Om han lyssnar på dig, så har du vunnit din broder. 3 Mos. 19:17. Luk. 17:3. 1 Kor. 9:19. Gal. 6:1. Jak. 5:19-20.

16. Men om han inte lyssnar *till dig*, *så* ta med dig en eller två till, för att var sak ska avgöras efter två eller tre vittnens ord. 5 Mos. 19:15. Joh. 8:17. 2 Kor. 13:1. 1 Tim. 5:19. Hebr. 10:28.

17. Och om han inte lyssnar till dem, så säg *det* till församlingen. Och om han inte lyssnar till församlingen, ska han vara för dig som en hedning och tullindrivare*. Rom. 16:17. 1 Kor. 5:9f. 2 Thess. 3:14. 2 Joh. 10. *KXII: publikan.

18. Sannerligen säger jag er: Allt det ni binder på jorden ska vara bundet i himlen, och allt det ni löser på jorden ska vara löst i himlen. Matt. 16:19, Joh. 20:23.

19. Vidare säger jag er, att om två av er kommer överens på jorden att be om något, vad det än är, *så* ska min Fader, som är i himlarna, göra det för dem. Matt. 7:7f. Mark. 11:24. Jak. 4:3. 1 Joh. 3:22, 5:14.

20. För där två eller tre är församlade i mitt namn, där är jag mitt ibland dem. Matt. 28:20.

21. Då kom Petrus fram till honom och sa: Herre, hur ofta ska jag förlåta min broder, när han syndar mot mig? Upp till sju gånger? Luk. 17:4.

22. Jesus sa till honom: Jag säger dig: Inte upp till sju gånger utan upp till sjuttio gånger sju. 1 Mos. 4:24.

23. Därför liknar himmelriket* en kung, som ville hålla räkenskap med sina tjänare. *Ordagrant: himlarnas rike.

24. Och när han började räkna, förde man fram till honom en som var skyldig honom tiotusen talenter*. *1 talent = 6000 denarer. En denar motsvarar en dagslön.

25. Men eftersom han inget hade att betala med, befallde hans herre att han och hans hustru och barn och allt det han ägde skulle säljas så att betalning kunde ske.

26. Då föll den tjänaren ner på sina knän* inför honom och bad: Herre, ha tålamod med mig, så ska jag betala dig allt. *KXII: tillbad honom.

27. Då greps tjänarens herre av

medlidande och gav honom fri och efterskänkte honom skulden.
Luk. 7:42.

28. Men *när* tjänaren kom ut fann han en av sina medtjänare, som var skyldig honom hundra denarer*. Och han tog fast honom och grep *honom* om strupen och sa: Betala mig vad du är skyldig.
**En denar motsvarar en dagslön.*

29. Då föll hans medtjänare ner vid hans fötter och bad honom, och sa: Ha tålamod med mig, så ska jag betala dig allt.

30. Men han ville inte, utan gick och lät sätta honom i fängelse, tills han hade betalat skulden.

31. När hans medtjänare såg vad som hände, tog de mycket illa vid sig och gick och berättade för sin herre allt det som hade hänt.

32. Då kallade hans herre honom till sig och sa till honom: Du onde tjänare! Hela skulden efterskänkte jag dig, därför att du bad mig.

33. Borde inte du också ha förbarmat dig över din medtjänare, liksom jag förbarmade mig över dig?

34. Och hans herre blev vred och överlämnade honom åt dem som torterar, tills han hade betalat allt som han var skyldig honom.
Matt. 5:25f.

35. Så ska också min himmelske Fader göra med er, om ni inte, var och en, av hjärtat förlåter sin broder hans överträdelser.
Matt. 6:14. Mark. 11:26.

19 Kapitlet

Jesus undervisar om äktenskapet, lägger sina händer på barnen, svarar en ung rik man på hans fråga om evigt liv, svarar på Petrus fråga: - Vad ska vi få som har lämnat allt och följt dig?

När Jesus hade slutat detta tal, hände det att han bröt upp från Galileen och kom till Judeens område, på andra sidan Jordan.
Mark. 10:1.

2. Och mycket folk följde honom, och han botade dem där.

3. Då gick fariseerna fram till honom, frestade honom och sa till honom: Är det tillåtet för en man att skilja sig från sin hustru av vilken orsak som helst?
Matt. 5:31f. Mark. 10:2f.

4. Då svarade han och sa till dem: Har ni inte läst att han som gjorde *dem* från början, gjorde dem till man och kvinna 1 Mos. 1:27, 5:2.

5. och sa: Därför ska en man lämna sin far och sin mor och hålla sig till sin hustru, och de två ska vara ett kött? 1 Mos. 2:24. Mark. 10:7. 1 Kor. 6:16, 7:10-11. Ef. 5:31.

6. Så är de inte mer två utan ett kött. Vad nu Gud har fogat samman får människan inte skilja åt. 1 Kor. 7:10f.

7. De sa till honom: Varför befallde då Mose att ge skilsmässobrev och skilja sig från henne?
5 Mos. 24:1. Matt. 5:31.

8. Han sa till dem: För ert hjärtas hårdhets skull tillät Mose er att skiljas från era hustrur, men från början var det inte så.

9. Men jag säger er: Var och en som skiljer sig från sin hustru, utom

för otukts skull, och gifter sig med en annan, begår äktenskapsbrott, och den som gifter sig med den frånskilda kvinnan begår äktenskapsbrott. Matt. 5:32. Mark. 10:11. Luk. 16:18.

10. Hans lärjungar sa till honom: Är det så med mannens förhållande till hustrun, är det bäst att inte gifta sig.

11. Då sa han till dem: Inte alla kan ta emot det ordet, utan bara *de*, åt vilka det blir givet. 1 Kor. 7:2f.

12. För det finns obrukbara*, som har blivit födda så från moderlivet, och de som har blivit obrukbara av människor, och andra som har gjort sig själva till obrukbara för himmelrikets skull. Den som kan ta emot *det*, han må ta emot *det*.
1 Kor. 7:32-34, 9:5. **Dvs. steril eller kastrerad.*

13. Sedan bar man fram småbarn till honom, för att han skulle lägga händerna på dem och be, men lärjungarna hindrade* dem.
Mark. 10:13. Luk. 18:15. **KXII: näpste.*

14. Då sa Jesus: Låt småbarnen komma till mig och hindra dem inte. För sådana hör himmelriket* till. Matt. 18:3. **Ordagrant: himlarnas rike.*

15. Och när han hade lagt händerna på dem gick han därifrån.

16. Och se, en man gick fram och sa till honom: Gode mästare, vad för gott ska jag göra för att få evigt liv? Mark. 10:17. Luk. 10:25, 18:18.

17. Då sa han till honom: Varför kallar du mig god? Ingen *är* god utom en, *det är* Gud. Men vill du gå in i livet, *så* håll budorden.

18. Han sa till honom: Vilka? Jesus sa: Du skall inte dräpa, du skall inte begå äktenskapsbrott*, du skall inte stjäla, du skall inte bära falskt vittnesbörd. 2 Mos. 20:13. 5 Mos. 5:17f. **KXII: hor.*

19. Hedra din far och *din* mor, och du skall älska din nästa så som dig själv. 3 Mos. 19:18. Matt. 15:4, 22:39. Rom. 13:9. Gal. 5:14. Ef. 6:2. Jak. 2:8.

20. Den unge mannen sa till honom: Allt detta har jag hållit från min ungdom. Vad är det mer som fattas?

21. Jesus sa till honom: Om du vill vara fullkomlig, *så* gå *och* sälj det du har och ge åt de fattiga, och du ska få en skatt i himlen. Kom sedan *och* följ mig. Matt. 6:20. Luk. 12:33.

22. Men när den unge mannen hörde det ordet, gick han bedrövad sin väg, eftersom han hade många ägodelar.

23. Då sa Jesus till sina lärjungar: Sannerligen säger jag er: Det är svårt för en rik att komma in i himmelriket. Mark. 10:24. 1 Tim. 6:9f.

24. Och ytterligare säger jag er: Det är lättare för en kamel att gå igenom ett nålsöga, än för en rik att komma in i Guds rike.

25. När hans lärjungar hörde *detta*, blev de mycket förskräckta och sa: Vem kan då bli frälst?

26. Då såg Jesus på *dem* och sa till dem: För människor är det omöjligt, men för Gud är allting möjligt.
1 Mos. 18:14. Jer. 32:17. Sak. 8:6. Luk. 1:37, 18:27.

27. Då svarade Petrus och sa till honom: Se, vi har lämnat allt och följt dig. Vad ska vi få för det?
Mark. 10:28. Luk. 18:28.

28. Då sa Jesus till dem: Sannerligen säger jag er, att ni som har följt mig ska i återupprättelsen när

Människosonen sitter på sin härlighets tron, också ni sitta på tolv troner och döma Israels tolv stammar. Jes. 65:17. Dan. 7:9. Matt. 25:31. Luk. 22:29-30. Rom. 8:20-22. Upp. 21:1.

29. Och var och en som lämnar hus eller bröder eller systrar eller far eller mor eller hustru eller barn eller åkrar för mitt namns skull, ska få hundrafalt igen och ärva evigt liv. 5 Mos. 33:9. Job 42:12. Mark. 10:30. Hebr. 10:34.

30. Men många *som är* de första ska bli de sista, och de sista *ska bli* de första. Matt. 20:16. Mark. 10:31. Luk. 13:30.

20 Kapitlet

Jesus undervisar om himmelriket i liknelsen med jordägaren som hyr arbetare till sin vingård, Jesus förutsäger ännu en gång sitt lidande, sin död och uppståndelse, Jesus svarar på Sebedeus söners mors bön om rätten till att sitta närmast Jesus, ger två blinda deras syn.

Ty himmelriket är likt en jordägare som gick ut tidigt på morgonen för att hyra arbetare till sin vingård.

2. Och när han hade kommit överens med arbetarna om en dagslön på en denar, skickade han dem till sin vingård.

3. Sedan gick han ut vid tredje* timmen och såg några andra stå arbetslösa på torget **Kl. 09:00.*

4. och sa till dem: Gå också ni till vingården, så ska jag ge er vad som är skäligt.

5. Och de gick. Vid sjätte* och nionde** timmen gick han ut igen och gjorde på samma sätt. **Kl. 12:00. **Kl. 15:00.*

6. Också vid den elfte timmen gick han ut och fann några andra stå arbetslösa och sa till dem: Varför står ni här hela dagen arbetslösa?

7. De sa till honom: Därför att ingen har hyrt oss. *Då* sa han till dem: Gå också ni till min vingård, så ska ni få vad som är skäligt.

8. När kvällen kom, sa vingårdsherren till sin förvaltare: Kalla fram arbetarna och ge dem *deras* lön, börja med de sista och sluta med de första.

9. Och när de som kom vid elfte timmen kom *fram*, fick de var sin denar.

10. Men när de första kom, trodde de att de skulle få mer, men också de fick var och en sin denar.

11. När de fick *den*, klagade de på jordägaren och sa:

12. Dessa sista har arbetat en timme, och du har jämställt dem med oss som har burit dagens börda och hetta.

13. Då svarade han en av dem och sa: *Min* vän, jag gör dig ingen orätt. Kom du inte överens med mig om en denar?

14. Ta *det* som tillhör dig och gå din väg. Men jag vill ge denne siste lika mycket som åt dig.

15. Eller får jag inte göra vad jag vill med det som är mitt? Eller *ser* du *med* ont öga för att jag är god? Rom. 9:16f.

16. Så ska de sista bli de första, och de första bli de sista. För många är kallade men få *är* utvalda. Matt. 19:30, 22:14. Mark. 10:31. Luk. 13:30.

17. När Jesus var på väg upp till Jerusalem, tog han de tolv lärjungarna åt sidan på vägen och sa till dem:

18. Se, vi går upp till Jerusalem, och Människosonen kommer att överlämnas till översteprästerna och de skriftlärda, och de ska döma honom till döden, Matt. 16:21. Mark. 10:32. Luk. 18:31.
19. och de ska utlämna honom åt hedningarna till att hånas och gisslas* och korsfästas. Men på tredje dagen ska han uppstå igen.
Matt. 27:2. Joh. 18:32. **Se not till Matt. 27:26.*
20. Då kom Sebedeus söners mor fram till honom med sina söner, tillbad *honom* och ville begära något av honom. Matt. 4:21. Mark. 10:35.
21. Då sa han till henne: Vad vill du? Hon sa till honom: Säg, att dessa mina två söner i ditt rike ska få sitta, den ene på din högra sida, och den andre på den vänstra.
Matt. 19:28.
22. Då svarade Jesus och sa: Ni vet inte vad ni begär. Kan ni dricka den bägare* som jag ska dricka, och döpas *med* det dop som jag döps *med*? De sa till honom: Det kan vi.
Matt. 26:39f. Luk. 12:50. Joh. 18:11.
**KXII: kalken.*
23. Då sa han till dem: Min bägare* ska ni visserligen få dricka, och döpas *med* det dop som jag döps *med*, men att sitta på min högra sida och på min vänstra är inte min *sak* att ge, utan *det ska ges åt dem* som min Fader har berett det för.
**KXII: kalk.*
24. När de tio hörde *detta*, blev de förargade på de två bröderna.
Mark. 10:41. Luk. 22:24.
25. Då kallade Jesus dem till *sig* och sa: Ni vet att folkens furstar råder över dem, och de som är mäktiga utövar sin makt över dem.
Mark. 10:42. Luk. 22:25.
26. Men så ska det inte vara bland er. Utan den som vill vara stor bland er, han ska vara er tjänare,
27. och den bland er som vill vara den främste, han ska vara er tjänare, Matt. 23:11. Mark. 9:35. 1 Kor. 9:19.
28. liksom Människosonen har kommit, inte för att bli betjänad, utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen* för många. Mark. 10:45. Luk. 22:27. Joh. 13:14. Fil. 2:7. 1 Tim. 2:6. Tit. 2:14. 1 Petr. 1:19f. **KXII: återlösning.*
29. När de var på väg ut från Jeriko, följde mycket folk med honom.
30. Och se, två blinda satt vid vägen. När de hörde att Jesus gick förbi, ropade *de* och sa: Herre, Davids Son, förbarma dig över oss.
Mark. 10:46. Luk. 18:35.
31. Men folket tillrättavisade dem skarpt att de skulle vara tysta. Då ropade de ännu högre och sa: Herre, Davids Son, förbarma dig över oss.
32. Då stannade Jesus och kallade på dem och sa: Vad vill ni att jag ska göra för er?
33. De sa till honom: Herre, att våra ögon ska öppnas.
34. Då förbarmade sig Jesus *över dem* och rörde vid deras ögon, och genast kunde de se med sina ögon och de följde honom.

21 Kapitlet

Jesus rider in i Jerusalem, rensar templet, botar sjuka, förbannar ett fikonträd, får frågan om sin makt, tillrättavisar överste-prästerna och fariseerna genom två liknelser.

Och när de närmade sig Jerusalem och kom till Betfage vid Oljeberget, då sände Jesus iväg två lärjungar Mark. 11:1. Luk. 19:29.

2. och sa till dem: Gå in i byn som ligger framför er och genast ska ni finna ett åsnesto bundet, och ett föl bredvid henne. Lös *dem* och led *dem* till mig.

3. Och om någon säger något till er, ska ni säga: Herren behöver dem, och genast ska han skicka iväg dem.

4. Men allt detta hände för att det skulle uppfyllas som var sagt genom profeten, som sa:

5. Säg till dottern Sion: Se, din Konung kommer till dig, ödmjuk*, ridande på en åsna och på ett föl, en arbetsåsnas föl. Sak. 9:9.
Joh. 12:15. **KXII: saktmodig.*

6. Och lärjungarna gav sig iväg och gjorde som Jesus hade befallt dem.
Mark. 11:4. Luk. 19:32.

7. De hämtade åsnestoet och fölet och lade sina kläder på dem, och de satte upp *honom* på det.

8. Och den stora folkmassan bredde ut sina kläder på vägen, och andra skar kvistar av träden och strödde på vägen. 2 Kon. 9:13. Joh. 12:13.

9. Och folket, som gick före och de som följde efter, ropade och sa: Hosianna, Davids Son. Välsignad *är* han som kommer i Herrens namn. Hosianna i höjden!
Ps. 118:26, 148:1. Matt. 23:39. Mark. 11:9. Luk. 19:38.

10. Och när han kom in i Jerusalem, kom hela staden i rörelse och *man* frågade: Vem är denne?

11. Då sa folket: Det är Jesus, Profeten, från Nasaret i Galileen.
Matt. 2:23.

12. Och Jesus gick in i Guds tempel och drev ut alla som köpte och sålde i templet, och stötte omkull penningväxlarnas bord och stolarna för dem som sålde duvor,
5 Mos. 14:25. Mark. 11:15. Luk. 19:45. Joh. 2:14f.

13. och sa till dem: Det står skrivet: Mitt hus ska kallas ett bönehus. Men ni har gjort det till ett rövarnäste. Jes. 56:7. Jer. 7:11.

14. Och blinda och lama kom till honom i templet, och han botade dem.

15. När överstepräster na och de skriftlärda såg de under som han gjorde, och barnen som ropade i templet och sa: Hosianna, Davids Son, blev de mycket upprörda

16. och sa till honom: Hör du vad dessa säger? Då sa Jesus till dem: Ja. Har ni aldrig läst: Av barns och spädbarns mun har du berett dig lovprisning? Ps. 8:3.

17. Då lämnade han dem och gick ut ur staden till Betania och övernattade där.

18. När han tidigt på morgonen återvände till staden blev han hungrig. Mark. 11:12.

19. Och då han fick se ett fikonträd vid vägen, gick han fram till det, men fann inget på det, utan bara löv. Då sa han till det: Aldrig någonsin mer ska det växa frukt på dig. Och kort därefter vissnade fikonträdet.

20. När lärjungarna såg *detta*, förundrade de sig och sa: Hur kunde fikonträdet vissna så plötsligt?
21. Då svarade Jesus och sa till dem: Sannerligen säger jag er: Om ni har tro och inte tvivlar, ska ni inte bara göra sådant som *hände med* fikonträdet, utan ni ska också kunna säga till detta berg: Lyft dig upp, och kasta dig i havet, *och* det ska ske. Matt. 17:20. Luk. 17:6.
22. Och allt vad ni med tro ber om i *er* bön, det ska ni få.
Matt. 7:7-8, 18:19. Mark. 11:24. Luk. 11:9. Joh. 15:7. Jak. 1:5. 1 Joh. 3:22.
23. När han kom in i templet, gick överstepräster na och folkets äldste till honom *medan* han undervisade, och sa: Med vilken makt gör du detta? Och vem har gett dig denna makt? Mark. 11:27-28. Luk. 20:1-3. Apg. 4:7.
24. Då svarade Jesus och sa till dem: Också jag har en sak att fråga er. Om ni svarar mig *på den*, ska också jag säga er med vilken makt jag gör detta.
25. Varifrån var Johannes dop? Från himlen eller från människor? Då samrådde de med varandra och sa: Om vi säger: Från himlen, *så* säger han till oss: Varför trodde ni då honom inte?
26. Men om vi säger: Från människor, *så* fruktar vi för folket, eftersom alla håller Johannes för en profet. Matt. 14:5. Mark. 6:20. Luk. 20:6.
27. Då svarade de Jesus och sa: Vi vet inte. Då sa han till dem: Så säger inte heller jag er, med vilken makt jag gör detta.
28. Men vad anser ni? En man hade två söner. Och han gick till den förste och sa: *Min* son, gå i dag och arbeta i min vingård.
29. Han svarade och sa: Jag vill inte. Men efteråt ångrade han sig och gick.
30. Och han gick till den andre och sa på samma sätt. Då svarade han och sa: Jag *går*, Herre. Men han gick inte.
31. Vem av de två gjorde det fadern ville? De sa till honom: Den förste. Jesus sa till dem: Sannerligen säger jag er att tullindrivare* och skökor *ska* gå in i Guds rike före er.
Luk. 7:29-30, 18:14. **KXII: Publikaner.*
32. För Johannes kom till er på rättfärdighetens väg, och ni trodde honom inte, men tullindrivarna och skökorna trodde honom. Och när ni såg *det*, ångrade ni er inte efteråt, så att ni trodde honom. Luk. 3:12f.
33. Hör en annan liknelse: Det var en jordägare, som planterade en vingård och satte ett stängsel omkring den, och grävde ut en vinpress därinne och byggde ett torn, och arrenderade ut den åt vinodlare och for utomlands. Ps. 80:9f. Jes. 5:1. Jer. 2:21. Mark. 12:1. Luk. 20:9.
34. När nu skördetiden kom, skickade han sina tjänare till vinodlarna för att de skulle hämta dess frukt åt honom.
35. Då tog vinodlarna fast hans tjänare. En piskade de och en annan slog de ihjäl och en annan stenade de.
36. Åter skickade han andra tjänare, fler än de första. Men de gjorde med dem på samma sätt.
37. Och till sist skickade han sin son

till dem och sa: De kommer att ha respekt för min son.
38. Men när vinodlarna fick se sonen, sa de till varandra: Denne är arvingen. Kom, låt oss döda honom och ta hans arv. Matt. 26:3-4. Matt. 27:1. Joh. 11:53.
39. Och de tog fast honom, drev ut *honom* ur vingården och dödade *honom*.
40. När nu vingårdens herre kommer, vad ska han göra med dessa vinodlare?
41. De sa till honom: De onda ska han ge en smärtsam död, och *sin* vingård ska han arrendera ut åt andra vinodlare, som ger honom frukten i rätt tid.
42. Jesus sa till dem: Har ni aldrig läst i Skrifterna: Den sten som byggnadsarbetarna förkastade, den har blivit en hörnsten. Av Herren har detta blivit gjort, och det är underbart i våra ögon.
Ps. 118:22. Jes. 8:14, 28:16. Mark. 12:10. Luk. 20:17. Apg. 4:11. Rom. 9:33. 1 Petr. 2:7.
43. Därför säger jag er, att Guds rike ska tas från er och ges åt ett folk* som bär dess frukt. **KXII: hedningarna.*
44. Och den som faller på den stenen, blir krossad, men den som stenen faller på, han ska smulas sönder.* Jes. 8:15. Dan. 2:34. Sak. 12:3. Luk. 20:18.
**KXII: den slår han sönder i stycken.*
45. Och när överstepräster och fariseerna hörde hans liknelser, förstod de att han talade om dem.
46. De ville gripa honom men var rädda för folket, eftersom de ansåg honom vara en profet.

22 Kapitlet

Jesus undervisar om himmelriket i liknelsen med Kungen som gör bröllop för sin son, besvarar frågor om skatt till kejsaren, om uppståndelsen och om det största budet, ställer sedan själv till fariseerna en fråga om Kristus, vems Son han är.

Därefter började Jesus än en gång tala till dem i liknelser, och sa:
2. Himmelriket är likt en kung, som höll bröllop för sin son
Luk. 14:16. Joh. 3:29. Upp. 19:7f.
3. och skickade ut sina tjänare, för att kalla dem till bröllopet som var bjudna, men de ville inte komma.
4. Återigen skickade han ut andra tjänare, och sa: Säg åt dem som är bjudna: Se, jag har tillrett min måltid, mina oxar och gödkalvarna *är* slaktade, och allting *är* redo. Kom till bröllopet. Ords. 9:2.
5. Men de brydde sig inte om *det*, utan gick sin väg, den ene till sitt jordbruk, den andre till sina affärer.
6. Och de andra tog fast hans tjänare *och* misshandlade och dödade *dem*. Matt. 21:35.
7. När kungen hörde *det*, blev han vred och skickade ut sina härar och lät döda dessa mördare och brände ner deras stad. Matt. 24:2.
8. Sedan sa han till sina tjänare: Bröllopet är ju färdigt, men de som var bjudna var inte värdiga.
9. Gå därför ut till vägskälen och bjud alla ni ser till bröllopet.
Matt. 13:47.

10. Och tjänarna gick ut på vägarna och samlade alla, så många de fann, både onda och goda, och bröllopssalen blev fylld av gäster.
11. När kungen gick in för att se på gästerna, fick han där se en man som inte var klädd i bröllopskläder.
Jes. 61:10. Ef. 4:24. Kol. 3:10f. Upp. 3:4-5, 16:15, 19:8.
12. Då sa han till honom: *Min* vän, hur kom du in här utan bröllopskläder? Men han teg.
13. Då sa kungen till tjänarna: Bind honom till händer och fötter och för bort honom* och kasta *honom* i det yttersta mörkret. Där ska vara gråt och tandagnisslan.
Matt. 8:12, 13:41-42, 25:30.
**KXII utelämnar: och för bort honom.*
14. För många är kallade, men få *är* utvalda. Matt. 20:16.
15. Då gick fariseerna bort och gjorde upp planer hur de skulle kunna fånga honom genom *hans* ord. Mark. 12:13. Luk. 20:20.
16. Och de sände sina lärjungar till honom, tillsammans med Herodes anhängare, och sa: Mästare, vi vet att du är sanningsenlig och undervisar rätt om Guds väg och bryr dig inte om vad människor tycker, för du gör inte skillnad på människor.
17. Så säg oss: Vad anser du? Är det tillåtet att man ger kejsaren skatt eller inte?
18. Men Jesus märkte deras ondska och sa: Varför vill ni sätta mig på prov, *ni* hycklare?
19. Visa mig myntet *som man betalar* skatt *med*. Då räckte de honom en denar.
20. Och han sa till dem: Vems bild och inskrift *är* detta?
21. De sa till honom: Kejsarens. Då sa han till dem: Ge då kejsaren det som tillhör kejsaren, och Gud det som tillhör Gud. Rom. 13:7.
22. När de hörde *detta*, förundrade de sig och lämnade honom och gick sin väg.
23. Samma dag kom det fram till honom sadduceer, som påstår att det inte finns någon uppståndelse, och frågade honom, Mark. 12:18. Luk. 20:27. Apg. 23:8.
24. och sa: Mästare, Mose sa: Om någon dör barnlös, ska hans bror gifta sig med hans hustru och så ge barn* åt sin bror. 1 Mos. 38:8. 5 Mos. 25:5. **KXII: uppväcka säd.*
25. Nu fanns hos oss sju bröder, och den förste gifte sig och dog. Eftersom han inte hade några barn*, lämnade han sin hustru åt sin bror.
**KXII: säd.*
26. På samma sätt också den andre och den tredje, ända till den sjunde.
27. Och sist av alla dog också kvinnan.
28. Vem av de sju ska hon nu vara hustru till vid uppståndelsen? Alla var ju gifta med henne.
29. Jesus svarade och sa till dem: Ni tar fel. *Ni* förstår inte Skrifterna och inte heller Guds kraft.
30. För vid uppståndelsen gifter man sig inte *och* blir inte bortgift, utan man är som Guds änglar i himlen.
31. Men vad angår de dödas uppståndelse, har ni inte läst det som har blivit sagt till er av Gud, som sa:
32. Jag är Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud? Gud är inte de dödas Gud, utan de levandes.
2 Mos. 3:6f. Mark. 12:26. Apg. 7:32. Hebr. 11:16.

33. Och när folket hörde *detta*, häpnade de över hans undervisning.
Matt. 7:28.
34. När fariseerna hörde att han hade gjort sadduceerna svarslösa, församlade de sig,
35. och för att sätta honom på prov frågade en av dem, en laglärd, och sa:
36. Mästare, vilket *är* det största budet i lagen? Mark. 12:28. Luk. 10:25.
37. Då sa Jesus till honom: Du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta och av hela din själ och av hela ditt förstånd. 5 Mos. 6:5. Luk. 10:27.
38. Detta är det främsta och största budet.
39. Och det andra *är* detta likt: Du skall älska din nästa som dig själv.
3 Mos. 19:18. Matt. 19:19. Mark. 12:31. Luk. 10:27. Rom. 13:9. Gal. 5:14. 1 Tim. 1:5. Jak. 2:8.
40. På dessa två bud hänger hela lagen och profeterna. Matt. 7:12.
41. Medan fariseerna var samlade, frågade Jesus dem
42. och sa: Vad anser ni om Kristus? Vems Son är han? De sa till honom: Davids. Mark. 12:35. Luk. 20:41.
43. Han sa till dem: Hur kan då David i Anden kalla honom Herre och säga:
44. Herren sa till min Herre: Sätt dig på min högra sida, till dess jag lägger dina fiender åt dig *till en* fotpall? Ps. 110:1. Apg. 2:34. 1 Kor. 15:25. Hebr. 1:13, 10:12-13.
45. Om nu David kallar honom Herre, hur kan han *då* vara hans son?
46. Och ingen kunde svara honom ett ord. Och från den dagen vågade inte heller någon fråga honom något mer.

23 Kapitlet

Jesu verop över de skriftlärda, fariseerna och Jerusalem.

Då talade Jesus till folket och till sina lärjungar
2. och sa: På Moses stol sitter de skriftlärda och fariseerna.
3. Därför, allt vad de säger till er att ni ska hålla, håll *det* och gör *det*. Men gör inte efter deras gärningar, för de säger men gör inte. Mal. 2:7f.
4. För de binder samman tunga bördor som *är* svåra att bära och lägger *dem* på människornas skuldror, men *själva* vill de inte röra dem med ett finger. Luk. 11:46. Apg. 15:10. Gal. 6:13.
5. Och alla sina gärningar gör de för att bli sedda av människorna. De gör sina böneremsor* breda och hörntofsarna på sina kläder stora.
2 Mos. 13:9. 4 Mos. 15:38. 5 Mos. 6:8. 5 Mos. 11:18, 22:12. Matt. 6:1f.
**Remsor, som lindades om pannan och armen fullskrivna med ord ur Moseböckerna. KXII: tänkeskrifter.*
6. Och de älskar den främsta platsen vid middagarna och de främsta platserna i synagogorna
Mark. 12:38-39. Luk. 11:43, 20:46.
7. och *vill* bli hälsade på torgen och av människorna kallas Rabbi, Rabbi.
8. Men ni ska inte låta er kallas Rabbi, för en är er Läromästare, Kristus, och ni är alla bröder.
Jak. 3:1.
9. Och ni ska inte kalla någon på jorden er fader, för en är er Fader, *han* som är i himlarna. Mal. 1:6.
10. Inte heller ska *ni låta* någon kalla er mästare, för en är er Mästare, Kristus.

11. Men den som är störst bland er ska vara er tjänare. Matt. 20:26-27.
12. Och var och en som upphöjer sig ska bli ödmjukad*, och var och en som ödmjukar sig ska bli upphöjd. Job 22:29. Ords. 29:23. Luk. 14:11, 18:14. Jak. 4:10. 1 Petr. 5:5.
**KXII: bli förnedrad.*
13. Men ve er, skriftlärda och fariseer, hycklare, för ni stänger till himmelriket för människorna! För själva går ni inte in, och de som är på väg in tillåter ni inte heller att gå in. Luk. 11:52.
14. Ve er, skriftlärda och fariseer, hycklare, för ni plundrar änkors hus och ber långa böner för syns skull. Därför ska ni få desto hårdare dom. Mark. 12:40. Luk. 20:47.
15. Ve er, skriftlärda och fariseer, hycklare, som far omkring över land och hav för att göra en proselyt*, och när han blivit det, gör ni honom till helvetets** barn, två gånger värre än vad ni själva är.
**En hedning som övergått till judendomen.*
***Grek. gehenna.*
16. Ve er, blinda ledare, som säger: Om någon svär vid templet, betyder det ingenting. Men om någon svär vid guldet i templet är han bunden *vid sin ed*. Matt. 5:33, 15:14.
17. *Ni* dårar och blinda, för vilket är förmer, guldet eller templet som helgar guldet?
18. Och om någon svär vid altaret, betyder det ingenting, men om någon svär vid offret som är på det är han bunden *vid sin ed*.
19. *Ni* dårar och blinda, för vilket är förmer, offret eller altaret som helgar offret? 2 Mos. 29:37.
20. Därför, den som svär *en ed* vid altaret, svär vid detta och vid allt det som är på det.
21. Och den som svär *en ed* vid templet, svär vid detta och vid honom som bor i det. 1 Kon. 8:13. 2 Krön. 6:2.
22. Och den som svär *en ed* vid himlen, svär vid Guds tron och vid honom som sitter på den. Matt. 5:34.
23. Ve er, skriftlärda och fariseer, hycklare, som ger tionde av mynta och dill och kummin men försummar det viktigaste i lagen: domen* och barmhärtigheten och tron. Detta borde ni göra utan att försumma det andra. 3 Mos. 27:30. 4 Mos. 18:21. Mika 6:8. Luk. 11:42, 18:12.
**Alt. övers. rättvisan.*
24. *Ni* blinda ledare, som silar bort myggen men sväljer kamelen.
25. Ve er, skriftlärda och fariseer, hycklare, för ni gör bägaren och fatet rent utvändigt men invändigt är de fulla av rovgirighet och måttlöshet*. Matt. 15:20. Mark. 7:4. Luk. 11:39. **KXII: orenlighet.*
26. *Du* blinde farisé, gör först det inre av bägaren och fatet rent, så att också dess utsida kan bli ren.
27. Ve er, skriftlärda och fariseer, hycklare, för ni liknar vitkalkade gravar som väl utvändigt ser prydliga ut, men invändigt är fulla av de dödas ben och all orenhet. Luk. 11:44. Apg. 23:3.
28. På samma sätt ser ni också rättfärdiga ut utanpå inför människorna, men inuti är ni fulla av hyckleri och orättfärdighet*.
**Alt. övers. laglöshet.*
29. Ve er, skriftlärda och fariseer, hycklare, som bygger upp profeternas gravar och pryder de rättfärdigas gravstenar, Luk. 11:47.

30. och säger: Om vi hade levt på våra fäders tid, *så* hade vi inte gjort oss medskyldiga till profeternas blod.
31. Så vittnar ni om er själva att ni är barn till dem som dödade profeterna.
32. Fyll också ni era fäders mått!
33. *Ni* ormar, *ni* huggormsyngel, hur ska ni kunna fly undan helvetets* dom? Matt. 3:7, 12:34.
**Grek. gehenna.*
34. Se, därför sänder jag till er profeter och visa och skriftlärda. Och *några* av dem ska ni döda och korsfästa, och *andra* av dem ska ni piska i era synagogor och förfölja från stad till stad, Luk. 11:49
Apg. 5:40. 2 Kor. 11:24f.
1 Thess. 2:15. Hebr. 11:36.
35. för att allt rättfärdigt blod som är utgjutet på jorden ska komma över er, från den rättfärdige Abels blod till Sakarias, Barakias sons, blod, som ni dödade mellan templet och altaret. 1 Mos. 4:8.
2 Krön. 24:21-22. Hebr. 11:4.
36. Sannerligen säger jag er: Allt detta ska komma över detta släkte.
37. Jerusalem, Jerusalem, *du* som dödar profeterna och stenar dem som är sända till dig. Hur ofta har jag inte velat samla dina barn, såsom hönan samlar sina kycklingar under *sina* vingar. Men ni ville inte. Jes. 31:5, 65:2.
Jer. 7:13. Luk. 13:34.
38. Se, ert hus ska lämnas öde för er.
1 Kon. 9:7. Jer. 22:5. Mika 3:12.
39. För jag säger er: Härefter ska ni inte se mig, förrän ni säger: Välsignad *är* han som kommer i Herrens namn. Ps. 118:26. Matt. 21:9.

24 Kapitlet

Jesus förutsäger att templet ska brytas ner och när det ska ske, och vad som blir tecknet på hans återkomst och tidsålderns slut.

1. När Jesus kom ut från templet och var på väg därifrån, då kom hans lärjungar fram till *honom* för att visa honom templets byggnader. Mark. 13:1. Luk. 21:5.
2. Då sa Jesus till dem: Ser ni inte allt detta? Sannerligen säger jag er: Här ska inte lämnas sten på sten, som inte ska brytas ner.
Mika 3:12. Luk. 19:44.
3. När han sedan satt på Oljeberget *och* de var för sig själva, kom lärjungarna fram till honom och frågade: Säg oss, när ska detta ske, och vad *blir* tecknet på din återkomst* och tidsålderns slut**?
Mark. 13:3f. Luk. 21:7.
**Grek. parousía. **KXII: världens ände.*
4. Då svarade Jesus och sa till dem: Se upp *så att* ingen bedrar* er.
Mark. 13:5. Luk. 21:8. Ef. 5:6. Kol. 2:8.
2 Thess. 2:3. **KXII: förför.*
5. För många ska komma i mitt namn och säga: Jag är Kristus, och de ska bedra många.
Apg. 5:36f. 1 Joh. 2:18, 4:1.
6. Och ni ska få höra om krig och rykten om krig. Se till, att ni inte blir skrämda, för allt *detta* måste hända, men det är ännu inte slutet.
7. För folk ska resa sig mot folk och rike mot rike, och det ska bli hungersnöd och epidemier och jordbävningar på många platser.
8. Men allt detta *är* början till födslovärkarna*. **KXII: nöden.*
9. Då ska de utlämna er till att plågas och döda er, och ni ska bli

hatade av alla folk för mitt namns skull. Matt. 10:17. Mark. 13:9. Luk. 21:12. Joh. 15:20, 16:2.

10. Och då ska många komma på fall och de ska förråda varandra och hata varandra.

11. Och många falska profeter ska träda fram och bedra många.

12. Och därför att ondskan* tilltar, ska kärleken kallna hos många.

*Alt. övers. laglösheten.

13. Men den som håller ut till slutet, han ska bli frälst. Matt. 10:22. Luk. 21:19.

14. Och detta evangelium om riket ska bli predikat i hela världen till ett vittnesbörd för alla folk, och sedan ska slutet komma. Matt. 28:19.

15. När ni nu får se förödelsens styggelse, som omtalats genom profeten Daniel, stå på helig plats – må den som läser förstå* det –

Dan. 9:27, 12:11. Mark. 13:14. Luk. 21:20.

*KXII: han må ge akt på det.

16. då ska de som är i Judeen fly upp till bergen.

17. Den som är på taket ska inte gå ner för att ta något från sitt hus,

Luk. 17:31.

18. och den som är ute på åkern ska inte vända tillbaka för att hämta sina kläder.

19. Men ve dem som väntar barn och dem som ammar på den tiden.

20. Men be att er flykt inte sker under vintern, inte heller på sabbaten.

21. För då ska det bli en stor vedermöda, som inte har varit från världens begynnelse intill nu, inte heller någonsin mer ska bli.

Dan. 12:1. Upp. 7:14.

22. Och om de dagarna inte blev förkortade, *så* skulle inget kött bli frälst. Men för de utvaldas skull ska de dagarna bli förkortade.

Mark. 13:20.

23. Om någon då säger till er: Se, här *är* Kristus eller där, så tro *det* inte. Mark. 13:21. Luk. 17:23, 21:8.

24. För *sådana som* falskt *utger sig för att vara* Kristus och falska profeter ska uppstå, och *de* ska göra stora tecken och under, för att om möjligt bedra* även de utvalda.

5 Mos. 13:1. Mark. 13:22. 2 Thess. 2:8.

*KXII: förföra.

25. Se, jag har sagt er det i förväg.

26. Därför om de säger till er: Se, han är i öknen, så gå inte dit, eller: Se, *han är* i de inre rummen*, så tro *det* inte. *KXII: i kammaren.

27. För såsom blixten kommer från öster och syns ända till väster, så ska också Människosonens återkomst* vara. *Grek. parousía.

28. För varhelst den döda kroppen är, dit samlar sig örnarna.

Job 39:30f. Luk. 17:37.

29. Men strax efter den tidens vedermöda ska solen förmörkas, och månen ska inte ge sitt sken, och stjärnorna ska falla från himlen, och himlarnas krafter ska skakas.

Jes. 13:10, 34:4. Hes. 32:7. Joel 2:10, 31, 3:15. Mark. 13:24. Luk. 21:25. Apg. 2:20. Upp. 6:12.

30. Och då ska Människosonens tecken synas på himlen, och alla jordens stammar ska då jämra sig. Och de ska *få* se Människosonen komma på himlens skyar med makt* och stor härlighet.

Dan. 7:13. Matt. 25:31. Mark. 13:26. Apg. 1:11. 1 Thess. 4:16. Upp. 1:7. *KXII: kraft.

31. Och han ska sända ut sina änglar med starkt basunljud, och de ska församla hans utvalda från de fyra väderstrecken, från himlens*

ena ände till den andra.
Matt. 13:41. 1 Kor. 15:52. 1 Thess. 4:16. **Ordagrant: himlarnas.*

32. Lär nu en liknelse från fikonträdet: När dess kvistar blir mjuka och löven börjar spricka ut, så vet ni att sommaren *är* nära.
Mark. 13:28. Luk. 21:29.

33. Likaså när ni ser allt detta, *så* vet att det är nära *och* står för dörren.

34. Sannerligen säger jag er: Denna generation* ska inte förgås, förrän allt detta sker. Mark. 13:30. Luk. 21:32.
**KXII: Detta släkte.*

35. Himmel och jord ska förgås, men mina ord ska inte förgås.
Ps. 102:27. Jes. 40:8. Mark. 13:31. Luk. 21:33. Hebr. 1:11.

36. Men om den dagen och den stunden vet ingen, inte ens himlens änglar, utan bara min Fader.
Mark. 13:32. Apg. 1:7.

37. Men så som det *var* på Noas tid, så ska också Människosonens återkomst* vara. Luk. 17:26. 1 Petr. 3:20.
**Grek. parousía.*

38. För så som det var i dagarna före floden: De åt och drack, gifte sig och blev bortgifta, ända till den dag då Noa gick in i arken,
1 Mos. 6:2, 7:7.

39. och de visste ingenting, förrän floden kom och tog bort alla. Så ska också Människosonens återkomst* vara. **Grek. parousía.*

40. Då ska två vara ute på åkern, den ene ska tas med och den andre lämnas kvar. Luk. 17:34-35.

41. Två ska mala på kvarnen, den ene ska tas med och den andre lämnas kvar.

42. Vaka därför, för ni vet inte vilken stund er Herre kommer.
Matt. 25:13. Mark. 13:33f.

43. Men det *ska ni* veta att om husägaren visste vid vilken tid på natten tjuven skulle komma, *så* hade han vakat och inte tillåtit att *någon* bröt sig in *i* hans hus.
Luk. 12:39. 1 Thess. 5:2. 2 Petr. 3:7f. Upp. 3:3, 16:15.

44. Var därför också ni redo, för i den stund ni inte tänker det, kommer Människosonen.

45. Vem är nu en trogen och klok tjänare, som hans herre har satt över sitt husfolk för att ge dem mat i rätt tid? Luk. 12:42. 1 Kor. 4:2.

46. Salig* *är* den tjänaren som hans herre finner göra så, när han kommer. **Alt. övers. Välsignad.*

47. Sannerligen säger jag er, att han ska sätta honom över allt han äger.
Matt. 25:21f. Luk. 22:29f.

48. Men om den onde tjänaren säger i sitt hjärta: Min herre dröjer med att komma, Pred. 8:11.

49. och börjar slå *sina* medtjänare, och äter och dricker med de druckna,

50. *då* ska den tjänarens herre komma en dag när han inte väntar *honom*, och i en stund han inte vet om,

51. och han ska hugga honom i stycken och ge *honom* hans del med hycklarna. Där ska vara gråt och tandagnisslan. Matt. 8:12, 13:42, 25:30.

25 Kapitlet

Jesus fortsätter med sin undervisning om himmelriket i liknelser med de tio jungfrurna och om de anförtrodda talenterna och att människosonen vid sin återkomst ska skilja människorna åt såsom en herde skiljer fåren från getterna.

Då ska himmelriket bli likt tio jungfrur som tog sina lampor och gick ut för att möta brudgummen. Luk. 12:35f.

2. Men fem av dem var visa, och fem *var* oförståndiga*.

**Alt. övers. dåraktiga.*

3. De oförståndiga tog sina lampor, men tog ingen olja med sig.

4. Men de visa tog olja i sina kärl, tillsammans med sina lampor.

5. När brudgummen dröjde, blev de alla sömniga och somnade.

6. Men vid midnattstid hördes ett rop: Se, brudgummen kommer! Gå ut *och* möt honom. Upp. 19:7.

7. Då stod alla dessa jungfrur upp, och gjorde i ordning sina lampor.

8. Och de oförståndiga sa till de visa: Ge oss av er olja, för våra lampor slocknar.

9. Men de visa svarade: Den skulle inte räcka till för både oss och er. Utan gå hellre bort till dem som säljer, och köp åt er själva.

10. Och medan de gick för att köpa, kom brudgummen. Och de som var redo gick in med honom till bröllopet, och dörren stängdes.

11. Men efteråt kom även de andra jungfrurna och sa: Herre, Herre, öppna för oss. Luk. 13:25.

12. Då svarade han och sa: Sannerligen säger jag er: Jag känner er inte. Matt. 7:23.

13. Vaka därför, för ni vet varken dagen eller stunden, när Människosonen kommer. Matt. 24:42-44. Mark. 13:33f. Luk. 21:34f. 1 Kor. 16:13. 1 Petr. 5:8. Upp. 16:15.

14. För *det är* som när en man skulle resa utomlands. *Han* kallade på sina tjänare och överlämnade sina ägodelar åt dem, Luk. 19:13.

15. och gav åt en fem talenter*, åt en annan två och åt en annan en – åt var och en efter hans förmåga, och for sedan utomlands. Rom. 12:6. **KXII: pund.*

16. Då gick den som hade fått fem talenter bort och handlade med dem och tjänade fem talenter till.

17. Och på samma sätt tjänade också den som *hade fått* två ytterligare två.

18. Men den som hade fått en gick och grävde ner den i marken och gömde sin herres pengar.

19. Men efter en lång tid kom dessa tjänares herre och höll räkenskap med dem.

20. Då kom han fram, som hade fått fem talenter och lämnade fram fem talenter till och sa: Herre, du överlämnade åt mig fem talenter. Se, fem talenter till har jag vunnit förutom dem.

21. Och hans herre sa till honom: Bra *gjort*, *du* gode och trogne tjänare. Du har varit trogen i det lilla. Jag ska sätta dig över mycket. Gå in i din herres glädje. Matt. 24:47. Luk. 16:10, 22:29-30.

22. Då kom också den fram, som hade fått två talenter och sa: Herre, du överlämnade åt mig två talenter. Se, två talenter till har jag vunnit förutom dem.

23. Hans herre sa till honom: Bra *gjort*, *du* gode och trogne tjänare. Du har varit trogen i det lilla. Jag ska sätta dig över mycket. Gå in i din herres glädje.
24. Sedan kom också den fram, som hade fått en talent, och sa: Herre, jag visste att du är en sträng man, som skördar där du inte har sått och samlar in där du inte har strött ut.
25. Och jag var rädd och gick bort och gömde din talent i jorden. Se, *här* har du *det som är* ditt.
26. Då svarade hans herre och sa till honom: *Du* onde och late tjänare. Du visste att jag skördar där jag inte har sått och samlar in där jag inte har strött ut.
27. Då borde du ha satt in mina pengar i en bank, så att jag hade kunnat få det som är mitt med ränta *när* jag kom.
28. Ta därför ifrån honom talenten och ge *den* åt honom som har de tio talenterna.
29. För var och en som har ska få och det i överflöd, men från den som inte har, ska tas också det han har. Matt. 13:12. Mark. 4:25. Luk. 8:18, 19:26.
30. Och kasta den oduglige tjänaren i det yttersta mörkret. Där ska vara gråt och tandagnisslan. Matt. 8:12, 22:13, 24:51.
31. Men när Människosonen kommer i sin härlighet, och alla heliga änglar med honom, då ska han sitta på sin härlighets tron. Sak. 14:5. Matt. 16:27. 1 Thess. 4:16. 2 Thess. 1:7. Jud. 14. Upp. 20:11.
32. Och inför honom ska alla folk församlas, och han ska skilja dem, den ene från den andre, som en herde skiljer fåren från getterna. Hes. 34:17f. Rom. 14:10. 2 Kor. 5:10.
33. Och fåren ska han ställa på sin högra sida, och getterna på den vänstra.
34. Då ska Konungen säga till dem *som står* på hans högra sida: Kom, ni min Faders välsignade, och ta emot det rike som gjorts i ordning åt er från världens början.
35. För jag var hungrig och ni gav mig att äta. Jag var törstig och ni gav mig att dricka. Jag var främling och ni gav mig husrum, Jes. 58:7. Hes. 18:7. Jak. 2:13.
36. naken och ni klädde mig. Jag var sjuk och ni besökte mig. Jag var i fängelse och ni kom till mig. Jak. 1:27.
37. Då ska de rättfärdiga svara honom och säga: Herre, när såg vi dig hungrig och gav *dig* mat, eller törstig och gav *dig* att dricka?
38. Och när såg vi dig vara främling och gav *dig* husrum, eller naken och klädde *dig*?
39. Eller när såg vi dig sjuk eller i fängelse och kom till dig?
40. Då ska Konungen svara och säga till dem: Sannerligen säger jag er: *Det* ni har gjort mot en av dessa mina minsta bröder, *det* har ni gjort mot mig. Ords. 19:17. Matt. 10:40. Hebr. 2:11, 6:10.
41. Sedan ska han också säga till dem *som står* på vänstra sidan: Gå bort från mig, ni förbannade, till den eviga elden, som har ställts i ordning åt djävulen och hans änglar. Matt. 7:23. Luk. 13:27. Upp. 20:10f.
42. För jag var hungrig och ni gav

mig inget att äta. Jag var törstig och ni gav mig inget att dricka.
43. Jag var främling och ni gav mig inte husrum, naken och ni klädde mig inte, sjuk och i fängelse och ni besökte mig inte.
44. Då ska också de svara honom och säga: Herre, när såg vi dig hungrig eller törstig eller som främling eller naken eller sjuk eller i fängelse, och tjänade dig inte?
45. Då ska han svara dem och säga: Sannerligen säger jag er: Vad ni inte har gjort mot en av dessa minsta, *det* har ni inte heller gjort mot mig.
46. Och dessa ska då gå bort till evigt straff, men de rättfärdiga till evigt liv. Dan. 12:2. Joh. 5:29.

26 Kapitlet

Jesus blir smord i Betania, håller påskmåltid med lärjungarna, förutsäger att han ska bli förrådd, ber i Getsemane, blir förrådd av Judas och grips, förhörs i Kaifas palats, förnekas av Petrus.

Och det hände, *att* när Jesus hade slutat hela detta tal, sa han till sina lärjungar:
2. Ni vet att det är påsk om två dagar. Då ska Människosonen utlämnas för att bli korsfäst.
Matt. 20:18. Mark. 14:1. Luk. 22:1.
3. Då samlade sig översteprästerna och de skriftlärda och folkets äldste i översteprästens palats. Han hette Kaifas,
4. och de planerade att gripa Jesus med list och döda *honom*. Joh. 11:47.
5. Men de sa: Inte under högtiden, för att det inte ska bli upplopp bland folket.
6. Då Jesus var i Betania, i Simon den spetälskes hus,
7. kom en kvinna fram till honom. *Hon* hade en alabasterflaska med dyrbar välluktande olja och hällde ut *den* över hans huvud, där han låg *till bords*. Mark. 14:3. Joh. 11:2, 12:3.
8. Men när hans lärjungar såg *det*, blev de förargade och sa: Till vad tjänar detta slöseri?
9. För denna olja hade man kunnat sälja dyrt och ge åt de fattiga.
10. Men Jesus visste om *det* och sa till dem: Varför oroar ni kvinnan? För en god gärning har hon gjort mot mig.
11. För de fattiga har ni alltid ibland er, men mig har ni inte alltid.
5 Mos. 15:11.
12. Då hon hällde ut denna smörjelse över min kropp, gjorde hon *det* inför min begravning.
13. Sannerligen säger jag er: Överallt i hela världen där detta evangelium blir predikat, ska det hon gjorde också bli berättat till minne av henne.
14. Då gick en av de tolv, han som hette Judas Iskariot, till översteprästerna Matt. 10:4. Mark. 14:10. Luk. 22:3-4. Joh. 11:57.
15. och sa: Vad vill ni ge mig, för att jag ska utlämna* honom åt er? Då räknade de upp trettio silvermynt** åt honom. 2 Mos. 21:32. Sak. 11:12. 1 Tim. 6:9. **KXII: förråda.*
***Priset för en slav.*
16. Och från den stunden sökte han efter tillfälle att förråda honom.
17. Men på första *dagen* i det osyrade brödets *högtid* kom lärjungarna till Jesus och sa till honom: Var vill du,

att vi ska förbereda åt dig att äta påskalammet? 2 Mos. 12:3, 15. Mark. 14:12. Luk. 22:7.

18. Då sa han: Gå in i staden till den och den och säg till honom: Mästaren säger: Min stund är nära, hos dig vill jag fira påsk med mina lärjungar.

19. Och lärjungarna gjorde som Jesus hade befallt dem och redde till påskalammet.

20. När det hade blivit kväll, låg han till bords med de tolv.

21. Och medan de åt, sa han: Sannerligen säger jag er: En av er ska förråda mig. Mark. 14:18. Luk. 22:21. Joh. 13:21.

22. Då blev de mycket bedrövade och var och en av dem började säga till honom: Herre, det är väl inte jag?

23. Då svarade han och sa: Den som tillsammans med mig doppade handen i skålen*, han ska förråda mig. Ps. 41:10. Mark. 14:20. **KXII: fatet.*

24. Människosonen går visserligen bort, såsom det står skrivet om honom, men ve den människa genom vilken Människosonen blir förrådd. Det hade varit bättre för den människan, att han aldrig hade blivit född.

25. Men Judas, som förrådde honom, tog då till orda och sa: Rabbi, det är väl inte jag? Han sa till honom: Du sa det.

26. Men när de åt, tog Jesus brödet och välsignade *det* och bröt *det* och gav åt lärjungarna och sa: Tag och ät. Detta är min kropp. Mark. 14:22. Luk. 22:19. 1 Kor. 11:23.

27. Och han tog bägaren* och tackade *och* gav åt dem och sa: Drick alla av den. **KXII: kalken.*

28. För detta är mitt blod, det nya förbundet, som blir utgjutet för många till syndernas förlåtelse. 2 Mos. 24:8. Jer. 31:31. Sak. 9:11. Matt. 20:28. Rom. 5:15. Hebr. 9:22. 1 Petr. 1:19.

29. Och jag säger er: Härefter ska jag inte dricka av denna vinträdets frukt förrän den dag då jag dricker det nytt med er i min Faders rike. Mark. 14:25. Luk. 22:18.

30. Och när de hade sjungit en lovsång, gick de ut till Oljeberget.

31. Då sa Jesus till dem: I denna natt ska ni alla komma på fall för min skull, för det står skrivet: Jag ska slå Herden, och fåren i hjorden ska bli förskingrade. Sak. 13:7. Mark. 14:27. Joh. 16:32.

32. Men när jag har uppstått, ska jag gå före er till Galileen. Matt. 28:6-7. Mark. 14:28, 16:7.

33. Då svarade Petrus och sa till honom: Även om alla andra kommer på fall för din skull, kommer jag aldrig någonsin på fall.

34. Jesus sa till honom: Sannerligen säger jag dig: I denna natt, innan tuppen gal, ska du tre gånger förneka mig. Mark. 14:30. Luk. 22:34. Joh. 13:38.

35. Petrus sa till honom: Om jag än måste dö med dig, ska jag ändå inte förneka dig. Detsamma sa också alla de andra lärjungarna.

36. Sedan gick Jesus med dem till en plats som kallas Getsemane, och sa till lärjungarna: Sitt här, medan jag går dit bort och ber. Mark. 14:32. Luk. 22:39. Joh. 18:1.

37. Och han tog med *sig* Petrus och Sebedeus två söner och han började bedrövas och ängslas. Matt. 4:21, 17:1.

38. Då sa han* till dem: Min själ är bedrövad ända till döds. Stanna här och vaka med mig. Joh. 12:27.
**KXII: Jesus.*

39. Och han gick lite längre fram, föll ner på sitt ansikte, bad och sa: Min Fader, om det är möjligt, låt denna bägare* gå ifrån mig. Men inte som jag vill utan som du *vill*.
Mark. 14:36. Luk. 22:42. Joh. 6:38. Hebr. 5:7-8. **KXII: kalk.*

40. Och han kom till lärjungarna och fann dem sovande. Då sa han till Petrus: Så ni kunde inte vaka en timme med mig?

41. Vaka och be, att ni inte kommer i frestelse. För anden *är* villig, men köttet *är* svagt. Mark. 13:33, 14:38. Luk. 12:40f. Gal. 5:17. Ef. 6:18. 1 Petr. 4:7.

42. På nytt gick han bort för andra gången och bad, och sa: Min Fader, om denna bägare* inte kan tas ifrån mig, utan att jag dricker den, så ske din vilja. **KXII: kalk.*

43. När han kom tillbaka, fann han återigen att de sov, för deras ögon var tunga *av sömn*.

44. Då lämnade han dem och gick bort på nytt och bad för tredje gången, och sa samma ord.

45. Därefter kom han till sina lärjungar och sa till dem: Ni sover nu och vilar er. Se, stunden har kommit, då Människosonen ska överlämnas i syndares händer.

46. Res på *er*, låt oss gå. Se, han som förråder mig är här.

47. Och medan han ännu talade, se, då kom Judas, en av de tolv, och med honom en stor folkskara med svärd och påkar, från överstepräs-terna och folkets äldste. Mark. 14:43. Luk. 22:47. Joh. 18:3. Apg. 1:16.

48. Men den som förrådde honom hade gett dem ett tecken, och sagt: Den som jag kysser, han är det, grip honom.

49. Och han gick genast fram till Jesus och sa: Var hälsad, Rabbi, och kysste honom.

50. Men Jesus sa till honom: *Min* vän, varför har du kommit? Då gick de fram och grep Jesus och höll fast honom.

51. Och se, en av dem som var med Jesus räckte ut handen, drog ut sitt svärd och högg till översteprästens tjänare och högg av hans öra.
Mark. 14:47. Luk. 22:49. Joh. 18:10.

52. Då sa Jesus till honom: Stick ditt svärd tillbaka i skidan. För alla de som tar till svärd ska dödas med svärd. 1 Mos. 9:6. 2 Kor. 10:3f. Upp. 13:10.

53. Eller tror du inte att jag nu kan be min Fader, och han skulle genast sända till mig mer än tolv legioner* änglar? **Grek legion: cirka 6 000 man.*

54. *Men* hur skulle då Skrifterna uppfyllas, *som säger* att detta måste ske? Jes. 53:7f. Luk. 18:31, 24:25, 44f.

55. I samma stund sa Jesus till skaran: Som mot en rövare har ni gått ut med svärd och påkar för att ta fast mig. Var dag har jag suttit bland er i templet och undervisat, och ni har inte gripit mig. Mark. 14:48. Luk. 22:52.

56. Men allt detta har skett för att profeternas Skrifter skulle fullbor-das. Då övergav alla lärjungarna honom och flydde. Klag. 4:20. Mark. 14:50.

57. Och de som hade gripit Jesus förde *honom* till översteprästen Kaifas, där de skriftlärda och de

äldste hade samlats. Mark. 14:53. Luk. 22:54. Joh. 18:12.
58. Men Petrus följde honom på avstånd fram till översteprästens palats och gick in där och satte sig bland tjänarna för att se *hur det skulle* sluta.
59. Och översteprästerna och de äldste och hela Stora rådet sökte efter falskt vittnesbörd mot Jesus, för att kunna döda honom. Mark. 14:55.
60. Men *de* fann inget. Trots att många falska vittnen trädde fram fann de inget. Slutligen kom det fram två falska vittnen
61. och sa: Denne har sagt: Jag kan bryta ner Guds tempel och på tre dagar bygga upp det igen. Matt. 27:40. Joh. 2:19.
62. Då reste sig översteprästen och sa till honom: Svarar du inget på det *som* dessa vittnar mot dig?
63. Men Jesus teg. Då tog översteprästen till orda och sa till honom: Jag befaller dig under edsplikt inför den levande Guden, att du säger oss om du är Kristus, Guds Son.
64. Jesus sa till honom: Du sa *det*. Men jag säger er: Härefter ska ni se Människosonen sitta på Maktens högra sida och komma på himlens skyar. Ps. 110:1. Dan. 7:13. Matt. 16:27, 24:30, 25:31. Luk. 21:27. 1 Thess. 4:16. Upp. 1:7.
65. Då rev översteprästen sönder sina kläder och sa: Han har hädat. Vad behöver vi fler vittnen till? Se, ni har nu hört hans hädelse!
66. Vad anser ni? Då svarade de och sa: Han är skyldig till döden. 3 Mos. 24:16.
67. Då spottade de honom i ansiktet och slog honom, och somliga slog *honom* med handflatorna Jes. 50:6. Matt. 27:30. Luk. 22:63.
68. och sa: Profetera för oss, Kristus. Vem var det som slog dig?
69. Men Petrus satt utanför på palatsets gård. Och en tjänsteflicka kom fram till honom och sa: Du var också med Jesus från Galileen. Mark. 14:66. Luk. 22:55. Joh. 18:17f.
70. Men han nekade inför alla och sa: Jag vet inte vad du menar.
71. Och när han gick ut genom porten, såg en annan honom och sa till dem som var där: Denne var också med Jesus från Nasaret.
72. Då nekade han på nytt *och svor* med en ed: Jag känner inte den mannen.
73. Och efter en stund kom de som stod där fram till Petrus och sa: Sannerligen, du är också *en* av dem, för ditt uttal avslöjar dig. Luk. 22:59.
74. Då började han förbanna sig och svära: Jag känner inte den mannen. Och strax gol en tupp.
75. Då kom Petrus ihåg Jesu ord, som han hade sagt honom: Förrän tuppen gal, ska du tre gånger förneka mig. Och han gick ut och grät bittert. Mark. 14:72. Luk. 22:61.

27 Kapitlet

Judas begår självmord. Jesus inför Pilatus, som dömer honom till att gisslas och korsfästas. Jesus hånas, ger upp andan och blir begraven. Vakt utsätts vid hans grav.

När det hade blivit morgon, höll alla översteprästerna och folkets äldste råd mot Jesus, för att kunna döda honom. Mark. 15:1. Luk. 22:66.

2. Och de lät binda honom och förde bort *honom* och överlämnade honom till landshövdingen Pontius Pilatus. Luk. 23:1. Joh. 18:28.

3. När Judas, som förrådde honom, såg att han var dömd, blev han ångerfull och bar tillbaka de trettio silvermynten till översteprästerna och de äldste

4. och sa: Jag har syndat och förrått oskyldigt blod. Då sa de: Vad *angår det* oss? *Det* är din *sak*.

5. Då kastade han silvermynten i templet och gav sig av. Sedan gick han och hängde sig. Apg. 1:18.

6. Men översteprästerna tog silvermynten och sa: Det är inte tillåtet att lägga dem i offerkistan, eftersom det är blodspengar.

7. När de hade hållit råd, köpte de för dem Krukmakarens åker till begravningsplats för främlingar.

8. Därför kallas den åkern än i dag Blodsåkern. Apg. 1:19.

9. Då uppfylldes det som var sagt genom profeten Jeremia, som sa: Och de tog de trettio silvermynten, priset han blev värderad till, han som Israels barn hade värderat, Sak. 11:12.

10. och gav dem för Krukmakarens åker, som Herren hade befallt mig.

11. Och Jesus stod inför landshövdingen. Och landshövdingen frågade honom och sa: Är du judarnas Konung? Då sa Jesus till honom: Du säger *det*. Mark. 15:2. Luk. 23:3. Joh. 18:33f. 1 Tim. 6:13.

12. Men när han anklagades av översteprästerna och av de äldste, svarade han inget. Jes. 53:7.

13. Då sa Pilatus till honom: Hör du inte hur mycket de vittnar mot dig?

14. Men han svarade honom inte med ett enda ord, så att landshövdingen förundrade sig mycket. Joh. 19:9.

15. Men vid högtiden brukade landshövdingen frige en fånge åt folket, den de önskade. Mark. 15:6. Luk. 23:17. Joh. 18:39.

16. Och vid samma tid hade de en beryktad fånge, som hette Barabbas.

17. När de nu var samlade, sa Pilatus till dem: Vem vill ni att jag ska frige åt er, Barabbas eller Jesus, som kallas Kristus?

18. För han visste, att de på grund av avund hade utlämnat honom.

19. Och när han satt på domarsätet, sände hans hustru bud till honom och lät säga: Befatta dig inte med denne rättfärdige *man*. För jag har i dag lidit mycket i en dröm för hans skull.

20. Men översteprästerna och de äldste övertalade folket att de skulle begära Barabbas och döda Jesus. Mark. 15:11. Joh. 18:40.

21. Då tog landshövdingen till orda och sa till dem: Vilken av de två vill

ni att jag ska frige åt er? Då sa de: Barabbas. Apg. 3:14.
22. Pilatus sa till dem: Vad ska jag då göra med Jesus, som kallas Kristus? *De* sa alla till honom: Korsfäst honom.
23. Då sa landshövdingen: Vad ont har han då gjort? Då skrek de ännu högre och sa: Korsfäst honom.
24. När Pilatus såg att han inget kunde uträtta, utan att *det* snarare höll på att bli uppror, tog han vatten och tvättade *sina* händer inför folket och sa: Jag är oskyldig till denne rättfärdige mans blod. *Detta* får bli er *sak*.
25. Då svarade allt folket och sa: *Låt* hans blod *komma* över oss och över våra barn. 2 Sam. 1:16. Apg. 5:28.
26. Då frigav han Barabbas åt dem, men Jesus lät han gissla[1] och utlämnade *honom* till att korsfästas. Mark. 15:15. Luk. 23:24-25. Joh. 19:16.
27. Då tog landshövdingens soldater Jesus med sig in i landshövdingens palats* och samlade hela vaktstyrkan kring honom. Mark. 15:16f. Joh. 19:2f. **Pretoriet. KXII: rådhuset.*
28. Och de klädde av honom och satte på honom en scharlakansröd* mantel **en högröd färg.*
29. och flätade en krona av törnen och satte *den* på hans huvud, och i hans högra hand satte de ett rör och de böjde knä för honom och hånade honom och sa: Var hälsad judarnas Konung!
30. Och de spottade på honom och tog röret och slog honom i huvudet. Jes. 50:6. Matt. 26:67.
31. Och när de hade hånat honom, klädde de av honom manteln och klädde på honom hans egna kläder och förde bort honom till att korsfästas.
32. Och när de kom ut fann de en man från Cyrene som hette Simon. Honom tvingade de att bära hans kors. Mark. 15:21. Luk. 23:26.
33. Och när de kom till en plats som kallas Golgata, det vill säga huvudskalleplats, Mark. 15:22. Luk. 23:33. Joh. 19:17.
34. gav de honom ättika att dricka, blandad med galla, och när han hade smakat *på det*, ville han inte dricka. Ps. 69:22.
35. När de hade korsfäst honom, delade de hans kläder och kastade lott om dem, för att det skulle uppfyllas som var sagt genom profeten: De har delat mina kläder mellan sig och om min klädnad har de kastat lott. Ps. 22:19. Mark. 15:24. Luk. 23:34. Joh. 19:23-24.
36. Och de satt där och höll vakt över honom.
37. Och över hans huvud satte de anklagelsen mot honom. Där stod skrivet: Denne är Jesus, judarnas Konung. Mark. 15:26. Luk. 23:38. Joh. 19:19.
38. Då blev två rövare korsfästa med honom, den ene på den högra sidan och den andre på den vänstra. Jes. 53:12. Mark. 15:27. Luk. 23:32. Joh. 19:18.
39. Men de som gick förbi, smädade honom och skakade på sina huvuden Ps. 22:8.
40. och sa: Du, som bryter ner templet och inom tre dagar bygger upp *det* igen, hjälp dig själv, om

[1]*Korsfästelsen föregicks av gissling. Jesus utsattes för en romersk gissling som var råare än den judiska. Det romerska gisslet bestod av flätade läderremmar, där benbitar och järntaggar var inflätade.*

du är Guds Son, och stig ner från korset. Matt. 26:61. Joh. 2:19.
41. Och på samma sätt hånade också översteprästerna *honom*, tillsammans med de skriftlärda och de äldste, och sa:
42. Andra har han hjälpt, sig själv kan han inte hjälpa. Om han är Israels Konung, så må han nu stiga ner från korset, så ska vi tro honom.
43. Han förtröstade på Gud, må han nu rädda honom om han har honom kär, för han har sagt: Jag är Guds Son. Ps. 22:9.
44. Och även rövarna, som var korsfästa med honom, hånade honom. Luk. 23:39.
45. Men vid sjätte timmen kom över hela landet ett mörker, som varade ända till nionde timmen. Amos 8:9. Mark. 15:33. Luk. 23:44.
46. Och omkring den nionde timmen ropade Jesus med hög röst och sa: Eli, Eli, lama* sabaktani? Det betyder: Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig? Ps. 22:2. **Hebr. som betyder: varför.*
47. Men när några av dem som stod där hörde *detta*, sa de: Han ropar på Elia.
48. Och en av dem sprang genast och tog en svamp och fyllde *den* med ättika och satte *den* på ett rör och gav honom att dricka. Mark. 15:36. Joh. 19:29.
49. Men de andra sa: Vänta, låt oss se om Elia kommer och räddar honom.
50. Men Jesus ropade än en gång med hög röst *och* gav upp andan. Mark. 15:37. Luk. 23:46. Joh. 19:30.
51. Och se, förlåten* i templet brast i två delar, uppifrån och ända ner, och jorden skakade, och klipporna rämnade, 2 Mos. 26:31, 36:35. 2 Krön. 3:14. Mark. 15:38. Luk. 23:45. Hebr. 10:19. **Det förhänge som skiljer det heliga från det allra heligaste.*
52. och gravarna öppnades, och många av kropparna till de heliga som hade somnat in stod upp
53. och gick ut ur sina gravar efter hans uppståndelse och kom in i den heliga staden och uppenbarade sig för många.
54. Men när officeren och de som tillsammans med honom bevakade Jesus såg jordbävningen och det som hände, blev de mycket förskräckta och sa: Denne var verkligen Guds Son. Mark. 15:39. Luk. 23:47.
55. Och där var många kvinnor som stod på avstånd och såg på. De som hade följt Jesus från Galileen och tjänat honom. Mark. 15:40. Luk. 8:2.
56. Bland dem var Maria Magdalena och Maria, Jakobs och Joses mor, och modern till Sebedeus söner.
57. När det hade blivit kväll, kom en rik man från Arimatea, som hette Josef, som också själv var en Jesu lärjunge. Mark. 15:42. Luk. 23:50. Joh. 19:38.
58. Han gick till Pilatus och bad att få Jesu kropp. Då befallde Pilatus, att kroppen skulle utlämnas till honom. 2 Mos. 34:25. 5 Mos. 21:23.
59. Och när Josef hade tagit hans kropp, svepte han den i ett rent linnetyg
60. och lade den i sin nya grav, som han hade huggit ut i klippan, och han rullade en stor sten för

ingången till graven och gick därifrån. Jes. 53:9.
61. Men Maria Magdalena och den andra Maria var där, *och de* satt mitt emot graven.
62. Men nästa dag, som var dagen efter förberedelsedagen, samlades översteprästerna och fariseerna tillsammans hos Pilatus
63. och sa: Herre, vi kommer ihåg att den bedragaren* sa, när han ännu levde: Efter tre dagar ska jag uppstå. Matt. 12:40, 16:21, 17:22f, 20:18f.
**KXII: förföraren.*
64. Befall därför, att man bevakar graven intill tredje dagen, så att hans lärjungar inte kommer om natten och stjäl bort honom och säger till folket: Han är uppstånden från de döda. Då blir det sista bedrägeriet* värre än det första.
**KXII: villan.*
65. Då sa Pilatus till dem: Där har ni vakt. Gå och bevaka så gott ni kan.
66. Då gick de och bevakade graven, förseglade stenen och satte ut vakterna.

28 Kapitlet

Jesus uppstår från de döda, visar sig för några kvinnor och för sina lärjungar. Jesu missionsbefallning.

Mot slutet av sabbaten, i gryningen på första *dagen* i veckan, kom Maria Magdalena och den andra Maria för att se graven. Mark. 16:2. Luk. 24:1. Joh. 20:1.
2. Och se, det blev en stor jordbävning, för en Herrens ängel steg ner från himlen och gick fram och rullade bort stenen från öppningen och satte sig på den.
3. Och hans utseende var såsom en blixt och hans kläder *var* vita som snö.
4. Och vakterna skakade av fruktan för honom och blev som döda.
5. Men ängeln tog till orda och sa till kvinnorna: Frukta inte. För jag vet att ni söker Jesus, som blev korsfäst.
6. Han är inte här, för han har uppstått, som han har sagt. Kom och se platsen, där Herren låg. Matt. 12:40, 16:21, 17:23, 20:19.
7. Och gå genast och säg till hans lärjungar att han har uppstått från de döda. Och se, han går före er till Galileen. Där ska ni få se honom. Se, jag har sagt er det. Matt. 26:32.
8. Och de skyndade sig bort från graven med fruktan och stor glädje och sprang för att berätta det för hans lärjungar.
9. Men när de var på väg för att berätta det för hans lärjungar, se, då mötte Jesus dem och sa: Var hälsade! Då gick de fram och grep om hans fötter och tillbad honom. Mark. 16:9.
10. Då sa Jesus till dem: Frukta inte. Gå och berätta för mina bröder att de ska gå till Galileen. Där ska de få se mig. Joh. 20:17. Apg. 1:3, 13:31. 1 Kor. 15:5.
11. Och medan de var på väg, se, då kom några av vakterna till staden och berättade för översteprästerna allt det som hade hänt.
12. Och dessa samlades med de äldste, och efter att de hade rådgjort med varandra, gav de soldaterna en stor summa pengar
13. och sa: Säg att hans lärjungar kom på natten och rövade *bort*

honom medan vi sov.
14. Och om landshövdingen får
höra det, ska vi lugna honom och se
till att ni kan vara utan bekymmer.
15. Och de tog pengarna och gjorde
som de hade blivit tillsagda. Och
detta tal är utspritt bland judarna
ända till denna dag.
16. Men de elva lärjungarna gick till
det berg i Galileen dit Jesus hade
befallt dem att gå. Matt. 26:32.
17. Och när de fick se honom, till-
bad de honom, men några tvivlade.
18. Då trädde Jesus fram och talade
till dem och sa: Mig är given all
makt i himlen och på jorden.
Ps. 8:7. Matt. 11:27. Joh. 3:35.
Joh. 13:3, 17:2. Ef. 1:22. Hebr. 1:2, 2:8.
19. Gå därför *ut* och lär alla folk.
Döp dem i Faderns och Sonens och
den Helige Andes namn.
Mark. 16:15. Luk. 24:47. Apg. 2:41.
20. Lär dem att hålla allt det jag har
befallt er. Och se, jag är med er alla
dagar till tidens slut*. Amen.
Mark. 16:20. **KXII: världens ände*

Markus Evangelium

1 Kapitlet

Johannes predikar och döper. Jesus döps, frestas i öknen, predikar, kallar lärjungar, driver ut onda andar och botar sjuka.

Detta är början av Jesu Kristi, Guds Sons, evangelium.

2. Som det står skrivet hos profeterna: Se, jag sänder min budbärare* framför ditt ansikte, som ska bereda din väg framför dig.
Mal. 3:1. Matt. 3:3, 11:10. Luk. 7:27. **KXII: ängel.*

3. En röst ropar i öknen: Bered Herrens väg, gör hans stigar raka.
Jes. 40:3. Matt. 3:3. Luk. 3:4. Joh. 1:15f.

4. Johannes trädde fram, döpte i öknen och predikade omvändelsens* dop till syndernas förlåtelse.
Matt. 3:1. Luk. 3:3. **KXII: bättringens. Alt. övers. sinnesändringens, ångerns.*

5. Och *de* gick ut till honom, hela Judeens område och *de* från Jerusalem, och de lät sig alla döpas av honom i floden Jordan *och* bekände sina synder.

6. Och Johannes var klädd i kamelhår med ett läderbälte om midjan, och han åt gräshoppor och vildhonung. 3 Mos. 11:22. Matt. 3:4.

7. Och *han* predikade och sa: Efter mig kommer den som är mäktigare än jag, vars sandalremmar jag inte ens är värdig att böja mig ner för att knyta upp. Matt. 3:11. Luk. 3:16. Joh. 1:26-27.

8. Jag har i sanning* döpt er med vatten, men han ska döpa er med den Helige Ande. Apg. 1:5, 2:4, Apg. 11:16, 19:4. **KXII utelämnar: i sanning.*

9. Och det hände vid den tiden, att Jesus kom från Nasaret i Galileen och lät *sig* döpas av Johannes i Jordan. Matt. 3:13. Luk. 3:21.

10. Och genast då han steg upp ur vattnet, såg han himlarna öppna sig och Anden såsom en duva komma ner över honom. Joh. 1:32.

11. Och en röst kom från himlen: Du är min älskade Son, i vilken jag har välbehag. Ps. 2:7. Jes. 42:1. Matt. 3:17, 17:5. Mark. 9:7. 2 Petr. 1:17.

12. Och Anden drev honom strax ut i öknen. Matt. 4:1. Luk. 4:1.

13. Och han var där i öknen i fyrtio dagar *och* frestades av Satan, och var bland de vilda djuren, och änglarna betjänade honom. Matt. 4:11.

14. Men sedan Johannes hade blivit satt i fängelse, kom Jesus till Galileen *och* predikade evangelium* om Guds rike, Matt. 4:12. Luk. 4:14. **Grek. evangélion: glatt budskap.*

15. och sa: Tiden är fullbordad, och Guds rike är nära. Omvänd er* och tro evangelium. Matt. 3:2. **KXII: Gör bättring. Alt. övers. Gör sinnesändring, ångra er.*

16. När han gick utmed Galileiska sjön, såg han Simon och Andreas, hans bror, kasta ut ett nät i sjön, för de var fiskare. Matt. 4:18. Luk. 5:2.

17. Och Jesus sa till dem: Följ mig, och jag ska göra er till människofiskare.
18. Och genast lämnade de sina nät och följde honom.
19. När han hade gått lite längre fram, såg han Jakob, Sebedeus *son*, och hans bror Johannes, *där* de *satt* i båten och lagade näten. Matt. 4:21.
20. Och genast kallade han *på* dem. Då lämnade de sin far Sebedeus kvar i båten med de hyrda arbetarna och följde honom.
21. Sedan gick de in i Kapernaum, och så snart sabbaten kom gick han in i synagogan och undervisade. Matt. 4:13, 23. Luk. 4:31.
22. Och de blev mycket förvånade över hans lära, för han undervisade dem så som en som har auktoritet och inte så som de skriftlärda. Matt. 7:28-29. Luk. 4:32.
23. Men i deras synagoga fanns det en man *som* var *besatt* av en oren ande, och han skrek Luk. 4:33.
24. och sa: Låt *oss* vara*! Vad har vi med dig att göra, Jesus från Nasaret? Har du kommit för att förgöra oss? Jag vet vem du är: Guds Helige. Matt. 8:29. Mark. 5:7. **KXII: Ack.*
25. Men Jesus befallde strängt* honom och sa: Tig, och kom ut ur honom. **KXII: näpste.*
26. Då slet den orene anden i honom, skrek högt och for ut ur honom.
27. Och alla blev så förvånade, att de frågade varandra och sa: Vad är detta? Vilken ny lära *är* detta? För med makt befaller han till och med de orena andarna, och de lyder honom.
28. Och ryktet om honom spred sig genast ut i hela trakten omkring Galileen.
29. Så snart de hade gått ut från synagogan, kom de till Simons och Andreas hus med Jakob och Johannes. Matt. 8:14. Luk. 4:38.
30. Men Simons svärmor låg sjuk i feber, och de talade genast med honom om henne.
31. Då gick han fram och tog henne vid handen och reste upp henne. Och genast lämnade febern henne, och hon tjänade dem.
32. Och på kvällen när solen hade gått ner, förde de till honom alla som var sjuka och besatta av onda andar*. Matt. 8:16. Luk. 4:40. **Se not Matt. 8:28, 31.*
33. Och hela staden var samlad utanför dörren.
34. Och han botade många som led av olika slags sjukdomar och drev ut många onda andar*. Men *han* tillät inte de onda andarna att tala, eftersom de visste vem han var. Luk. 4:41. Apg. 16:17-18. **Se not Matt. 8:28, 31.*
35. Och tidigt på morgonen, innan det hade blivit dag, stod han upp och gav sig av bort till en enslig plats och bad där. Luk. 4:42.
36. Men Simon och de som var med honom skyndade efter honom.
37. När de hade funnit honom, sa de till honom: Alla söker efter dig.
38. Då sa han till dem: Låt oss gå till de närmaste städerna, så att jag kan predika där också, för därför har jag kommit. Luk. 4:43.
39. Och han predikade i deras synagogor över hela Galileen och drev ut de onda andarna*. **Se not Matt. 8:28, 31.*

40. Och en spetälsk man kom till honom, bad honom och föll på knä inför honom och sa till honom: Om du vill, kan du göra mig ren.
Matt. 8:2. Luk. 5:12.
41. Då fylldes Jesus av medlidande* och räckte ut handen och rörde vid honom och sa till honom: Jag vill, bli ren!
*Alt. övers. förbarmade sig.
42. Och när han hade sagt det, försvann spetälskan genast från honom och han blev ren.
43. Och han skickade iväg honom så snart han hade förmanat honom strängt
44. och sagt till honom: Se till, att du inte talar om detta för någon, men gå och visa dig för prästen och offra för din rening det som Mose har befallt, till ett vittnesbörd för dem.
3 Mos. 14:2. Matt. 8:4.
45. Men mannen gick därifrån och började ivrigt berätta och gjorde saken känd vida omkring, så att han inte längre kunde gå in i staden öppet utan höll sig utanför i öde trakter. Och de kom till honom från alla håll.
Luk. 5:15.

2 Kapitlet

Jesus förlåter en lam mans synder och botar honom, kallar Levi, svarar på en fråga om att fasta. Lärjungarna plockar ax på sabbaten.

Därefter kom han på nytt in i Kapernaum efter *några* dagar, och ryktet spred sig att han var i huset.
Matt. 9:1.
2. Då samlades genast så många att de inte fick plats, inte ens utanför dörren, och han predikade ordet för dem.
3. Då kom de fram till honom med en lam, som bars av fyra *män*.
Luk. 5:18.
4. Och då de inte kunde komma fram till honom för folkmassans skull, tog de bort taket på huset där han var. Och när de hade brutit upp *det* firade de ner bädden som den lame låg på.
5. När Jesus såg deras tro, sa han till den lame: Son, dina synder är dig förlåtna.
6. Nu satt där några skriftlärda, och de tänkte i sina hjärtan:
7. Varför talar denne sådana hädelser? Vem kan förlåta synder, förutom en, Gud?
Jes. 43:25.
8. Och Jesus förstod genast i sin ande att de tänkte så för sig själva, *och* han sa till dem: Varför tänker ni så i era hjärtan?
9. Vilket är lättare att säga till den lame: *Dina* synder är dig förlåtna, eller att säga: Stå upp och ta din bädd och gå?
10. Men för att ni ska veta att Människosonen har makt på jorden att förlåta synder, sa han till den lame:
11. Jag säger dig. Res dig upp och ta din bädd och gå till ditt hem.
12. Och genast reste han sig upp, tog sin bädd och gick ut inför allas åsyn, så att alla förundrade sig mycket och prisade Gud, och sa: Något sådant har vi aldrig sett.
13. Och än en gång gick han längs sjön, och allt folket kom till honom, och han undervisade dem.
14. Och när han passerade, såg han Levi, Alfeus *son*, sitta vid tullen och sa till honom: Följ mig. Och han reste sig och följde honom.
Matt. 9:9. Luk. 5:27.

15. Och det hände, medan han låg till bords i hans hus, att också många tullindrivare* och syndare låg till bords med Jesus och hans lärjungar. För de var många, och de följde honom. **KXII: publikaner.*

16. Men när de skriftlärda och fariseerna såg att han åt med tullindrivare och syndare, sa de till hans lärjungar: Hur *kommer det sig* att han äter och dricker med tullindrivare och syndare?

17. När Jesus hörde *detta* sa han till dem: De friska behöver inte läkare, utan de sjuka. Jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga utan syndare till omvändelse*. Matt. 9:12-13. Luk. 5:31-32. 1 Tim. 1:15.
**KXII: bättring. Alt. övers. sinnesändring, ånger.*

18. Både Johannes och fariseernas lärjungar brukade fasta och de kom och sa till honom: Varför fastar Johannes och fariseernas lärjungar, men inte dina lärjungar? Matt. 9:14. Luk. 5:33.

19. Då sa Jesus till dem: Kan väl brudgummens vänner* fasta, så länge brudgummen är hos dem? Så länge de har brudgummen hos sig kan de inte fasta.
**Ordagrant: brudkammarens söner.*

20. Men dagar ska komma, då brudgummen ska tas ifrån dem och då i de dagarna ska de fasta.

21. För ingen syr en lapp av okrympt tyg på ett gammalt plagg, för den nya lappen som täcker, river *då* bort av det gamla och hålet blir värre. Matt. 9:16. Luk. 5:36.

22. Och ingen slår nytt vin i gamla skinnsäckar*, för då spränger det nya vinet skinnsäckarna, och vinet spills ut, och skinnsäckarna förstörs. Utan nytt vin ska man slå i nya skinnsäckar.
**Tillverkades oftast av getskinn, som syddes ihop. När druvsaften jäste spändes den nya skinnsäcken ut.*

23. Och det hände att han på sabbaten gick genom sädesfälten, och hans lärjungar började rycka av axen medan de gick. Matt. 12:1. Luk. 6:1.

24. Då sa fariseerna till honom: Se, varför gör de sådant som inte är tillåtet på sabbaten? 2 Mos. 20:10. 5 Mos. 23:25.

25. Då sa han till dem: Har ni aldrig läst vad David gjorde, då han och de som var med honom kom i nöd och blev hungriga? 1 Sam. 21:6. Matt. 12:3.

26. Hur han gick in i Guds hus under översteprästen Abjatars tid, och åt skådebröden, som det inte är tillåtet att äta utom för prästerna och gav även åt dem som var med honom? 2 Mos. 29:32. 3 Mos. 8:31, 24:5f.

27. Och han sa till dem: Sabbaten blev till för människans skull, och inte människan för sabbatens skull.

28. Därför är Människosonen Herre också över sabbaten. Matt. 12:8. Luk. 6:5.

3 Kapitlet

Jesus botar en man med förtvinad hand och utser tolv apostlar. Synd mot den Helige Ande. Jesu mor och bröder.

Därefter gick han på nytt in i synagogan och där fanns en man som hade en förtvinad hand. Matt. 12:9. Luk. 6:6.

2. Och de höll ögonen på honom ifall han skulle bota honom på sabbaten, för att de skulle kunna anklaga honom.

3. Då sa han till mannen som hade den förtvinade handen: Ställ dig *här* i mitten.
4. Och han sa till dem: Är det tillåtet på sabbaten att göra gott eller att göra ont, att rädda liv eller att döda? Men de teg.
5. Då såg han sig omkring på dem med vrede, bedrövad över deras hårda hjärtan, *och* sa till mannen: Räck ut din hand. Och han räckte ut *den* och hans hand blev bra igen *och var* lika frisk som den andra.
6. Men fariseerna gick ut med Herodes anhängare och höll genast råd mot honom, hur de skulle kunna döda honom. Matt. 22:15.
7. Men Jesus och hans lärjungar drog sig undan till sjön. Och en stor folkskara från Galileen följde med honom. Också från Judeen
Matt. 4:25.
8. och från Jerusalem och från Idumeen och *från* andra sidan Jordan och de som *bodde* omkring Tyrus och Sidon, kom en stor folkskara till honom, när de hörde om allt han gjorde.
9. Och han sa till sina lärjungar, att en båt skulle hållas till hands åt honom för folkets skull, för att de inte skulle tränga sig inpå honom.
10. För han botade många, så att alla som hade några plågor trängde* sig inpå honom för att få röra vid honom. **KXII: överföll honom.*
11. Och när de orena andarna såg honom, föll de ner för honom och ropade, och sa: Du är Guds Son.
12. Men han förbjöd dem strängt, att de inte skulle avslöja honom.
Mark. 1:25.
13. Och han steg upp på berget och kallade till *sig* dem han själv ville, och de kom till honom.
Matt. 10:1. Mark. 6:7. Luk. 6:12, 9:1.
14. Och han utsåg tolv, för att de skulle vara med honom och för att han skulle sända ut dem till att predika,
15. och ha makt att bota sjukdomar och driva ut onda andar*.
**Se not Matt. 8:28, 31.*
16. Och Simon gav han namnet Petrus, Joh. 1:42. Apg. 1:13.
17. sedan Jakob, Sebedeus *son*, och Johannes, Jakobs bror, vilka han gav namnet Boanerges, det betyder Åskans söner, Luk. 9:54.
18. sedan Andreas och Filippus och Bartolomeus och Matteus och Tomas och Jakob, Alfeus *son*, och Taddeus och Simon kananiten
19. och Judas Iskariot, *han* som också förrådde honom.
20. Och de gick in i ett hus. Och folkskaran samlade sig igen, så att de inte ens kunde* äta bröd.
**KXII: så att de inte hade tid till att äta.*
21. När hans anhöriga fick höra *det*, gick de ut för att ta hand om honom eftersom de sa: Han är från sina sinnen.
22. Men de skriftlärda som hade kommit ner från Jerusalem sa: Han har Beelsebul, och med de onda andarnas* furste driver han ut de onda andarna. Matt. 9:34, 12:24.
Luk. 11:15. Joh. 7:20, 8:48f, 10:20.
**Se not Matt. 8:28, 31.*
23. Då kallade han dem *till sig* och talade till dem i liknelser: Hur kan Satan driva ut Satan?
Matt. 12:25. Luk. 11:17.
24. Och om ett rike kommer i strid med sig självt, så kan det riket inte bestå.

25. Och om en familj* kommer i strid med sig själv, så kan den familjen* inte bestå.
**KXII och KJV: ett hus, det huset.*
26. Och om Satan sätter sig upp emot sig själv och är i strid med sig själv, så kan han inte bestå, utan det är slut* *med honom*. **KXII: ute.*
27. Ingen kan gå in i en stark mans hus och plundra *honom på* hans tillhörigheter, utan att han först binder den starke. Sedan kan han plundra hans hus. Matt. 12:29.
28. Sannerligen säger jag er: Alla synder ska människors barn få förlåtelse för, också alla hädelser, hur mycket de än hädar,
Matt. 12:31. Luk. 12:10. Hebr. 6:4f. 1 Joh. 5:16.
29. men den som hädar den Helige Ande, får aldrig i evighet förlåtelse, utan är skyldig till evig dom.
30. För de sa: Han har en oren ande.
31. Då kom hans bröder och hans mor, och de stannade utanför och sände bud till honom *och* kallade på honom. Matt. 12:46. Luk. 8:19.
32. Och folket satt omkring honom, och de sa till honom: Se, din mor och dina bröder är där ute och söker dig. Luk. 8:20.
33. Då svarade han dem och sa: Vem är min mor eller mina bröder?
34. Och han såg sig omkring på dem som satt runt omkring honom och sa: Se, min mor och mina bröder.
35. För den som gör Guds vilja, han är min bror och min syster och *min* mor. Joh. 15:14.

4 Kapitlet

Liknelser om himmelriket och Guds rike. Jesus stillar stormen.

Sedan började han undervisa vid sjön igen och så mycket folk samlades kring honom att han steg i en båt och satt i *den ute på* sjön medan allt folket stod på stranden. Matt. 13:1.
2. Och han lärde dem mycket i liknelser och sa till dem i sin undervisning: Luk. 8:4.
3. Hör! Se, en såningsman gick ut för att så.
4. Och det hände när han sådde, att en del föll vid vägen och himlens fåglar kom och åt upp det.
5. Men en del föll på stenig mark där det inte fanns mycket jord, och det kom snart upp därför att det inte hade djup jord.
6. Och när solen steg blev det förbränt och torkade bort, eftersom det inte hade någon rot.
7. Och en del föll bland törnen, och törnena växte upp och kvävde det, så att det inte gav någon skörd.
8. Men en del föll i god jord, och det kom upp och växte och bar frukt, en del trettiofalt och en del sextiofalt och en del hundrafalt.
9. Och han sa till dem: Den som har öron till att höra, han må höra.
10. När han sedan blev ensam med de tolv *och* de andra som var med honom, frågade *de* honom om liknelsen. Matt. 13:10. Luk. 8:9.
11. Och han sa till dem: Åt er är det givet att få veta Guds rikes hemlighet. Men de som är utanför får allt i liknelser,

12. för att de ska se med sina ögon och *ändå* inget se, och höra med sina öron och *ändå* inget förstå, så att de inte omvänder sig och får *sina* synder förlåtna. Jes. 6:9, 29:10. Luk. 8:10. Joh. 12:40. Apg. 28:26.
13. Sedan sa han till dem: Förstår ni inte denna liknelse? Hur ska ni då kunna förstå alla liknelserna?
14. Såningsmannen sår ordet.
15. Men de vid vägen är de *hos vilka* ordet blir sått, men när de har hört det kommer genast Satan och tar bort ordet som blev sått i deras hjärtan. Matt. 13:19.
16. Och på samma sätt är det med dem som blir sått på stenig mark. När de hör ordet tar de genast emot det med glädje.
17. Men de har inte någon rot i sig utan uthärdar bara för en tid. När det sedan kommer lidande eller förföljelse för ordets skull, kommer de genast på fall.
18. Och dessa är de hos vilka det blev sått bland törnena. Det är de som hör ordet,
19. men omsorger för denna världen, bedräglig rikedom och begär efter annat kommer in *och* kväver ordet, så att det blir utan frukt. 1 Tim. 6:17.
20. Och dessa är de som såddes i den goda jorden, de som hör ordet och tar emot *det* och bär frukt, en del trettiofalt och en del sextiofalt och en del hundrafalt.
21. Och han sa till dem: Inte tar man fram ett ljus, för att det ska sättas under skäppan* eller under sängen? *Är det* inte för att det skall sättas på ljusstaken? Matt. 5:15. Luk. 8:16, 11:33. **Ett sädesmått av trä.*
22. För inget är dolt, som inte ska uppenbaras, inte heller är något undangömt, som inte ska komma fram i ljuset. Matt. 10:26. Luk. 8:17, 12:2.
23. Om någon har öron att höra *med*, han må höra! Matt. 11:15.
24. Och han sa till dem: Se till vad ni hör. Med det mått som ni mäter med ska det mätas upp åt er, och ännu mer ska bli givet åt er, som hör. Matt. 7:2. Luk. 6:38.
25. För den som har, åt honom ska bli givet, men den som inte har, från honom ska tas också det han har. Matt. 13:12, 25:29. Luk. 8:18, 19:26.
26. Och han sa: Så är Guds rike, som när en man sår säd i jorden.
27. Och *han* sover och står upp natt och dag, och säden skjuter upp och växer, han vet själv inte hur.
28. För av sig själv ger jorden gröda, först strå, sedan ax, sedan moget vete i axet.
29. Och när skörden är mogen, låter han genast lien gå, eftersom skördetiden är inne.
30. Och han sa: Vad ska vi likna Guds rike med, eller med vilken liknelse ska vi jämföra det?
31. *Det är* som ett senapskorn, som när det blir sått i jorden, är mindre än alla frön på jorden. Matt. 13:31. Luk. 13:18.
32. Men när det blivit sått, växer det upp och blir större än alla kryddväxter och får så stora grenar att himlens fåglar kan bygga bo i dess skugga.
33. Och med många sådana liknelser talade han ordet till dem, efter deras förmåga att höra *det*. Matt. 13:34.

34. Men utan liknelse talade han inte till dem. Men när de var ensamma uttydde han allt för sina lärjungar.
35. Och samma dag, när det hade blivit kväll, sa han till dem: Låt oss fara över till andra sidan.
Matt. 8:18f. Luk. 8:22.
36. När de hade sänt iväg folket, tog de honom med i båten som han redan var i. Och andra små båtar följde också med honom.
37. Och det blåste upp till kraftig stormvind, och vågorna slog in i båten, så att den höll på att fyllas.
38. Men han själv låg i aktern och sov på en dyna. Då väckte de honom och sa till honom: Mästare, bryr du dig inte om att vi går under?
39. Då stod* han upp och befallde** strängt vinden och sa till sjön: Tig! Var stilla! Då lade sig vinden och det blev alldeles stilla.
*KXII: då han var uppväckt. **KXII: näpste.
40. Och han sa till dem: Varför är ni så rädda? Hur kommer det sig att ni inte har tro?
41. Och de blev mycket förskräckta och sa till varandra: Vem är då denne, eftersom både vinden och sjön lyder honom?

5 Kapitlet

Jesus driver ut onda andar, stillar en kvinnas blodgång och uppväcker Jairus dotter.

Så kom de över till den andra sidan av sjön in i gadarenernas land. Matt. 8:28. Luk. 8:26.
2. När han hade stigit ur båten, kom genast en man emot honom från gravarna. Han var *besatt av* en oren ande.
3. Han hade *sitt* tillhåll bland gravarna, och ingen kunde binda honom, inte ens med kedjor.
4. För han hade många gånger blivit bunden med fotbojor och kedjor, men kedjorna hade blivit avslitna av honom och fotbojorna hade brutits sönder, och ingen kunde rå* på honom. *KXII: späka. Alt. övers. tämja, få bukt med.
5. Och ständigt, natt och dag, höll han till *uppe* i bergen och bland gravarna *och* skrek och skar* sig själv med stenar. *KXII: slog.
6. När han fick se Jesus på långt håll, sprang han fram och föll ner för honom
7. och skrek med hög röst och sa: Vad har jag med dig att göra, Jesus, *du* den högste Gudens Son? Lova mig inför Gud, att du inte plågar mig.
8. För han sa till honom: Kom ut ur mannen, *du* orena ande.
9. Och han frågade honom: Vad *är* ditt namn? Och han svarade och sa: Mitt namn *är* Legion*, för vi är många. *Del av en här på omkring 6 000 man.
10. Och han bad honom enträget, att han inte skulle driva bort dem från den trakten.
11. Och där nära bergen betade en stor svinhjord. Matt. 8:30. Luk. 8:32.
12. Och alla de onda andarna bad honom och sa: Skicka oss till svinen, så att vi kan fara in i dem.
Se not Matt. 8:28, 31.
13. Och genast tillät Jesus dem det. Då for de orena andarna ut och in i svinen. Och hjorden störtade

sig utför branten ner i sjön. Det var omkring tvåtusen, och de drunknade i sjön.
14. Men de som skötte svinen flydde och berättade *det* i staden och på landsbygden. Och de gick ut för att se vad som hade hänt.
15. När de kom till Jesus och såg honom som hade varit besatt av legionen sitta där, klädd och vid sina sinnen, så blev de rädda.
16. Och de som hade sett *det* berättade för dem vad som hade hänt med den besatte och med svinen.
17. Och de började be honom att han skulle lämna deras område.
Apg. 16:39.
18. När han hade stigit i båten, bad han som hade varit besatt, att han skulle få följa med honom.
Luk. 8:38.
19. Men Jesus tillät det inte, utan sa till honom: Gå hem till de dina och berätta för dem hur stora ting Herren har gjort med dig och *hur han* har förbarmat sig över dig.
20. Då gick han sin väg och började förkunna i Dekapolis*, hur stora ting Jesus hade gjort med honom. Och alla förundrade sig.
**KXII: De tio städerna.*
21. När Jesus hade farit tillbaka med båten till andra sidan, samlades mycket folk omkring honom, medan han var där vid sjön.
Matt. 9:1.
22. Och se, en som hette Jairus, en av synagogföreståndarna, kom och då han fick se honom föll han ner för hans fötter Matt. 9:18. Luk. 8:41.
23. och bönföll honom starkt och sa: Min dotter ligger för döden. Kom och lägg händerna på henne, så att hon blir frisk och får leva.
24. Då gick han med honom, och mycket folk följde honom, och trängde sig inpå honom.
25. Och *där var* en kvinna som hade haft blödningar i tolv år
3 Mos. 15:25. Matt. 9:20. Luk. 8:43.
26. och som hade lidit mycket hos många läkare och det hade kostat henne allt hon ägde, men ingenting hade hjälpt, utan det hade snarare blivit värre.
27. När hon hade fått höra om Jesus, kom *hon* i folkhopen och rörde bakifrån vid hans mantel.
28. För hon sa: Om jag bara får röra vid hans kläder, så blir jag frisk.
29. Och genast stannade blodflödet och hon kände i *sin* kropp att hon var botad från sin plåga.
30. Men Jesus märkte omedelbart inom sig själv, att kraft hade gått ut från honom, *och* han vände sig om i folkskaran och sa: Vem rörde vid mina kläder? Matt. 14:36. Luk. 6:19.
31. Då sa hans lärjungar till honom: Du ser att folket tränger dig på alla sidor och du frågar: Vem rörde vid mig?
32. Då såg han sig omkring för att få se henne som hade gjort det.
33. Och kvinnan, som visste vad som hade hänt med henne, kom rädd och darrande fram och föll ner för honom och talade om hela sanningen för honom.
34. Då sa han till henne: Dotter, din tro har helat dig. Gå i frid, och var frisk från din plåga.
Matt. 9:22. Mark. 10:52.
35. Medan han ännu talade, kom några från synagogföreståndarens

hus och sa: Din dotter är död. Varför besvärar du Mästaren längre? Luk. 8:49.

36. Men så snart som Jesus hörde vad som sades, sa han till synagogföreståndaren: Frukta inte, bara tro!

37. Och han tillät inte någon att följa med honom utom Petrus och Jakob och Johannes, Jakobs bror.

38. Så kom han till synagogföreståndarens hus, och han såg en orolig skara som grät och klagade högt.

39. Och han gick in och sa till dem: Varför skriker ni och gråter? Flickan är inte död, utan hon sover.
Matt. 9:24. Joh. 11:11.

40. Då hånskrattade de åt honom. Men han drev ut allesammans, tog med sig flickans far och mor och dem som var med honom och gick in där flickan låg.

41. Sedan tog han flickan i handen och sa till henne: Talita kumi! Det betyder: Flicka, jag säger dig, stå upp!

42. Och genast reste sig flickan och gick *omkring*, för hon var tolv år. Och de blev utom sig av stor häpnad.

43. Men han befallde* dem strängt att ingen skulle få veta detta och sa åt dem att ge henne *något* att äta.
**KXII: förbjöd.*

6 Kapitlet

Jesus föraktas i sin hemstad, sänder ut sina tolv apostlar. Johannes döparens halshuggning. Jesus bespisar fem tusen män och går på vattnet.

Därefter gick han ut därifrån och kom till sin hemstad, och hans lärjungar följde honom.
Matt. 13:54. Luk. 4:16.

2. Och när sabbaten kom, började han undervisa i synagogan. Och många som hörde *honom* förundrade sig mycket och sa: Varifrån har denne fått detta? Och vad *är* det för visdom som är given åt honom, så att till och med sådana mäktiga gärningar sker genom hans händer?
Luk. 4:16.

3. Är det inte snickaren, Marias son, bror till Jakob och Joses och Judas och Simon? Och är inte hans systrar här hos oss? Och de tog anstöt av honom. Joh. 6:42.

4. Då sa Jesus till dem: En profet är inte föraktad, utom i sin hemstad och bland sina släktingar och i sitt eget hem. Matt. 13:57. Luk. 4:24. Joh. 4:44.

5. Och han kunde inte göra några underverk där, förutom att han lade händerna på några få sjuka och botade *dem*. Matt. 13:58.

6. Och han förundrade sig över deras otro. Sedan gick han omkring i de kringliggande byarna och undervisade. Matt. 9:35. Luk. 13:22.

7. Och han kallade till *sig* de tolv och började sända ut dem, två *och* två, och gav dem makt över de orena andarna. Matt. 10:1.
Mark. 3:13-14. Luk. 6:13, 9:1.

8. Och *han* befallde dem att de inte skulle ta något med sig på vägen förutom endast en stav, ingen ländersäck, inget bröd *och* inga pengar i bältet, Matt. 10:9. Luk. 9:3.
9. men sandaler på fötterna. Och *de skulle* inte bära två livklädnader*.
**En lång skjorta som man bar närmast kroppen.*
10. Och han sa till dem: Varhelst ni går in i något hus, stanna där tills ni lämnar den platsen. Matt. 10:11. Luk. 9:4.
11. Och vem som helst som inte tar emot er eller inte hör på er, gå bort därifrån och skaka av dammet som är under era fötter, till ett vittnesbörd mot dem. Sannerligen säger jag er: Det ska bli lättare för Sodom och Gomorra på domedagen än för den staden. Matt. 10:14-15. Luk. 9:5. Luk. 10:10f. Apg. 13:51, 18:6.
12. Och de gick ut och predikade att människorna skulle omvända* sig.
**KXII: bättra sig. Alt. övers. göra sinnesändring, ångra sig.*
13. Och de drev ut många onda andar* och smorde många sjuka med olja och botade *dem*.
Jak. 5:14. **Se not Matt. 8:31.*
14. Och kung Herodes fick höra *detta*, eftersom hans namn hade blivit känt. Och han sa att Johannes Döparen hade stått upp från de döda och därför verkar dessa krafter i honom. Matt. 14:1. Luk. 9:7, 19.
15. Andra sa att det är Elia, och andra sa att det är en profet eller som en av profeterna. Matt. 16:14.
16. Då Herodes hörde *detta*, sa han: Det är Johannes, som jag lät halshugga. Han har uppstått från de döda.
17. För Herodes hade själv sänt iväg och låtit gripa och binda Johannes *och sätta* honom i fängelse, på grund av Herodias, hans bror Filippus hustru, eftersom han hade gift sig med henne. Luk. 3:19-20.
18. För Johannes hade sagt till Herodes: Det är inte tillåtet för dig att ha din brors hustru.
3 Mos. 18:16, 20:21.
19. Därför var Herodias förbittrad på honom och ville döda honom, men hon kunde inte,
20. eftersom Herodes fruktade för Johannes. *Han* visste att denne var en rättfärdig och helig man och skyddade honom. Och när han hade hört honom, rättade han sig mycket *efter honom*, och *han* hörde honom gärna. Matt. 14:5, 21:26.
21. Så kom en lämplig dag, när Herodes firade sin födelsedag *med* en fest för sina stormän och för befälhavarna och de främsta i Galileen. 1 Mos. 40:20. Matt. 14:6.
22. Och när Herodias egen dotter kom in och dansade, så blev Herodes och hans bordsgäster så förtjusta *att* kungen sa till flickan: Be mig om vad du vill, så ska jag ge dig *det*.
23. Och han lovade henne *med* en ed: Vad du än ber mig om ska jag ge dig, ända till hälften av mitt rike.
24. Då gick hon ut och sa till sin mor: Vad ska jag be om? Då svarade hon: Johannes Döparens huvud.
25. Då skyndade hon sig genast in till kungen och bad och sa: Jag vill att du genast ger mig Johannes Döparens huvud på ett fat.
26. Då blev kungen djupt bedrövad, *men* för edens skull, och för deras

skull som låg till bords med honom, ville han inte neka henne, Matt. 14:9.
27. utan kungen skickade genast en bödel *och* befallde honom att hämta hans huvud. Och han gick och halshögg honom i fängelset, Matt. 14:10.
28. och bar fram hans huvud på ett fat och gav det till flickan, och flickan gav det till sin mor.
29. När hans lärjungar fick höra *det*, kom de och tog hans döda kropp och lade den i en grav.
30. Och apostlarna samlades hos Jesus och berättade för honom allt, både vad de hade gjort och vad de hade undervisat om. Luk. 9:10.
31. Då sa han till dem: Följ med till en öde plats *där ni kan vara* ensamma och vila lite. För där fanns många som kom och gick så att de inte ens fick tid att äta. Mark. 3:20.
32. Och de gav sig av i båten till en öde plats *för att få vara* för sig själva. Matt. 14:13. Joh. 6:1.
33. Men folket såg att de for iväg, och många kände igen honom och skyndade dit till fots från alla städer och kom fram före dem och samlades till honom.
34. När Jesus steg i land, såg *han* en stor skara människor. Då förbarmade han sig över dem, eftersom de var som får utan herde. Och han började undervisa dem om många saker. Jer. 23:1. Hes. 34:2. Matt. 9:36, 14:14.
35. Men när det redan var sent på dagen, kom hans lärjungar fram till honom och sa: Trakten är öde och det *är* redan sent. Matt. 14:15. Luk. 9:12.
36. Sänd iväg dem så att de kan gå bort till gårdarna och byarna här omkring och köpa sig bröd, för de har inget att äta.
37. Men han svarade och sa till dem: Ge ni dem att äta. Då sa de till honom: Ska vi gå och köpa bröd för tvåhundra denarer* och ge dem att äta? Joh. 6:5.
**En denar motsvarar en dagslön.*
38. Då sa han till dem: Hur många bröd har ni? Gå och se efter. Och de tog reda på det och sa: Fem, och två fiskar. Matt. 14:17. Luk. 9:13. Joh. 6:9.
39. Då befallde han dem att låta alla sätta sig ner i skilda matlag i det gröna gräset.
40. Och de satte sig ner i grupper om hundra eller femtio.
41. Sedan tog han de fem bröden och de två fiskarna, såg upp mot himlen *och* välsignade och bröt bröden och gav *dem* åt sina lärjungar, för att de skulle dela ut till dem. Han delade också ut *av* de två fiskarna till alla.
42. Och alla åt och blev mätta.
43. Sedan plockade de upp tolv korgar fulla med brödbitar och fisk.
44. Och de som hade ätit av bröden var omkring femtusen män.
45. Strax därefter manade han på sina lärjungar att stiga i båten och fara i förväg *över* till Betsaida på andra sidan, medan han skickade iväg folket. Matt. 14:22. Joh. 6:16.
46. Och när han hade skickat iväg dem, gick han upp på berget för att be. Matt. 14:23.
47. När kvällen kom, var båten mitt på sjön och han var ensam på land. Matt. 14:24. Joh. 6:17.

48. Och han såg att de var svårt ansatta medan de rodde, för de hade vinden emot sig. Och vid fjärde nattväkten* kom han till dem, gående på sjön, och han skulle gå förbi dem. *Från Kl. 3 till 6 på natten.
49. Men när de såg honom gå på sjön, trodde de att det var ett spöke och skrek till,
50. eftersom de alla såg honom och blev förskräckta. Men han talade genast till dem och sa till dem: Var lugna. Det är jag. Var inte rädda.
51. Sedan steg han upp i båten till dem, och vinden lade sig. Och inom sig blev de i högsta grad häpna och förundrade sig,
52. för de hade inte förstått *undret* med bröden, utan deras hjärtan var förblindade.
53. När de hade farit över kom de till Gennesarets land och lade till där. Matt. 14:34.
54. Så snart de steg ur båten kände man igen honom,
55. och skyndade ut i hela den trakten, och man började bära de sjuka på bårar *dit* där de hörde att han var.
56. Och varhelst han gick in i byar eller städer eller gårdar, där lade man de sjuka på torgen, och bad honom att åtminstone få röra vid hörntofsen av hans mantel. Och alla som rörde vid honom blev friska.

7 Kapitlet

Jesus bestraffar fariseernas och de skriftlärdas hyckleri, bönhör den kananeiska kvinnan och botar en dövstum.

Då samlades kring honom fariseerna och några skriftlärda, som hade kommit från Jerusalem. Matt. 15:1.
2. Och när de fick se att somliga av hans lärjungar åt bröd med orena, det vill säga otvättade händer, klandrade de det.
3. För fariseerna och alla judar äter inte utan att de noga har tvättat händerna, för att hålla de äldstes traditioner*. *KXII: stadgar.
4. Och *när de kommer* från torget, äter de inte utan att de först har tvättat sig. Och mycket annat sådant finns som de har lärt sig att hålla, *som* att skölja bägare och kannor och kopparkärl och bänkar.
5. Då frågade fariseerna och de skriftlärda honom: Varför följer inte dina lärjungar de äldstes traditioner, utan äter bröd med otvättade händer?
6. Han svarade och sa till dem: Rätt har Jesaja profeterat om er, *ni* hycklare, som det står skrivet: Detta folk ärar mig med *sina* läppar, men deras hjärtan är långt ifrån mig. Jes. 29:13.
7. Och förgäves tjänar de mig, *då* de lär ut läror som är människobud. Matt. 15:9. Tit. 1:14.
8. För ni överger Guds bud och håller mänskliga traditioner, *såsom* att skölja kannor och bägare, och mycket annat sådant gör ni.

9. Och han sa till dem: Skickligt upphäver ni Guds bud för att hålla era traditioner.
10. För Mose har sagt: Hedra din far och din mor, och: Den som förbannar sin far eller mor, han ska döden dö. 2 Mos. 20:12, 21:17. 3 Mos. 20:9. 5 Mos. 5:16, 27:16. Ords. 20:20. Matt. 15:4. Ef. 6:2.
11. Men ni säger: Om någon säger till *sin* far eller mor: Det du skulle ha fått av mig till hjälp ger jag som korban, det vill säga en offergåva,
12. då tillåter ni inte att han gör något mer för sin far eller för sin mor.
13. *Så* upphäver *ni* Guds ord genom er tradition, som ni har fört vidare. Och mycket annat sådant gör ni. Matt. 15:6.
14. Sedan kallade han till *sig* allt folket och sa till dem: Hör på mig allesammans och förstå. Matt. 15:10.
15. Inget av det som kommer in i människan utifrån kan orena henne, utan det som kommer ut från henne är det som orenar människan. Apg. 10:15. Rom. 14:17-20. Tit. 1:15.
16. Den som har öron till att höra, han må höra. Matt. 11:15. Mark. 4:23.
17. När han sedan hade lämnat folket och kommit in i ett hus, frågade hans lärjungar honom om liknelsen. Matt. 15:15.
18. Då sa han till dem: Är ni också så oförståndiga? Förstår ni inte att inget som utifrån kommer in i människan kan orena henne?
19. För det går inte in i hennes hjärta utan ner i magen, genom vilken all mat renas och har sin naturliga utgång. Rom. 14:14. Tit. 1:15.
20. Och han sa: Det som går ut från människan, det orenar människan.
21. För inifrån, från människornas hjärtan, utgår de onda tankarna, hor*, otukt och mord, 1 Mos. 6:5, 8:21. Ords. 6:14. Jer. 17:9. Matt. 15:19. **Alt. övers. äktenskapsbrott.*
22. stöld, girighet, ondska, svek, lösaktighet, avund*, hädelse, stolthet, dårskap**. **Ordagrant: ett ont öga. **Alt. övers. oförstånd.*
23. Allt detta onda kommer inifrån och gör människan oren.
24. Sedan reste han sig upp och gick därifrån till Tyrus och Sidons område, och gick in i ett hus och ville inte att någon skulle få veta *det*. Men han kunde inte förbli dold. Matt. 15:21.
25. För en kvinna, vars dotter hade en oren ande, kom då hon fick höra om honom och föll ner för hans fötter.
26. Och det var en grekisk kvinna av syrisk-fenicisk härkomst. Och hon bad honom att han skulle driva ut den onde anden* från hennes dotter. **Se not Matt. 8:28, 31.*
27. Men Jesus sa till henne: Låt barnen först bli mättade, för det passar sig inte att ta brödet från barnen och kasta *det* åt hundarna. Matt. 15:26.
28. Då svarade hon och sa till honom: Ja, Herre, men hundarna äter ju under bordet av barnens smulor.
29. Då sa han till henne: För det ordets skull, gå. Den onde anden* har farit ut ur din dotter. **Se not Matt. 8:28, 31.*
30. Och då hon kom hem fann hon dottern ligga på sängen, och den

onde anden* hade farit ut.
Se not Matt. 8:28, 31.
31. Sedan gick han åter bort från Tyrus och Sidons område, och han gick mitt igenom Dekapolis* område till Galileiska sjön.
Matt. 15:29. *KXII: de tio städerna.*
32. Och de förde till honom en *som var* döv och knappt kunde tala, och bad honom att han skulle lägga handen på honom.
Matt. 9:32. Luk. 11:14.
33. Då tog han honom avsides från folket och satte sina fingrar i hans öron och spottade och rörde vid hans tunga, Mark. 8:23. Joh. 9:6.
34. och såg upp mot himlen, suckade och sa till honom: Effata! Det betyder: Öppna dig! Joh. 11:41, 17:1.
35. Och genast öppnades hans öron, och hans tungas band löstes, och han talade rent.
36. Och han befallde dem, att de inte skulle tala om det för någon, men ju mer han förbjöd dem, desto mer gjorde de *det* känt.
37. Och de förundrade sig mycket, och sa: Allt har han gjort väl. Han gör så att både de döva kan höra och de stumma tala.

8 Kapitlet

Jesus bespisar fyra tusen män, varnar för fariseernas surdeg och botar en blind. Petrus bekännelse. Jesus förutsäger sitt lidande.

Vid den tiden hade mycket folk *samlats* och de hade inte något att äta. *Då* kallade Jesus till *sig* sina lärjungar och sa till dem:
2. Jag känner medlidande med folket, för de har varit hos mig i tre dagar, och de har inget att äta.
Matt. 15:32.
3. Och om jag skickar hem dem hungriga* blir de helt utmattade på vägen, för några av dem har kommit långväga ifrån.
KXII: fastande.
4. Då svarade hans lärjungar honom: Varifrån kan man här i öknen få *tag i* bröd att mätta dessa med?
5. Då frågade han dem: Hur många bröd har ni? Och de svarade: Sju.
6. Då befallde han folket att slå sig ner på marken. Och han tog de sju bröden, tackade, bröt dem och gav åt sina lärjungar, för att de skulle dela ut *dem*, och de delade ut *dem* åt folket.
7. De hade också några små fiskar, och han välsignade *dem* och sa att de skulle dela ut *dem* också.
8. Så åt de och blev mätta. Och de samlade ihop sju korgar med överblivna bitar.
9. Och de som hade ätit var omkring fyratusen. Sedan skickade han iväg dem.
10. Strax därefter steg han i båten med sina lärjungar och kom till trakten av Dalmanuta. Matt. 15:39.
11. Och fariseerna kom ut och började diskutera med honom. De begärde ett tecken från himlen av honom, för att sätta honom på prov. Matt. 12:38.
Matt. 16:1. Luk. 11:29. Joh. 6:30.
12. Då suckade han djupt i sin ande och sa: Varför söker denna generation* tecken? Sannerligen säger jag

er: Inget tecken ska ges åt denna generation*. Matt. 16:4. **KXII: släkte.*
13. Så lämnade han dem och steg åter i båten och for över till andra sidan.
14. Men *lärjungarna* hade glömt att ta med sig bröd, så att de inte hade mer än ett bröd med sig i båten.
Matt. 16:5.
15. Då varnade han dem och sa: Se till *att ni* aktar er för fariseernas surdeg och för Herodes surdeg.
Matt. 16:6. Luk. 12:1.
16. Och de talade med varandra, och sa: *Det är* därför att vi inte har bröd.
17. Då Jesus märkte *detta*, sa han till dem: Varför talar ni om att ni inte har bröd? Kan ni ännu inget fatta eller förstå? Är era hjärtan fortfarande förblindade? Mark. 6:52.
18. Ni har *ju* ögon, ser ni inget? Ni har *ju* öron, hör ni inget? Och minns ni inte
19. när jag bröt de fem bröden åt de femtusen, hur många korgar fulla av brödbitar samlade ni då ihop? De sa till honom: Tolv.
Matt. 14:19-20. Mark. 6:41. Luk. 9:13f. Joh. 6:11f.
20. Och när *jag bröt de* sju åt de fyratusen, hur många korgar fulla av brödbitar samlade ni då ihop? De sa: Sju. Matt. 15:34.
21. Och han sa till dem: Hur kommer det sig att ni inte förstår?
22. Sedan kom han till Betsaida. Och de förde till honom en som var blind och bad honom att han skulle röra vid honom.
23. Då tog han den blinde vid handen och ledde honom utanför byn och spottade på hans ögon och lade händerna på honom, *och* frågade honom om han såg något.
Mark. 7:32-33. Joh. 9:6.
24. Då såg han upp och sa: Jag ser människorna gå omkring, *de* liknar träd.
25. Då lade han händerna en gång till på hans ögon och fick honom till att se upp. Och han blev botad och såg alla klart.
26. Och han skickade hem honom och sa: Gå inte in i byn, och berätta *det* inte heller för någon i byn.
27. Sedan gick Jesus och hans lärjungar ut till byarna vid Cesarea Filippi. Och under vägen frågade han sina lärjungar och sa till dem: Vem säger människorna att jag är?
Matt. 16:13. Luk. 9:18.
28. Och de svarade: Johannes Döparen, men andra *säger* Elia, och andra någon av profeterna.
29. Då sa han till dem: Men vem säger ni att jag är? Och Petrus svarade och sa till honom: Du är Kristus.
30. Då förbjöd han dem strängt att tala med någon om honom.
31. Och han började undervisa dem om att Människosonen måste lida mycket och förkastas av de äldste och *av* översteprästerna och de skriftlärda, och *att han skulle* dödas, och efter tre dagar uppstå igen. Matt. 16:21, 17:22. Mark. 9:31, 10:33. Luk. 9:22, 44, 18:31, 24:6.
32. Och detta sa han helt öppet. Då tog Petrus honom åt sidan och började tillrättavisa honom.
33. Då vände han sig om och såg på sina lärjungar *och* tillrättavisade Petrus, och sa: Gå bort ifrån mig, Satan! För dina tankar är inte Guds, utan människors.

34. Sedan kallade han till *sig* folket tillsammans med sina lärjungar och sa till dem: Den som vill bli min efterföljare, han måste förneka sig själv och ta sitt kors och följa mig.
Matt. 10:38, 16:24. Luk. 9:23, 14:27.
35. För den som vill rädda sitt liv ska mista det, men den som mister sitt liv för min och för evangeliets skull, han ska rädda det.
Matt. 10:39, 16:25. Luk. 9:24, 17:33. Joh. 12:25.
36. För vad hjälper det en människa, om hon vinner hela världen, men förlorar sin själ?
37. Eller vad kan en människa ge till lösen för sin själ? Ps. 49:9.
38. Men den som skäms för mig och mina ord, i detta horiska och syndiga släkte, för honom ska också Människosonen skämmas, när han kommer i sin Faders härlighet med de heliga änglarna.
Matt. 10:33, 12:39. Matt. 25:31, 26:64. Luk. 9:26, 12:8-9. Rom. 1:16. 2 Tim. 2:12.

9 Kapitlet

Jesus förklaras, botar en besatt, förkunnar sitt lidande, lär vem som är den främste, varnar för förförelse.

Därefter sa han till dem: Sannerligen säger jag er, att bland dem som står här är *det* några som inte ska smaka döden, förrän de får se Guds rike komma i kraft.
Matt. 16:28. Luk. 9:27.
2. Och sex dagar därefter tog Jesus med *sig* Petrus och Jakob och Johannes och förde dem upp på ett högt berg *där* de var för sig själva. Och han blev förvandlad inför dem.
Matt. 17:1. Luk. 9:28.
3. Och hans kläder blev glänsande *och* mycket vita, såsom snö, så vita som inte någon tygberedare på jorden har möjlighet att göra.
4. Och Elia med Mose visade sig för dem, och de samtalade med Jesus.
5. Då började Petrus tala och sa till Jesus: Rabbi, det är gott för oss att vara här. Så låt oss göra tre hyddor, en åt dig och en åt Mose och en åt Elia,
6. för han visste inte vad han skulle säga, för de var förskräckta.
7. Och en molnsky kom som överskuggade dem, och ur skyn kom en röst, som sa: Denne är min älskade Son. Hör honom! 5 Mos. 18:18-19. Jes. 42:1. Matt. 3:17, 17:5. Mark. 1:11. Luk. 3:22, 9:35. 2 Petr. 1:17.
8. Och i samma stund när de såg sig omkring, såg de ingen annan, utan endast Jesus var med dem.
9. Men då de gick ner från berget förbjöd han dem att berätta för någon vad de hade sett, förrän Människosonen hade uppstått från de döda. Matt. 17:9. Luk. 9:36.
10. Och de höll det ordet för sig själva, *och* frågade varandra vad som menades med att uppstå från de döda.
11. Och de frågade honom och sa: Varför säger de skriftlärda att Elia först måste komma? Mal. 4:5. Matt. 17:10. Luk. 1:17.
12. Då svarade han och sa till dem: Elia ska verkligen komma först och återupprätta allt igen. Och hur står det skrivet om Människosonen? Att han ska lida mycket och bli föraktad. Ps. 22:7. Jes. 53:3.
13. Men jag säger er, att Elia faktiskt har kommit, och de gjorde

som de ville med honom, så som det står skrivet om honom.
Matt. 11:14. Luk. 1:17.
14. När han kom till lärjungarna, såg han mycket folk omkring dem och skriftlärda som diskuterade med dem.
15. Och så snart allt folket fick se honom, blev de mycket häpna och skyndade fram och hälsade honom.
16. Och han frågade de skriftlärda: Vad diskuterar ni med dem om?
17. Då svarade en man i folkskaran och sa: Mästare, jag har fört hit till dig min son, som har en stum ande. Matt. 17:14. Luk. 9:37-38.
18. Och så ofta han får tag i honom kastar den omkull honom, och han tuggar fradga och skär tänder och blir stel. Och jag bad dina lärjungar att de skulle driva ut honom, men de kunde inte.
19. Då svarade han honom och sa: O du trolösa* släkte! Hur länge måste jag vara hos er? Hur länge måste jag stå ut med er? För honom till mig. *KXII: otrogna. Alt. övers. utan tro.
20. Och de ledde fram pojken till honom. Då han fick se honom, slet anden genast i honom, och han föll ner till marken, vältrade sig *och* tuggade fradga. Mark. 1:26.
21. Och han frågade hans far: Hur länge har det varit så med honom? Då sa han: Från barndomen.
22. Och han har ofta kastat honom både i elden och i vattnet, för att förgöra honom. Men om du förmår något, så förbarma dig över oss och hjälp oss.
23. Då sa Jesus till honom: Om du kan tro, allt *är* möjligt för den som tror. Luk. 17:6.
24. Och genast ropade pojkens far under tårar och sa: Herre, jag tror. Hjälp min otro!
25. När Jesus såg att folket strömmade till, befallde* han strängt den orene anden och sa till den: *Du* döve och stumme ande, jag befaller dig: Far ut ur honom och kom aldrig mer in i honom.
*KXII: näpste.
26. Då skrek *anden* och ryckte våldsamt i honom och for ut. Och han blev som om han hade varit död, så att många sa: Han är död.
27. Men Jesus tog honom i handen och reste upp honom, och han stod upp.
28. När han hade kommit in i ett hus *och* de var ensamma, frågade hans lärjungar honom: Varför kunde inte vi driva ut den?
Matt. 17:19.
29. Då svarade han dem: Detta slag kan inte drivas ut annat än genom bön och fasta.
30. Sedan gick de därifrån och vandrade genom Galileen, men han ville inte att någon skulle få veta *det*.
31. För han undervisade sina lärjungar och sa till dem: Människosonen ska bli utlämnad i människors händer, och de ska döda honom. Men efter att han är dödad ska han på tredje dagen uppstå.
Matt. 16:21, 17:22. Mark. 8:31. Luk. 9:22, 24:7.
32. Men de förstod inte *vad* han sa och vågade inte fråga honom.
33. Så kom han till Kapernaum. Och när han hade kommit in i huset, frågade han dem: Vad var det ni diskuterade med varandra om på vägen?

34. Men de teg, eftersom de på vägen hade talat med varandra om vem som *var* störst. Matt. 18:1. Luk. 9:46, 22:24.
35. Och han satte sig ner och kallade på de tolv och sa till dem: Den som vill vara den förste, han ska vara den siste av alla och allas tjänare. Matt. 20:26. Mark. 10:43. Luk. 22:26.
36. Och han tog ett barn och ställde det mitt ibland dem, och sedan han hade tagit det i sin famn, sa han till dem: Mark. 10:16.
37. Den som tar emot ett sådant barn i mitt namn, han tar emot mig, och den som tar emot mig, han tar inte emot mig utan honom som har sänt mig. Matt. 10:40, 18:5. Luk. 9:48. Joh. 13:20.
38. Då tog Johannes till orda och sa *till* honom: Mästare, vi såg en som drev ut onda andar* i ditt namn, en som inte följer oss, och vi förbjöd honom det, eftersom han inte följer oss. Luk. 9:49. **Se not Matt. 8:31.*
39. Men Jesus sa: Förbjud honom inte. För ingen som gör mirakler i mitt namn kan genast *efteråt* tala illa om mig, 1 Kor. 12:3.
40. för den som inte är emot oss är för oss. Matt. 12:30.
41. För den som ger er en bägare vatten att dricka i mitt namn därför att ni tillhör Kristus, sannerligen säger jag er: Han ska inte gå miste om sin lön. Matt. 10:42.
42. Men den som förleder en av *dessa* små som tror på mig, för honom är det bättre att en kvarnsten blir hängd om hans hals och han kastas i havet. 5 Mos. 13:6. Matt. 18:6. Luk. 17:1-2.
43. Och om din hand förleder dig *så* hugg av den. Det är bättre för dig att gå in i livet stympad, än att ha båda händerna *kvar* och komma till helvetet*, till elden som aldrig slocknar, Matt. 5:29, 18:8. **Grek. gehenna.*
44. där deras mask inte dör och elden inte släcks. Jes. 66:24.
45. Och om din fot förleder dig *så* hugg av den. Det är bättre för dig att gå in i livet halt än att ha båda fötterna *kvar* och bli kastad till helvetet, till elden som aldrig slocknar,
46. där deras mask inte dör och elden inte släcks.
47. Och om ditt öga förleder dig, *så* riv ut det. Det är bättre för dig att gå in i Guds rike med ett öga, än att ha båda ögonen *kvar* och kastas i helvetets eld,
48. där deras mask inte dör och elden inte släcks.
49. För var och en måste saltas med eld och varje offer måste saltas med salt. 3 Mos. 2:13.
50. Saltet *är* bra, men om saltet förlorar sin sälta, vad ska ni då salta det med? Ha salt i er och håll frid med varandra. Matt. 5:13. Luk. 14:34. Rom. 12:18. Hebr. 12:14.

10 Kapitlet

Jesus undervisar om äktenskapet, välsignar barnen, undervisar en rik yngling om livets väg, förutsäger sitt lidande, tillrättavisar Sebedeus söner och botar en blind.

Sedan bröt han upp därifrån och kom till Judeens område på andra sidan Jordan. Och folkska-

rorna samlades på nytt omkring honom, och åter undervisade han dem som han brukade. Matt. 19:1.

2. Då kom fariseerna fram och för att sätta honom på prov frågade de honom: Är det tillåtet för en man att skilja sig från *sin* hustru?

3. Då svarade han och sa till dem: Vad har Mose befallt er?

4. Och de svarade: Mose tillät *mannen* att skriva skilsmässobrev och att skilja sig från *henne*.
5 Mos. 24:1. Matt. 5:31.

5. Då svarade Jesus och sa till dem: På grund av era hårda hjärtan skrev han denna föreskrift åt er.

6. Men från skapelsens början gjorde Gud dem till man och kvinna. 1 Mos. 1:27, 5:2. Matt. 19:4.

7. Därför ska en man lämna sin far och mor och hålla sig till sin hustru.
1 Mos. 2:24.

8. Och de två ska bli ett kött. Så är de inte mer två, utan ett kött.
1 Kor. 6:16. Ef. 5:31.

9. Vad nu Gud har fogat samman, det ska människan inte skilja åt.
Matt. 19:6.

10. När *de var* inne i huset frågade hans lärjungar honom på nytt om detsamma.

11. Då sa han till dem: Var och en som skiljer sig från sin hustru och gifter sig med en annan, begår äktenskapsbrott* mot henne.
Matt. 5:32, 19:9. Luk. 16:18.
1 Kor. 7:10-11. **KXII: hor.*

12. Och om en kvinna skiljer sig från sin man och gifter sig med en annan, begår hon äktenskapsbrott*. **KXII: hor.*

13. Och de bar fram barn till honom, för att han skulle röra vid dem, men lärjungarna tillrättavisade dem som bar fram *barnen*.
Matt. 19:13. Luk. 18:15.

14. Men när Jesus såg *detta*, blev han upprörd och sa till dem: Låt barnen komma till mig, och hindra dem inte, för sådana hör Guds rike till. Matt. 18:3, 19:14. 1 Kor. 14:20.

15. Sannerligen säger jag er: Den som inte tar emot Guds rike såsom ett barn kommer aldrig dit in.

16. Och han tog upp dem i famnen och lade händerna på dem och välsignade dem. Matt. 19:15. Mark. 9:36.

17. När han fortsatte sin väg sprang en man fram och föll på knä framför honom och frågade honom: Gode Mästare, vad ska jag göra för att ärva evigt liv? Matt. 19:16.
Luk. 18:18.

18. Då sa Jesus till honom: Varför kallar du mig god? Ingen *är* god utom en, *det är* Gud.

19. Budorden känner du: Du skall inte begå äktenskapsbrott*, du skall inte dräpa, du skall inte stjäla, du skall inte bära falskt vittnesbörd, du skall inte bedra någon, hedra din far och *din* mor.
2 Mos. 20:12f, 21:12. 5 Mos. 5:16.
Rom. 13:9. **KXII: hor.*

20. Då svarade han och sa till honom: Mästare, allt detta har jag hållit från min ungdom.

21. Och Jesus såg på honom, *och* älskade honom, och sa till honom: Ett saknar du. Gå och sälj allt det du äger och ge åt de fattiga, och du ska få en skatt i himlen. Kom sedan, ta korset på dig *och* följ mig.
Matt. 19:21. Luk. 12:33, 16:9.

22. Men vid de orden blev han dyster och gick bedrövad bort, för han hade många ägodelar.

23. Då såg Jesus sig omkring och sa till sina lärjungar: Hur svårt är det inte för de rika att komma in i Guds rike! Matt. 19:23. Luk. 18:24.
24. Men hans lärjungar blev förskräckta över hans ord. Då tog Jesus till orda på nytt och sa till dem: Barn, hur svårt är det inte för dem som förtröstar på rikedomar, att komma in i Guds rike! Ps. 62:11. Ords. 11:28. 1 Tim. 6:17.
25. Det är lättare för en kamel att gå igenom ett nålsöga än för en rik att komma in i Guds rike.
26. Då förundrade de sig mycket och sa till varandra: Vem kan då bli frälst?
27. Men Jesus såg på dem och sa: För människor *är det* omöjligt men inte för Gud. Ty för Gud är allting möjligt. 1 Mos. 18:14. Job 42:2. Jer. 32:17. Sak. 8:6. Luk. 1:37.
28. Då började Petrus säga till honom: Se, vi har lämnat allt och följt dig. Matt. 4:20, 19:27. Luk. 5:11, 18:28.
29. Och Jesus svarade och sa: Sannerligen säger jag er: Ingen finns, som för min och evangeliets skull har lämnat hus eller bröder eller systrar eller far eller mor eller hustru eller barn eller åkrar,
30. som inte ska få hundrafalt igen. Redan i denna tiden hus och bröder och systrar och mödrar och barn och åkrar, mitt under förföljelser, och i den kommande världen evigt liv. Matt. 19:29.
31. Men många *som är* de första ska bli de sista, och de sista de första. Matt. 19:30, 20:16. Luk. 13:30.
32. De var nu på väg upp till Jerusalem och Jesus gick före dem, och de var förvånade*. Och de som följde efter var rädda. Då samlade han till sig de tolv igen och började tala om för dem vad som skulle hända med honom: Matt. 16:21, 17:22, 20:17-18. Mark. 8:31, 9:31. Luk. 24:7. **KXII: förskräckta.*
33. Se, vi går upp till Jerusalem och Människosonen ska utlämnas åt översteprästerna och de skriftlärda, och de ska döma honom till döden och utlämna honom åt hedningarna.
34. Och de ska håna honom och gissla* honom och spotta på honom och döda honom, men på tredje dagen ska han uppstå igen. **Se not Matt 27:26.*
35. Då gick Jakob och Johannes, Sebedeus söner, fram till honom och sa: Mästare, vi vill att du ska göra för oss vad än vi ber om. Matt. 20:20.
36. Då sa han till dem: Vad vill ni att jag ska göra för er?
37. Och de sa till honom: Låt oss få sitta, den ene på din högra sida och den andre på din vänstra, i din härlighet.
38. Men Jesus sa till dem: Ni vet inte vad ni begär. Kan ni dricka den bägare* som jag dricker, och döpas *med* det dop som jag döps *med*? Matt. 20:22, 26:39f. Mark. 14:36. Luk. 12:50. **KXII: kalk.*
39. Då sa de till honom: Det kan vi. Då sa Jesus till dem: Ni ska sannerligen dricka den bägare* som jag dricker, och det dop som jag döps *med* ska ni bli döpta *med*. **KXII: kalk.*
40. Men platsen på min högra och min vänstra sida är det inte min sak att ge, utan det ska tillfalla dem som de är beredda för. Matt. 25:34.
41. När de tio hörde *detta*, blev de

mycket förargade på Jakob och Johannes. Matt. 20:24.
42. Men Jesus kallade dem till *sig* och sa till dem: Ni vet att de som räknas som härskare över folken råder över dem, och att de som är mäktiga utövar sin makt över dem. Matt. 20:25. Luk. 22:25.
43. Men så ska det inte vara bland er, utan den som vill vara stor bland er ska vara er tjänare,
44. och den som vill vara den främste bland er ska vara allas tjänare*. Matt. 23:11. Mark. 9:35. 1 Petr. 5:3.
**Alt. övers. slav.*
45. Också Människosonen har ju kommit, inte för att bli betjänad, utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många. Joh. 13:14. Ef. 1:7. Fil. 2:7. Kol. 1:14, 1 Tim. 2:6. Tit. 2:14.
46. Så kom de till Jeriko. Och när han gick ut från Jeriko med sina lärjungar och en stor folkskara, då satt där vid vägen den blinde, Bartimeus, Timeus son, och tiggde. Matt. 20:29. Luk. 18:35.
47. Och när han hörde att det var Jesus från Nasaret, började han ropa och säga: Jesus, Davids Son, förbarma dig över mig.
48. Många sa då strängt till honom att han skulle tiga. Men han ropade ännu mer: Davids Son, förbarma dig över mig.
49. Då stannade Jesus och sa att de skulle kalla på honom. Och de kallade på den blinde och sa till honom: Var vid gott mod. Res dig, han kallar på dig.
50. Då kastade han av sig sin mantel, reste sig och kom till Jesus.
51. Då började Jesus tala och sa till honom: Vad vill du att jag ska göra för dig? Den blinde sa till honom: Rabbuni, att jag får min syn igen.
52. Då sa Jesus till honom: Gå, din tro har gjort dig frisk. Och genast fick han sin syn och följde Jesus på vägen. Matt. 9:22. Mark. 5:34.

11 Kapitlet

Jesus rider in i Jerusalem, förbannar fikonträdet, renar templet, och blir tillfrågad om sin rättighet att lära folket.

Sedan när de kom närmare Jerusalem, till Betfage och Betania vid Oljeberget, sände han iväg två av sina lärjungar Matt. 21:1. Luk. 19:29.
2. och sa till dem: Gå in i byn som ligger framför er, och så snart ni kommer in i den ska ni finna ett bundet åsneföl som ännu ingen människa har suttit på. Lös det och för *hit det.*
3. Och om någon frågar er: Varför gör ni detta? *Så* säg att Herren behöver det. Då ska han genast sända det hit.
4. Så gick de iväg och fann fölet bundet utanför porten vid ett ställe där vägen delar sig, och de löste det.
5. Och några som stod där sa till dem: Vad gör ni, löser ni åsnefölet?
6. Då sa de till dem så som Jesus hade sagt till dem, och då lät de dem gå.
7. Och de ledde fölet till Jesus och lade sina kläder på det, och han satte sig upp på det. 2 Kon. 9:13. Joh. 12:14.
8. Och många bredde ut sina kläder på vägen, andra skar kvistar av

träden och strödde *dem* på vägen.
9. Och de som gick före och de som följde efter ropade och sa: Hosianna, välsignad *är* han som kommer i Herrens namn.
Ps. 118:26. Matt. 21:9, 23:39.
10. Välsignat *är* vår fader Davids rike som kommer i Herrens namn! Hosianna i höjden!.
11. Så kom Jesus in i Jerusalem och in i templet. Och när han hade sett sig omkring överallt, och det redan hade blivit sent, gick han ut till Betania med de tolv.
12. Dagen därefter då de gick tillbaka från Betania, blev han hungrig. Matt. 21:18.
13. Då fick han på långt håll se ett fikonträd som hade löv. Han gick dit för att se om han kanske kunde finna något på det. Men då han kom dit, fann han inget annat än löv, för det var inte fikonens tid.
14. Och Jesus började tala och sa till det: Aldrig mer ska någon äta frukt av dig. Och hans lärjungar hörde *det*.
15. Så kom de till Jerusalem. Och Jesus gick in i templet, och började driva ut dem som sålde och köpte i templet, och välte omkull penningväxlarnas bord och stolarna för dem som sålde duvor, Matt. 21:12. Luk. 19:45. Joh. 2:14.
16. och tillät inte heller att någon bar *något* kärl genom templet.
17. Och han undervisade dem och sa: Är det inte skrivet: Mitt hus ska kallas ett bönehus för alla folk? Men ni har gjort det till ett rövarnäste. 1 Kon. 8:41. Jes. 56:7. Jer. 7:11.
18. När de skriftlärda och överste-
prästerna fick höra *detta* så sökte de efter ett sätt hur de skulle kunna förgöra honom. För de fruktade för honom, eftersom allt folket förundrade sig över hans lära.
Mark. 14:1. Luk. 19:47. Joh. 7:19.
19. Och när kvällen kom, gick han ut ur staden.
20. När de tidigt på morgonen gick förbi, såg de att fikonträdet var förtorkat ända från roten.
21. Då kom Petrus ihåg det och sa till honom: Rabbi, se, det fikonträd som du förbannade är förtorkat.
Matt. 21:20.
22. Och Jesus svarade och sa till dem: Ha Guds tro.
23. För sannerligen säger jag er: Den som säger till detta berg: Lyft dig upp och kasta dig i havet, och inte tvivlar i sitt hjärta, utan tror att det han säger ska ske, han ska få vad än han säger. Matt. 17:20, 21:21. Luk. 17:6.
24. Därför säger jag er: Allt vad ni ber om i era böner, tro att ni får *det*, så ska ni få *det*. Jes. 65:24. Matt. 7:7, 21:22. Luk. 11:9. Joh. 14:13. Joh. 15:7, 16:24. Jak. 1:5-6. 1 Joh. 3:22, 5:14.
25. Och när ni står och ber, så förlåt om ni har något emot någon, för att också er Fader, som är i himlarna, ska förlåta er era överträdelser*.
Matt. 6:14. Ef. 4:32. Kol. 3:13. **KXII: brister.*
26. Men om ni inte förlåter, så ska inte heller er Fader, som är i himlarna, förlåta era överträdelser.
27. Så kom de tillbaka till Jerusalem. Och medan han gick omkring i templet, kom översteprästerna och de skriftlärda och de äldste fram till honom Matt. 21:23. Luk. 20:1.
28. och frågade honom: Med vilken

makt gör du detta? Och vem har gett dig makt till att göra detta?
Apg. 4:7.
29. Men Jesus svarade och sa till dem: Jag vill också fråga er om en sak, och svara mig *på den*, så ska jag säga er med vilken makt jag gör detta.
30. Johannes dop, var *det* från himlen eller från människor? Svara mig.
31. Och de rådgjorde med varandra och sa: Om vi säger: Från himlen, då säger han: Varför trodde ni då inte på honom? Luk. 7:30.
32. Men om vi säger: Från människor – Det vågade de inte för folket, eftersom alla ansåg att Johannes verkligen var en profet.
Matt. 14:5. Mark. 6:20.
33. Så de svarade och sa till Jesus: Vi vet inte. Då svarade Jesus och sa till dem: *Så* säger inte heller jag er, med vilken makt jag gör detta.

12 Kapitlet

Jesus framställer liknelsen om vinodlarna. Jesus undervisar om skattepenningen, uppståndelsen, det förnämsta budet i lagen. Han talar om Kristus som Davids son och Herre. Änkans offer.

Sedan började han tala till dem i liknelser: En man planterade en vingård och satte stängsel omkring *den* och grävde *en plats* för vinpressen och byggde ett torn, och arrenderade ut den åt vinodlare och reste utomlands. Ps. 80:9. Jes. 5:1. Jer. 2:21, 12:10, Matt. 21:33. Luk. 20:9.
2. Och då rätta tiden var inne, skickade han en tjänare till vinodlarna för att han skulle få av vingårdens skörd från vinodlarna.
3. Men de grep honom och slog *honom* och skickade iväg *honom* tomhänt.
4. Därefter skickade han på nytt till dem en annan tjänare, och på honom kastade de stenar och sårade *honom* i huvudet och skickade iväg *honom* efter att ha skymfat honom.
5. Sedan skickade han ännu en till och honom dödade de, och många andra, en del slog de och andra dödade de.
6. Nu hade han också en son, som han älskade. Till sist sände han också honom till dem och sa: Min son kommer de att ha respekt för.
7. Men dessa vinodlare sa till varandra: Denne är arvtagaren. Kom, låt oss döda honom så blir arvet vårt.
1 Mos. 37:18. Ps. 2:8. Matt. 26:4. Joh. 11:53.
8. Då tog de fast honom och dödade *honom* och kastade ut *honom* ur vingården.
9. Vad ska nu vingårdens herre göra? Han ska komma och döda vinodlarna och lämna vingården åt andra.
10. Har ni inte läst det här stället i Skriften: Den sten som byggnadsarbetarna förkastade, den har blivit en hörnsten? Ps. 118:22-23. Jes. 28:16. Matt. 21:42. Luk. 20:17. Apg. 4:11. Rom. 9:33. 1 Petr. 2:7.
11. Av Herren har detta blivit gjort och det är underbart i våra ögon.
12. Och de sökte efter att gripa honom, men de var rädda för folket. För de förstod att han talade

denna liknelse om dem. Så de lämnade honom och gick sin väg.
13. Och de sände till honom några av fariseerna och Herodes anhängare, för att de skulle få honom fast genom *något* ord. Matt. 22:15. Luk. 20:20.
14. Då de kom, sa de till honom: Mästare, vi vet att du är sanningsenlig och bryr dig inte om vad människor tycker, för du gör inte skillnad på människor, utan undervisar rätt om Guds väg. Är det tillåtet att ge kejsaren skatt eller inte? Ska vi ge eller inte ge?
15. Men han visste om deras hyckleri och sa till dem: Varför sätter ni mig på prov? Ta hit ett mynt*, så att jag får se *det*. *Grek. denar.
16. Och de lämnade fram *ett*. Då sa han till dem: Vems bild och överskrift *är* detta? Då sa de till honom: Kejsarens.
17. Då svarade Jesus och sa till dem: *Så* ge kejsaren det som tillhör kejsaren, och Gud det som tillhör Gud. Och de förundrade sig över honom. Matt. 22:21. Rom. 13:7.
18. Så kom det några sadduceer till honom, vilka säger att det inte finns någon uppståndelse, och de frågade honom och sa: Matt. 22:23. Luk. 20:27. Apg. 23:8.
19. Mästare, Mose har gett oss denna föreskrift, att om någon har en bror som dör och efterlämnar hustru, men inte lämnar några barn *efter sig*, då ska hans bror ta hans hustru och så ge barn* åt sin bror. 5 Mos. 25:5-6. *KXII: uppväcka säd.
20. Nu fanns det sju bröder. Och den förste gifte sig och dog. Han lämnade inga barn* efter sig. *KXII: säd.
21. Och den andre gifte sig med henne och dog, och inte heller han lämnade några barn efter sig. Och likaså den tredje.
22. Och alla sju gifte sig med henne men ingen lämnade barn efter sig. Sist av alla dog också hustrun.
23. Men vid uppståndelsen, när de uppstår, vem av dessa ska hon då vara hustru *till*? *Alla* sju var ju gifta med henne.
24. Då svarade Jesus och sa till dem: Är det inte därför som ni tar fel, eftersom ni varken förstår Skrifterna eller Guds kraft?
25. För när de uppstår från de döda, gifter de sig inte, inte heller blir de bortgifta, utan de är som änglar i himlarna. Matt. 22:30. Luk. 20:35-36.
26. Men när det gäller de döda, att de uppstår, har ni inte läst i Moseboken, hur Gud talade med honom ifrån törnbusken och sa: Jag *är* Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud? 2 Mos. 3:6. Matt. 22:31-32. Apg. 7:32. Hebr. 11:16.
27. Han är inte de dödas Gud, utan de levandes Gud. Därför misstar ni er fullständigt.
28. Och en av de skriftlärda, som hade hört dem diskutera, och som insåg att han hade svarat dem bra, frågade honom: Vilket är det främsta av alla buden? Matt. 22:34-35. Luk. 10:25.
29. Då svarade Jesus honom: Det främsta av alla buden *är detta*: Hör, Israel! Herren, vår Gud, Herren är en*. 5 Mos. 6:4. *KXII: är allena Herre.
30. Och du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta och av hela din själ och av hela ditt förstånd

och av hela din kraft. Detta *är det* främsta budet. 5 Mos. 10:12. Luk. 10:27.
31. Och det andra *är* likt detta: Du skall älska din nästa som dig själv. Inget annat bud är större än dessa. 3 Mos. 19:18. Matt. 22:39. Rom. 13:9. Gal. 5:14. Jak. 2:8.
32. Då sa den skriftlärde till honom: Du har rätt, Mästare. Du har sagt sanningen. För Gud är en och det finns inte någon annan förutom honom. 5 Mos. 4:35.
33. Och att älska honom av hela *sitt* hjärta och av hela *sitt* förstånd och av hela *sin* själ och av hela *sin* kraft och att älska *sin* nästa som sig själv, det är mer än alla brännoffer och andra offer.
34. Då Jesus såg, att han hade svarat förståndigt, sa han till honom: Du är inte långt från Guds rike. Sedan vågade ingen fråga honom mer.
35. Och Jesus började tala och sa när han undervisade i templet: Hur kan de skriftlärda säga, att Kristus är Davids son? Matt. 22:41-42. Luk. 20:41.
36. För David själv säger genom den Helige Ande: Herren sa till min Herre: Sätt dig på min högra sida, tills jag har lagt dina fiender till en fotpall för dina fötter. Ps. 110:1. Apg. 2:34. 1 Kor. 15:25. Hebr. 1:13, 10:13.
37. Så kallar David själv honom Herre. Hur kan han då vara hans son? Och den stora folkskaran hörde honom gärna.
38. Sedan sa han till dem i sin undervisning: Akta er för de skriftlärda, som vill gå omkring i långa kläder och bli hälsade på torgen, Matt. 23:3. Luk. 11:43, 20:46.
39. och sitta på de främsta sittplatserna i synagogorna och på de främsta platserna vid festmåltiderna.
40. De äter änkorna ur husen, och ber långa böner för syns skull. De ska få en strängare dom. Matt. 23:14. Luk. 20:47.
41. Och Jesus satte sig mitt emot offerkistan och såg hur folket lade pengar i offerkistan. Och många rika lade ner mycket. 2 Kon. 12:9. Luk. 21:1.
42. Men en fattig änka kom och lade ner två små kopparmynt*, det är några ören. **Grek. lepton. Judarnas minsta myntenhet. Motsvarar en 1/8 as.*
43. Då kallade han sina lärjungar till *sig* och sa till dem: Sannerligen säger jag er att denna fattiga änka har lagt dit mer än alla de andra som lade något i offerkistan. 2 Kor. 8:12.
44. För *de* lade alla dit av sitt överflöd, men hon lade dit av sin fattigdom allt som hon ägde, allt hon hade att leva på.

13 Kapitlet

Jesus förutsäger att templet ska brytas ner och sin återkomst.

När han gick ut ur templet sa en av hans lärjungar till honom: Mästare, se vilka stenar och vilka byggnader! Matt. 24:1. Luk. 21:5.
2. Då svarade Jesus och sa till honom: Ser du dessa stora byggnader? Det ska inte lämnas sten på sten, som inte ska brytas ner. 1 Kon. 9:7-8. Mika 3:12. Luk. 19:44.
3. Och *då* han satt på Oljeberget mitt emot templet, frågade

Petrus och Jakob och Johannes och Andreas honom när de var ensamma:

4. Säg oss när detta ska ske, och vad tecknet ska vara, när allt detta ska uppfyllas? Matt. 24:3. Luk. 21:7.

5. Då svarade Jesus och började med att säga till dem: Se till att ingen bedrar er. Jer. 29:8. Matt. 24:4. Luk. 21:8. Ef. 5:6. 2 Thess. 2:3. 1 Joh. 4:1.

6. För många ska komma i mitt namn och säga: Jag Är*, och de ska bedra många. Jer. 14:14, 23:21. Matt. 24:5. **Grek. ego eimi. Se 2 Mos. 3:14f. KXII och KJV: Jag är Kristus.*

7. Men när ni får höra *om* krig och rykten om krig, så bli inte förskräckta. För sådant måste ske, men det *är* ännu inte slutet.

8. För folk ska resa sig upp mot folk och rike mot rike, och det ska bli jordbävningar på många olika platser och det ska bli hungersnöd och oroligheter. Detta *är* början på födslovärkarna. Jes. 19:2.

9. Men var på er vakt. För de ska utlämna er till domstolar och synagogor, och ni ska bli piskade och ni kommer att ställas inför härskare och kungar för min skull, till ett vittnesbörd för dem. Matt. 10:17-18. Matt. 24:9. Luk. 21:12. Joh. 15:19, 16:2. Upp. 2:10.

10. Men evangeliet måste först bli predikat för alla folk. Matt. 24:14.

11. Men när de för bort er och utlämnar *er*, så bekymra er inte för vad ni ska säga och tänk inte på det innan, utan vad som blir givet åt er i samma stund, det ska ni tala. För det är inte ni som talar, utan den Helige Ande. Matt. 10:19. Luk. 12:11, 21:14.

12. Och en bror ska utlämna *sin* bror till döden, och en far *sitt* barn, och barn ska sätta sig upp mot *sina* föräldrar och ska orsaka deras död. Mika 7:5-6. Matt. 10:21, 24:9. Luk. 21:16.

13. Och ni ska bli hatade av alla för mitt namns skull. Men den som håller ut intill slutet ska bli frälst. Matt. 10:22, 24:13. Luk. 21:19. Upp. 2:7.

14. Men när ni får se förödelsens styggelse, som profeten Daniel har talat om, stå där den inte ska – den som läser detta bör förstå det – då ska de som är i Judeen fly upp till bergen. Dan. 9:27, 12:11. Matt. 24:15. Luk. 21:20.

15. Och den som är på taket ska inte stiga ner i huset och inte gå in för att ta något ut ur sitt hus,

16. och den som är ute på åkern ska inte vända tillbaka för att hämta sina kläder.

17. Men ve dem som väntar barn eller dem som ammar i de dagarna.

18. Och be att er flykt inte sker på vintern.

19. För *i* de dagarna ska det bli en sådan vedermöda*, att något liknande inte har förekommit sedan begynnelsen av den skapelse som Gud skapade, fram till nu, och aldrig mer ska bli. Dan. 12:1. **Mycket svåra förhållanden, lidande.*

20. Och om Herren inte förkortade de dagarna, så skulle inget kött bli frälst. Men för de utvaldas skull, dem som han har utvalt, har han förkortat de dagarna.

21. Om då någon säger till er: Se, här *är* Kristus, eller: Se där, så tro *det* inte. Matt. 24:23. Luk. 17:23, 21:8.

22. För *sådana som* falskt *utger sig för att vara* Kristus och falska profeter ska uppstå, och de ska göra

tecken och under, för att om möjligt förvilla också de utvalda.
5 Mos. 13:1. Matt. 24:24. 2 Thess. 2:11.
23. Men var på er vakt! Se, jag har sagt er allt i förväg. 2 Petr. 3:17.
24. Men i de dagarna efter den vedermödan ska solen förmörkas och månen ska inte ge sitt sken,
Jes. 13:10. Hes. 32:7. Joel 2:10, 31. Joel 3:15. Matt. 24:29. Luk. 21:25. Upp. 6:12.
25. och himlens stjärnor ska falla ner och himlens krafter ska skakas.
26. Och då ska de få se Människosonen komma i skyarna med stor makt och härlighet.
Dan. 7:13. Matt. 16:27, 24:30. Mark. 14:62. Luk. 21:27. Apg. 1:11. 1 Thess. 4:16. 2 Thess. 1:10. Upp. 1:7.
27. Och då ska han sända ut sina änglar och samla sina utvalda från de fyra väderstrecken, från jordens ände till himlens yttersta gräns.
28. Lär nu en liknelse av fikonträdet. När dess kvistar blir mjuka och löven börjar spricka ut, så vet ni att sommaren är nära. Matt. 24:32. Luk. 21:29.
29. På samma sätt ska också ni, när ni ser detta ske, veta att det är nära *och står* för dörren.
30. Sannerligen säger jag er: Denna generation* ska inte förgås, förrän allt detta har skett. Matt. 24:34. Luk. 21:32. **KXII: Detta släkte.*
31. Himmel och jord ska förgås, men mina ord ska inte förgås.
Ps. 102:27. Jes. 40:8, 51:6. Hebr. 1:11.
32. Men om den dagen eller stunden* vet ingen *något*, inte änglarna som *är* i himlen, inte heller Sonen, utan bara Fadern. Matt. 24:36. Apg. 1:7. **Alt. övers. timmen.*
33. Var på er vakt, vaka och be, för ni vet inte när tiden är inne.
Matt. 24:42, 25:13. Luk. 12:40, 21:36. 1 Thess. 5:6.
34. Såsom när en man reser utomlands och lämnar sitt hus och ger sina tjänare makten, och åt var och en hans uppgift, och befaller dörrvaktaren att vaka.
35. Vaka därför, för ni vet inte när husets herre kommer, på kvällen eller vid midnattstiden eller när tuppen gal eller på morgonen,
36. så att han inte plötsligt kommer och finner er sovande.
37. Men vad jag säger till er, det säger jag till alla: Vaka!

14 Kapitlet

Jesus smörjs i Betania, blir förrådd, håller påskmåltid, instiftar nattvarden, ängslas, ber, grips, förhörs inför Stora rådet och förnekas av Petrus.

Två dagar därefter var det påsk och det osyrade brödets *högtid*. Och överstepräster och de skriftlärda sökte efter hur de med list skulle kunna gripa och döda honom. Matt. 26:1. Luk. 22:1. Joh. 11:55, 13:1.
2. Men de sa: Inte under högtiden, för att det inte ska bli upplopp bland folket.
3. Och då han var i Betania, i Simon den spetälskes hus, och *där* låg till bords, kom en kvinna som hade en alabasterflaska med dyrbar äkta nardusolja. Och hon bröt sönder alabasterflaskan och hällde ut *den* över hans huvud. Matt. 26:6. Joh. 11:2, 12:3.
4. Men där var några som blev upprörda och sa: Varför detta slöseri med oljan?

5. Den hade ju kunnat säljas för mer än trehundra denarer* och ges åt de fattiga. Och de kritiserade henne.
**En denar motsvarar en dagslön.*

6. Men Jesus sa: Låt henne vara. Varför oroar ni henne? Hon har gjort en god gärning mot mig.
7. För de fattiga har ni alltid ibland er, och när ni vill kan ni göra gott mot dem, men mig har ni inte alltid.
5 Mos. 15:11.

8. Det hon kunde, det gjorde hon. Hon har i förväg smort min kropp till begravningen.
9. Sannerligen säger jag er: Varhelst i hela världen detta evangelium blir predikat, *där* ska också det som hon gjorde bli berättat till minne av henne.
10. Och Judas Iskariot, en av de tolv, gick till översteprästerna för att förråda honom åt dem.
Matt. 26:14. Luk. 22:4.

11. När de hörde *detta*, blev de glada och lovade att ge honom pengar*. Och han sökte efter hur han lämpligast skulle kunna förråda honom. **Alt. övers. silver.*

12. Och på första dagen i det osyrade brödets *högtid*, när man slaktade påskalammet, sa hans lärjungar till honom: Vart vill du att vi ska gå och förbereda så att du kan äta påskalammet?
2 Mos. 12:17. 5 Mos. 16:5-6.
Matt. 26:17. Luk. 22:7.

13. Då skickade han iväg två av sina lärjungar och sa till dem: Gå in i staden och där ska en man som bär en kruka vatten möta er. Följ honom.
14. Och vart än han går in, säg till husägaren att Mästaren frågar: Var är gästrummet där jag med mina lärjungar kan äta påskalammet?
15. Då ska han visa er ett stort rum i övervåningen, iordningställt *och* färdigt. Förbered där åt oss.
16. Och hans lärjungar gav sig iväg och kom in i staden och fann det så som han hade sagt dem, och de gjorde i ordning påskalammet.
17. När det blev kväll, kom han med de tolv. Matt. 26:20. Luk. 22:14.
18. Och när de låg till bords och åt, sa Jesus: Sannerligen säger jag er: En av er skall förråda mig, en som äter med mig. Ps. 41:10.
Joh. 13:18f. Apg. 1:16.

19. Men de började bli bedrövade och sa till honom, den ene efter den andre: Inte *är* det väl jag? Och en annan: Inte *är* det väl jag?
20. Och han svarade och sa till dem: *Det är* en av de tolv, den som doppar med mig i fatet. Luk. 22:21.
21. Människosonen ska visserligen gå bort, som det står skrivet om honom, men ve den människa genom vilken Människosonen blir förrådd. Det hade varit bättre för den människan om han aldrig blivit född.
Matt. 26:24. Luk. 22:22.

22. Och medan de åt, tog Jesus ett bröd, välsignade *och* bröt *det* och gav åt dem och sa: Tag, ät, detta är min kropp. Matt. 26:26. Luk. 22:19.
1 Kor. 11:23.

23. Och han tog bägaren*, tackade *och* gav åt dem, och de drack alla av det. **KXII: kalken.*

24. Och han sa till dem: Detta är mitt blod, det nya förbundets, som blir utgjutet för många.
2 Mos. 24:8. Jer. 31:31. Sak. 9:11.

25. Sannerligen säger jag er: Jag ska

inte dricka mer av vinträdets frukt förrän den dag då jag dricker det nytt i Guds rike.
26. Och när de hade sjungit en lovsång, gick de ut till Oljeberget.
Matt. 26:30. Joh. 18:1.
27. Då sa Jesus till dem: I denna natt ska ni alla komma på fall för min skull, för det står skrivet: Jag ska slå Herden, och fåren ska skingras.
Sak. 13:7. Matt. 26:31. Luk. 22:31. Joh. 16:32.
28. Men efter det att jag har uppstått, ska jag gå före er till Galileen.
Matt. 26:32, 28:10. Mark. 16:7.
29. Då sa Petrus till honom: Även om alla andra kommer på fall, ska jag inte *göra det*. Matt. 26:33. Joh. 13:37.
30. Då sa Jesus till honom: Sannerligen säger jag dig, att i dag, i denna natt, innan tuppen har galt två gånger, ska du tre gånger förneka mig. Matt. 26:34.
Luk. 22:34. Joh. 13:38.
31. Då sa han ännu starkare*: Om jag än måste dö med dig, ska jag ändå inte förneka dig. Detsamma sa också alla de andra.
Luk. 22:33. Joh. 13:37. **KXII: ytterligare.*
32. Så kom de till en plats som kallas Getsemane och han sa till sina lärjungar: Sitt här, medan jag ber.* Matt. 26:36. Luk. 22:39. Joh. 18:1.
**KXII: så länge jag går avsides.*
33. Så tog han med sig Petrus och Jakob och Johannes, och han började förskräckas och ängslas,
Luk. 22:44.
34. och sa till dem: Min själ är djupt bedrövad ända till döds. Stanna kvar här och vaka. Matt. 26:38. Joh. 12:27.
35. Sedan gick han lite längre fram och föll ner på jorden och bad att denna stund om möjligt skulle gå ifrån honom. Luk. 22:41.
36. Och han sa: Abba, Fader, allt *är* möjligt för dig. Ta denna bägare* ifrån mig. Men inte vad jag vill, utan vad du *vill*. Joh. 6:38.
Hebr. 5:7. **KXII: kalk.*
37. Sedan kom han *tillbaka* och fann dem sovande och sa till Petrus: Simon, sover du? Kunde du inte vaka en stund? Matt. 26:40. Luk. 22:45-46.
38. Vaka och be att ni inte kommer i frestelse. Sannerligen, anden *är* villig, men köttet *är* svagt.
Gal. 5:17. 1 Petr. 5:8.
39. Och på nytt gick han bort och bad och sa samma ord.
40. Och då han kom tillbaka fann han igen att de sov, för deras ögon var så tunga, och de visste inte vad de skulle svara honom.
41. Och han kom för tredje gången och sa till dem: Sover ni fortfarande och vilar er? Det räcker, stunden har kommit. Se, Människosonen ska utlämnas i syndares händer.
42. Stå upp, låt oss gå, se, den som förråder mig är nära.
43. Och i samma ögonblick medan han ännu talade, kom Judas, som var en av de tolv, och tillsammans med honom en stor folkskara med svärd och påkar. *De kom* från översteprästerna och de skriftlärda och de äldste. Matt. 26:47.
Luk. 22:47. Joh. 18:3.
44. Men han som förrådde honom hade gett dem ett tecken och sagt: Den som jag kysser, han är det. Grip honom och för bort *honom* under säker bevakning.
45. Och så snart han hade kommit, gick han genast fram till honom och sa till honom: Rabbi, Rabbi, och kysste honom.
2 Sam. 20:9.

46. Då lade de händerna på honom och grep honom.
47. Men en av dem som stod där bredvid drog ut sitt svärd och slog till översteprästens tjänare och högg av honom örat. Matt. 26:51. Luk. 22:49. Joh. 18:10.
48. Och Jesus började tala och sa till dem: Som mot en rövare har ni gått ut med svärd och påkar för att gripa mig.
49. Var dag har jag varit ibland er i templet och undervisat, och ni har inte gripit mig. Men Skrifterna måste uppfyllas. Ps. 22:7, 69:9. Jes. 53:12. Matt. 26:56. Luk. 22:53.
50. Då övergav alla honom *och* flydde. Ps. 88:9. Joh. 19:13.
51. Men en ung man, som hade ett linneskynke kastat över *den* nakna *kroppen*, följde honom. Och de unga männen grep honom.
52. Men han lämnade kvar linneskynket och flydde naken från dem.
53. Och de förde bort Jesus till översteprästen[1], och där samlades alla översteprästerna och de äldste och de skriftlärda. Matt. 26:57. Luk. 22:54. Joh. 18:13.
54. Och Petrus följde honom på avstånd ända in på översteprästens gård. Och han satt där tillsammans med tjänarna och värmde sig vid elden.
55. Men översteprästerna och hela Stora rådet sökte efter vittnesbörd mot Jesus för att kunna döda honom, men de fann inget. Matt. 26:59.
56. För många vittnade falskt mot honom, men *deras* vittnesmål stämde inte överens.
57. Då stod några upp och vittnade falskt mot honom och sa:
58. Vi har hört honom säga: Jag ska bryta ner detta tempel, som är gjort med händer, och på tre dagar ska jag bygga upp ett annat, som inte är gjort med händer. Matt. 26:61. Mark. 15:29. Joh. 2:19.
59. Men inte ens i det fallet stämde deras vittnesbörd överens.
60. Då reste sig översteprästen, steg fram och frågade Jesus och sa: Svarar du inget på det som dessa vittnar mot dig? Matt. 26:62.
61. Men han teg och svarade ingenting. Översteprästen frågade honom vidare och sa till honom: Är du Kristus, den Välsignades Son? Jes. 53:7. Apg. 8:32.
62. Och Jesus sa: Jag Är*, och ni ska få se Människosonen sitta på Maktens högra sida och komma på himlens skyar. 2 Mos. 3:14. Ps. 110:1. Dan. 7:10. Matt. 16:27, 24:30, 25:31, 26:64. Mark. 13:26. Luk. 21:27, 22:69. Joh. 6:62. Apg. 1:11. 1 Thess. 4:16. 2 Thess. 1:10. Upp. 1:7.
**Grek. ego eimi. Se 2 Mos. 3:14f. KXII: Jag är Kristus.*
63. Då rev översteprästen sönder sina kläder och sa: Varför behöver vi fler vittnen?
64. Ni hörde hädelsen. Vad anser ni? Alla dömde honom då skyldig till döden.
65. Och några började spotta på honom och täcka för hans ansikte och slå honom med knytnävarna, och sa till honom: Profetera. Och tjänarna slog honom med handflatorna. Job. 16:10-11. Jes. 50:6. Matt. 26:67. Joh. 19:3.
66. Och medan Petrus var nere på

[1]På NT:s tid fanns det flera överstepräster samtidigt, men endast en var tjänstgörande. Den tjänstgörande översteprästen var också ordförande för Stora rådet.

gården, kom en av översteprästens tjänstekvinnor. Matt. 26:58f. Luk. 22:55. Joh. 18:16-17.
67. När hon fick se Petrus, där han satt och värmde sig, såg hon på honom och sa: Du var också med Jesus från Nasaret.
68. Men han nekade och sa: Jag känner *honom* inte, inte heller förstår jag vad du säger. Sedan gick han ut på den yttre gården. Och tuppen gol.
69. När tjänstekvinnan fick se honom igen började hon åter säga till dem som stod i närheten: Denne är en av dem. Matt. 26:71. Luk. 22:58. Joh. 18:25.
70. Men han nekade igen. Och efter en kort stund sa också de som stod där till Petrus: Visst är du en av dem, för du är ju en galilé och din dialekt låter så.
71. Då började han förbanna sig och svor: Jag känner inte den mannen som ni talar om.
72. Och för andra gången gol tuppen. Då kom Petrus ihåg de ord som Jesus hade sagt till honom: Innan tuppen har galt två gånger, ska du tre gånger förneka mig. Och när han tänkte på det brast han ut i gråt.
Matt. 26:75. Luk. 22:61. Joh. 18:27.

15 Kapitlet

Jesus förhörs av Pilatus, blir dömd, misshandlas, korsfästs, dör och begravs.

Så snart det blev morgon höll överstepräster̈na råd med de äldste och skriftlärda och hela Stora rådet, och de band Jesus och förde bort *honom* och utlämnade *honom* åt Pilatus. Ps. 2:2. Matt. 27:1. Luk. 22:66, 23:1. Joh. 18:28. Apg. 3:13.
2. Och Pilatus frågade honom: Är du judarnas Konung? Då svarade han och sa till honom: Du säger *det*. Matt. 27:11. Luk. 23:3. Joh. 18:33.
3. Och överstepräster̈na anklagade honom för många saker, men han svarade ingenting.
4. Då frågade Pilatus honom på nytt och sa: Svarar du ingenting? Se hur mycket de vittnar mot dig. Matt. 27:13. Joh. 19:10.
5. Men Jesus svarade ingenting mera, så att Pilatus förundrade sig.
6. Men vid högtiden *brukade* han ge dem en fånge lös, den de begärde. Matt. 27:15. Luk. 23:17. Joh. 18:39.
7. Och där var *en* som kallades Barabbas som satt fängslad tillsammans med andra upprorsmän som hade begått mord under upproret. Matt. 27:16. Luk. 23:19. Joh. 18:40.
8. Då ropade folket högt och började begära att *han skulle göra* som han alltid hade gjort för dem.
9. Men Pilatus svarade dem och sa: Vill ni att jag ska frige judarnas Konung åt er?
10. Han visste nämligen att det var av avund som överstepräster̈na hade utlämnat honom.
11. Men överstepräster̈na eggade upp folket att han hellre skulle frige Barabbas åt dem. Matt. 27:20. Luk. 23:18. Apg. 3:14.
12. Då tog Pilatus till orda på nytt och sa till dem: Vad vill ni då att jag ska göra *med honom* som ni kallar judarnas Konung?
13. Då skrek de på nytt: Korsfäst honom!

14. Men Pilatus sa till dem: Vad ont har han då gjort? Då skrek de ännu högre: Korsfäst honom!
15. Och *då* Pilatus ville göra folket till viljes frigav han Barabbas åt dem. Och sedan han hade låtit gissla* Jesus, utlämnade han *honom* till att korsfästas. Matt. 27:26. Joh. 19:1.
**Se not till Matt. 27:26.*
16. Och soldaterna förde in honom på gården, det är landshövdingens palats*, och sammankallade hela vaktstyrkan. Matt. 27:27.
**Alt. övers. pretoriet, dvs. högkvarteret eller residenset för den romerska ståthållaren.*
17. Och de klädde på honom en purpurfärgad *mantel* och vred samman en krona av törnen och satte den på honom. Joh. 19:2.
18. Sedan började de hälsa honom: Var hälsad, judarnas Konung!
19. Och de slog hans huvud med ett rör och spottade på honom och föll på knä och tillbad honom.
20. Och när de hade hånat honom, klädde de av honom den purpurfärgade *manteln* och klädde på honom hans egna kläder och förde ut honom för att korsfästa honom. Matt. 27:31.
21. Och de tvingade en som kom förbi på väg in från landsbygden, Simon från Cyrene, far till Alexander och Rufus, att bära hans kors. Matt. 27:32. Luk. 23:26.
22. Och de ledde honom till en plats som heter Golgata, det betyder huvudskalleplatsen. Matt. 27:33. Luk. 23:33. Joh. 19:17.
23. Och de gav honom vin blandat med myrra att dricka, men han tog inte emot *det*.
24. När de hade korsfäst honom, delade de hans kläder *mellan sig* och kastade lott om dem för att se vad var och en skulle få. Ps. 22:19. Matt. 27:35. Luk. 23:34. Joh. 19:23.
25. Och det var vid tredje timmen som de korsfäste honom.
26. Och det han var anklagad för var skrivet ovanför *honom*: Judarnas Konung. Matt. 27:37. Luk. 23:38. Joh. 19:19.
27. Och tillsammans med honom korsfäste de två rövare, den ene på *hans* högra sida och den andre på hans vänstra. Matt. 27:38. Luk. 23:32.
28. Så blev Skriften uppfylld, som säger: Och bland lagöverträdare* blev han räknad. Jes. 53:12. Luk. 22:37. **KXII: ogärningsmän.*
29. Och de som gick där förbi hånade honom, skakade sina huvuden och sa: Ha! Du som bryter ner templet och bygger upp *det* på tre dagar! Ps. 22:8, 109:25. Matt. 27:39. Mark. 14:58. Joh. 2:19.
30. Hjälp dig själv och stig ner från korset. Luk. 23:35.
31. På samma sätt hånade översteprästerna och de skriftlärda och sa till varandra: Andra har han hjälpt, sig själv kan han inte hjälpa.
32. Kristus, Israels Konung, må nu stiga ner från korset, så att vi kan se och tro. Också de som var korsfästa tillsammans med honom smädade honom.
33. Men vid sjätte timmen kom ett mörker över hela landet ända till nionde timmen. Matt. 27:45. Luk. 23:44.
34. Och vid nionde timmen ropade Jesus med hög röst, och sa: Eloi, Eloi, lama sabaktani? Som översatt blir: Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig. Ps. 22:2. Matt. 27:46.
35. Och några som stod där bredvid

och hörde *det*, sa: Se, han kallar på Elia.
36. Då sprang en och fyllde en svamp med ättika och satte *den* på ett rör och gav honom att dricka, och sa: Vänta, låt oss se om Elia kommer för att ta ner honom.
Ps. 69:22. Joh. 19:29.
37. Då ropade Jesus med hög röst och gav upp andan. Matt. 27:50. Luk. 23:46. Joh. 19:30.
38. Och förlåten i templet brast i två stycken, uppifrån och ända ner.
2 Krön. 3:14. Matt. 27:51. Luk. 23:45.
39. När officeren som stod där mitt emot honom såg att han med ett sådant rop gav upp andan, sa han: Den mannen var verkligen Guds Son. Matt. 27:54. Luk. 23:47.
40. Och där var också några kvinnor, som på långt håll såg på. Bland dem var också Maria Magdalena och Maria, mor till Jakob den yngre och Joses, samt Salome,
Ps. 38:12. Matt. 27:55. Luk. 23:49.
41. som också hade följt honom och tjänat honom, när han var i Galileen, och många andra som hade gått upp till Jerusalem med honom. Luk. 8:2-3.
42. Då det nu hade blivit kväll, eftersom det var förberedelsedag, som är dagen före sabbaten,
43. kom Josef, från Arimatea, en aktad rådsherre, som också väntade på Guds rike, *och* tog mod till sig och gick in till Pilatus och bad att få Jesu kropp. Matt. 27:57. Luk. 23:50. Joh. 19:38.
44. Då blev Pilatus förvånad över att han redan var död och kallade till *sig* officeren *och* frågade honom om det var länge sedan han hade dött.
45. Och när han hade fått veta *det* av officeren, gav han kroppen åt Josef.
46. Han köpte då ett linnetyg och tog ner honom *och* svepte *honom* i linnetyget och lade honom i en grav, som var uthuggen i klippan. Sedan rullade *han* en sten för ingången till graven. Matt. 12:40. Matt. 26:12, 27:60. Luk. 23:53. Joh. 19:41-42.
47. Men Maria Magdalena och Maria, Joses *mor*, såg var han blev lagd.

16 Kapitlet

Jesus uppstår från de döda, visar sig för lärjungarna, ger dem det sista uppdraget och far upp till himlen. Hedningarnas kallelse.

När sabbaten var över, köpte Maria Magdalena och Maria, Jakobs *mor*, och Salome välluktande oljor för att gå och smörja honom. Matt. 28:1. Luk. 24:1. Joh. 20:1.
2. Och mycket tidigt på första *dagen* i veckan kom de till graven när solen hade gått upp.
3. Och de sa till varandra: Vem ska rulla bort stenen åt oss från ingången till graven?
4. Men när de såg upp, fick de se att stenen var bortrullad. För den var mycket stor.
5. Och när de kom in i graven fick de se en ung man sitta på högra sidan, klädd i en lång vit dräkt, och de blev förskräckta. Matt. 28:2. Joh. 20:12.

6. Men han sa till dem: Var inte förskräckta! Ni söker Jesus från Nasaret, som blev korsfäst. Han är uppstånden, han är inte här. Se, platsen där de lade honom.
Matt. 28:5. Luk. 24:5.

7. Men gå *och* säg till hans lärjungar och Petrus, att han går före er till Galileen, där ska ni få se honom såsom han har sagt er.
Matt. 26:32, 28:10. Mark. 14:28. Apg. 1:3, 13:31. 1 Kor. 15:5.

8. Och de gick hastigt ut och flydde från graven. För bävan och förundran hade kommit över dem. Och de sa inget till någon, för de var rädda. Matt. 28:8. Luk. 24:9.

9. När *han* hade uppstått tidigt på den första *dagen* i veckan, visade han sig först för Maria Magdalena, från vilken han hade drivit ut sju onda andar*. Luk. 8:2. Joh. 20:14-16.
**Se not Matt. 8:28, 31.*

10. Hon gick och berättade det för dem som hade varit med honom, *och* som nu sörjde och grät.

11. Men när de fick höra att han levde och hade blivit sedd av henne, trodde de inte.

12. Därefter visade han sig i en annan gestalt för två av dem som var på väg ut på landet. Luk. 24:13.

13. De gick också och berättade *det* för de andra, *men* de trodde inte heller på dem.

14. Senare uppenbarade han sig för de elva när de låg till bords, och förebrådde dem deras otro och deras hårda hjärtan, eftersom de inte hade trott på dem som hade sett honom uppstånden. Luk. 24:36. Joh. 20:19. 1 Kor. 15:7.

15. Och han sa till dem: Gå ut i hela världen och predika evangelium för hela skapelsen. Matt. 28:19. Joh. 15:16.

16. Den som tror och blir döpt ska bli frälst, men den som inte tror ska bli fördömd. Joh. 3:18, 36, 12:48.

17. Och dessa tecken ska följa dem som tror: I mitt namn ska de driva ut onda andar*, de ska tala med nya tungor, Luk. 10:17. Apg. 2:4, 5:16, 8:7. Apg. 10:46, 16:18, 19:6. 1 Kor. 12:10, 28.
**Se not Matt. 8:31.*

18. de ska ta upp ormar och om de dricker något dödligt, ska det inte skada dem. De ska lägga händerna på sjuka och de ska bli friska.
Luk. 10:19. Apg. 28:3f.

19. Därefter, sedan Herren hade talat till dem, togs han upp till himlen och satte sig på Guds högra sida. Ps. 110:7. Luk. 24:50-51. Apg. 1:2f.

20. Och de gick ut och predikade överallt, *och* Herren verkade med *dem* och bekräftade ordet genom de tecken som åtföljde det. Amen.
Apg. 14:3. Hebr. 2:4.
**KXII utelämnar: Amen.*

Lukas Evangelium

1 Kapitlet

Ängelns budskap till Sakarias. Maria får budskapet om Jesu födelse. Hennes lovsång. Johannes födelse. Sakarias profetia.

Eftersom många har tagit sig för att beskriva de händelser som har fått sin uppfyllelse ibland oss,
2. så som de har berättats för oss av dem som från början var ögonvittnen och ordets tjänare, Hebr. 2:3. 1 Joh. 1:1.
3. så har också jag funnit det rätt, efter att ha grundligt efterforskat allt ända från början, att i ordning skriva ner det för dig, högt ärade Teofilus, Apg. 1:1.
4. för att du ska veta tillförlitligheten av det du har fått undervisning om.
5. På den tiden då Herodes var kung i Judeen fanns det en präst vid namn Sakarias, från Abias avdelning, och hans hustru *var* en av Arons döttrar och hennes namn *var* Elisabet. 1 Krön. 24:10, 19. Neh. 12:4, 17.
6. Och de var båda rättfärdiga inför Gud, och levde oklanderligt* efter alla Herrens bud och föreskrifter.
**KXII: ostrafflig.*
7. Men de hade inga barn eftersom Elisabet var ofruktsam, och båda hade uppnått en hög ålder.
8. Så hände det, *att* då han i sin avdelning skulle göra prästerlig tjänst inför Gud,
9. efter prästämbetets sed, föll det på hans lott att tända rökelsen när han gick in i Herrens tempel. 2 Mos. 30:7. Hebr. 9:6.
10. Och allt folket stod utanför och bad, så länge som rökoffret pågick.
11. Då visade sig för honom en Herrens ängel, som stod på högra sidan om rökelsealtaret. 2 Mos. 30:1.
12. Och Sakarias blev förskräckt, då han såg *honom* och fruktan kom över honom.
13. Men ängeln sa till honom: Frukta inte, Sakarias, för din bön har blivit hörd, och din hustru Elisabet ska föda en son åt dig, och du ska ge honom namnet Johannes.
14. Och han ska bli till glädje och fröjd för dig, och många ska glädja sig över hans födelse.
15. För han ska bli stor inför Herren. Vin och starka drycker ska han inte dricka och redan i moderlivet ska han bli uppfylld av den Helige Ande. 4 Mos. 6:3. Dom. 13:4. Jer. 1:5. Gal. 1:15.
16. Och många av Israels barn ska han vända tillbaka till Herren, deras Gud. Mal. 4:6.
17. Och han ska gå före honom i Elias ande och kraft för att vända

fädernas hjärtan till barnen och de olydiga till de rättfärdigas sinnelag* och skaffa åt Herren ett folk som är berett. Mal. 3:1, 4:5. Matt. 3:1. Mark. 9:12. **Alt. övers. visdom.*

18. Då sa Sakarias till ängeln: Hur ska jag kunna veta detta? För jag är gammal och min hustru har kommit till hög ålder. 1 Mos. 17:17.

19. Då svarade ängeln och sa till honom: Jag är Gabriel, som står inför Gud och jag är sänd för att tala till dig och förkunna för dig detta glada budskap. Dan. 8:15, 9:21. Matt. 18:10.

20. Och se, du ska bli stum och inte kunna tala förrän den dag detta sker, därför att du inte trodde mina ord, som ska gå i uppfyllelse när tiden är inne.

21. Och folket väntade på Sakarias och undrade över att han dröjde så länge i templet.

22. Men när han kom ut kunde han inte tala till dem. Då förstod de att han hade sett någon syn i templet. Och han tecknade åt dem och förblev stum.

23. Sedan hände det, att han begav sig hem, när dagarna för hans tjänstgöring var slut.

24. Och någon tid därefter blev hans hustru Elisabet havande och höll sig dold i fem månader och sa:

25. Så har Herren gjort med mig i de dagar, då han såg till *mig* för att ta bort min skam bland människor. 1 Mos. 30:23. Jes. 4:1.

26. Och i den sjätte månaden blev ängeln Gabriel utsänd av Gud till en stad i Galileen som hette Nasaret,

27. till en jungfru, som var trolovad med en man, vars namn var Josef, av Davids hus, och jungfruns namn var Maria. Matt. 1:18.

28. Och ängeln kom in till henne och sa: Var hälsad, *du* som fått nåd. Herren *är* med dig, välsignad *är* du bland kvinnor.

29. Men då hon såg *honom*, blev hon förskräckt av hans tal och undrade vad denna hälsning kunde betyda.

30. Då sa ängeln till henne: Frukta inte, Maria, för du har funnit nåd hos Gud.

31. Och se, du ska bli havande och föda en Son och du ska ge honom namnet Jesus. Jes. 7:14. Matt. 1:21.

32. Han ska bli stor och kallas den Högstes Son och Herren Gud ska ge honom hans fader Davids tron. 2 Sam. 7:12. Ps. 132:11. Jes. 9:6, 16:5.

33. Och han ska vara Konung över Jakobs hus för evigt och hans rike ska aldrig ta slut. 1 Krön. 17:14. Ps. 45:7, 89:37. Jes. 9:7. Jer. 23:5. Dan. 2:44, 6:26, 7:14, 27. Mika 4:7. 1 Kor. 15:24. Hebr. 1:8.

34. Då sa Maria till ängeln: Hur ska detta gå till? Jag har ju inte haft någon man.

35. Då svarade ängeln och sa till henne: *Den* Helige Ande ska komma över dig, och den Högstes kraft ska överskugga dig, därför ska också det Heliga som blir fött av dig kallas Guds Son.

36. Och se, Elisabet, din släkting, har också blivit havande med en son på sin ålderdom, och detta är sjätte månaden för henne, hon som kallades ofruktsam,

37. för ingenting är omöjligt för Gud. Job. 42:2. Jer. 32:17. Sak. 8:6. Matt. 19:26. Luk. 18:27.

38. Då sa Maria: Se, jag är Herrens tjänarinna, låt det ske med mig som du har sagt. Och ängeln lämnade henne.
39. Och vid den tiden bröt Maria upp och begav sig med hast upp till bergsbygden, till en stad i Judeen,
40. och gick in i Sakarias hus och hälsade Elisabet.
41. Och det hände, *att* då Elisabet hörde Marias hälsning, spratt barnet till i hennes moderliv. Och Elisabet blev uppfylld av *den* Helige Ande,
42. och ropade med hög röst och sa: Välsignad *är* du bland kvinnor och välsignad *är* din livsfrukt!
43. Och hur kommer det sig, att min Herres mor kommer till mig?
44. För se, så fort ljudet av din hälsning nådde mina öron, spratt barnet till av glädje i mitt moderliv.
45. Och salig* *är* hon som trodde, för det ska gå i uppfyllelse som blivit sagt till henne från Herren.
Luk. 11:28. **Alt. övers. välsignad.*
46. Då sa Maria: Min själ upphöjer Herren, 1 Sam. 2:1.
47. och min ande gläder sig i Gud, min Frälsare.
48. För han har sett till sin tjänarinnas ringhet, och se, härefter ska alla släkten kalla mig välsignad.
1 Mos. 30:13. 1 Sam. 1:11.
49. För den Mäktige har gjort stora ting med mig och heligt *är* hans namn.
50. Och hans barmhärtighet varar från släkte till släkte* över dem som fruktar honom.
2 Mos. 20:6. Ps. 103:17.
**Alt. övers. från generation till generation.*
51. Han har visat styrka med sin arm. Han har skingrat dem som är stolta i sina hjärtans tankar.
2 Sam. 22:28. Ps. 33:10. Ps. 89:11. Jes. 51:9, 52:10. 1 Petr. 5:5.
52. De mäktiga har han störtat från *deras* troner och upphöjt de ringa,
1 Sam. 2:7-8. Job. 5:11, 12:18-19, 21. Ps. 113:6-7.
53. de hungriga har han mättat med sitt goda och de rika har han skickat tomhänta bort. 1 Sam. 2:5. Ps. 34:10-11.
54. Han har tagit sig an sin tjänare Israel till minne av *sin* barmhärtighet, Jes. 30:18, 41:8, 54:5. Jer. 31:3, 20.
55. såsom han talade till våra fäder, till Abraham och till hans efterkommande*, till evig tid.
1 Mos. 17:19, 22:18. **KXII: säd.*
56. Och Maria blev kvar hos henne omkring tre månader och återvände sedan hem.
57. Så var nu tiden inne för Elisabet att hon skulle föda, och hon födde en son.
58. När hennes grannar och släktingar fick höra att Herren hade visat henne stor barmhärtighet, då gladde de sig med henne.
59. Och det hände, *att* de på åttonde dagen kom för att omskära barnet och de kallade honom Sakarias efter hans fars namn. 1 Mos. 17:12. 3 Mos. 12:3.
60. Men hans mor svarade och sa: Inte *så*, utan han ska heta Johannes.
61. Då sa de till henne: I din släkt finns det ingen som har det namnet.
62. Och de gjorde tecken åt hans far, vad han ville att han skulle heta.
63. Då bad han om en tavla, *och* skrev: Johannes är hans namn. Och alla förundrade sig.

64. Och genast öppnades hans mun, och hans tunga *löstes* och han talade *och* prisade Gud.
65. Och fruktan kom över alla deras grannar, och i hela Judeens bergsbygd talade man om allt detta som hade hänt.
66. Och alla som hörde *det* lade *det* på sitt hjärta och sa: Vad ska det bli av detta barn? Och Herrens hand var med honom.
67. Och hans far Sakarias blev uppfylld av *den* Helige Ande och profeterade och sa:
68. Prisad* *vare* Herren, Israels Gud, för han har besökt och befriat** sitt folk, Luk. 2:30.
*Alt. övers. välsignad.
**Alt. övers. återlöst, förlossat.
69. och har rest upp åt oss ett frälsningens horn i sin tjänare Davids släkt*, Ps. 132:17-18. *KXII: hus.
70. såsom han har talat genom sina heliga profeters mun sedan världens begynnelse, Ps. 72:12. Jer. 23:5-6, 30:9-10. Apg. 3:21.
71. att han skulle frälsa *oss* från våra fiender, och från handen på alla dem som hatar oss,
72. för att visa barmhärtighet mot våra fäder och tänka på sitt heliga förbund, Jer. 31:31.
73. den ed som han har svurit till vår fader Abraham, 1 Mos. 22:16. Ps. 105:9. Jer. 31:33. Hebr. 6:13, 17.
74. att ge oss, *att vi*, frälsta ur våra fienders hand må tjäna honom utan fruktan, Hebr. 9:14.
75. i helighet och rättfärdighet inför honom under alla våra levnadsdagar. 1 Petr. 1:15.
76. Och du barn ska kallas den Högstes profet, för du ska gå framför Herrens ansikte för att bereda hans vägar, Mal. 3:1.
77. för att ge hans folk kunskap om frälsning med förlåtelse för deras synder, Luk. 3:3.
78. genom vår Guds innerliga barmhärtighet, genom vilken soluppgången från höjden har besökt oss,
79. för att ge ljus till dem som sitter i mörker och dödsskugga och styra våra fötter in på fridens väg. Jes. 9:2, 42:7, 43:8, 49:9, 60:1. Matt. 4:16.
80. Och barnet växte upp och stärktes i anden. Och han vistades i öknen till den dag då han skulle träda fram inför Israels folk. Luk. 2:40.

2 Kapitlet

Jesu födelse och omskärelse. Han bärs fram i templet. Simeon och Hanna. Jesus vid tolv års ålder i templet.

Och det hände vid den tiden *att* från kejsar Augustus utgick ett påbud, att hela världen skulle skattskrivas.
2. Denna skattskrivning ägde rum först när Kvirinius var landshövding över Syrien.
3. Då gick alla för att skattskriva sig, var och en till sin stad.
4. Så begav sig också Josef från staden Nasaret i Galileen upp till Judeen, till Davids stad, som heter Betlehem, eftersom han var av Davids hus och släkt, 1 Sam. 16:4. Mika 5:2. Matt. 1:1f. Joh. 7:42.
5. för att skattskriva sig med Maria, sin trolovade hustru, som var havande.

6. Så hände det medan de var där, *att* tiden var inne då hon skulle föda.
7. Och hon födde sin förstfödde son och lindade honom och lade ner honom i en krubba, eftersom det inte fanns plats för dem i härbärget. Matt. 1:25.
8. Och i samma trakt var *några* herdar ute på marken och höll vakt om natten över sin hjord.
9. Och se, en Herrens ängel stod framför dem och Herrens härlighet sken omkring dem, och de blev mycket förskräckta.
10. Och ängeln sa till dem: Frukta inte. Se, jag förkunnar för er en stor glädje, som ska ske för allt folket.
11. För i dag har en Frälsare fötts åt er i Davids stad, och han är Kristus, Herren.
12. Och detta *ska vara* tecknet för er: Ni ska finna ett barn, som ligger lindat i en krubba.
13. Och plötsligt var där tillsammans med ängeln en stor himmelsk härskara som prisade Gud och sa: Dan. 7:10. Upp. 5:14.
14. Ära vare Gud i höjden och frid på jorden, en god vilja mot människor. Jes. 57:19. Luk. 19:38. Rom. 5:1. Ef. 2:17.
15. Och det hände när änglarna hade farit ifrån dem upp till himlen, att herdarna sa till varandra: Låt oss nu gå till Betlehem och se det som har hänt, vilket Herren har låtit oss få veta.
16. Och de skyndade iväg och fann Maria och Josef och barnet som låg i krubban.
17. Och när de hade sett *det*, berättade de vida omkring vad som hade sagts till dem om detta barn.
18. Och alla som hörde det förundrade sig över det som blev sagt till dem av herdarna.
19. Men Maria bevarade och begrundade allt detta i sitt hjärta.
20. Och herdarna vände tillbaka *och* prisade och lovade Gud för allt vad de hade hört och sett, så som det hade blivit sagt till dem.
21. Och när åtta dagar hade gått och barnet skulle omskäras, fick han namnet Jesus, det som ängeln hade gett honom innan han blev avlad i moderlivet. 1 Mos. 17:12. 3 Mos. 12:3. Matt. 1:21. Luk. 1:31. Joh. 7:22.
22. Och när hennes* reningsdagar enligt Mose lag var uppfyllda, förde de honom till Jerusalem, för att de skulle bära fram honom inför Herren, 3 Mos. 12:2. **KXII: deras.*
23. såsom det står skrivet i Herrens lag: Allt mankön som först öppnar moderlivet ska kallas helgat* åt Herren, 2 Mos. 13:2, 34:19. 3 Mos. 12:2-4. 4 Mos. 3:13, 8:16, 17. **KXII: heligt.*
24. och för att de skulle offra, såsom det är sagt i Herrens lag, ett par turturduvor eller två unga duvor.
25. Och se, i Jerusalem var en man som hette Simeon och den mannen *var* rättfärdig och gudfruktig och väntade på Israels tröst, och den Helige Ande var över honom.
26. Och han hade fått det uppenbarat av den Helige Ande, att han inte skulle se döden förrän han hade fått se Herrens Smorde*. **Kristus.*
27. Han kom nu ledd av Anden till templet. Och när föräldrarna bar in barnet Jesus, för att de skulle

göra med honom så som det var sed enligt lagen, 3 Mos. 12:6, 8.
28. då tog han honom i sin famn och prisade* Gud och sa:
Alt. övers. välsignade.
29. Herre, nu låter du din tjänare bryta upp* i frid, enligt ditt ord,
1 Mos. 46:30. Fil. 1:23. *KXII: fara i frid. *Alt. övers. bli frigiven.*
30. för mina ögon har sett din frälsning, Ps. 98:2, 3. Jes. 52:10. Luk. 3:6.
31. som du har berett inför alla folks ögon,
32. ett ljus med uppenbarelse åt hedningarna och en härlighet för ditt folk Israel. Jes. 42:6, 46:13, 49:6. Apg. 13:47, 28:28.
33. Och Josef och hans mor förundrade sig över det som sades om honom.
34. Och Simeon välsignade dem och sa till Maria, hans mor: Se, denne är satt till fall och upprättelse för många i Israel, och till ett tecken som blir motsagt. Jes. 8:14. Matt. 21:18, 44. Apg. 28:22. Rom. 9:32. 1 Kor. 1:23-24. 2 Kor. 2:16. 1 Petr. 2:8.
35. Ja, också genom din själ ska ett svärd gå, för att många hjärtans tankar ska uppenbaras. Joh. 19:25.
36. Och där var en profetissa, Hanna, Fanuels dotter, av Asers stam. Hon hade uppnått hög ålder och hade levt i sju år med sin man från den tid hon var jungfru,
37. och hon *var nu* änka omkring åttiofyra år gammal. Hon gick aldrig bort från templet, utan tjänade där med fastor och böner natt och dag. 1 Sam. 1:22. 1 Tim. 5:3.
38. Hon kom dit i samma stund och prisade Herren och talade om honom till alla dem som väntade på befrielse* i Jerusalem.
KXII: förlossning.
39. Och sedan de hade fullgjort allt enligt Herrens lag, vände de tillbaka till Galileen, till sin stad Nasaret.
40. Och barnet växte och blev stark i anden, fylld av vishet, och Guds nåd var över honom. Luk. 1:80.
41. Och hans föräldrar gick årligen vid påskhögtiden till Jerusalem. 2 Mos. 23:15-17, 34:23. 3 Mos. 23:5. 5 Mos. 16:1.
42. Och då han var tolv år gammal gick de upp till Jerusalem, som seden var vid högtiden.
43. När de hade avslutat dagarna och gick hem igen, blev pojken Jesus kvar i Jerusalem men Josef och hans mor visste inte *om det*.
44. Då de trodde att han var med i ressällskapet, gick de en dagsresa och sökte efter honom bland släktingar och vänner.
45. När de inte fann honom, gick de till Jerusalem igen och sökte efter honom.
46. Och det hände efter tre dagar att de fann honom i templet. Han satt mitt bland lärarna och hörde på dem och ställde frågor till dem.
47. Och alla som hörde honom blev häpna över hans förstånd och svar. Matt. 7:28. Mark. 1:22. Luk. 4:22, 32. Joh. 7:15, 46.
48. Då de nu fick se honom, förundrade de sig mycket, och hans mor sa till honom: Son, varför har du gjort detta mot oss? Se, din far och jag har med mycket oro sökt efter dig.
49. Då svarade han dem: Varför sökte ni mig? Visste ni inte att jag måste ägna mig åt det som tillhör min Fader?

50. Men de förstod inte de ord* som han talade till dem. Luk. 9:45, 18:34.
**Ordagrant och KXII: ordet.*

51. Därefter följde han med dem ner och kom till Nasaret och var lydig mot dem. Men hans mor bevarade allt detta i sitt hjärta.

52. Och Jesus växte till i vishet och ålder och välbehag* inför Gud och människor. 1 Sam. 2:26. Ords. 3:4. **KXII: nåd.*

3 Kapitlet

Johannes predikar och döper. Jesus döps. Hans släkttavla.

Men i femtonde året av kejsar Tiberius regering när Pontius Pilatus var landshövding i Judeen, och Herodes var tetrark* i Galileen, och Filippus, hans bror, tetrark i Itureen och i landet Trakonitis, och Lysanias tetrark i Abilene,
**Furste över fjärdedelen av ett land.*

2. när Hannas och Kaifas var överstepräster, kom Guds ord till Johannes, Sakarias son, i öknen. Joh. 11:49, 51, 18:13. Apg. 4:6.

3. Och han gick ut och predikade i hela trakten omkring Jordan omvändelsens* dop till syndernas förlåtelse, Matt. 3:1. Mark. 1:4. **KXII: bättringens. Alt. övers. sinnesändringens, ångerns.*

4. såsom det står skrivet i boken med profeten Jesajas ord, då han säger: En röst ropar i öknen: Bered Herrens väg, gör hans stigar raka. Jes. 40:3. Matt. 3:3. Mark. 1:3. Joh. 1:23.

5. Alla dalar ska fyllas och alla berg och höjder ska sänkas. Och det som är krokigt ska bli rakt, och ojämna vägar *ska bli* jämna,

6. och alla människor* ska se Guds frälsning. Ps. 98:2-3. Jes. 52:10. Luk. 2:30. **Alt. övers. allt kött.*

7. När folk kom ut i stora skaror för att låta döpa sig av honom sa han till dem: Ni huggormsyngel! Vem har intalat er att ni ska slippa undan den kommande vreden? Matt. 3:7, 23:33.

8. Bär därför sådan frukt som tillhör omvändelsen*, och börja inte säga för er själva: Vi har Abraham till fader, för jag säger er, att Gud kan uppväcka barn åt Abraham av dessa stenar. Matt. 3:9. Joh. 8:39. Apg. 13:26. **KXII: bättrings frukt. Alt. övers. sinnesändringen, ångern.*

9. Och redan är också yxan satt till roten på träden. Därför blir vart och ett träd som inte bär god frukt avhugget och kastat i elden. Matt. 3:10, 7:19.

10. Och folket frågade honom och sa: Vad ska vi då göra? Apg. 2:37.

11. Han svarade och sa till dem: Den som har två livklädnader, han ska dela med sig åt den som ingen har, och den som har mat, han ska göra på samma sätt. Jak. 2:15-16. 1 Joh. 3:17, 4:20.

12. Så kom också tullindrivare* för att låta döpa sig, och sa till honom: Mästare, vad ska vi göra?
**KXII: publikaner.*

13. Han sa till dem: Kräv inte mer än vad som är fastställt.

14. Också soldaterna frågade honom och sa: Vad ska då vi göra? Då sa han till dem: Ni ska inte pressa ut pengar från någon eller komma med falsk anklagelse, utan nöj er med er lön.

15. Men folket gick i förväntan, och alla undrade i sina hjärtan om inte Johannes kunde vara Kristus.
16. Johannes svarade och sa till *dem* alla: Jag döper er visserligen i vatten, men det kommer en som är starkare än jag, vilkens sandalremmar jag inte är värdig att knyta upp. Han ska döpa er med *den* Helige Ande och eld. Jes. 44:3. Joel 2:28. Matt. 3:11. Mark. 1:7-8. Joh. 1:26-27. Apg. 1:5, 2:2-4, 11:15-16, 13:25, 19:4.
17. Han har sin kastskovel i handen, och han ska noga rensa sin tröskplats och samla vetet i sin lada, men agnarna ska han bränna upp i en outsläcklig eld. Matt. 3:12.
18. Han förmanade också om mycket annat när han predikade evangeliet för folket.
19. Och Herodes, tetrarken, blev tillrättavisad av honom för Herodias skull, hustru till hans bror Filippus, och för allt det onda som Herodes gjorde. Matt. 14:3. Mark. 6:17.
20. Till allt annat lade han också det att han spärrade in Johannes i fängelse.
21. När allt folket lät döpa sig, hände det att också Jesus blev döpt. Och medan han bad öppnades himlen, Matt. 3:13. Mark. 1:9.
22. och den Helige Ande kom ner över honom i kroppslig gestalt såsom en duva, och från himlen kom en röst som sa: Du är min älskade Son, i dig har jag välbehag. Jes. 42:1. Matt. 3:17, 17:5. Joh. 1:32. Kol. 1:13.
23. Och Jesus var omkring trettio år då han började, och han ansågs vara Josefs son, som var *son* till Eli, Matt. 13:55. Mark. 6:3. Joh. 6:42.
24. som var *son* till Mattat, som var *son* till Levi, som var *son* till Melki, som var *son* till Janna, som var *son* till Josef, Matt. 1:1.
25. som var *son* till Mattatias, som var *son* till Amos, som var *son* till Nahum, som var *son* till Esli, som var *son* till Naggai,
26. som var *son* till Mahat, som var *son* till Mattatias, som var *son* till Semei, som var *son* till Josef, som var *son* till Juda,
27. som var *son* till Johanan, som var *son* till Resa, som var *son* till Serubbabel, som var *son* till Sealtiel, som var *son* till Neri,
28. som var *son* till Melki, som var *son* till Addi, som var *son* till Kosam, som var *son* till Elmodam, som var *son* till Er,
29. som var *son* till Joses, som var *son* till Elieser, som var *son* till Jorim, som var *son* till Mattat, som var *son* till Levi,
30. som var *son* till Simeon, som var *son* till Juda, som var *son* till Josef, som var *son* till Jona, som var *son* till Eljakim,
31. som var *son* till Melea, som var *son* till Menan, som var *son* till Mattata, som var *son* till Natan, som var *son* till David, 2 Sam. 5:14. 1 Krön. 3:5. Sak. 12:12.
32. som var *son* till Isai, som var *son* till Obed, som var *son* till Boas, som var *son* till Salmon, som var *son* till Naheson, Rut 4:18. 1 Krön. 2:10-11.
33. som var *son* till Amminadab, som var *son* till Aram, som var *son* till Hesron, som var *son* till Peres, som var *son* till Juda,

34. som var *son* till Jakob, som var *son* till Isak, som var *son* till Abraham, som var *son* till Tera, som var *son* till Nahor, 1 Mos. 11:24.
35. som var *son* till Serug, som var *son* till Regu, som var *son* till Peleg, som var *son* till Eber, som var *son* till Sela,
36. som var *son* till Kenan, som var *son* till Arpaksad, som var *son* till Sem, som var *son* till Noa, som var *son* till Lemek, 1 Mos. 11:10.
37. som var *son* till Metusela, som var *son* till Hanok, som var *son* till Jered, som var *son* till Mahalalel, som var *son* till Kenan,
38. som var *son* till Enos, som var *son* till Set, som var *son* till Adam, som var *från* Gud. 1 Mos. 5:3.

4 Kapitlet

Jesus frestas av djävulen, undervisar i Nasarets synagoga, botar en besatt och andra sjuka.

Sedan återvände Jesus från Jordan, full av *den* Helige Ande, och blev ledd av Anden till öknen Matt. 4:1. Mark. 1:12.
2. och frestades i fyrtio dagar av djävulen. Och han åt inget under de dagarna, men när de var förbi, var han hungrig. 2 Mos. 34:28. 1 Kon. 19:8.
3. Då sa djävulen till honom: Om du är Guds Son, så befall denna sten att bli bröd.
4. Då svarade Jesus och sa till honom: Det står skrivet: Människan ska inte leva bara av bröd, utan av varje ord *som kommer* från Gud. 5 Mos. 8:3. Matt. 4:4.
5. Och djävulen tog honom med upp till ett högt berg och visade honom i ett ögonblick alla riken i världen*. Matt 4:8
**Grek. oikouméne, den bebodda världen.*
6. Och djävulen sa till honom: All denna makt med dess härlighet vill jag ge dig, för den har överlämnats åt mig och jag kan ge den åt vem jag vill.
7. Därför ska allt bli ditt om du tillber mig.
8. Då svarade Jesus och sa till honom: Gå bort ifrån mig Satan, för det står skrivet: Herren din Gud ska du tillbe och endast honom ska du tjäna. 5 Mos. 6:13, 10:20.
9. Och han förde honom till Jerusalem och ställde honom på templets högsta* plats och sa till honom: Är du Guds Son, så kasta dig ner härifrån. Matt. 4:5.
**KXII: tinnarna av templet.*
10. Det står ju skrivet: Han ska ge sina änglar befallning om dig, att bevara dig, Ps. 91:11.
11. och de ska bära dig på *sina* händer, så att du inte stöter din fot mot någon sten.
12. Då svarade Jesus och sa till honom: Det är sagt: Du ska inte fresta Herren din Gud. 5 Mos. 6:16.
13. Sedan djävulen hade slutat med alla sina frestelser, lämnade han honom för en tid.
14. Och Jesus vände i Andens kraft tillbaka till Galileen, och ryktet om honom gick ut i hela området. Matt. 4:12. Mark. 1:14. Joh. 4:43. Apg. 10:37.
15. Och han undervisade i deras synagogor och blev prisad av alla.
16. Så kom han till Nasaret, där

han hade växt upp. Och på sabbatsdagen gick han in i synagogan, som han brukade, och reste sig för att läsa. Matt. 2:23, 13:54. Mark. 6:1.
17. Då räckte man profeten Jesajas bokrulle till honom och när han öppnade bokrullen, fann han det ställe där det står skrivet:
18. Herrens Ande är över mig, för han har smort mig till att förkunna evangelium* för de fattiga. Han har sänt mig till att hela dem som har förkrossade hjärtan, till att predika frihet för de fångna och syn för de blinda, och till att ge de förtryckta frihet, Ps. 45:8. Jes. 61:1-2. Apg. 10:38.
**Grek. evangélion: glatt budskap.*
19. och till att predika Herrens behagliga år. 3 Mos. 25:10. 2 Kor. 6:2-3.
20. Sedan rullade han ihop bokrullen, räckte *den* åt tjänaren *och* satte sig. Och alla som var i synagogan hade sina ögon fästa på honom.
21. Då började han tala till dem: I dag har detta ställe i Skriften gått i uppfyllelse inför er som lyssnar.
22. Och alla gav honom sitt vittnesbörd och förundrade sig över de nådens ord som kom ut från hans mun. Och de frågade: Är inte denne Josefs son? Ps. 45:3. Jes. 50:4. Mark. 6:3. Luk. 2:47. Joh. 6:42, 7:46.
23. Då sa han till dem: Helt säkert ska ni säga till mig detta ordspråk: Läkare, bota dig själv. Vi har hört om allt som hände i Kapernaum, gör det här i din hemstad också!
24. Så sa han: Sannerligen säger jag er: Ingen profet blir erkänd i sin hemstad. Matt. 13:57. Mark. 6:4. Joh. 4:44.
25. Men i sanning säger jag er: *Det* fanns många änkor i Israel på Elias tid, när himlen var stängd i tre år och sex månader, och stor hungersnöd drabbade hela landet. Jak. 5:17.
26. Men Elia blev inte sänd till någon av dem, utan bara till en änka i Sarepta i Sidon. 1 Kon. 17:9.
27. Och det fanns många spetälska i Israel på profeten Elisas tid, men ingen av dem blev renad utom Naaman från Syrien. 2 Kon. 5:14.
28. Och alla de som var i synagogan uppfylldes av vrede när de hörde detta.
29. Och de reste sig och drev ut honom ur staden och förde honom fram till branten av det berg som deras stad var byggd på, för att störta ner honom. 2 Krön. 25:12.
30. Men han gick mitt emellan dem och vandrade vidare. Joh. 8:59.
31. Så kom han ner till Kapernaum, en stad i Galileen, och där undervisade han folket på sabbatsdagarna. Matt. 4:13. Mark. 1:21.
32. Och de var förvånade över hans undervisning, eftersom hans ord hade auktoritet. Matt. 7:28. Mark. 1:22.
33. Men i synagogan fanns en man som var besatt av en oren ande*. Och han ropade med hög röst,
Mark. 1:23. **KXII: oren djävuls anda.*
34. och sa: Låt *oss* vara*! Vad har du med oss att göra, Jesus av Nasaret? Har du kommit för att förgöra oss? Jag vet vem du är, du Guds Helige! **KXII: Hej!*
35. Men Jesus befallde honom strängt* och sa: Tig, och far ut ur honom! Och den onde anden** kastade omkull honom mitt ibland dem, och for ut ur honom och gjorde honom ingen skada.
**KXII: näpste, **Se not Matt. 8:28, 31.*

36. Då blev de alla mycket förvånade och de talade med varandra och sa: Vad *är* detta för ett ord? För med makt och auktoritet befaller han de orena andarna, och de far ut.
37. Och ryktet om honom spreds överallt i trakten där omkring.
38. Så reste han sig och lämnade synagogan och gick in i Simons hus. Och Simons svärmor låg sjuk med hög feber och de frågade honom om henne. Matt. 8:14. Mark. 1:29-30.
39. Då lutade han sig över henne och befallde strängt* febern, och den lämnade henne. Och hon stod genast upp och betjänade dem.
**KXII: näpste.*
40. Men vid solnedgången kom alla som led av olika slags sjukdomar, och de förde dem till honom. Och han lade händerna på var och en av dem och helade dem.
Matt. 8:16. Mark. 1:32, 7:32.
41. Och onda andar* for också ut ur många, och de skrek och sa: Du är Kristus, Guds Son. Då befallde han *dem* strängt** och tillät dem inte att tala, eftersom de visste att han var Kristus. Mark. 1:34, 3:11.
**Se not Matt. 8:28, 31. **KXII: näpste.*
42. När det blev dag, gick han bort till en enslig plats. Och folket sökte efter honom, och när de kom till honom, försökte de hålla honom kvar så att han inte skulle lämna dem. Mark. 1:35, 45.
43. Men han sa till dem: Jag måste predika evangeliet om Guds rike för de andra städerna också, för till det är jag utsänd.
44. Och han predikade i synagogorna i Galileen.

5 Kapitlet

Petrus kallas att bli människofiskare. Jesus botar en spetälsk och en lam man, kallar Matteus, och undervisar om fastan.

Och det hände, när han stod vid sjön Gennesaret, att folket trängde sig inpå honom för att få höra Guds ord. Matt. 13:2. Mark. 4:1.
2. Och han såg två båtar vid sjöstranden, men fiskarna hade gått i land och höll på att rengöra näten.
Matt. 4:18. Mark. 1:16.
3. Då steg han i en av båtarna som tillhörde Simon och bad honom att han skulle lägga ut lite från land. Sedan satte han sig ner och undervisade folket från båten.
4. Och när han hade slutat att tala, sa han till Simon: Lägg ut på djupet och kasta ut era nät till fångst.
Joh. 21:6.
5. Då svarade Simon och sa till honom: Mästare, vi har arbetat hela natten och ingenting fått, men på ditt ord vill jag kasta ut nätet.
6. När de hade gjort detta fick de en så stor mängd fiskar att deras nät gick sönder.
7. Och de vinkade till *sina* kamrater i den andra båten att de skulle komma och hjälpa dem. Och de kom och fyllde båda båtarna, så att de började sjunka.
8. Då Simon Petrus såg *detta* föll han ner vid Jesu knän, och sa: Gå bort ifrån mig, Herre, för jag är en syndig människa.
9. För han och alla dem som var med honom hade slagits med häpnad över den fångst av fisk som de hade fått,

10. likaså också Jakob och Johannes, Sebedeus söner, som var tillsammans med Simon. Då sa Jesus till Simon: Frukta inte. Härefter ska du fånga människor. Matt. 4:19. Mark. 1:17.

11. Och när de hade dragit upp båtarna på land lämnade de allt och följde honom. Matt. 4:20, 19:27. Mark. 10:28. Luk. 18:28.

12. Sedan hände detta då han var i en av städerna: Och se, där fanns en man som var full av spetälska. När han fick se Jesus föll han ner på *sitt* ansikte och bad honom och sa: Herre, om du vill så kan du göra mig ren. Matt. 8:2. Mark. 1:40.

13. Då räckte han ut handen och rörde vid honom, och sa: Jag vill, bli ren! Och genast försvann spetälskan från honom.

14. Och han befallde honom att inte berätta det för någon: Men gå och visa dig för prästen och offra för din rening i enlighet med vad Mose har befallt till ett vittnesbörd för dem. 3 Mos. 13:2, 14:2. Matt. 8:4.

15. Men ryktet om honom spred sig ännu mer, och stora skaror samlades för att höra honom och bli helade från sina sjukdomar av honom.

16. Men han drog sig undan till öde trakter och bad.

17. Och det hände en dag då han undervisade, att där satt fariseer och laglärda, som hade kommit från alla byar i Galileen och Judeen och från Jerusalem. Och Herrens kraft var *där* till att bota dem.

18. Och se, några män bar på en bår en man som var lam, som de försökte bära in och lägga ner framför honom. Matt. 9:2. Mark. 2:3. Apg. 9:33.

19. Men när de för folkmassans skull inte kunde komma på genom vilken väg de skulle bära in honom, gick de upp på taket och firade ner honom med båren genom taket, mitt framför Jesus.

20. Då han såg deras tro, sa han till honom: Människa, du har fått förlåtelse för dina synder. Luk. 7:48.

21. Och de skriftlärda och fariseerna började tänka och sa: Vem är denne som uttalar *sådana* hädelser? Vem kan förlåta synder, förutom endast Gud? Ps. 32:5. Jes. 43:25.

22. Men då Jesus märkte deras tankar svarade han och sa till dem: Vad tänker ni i era hjärtan?

23. Vilket är lättare att säga: Dina synder är dig förlåtna, eller att säga: Stå upp och gå? Matt. 9:5.

24. Men för att ni ska veta, att Människosonen har makt på jorden att förlåta synder, sa han till den lame: Jag säger dig: Stå upp, ta din bädd och gå hem.

25. Och genast ställde han *sig* upp inför deras ögon, tog det som han legat på och gick hem *medan han* prisade Gud.

26. Alla greps av häpnad och de prisade Gud, och de uppfylldes av fruktan och sa: *Det är* otroligt, *det* vi har sett i dag.

27. Sedan gick han ut därifrån och fick se en tullindrivare* vid namn Levi sitta vid tullen, och han sa till honom: Följ mig. Matt. 9:9. Mark. 2:14.

**KXII: publikan.*

28. Då lämnade han allt, reste sig och följde honom.
29. Och Levi gjorde för honom ett stort gästabud i sitt hus. Och där var en stor mängd tullindrivare och andra, som låg till bords tillsammans med dem. Matt. 9:10. Mark. 2:15. Luk. 15:1-2.
30. Men de skriftlärda och fariseerna kritiserade hans lärjungar och sa: Varför äter och dricker ni med tullindrivare och syndare?
31. Då svarade Jesus och sa till dem: Det är inte de friska som behöver läkare utan de sjuka. Matt. 9:12-13. Mark. 2:17. Luk. 19:10.
32. Jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga, utan syndare till omvändelse*. 1 Tim. 1:15.
**KXII: bättring. Alt. övers. sinnesändring, ånger.*
33. Då sa de till honom: Varför fastar Johannes lärjungar ofta och ber böner, likaså också fariseernas, men dina äter och dricker? Matt. 9:14. Mark. 2:18.
34. Då sa han till dem: Ni kan väl inte få bröllopsgästerna att fasta medan brudgummen är hos dem? Jes. 62:5. 2 Kor. 11:2.
35. Men det ska komma en tid då brudgummen tas ifrån dem. Och då, på den tiden, ska de fasta.
36. Och han talade också till dem i en liknelse: Ingen lagar ett gammalt plagg med en lapp från ett nytt tyg, för då slits det nya sönder och lappen från det nya passar inte ihop med det gamla. Matt. 9:16-17. Mark. 2:21.
37. Och ingen slår nytt vin i gamla skinnsäckar, för då spränger det nya vinet sönder skinnsäckarna, och det spills ut, och skinnsäckarna blir förstörda.
38. Utan nytt vin ska man slå i nya skinnsäckar och så blir båda bevarade.
39. Och ingen som har druckit gammalt vin vill genast ha nytt, för han säger: Det gamla är bättre.

6 Kapitlet

Lärjungarna plockar ax på sabbaten. Jesus botar en man med förtvinad hand, utväljer tolv apostlar och predikar för sina lärjungar. Jesu predikan innehåller saligprisningar, verop, älska era fiender, flisan och bjälken, av frukten känner man trädet och bygg på klippan.

Och det hände på en sabbat, näst efter den första, att han gick igenom ett sädesfält, och hans lärjungar ryckte av ax och gnuggade sönder *dem* med händerna och åt. 5 Mos. 23:25. Matt. 12:1. Mark. 2:23.
2. Då sa några av fariseerna till dem: Varför gör ni det som inte är tillåtet att göra på sabbatsdagarna? 2 Mos. 20:10, 23:12, 31:15, 35:2.
3. Då svarade Jesus och sa till dem: Har ni inte läst vad David gjorde, då han och de som var med honom blev hungriga, 1 Sam. 21:6.
4. hur han gick in i Guds hus och tog skådebröden och åt, vilket inte är tillåtet för någon annan än för prästerna att äta, och gav också åt dem som var med honom? 2 Mos. 25:30. 3 Mos. 24:9.
5. Och han sa till dem: Människosonen är Herre också över sabbaten. Matt. 12:8. Mark. 2:28.
6. Men det hände även på en annan sabbat, att han gick in i syna-

gogan och undervisade. Och där var en man, vars högra hand var förtvinad. Matt. 12:9-10. Mark. 3:1.
7. Och de skriftlärda och fariseerna vaktade noga på honom, ifall han skulle bota någon på sabbaten, för att de skulle finna något att anklaga honom för.
8. Men han visste deras tankar och sa till mannen som hade den förtvinade handen: Stå upp och ställ dig här i mitten. Då reste han sig *och* steg *fram*.
9. Då sa Jesus till dem: Jag vill fråga er en sak: Är det tillåtet på sabbatsdagarna att göra gott eller att göra ont, att rädda liv eller att förgöra *det*?
10. Och han såg sig omkring på dem alla och sa till mannen: Räck ut din hand. Och han gjorde så. Och hans hand blev helad och var lika frisk som den andra. 1 Kon. 13:6.
11. Men de blev ursinniga och talade med varandra om vad de skulle göra med Jesus.
12. Så hände det i de dagarna, att han gick iväg upp på berget för att be, och han blev kvar där över natten i bön till Gud. Matt. 14:23.
13. Men då det blev dag, kallade han till sig sina lärjungar och utvalde bland dem tolv, som han också kallade apostlar: Matt. 10:1f. Mark. 3:13, 6:7. Luk. 9:1f. Apg. 1:13.
14. Simon, som han också kallade Petrus, och Andreas, hans bror, Jakob och Johannes, Filippus och Bartolomeus, Joh. 1:42.
15. Matteus och Tomas, Jakob, Alfeus *son*, och Simon, som kallades Seloten,
16. Judas, Jakobs *son**, och Judas Iskariot, som också blev förrädare.
**Alt. övers. Jakobs bror.*
17. Och han gick ner med dem och stannade på en jämn plats. Och där var en stor mängd av hans lärjungar, och mycket folk från hela Judeen och Jerusalem, och *från* kusten vid Tyrus och Sidon, Matt. 4:25. Mark. 3:7.
18. vilka hade kommit för att höra honom och bli botade från sina sjukdomar, liksom de som var plågade av orena andar. Och de blev botade.
19. Och allt folket sökte efter att få röra vid honom, eftersom kraft gick ut från honom och botade alla. Matt. 14:36. Mark. 5:30.
20. Och han lyfte blicken och såg på sina lärjungar och sa: Saliga* *är ni* som är fattiga, för Guds rike tillhör er. Matt. 5:2f. **Alt. övers. välsignade.*
21. Saliga *är* ni som nu hungrar, för ni ska bli mättade. Saliga *är ni* som nu gråter, för ni ska skratta. Jes. 55:1, 61:2, 66:10.
22. Saliga är ni, då människorna hatar er och utesluter er och smädar er och kastar bort ert namn såsom något ont för Människosonens skull. Matt. 5:11. 1 Petr. 2:19, 3:14, 4:14.
23. Gläd er och hoppa av fröjd på den dagen, för se, er lön *är* stor i himlen. För på samma sätt gjorde deras fäder med profeterna. Apg. 5:41, 7:51.
24. Men ve er som är rika, för ni har fått ut er tröst. Ps. 17:14, 49:19. Amos 6:1, 8. Luk. 16:25. Jak. 5:1.
25. Ve er som är mätta, för ni ska hungra. Ve er som skrattar nu, för ni ska sörja och gråta. Ords. 14:13. Jes. 65:13. Jak. 4:9.

26. Ve er när alla människor talar väl om er. För på samma sätt gjorde deras fäder med de falska profeterna.

27. Men till er som hör, säger jag: Älska era fiender och gör gott mot dem som hatar er. 2 Mos. 23:4. Ords. 25:21.

28. Välsigna dem som förbannar er och be för dem som gör orätt mot er. Luk. 23:24. Apg. 7:60. Rom. 12:14f. 1 Kor. 4:12.

29. Slår någon dig på den *ena* kinden, så vänd också den andra till. Och tar någon ifrån dig manteln, så hindra honom inte *att ta* livklädnaden också. Ords. 20:22. Ords. 24:29. Matt. 5:39-40. Rom. 12:17. 1 Kor. 6:7. 1 Thess. 5:15. 1 Petr. 3:9

30. Och ge åt var och en som begär något av dig, och kräv inte tillbaka av den som tar ifrån dig det som är ditt. 5 Mos. 15:7. Ords. 3:27. Matt. 5:42. 1 Joh. 3:17.

31. Och så som ni vill att människorna ska göra mot er, så ska ni också göra mot dem. Matt. 7:12.

32. Och om ni älskar dem som älskar er, ska ni ha tack för det? För också syndare älskar dem som de blir älskade av. Matt. 5:46.

33. Och om ni gör gott mot dem som gör gott mot er, ska ni ha tack för det? För syndare gör också på samma sätt.

34. Och om ni lånar *åt dem* som ni hoppas ska ge tillbaka, ska ni ha tack för det? För syndare lånar också åt syndare, för att de ska få lika mycket tillbaka. 5 Mos. 15:8. Matt. 5:42.

35. Utan älska era fiender, och gör gott och låna utan att hoppas få något tillbaka, då ska er lön bli stor och ni ska vara den Högstes barn, för han är god mot de otacksamma och onda. Matt. 5:44.

36. Var därför barmhärtiga, såsom också er Fader är barmhärtig. Matt. 5:48.

37. Döm inte, så ska ni inte bli dömda. Fördöm inte, så ska ni inte bli fördömda. Förlåt, så ska ni bli förlåtna. Matt. 6:14, 7:1. Rom. 2:1. 1 Kor. 4:5.

38. Ge, så ska ni få. Ett gott mått, väl packat, skakat och överflödande ska man ge er i famnen. För med samma mått som ni mäter med, ska det mätas upp åt er. Ords. 10:22, 19:17. Matt. 7:2. Mark. 4:24. Gal. 6:7.

39. Och han berättade en liknelse för dem: Kan väl en blind leda en blind? Faller de inte båda i gropen? Matt. 15:14.

40. En lärjunge står inte över sin lärare, men var och en är fullärd när han blir som sin lärare. Matt. 10:24. Joh. 13:16, 15:20.

41. Och varför ser du flisan* i din broders öga, men märker inte bjälken i ditt eget öga? Matt. 7:3.

**KXII: grandet, dvs. liten partikel.*

42. Eller hur kan du säga till din broder: Broder, låt mig ta bort flisan som är i ditt öga, när du själv inte ser bjälken i ditt eget öga? *Du* hycklare, ta först ut bjälken ur ditt eget öga och då kommer du att se klart, så att du kan ta bort flisan som är i din broders öga.

43. Ett gott träd bär ju inte dålig frukt, inte heller bär något dåligt träd god frukt. Matt. 7:17, 12:33.

44. Varje träd känns ju igen av sin frukt. Inte hämtar man väl fikon

från törnen, inte heller skördar man vindruvor från törnbuskar.
Matt. 7:16.
45. En god människa bär fram det som är gott ur sitt hjärtas goda förråd, och en ond människa bär fram det som är ont ur sitt hjärtas onda förråd. För vad hjärtat är fullt av talar munnen. Matt. 12:34.
46. Men varför kallar ni mig Herre, Herre, och gör ändå inte vad jag säger? Mal. 1:6. Matt. 7:21, 25:11. Luk. 13:25. Rom. 2:13. Jak. 1:22.
47. Var och en som kommer till mig och hör mina ord och gör därefter, vem han är lik, det ska jag visa er.
Matt. 7:24.
48. Han är lik en man som byggde ett hus och grävde djupt och lade grundvalen på klippan. Och när översvämningen kom, vräkte sig floden mot huset, men den kunde inte skaka det, eftersom det var grundat på klippan.
49. Men den som hör och inte gör, han är lik en man som byggde ett hus på marken, utan någon grund. Och floden vräkte sig mot det, som genast föll och förödelsen blev stor för det huset.

7 Kapitlet

Jesus botar en officers tjänare, uppväcker änkans son i Nain. Johannes skickar två av sina lärjungar till Jesus. Synderskan i Simons hus.

När han hade avslutat hela sitt tal till folket som lyssnade, gick han in i Kapernaum.
2. Och en officer hade en tjänare som han satte stort värde på och som var sjuk och låg för döden.
Matt. 8:5.
3. Då han fick höra om Jesus, skickade han de äldste av judarna till honom och bad honom, att han skulle komma och bota hans tjänare.
4. När de kom till Jesus, bad de honom ivrigt och sa: Han är värd att du gör det för honom.
5. För han älskar vårt folk och han har byggt synagogan åt oss.
6. Då gick Jesus med dem. Och då han inte var långt från huset, skickade officeren några av sina vänner till honom, vilka sa till honom: Herre, gör dig inte besvär, för jag är inte värd att du går in under mitt tak.
7. Därför har jag inte heller ansett mig själv värdig att komma till dig. Men säg ett ord så ska min tjänare bli frisk.
8. För jag är själv en man som står under andras befäl, och jag har soldater under mig. Och jag säger till den ene: Gå, och han går, och till den andre: Kom, och han kommer, och till min tjänare: Gör det, och han gör *så*.
9. Då Jesus hörde detta, förundrade han sig över honom och vände sig om och sa till folket som följde honom: Jag säger er: Inte ens i Israel har jag funnit så stark tro.
10. Och de som skickats ut vände tillbaka till huset och fann att tjänaren, som hade varit sjuk, var frisk.
11. Och det hände *dagen* efter *att* han gick till en stad som heter Nain, och många av hans lärjungar och mycket folk gick med honom.
12. Då han nu kom nära stadspor-

ten, se, då bars där ut en död. Den döde var sin mors ende son, och hon var änka. Och en stor skara människor från staden följde med henne.
13. Då Herren fick se henne, förbarmade han sig över henne och sa till henne: Gråt inte.
14. Och han gick fram och rörde vid båren, och de som bar *den* stannade. Då sa han: Unge man, jag säger dig: Stå upp! Apg. 9:40.
15. Då satte sig den döde upp och började tala, och han överlämnade honom åt hans mor.
16. Och fruktan kom över alla och de prisade Gud och sa: En stor profet har uppstått bland oss, och Gud har besökt sitt folk. Mark. 7:37. Luk. 1:68, 24:19. Joh. 4:19, 6:14, 9:17.
17. Och ryktet om honom gick ut över hela Judeen och i hela trakten där omkring.
18. Och Johannes lärjungar berättade allt detta för honom.
19. Då kallade han till sig två av sina lärjungar och sände *dem* till Jesus och sa: Är du den som ska komma? Eller ska vi vänta på någon annan? Matt. 11:2.
20. Då männen kom till honom sa de: Johannes Döparen har sänt oss till dig för att fråga: Är du han som ska komma? Eller ska vi vänta på någon annan?
21. Och vid samma tillfälle botade han många från sjukdomar och plågor och onda andar och gav åt många blinda *deras* syn.
22. Då svarade Jesus och sa till dem: Gå och säg till Johannes vad ni har sett och hört, att blinda ser, lama går, spetälska blir rena, döva hör, döda uppstår och för fattiga blir evangelium predikat. Jes. 29:18, 35:5, 61:1. Luk. 4:18.
23. Och salig* är den som inte tar anstöt av mig. **Alt. övers. välsignad.*
24. När de som var utsända av Johannes hade gått, började han tala till folket om Johannes: Vad gick ni ut i öknen för att se? Ett strå som vajar för vinden? Matt. 11:7.
25. Eller vad gick ni ut för att se? En man klädd i fina kläder? Se, de som har praktfulla kläder och lever i lyx finns i kungapalatsen.
26. Eller vad gick ni ut för att se? En profet? Ja, jag säger er: Ännu mer än en profet.
27. Det är om *honom* det står skrivet: Se, jag sänder min budbärare* framför ditt ansikte, som ska bereda din väg framför dig. Mal. 3:1. Matt. 11:10. Mark. 1:2. **KXII: ängel.*
28. För jag säger er: Bland *dem* som är födda av kvinnor finns det ingen större profet *än* Johannes Döparen. Men den som är minst i Guds rike är större än han.
29. Och allt folket som hörde *honom*, även tullindrivarna*, gav Gud rätt och lät döpa sig *med* Johannes dop. **KXII: publikanerna.*
30. Men fariseerna och de laglärda förkastade Guds plan för dem och lät sig inte döpas av honom.
31. Och Herren sa: Vid vem ska jag då likna människorna av denna generation? Och vem är de lika? Matt. 11:16.
32. De är lika barn, som sitter på torget och ropar till varandra och säger: Vi spelade flöjt för er men ni

dansade inte. Vi sjöng sorgesång för er men ni grät inte.
33. För Johannes Döparen har kommit, *och* han varken äter bröd eller dricker vin, och ni säger: Han har en ond ande*. Matt. 3:4. Mark. 1:6 Luk. 1:15. **Se not Matt. 8:28, 31.*
34. Människosonen har kommit, *och* han äter och dricker och ni säger: Se, den mannen är en frossare och drinkare, en vän till tullindrivare* och syndare. **KXII: publikaner.*
35. Men visdomen har fått rätt av alla sina barn. Matt. 11:19.
36. Och en av fariseerna inbjöd honom, att han skulle äta med honom, och han gick in i fariséns hus och lade sig till bords.
37. Och se, där var en kvinna i staden som var en synderska. När hon fick veta att han låg till bords i fariséns hus, kom hon dit med en alabasterflaska med väldoftande olja Matt. 26:6. Mark. 14:3. Joh. 11:2, 12:3.
38. och ställde sig bakom *honom* vid hans fötter och grät, och började väta hans fötter med sina tårar och torkade *dem* med sitt hår och kysste hans fötter och smorde *dem* med den väldoftande oljan.
39. Då farisén som hade inbjudit honom såg *detta*, sa han till sig själv: Vore denne en profet, så skulle han veta vem och vad för slags kvinna *det är* som rör vid honom, att hon är en synderska. Luk. 15:2.
40. Då började Jesus tala och sa till honom: Simon, jag har något att säga dig. Och han sa: Mästare, säg det.
41. Två män stod i skuld hos en penningutlånare. Den ene var skyldig femhundra denarer* och den andre femtio. **En denar motsvarar en dagslön.*
42. Och när de inte hade *något* att betala *med*, efterskänkte han skulden för dem båda. Säg mig nu, vilken av dem kommer att älska honom mest?
43. Simon svarade och sa: Den som fick mest efterskänkt, skulle jag tro. Då sa han till honom: Du har dömt rätt.
44. Och så vände han sig till kvinnan och sa till Simon: Ser du denna kvinna? Jag kom in i ditt hus, du gav mig inget vatten till mina fötter, men hon har vätt mina fötter med sina tårar och torkat dem med sitt hår. 1 Mos. 18:4.
45. Du har inte kysst mig, men sedan jag kom in har hon inte upphört att kyssa mina fötter.
46. Du har inte smort mitt huvud med olja, men hon har smort mina fötter med väldoftande olja.
47. Därför säger jag dig: Hennes många synder är förlåtna, därför har hon *visat* stor kärlek. Men den som fått lite förlåtet älskar lite.
48. Sedan sa han till henne: Dina synder är förlåtna.
49. Då började de som låg till bords med *honom* säga till sig själva: Vem är denne som till och med förlåter synder? Matt. 9:2, 3. Mark. 2:7.
50. Men han sa till kvinnan: Din tro har frälst dig, gå i frid. Matt. 9:22. Mark. 5:34, 10:52. Luk. 8:48, 18:42.

8 Kapitlet

Jesus framställer liknelsen om såningsmannen. Jesu mor och bröder. Jesus stillar en storm, driver ut onda andar, botar en kvinnas blodgång och uppväcker Jairus dotter.

Och det hände därefter, att han vandrade omkring i städer och byar och predikade och förkunnade evangeliet om Guds rike. Och de tolv *var* med honom,

2. samt några kvinnor som han hade botat från onda andar och sjukdomar: Maria, som kallades Magdalena, från vilken sju onda andar* hade farit ut, Matt. 27:55-56. Mark. 16:9. Joh. 19:25.
**Se not Matt. 8:28, 31.*

3. vidare Johanna, hustru till Herodes förvaltare Kusas, och Susanna och många andra som tjänade honom med sina ägodelar.

4. Då nu mycket folk hade samlat sig och de hade gått ut till honom från varje stad, talade han i en liknelse: Matt. 13:3. Mark. 4:1f.

5. En såningsman gick ut för att så sin säd. Och då han sådde föll en del vid vägen och blev nertrampat, och himlens fåglar åt upp det.

6. Och en del föll på stengrunden och när det hade kommit upp torkade det bort, eftersom det inte hade någon fuktighet.

7. Och en del föll bland törnen och törnena växte upp samtidigt med det och kvävde det.

8. Och en del föll i den goda jorden, och det växte upp och gav hundrafaldig skörd. Då han sa detta, ropade han: Den som har öron till att höra, han må höra.

9. Då frågade hans lärjungar honom och sa: Vad betyder denna liknelse? Matt. 13:10. Mark. 4:10.

10. Och han sa: Åt er är det givet att få veta Guds rikes hemligheter, men åt de andra ges det genom liknelser, för att de med seende ögon inget ska se och med hörande öron inget ska förstå. Jes. 6:9. Hes. 12:2. Matt. 11:25-26, 13:14. Mark. 4:12. Joh. 12:40. Apg. 28:26. Rom. 11:8. 2 Kor. 3:5, 14.

11. Och detta är *vad* liknelsen *betyder*: Säden är Guds ord. Matt. 13:18. Mark. 4:14.

12. Och de vid vägkanten är de som hör, men sedan kommer djävulen och tar bort ordet från deras hjärtan, för att de inte ska tro och bli frälsta.

13. Och de på stengrunden *är de* som när de hör tar emot ordet med glädje. Men de har ingen rot. De tror till en tid men i prövningens stund avfaller de.

14. Och det som föll bland törnena, det är de som hör men under vandringen kvävs av omsorger och rikedom och livets njutningar* och bär inte mogen** frukt. Matt. 19:22. Mark. 10:23. Luk. 18:24. 1 Tim. 6:9.
**KXII: vällust. **Ordagrant: och för inte till mognad, dvs. deras frukt når inte fram till fullmogenhet och fullkomlighet.*

15. Men det som föll i den goda jorden är de som hör ordet och behåller det i ett uppriktigt och gott hjärta och bär frukt med uthållighet.

16. Och ingen tänder ett ljus och gömmer det under ett kärl eller sätter *det* under en bänk, utan man sätter *det* på en ljusstake, för att de som kommer in ska se ljuset. Matt. 5:15. Mark. 4:21. Luk. 11:33.

17. För inget är dolt som inte ska

bli uppenbarat. Och inget är gömt som inte ska bli känt och komma i dagen. Matt. 10:26. Mark. 4:22. Luk. 12:2. Joh. 12:22.

18. Var därför noga med hur ni lyssnar. För den som har, åt honom ska bli givet, och den som inte har, från honom ska tas också det han tror sig ha. Matt. 13:12, 25:29. Mark. 4:25. Luk. 19:26.

19. Så kom hans mor och hans bröder till honom, men de kunde inte komma fram till honom för folkmassans skull. Matt. 12:46. Matt. 13:55. Mark. 3:31.

20. Då blev det berättat för honom *av några* som sa: Din mor och dina bröder står här utanför och vill träffa dig.

21. Men han svarade och sa till dem: Min mor och mina bröder är dessa som hör Guds ord och gör det. Joh. 15:14.

22. Så hände det en dag, att han steg i en båt tillsammans med sina lärjungar och sa till dem: Låt oss fara över till andra sidan sjön. Och de lade ut. Matt. 8:23. Mark. 4:35-36.

23. Men medan de seglade, somnade han. Då kom en stormvind ner över sjön och båten fylldes *med vatten*, och de var i fara.

24. Då gick de fram och väckte honom och sa: Mästare, Mästare, vi går under! Då reste han sig upp och talade strängt* till vinden och vattnets vågor och de lade sig och det blev lugnt. *KXII: näpste.

25. Och han sa till dem: Var är er tro? Men de hade blivit förskräckta och förundrade och sa till varandra: Vem är då denne? För han befaller till och med vindarna och vattnet och de lyder honom. Job. 26:12. Ps. 107:25, 29.

26. Så seglade de ner till gadarenernas land, som ligger mitt emot Galileen. Matt. 8:28. Mark. 5:1.

27. När han hade stigit i land, mötte honom en man från staden, som var besatt av onda andar sedan lång* tid och som inte hade några kläder på sig och inte heller bodde i något hus, utan bland gravarna. *Se not Matt. 8:28, 31.

28. Då han fick se Jesus, ropade han och föll ner inför honom och sa med hög röst: Vad har du med mig att göra, Jesus, *du* den Högste Gudens Son? Jag ber dig, plåga mig inte,

29. för han hade befallt den orene anden att fara ut ur mannen. Han hade länge plågat honom, och mannen hade varit bunden med kedjor och fotbojor och hållits i förvar, men han hade slitit sönder bojorna och hade av den onde anden* drivits ut i öknen. *Se not Matt. 8:28, 31.

30. Då frågade Jesus honom och sa: Vad är ditt namn? Då sa han: Legion*. För många onda andar hade kommit in i honom. *Se not Mark. 5:9.

31. Och dessa bad honom, att han inte skulle befalla dem att fara ner i avgrunden.

32. Men där gick en stor svinhjord i bet på berget. Då bad de honom, att han skulle tillåta dem att fara in i dem. Och han tillät dem *det*.

33. Då for de onda andarna* ut ur mannen och for in i svinen. Och hjorden rusade utför branten ner i sjön och drunknade. *Se not Matt. 8:28, 31.

34. Men när herdarna såg vad som hade skett, flydde de och gav sig iväg och berättade *det* i staden och ute på landet.
35. Då gick de ut för att se vad som hade hänt och kom till Jesus och fann mannen, ur vilken de onda andarna* hade farit ut, sitta vid Jesu fötter, klädd och vid sina sinnen, och de blev förskräckta.
**Se not Matt. 8:28, 31.*
36. Också de som hade sett *det* talade om för dem, hur han som hade varit besatt av onda andar hade blivit helad.
37. Och allt folket från trakten däromkring i gadarenernas land bad honom att han skulle gå bort från dem, för stor fruktan hade kommit över dem. Då steg han i båten och vände tillbaka. Apg. 16:39.
38. Men mannen, ur vilken de onda andarna* hade farit ut, bad honom att han skulle få följa honom. Men Jesus skickade iväg honom och sa:
Mark. 5:18.
**Se not Matt. 8:28, 31.*
39. Vänd tillbaka hem och berätta vilka *stora* ting Gud har gjort med dig. Och han gick iväg och förkunnade i hela staden vilka *stora* ting Jesus hade gjort med honom.
40. Och det hände då Jesus hade återvänt, att folket välkomnade honom, eftersom alla väntade på honom.
41. Och se, där kom en man som hette Jairus, och han var föreståndare för synagogan. Och han föll ner för Jesu fötter och bad honom att han skulle komma till hans hus.
Matt. 9:18. Mark. 5:22.
42. För han hade endast en dotter, omkring tolv år gammal, och hon låg för döden. Men medan han var på väg dit, trängde sig folket inpå honom.
43. Och där fanns en kvinna som hade haft blödningar i tolv år och som hade gjort av med allt hon ägde på läkare, men inte kunnat bli botad av någon. 3 Mos. 15:24-25.
Matt. 9:20. Mark. 5:25
44. Hon närmade sig bakifrån och rörde vid hörntofsen av hans mantel, och genast stannade hennes blödning.
45. Då sa Jesus: Vem var det som rörde vid mig? Då alla nekade, sa Petrus och de som var med honom: Mästare, folket trycker och tränger sig inpå dig, och du säger: Vem rörde vid mig?
46. Men Jesus sa: Någon har rört vid mig, för jag kände att kraft gick ut från mig.
47. När kvinnan insåg att det inte gick att dölja, kom hon darrande fram och föll ner för honom och berättade för honom inför allt folket, varför hon hade rört vid honom och hur hon genast hade blivit botad.
48. Då sa han till henne: Dotter, var vid gott mod, din tro har helat* dig. Gå i frid. **KXII: frälst.*
49. Medan han ännu talade, kom någon från synagogföreståndarens *hus* och sa till honom: Din dotter är död. Besvära inte Mästaren.
Mark. 5:35.
50. Då Jesus hörde *detta* svarade han och sa till honom*: Frukta inte, bara tro, så ska hon bli helad.
**KXII: flickans far.*
51. Då han kom fram till huset tillät

han ingen att gå in*, utom Petrus och Jakob och Johannes samt flickans far och mor. *KXII tillägger: med honom/sig.

52. Och alla grät och jämrade sig över henne. Men han sa: Gråt inte, hon är inte död, utan sover.
53. Då hånskrattade de åt honom, för de visste att hon var död.
54. Men han drev ut alla och tog henne vid handen och ropade och sa: Flicka, stå upp! Joh. 11:11, 43.
55. Och hennes ande återvände och hon reste sig genast upp, och han sa till dem att ge henne något att äta.
56. Och hennes föräldrar förundrade sig mycket. Men han förbjöd dem att berätta för någon vad som hade hänt.

9 Kapitlet

Jesus sänder ut sina tolv lärjungar och mättar fem tusen män. Petrus bekännelse. Jesus förutsäger sitt lidande, sin död och uppståndelse. Jesus förklaras och botar en månadssjuk. Lärjungarnas strid om vem som är störst. Samariternas ogästvänlighet. Jesu efterföljd.

Sedan kallade Jesus samman sina tolv lärjungar och gav dem makt och auktoritet över alla onda andar* och till att bota sjukdomar.
Matt. 10:1. Mark. 3:3, 6:7. Luk. 6:13.
*Se not Matt. 8:28, 31.

2. Och han sände ut dem till att predika Guds rike och till att bota sjuka. Matt. 10:7.
3. Och han sa till dem: Ta inget med er på vägen, varken stavar eller väska eller bröd eller pengar, och ha inte heller två livklädnader.
Matt. 10:9. Mark. 6:8. Luk. 22:35.
4. Och vilket hus ni än besöker, så stanna där *tills ni* går vidare därifrån. Mark. 6:10. Luk. 10:5-6.
5. Och där de inte tar emot er, så gå bort från den staden, skaka även dammet* av era fötter, till ett vittne mot dem. Matt. 10:14. Mark. 6:11. Luk. 10:11. Apg. 13:51, 18:6. *KXII: stoftet.
6. Och de gick ut och vandrade genom byarna, predikade evangeliet och botade sjuka överallt.
7. När Herodes, tetrarken*, fick höra om allt det som gjordes av honom, så visste han inte vad han skulle tro, för några sa att Johannes hade uppstått från de döda,
Matt. 14:1. Mark. 6:14.
*Furste över fjärdedelen av ett land.
8. och andra att Elia har visat sig, och andra att det är någon av de gamla profeterna som har uppstått.
9. Men Herodes sa: Johannes har jag halshuggit. Vem är då denne, som jag hör sådant om? Och han önskade att få se honom.
10. Och apostlarna kom tillbaka och berättade för honom allt det de hade gjort. Då tog han dem med sig och gick avsides till en enslig plats, som ligger vid en stad som heter Betsaida. Matt. 14:13. Mark. 6:31-32. Joh. 6:1.
11. Då folket fick veta *detta* följde de efter honom. Och han tog emot dem och talade till dem om Guds rike och botade dem som hade behov av helande.
12. Men *när* dagen började lida mot sitt slut, då kom de tolv fram till honom och sa: Skicka iväg folket så att de kan gå bort till byarna och gårdarna här omkring och skaffa sig husrum och få något att äta,

eftersom vi är här på en enslig plats.
Matt. 14:15. Mark. 6:35. Joh. 6:5f.
13. Men han sa till dem: Ge ni dem att äta. Då sa de: Vi har inte mer än fem bröd och två fiskar, om vi inte ska gå bort och köpa mat till alla dessa människor.
14. För de var omkring femtusen män. Då sa han till sina lärjungar: Låt dem slå sig ner i grupper, femtio i varje.
15. Och de gjorde så och lät alla slå sig ner.
16. Därefter tog han de fem bröden och de två fiskarna och lyfte blicken mot himlen, välsignade och bröt dem och gav åt sina lärjungar för att de skulle lägga fram för folket.
17. Och alla åt och blev mätta. Sedan tog man upp de stycken som hade blivit över efter dem, tolv korgar.
18. Och det hände, *då* han var ensam och bad, att hans lärjungar var hos honom. Och han frågade dem och sa: Vem säger folket att jag är? Matt. 16:13. Mark. 8:27.
19. Då svarade de och sa: Johannes Döparen, men några *säger* Elia, och andra att det är någon av de gamla profeterna som har uppstått.
Matt. 14:2. Mark. 6:14.
20. Då sa han till dem: Men vem säger ni att jag är? Petrus svarade och sa: Guds Smorde*.
Joh. 6:69. **Grek. Kristus.*
21. Då talade han strängt till dem och befallde dem att inte säga detta till någon.
22. Och *han* sa: Människosonen måste lida mycket, och förkastas av de äldste och översteprästerna och de skriftlärda och bli dödad, men uppstå på tredje dagen.
Matt. 16:21. Mark. 8:31. Luk. 18:31.
23. Sedan sa han till alla: Om någon vill följa mig, måste han förneka sig själv och ta sitt kors på sig var dag och följa mig. Matt. 10:38, 16:24. Mark. 8:34. Luk. 14:27.
24. För den som vill rädda sitt liv, han ska mista det, men den som mister sitt liv för min skull, han ska rädda det. Matt. 10:39, 16:25. Mark. 8:35. Luk. 17:33. Joh. 12:25.
25. För vad hjälper det en människa, om hon vinner hela världen, men mister sig själv eller går förlorad?
26. För den som skäms för mig och mina ord, honom ska Människosonen skämmas för, när han kommer i sin och Faderns och de heliga änglarnas härlighet. Matt. 10:33. Mark. 8:38. Luk. 12:9. 2 Tim. 2:12. 1 Joh. 2:23.
27. Men sannerligen säger jag er: Det är några av dem som står här som inte ska smaka döden, förrän de får se Guds rike.
Matt. 16:28. Mark. 9:1.
28. Och det hände ungefär åtta dagar efter det att han hade sagt dessa ord, att han tog Petrus och Johannes och Jakob med sig och gick upp på berget för att be.
Matt. 17:1. Mark. 9:2.
29. Och medan han bad, blev hans ansikte förvandlat och hans kläder blev skinande vita.
30. Och se, två män talade med honom. Det var Mose och Elia.
31. De visade sig i härlighet och talade om hans bortgång, som han skulle fullborda i Jerusalem.
32. Men Petrus och de som var med honom sov djupt, och när de

vaknade upp, såg de hans härlighet och de två männen som stod tillsammans med honom. Dan. 8:18, 10:9.
33. Och det hände när dessa skulle skiljas från honom, att Petrus sa till Jesus: Mästare, det är gott för oss att vara här. Låt oss göra tre hyddor, en åt dig och en åt Mose och en åt Elia. Han visste inte vad han sa.
34. Medan han sa detta, kom en molnsky och överskuggade dem, och de blev förskräckta när de kom in i molnskyn.
35. Och ur molnskyn kom en röst, som sa: Denne är min älskade Son, hör honom! 5 Mos. 18:19. Jes. 42:1. Matt. 3:17, 17:5. Mark. 1:11, 9:7. Luk. 3:22. Apg. 3:22. Kol. 1:13. 2 Petr. 1:17.
36. Och i detsamma som rösten hördes, fann de Jesus vara ensam. Och de teg och berättade inget för någon vid den tiden av vad de hade sett. Matt. 17:9. Mark. 9:9.
37. Och det hände dagen därefter, när de kom ner från berget, att mycket folk mötte honom. Mark. 9:14.
38. Se, en man ur folkhopen ropade då och sa: Mästare, jag ber dig, se till min son, för han är mitt enda barn. Matt. 17:14.
39. Och se, en ande griper honom, och så skriker han plötsligt till, och den sliter i honom så att han tuggar fradga. Och det är knappt att den lämnar honom, sedan den misshandlat honom.
40. Jag bad då dina lärjungar att de skulle driva ut den, men de kunde inte.
41. Då svarade Jesus och sa: O du fördärvade släkte utan tro*. Hur länge ska jag vara hos er och stå ut med er? Hämta hit din son. *KXII: otrogna.
42. Och medan han ännu var på väg fram, kastade den onde anden omkull honom och slet och ryckte i honom. Men Jesus befallde strängt* den orene anden och helade pojken och gav honom tillbaka till hans far. *KXII: näpste.
43. Och alla blev överväldigade av Guds stora makt. Medan alla förundrade sig över allt det Jesus gjorde, sa han till sina lärjungar:
44. Öppna era öron för det jag *nu* säger er: För Människosonen ska bli överlämnad i människors händer. Matt. 16:21, 17:22. Mark. 9:31. Luk. 24:7.
45. Men de förstod inte det han sa, för det var fördolt för dem så att de inte kunde förstå det. Och de vågade inte fråga honom om det han hade sagt. Mark. 9:32. Luk. 2:50, 18:34.
46. Och bland dem kom frågan upp *om* vem som var störst bland dem. Matt. 18:1. Mark. 9:33-34. Luk. 22:24.
47. Då Jesus såg deras hjärtans tankar, tog han ett barn och ställde det bredvid sig
48. och sa till dem: Den som tar emot detta barn i mitt namn tar emot mig. Och den som tar emot mig tar emot honom som har sänt mig. För den som är minst bland er alla, han ska bli stor. Matt. 18:5, 23:11. Mark. 9:37. Luk. 10:16, 14:11, 18:14. Joh. 13:20.
49. Då svarade Johannes och sa: Mästare, vi såg en som drev ut onda andar* i ditt namn, och vi förbjöd honom det, eftersom han inte följer med oss. Mark. 9:38. *Se not Matt. 8:28, 31.

50. Men Jesus sa till honom: Förbjud *honom* inte, för den som inte är emot oss, han är för oss.
Matt. 12:30. Mark. 9:40. Luk. 11:23.
51. Och det hände när tiden var inne att han skulle bli upptagen, att han vände sitt ansikte mot Jerusalem för att gå dit. Mark. 16:19. Apg. 1:2.
52. Och *han* sände budbärare framför sig, och de gick iväg och kom in i en samaritisk by för att förbereda åt honom.
53. Men de tog inte emot honom, eftersom han hade vänt sitt ansikte för att gå mot Jerusalem. Joh. 4:4, 9.
54. Då hans lärjungar Jakob och Johannes såg *det*, sa de: Herre, vill du *att* vi ska befalla eld att komma ner från himlen och förtära dem, som också Elia gjorde? 2 Kon. 1:10f.
55. Men han vände sig om och tillrättavisade dem och sa: Ni vet inte av vilken ande ni är.
56. För Människosonen har inte kommit för att förgöra människoliv, utan för att frälsa *dem*. Och de gick till en annan by. Joh. 3:17, 12:47.
57. Och det hände medan de vandrade vägen fram, att någon sa till honom: Herre, jag vill följa dig vart du än går. Matt. 8:19.
58. Då sa Jesus till honom: Rävarna har lyor och himlens fåglar *har* bon, men Människosonen har inte någon plats där han kan vila sitt huvud.
59. Och han sa till en annan: Följ mig. Men han sa: Herre, låt mig först gå och begrava min far.
Matt. 8:21-22.
60. Då sa Jesus till honom: Låt de döda begrava sina döda, men gå du och predika Guds rike.
61. Och ytterligare en annan sa: Herre, jag vill följa dig, men låt mig först gå och ta farväl av dem som är *hemma* i mitt hus. 1 Kon. 19:20.
62. Men Jesus sa till honom: Ingen som sätter sin hand till plogen och ser sig tillbaka är lämplig för Guds rike.

10 Kapitlet

Jesus sänder ut sjuttio lärjungar. Den barmhärtige samariten. Marta och Maria.

Därefter utsåg Herren också sjuttio andra och sände dem framför sig, två och två, till varje stad och plats dit han själv tänkte komma.
2. Så sa han till dem: Skörden *är* verkligen stor, men arbetarna *är* få. Be därför skördens Herre att han sänder ut arbetare till sin skörd.
Matt. 9:37. Joh. 4:35. 2 Thess. 3:1.
3. Gå ut. Se, jag sänder er såsom lamm mitt bland vargar. Matt. 10:16.
4. Bär ingen penningpung, ingen lädersäck, inte heller sandaler, och hälsa inte på någon under vägen.
2 Kon. 4:29. Matt. 10:9. Mark. 6:8. Luk. 9:3, 22:35.
5. Men i vilket hus ni än kommer in i, så säg först: Frid *vare* över detta hus. Matt. 10:12. Mark. 6:10.
6. Och om fridens barn finns där, så ska er frid vila över det, men om inte, så ska den vända tillbaka till er.
7. Och stanna i det huset, ät och drick vad de har att ge, för arbetaren är värd sin lön. Flytta inte från hus till hus. 3 Mos. 19:13. 5 Mos. 24:14. 5 Mos. 25:4. Matt. 10:11. 1 Kor. 9:4. 1 Tim. 5:18.

8. Och i varje stad ni kommer in i, där de tar emot er, så ät vad som sätts fram åt er,
9. och bota de sjuka som finns där och säg till dem: Guds rike har kommit er nära. Matt. 3:2, 4:17.
10. Men i varje stad ni kommer in i, där de inte tar emot er, så gå ut på dess gator och säg: Matt. 10:14. Mark. 6:11. Luk. 9:5. Apg. 13:51, 18:6.
11. Till och med dammet som fastnat vid oss från er stad, skakar vi av oss mot er. Men det ska ni veta, att Guds rike har kommit er nära.
12. Men* jag säger er, att på den dagen ska det bli lindrigare för Sodom än för den staden.
**KXII utelämnar: Men.*
13. Ve dig, Korasin! Ve dig, Betsaida! För hade sådana underverk blivit gjorda i Tyrus och Sidon, som blivit gjorda i er, så hade de för länge sedan omvänt* sig och suttit i säck och aska. Matt. 11:21.
**KXII: gjort syndabättring. Alt. övers. gjort sinnesändring, ångrat sig.*
14. Men för Tyrus och Sidon ska det bli lindrigare vid domen än för er.
15. Och du Kapernaum, som har varit upphöjd ända till himlen, ska bli nedstörtad ända till dödsriket*. **Grek. Hades. KXII: helvetet.*
16. Den som lyssnar till er lyssnar till mig, och den som förkastar er förkastar mig. Och den som förkastar mig, *han* förkastar honom som har sänt mig. Matt. 10:40. Mark. 9:39. Luk. 9:48. Joh. 13:20. 1 Thess. 4:8.
17. Och de sjuttio kom tillbaka med glädje och sa: Herre, till och med de onda andarna* lyder oss i ditt namn. **Se not Matt. 8:28, 31.*
18. Då sa han till dem: Jag såg Satan falla ner från himlen såsom en blixt. Upp. 12:8-9.
19. Se, jag ger er makt att trampa på ormar och skorpioner och på fiendens hela styrka, och inget ska på något sätt kunna skada er. Mark. 16:18. Apg. 28:5.
20. Men, gläd er inte över att andarna är er underdåniga, utan gläd er hellre* över att era namn är skrivna i himlen. 2 Mos. 32:32. Jes. 4:3. Fil. 4:3. Upp. 13:8.
**KXII utelämnar: hellre.*
21. I samma stund fröjdade sig Jesus i anden och sa: Jag prisar dig, Fader, himlens och jordens Herre, för att du har dolt detta för de visa och kloka men uppenbarat det för dem som är som barn*. Ja, Fader, så har varit välbehagligt för dig. Jes. 29:14. Matt. 11:25.1 Kor. 1:19, 26, 2:6-7.
**Alt. övers. spädbarnen.*
22. Allt har överlämnats åt mig av min Fader. Och ingen vet vem Sonen är, utom Fadern, inte heller vem Fadern är, utom Sonen och den som Sonen vill uppenbara det för. Ps. 8:7. Matt. 11:27, 28:18. Joh. 1:18, 3:35, 6:46, 10:15, 14:8-9, 17:2. 1 Kor. 15:27. Ef. 1:21-22. Fil. 2:9. Hebr. 2:8.
23. Och han vände sig till sina lärjungar när de var ensamma och sa: Saliga* *är* de ögon som ser det ni ser. Matt. 13:16. **Alt. övers. välsignade.*
24. För jag säger er: Många profeter och kungar önskade att få se det ni ser, men fick inte se det, och höra det ni hör, men fick inte höra *det*. 1 Petr. 1:10.
25. Och se, en laglärd stod upp och ville sätta honom på prov och sa: Mästare, vad ska jag göra för att ärva evigt liv? Matt. 22:35. Mark. 10:17, 12:28.
26. Då sa han till honom: Vad står

det skrivet i lagen? Hur läser du?
27. Och han svarade och sa: Du ska älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta och av hela din själ och av hela din kraft och av hela ditt förstånd, och din nästa som dig själv.
3 Mos. 19:18. 5 Mos. 6:5, 10:12, 30:6. Rom. 13:9. Gal. 5:14. Jak. 2:8.
28. Då sa han till honom: Du svarade rätt. Gör det, så får du leva.
3 Mos. 18:5. Hes. 20:11, 13.
29. Då ville han rättfärdiga sig själv och sa till Jesus: Och vem är min nästa?
30. Då svarade Jesus och sa: En man var på väg ner från Jerusalem till Jeriko och råkade ut för rövare, som tog av honom kläderna och misshandlade *honom* och lämnade *honom* där halvdöd.
31. Och en präst råkade komma ner samma väg och när han fick se honom, gick *han* förbi på andra sidan.
32. Och på samma sätt en levit. När han kom till platsen, gick *han fram* och såg *på honom* och gick förbi på andra sidan.
33. Men en samarit som var på resa kom dit där han var. Och när han såg honom, fylldes han av medlidande
34. och gick fram *till honom*, förband hans sår och hällde olja och vin i dem. Sedan lyfte han upp honom på sitt eget lastdjur och förde honom till ett värdshus och skötte om honom.
35. Dagen därpå när han skulle fortsätta* tog han fram två denarer** och gav *dem* till värden och sa till honom: Sköt om honom, och kostar det dig mer ska jag betala dig när jag kommer tillbaka.
**KXII: när han for dädan.*
***En denar motsvarar en dagslön. KXII: penningar.*
36. Så, vilken av dessa tre anser du har varit den mannens nästa som hade råkat ut för rövare?
37. Då svarade han: Den som visade honom barmhärtighet. Då sa Jesus till honom: Gå du och gör på samma sätt.
38. Och det hände när de gick vidare, att han kom in i en by, och en kvinna vid namn Marta tog emot honom i sitt hem.
Joh. 11:1, 12:1.
39. Och hon hade en syster som hette Maria, som satt vid Jesu fötter och hörde på hans ord.
Apg. 22:3.
40. Men Marta var mycket upptagen av allt tjänande. Och hon kom till *honom* och sa: Herre, bryr du dig inte om att min syster har lämnat mig ensam att ordna med allt? Säg därför till henne att hon hjälper mig.
41. Men Jesus svarade och sa till henne: Marta, Marta, du är bekymrad och oroar dig för många saker.
42. Men bara ett är nödvändigt, och Maria har valt den goda delen, som inte ska tas ifrån henne.

11 Kapitlet

Jesus undervisar om bönen, och driver ut en ond ande. Judarnas bitterhet mot Jesus. Jesu verop över de skriftlärda och fariseerna.

Därefter hände det medan han var på ett ställe och bad och hade avslutat sin bön, att en av hans lärjungar sa till honom: Herre, lär oss att be såsom också Johannes lärde sina lärjungar.
2. Då sa han till dem: När ni ber, så säg: Fader vår, som är i himlarna, helgat vare ditt namn. Låt ditt rike komma. Ske din vilja, såsom i himlen, så också på jorden.
Matt. 6:9f.
3. Ge oss var dag vårt dagliga bröd,
4. och förlåt oss våra synder, för också vi förlåter alla som är oss skyldiga. Och för oss inte in i frestelse, utan fräls oss från det onda.
5. Och han sa till dem: Om någon av er har en vän, och han går till honom mitt i natten och säger till honom: Käre vän, låna mig tre bröd, Luk. 18:1.
6. för min vän har kommit resande till mig, och jag har ingenting att sätta fram åt honom.
7. Och den andre som är innanför svarar och säger: Stör mig inte. Dörren är redan stängd, och mina barn och jag har gått och lagt oss. Jag kan inte stå upp och ge dig något.
8. Jag säger er: Även om han inte står upp och ger honom det därför att han är hans vän, så kommer han trots det att stå upp och ge honom så mycket han behöver, därför att den andre är så enträgen.
9. Likaså säger jag er: Be och ni ska få, sök och ni ska finna, bulta och det ska öppnas för er. Matt. 7:7.
Matt. 21:22. Mark. 11:24. Joh. 14:13.
Joh. 16:23-24. Jak. 1:5-6. 1 Joh. 3:22.
10. För var och en som ber, han får, och den som söker, han finner, och för den som bultar ska det öppnas.
11. Och vem bland er är den far, som när *hans* son ber honom om ett bröd, ger honom en sten, eller om *han ber om* en fisk, ger honom en orm i stället för en fisk,
Matt. 7:9.
12. eller om han ber om ett ägg, räcker honom en skorpion?
13. Om nu ni, som är onda, vet hur ni ska ge era barn goda gåvor, hur mycket mer ska inte *er* himmelske Fader ge *den* Helige Ande åt dem som ber honom?
14. Och han drev ut en ond ande*, och den var stum. Och det hände, när den onde anden* hade farit ut, att den stumme talade, och folket var förundrade. Matt. 9:32, 12:22.
**Se not Matt. 8:28, 31.*
15. Men några av dem sa: Han driver ut onda andar* med Beelsebul, de onda andarnas furste.
Matt. 12:24. Mark. 3:22. **Se not Matt. 8:28, 31.*
16. Och andra ville sätta *honom* på prov och begärde ett tecken från himlen av honom. Matt. 12:38, 16:1.
17. Men han visste deras tankar och sa till dem: Varje rike som kommer i strid med sig självt blir ödelagt, och en familj som är splittrad med sig själv faller.* Matt. 12:25.
Mark. 3:24. **KXII: hus faller på hus.*
18. Om nu också Satan har kommit

i strid med sig själv, hur kan då hans rike bestå? För ni säger att jag driver ut onda andar* med Beelsebul. *Se not Matt. 8:28, 31.

19. Men om jag driver ut onda andar* med Beelsebul, med vem driver då era söner ut *dem*? De kommer därför att vara era domare. *Se not Matt. 8:28, 31.

20. Men om det är med Guds finger jag driver ut onda andar*, då har Guds rike kommit till er. *Se not Matt. 8:28, 31.

21. När en stark beväpnad *man*, bevakar sin gård får hans ägodelar vara i fred. Matt. 12:29.

22. Men om en starkare kommer över honom och besegrar honom, då tar han ifrån honom alla vapen som han litade på och fördelar hans byte. Jes. 53:12. Kol. 2:15.

23. Den som inte är med mig är emot mig, och den som inte samlar med mig, han skingrar. Matt. 12:30.

24. När den orene anden har farit ut ur en människa, vandrar han omkring i torra trakter, söker efter vila och när han inte finner någon, säger han: Jag vill vända tillbaka till mitt hus som jag lämnade. Matt. 12:43.

25. Och när han kommer dit, finner han *det* städat och pyntat.

26. Då går han iväg och tar med sig sju andra andar, som är värre än han själv, och de går in och bor där, och för den människan blir det sista värre än det första. Joh. 5:14. Hebr. 6:4, 10:26. 2 Petr. 2:20.

27. Och det hände medan han sa detta, att en kvinna i folkskaran höjde sin röst och sa till honom: Välsignat* *är* det moderliv som har burit dig och de bröst som ammat dig. *KXII: saligt.

28. Men han sa: Säg hellre: Välsignade* *är de* som hör Guds ord och bevarar det. Matt. 7:21. Rom. 2:13. Jak. 1:22. *KXII: saliga.

29. Och då folket strömmade till, började han tala: Detta är en ond generation*. Den begär tecken, men den ska inte få något annat tecken än profeten Jonas tecken. Jon. 2:1. Matt. 12:39, 16:4.*KXII: släkte.

30. För såsom Jona var ett tecken för folket i Nineve, så ska också Människosonen vara det för denna generation.

31. Drottningen från Södern ska stå upp vid domen* tillsammans med männen av denna generation och fördöma dem, för hon kom från världens ände för att höra Salomos visdom, och se, här *är* en som är större än Salomo. 1 Kon. 10:1. 2 Krön. 9:1. Matt. 12:42. *Grek. krísis, vilket även betyder rättvisan.

32. Män från Nineve ska stå upp vid domen med denna generation och fördöma den, för de omvände* sig vid Jonas predikan, och se, här *är* en som är större än Jona. Jon. 3:5. *KXII: gjorde bättring. Alt. övers. gjorde sinnesändring, ångrade sig.

33. Ingen tänder ett ljus och sätter det på en undangömd plats eller under skäppan*, utan på ljusstaken, för att de som kommer in ska se ljuset. Matt. 5:15. Mark. 4:21. Luk. 8:16. *Ett sädesmått av trä.

34. Ögat är kroppens ljus. Så när ditt öga är friskt får också hela din kropp ljus, men när det är dåligt *är* också din kropp i mörker. Matt. 6:22.

35. Se därför till, att ljuset som är i dig inte är mörker.

36. Om nu hela din kropp *är* helt upplyst och inte har någon mörk del så är den helt och hållet ljus, såsom när en lampa lyser på dig med sitt klara sken.

37. När *han* talade, frågade en viss farisé honom om han ville äta med honom. Då gick han in och lade sig till bords.

38. Men farisén blev förvånad när han såg att han inte tvättade sig före måltiden. Mark. 7:3.

39. Då sa Herren till honom: Ni fariseer, ni gör nu utsidan av bägaren och fatet rent, men ert inre är fullt av rovgirighet och ondska.
Matt. 23:25-26. Tit. 1:15.

40. *Ni* dårar, *den* som gjorde det yttre har han inte också gjort det inre?

41. Men ge hellre som gåva* *av* det som ni har, och se, då är allt rent för er. Jes. 58:7. Luk. 12:33. **KXII: allmosa.*

42. Men ve er, ni fariseer, för ni ger tionde av mynta och ruta* och alla slags kryddväxter, men domen** och Guds kärlek bryr ni er inte om. Detta borde *ni* göra, utan att försumma det andra. 4 Mos. 18:21.
1 Sam. 15:22. Hos. 6:6.
Mika 6:8. Matt. 9:13, 12:7, 23:23.
**En starkt doftande kryddväxt. **Alt. övers. rättvisan.*

43. Ve er, ni fariseer, för ni älskar de främsta platserna i synagogorna och vill bli hälsade på torget.
Matt. 23:6. Mark. 12:38. Luk. 20:46.

44. Ve er, ni skriftlärda och fariseer, *ni* hycklare, för ni är som gravar som inte syns, som människorna trampar på utan att veta om det.
Matt. 23:27.

45. Då tog en av de laglärda till orda och sa till honom: Mästare, när du säger så, förolämpar du även oss.

46. Då sa han: Ve också er, *ni* laglärda, för ni lägger på människorna bördor som är svåra att bära, men själva rör ni inte bördorna med ett enda av era fingrar. Jes. 10:1.
Matt. 23:4. Apg. 15:10.

47. Ve er, ni som bygger upp profeternas gravar, som era fäder dödade. Matt. 23:29.

48. Så vittnar ni om att ni gillar era fäders gärningar, för de dödade verkligen dem och ni bygger deras gravar.

49. Därför har också Guds vishet sagt: Jag ska sända profeter och apostlar till dem, och *en del* av dem ska de döda och förfölja,
Jer. 7:25, 25:4. Matt. 23:34. Luk. 10:3. Joh. 16:2.
Apg. 7:51-52. 2 Kor. 4:8f. Hebr. 11:36.

50. för att alla profeters blod, som blev utgjutet från världens skapelse, ska utkrävas av detta släkte,
Matt. 23:35.

51. från Abels blod till Sakarias blod, som dödades mellan altaret och templet. Ja, jag säger er: Det ska utkrävas av detta släkte.
1 Mos. 4:8. 2 Krön. 24:20-21.

52. Ve er, ni laglärda, för ni har tagit bort nyckeln till kunskapen. Själva har ni inte gått in, och de som ville gå in har ni hindrat. Matt. 23:13.

53. När han sa detta till dem, började de skriftlärda och fariseerna att angripa *honom* och fråga ut honom om många saker.

54. De vaktade på honom och sökte efter att kunna sätta fast honom för något han sagt som de kunde anklaga honom för.

12 Kapitlet

Jesus varnar för fariseernas surdeg, för synd mot den Helige Ande, för girighet och världslig omsorg, uppmanar till vaksamhet, trohet och försonlighet.

Under tiden hade människor samlats i tiotusental, så att *de* höll på att trampa ner varandra. Han började tala, först *och främst* till sina lärjungar: Akta er för fariseernas surdeg, vilket är hyckleri.
Matt. 16:6. Mark. 8:15.

2. För ingenting är dolt som inte ska bli uppenbarat, eller gömt som inte ska bli känt. Job 12:22. Matt. 10:26. Mark. 4:22. Luk. 8:17.

3. Därför ska allt vad ni har sagt i mörkret bli hört i ljuset, och det ni har viskat i örat i enrum* ska ropas ut på taken. **KXII och ordagrant: kamrarna.*

4. Och jag säger till er, mina vänner: Frukta inte för *dem* som dödar kroppen och sedan inte har makt att göra något mer. Jer. 1:8. Matt. 10:28. 1 Petr. 3:14.

5. Men jag vill visa er vem ni ska frukta: Frukta honom, som sedan han har dödat, har makt att kasta i helvetet*. Ja, jag säger er: Honom ska ni frukta. **Grek. gehenna.*

6. Säljs inte fem sparvar för två kopparmynt*? Och inte en enda av dem är glömd inför Gud.
Matt. 10:29. **Grek. as. Motsvarar 1/16 denar.*

7. Ja, till och med alla hårstrån på ert huvud är räknade. Frukta därför inte. Ni är mer värda än många sparvar. 1 Sam. 14:45. 2 Sam. 14:11. 1 Kon. 1:52. Luk. 21:18. Apg. 27:34.

8. Men jag säger er: Den som bekänner mig inför människorna, honom ska också Människosonen bekänna inför Guds änglar.
Matt. 10:32. Mark. 8:38. Luk. 9:26. 2 Tim. 2:12. 1 Joh. 2:23.

9. Men den som förnekar mig inför människorna ska bli förnekad inför Guds änglar.

10. Och den som säger något mot Människosonen, han ska få det förlåtet, men den som hädar den Helige Ande ska inte få det förlåtet.
Matt. 12:31. Mark. 3:28. 1 Joh. 5:16.

11. När de nu drar er fram inför synagogor och makthavare och myndigheter, så ska ni inte bekymra er för hur ni ska försvara er eller vad ni ska säga. Matt. 10:19. Mark. 13:11. Luk. 21:14.

12. För den Helige Ande ska i samma stund låta er veta vad ni ska säga.

13. Då sa en i folkskaran till honom: Mästare, säg åt min bror att dela arvet med mig.

14. Men han sa till honom: Människa, vem har satt mig till domare eller till att skifta mellan er?

15. Och han sa till dem: Ta er till vara och akta er för girigheten, för en människas liv beror inte på att hon har överflöd på ägodelar.
1 Tim. 6:7-8.

16. Och han berättade en liknelse för dem och sa: En rik man hade mark som gav goda skördar.

17. Då tänkte han för sig själv och sa: Vad ska jag göra? För jag har inte någon plats där jag kan samla allt jag skördar.

18. Och han sa: Detta ska jag göra: Jag ska riva ner mina lador och bygga upp större, och där ska jag

samla in all min säd och mina ägodelar.
19. Sedan ska jag säga till min själ: Själ, du har förvarat mycket gott för många år. Slå dig nu till ro. Ät, drick *och* var glad. Pred. 11:9. 1 Kor. 15:32. Jak. 5:5.
20. Men Gud sa till honom: *Du* oförståndige*, i denna natt ska din själ utkrävas av dig. Vem ska då få det du har skaffat dig? Job 20:22, 27:8. Ps. 39:7, 52:7. Jer. 17:11.
**KXII: Du dåre.*
21. Så går det med den som samlar skatter åt sig själv, men inte är rik inför Gud. 1 Tim. 6:9, 18.
22. Och han sa till sina lärjungar: Därför säger jag er: Bekymra er inte för ert liv, vad ni ska äta, inte heller för er kropp, vad ni ska klä er med. Ps. 55:23. Matt. 6:25. Fil. 4:6. 1 Petr. 5:7.
23. Livet är mer än maten, och kroppen *mer* än kläderna.
24. Se på korparna, för de varken sår eller skördar. De har inte heller förrådshus eller lada, och ändå föder Gud dem. Hur mycket mer värda är inte ni än fåglarna? Job 39:3. Ps. 147:9. Matt. 10:31.
25. Och vem av er kan med sin omsorg lägga en enda aln till sin livslängd*? Matt. 6:27. **KXII och KJV: längd.*
26. Om ni inte ens förmår att göra det allra minsta, varför bekymrar ni er för allt det andra?
27. Se på liljorna, hur de växer. De arbetar inte och inte heller spinner de. Men jag säger er: Inte ens Salomo i all sin härlighet var klädd som en av dem.
28. Och om nu Gud kläder gräset på marken, vilket i dag står och i morgon kastas i ugnen, hur mycket mer *ska han* då inte *klä* er, ni klentrogna*? **Dvs: med lite tro.*
29. Sök därför inte efter vad ni ska äta eller dricka, och var inte oroliga*, **KXII: far inte i höjden.*
30. för efter allt detta söker hedningarna i världen, men er Fader vet att ni behöver detta.
31. Utan sök efter Guds rike, så ska ni få allt detta också.
32. Frukta inte du lilla hjord, för det är er Faders goda vilja att ge er riket. Matt. 11:25-26.
33. Sälj vad ni har och ge en gåva*. Skaffa er penningpungar som inte slits ut, en skatt i himlen som aldrig sinar, dit ingen tjuv når och inte heller mal förstör. Matt. 6:20, 19:21. Luk. 16:9. Apg. 2:45, 4:34. 1 Tim. 6:19.
**KXII: allmosa.*
34. För där er skatt är, där kommer också ert hjärta att vara.
35. Spänn bältet om midjan* och håll lamporna brinnande. Ef. 6:14. 1 Petr. 1:13.
**Ett bildligt uttryck som uppmanar till förberedelse för handling. KXII: Låt era länder vara omgjordade.*
36. Och var ni lika människor som väntar på sin herre, när han återvänder från bröllopet, för att genast kunna öppna för honom, när han kommer och knackar på.
37. Saliga* *är* de tjänare som deras herre finner vakande då *han* kommer. Sannerligen säger jag er: Han ska fästa upp sina kläder och låta dem ligga till bords, och *han* ska gå fram och tjäna dem.
**Alt. övers. välsignade.*
38. Och om han kommer i den andra nattväkten eller i den tredje nattväkten och finner *dem* göra så, saliga är de tjänarna. Matt. 24:42.

39. Men detta ska ni veta, att om husägaren visste vilken stund tjuven skulle komma, så skulle han ju vaka och inte tillåta att någon bröt sig in i hans hus. Matt. 24:43. 1 Thess. 5:2. 2 Petr. 3:10. Upp. 3:3, 16:15.

40. Var därför också ni redo, för i den stund som ni inte tänker er, kommer Människosonen. Matt. 24:44, 25:13. Mark. 13:33. Luk. 21:34. 1 Thess. 5:6.

41. Då sa Petrus till honom: Herre, talar du denna liknelse till oss eller till alla andra också?

42. Och Herren svarade: Var finner man en trogen och klok förvaltare, som hans herre kan sätta över sitt tjänstefolk för att ge dem deras mat i rätt tid? Matt. 24:45. 1 Kor. 4:2.

43. Salig *är* den tjänaren som hans herre finner göra så då han kommer.

44. Sannerligen säger jag er: Han ska sätta honom över allt han äger.

45. Men om den tjänaren säger i sitt hjärta: Det dröjer innan min herre kommer igen, och han börjar slå tjänarna och tjänarinnorna och äta och dricka så att han blir berusad,

46. så ska den tjänarens herre komma en dag då han inte väntar det, och en stund då han inte anar det, och han ska hugga honom i stycken och ska ge *honom* hans lott bland de trolösa*. Matt. 24:51. *KXII: otrogna. Alt. övers. utan tro.

47. Och den tjänaren som visste sin herres vilja och inte beredde sig och inte heller gjorde efter hans vilja, han ska straffas med många *slag*. Jak. 4:17.

48. Men den som inte visste den och ändå gjorde det som förtjänar slag, han ska straffas med få *slag*. Var och en som har fått mycket, av honom ska det krävas mycket. Och den som har blivit betrodd med mycket, av honom ska det utkrävas så mycket mer.

49. Jag har kommit för att tända en eld på jorden, och hur gärna vill jag inte att den redan brann?

50. Men jag måste döpas med ett dop, och hur våndas jag inte tills det är fullbordat. Matt. 20:22. Mark. 10:38.

51. Tror ni att jag har kommit för att sända fred på jorden? Nej, säger jag er, utan snarare splittring. Matt. 10:34.

52. För härefter ska fem i ett hus vara splittrade, tre mot två och två mot tre,

53. far mot son och son mot far, mor mot dotter och dotter mot mor, svärmor mot sonhustru och sonhustru mot svärmor. Mika 7:6. Matt. 10:35.

54. Och han sa också till folket: När ni ser ett moln stiga upp i väster, säger ni genast: Det kommer regn, och det blir så. Matt. 16:2.

55. Och när det blåser sydlig vind, säger ni: Det blir varmt, och det blir så.

56. *Ni* hycklare, himlens och jordens utseende förstår ni att tyda, men hur kommer det sig att ni inte tyder den här tiden?

57. Varför avgör ni då inte själva vad som är rätt?

58. För när du är på väg till en domstol med din motpart, så gör vad du kan under vägen för att förlikas med honom, så att han inte drar

dig inför domaren, och domaren överlämnar dig åt rättstjänaren och rättstjänaren kastar dig i fängelse.
Ords. 25:8. Matt. 5:25.

59. Jag säger dig: Du ska inte komma ut därifrån, förrän du har betalat till sista öret*.
*Grek. lepton. Judarnas minsta myntenhet. Motsvarar en åttondels as.

13 Kapitlet

Jesus kallar till omvändelse, framställer liknelsen om fikonträdet, botar en kvinna på sabbaten, framställer liknelsen om Guds rike, klagar över Jerusalem.

Men vid samma tillfälle kom några som berättade för honom om de galileer, vilkas blod Pilatus hade blandat med deras offer.

2. Då svarade Jesus och sa till dem: Tror ni, att dessa galileer var större syndare än alla andra galileer, eftersom de fick lida detta?

3. Nej, säger jag er, men om ni inte omvänder* er, ska ni alla på samma sätt gå förlorade. *KXII: bättren er. Alt. övers. gör sinnesändring, ångrar er.

4. Eller de arton som tornet i Siloam föll på och dödade, tror ni att de var större syndare än alla andra människor som bor i Jerusalem?

5. Nej, säger jag er. Men om ni inte omvänder* er, ska ni alla på samma sätt gå förlorade. *KXII: bättren er. Alt. övers. gör sinnesändring, ångrar er.

6. Han berättade också denna liknelse: En man hade ett fikonträd planterat i sin vingård och han kom och sökte frukt på det, men fann *ingen*. Jes. 5:2. Matt. 21:19.

7. Då sa han till vinodlaren: Se, i tre år har jag kommit och sökt frukt på detta fikonträd utan att finna någon. Hugg ner det. Varför ska det också få suga ut jorden?

8. Men han svarade och sa till honom: Herre, låt det stå kvar även i år, tills jag har grävt omkring det och gödslat *det*.

9. Kanske det då ska bära frukt. Men om inte, kan du därefter hugga ner det.

10. Och han undervisade i en av synagogorna på sabbaten.

11. Och se, där var en kvinna som hade haft en sjukdomsande i arton år, och var krokryggig och kunde inte räta på sig helt.

12. Men när Jesus såg henne, kallade han *henne* till *sig* och sa till henne: Kvinna, du är fri från din sjukdom,

13. och han lade händerna på henne, och genast rätade hon på sig och prisade Gud.

14. Men synagogföreståndaren, som var vred över att Jesus botade på sabbaten, tog till orda och sa till folket: Det är sex dagar på vilka man ska arbeta. Kom därför för att bli botade på dem och inte på sabbatsdagen. 2 Mos. 20:9. 5 Mos. 5:13. Hes. 20:12.

15. Då svarade Herren honom och sa: Hycklare, löser inte var och en av er på sabbaten sin oxe eller åsna från krubban och leder bort för att vattna *den*? Matt. 12:1f. Mark. 3:2. Luk. 6:7, 14:5. Joh. 7:23.

16. Och denna *kvinna*, som är en Abrahams dotter, och som Satan har hållit bunden – tänk på det – *nu*

i arton år, borde hon inte få bli löst från denna boja på sabbatsdagen?
17. När han hade sagt detta skämdes alla hans motståndare, och allt folket gladde sig över allt det underbara som gjordes genom honom.
18. Sedan sa han: Vad är Guds rike likt? Och med vad ska jag likna det?
19. Det är likt ett senapskorn, som en man tog och planterade i sin trädgård. Och det växte och blev ett stort träd, och himlens fåglar byggde bon bland grenarna.
Matt. 13:31. Mark. 4:30.
20. Och han sa på nytt: Vad ska jag likna Guds rike med?
21. Det är likt en surdeg, som en kvinna tog och gömde i tre mått mjöl tills alltsammans blev syrat.
Matt. 13:33.
22. Och han vandrade genom städer och byar och undervisade på sin färd mot Jerusalem. Matt. 9:35.
Mark. 6:6. Luk. 9:51.
23. Och någon sa till honom: Herre, är de få som blir frälsta? Då sa han till dem:
24. Kämpa för att komma in genom den trånga porten. För jag säger er, många ska söka att komma in men ska inte kunna det. Matt. 7:13.
25. När väl husets herre har stigit upp och stängt dörren, och ni står utanför och börjar bulta på dörren och säger: Herre, Herre, öppna för oss, så ska han svara och säga till er: Jag känner er inte, varifrån är ni? Matt. 7:21, 25:11-12.
26. Då ska ni börja säga: Vi åt och drack med dig, och du undervisade på våra gator.
27. Men han ska säga: Jag säger er, jag känner er inte, varifrån är ni? Gå bort ifrån mig, alla *ni* arbetare i orättfärdighetens* *tjänst*.
Ps. 6:9. Matt. 7:23, 25:41. **KXII: ogärningsmän.*
28. Där ska vara gråt och tandagnisslan, när ni ser Abraham, Isak och Jakob och alla profeterna i Guds rike, men ni själva har blivit utkastade. Matt. 8:12, 13:42, 24:51.
29. Och de ska komma från öster och väster och från norr och söder och sitta till bords i Guds rike.
Jes. 2:2-3. Mal. 1:11. Matt. 8:11.
30. Och se, några av de sista ska bli de första och några av de första ska bli de sista. Matt. 19:30, 20:16.
Mark. 10:31.
31. Samma dag kom några fariseer fram och sa till honom: Gå härifrån och lämna denna plats, för Herodes vill döda dig.
32. Då sa han till dem: Gå och hälsa den räven: Se, jag driver ut onda andar* och botar i dag och i morgon, och på tredje *dagen* är jag färdig. **Se not Matt. 8:28, 31.*
33. Likväl måste jag vandra vidare i dag och i morgon och övermorgon, för det kan inte ske att en profet dödas någon annanstans än i Jerusalem.
34. Jerusalem, Jerusalem, du som dödar profeterna och stenar dem som är sända till dig! Hur ofta har jag inte velat samla dina barn, så som hönan *samlar* sina kycklingar under *sina* vingar! Men ni ville inte!
Ps. 17:8, 91:4. Jes. 31:5.
Jer. 7:13. Matt. 23:37.

35. Se, ert hus ska lämnas öde åt er. Och sannerligen* säger jag er: Ni ska inte se mig förrän *den tid* kommer, då ni säger: Välsignad *är* han som kommer i Herrens namn.
Ps. 69:26, 118:26. Jer. 7:34. Mika 3:12. Matt. 23:38. Luk. 19:38.
**KXII utelämnar: sannerligen.*

14 Kapitlet

Jesus botar på sabbaten en man som led av vatten i kroppen, undervisar om ödmjukhet och människokärlek, framställer liknelsen om den stora måltiden och villkoren för det sanna lärjungaskapet.

Därefter hände det, då han gick in i huset till en av fariseernas ledare för att äta en måltid på en sabbat, att de iakttog honom noga. Matt. 12:10.
2. Och se, en man som led av vatten i kroppen stod framför honom.
3. Då började Jesus tala och sa till de laglärda och fariseerna: Är det tillåtet att bota någon på sabbaten?
4. Men de teg. Då tog han *honom* till sig och botade honom och lät honom gå.
5. Och han tog till orda och sa till dem: Om någon av er har en åsna eller en oxe som faller i en brunn, går han inte då genast och drar upp den även på sabbatsdagen?
2 Mos. 23:12. Luk. 13:15.
6. Och de kunde inte svara honom på detta.
7. När han märkte hur de som var bjudna valde de främsta platserna, berättade han för dem en liknelse, och sa till dem:
8. När du blir bjuden av någon till bröllop så sätt dig inte på den främsta platsen, för kanske finns det någon bland de bjudna som är mera ansedd än du. Ords. 25:6-7.
9. Och när han kommer som har bjudit både dig och honom och säger till dig: Lämna plats åt honom, då måste du med skam inta den nedersta platsen.
10. Nej, när du är bjuden så gå och sätt dig på den nedersta platsen, så att han som har bjudit dig kan säga till dig när han kommer: *Min* vän, flytta dig högre upp. Då blir du hedrad inför dem som sitter där till bords med dig.
11. För var och en som upphöjer sig ska bli ödmjukad*, men den som ödmjukar sig ska bli upphöjd.
Job 22:29. Ords. 29:23. Matt. 23:12. Luk. 18:14. Jak. 4:10. 1 Petr. 5:5.
**KXII: förnedras.*
12. Och han sa också till honom som hade bjudit honom: När du bjuder på middag eller kvällsmåltid, så bjud inte dina vänner, inte heller dina bröder eller dina släktingar eller rika grannar, för att de ska bjuda dig tillbaka, och du får din belöning.
13. Utan när du ska ha en bjudning, så bjud fattiga, krymplingar, lama, blinda. 5 Mos. 14:29. Neh. 8:12. Ords. 3:27.
14. Salig* är du då, eftersom de inte kan ge dig något tillbaka, för du ska bli belönad vid de rättfärdigas uppståndelse.
**Alt. övers. Och du ska vara välsignad.*
15. Men då en av dem som låg till bords med *honom* hörde detta, sa han till honom: Välsignad* *är den* som får äta bröd i Guds rike.
**KXII: Salig.*

16. Då sa han till honom: En man förberedde en stor bjudning och bjöd många. Jes. 25:6. Matt. 22:2. Upp. 19:9.
17. Och när stunden var inne för bjudningen, skickade han ut sin tjänare för att säga till dem som var bjudna: Kom, för nu är allt färdigt. Ords. 9:2f.
18. Och de började allesammans ursäkta sig. Den förste sa till honom: Jag har köpt en åker, och jag måste gå ut och se den. Jag ber dig, ta emot min ursäkt.
19. Och en annan sa: Jag har köpt fem par oxar, och jag är på väg att se vad de duger till. Jag ber dig, ta emot min ursäkt.
20. Och en annan sa: Jag har gift mig, och därför kan jag inte komma.
21. Så kom den tjänaren tillbaka och berättade detta för sin herre. Då blev husets herre vred och sa till sin tjänare: Gå genast ut på gator och gränder i staden, och för in här fattiga och krymplingar och lama och blinda.
22. Därefter sa tjänaren: Herre, jag har gjort så som du befallde, och här finns ännu plats.
23. Då sa herren till tjänaren: Gå ut på vägarna och stigarna och uppmana *dem* enträget att komma in, så att mitt hus kan bli fullt.
24. För jag säger er, att ingen av de män som var bjudna ska smaka min måltid.
25. Och mycket folk följde med honom, och han vände sig om och sa till dem:
26. Om någon kommer till mig och inte älskar mindre* sin far och mor och hustru och barn och bröder och systrar och dessutom sitt eget liv *än mig*, kan han inte vara min lärjunge. 2 Mos. 32:27. 5 Mos. 33:9. Matt. 10:37.
**Grek. miseo: hata, avsky, älska mindre.*
27. Och den som inte bär sitt kors och följer mig kan inte vara min lärjunge. Matt. 10:38, 16:24. Mark. 8:34. Luk. 9:23.
28. För vem av er som vill bygga ett torn, sätter sig inte först ner och beräknar kostnaden, om han har tillräckligt för att fullborda det?
29. Annars ska alla som får se *det*, börja håna honom för att han har lagt grunden men sedan inte kan fullborda *det*,
30. och säga: Den mannen har börjat bygga, men kunde inte fullborda *det*.
31. Eller vilken kung som vill dra ut i krig och strida emot en annan kung, sätter sig inte först ner och tänker efter om han med tio tusen kan möta honom som kommer emot honom med tjugo tusen?
32. Annars skickar han sändebud och ber om fred, medan den andre ännu är långt borta.
33. På samma sätt är det med var och en av er: Den som inte avstår från allt det han äger kan inte vara min lärjunge.
34. Saltet *är* bra, men om saltet mister sin sälta, hur kan det då bli salt igen?* Matt. 5:13. Mark. 9:50.
**KXII: med vad ska man då salta?*
35. Varken för jorden eller för gödselhögen duger det. *Man* kastar bort det. *Den* som har öron till att höra, han må höra.

15 Kapitlet

Jesus framställer liknelser om det förlorade fåret, om det borttappade myntet och om den förlorade sonen.

Och till honom kom alla tullindrivare och syndare för att höra honom. Matt. 9:10. Mark. 2:15. Luk. 5:29.
**KXII: publikaner.*

2. Och fariseerna och de skriftlärda kritiserade och sa: Denne tar emot syndare och äter med dem.
3. Då berättade han denna liknelse för dem och sa:
4. Vilken man bland er, som har hundra får och förlorar ett av dem, lämnar inte de nittionio i öknen och går och letar efter det som är borta tills han finner det?
Hes. 34:11, 16. Matt. 18:12.
5. Och när han har funnit *det*, lägger han *det* på sina axlar med glädje.
6. Och när han kommer hem, kallar han samman *sina* vänner och grannar och säger till dem: Gläd er med mig, för jag har funnit mitt får som var förlorat. Jes. 53:6. 1 Petr. 2:25.
7. Jag säger er, att på samma sätt ska det bli större glädje i himlen över en syndare som omvänder* sig, än över nittionio rättfärdiga som ingen omvändelse behöver.
Luk. 5:32. **KXII: bättrar sig. Alt. övers. gör sinnesändring, ångrar sig.*
8. Eller vem är den kvinna, som har tio silvermynt* och tappar bort ett av dem, som inte tänder ett ljus och sopar huset och söker noga tills hon hittar det?
**Grek. drakma. Ungefär en denar. Gifta kvinnor bar ofta en huvudprydnad gjord av tio silvermynt.*
9. Och när hon har funnit *det*, kallar hon samman sina vänner och grannkvinnor och säger: Gläd er med mig, för jag har funnit silvermyntet som jag hade förlorat.
10. Jag säger er: På samma sätt blir det glädje bland Guds änglar över en enda syndare som omvänder* sig. **KXII: bättrar sig. Alt. övers. gör sinnesändring, ångrar sig.*
11. Och han sa: En man hade två söner.
12. Och den yngre av dem sa till *sin* far: Far, ge mig den del av förmögenheten som ska bli *min*. Och han delade ägodelarna mellan dem.
13. Och inte många dagar därefter samlade den yngre sonen ihop allt *sitt* och reste långt bort till ett främmande land. Och där slösade han bort det han ägde i ett utsvävande liv.
14. När han hade gjort slut på allt, kom det en svår hungersnöd över det landet, och han började lida nöd.
15. Då gick han bort och tog tjänst hos en som bodde i det landet, och han skickade ut honom på sina marker för att vakta svin.
16. Och han längtade efter att få fylla sin buk med de fröskidor* som svinen åt, men ingen gav honom något. **Frukter från johannesbrödträdet.*
17. Då kom han till besinning och sa: Hur många daglönare hos min fader har inte mat i överflöd, och jag håller på att dö av svält.
18. Jag ska stå upp och gå till min far och säga till honom: Far, jag har syndat mot himlen och inför dig,
19. och jag är inte mer värd att kallas din son. Låt mig få bli som

en av dina daglönare.
20. Och han stod upp och gick till sin far. Och medan han ännu var långt borta, såg hans far honom och greps av medlidande och sprang *emot honom*, omfamnade honom och kysste honom.
Hes. 33:11. Apg. 2:39. Ef. 2:12, 17.
21. Men sonen sa till honom: Far, jag har syndat mot himlen och inför dig och är inte längre värd att kallas din son.
22. Men fadern sa till sina tjänare: Ta fram den bästa dräkten och klä honom i *den*, och sätt en ring på hans hand och skor på *hans* fötter.
23. Och hämta hit den gödda kalven och slakta *den* och låt oss äta och vara glada,
24. för denne min son var död men har fått liv igen, han var förlorad men är återfunnen. Och de började glädja sig.
25. Men hans äldre son var ute på marken. När han nu kom och närmade sig gården, hörde han musik och dans.
26. Då kallade han till sig en av tjänarna och frågade honom vad det var.
27. Då sa han till honom: Din bror har kommit och din far har låtit slakta den gödda kalven, därför att han har fått tillbaka honom välbehållen.
28. Då blev han arg och ville inte gå in. Därför kom hans far ut och försökte övertala honom.
29. Men han svarade och sa till *sin* far: Se, i alla dessa år har jag tjänat dig och har aldrig överträtt något av dina bud, och ändå har du aldrig gett mig en killing, så att jag kunde glädja mig med mina vänner.
30. Men så snart denne din son kom, som har slösat bort dina ägodelar med horor, då har du slaktat den gödda kalven för honom.
31. Då sa han till honom: Son, du är alltid hos mig, och allt mitt är ditt.
32. Men nu måste *vi* glädjas och fröjdas, för denne din bror var död men har fått liv igen, och *han* var förlorad men är återfunnen.

16 Kapitlet

Jesus berättar liknelsen om den otrogne förvaltaren. Den rike mannen och Lasarus.

Sedan sa han också till sina lärjungar: Det var en rik man som hade en förvaltare, som blev beskylld för att förskingra hans egendom.
2. Då kallade han honom till sig och sa till honom: Vad *är* det jag hör om dig? Lämna redovisning för din förvaltning, för du kan inte längre vara min förvaltare.
3. Då sa förvaltaren för sig själv: Vad ska jag göra när min herre tar ifrån mig förvaltningen? Gräva orkar jag inte och tigga skäms jag för.
4. Nu vet jag vad jag ska göra för att de ska ta emot mig i sina hus, när jag blir avsatt från min förvaltning.
5. Då kallade han *till sig* dem som var skuldsatta hos hans herre, en i sänder, och frågade den förste: Hur mycket är du skyldig min herre?
6. Och han sa: Hundra fat* olja.

Då sa han till honom: Ta ditt skuldebrev och sätt dig genast ner och skriv femtio. **Grek. batos, ca. 36 liter.*

7. Sedan sa han till en annan: Och du, hur mycket är du skyldig? Och han svarade: Hundra tunnor* vete. Då sa han till honom: Ta ditt skuldebrev och skriv åttio.

**Grek. koros, ca. 360 liter.*

8. Och den ohederlige förvaltarens herre berömde honom för att han hade handlat klokt. För denna världens barn är klokare mot sitt eget släkte än ljusets barn.

Ef. 5:8. 1 Thess. 5:5.

9. Och jag säger er: Skaffa er vänner genom den orättfärdige mammon, för att de ska ta emot er i de eviga boningarna när ni slutar*.

Matt. 6:19, 19:21. Luk. 18:22. 1 Tim. 6:18. **KXII: ni behöver.*

10. Den som är trogen i det minsta, är också trogen i stort, och den som är ohederlig i det minsta, är också ohederlig i stort. Luk. 19:17.

11. Har ni nu inte varit trogna med den orättfärdige mammon, vem vill då anförtro er med det sanna?

12. Och om ni inte har varit trogna i det som tillhör en annan, vem vill då ge er det som är ert?

13. Ingen tjänare kan tjäna två herrar. För antingen kommer han att hata den ene och älska den andre, eller så kommer han att hålla sig till den ene och förakta den andre. Ni kan inte tjäna både Gud och Mammon. Matt. 6:24.

14. Och allt detta hörde också fariseerna, som älskade pengar, och de skrattade åt honom. Matt. 23:14.

15. Och han sa till dem: Ni är de som gör er själva rättfärdiga inför människor. Men Gud känner era hjärtan, för det som prisas högt bland människor är avskyvärt inför Gud. 1 Sam. 16:7. Ps. 7:10. Matt. 23:28. Luk. 18:9.

16. Lagen och profeterna *varade* fram till Johannes. Från den tiden blir evangelium om Guds rike predikat, och var och en tränger sig in i det. Matt. 11:12-13.

17. Men snarare ska himmel och jord förgås, än att en enda prick* av lagen faller bort. Ps. 102:7. Jes. 40:8. Jes. 51:6. Matt. 5:18. Luk. 21:33.

**Det minsta strecket i en hebreisk bokstav.*

18. Alla de som skiljer sig från sin hustru och gifter sig med en annan begår äktenskapsbrott*. Och alla de som gifter sig med henne som är skild från *sin* man begår äktenskapsbrott. Matt. 5:32. Rom. 7:2-3. Mark. 10:11. 1 Kor. 6:9, 7:10. **KXII: hor.*

19. Det var en rik man som klädde sig i purpur och fint linne och levde var dag i glädje och lyx.

20. Och det var också en fattig man vid namn Lasarus, som full av sår låg vid hans port,

21. och önskade att få stilla sin hunger med de smulor som föll från den rike mannens bord. Dessutom kom hundarna och slickade hans sår.

22. Så hände det att den fattige dog och blev förd av änglarna till Abrahams famn*. Och den rike dog också och begravdes. **KXII: sköte.*

23. Och i dödsriket*, där han låg och plågades, lyfte han blicken och fick se Abraham långt borta och Lasarus vid hans sida.

**KXII: helvetet. Grek. Hades.*

24. Då ropade han och sa: Fader

Abraham, förbarma dig över mig, och sänd Lasarus så att han kan doppa det yttersta av sitt finger i vatten och svalka min tunga, för jag plågas svårt i dessa lågor.
Jes. 65:13, 66:24. Mark. 9:44.
25. Då sa Abraham: Son, kom ihåg att du fick ut ditt goda medan du levde, och på samma sätt fick Lasarus det onda. Men nu har han tröst och du pinas. Job 21:19.
26. Och förutom allt detta finns det en stor djup klyfta mellan oss och er, för att de som vill komma härifrån till er inte ska kunna det, och för att inte heller någon därifrån ska kunna komma över till oss.
27. Då sa han: Då ber jag dig fader, att du skickar honom till min fars hus,
28. för jag har fem bröder, så att han kan varna dem, att inte de också kommer till detta plågornas ställe.
29. Abraham sa till honom: De har Mose och profeterna. Dem ska de lyssna till. Jes. 8:20. Joh. 5:39, 45.
30. Och han sa: Nej, fader Abraham, men om någon kommer till dem från de döda, ska de omvända* sig. **KXII: bättrar de sig. Alt. övers. ska de göra sinnesändring, ångrar.*
31. Då sa han till honom: Om de inte lyssnar på Mose och profeterna, så kommer de inte heller att bli övertygade även om någon uppstår från de döda.

17 Kapitlet

Jesus undervisar om förförelse, om att förlåta, om trons kraft och om att tjäna utan att få tack. Jesus botar tio spetälska män och talar om sin återkomst.

Sedan sa han till sina lärjungar: Det är oundvikligt att förförelser kommer, men ve *den* genom vilken de kommer. Matt. 18:6-7. Mark. 9:42.
2. Det vore bättre för honom att en stor* kvarnsten hängdes om hans hals och han kastades i havet, än att han skulle förföra en av dessa små.
**Ordagrant: åsnekvarnsten.*
3. Var på er vakt. Om din bror syndar mot dig, så tillrättavisa honom, och om han ångrar sig, så förlåt honom. 3 Mos. 19:17. Ords. 17:10. Matt. 18:15f. Jak. 5:19-20.
4. Och om han syndar mot dig sju gånger om dagen, och han sju gånger om dagen kommer tillbaka till dig, och säger: Jag ångrar mig, så förlåt honom. Matt. 18:22.
5. Och apostlarna sa till Herren: Ge oss mer tro.
6. Då sa Herren: Om ni hade tro som ett senapskorn, så skulle ni kunna säga till detta mullbärsfikonträd: Dra upp dig med rötterna och plantera dig i havet. Och det skulle lyda er. Matt. 17:20, 21:21. Mark. 11:23.
7. Men vem av er har en tjänare som går vid plogen eller vaktar boskap, och säger *till honom* när han kommer hem från marken: Kom genast och slå dig ner vid bordet?
8. Säger han inte i stället till honom: Gör i ordning maten åt mig och

fäst upp dina kläder och tjäna mig medan jag äter och dricker. Sedan får du själv äta och dricka.
9. Inte tackar han väl den tjänaren för att han gjorde det han var tillsagd att göra? Nej, menar jag.
10. På samma sätt är det med er: När ni har gjort allt det som ni har fått befallning om, så säg: Vi är onyttiga tjänare: Vi har *bara* gjort det som var vår plikt att göra.
11. Och det hände då han gick till Jerusalem, att han tog vägen mitt igenom Samarien och Galileen.
12. När han kom in i en by, möttes han av tio spetälska män som stannade på avstånd
13. och ropade och sa: Jesus, Mästare, förbarma dig över oss.
14. Och när han såg *dem*, sa han till dem: Gå och visa er för prästerna. Och det skedde medan de var på väg, att de blev rena. 3 Mos. 13:2. 3 Mos. 14:2. Matt. 8:4. Luk. 5:14.
15. Men när en av dem såg att han hade blivit helad, vände han tillbaka och prisade Gud med hög röst
16. och föll ner på *sitt* ansikte för hans fötter och tackade honom. Och han var en samarit.
17. Då svarade Jesus och sa: Var det inte tio som blev renade? Men var *är* de nio?
18. Fanns det *ingen* som vände tillbaka för att prisa Gud utom denne främling?
19. Och han sa till honom: Stå upp och gå! Din tro har helat dig. Matt. 9:22. Mark. 5:34, 10:52. Luk. 7:50, 8:48, 18:42.
20. Och när han blev tillfrågad av fariseerna när Guds rike skulle komma, svarade han dem och sa: Guds rike kommer inte så att man kan se det med ögonen.
21. Inte heller ska man kunna säga: Se, här är det, eller: Se, där är det. För se, Guds rike är inom er.
22. Och han sa till lärjungarna: Den tid ska komma, då ni ska längta efter att få se en av Människosonens dagar, men inte få se *den*.
23. Och de ska säga till er: Se här, eller: Se där. Men gå inte dit och följ inte efter. Matt. 24:23. Mark. 13:21. Luk. 21:8.
24. För liksom blixten flammar till och lyser upp från himlens ena ände till den andra, så ska också Människosonen vara på sin dag. Matt. 24:27.
25. Men först måste han lida mycket och förkastas av denna generation*. Matt. 16:21, 17:22, 20:18. Mark. 8:31, 9:31, 10:33. Luk. 9:22, 18:31, 24:7, 26. **KXII: detta släkte.*
26. Och så som det var på Noas tid, så ska det också vara i Människosonens dagar. Matt. 24:37. 1 Petr. 3:20.
27. De åt och drack, de gifte sig och blev bortgifta, ända till den dagen då Noa gick in i arken och floden kom och gjorde slut på *dem* alla. 1 Mos. 6:2, 7:7.
28. På samma sätt var det också på Lots tid: De åt, drack, köpte, sålde, planterade, byggde. 1 Mos. 19:14.
29. Men på den dagen då Lot gick ut från Sodom, regnade det eld och svavel från himlen och gjorde slut på *dem* alla. 1 Mos. 19:24. 5 Mos. 29:23. Jes. 13:19. Jer. 50:40. Hos. 11:8. Amos 4:11. Jud. 7.
30. På samma sätt ska det vara den dag då Människosonen ska uppenbaras.
31. Den som den dagen är på taket och har sina tillhörigheter i huset, han ska inte gå ner för att hämta

dem. Och på samma sätt ska den som är ute på marken inte vända tillbaka. Matt. 24:17. Mark. 13:15. Luk. 21:21.

32. Kom ihåg Lots hustru! 1 Mos. 19:26.

33. Den som försöker rädda sitt liv ska mista det, men den som mister det ska bevara det. Matt. 10:39, 16:25. Mark. 8:35. Luk. 9:24. Joh. 12:25.

34. Jag säger er: Den natten ska två ligga i en säng. Den ene ska bli upptagen och den andre ska lämnas kvar. Matt. 24:40. 1 Thess. 4:17.

35. Två ska mala tillsammans. Den ena ska bli upptagen och den andra ska lämnas kvar. Matt. 24:41.

36. Två ska vara ute på marken. Den ene ska bli upptagen och den andre ska lämnas kvar.

37. Då tog de till orda och sa till honom: Var då, Herre? Han svarade dem: Där kroppen *är*, där ska örnarna samlas. Job 39:30f. Matt. 24:28.

18 Kapitlet

Jesus framställer liknelser om domaren och den fattiga änkan och om farisén och publikanen. Jesus välsignar barnen. Den rike ynglingen frågar hur han ska få evigt liv. Lärjungarnas lön. Jesus förutsäger sitt lidande, död och uppståndelse och botar en blind vid Jeriko.

Sedan berättade han också en liknelse för dem om att man alltid ska be och inte ge upp. Luk. 11:5, 8, 21:36. Rom. 12:12. Ef. 6:18. Kol. 4:2. 1 Thess. 5:17.

2. Han sa: I en stad fanns en domare som inte fruktade Gud och inte heller brydde sig om någon människa.

3. Och i samma stad fanns en änka som kom till honom och sa: Hjälp mig att få ut min rätt av min motpart.

4. Och till en tid ville han inte, men sedan sa han till sig själv: Även om jag inte fruktar Gud eller bryr mig om någon människa,

5. så ska jag ändå ge denna änka rätt, därför att hon orsakar mig besvär, så att hon inte pinar* livet ur mig genom sina ständiga besök. **KXII: ropa på mig.*

6. Och Herren sa: Hör vad den orättfärdige domaren säger.

7. Skulle då inte Gud ge rätt åt sina utvalda som ropar till honom dag och natt, även om han har tålamod med dem? 2 Petr. 3:9. Upp. 6:10.

8. Jag säger er: Han ska snart ge dem rätt. Men ska Människosonen finna tro* på jorden när han kommer? 1 Tim. 4:1. 2 Tim. 3:1-2. **Ordagrant: tron.*

9. Han sa också denna liknelse till några som förtröstade på att de själva var rättfärdiga och föraktade andra:

10. Två män gick upp i templet för att be, den ene en farisé och den andre en tullindrivare*. **KXII: publikan.*

11. Farisén stod för sig själv och bad så: Jag tackar dig Gud, att jag inte är som andra människor, roffare, orättfärdiga, horkarlar* och inte heller som denne tullindrivare. Jes. 1:15, 58:2. Luk. 16:15. Upp. 3:17. **Alt. övers. äktenskapsbrytare.*

12. Jag fastar två gånger i veckan och ger tionde av allt det jag tjänar.

13. Men tullindrivaren stod långt ifrån och ville inte ens lyfta blicken

mot himlen, utan slog sig för bröstet och sa: Gud, var nådig mot mig, *en* syndare. Esra 9:6. Dan. 9:7-8.

14. Jag säger er: Denne gick hem mer rättfärdig än den andre. För var och en som upphöjer sig ska bli ödmjukad, och den som ödmjukar sig ska bli upphöjd. Job 22:29. Ords. 29:23. Matt. 23:12. Luk. 14:11. Jak. 4:6, 10. 1 Petr. 5:5.

15. Så bar de också små barn till honom för att han skulle röra vid dem. Men när *hans* lärjungar såg *det*, tillrättavisade de dem. Matt. 19:13. Mark. 10:13.

16. Men Jesus kallade dem till *sig* och sa: Låt barnen komma till mig och hindra dem inte, för sådana hör Guds rike till. Matt. 18:3. Matt. 19:14. Mark. 10:15.

17. Sannerligen säger jag er: Den som inte tar emot Guds rike såsom ett barn, ska aldrig komma dit in. 1 Kor. 14:20. 1 Petr. 2:2.

18. Och en man i hög ställning frågade honom och sa: Gode Mästare, vad ska jag göra för att ärva evigt liv? Matt. 19:16. Mark. 10:17. Luk. 10:25.

19. Och Jesus sa till honom: Varför kallar du mig god? Ingen *är* god utom en, *det är* Gud.

20. Budorden känner du: Du skall inte begå äktenskapsbrott*, du skall inte dräpa, du skall inte stjäla, du skall inte vittna falskt, hedra din far och din mor. 2 Mos. 20:12f. 5 Mos. 5:16f. Rom. 13:9. **KXII: hor.*

21. Då sa han: Allt detta har jag hållit från min ungdom.

22. När Jesus hörde detta, sa han till honom: Ett fattas fortfarande *för* dig: Sälj allt det du har och dela ut åt de fattiga, och du ska få en skatt i himlen. Kom sedan och följ mig. Matt. 6:19, 19:21. 1 Tim. 6:19.

23. Men då han hörde detta, blev han djupt bedrövad, eftersom han var mycket rik.

24. När Jesus såg att han var djupt bedrövad, sa han: Hur svårt är det inte för dem som har rikedomar att komma in i Guds rike. Ords. 11:28. Matt. 19:23. Mark. 10:24. 1 Tim. 6:9-10.

25. För det är lättare för en kamel att gå igenom ett nålsöga, än för en rik att komma in i Guds rike.

26. Då sa de som hörde *detta*: Vem kan då bli frälst?

27. Men han sa: Det som är omöjligt för människor är möjligt för Gud. Job 42:2. Jer. 32:17. Sak. 8:6. Luk. 1:37.

28. Då sa Petrus: Se, vi har övergivit allt och följt dig. Matt. 4:20, 19:27. Mark. 10:28. Luk. 5:11.

29. Då sa han till dem: Sannerligen säger jag er: Det finns ingen som har lämnat hus eller föräldrar eller bröder eller hustru eller barn för Guds rikes skull, 5 Mos. 33:9.

30. som inte ska få mångdubbelt igen i denna tid och evigt liv i den kommande världen. Job 42:12.

31. Sedan tog Jesus till *sig* de tolv och sa till dem: Se, vi går upp till Jerusalem och allt som är skrivet genom profeterna om Människosonen ska gå i uppfyllelse. Ps. 22:7. Jes. 53:7. Matt. 16:21, 17:22, 20:18. Mark. 8:31, 9:31, 10:33. Luk. 9:22. Luk. 17:25, 24:7, 26-27.

32. För han ska utlämnas åt hedningarna och *de* ska håna och skymfa och spotta på *honom*. Matt. 27:2. Luk. 23:1. Joh. 18:28. Apg. 3:13.

33. Och sedan de har gisslat* *honom*, ska de döda honom, men på tredje dagen ska han uppstå igen. **Se not Matt. 27:26.*

34. Men de förstod ingenting av detta, och detta tal var fördolt för dem och de förstod inte vad *han* sagt.
35. Så hände det, att när han kom nära Jeriko, satt en blind man vid vägen och tiggde. Matt. 20:29. Mark. 10:46.
36. Och när han hörde en stor folkskara passera förbi, frågade han vad som stod på.
37. Då sa de till honom, att det var Jesus från Nasaret som gick förbi.
38. Då ropade han och sa: Jesus, Davids Son, förbarma dig över mig.
39. Men de som gick före befallde honom strängt att han skulle vara tyst. Men han ropade ännu högre: Davids Son, förbarma dig över mig.
40. Då stannade Jesus och befallde att han skulle ledas fram till honom. När han kom fram frågade han honom,
41. och sa: Vad vill du att jag ska göra för dig? Då sa han: Herre, låt mig få min syn.
42. Och Jesus sa till honom: Ha din syn, din tro har helat dig. Luk. 17:19.
43. Och genast kunde han se och följde honom och prisade Gud. Och allt folket som såg *detta* prisade Gud.

19 Kapitlet

Jesus gästar hos Sackeus, framställer liknelsen om de tio punden, rider in i Jerusalem, gråter över staden och renar templet.

Därefter kom han in i Jeriko och gick genom den.
2. Och se, där var en man vid namn Sackeus som var en förman för tullindrivarna* och han var rik.
**KXII: publikanerna.*
3. Och han önskade att få se vem Jesus var. Men han kunde det inte för folkets skull, för han var liten till växten.
4. Då sprang han i förväg och klättrade upp i ett mullbärsfikonträd för att han skulle få se honom, för där skulle han passera.
5. Och när Jesus kom till den platsen, såg han upp och såg honom och sa till honom: Sackeus, skynda dig och kom ner, för i dag måste jag gästa i ditt hus.
6. Och han skyndade sig och kom ner och tog emot honom med glädje.
7. Men alla som såg *det* mumlade förargat och sa, att han har gått in för att gästa hos en syndare.
8. Men Sackeus trädde fram och sa till Herren: Se, Herre, hälften av det jag äger ger jag åt de fattiga, och om jag har bedragit någon, så ger jag fyrdubbelt igen. 2 Mos. 22:1. Luk. 3:14.
9. Då sa Jesus till honom: I dag har frälsning kommit till detta hus, eftersom också han är en Abrahams son.

10. För Människosonen har kommit för att söka upp och frälsa det som var förlorat. Matt. 10:6, 15:24, 18:11. Luk. 5:32. 1 Tim. 1:15.

11. När de hörde detta, berättade han ytterligare en liknelse, eftersom han var nära Jerusalem, och de trodde att Guds rike genast skulle bli uppenbarat.

12. Så sa han: En man av ädel börd skulle resa bort till ett avlägset land för att överta ett rike och sedan komma tillbaka. Matt. 25:14. Mark. 13:34.

13. Då kallade han till sig tio av sina tjänare och gav dem tio pund* och sa till dem: Gör affärer *med det här*, tills jag kommer tillbaka.

**Ett pund motsvarar 100 denarer. En denar motsvarar en arbetares dagslön.*

14. Men hans landsmän hatade honom och skickade sändebud efter honom och sa: Vi vill inte att denne ska regera över oss.

15. Och det hände, när han kom tillbaka och hade fått riket, att han befallde de tjänare som han hade gett pengarna åt, att komma till sig för att han skulle få veta vad var och en hade tjänat genom sin handel.

16. Så kom den förste och sa: Herre, ditt pund har gett tio pund till.

17. Och han sa till honom: Bra, *du* gode tjänare. Eftersom du har varit trogen i det lilla, ska du få regera över tio städer. Luk. 16:10.

18. Och den andre kom och sa: Herre, ditt pund har gett fem pund.

19. Och han sa också till honom: Och du ska få fem städer under dig.

20. Så kom en annan* och sa: Herre, se *här är* ditt pund, som jag har förvarat i en duk. **KXII: Och den tredje kom.*

21. För jag var rädd för dig, eftersom du är en sträng man. Du tar ut vad du inte har satt in och skördar vad du inte har sått.

22. Och han sa till honom: Efter dina egna ord dömer jag dig, *du* onde tjänare. Du visste att jag är en sträng man, som tar ut vad jag inte har satt in och skördar vad jag inte har sått. 2 Sam. 1:16. Matt. 12:37.

23. Varför satte du då inte in mina pengar i en bank så att jag hade kunnat få ut dem med ränta när jag kom tillbaka?

24. Och han sa till dem som stod där bredvid: Ta pundet ifrån honom och ge *det* åt honom som har tio pund. Matt. 25:28.

25. Då sa de till honom: Herre, han har tio pund.

26. *Ja*, men jag säger er, att var och en som har ska få, men från den som inte har, från honom ska tas också det han har. Matt. 13:12. Matt. 25:29. Mark. 4:25. Luk. 8:18.

27. Men dessa mina fiender som inte ville att jag skulle regera över dem, för hit dem och döda *dem* här inför mig.

28. Då Jesus hade sagt detta, gick han framför de andra upp till Jerusalem. Mark. 10:32.

29. Och det hände, att när han kom nära Betfage och Betania vid det berg som kallas Oljeberget, skickade han iväg två av sina lärjungar Matt. 21:1. Mark. 11:1.

30. och sa: Gå in i byn som ligger rakt framför *er*. Och när ni kommer in där ska ni finna ett åsneföl bundet, som ingen människa ännu

har suttit på. Lös det och led *hit det*.
31. Och om någon frågar er varför ni löser *det*, så ska ni säga till honom: För att Herren behöver det.
32. Så gick de som hade blivit sända iväg, och de fann att det var så som han hade sagt dem.
33. Och när de löste fölet, sa dess ägare till dem: Varför löser ni fölet?
34. Då sa de: Herren behöver det.
35. Och de ledde det till Jesus och lade sina kläder på fölet och satte Jesus på *det*. Sak. 9:9. Joh. 12:14.
36. Och där han red fram bredde de ut sina kläder på vägen. 2 Kon. 9:13.
37. Och då han var nära sluttningen av Oljeberget, började hela lärjungaskaran i sin glädje prisa Gud med hög röst för alla de underverk som de hade sett,
38. och sa: Välsignad *är* Konungen som kommer i Herrens namn. Frid i himlen och ära i höjden!
Ps. 118:26. Luk. 2:14. Ef. 2:14.
39. Och några fariseer i folkmassan sa till honom: Mästare, tillrättavisa dina lärjungar.
40. Men han svarade och sa till dem: Jag säger er, att om de tiger, ska stenarna ropa. Hab. 2:11.
41. Och när han kom närmare såg han staden och grät över den
42. och sa: Om åtminstone på denna din dag, också du hade förstått vad *som tillhör* din frid! Men nu är det dolt för dina ögon.
43. För den tid ska komma över dig, när dina fiender ska kasta upp en belägringsvall runt dig och omringa dig och ansätta dig från alla sidor.
44. Och de ska slå dig och dina barn i dig till marken, och de ska inte lämna kvar i dig sten på sten, därför att du inte kände den tid då du var besökt. 1 Kon. 9:7-8. Mika 3:12. Matt. 24:1. Mark. 13:2. Luk. 21:6.
45. Så gick han in i templet *och* började driva ut dem som sålde och köpte där inne Matt. 21:12. Mark. 11:11f.
46. och sa till dem: Det står skrivet: Mitt hus är ett bönehus, men ni har gjort det till ett rövarnäste.
1 Kon. 8:29-30. Jes. 56:7. Jer. 7:11. Matt. 21:13. Mark. 11:17.
47. Och han undervisade varje dag i templet. Men överstepräster na och de skriftlärda och folkets ledare försökte röja honom ur vägen.
Mark. 11:18. Joh. 7:19, 8:37.
48. Men de kunde inte komma på hur de skulle göra, för allt folket höll sig till honom och lyssnade på honom.

20 Kapitlet

Jesus får frågan om sin makt och om skatt till kejsaren. Framställer liknelsen om vingården och vinodlarna. Undervisar om uppståndelsen och frågar vem som är Davids Son samt varnar för de skriftlärda.

Under en av dessa dagar, när han undervisade folket i templet och predikade evangeliet, hände det *att* överstepräster na och de skriftlärda, tillsammans med de äldste, kom fram Matt. 21:23. Mark. 11:27.
2. och talade till honom och sa: Säg oss, med vilken makt gör du detta? Eller vem är det som har gett dig denna makt? Apg. 4:7, 7:27.
3. Då svarade han och sa till dem:

Jag vill också fråga er en sak. Svara även *ni* mig:
4. Johannes dop, var det från himlen eller från människor?
Matt. 21:25. Mark. 11:30.
5. De samrådde då med varandra och sa: Om vi säger: Från himlen, så säger han: Varför trodde ni honom då inte?
6. Men om vi säger: Från människor, då stenar allt folket oss, eftersom de är övertygade om att Johannes var en profet.
7. Därför svarade de, att de inte visste varifrån *det var*.
8. Då sa Jesus till dem: Då säger inte heller jag er, med vilken makt jag gör detta.
9. Sedan började han berätta denna liknelse för folket: En man planterade en vingård och hyrde ut den åt vinodlare och reste utomlands för en längre tid. Jes. 5:1. Jer. 2:21, 12:10. Matt. 21:33. Mark. 12:1.
10. När tiden var inne, skickade han en tjänare till vinodlarna, för att de skulle ge honom av vingårdens frukt. Men vinodlarna slog honom och skickade iväg *honom* tomhänt.
11. Sedan skickade han en annan tjänare. Också honom slog de och skymfade och skickade iväg *honom* tomhänt.
12. Och ännu en gång skickade han en tredje. Men också denne slog de blodig och kastade ut.
13. Då sa vingårdens herre: Vad ska jag göra? Jag ska sända min älskade son. Honom ska de väl ha respekt för, när de får se *honom*.
14. Men när vinodlarna fick se honom, samrådde de med varandra och sa: Denne är arvingen. Kom, låt oss döda honom, så att arvet blir vårt. 1 Mos. 37:18. Ps. 2:8. Matt. 21:38, 26:3. Joh. 11:53. Hebr. 1:2.
15. Och de drev ut honom ur vingården och dödade *honom*. Vad ska nu vingårdens herre göra med dem?
16. Han ska komma och döda dessa vinodlare och lämna vingården åt andra. När de hörde detta, sa de: Det får inte hända!
17. Då såg han på dem och sa: Vad är då detta som står skrivet: Den sten som byggnadsarbetarna förkastade, den har blivit en hörnsten?
Ps. 118:22. Jes. 8:14-15, 28:16. Matt. 21:42. Mark. 12:10. Apg. 4:11. Rom. 9:33. 1 Petr. 2:4f.
18. Var och en som faller på den stenen, han ska bli krossad, men den som stenen faller på, han ska smulas sönder. Jes. 8:14. Dan. 2:34. Sak. 12:3.
19. Och översteprästerna och de skriftlärda sökte gripa honom i samma stund, men de var rädda för folket. För de förstod att det var om dem han hade talat i denna liknelse.
20. Och de höll *honom* under uppsikt och skickade ut några spioner som skulle låtsas vara rättfärdiga *män*, för att få fast honom för något som han sa, så att de skulle kunna utlämna honom åt överheten och i landshövdingens våld. Matt. 22:15. Mark. 12:13. Luk. 11:53.
21. Och de frågade honom och sa: Mästare, vi vet att du talar och undervisar rätt och inte gör skillnad på människor utan lär ut sanningen om Guds väg. Matt. 22:16.
22. Är det rätt att vi betalar skatt till kejsaren eller inte?
23. Men han genomskådade deras

list och sa till dem: Varför vill ni sätta mig på prov?
24. Visa mig en denar. Vems bild och överskrift har den? De svarade och sa: Kejsarens.
25. Då sa han till dem: Ge då kejsaren det som tillhör kejsaren och Gud det som tillhör Gud.
Matt. 22:21. Rom. 13:7.
26. Och de kunde inte få fast honom inför folket för något som han sa utan de teg, förundrade över hans svar.
27. Några av sadduceerna, som förnekar att det finns någon uppståndelse, kom då fram till honom och frågade Matt. 22:23. Mark. 12:18. Apg. 23:8.
28. och sa: Mästare, Mose har gett oss den föreskriften att om någon har en bror som är gift men dör barnlös, då ska han gifta sig med änkan och så ge barn åt sin bror.
5 Mos. 25:5.
29. Så fanns nu sju bröder. Och den förste gifte sig men dog barnlös.
30. Och den andre gifte sig med henne och dog också barnlös.
31. Därefter gifte sig den tredje med henne och på samma sätt också alla sju. Och de dog och lämnade inga barn efter sig.
32. Sist av alla dog också kvinnan.
33. Så, vem av dem ska hon vara hustru till vid uppståndelsen? *Alla* sju har ju varit gifta med henne.
34. Då svarade Jesus och sa till dem: Barnen av denna världen gifter sig och blir bortgifta.
35. Men de som anses värdiga att få del i den världen och uppståndelsen från de döda, de varken gifter sig eller blir bortgifta.
36. För de kan inte heller dö längre, för som uppståndelsens barn är de lika änglarna och är Guds barn.
1 Joh. 3:2.
37. Men att de döda uppstår, det har också Mose visat vid törnbusken, när han kallar Herren Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud. 2 Mos. 3:6. Matt. 22:32. Mark. 12:26. Apg. 7:32. Hebr. 11:16.
38. För han är inte de dödas Gud utan de levandes, för alla lever för honom.
39. Då svarade några av de skriftlärda och sa: Mästare, du har talat rätt.
40. Sedan vågade de inte ställa någon mer fråga till honom.
41. Men han sa till dem: Hur kan man säga att Kristus är Davids son?
Matt. 22:41. Mark. 12:35.
42. David säger ju själv i Psaltaren: Herren sa till min Herre: Sätt dig på min högra sida Ps. 110:1. Apg. 2:34. Hebr. 1:13, 10:12.
43. tills jag har lagt dina fiender till en fotpall för dina fötter*.
1 Kor. 15:25. **KXII utelämnar: för dina fötter.*
44. David kallar honom alltså Herre. Hur kan han då vara hans son?
45. Sedan sa han till sina lärjungar medan allt folket hörde på:
46. Akta er för de skriftlärda, som gärna går omkring i långa mantlar och älskar att bli hälsade på torgen och gärna sitter främst i synagogorna och på de främsta platserna vid festmåltiderna. Matt. 23:5-6. Mark. 12:38-39. Luk. 11:43.
47. De utsuger änkornas hus och ber långa böner för syns skull. Dessa ska få en desto strängare dom.
Matt. 23:14. Mark. 12:40. Tit. 1:11.

21 Kapitlet

Änkans offer. Jesus förutsäger att templet ska brytas ner och sin återkomst.

När han lyfte blicken såg han hur de rika lade sina gåvor i offerkistan.
2 Kon. 12:9. Mark. 12:41.

2. Och han såg också en fattig änka som lade dit två kopparmynt*.
**Grek. lepton. Judarnas minsta myntenhet. Motsvarar en åttondels as.*

3. Då sa han: Sannerligen säger jag er, att denna fattiga änka lade dit mer än alla *de andra*.

4. För de gav av sitt överflöd till Guds offer, men hon gav av sin fattigdom allt det hon ägde.
2 Kor. 8:12.

5. Och när några talade om templet, hur det var utsmyckat med vackra stenar och tempelgåvor, sa han:
Matt. 24:1. Mark. 13:1.

6. Detta som ni ser – det ska komma dagar då det inte ska lämnas sten på sten, som inte ska brytas ner.
1 Kon. 9:7-8. Jer. 26:18. Mika 3:12. Luk. 19:43.

7. Då frågade de honom och sa: Mästare, och när ska detta ske? Och vad är tecknet på att det ska ske?

8. Då sa han: Se upp *så* att ingen bedrar er. För många ska komma i mitt namn och säga: Jag Är*, och: Tiden är nära. Därför** ska ni inte följa efter dem. Jer. 14:14, 23:16f. Matt. 24:4. Ef. 5:6. 1 Joh. 4:1.
**Grek. ego eimi. Se 2 Mos. 3:14f. KJV: Jag är Kristus.*
***KXII utelämnar: Därför.*

9. Men när ni får höra om krig och uppror, bli inte förskräckta. För sådant måste först ske, men det är ännu inte slutet.

10. Sedan sa han till dem: Folk ska resa sig upp mot folk och rike mot rike. Jes. 19:2.

11. Och det ska bli stora jordbävningar på den ena platsen efter den andra och hungersnöd och epidemier. Och fruktansvärda syner och stora tecken från himlen ska ske.

12. Men innan allt detta ska de gripa er och förfölja *er* och utlämna *er* till synagogor och fängelser och dra er inför kungar och härskare för mitt namns skull.
Matt. 10:17, 24:9. Mark. 13:9. Joh. 15:20, 16:2. Apg. 4:3f, 12:4, 16:24, 25:23. Upp. 2:10.

13. Men det ska bli ett tillfälle för er att vittna.

14. Så lägg *det* på era hjärtan, att ni inte i förväg ska tänka ut hur ni ska försvara er. Matt. 10:19. Mark. 13:11. Luk. 12:11.

15. För jag ska ge er ord och visdom, som ingen av era motståndare ska kunna säga emot eller stå emot.
2 Mos. 4:12. Jes. 54:17. Apg. 6:10.

16. Ni ska bli förrådda också av föräldrar och bröder och släktingar och vänner, och *en del* av er ska man döda. Mika 7:6. Apg. 7:59, 12:2.

17. Och ni ska bli hatade av alla för mitt namns skull.
Matt. 10:22. Mark. 13:13.

18. Men inte ett hår på ert huvud ska gå förlorat. 1 Sam. 14:45. 2 Sam. 14:11. 1 Kon. 1:52. Matt. 10:30.

19. Genom er uthållighet ska ni vinna era själar.

20. Och när ni ser att Jerusalem blir omringat av krigshärar, då ska ni veta att dess ödeläggelse är nära.
Dan. 9:27. Matt. 24:15. Mark. 13:14.

21. De som då är i Judeen måste fly bort till bergen och de som är mitt inne i staden måste lämna den, och de som är ute på landsbygden ska inte gå dit in.

22. För detta är hämndens dagar, då allt det som är skrivet ska gå i uppfyllelse.
23. Men ve dem som väntar barn och dem som ammar i de dagarna. För det ska komma stor nöd i landet och vrede över detta folk.
24. Och de ska falla för svärdsegg och bli bortförda i fångenskap till alla hednafolk. Och Jerusalem ska bli nertrampat av hedningarna tills hedningarnas tider är uppfyllda.
Rom. 11:25. Upp. 11:2.
25. Och tecken ska ske i solen och i månen och i stjärnorna, och på jorden ska folken gripas av ångest och rådlöshet vid havets och vågornas dån. Jes. 13:10. Hes. 32:7. Joel 2:10, 3:15. Matt. 24:29. Mark. 13:24. 2 Petr. 3:10, 12. Upp. 6:12.
26. Människor ska ge upp andan av skräck och väntan på det som ska komma över världen. För himlarnas krafter ska skakas.
27. Och då ska de få se Människosonen komma i en molnsky med makt och stor härlighet. Dan. 7:10. Matt. 16:27, 24:30, 25:31, 26:64. Mark. 13:26. Mark. 14:62. Apg. 1:11. 2 Thess. 1:10. Upp. 1:7.
28. Men när detta börjar ske, res er upp och lyft upp era huvuden, för då närmar sig er befrielse*.
Rom. 8:23. **KXII: förlossning.*
29. Sedan sa han en liknelse till dem: Se på fikonträdet och på alla träd. Matt. 24:32. Mark. 13:28.
30. När ni ser att de knoppas, förstår ni av er själva att sommaren redan är nära.
31. På samma sätt kan ni också veta att Guds rike är nära, när ni ser detta ske.
32. Sannerligen säger jag er: Denna generation* ska inte förgås, förrän allt detta sker. **KXII: Detta släkte.*
33. Himmel och jord ska förgås, men mina ord ska inte förgås.
Ps. 102:27. Jes. 40:8, 51:6. Matt. 24:35. Hebr. 1:11. 2 Petr. 3:7.
34. Men akta er så att era hjärtan inte blir nedtyngda av måttlöshet* och dryckenskap och av det dagliga livets omsorger, *så* att den dagen kommer över er plötsligt.
Rom. 13:13. 1 Thess. 5:6. 1 Petr. 4:7, 5:8.
**Alt. övers. fylleri, gränslöshet:*
35. För som en snara ska den komma över alla som bor över hela jordens yta. 1 Thess. 5:2. 2 Petr. 3:10. Upp. 3:3, 16:15.
36. Vaka därför och be alltid för att ni ska anses värdiga att kunna fly undan allt detta som kommer att ske, och att kunna bestå inför Människosonen. Matt. 24:42, 25:13. Mark. 13:33. Luk. 12:40, 18:1.
37. Och på dagarna undervisade han i templet, men på kvällarna gick han ut och övernattade på det berg som kallas Oljeberget.
Joh. 8:1-2.
38. Och tidigt på morgonen kom allt folket till honom i templet för att höra honom.

22 Kapitlet

Jesus blir förrådd, firar påskhögtiden och instiftar nattvarden. Han förmanar till ödmjukhet och ståndaktighet. Jesus ängslas, ber, grips, förnekas av Petrus, skymfas och förhörs inför Stora rådet.

Nu närmade sig det osyrade brödets högtid, som kallas påsk. 2 Mos. 12:15. Matt. 26:2. Mark. 14:1.
2. Och överstepräster och de skriftlärda sökte efter hur de skulle

kunna döda honom, men de fruktade för folket. Ps. 2:2. Joh. 11:47. Apg. 4:27.

3. Då for Satan in i Judas, som kallades Iskariot och som var en av de tolv. Matt. 26:14. Mark. 14:10. Joh. 13:2, 27.

4. Han gick till överstepräster och ledarna för tempelvakten och talade med dem om hur han skulle kunna utlämna honom åt dem.

5. Och de blev glada och kom överens med honom om att ge honom pengar.

6. Och han gick med* på det och sökte efter ett lämpligt tillfälle att utlämna honom åt dem utan att folket var med. **KXII: lovade dem det.*

7. Så kom den dag i det osyrade brödets högtid, när påskalammet måste slaktas. Matt. 26:17. Mark. 14:12-13.

8. Då sände han iväg Petrus och Johannes och sa: Gå och gör i ordning åt oss, så att vi kan äta påskalammet.

9. Då sa de till honom: Var vill du att vi ska göra i ordning *det*?

10. Och han svarade dem: Se, när ni kommer in i staden, ska ni möta en man som bär en vattenkruka. Följ honom till det hus där han går in.

11. Och säg till husets herre: Mästaren frågar dig: Var är gästrummet där jag ska äta påskalammet med mina lärjungar?

12. Och han ska visa er ett stort rum i övre våningen som står färdigt. Gör i ordning där.

13. Då gick de iväg och fann det så som han hade sagt till dem. Och de gjorde i ordning påskalammet.

14. Och när stunden var inne, lade han sig till bords, och de tolv apostlarna med honom. Matt. 26:20. Mark. 14:17.

15. Och han sa till dem: Jag har längtat mycket efter att äta detta påskalamm med er, innan mitt lidande börjar.

16. För jag säger er, att jag inte kommer att äta av det mer, förrän det har fått sin fullbordan i Guds rike.

17. Och han tog en bägare*, tackade och sa: Ta denna och dela mellan er. **KXII: kalken. KJV: bägaren.*

18. För jag säger er, att jag inte ska dricka av vinträdets frukt förrän Guds rike kommer. Matt. 26:29. Mark. 14:25.

19. Och han tog ett bröd, tackade och bröt *det* och gav åt dem och sa: Detta är min kropp som är utgiven för er. Gör detta till minne av mig. Matt. 26:26. Mark. 14:22. 1 Kor. 11:23.

20. På samma sätt tog han också bägaren* efter måltiden, och sa: Denna bägare* *är* det nya förbundet i mitt blod, som är utgjutet för er. 2 Mos. 24:8. Jer. 31:31. **KXII: kalken.*

21. Men se, han som förråder mig har sin hand med mig på bordet. Matt. 26:21, 23. Mark. 14:18. Joh. 13:21.

22. För Människosonen ska verkligen gå bort som det är bestämt, men ve den människa genom vilken han blir förrådd. Ps. 41:10. Joh. 13:18. Apg. 1:16.

23. Och de började fråga varandra vem av dem det kunde vara som skulle göra detta.

24. Så uppstod också en tvist bland dem om vem av dem som skulle anses vara störst. Matt. 20:24. Mark. 10:41.

25. Då sa han till dem: Hedningarnas kungar uppträder som herrar över dem, och de som har makten kallar sig välgörare*. *KXII: nådiga herrar.
26. Men så *ska* det inte *vara* bland er, utan den som är störst bland er, han ska vara som den yngste, och den som leder* ska vara som den som tjänar. Luk. 9:48. 1 Petr. 5:3.
*KXII: som är ypperst.
27. För vem *är* större, den som ligger till bords eller den som tjänar? *Är* det inte den som ligger till bords? Men jag är mitt ibland er som den som tjänar. Matt. 20:28. Joh. 13:14. Fil. 2:7.
28. Men ni är de som har stannat kvar hos mig under mina prövningar.
29. Och jag överlämnar ett rike åt er, liksom min Fader har överlämnat det åt mig, Luk. 12:32.
30. för att ni ska äta och dricka vid mitt bord i mitt rike och sitta på troner och döma Israels tolv stammar. Matt. 19:28. Upp. 3:21.
31. Sedan sa Herren: Simon, Simon, se, Satan har begärt att få sålla er som vete, Job 1:6. 1 Petr. 5:8.
32. men jag har bett för dig, att din tro inte ska bli om intet. Och när du har vänt om, så styrk dina bröder.
33. Då sa han till honom: Herre, jag är beredd att gå med dig både i fängelse och i döden.
34. Då sa han: Jag säger dig, Petrus: I dag ska inte tuppen gala, förrän du tre gånger har förnekat att *du* känner mig. Matt. 26:34. Mark. 14:30. Joh. 13:38.
35. Och han sa till dem: När jag sände iväg er utan penningpung, lädersäck och sandaler, saknade ni då något? Och de svarade: Inget. Matt. 10:9. Mark. 6:8. Luk. 9:3, 10:4.
36. Då sa han till dem: Men nu, den som har en penningpung ska ta *den* med sig, och likaså en lädersäck. Och den som inte har, ska sälja sin mantel och köpa ett svärd.
37. För jag säger er, att på mig måste ytterligare det gå i uppfyllelse som står skrivet: Och han blev räknad bland överträdarna*. För också det som gäller mig går mot sin fullbordan.** Jes. 53:12. Mark. 15:28.
*KXII: ogärningsmän.
**KXII: ty vad som är skrivet om mig, det har en ände.
38. Då sa de: Herre, se, här *är* två svärd. Då sa han till dem: Det räcker.
39. Sedan gick han ut till Oljeberget som han brukade, och hans lärjungar följde honom. Matt. 26:36. Mark. 14:32. Joh. 8:1, 18:1.
40. När han kom till platsen, sa han till dem: Be, att ni inte kommer i frestelse.
41. Och han gick ungefär ett stenkast ifrån dem, och föll ner på sina knän och bad Matt. 26:39. Mark. 14:35.
42. och sa: Fader, om du vill, så ta denna bägare* ifrån mig. Men ske inte min vilja, utan din. *KXII: kalk.
43. Då visade sig för honom en ängel från himlen och styrkte honom.
44. Och under svår kamp bad han ännu ivrigare, och hans svett blev som blodsdroppar som droppade ner på marken. Joh. 12:27. Hebr. 5:7.
45. När han reste sig från bönen och kom till sina lärjungar, fann han att de hade somnat av sorg.
46. Då sa han till dem: Varför sover ni? Stå upp och be, så att ni inte kommer i frestelse.
47. Och medan han ännu talade, se,

då kom en folkskara, och han som hette Judas, en av de tolv, gick före dem. Och han gick fram till Jesus för att kyssa honom. Matt. 26:47. Mark. 14:43. Joh. 18:3.

48. Men Jesus sa till honom: Judas, förråder du Människosonen med en kyss?

49. När de som var med honom såg vad som höll på att ske, sa de till honom: Herre, ska vi slå till med svärd?

50. Och en av dem högg till översteprästens tjänare och högg av honom högra örat. Matt. 26:51. Mark. 14:47. Joh. 18:10.

51. Då svarade Jesus och sa: Låt det vara nog med detta. Och han rörde vid hans öra och helade honom.

52. Sedan sa Jesus till översteprästerna och ledarna för tempelvakten och de äldste, som hade kommit emot honom: Som mot en rövare har ni gått ut med svärd och påkar. Matt. 26:55. Mark. 14:48.

53. När jag dagligen var med er i templet, lyfte ni inte era händer mot mig. Men detta är er stund – när mörkret härskar.

54. Så grep de honom och förde bort honom in i översteprästens hus. Och Petrus följde efter på avstånd. Matt. 26:57. Mark. 14:53. Joh. 18:13, 24.

55. Då gjorde de en eld mitt på gården och satte sig tillsammans där, och Petrus satte sig mitt ibland dem. Matt. 26:69. Mark. 14:66. Joh. 18:16, 25.

56. Men en tjänstekvinna fick se honom sitta vid elden, och hon såg noga på honom och sa: Denne var också med honom.

57. Men han förnekade honom och sa: Kvinna, jag känner honom inte.

58. Och kort därefter fick en annan se honom och sa: Du är också en av dem. Men Petrus sa: Människa, det är jag inte.

59. Och ungefär en timme senare *kom* en annan och försäkrade bestämt och sa: Visst var denne också med honom, för också han är en galilé.

60. Men Petrus sa: Människa, jag förstår inte vad du menar. Och genast, medan han ännu talade, gol tuppen.

61. Då vände Herren sig om och såg på Petrus. Och Petrus kom ihåg Herrens ord, hur han hade sagt till honom: Innan tuppen gal, ska du tre gånger förneka mig. Matt. 26:75. Mark. 14:72. Joh. 18:27.

62. Och Petrus gick ut och grät bittert.

63. Och de män som höll Jesus fängslad hånade honom och slog *honom* Job. 16:10. Jes. 50:6. Matt. 26:67. Mark. 14:65. Joh. 18:22.

64. och band för hans ögon, slog honom i ansiktet och frågade honom och sa: Profetera. Vem var det som slog dig?

65. De sa också mycket annat hånfullt till honom.

66. Och när det blev dag, samlades folkets äldste, både överstepräster och skriftlärda och de förde honom inför sitt råd Ps. 2:2. Matt. 27:1. Mark. 15:1.

67. och frågade: Är du Kristus, så säg oss det. Men han svarade dem: Om jag säger er det, så tror ni det inte.

68. Och om jag också frågar *er*,

så svarar ni mig inte, inte heller släpper ni *mig*.
69. Härefter ska Människosonen sitta på Guds, den mäktiges*, högra sida. Dan. 7:10. Matt. 16:27, 24:30, 26:64. Mark. 14:62. Apg. 1:11. 1 Thess. 1:10. Upp. 1:7. **KXII: krafts.*
70. Då sa de alla: Så är du alltså Guds Son? Och han sa till dem: Ni säger *det*, för att Jag Är*.
**Grek. ego eimi. Se 2 Mos. 3:14f.*
71. Då sa de: Vad behöver vi ytterligare för vittnesbörd? Vi har ju själva hört *det* från hans egen mun. 2 Mos. 3:14.

23 Kapitlet

Jesus inför Pilatus. Han skickas till Herodes och sedan åter till Pilatus. Han döms, korsfästs, dör och blir begraven.

Sedan bröt alla de församlade upp och förde honom till Pilatus. Matt. 27:2. Mark. 15:1. Joh. 18:28.
2. Och de började anklaga honom och sa: Vi har funnit att denne förleder folket och förbjuder att ge kejsaren skatt*, säger att han själv är Kristus, en Konung. Matt. 17:25, 22:21. Mark. 12:17. Luk. 20:25. Apg. 17:7. Rom. 13:7. **KXII tillägger: och.*
3. Då frågade Pilatus honom och sa: Är du judarnas Konung? Han svarade honom och sa: Du säger det. Matt. 27:11. Mark. 15:2. Joh. 18:33.
4. Då sa Pilatus till överstepräster na och *till* folket: Jag finner inget brottsligt hos den här mannen.
5. Men de var påstridiga och sa: Han uppviglar folket över hela Judeen med sin undervisning, med början från Galileen och ända hit.
6. När Pilatus hörde Galileen nämnas, frågade han om mannen var från Galileen.
7. Och då han fick veta att han kom från Herodes område, skickade han honom till Herodes som också var i Jerusalem under de dagarna. Luk. 3:1.
8. Då Herodes fick se Jesus blev han mycket glad, för han hade länge velat se honom. För *han hade* hört mycket om honom och han hoppades att få se honom göra något tecken. Matt. 14:1. Luk. 9:7.
9. Och han ställde många frågor till honom, men han svarade honom inget.
10. Och överstepräs terna och de skriftlärda stod där och anklagade honom häftigt.
11. Men Herodes med sina soldater visade honom sitt förakt och hånade *honom*, och de klädde honom i en praktfull klädnad och skickade honom tillbaka till Pilatus.
12. Och Pilatus och Herodes blev vänner med varandra den dagen, för innan hade det rått fiendskap mellan dem. Apg. 4:27.
13. Sedan Pilatus hade kallat samman överstepräs terna, rådsmedlemmarna och folket
14. sa han till dem: Ni har fört denne man till mig, såsom en som förleder folket. Och se, jag har förhört *honom* i er närvaro och inte funnit honom skyldig till något av det som ni anklagar honom för. Matt. 27:23. Mark. 15:14. Joh. 18:38, 19:4.
15. Och inte heller Herodes, för jag sände er till honom, och se, han har inte gjort något som förtjänar döden.

16. Därför ska jag bestraffa[1] honom och sedan frige *honom*.
Matt. 27:26. Joh. 19:1.
17. För vid högtiden måste han frige en fånge åt dem. Matt. 27:15. Mark. 15:6. Joh. 18:39.
18. Då skrek allesammans och sa: Bort med denne, och frige Barabbas åt oss. Apg. 3:14.
19. Denne hade blivit kastad i fängelse för ett upplopp som hade skett i staden och *för* mord.
20. Pilatus talade till dem igen, eftersom han ville frige Jesus.
21. Men de ropade och sa: Korsfäst, korsfäst honom!
22. Då sa han för tredje gången till dem: Vad ont har han då gjort? Jag har inte funnit honom skyldig till något som förtjänar döden. Därför kommer jag bestraffa[1] honom och sedan frige honom.
23. Men de ansatte *honom* med höga rop och krävde att han skulle korsfästas, och deras och översteprästernas rop fick övertaget.
24. Då dömde Pilatus, att så skulle ske som de begärde. Matt. 27:26. Mark. 15:15.
25. Och han frigav åt dem honom som hade blivit satt i fängelse för upplopp och mord, denne som de hade begärt, men Jesus utlämnade han enligt deras vilja. Joh. 19:16.
26. När de sedan förde bort honom, fick de tag på en man, Simon från Cyrene, som kom från landet. Och de lade korset på honom, för att han skulle bära *det* efter Jesus.
Matt. 27:32. Mark. 15:21.
27. Och en stor folkmassa följde honom, även kvinnor som också sörjde och grät över honom.
28. Då vände sig Jesus om till dem och sa: Jerusalems döttrar, gråt inte över mig, utan gråt över er själva och över era barn.
29. För se, dagar ska komma då de ska säga: Saliga *är* de ofruktsamma och de moderliv som inte har fött, och de bröst som inte har ammat.
30. Då ska de börja säga till bergen: Fall över oss, och till höjderna: Dölj oss. Jes. 2:19. Hos. 10:8. Upp. 6:16, 9:6.
31. För om de gör detta med det friska trädet, vad ska inte då ske med det torra? Jer. 25:29. 1 Petr. 4:18.
32. Och två andra, *som var* förbrytare*, fördes också ut för att avrättas tillsammans med honom.
Jes. 53:12. **KXII: ogärningsmän.*
33. Och när de kom till det ställe som kallas Huvudskalleplatsen, korsfäste de honom och förbrytarna där, den ene på den högra sidan och den andre på den vänstra. Jes. 53:12. Matt. 27:33. Mark. 15:22. Joh. 19:17-18.
34. Då sa Jesus: Fader, förlåt dem, för de vet inte vad de gör. Och de delade hans kläder mellan sig och kastade lott om dem.
Ps. 22:19. Matt. 27:35. Mark. 15:24. Joh. 19:23. Apg. 3:17, 7:60. 1 Kor. 4:12.
35. Och folket stod och såg på. Och även rådsmedlemmarna tillsammans med dem hånade *honom* och sa: Andra har han hjälpt, *nu* får han hjälpa sig själv om han är Kristus, Guds utvalde. Matt. 27:39. Mark. 15:29.
36. Även soldaterna gick fram och hånade honom och räckte honom ättika Ps. 69:22.

[1]Dvs. gissling. Jesus utsattes för en romersk gissling som var råare än den judiska. Det romerska gisslet bestod av flätade läderremmar, där benbitar och järntaggar var inflätade.

37. och sa: Är du judarnas Konung, så hjälp dig själv.
38. Och en överskrift var också uppsatt över honom, skriven med grekiska, latinska och hebreiska bokstäver: Denne är judarnas Konung. Matt. 27:37. Mark. 15:26. Joh. 19:19.
39. Men en av förbrytarna som hängde där skymfade honom och sa: Om du är Kristus, så hjälp dig själv och oss.
40. Då svarade och tillrättavisade den andre honom och sa: Fruktar inte heller du Gud, du som är under samma dom?
41. Det är rätt åt oss att vi lider vad våra gärningar är värda, men denne har inte gjort något ont.
42. Och han sa till Jesus: Herre, tänk på mig när du kommer in i ditt rike.
43. Då sa Jesus till honom: Sannerligen säger jag dig, i dag ska du vara med mig i paradiset.
44. Och det var omkring sjätte* timmen och det blev mörkt över hela jorden** ända till nionde timmen. Matt. 27:45. Mark. 15:33.
*Kl. 12:00. **KXII: landet.*
45. Och solen förmörkades* och förlåten** i templet brast mitt itu. 2 Krön. 3:14. Matt. 27:51. Mark. 15:38.
*KXII: miste sitt sken. **Det förhänge som skiljde det heliga från det allra heligaste.*
46. Och när Jesus hade ropat med hög röst, sa han: Fader, i dina händer överlämnar* jag min ande, och när han hade sagt detta gav han upp andan. Ps. 31:6. Matt. 27:50. Mark. 15:37. Joh. 19:30. Apg. 7:59.
KXII: befaller.
47. När officeren såg vad som skedde, prisade han Gud och sa: Denne man var sannerligen rättfärdig. Matt. 27:54. Mark. 15:39.
48. Och när allt folket, som hade kommit tillsammans för att se på, såg vad som skedde, slog de sig för bröstet och vände hem igen.
49. Men alla hans vänner och de kvinnor som hade följt honom från Galileen, stod på avstånd och såg detta.
50. Och se, *där var* en man vid namn Josef, en rådsherre, en god och rättfärdig man, Matt. 27:57. Mark. 15:42. Joh. 19:38.
51. som inte hade samtyckt till vad de hade beslutat och gjort, och som själv väntade på Guds rike. *Han var* från den judiska staden Arimatea. Luk. 2:25, 38.
52. Han gick till Pilatus och bad att få Jesu kropp.
53. Och han tog ner den och svepte den i ett linnetyg och lade den i en grav *som var* uthuggen i klippan, där ingen förut hade blivit lagd. Matt. 27:59. Mark. 15:46.
54. Och det var förberedelsedag, och sabbaten skulle just börja. Matt. 27:62.
55. Men några kvinnor, som också hade kommit med honom från Galileen, följde efter och såg graven och hur hans kropp lades där. Luk. 8:2.
56. Sedan vände *de* tillbaka och gjorde i ordning välluktande kryddor och oljor. Och *på* sabbaten var de stilla enligt lagens bud. 2 Mos. 20:10. 5 Mos. 5:14.

24 Kapitlet

Jesus står upp från de döda, uppenbarar sig för lärjungarna och far upp till himlen.

Men på första dagen i veckan kom de tidigt i gryningen till graven tillsammans med några *andra*. De hade med sig de välluktande kryddor som de hade gjort i ordning. Matt. 28:1. Mark. 16:1. Joh. 20:1.

2. Då fann de att stenen var bortrullad från graven.

3. Och de gick in, men fann inte Herren Jesu kropp.

4. Och det hände, att då de inte visste vad de skulle tro angående detta, se, då stod två män i skinande kläder framför dem.

5. Då blev de förskräckta och böjde *sina* ansikten ner mot jorden. De sa till dem: Varför söker ni den levande bland de döda?

6. Han är inte här, utan är uppstånden. Kom ihåg vad han sa till er, medan han ännu var i Galileen.
Matt. 16:21, 17:23, 20:18. Mark. 8:31. Mark. 10:33-34. Luk. 9:22, 18:33.

7. *Han* sa: Människosonen måste bli utlämnad i syndiga människors händer och korsfästas och uppstå på tredje dagen.

8. Då kom de ihåg hans ord

9. och vände tillbaka från graven och berättade allt detta för de elva och för alla de andra. Matt. 28:8. Mark. 16:10.

10. Det var Maria Magdalena och Johanna och Jakobs *mor* Maria, och de andra som var med dem, som talade om detta för apostlarna. Luk. 8:3.

11. Men det de berättade uppfattade dessa som tomt prat, och de trodde inte på dem.

12. Men Petrus stod upp och sprang till graven. Då han lutade sig in, såg han bara linnebindlarna ligga för sig själva. Och *han* gick därifrån full av undran över det som hade hänt. Joh. 20:3, 6.

13. Och se, två av dem gick samma dag till en by som hette Emmaus och som låg sextio stadiers* väg från Jerusalem. Mark. 16:12.
**En stadie var en väglängd motsvarande ca. 190 meter.*

14. Och de samtalade med varandra om allt det som hade hänt.

15. Och medan de var upptagna av sitt samtal och sina frågor, hände det att Jesus själv närmade sig och gick tillsammans med dem.
Matt. 18:20.

16. Men något hindrade deras ögon, så att *de* inte kände igen honom.

17. Då sa han till dem: Vad *är det* ni talar med varandra om, medan ni vandrar omkring och är bedrövade?

18. Och den ene, som hette Kleopas, svarade då och sa till honom: Är du den ende främlingen i Jerusalem, som inte vet vad som har hänt där under dessa dagar?

19. Och han frågade dem: Vad? Då sa de till honom: Det som har hänt med Jesus, som var en man från Nasaret, en profet, mäktig i gärning och ord inför Gud och allt folket. Matt. 21:11. Luk. 7:16. Joh. 4:19, 6:14.

20. Och hur översteprästerna och våra rådsmedlemmar utlämnade honom till att dömas till döden och korsfäste honom.

21. Men vi hoppades att han var den som skulle befria Israel. Och till allt detta kommer, att i dag är det den tredje dagen sedan detta hände.
Apg. 1:6.
22. Och dessutom, några av våra kvinnor, som kom tidigt på morgonen till graven, har gjort oss uppskakade. Matt. 28:8. Mark. 16:10. Joh. 20:18.
23. När de inte fann hans kropp, kom de och sa att de också hade sett en syn av änglar, som sa att han lever.
24. Och några av dem som var med oss gick till graven och fann *det* vara så som kvinnorna hade sagt, men honom såg de inte.
25. Då sa han till dem: O, ni oförståndiga, så tröga ni är av hjärtat till att tro på allt det som profeterna har sagt!
26. Måste inte Kristus lida detta och så gå in i sin härlighet? Jes. 50:6. Jes. 53:10. Fil. 2:7. Hebr. 12:2. 1 Petr. 1:11.
27. Och han började med Mose och alla profeterna och förklarade för dem det som gällde honom i alla Skrifterna. 1 Mos. 3:15, 12:3, 22:18. 1 Mos. 26:4, 49:10. 5 Mos. 18:15. 2 Sam. 7:12. Ps. 16:8f. Ps. 22, 132:11. Jes. 52:13-15, 53:1-12. Dan. 9:24f.
28. Och de närmade sig byn, dit de var på väg, och han såg ut att vilja gå vidare.
29. Men de bad honom enträget och sa: Bli kvar hos oss, för det går mot kvällen och dagen är snart slut. Och han gick in för att stanna hos dem. 1 Mos. 19:3. Apg. 16:15. Hebr. 13:2.
30. Och det hände, *när* han låg till bords med dem, att han tog brödet, välsignade och bröt *det* och gav dem.
31. Då öppnades deras ögon så att de kände igen honom, och han försvann ur deras åsyn.
32. Och de sa till varandra: Var inte våra hjärtan brinnande i oss när han talade med oss på vägen och uttydde* Skrifterna för oss?
*Alt. övers. öppnade.
33. Och i samma stund bröt de upp och vände tillbaka till Jerusalem och *de* fann de elva och de som var församlade med dem,
34. vilka sa: Herren har verkligen uppstått och har visat sig för Simon. 1 Kor. 15:5.
35. Då berättade de vad som hade hänt på vägen, och hur han blev igenkänd av dem när han bröt brödet.
36. Och medan de talade om detta, stod Jesus själv mitt ibland dem och sa till dem: Frid *vare* med er.
Mark. 16:14. Joh. 20:19.
37. Men de blev förskräckta och greps av fruktan, de trodde att de såg en ande.
38. Då sa han till dem: Varför är ni förskräckta? Och varför låter ni tvivel stiga upp i era hjärtan?
39. Se mina händer och mina fötter, att det är jag själv. Rör vid mig och se, för en ande har inte kött och ben, som ni ser att jag har.
Joh. 20:20, 27.
40. Och när han hade sagt detta, visade han dem *sina* händer och fötter.
41. När de på grund av glädje och förundran fortfarande inte trodde, sa han till dem: Har ni något att äta här? Joh. 21:5.
42. Då gav de honom en bit stekt fisk och en bit honungskaka.

43. Och han tog och åt *det* inför deras ögon.
44. Sedan sa han till dem: Detta *är* de ord som jag sa till er, medan jag fortfarande var hos er, att allt måste uppfyllas som är skrivet om mig i Mose lag och *i* profeterna och *i* psalmerna. Matt. 16:21, 17:22, 20:18. Mark. 8:31, 9:31, 10:33. Luk. 9:22, 18:33.
45. Då öppnade han deras sinnen, så att *de* förstod Skrifterna.
46. Och han sa till dem: Så står det skrivet, och därför var det nödvändigt att Kristus skulle lida och på tredje dagen uppstå från de döda,
47. och att omvändelse* och syndernas förlåtelse ska predikas i hans namn för alla folk, med början i Jerusalem. Apg. 13:38. 1 Joh. 2:12.
**KXII: bättring. Alt. övers. sinnesändring, ånger.*
48. Och ni är vittnen till detta. Joh. 15:27.
49. Och se, jag ska sända löftet från min Fader över er. Men ni ska stanna kvar i staden Jerusalem, tills ni blir beklädda med kraft från höjden. Joh. 14:26, 15:26. Joh. 16:7. Apg. 1:4.
50. Sedan förde han dem ut ända till Betania, och där lyfte han upp sina händer och välsignade dem. Apg. 1:12.
51. Och det hände medan han välsignade dem, att han skildes från dem och lyftes upp till himlen. Mark. 16:19. Apg. 1:9.
52. Och de tillbad honom och vände tillbaka till Jerusalem med stor glädje.
53. Och de var ständigt i templet och prisade och lovade* Gud. Amen. **Alt. övers. välsignade.*

Johannes Evangelium

1 Kapitlet

Kristi Gudom och människoblivande.
Johannes Döparens vittnesbörd.
Lärjungarna börjar att följa Jesus.

I begynnelsen var Ordet*, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud. Ords. 8:22. Joh. 10:33, 36, 17:5. 1 Joh. 1:1, 5:7. Upp. 19:13. **Grek. lógos.*

2. Den samme var i begynnelsen hos Gud.

3. Allt blev till genom honom*, och utan honom blev ingenting till, som *har* blivit till. Ef. 3:9. Kol. 1:15-16. Hebr. 2:10. **KXII: det.*

4. I honom* var liv, och livet var människornas ljus. Joh. 5:26. 1 Joh. 5:11. **KXII: I det.*

5. Och ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det*. Jes. 60:1. Joh. 8:12, 12:46. **KXII: begrep det inte.*

6. Det kom en man, sänd av Gud. Hans namn *var* Johannes. Mal. 4:5. Matt. 3:1, 11:14, 17:10f. Mark. 1:2. Luk. 1:13, 3:2, 7:20.

7. Han kom som ett vittne för att vittna om ljuset, för att alla skulle tro genom honom.

8. Han var inte ljuset, men han kom för att vittna om ljuset.

9. Det sanna ljuset, som ger ljus åt alla människor som kommer in i världen. Joh. 3:19, 9:5, 12:35.

10. Han var i världen och världen hade blivit till genom honom, men världen kände honom inte. Hebr. 1:2.

11. Han kom till sitt eget, men hans egna tog inte emot honom.

12. Men så många som tog emot honom, åt dem gav han rätt att bli Guds barn, åt dem som tror på hans namn. Rom. 8:15-16. Gal. 3:26. 2 Petr. 1:4. 1 Joh. 3:1.

13. De som blev födda, inte av blod, inte heller av köttets vilja, inte heller av *någon* mans vilja, utan av Gud. Joh. 3:5. Jak. 1:18. 1 Petr. 1:23.

14. Och Ordet blev kött och bodde* bland oss, och vi såg hans härlighet, den härlighet som den Enfödde** har av Fadern, full av nåd och sanning. Matt. 1:16-18, 17:2. Luk. 1:31, 2:7. Kol. 1:19. 1 Tim. 3:16.
**Ordagrant: tältade. Tälthelgedomen, tabernaklet, var i det gamla förbundet platsen för Guds uppenbarelse, se 2 Mos. kap. 25. **KXII: ende Sonen.*

15. Johannes vittnade om honom och ropade och sa: Det var om honom som jag sa: Han som kommer efter mig är förmer än mig, eftersom han var före mig. Matt. 3:11. Mark. 1:7. Joh. 3:26, 31.

16. Och av hans fullhet har vi alla fått, och nåd utöver nåd. Joh. 3:34. Kol. 2:3, 9.

17. För lagen gavs genom Mose, nåden och sanningen kom genom Jesus Kristus. 2 Mos. 20:1. 5 Mos. 5:6.

18. Ingen har någonsin sett Gud. Den enfödde Sonen, som är vid Faderns bröst, han har förklarat *honom*. 2 Mos. 33:20. Matt. 11:27. Luk. 10:22. Joh. 6:46. 1 Tim. 6:16. 1 Joh. 4:12.

19. Och detta är Johannes vittnesbörd, när judarna sände präster och

leviter från Jerusalem för att fråga honom: Vem är du? Joh. 5:33.
20. Då bekände han och förnekade inte, utan bekände: Jag är inte Kristus. Joh. 3:28. Apg. 13:25.
21. Då frågade de honom: Vem är du då? Är du Elia? Och han sa: Det är jag inte. Är du profeten? Och han svarade: Nej. 5 Mos. 18:15.
22. Då sa de till honom: Vem är du? Vad säger du om dig själv, så att vi kan ge ett svar till dem som har sänt oss?
23. Han sa: Jag *är* rösten av en som ropar i öknen: Gör Herrens väg rak, som profeten Jesaja har sagt. Jes. 40:3. Matt. 3:3. Mark. 1:3. Luk. 3:4.
24. Och de som var utsända var från fariseerna.
25. Och de frågade honom och sa till honom: Varför döper du då, om du inte är Kristus, inte heller Elia och inte heller profeten?
26. Johannes svarade dem och sa: Jag döper med vatten. Men mitt ibland er står en som ni inte känner, Matt. 3:11. Luk. 3:16.
27. han är den som kommer efter mig, som är förmer än mig, vars sandalremmar jag inte är värdig att knyta upp.
28. Detta hände i Betabara på andra sidan Jordan, där Johannes döpte.
29. Nästa dag ser Johannes Jesus komma till sig och säger: Se, Guds lamm, som tar bort världens synd! 2 Mos. 12:3. Jes. 53:7. 1 Kor. 5:7. 1 Petr. 1:19.
30. Det var om honom som jag sa: Efter mig kommer en man, som är förmer än mig, eftersom han var före mig.
31. Och jag kände honom inte. Men för att han skulle uppenbaras för Israel, därför har jag kommit *och* döper med vatten. Apg. 1:5.
32. Och Johannes vittnade och sa: Jag såg Anden komma ner lik en duva från himlen, och han förblev över honom. Matt. 3:16. Mark. 1:10. Luk. 3:22.
33. Och jag kände honom inte, men han som sände mig till att döpa med vatten, han sa till mig: Han över vilken du får se Anden komma ner och förbli över, han är den som döper med den Helige Ande. Matt. 3:11.
34. Och jag har sett och har vittnat att han är Guds Son.
35. Nästa dag stod Johannes och två av hans lärjungar där igen.
36. Och när han såg Jesus komma sa han: Se, Guds lamm!
37. Och de två lärjungarna hörde *vad* han sa och följde Jesus.
38. Då vände Jesus sig om, och när han såg att de följde honom, frågade han dem: Vem söker ni? Då sa de till honom: Rabbi (det betyder Lärare*), var bor du? **KXII: Mästare.*
39. Då sa han till dem: Kom och se. De kom och såg var han bodde och stannade den dagen hos honom, för det var omkring tionde timmen.
40. En av de två som följde Johannes och hörde vad han sa var Andreas, Simon Petrus bror.
41. Han fann först sin bror Simon och sa till honom: Vi har funnit Messias, vilket översätts Kristus*. Matt. 4:18. **KXII: den Smorde.*
42. Och han förde honom till Jesus. Och när Jesus såg på honom sa han: Du är Simon, Jonas son, du

ska heta Kefas, det betyder en sten*.
Matt. 16:18.
*KXII: hälleberget, Grek. Petros dvs. Petrus.
43. Nästa dag ville Jesus gå därifrån till Galileen. Han fann då Filippus och sa till honom: Följ mig.
44. Och Filippus var från Betsaida, Andreas och Petrus stad.
45. Filippus fann Natanael och sa till honom: Vi har funnit honom som Mose skrev om i lagen, och *som* profeterna *skrev om*, Jesus, Josefs son, från Nasaret.
1 Mos. 3:15, 22:18, 49:10. 5 Mos. 18:18. 2 Sam. 7:12. Jes. 7:14, 9:6, 53:1. Jer. 23:5, 33:14. Hes. 34:23, 37:24. Dan. 9:24. Mika 5:2. Sak. 6:12. Sak. 9:9. Matt. 2:23. Luk. 2:4. Joh. 7:41-42.
46. Och Natanael sa till honom: Kan något gott komma från Nasaret? Filippus sa till honom: Kom och se. Joh. 7:41, 52, 12:21.
47. Jesus såg att Natanael var på väg till honom och sa om honom: Se, en sann* israelit, en som är utan svek.
*KXII: rätt.
48. Natanael frågade honom: Hur kan du känna mig? Jesus svarade och sa till honom: Innan Filippus kallade på dig, då du var under fikonträdet, såg jag dig.
49. Natanael svarade och sa till honom: Rabbi, du är Guds Son, du är Israels Konung.
50. Jesus svarade och sa till honom: Tror du, därför att jag sa till dig att jag såg dig under fikonträdet? Större ting än så ska du få se.
51. Och han sa till honom: Sannerligen, sannerligen säger jag er: Härefter ska ni *få* se himlen öppen, och Guds änglar fara upp och ner över Människosonen. 1 Mos. 28:12. Matt. 4:11. Luk. 22:43, 24:4. Apg. 1:10.

2 Kapitlet

Bröllopet i Kana. Första påsken. Jesus renar templet.

Och på tredje dagen var det ett bröllop i Kana i Galileen, och Jesu mor var där.
2. Och både Jesus och hans lärjungar blev bjudna till bröllopet.
3. Och när vinet började ta slut, sa Jesu mor till honom: De har inget vin.
4. Jesus sa till henne: Kvinna, vad har jag med dig att göra? Min stund har ännu inte kommit.
5. Hans mor sa till tjänarna: Vad han än säger till er, gör *det*.
6. Nu fanns där sex vattenkrukor av sten för judarnas reningsceremonier, vart och ett rymde två eller tre metreter*. Mark. 7:3.
*Metretes = grek. mått som motsvarar ca 40 liter.
7. Jesus sa till dem: Fyll vattenkrukorna med vatten. Och de fyllde dem ända till brädden.
8. Och han sa till dem: Ös nu upp och bär till värden. Och de gjorde *det*.
9. När värden smakade på vattnet, som hade blivit vin, så visste han inte varifrån det kom, men tjänarna som hade öst upp vattnet visste det. Då kallade värden på brudgummen
10. och sa till honom: Var man sätter först fram det goda vinet, och det som är sämre när de har blivit druckna. Du har sparat det goda vinet ända till nu.
11. Detta första mirakel* gjorde Jesus i Kana i Galileen, och *det* uppenbarade hans härlighet, och

hans lärjungar trodde på honom.
Joh. 1:14. **KXII: tecken.*
12. Efter detta gick han ner till Kapernaum, han och hans mor och hans bröder och hans lärjungar. Och de stannade där några få dagar.
13. Judarnas påsk var nu nära, och Jesus gick upp till Jerusalem.
14. Och han fann i templet dem som sålde oxar och får och duvor, och även växlarna som satt där.
15. Då gjorde han en piska av rep *och* drev ut allesammans ur templet, med får och oxar, och slog ut växlarnas pengar och välte omkull borden. Matt. 21:12. Mark. 11:15. Luk. 19:45.
16. Och han sa till dem som sålde duvor: Ta bort detta härifrån. Gör inte min Faders hus till ett handelshus.
17. Då kom hans lärjungar ihåg det som står skrivet: Nitälskan för ditt hus har förtärt mig. Ps. 69:10.
18. Då svarade judarna och sa till honom: Vad för tecken låter du oss se, eftersom du gör detta?
Matt. 12:38, 16:1. Mark. 8:11. Luk. 11:29. Joh. 6:30.
19. Jesus svarade och sa till dem: Riv ner detta tempel, och inom tre dagar ska jag låta det uppstå.
Matt. 26:61, 27:40. Mark. 14:58, 15:29.
20. Då sa judarna: I fyrtiosex år har man byggt på detta tempel, och du vill resa upp det på tre dagar?
21. Men templet han talade om var hans kropp.
22. När han sedan hade uppstått från de döda, kom hans lärjungar ihåg att han hade sagt detta till dem, och de trodde Skriften och det ord som Jesus hade sagt.
Ps. 16:10. Luk. 24:8.
23. Medan han nu var i Jerusalem under påsken, vid högtiden, trodde många på hans namn, när de såg de mirakler* som han gjorde.
**KXII: tecken.*
24. Men själv anförtrodde sig Jesus inte åt dem, eftersom han kände alla.
25. Och han behövde inte höra någon vittna om människan, för han visste vad som var i människan.
Joh. 6:64. Apg. 1:24. Upp. 2:23.

3 Kapitlet

Jesu samtal med Nikodemus. Johannes döparens vittnesbörd och hans lärjungar.

Och bland fariseerna fanns en man som hette Nikodemus, en av judarnas rådsherrar.
Joh. 7:50, 19:39.
2. Han kom till Jesus på natten och sa till honom: Rabbi, vi vet att du är en lärare som har kommit från Gud, för ingen kan göra de mirakler som du gör, utan att Gud är med honom. Joh. 9:16, 33. Apg. 10:38.
3. Jesus svarade och sa till honom: Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Om en människa inte blir född på nytt*, kan hon inte se Guds rike.
Tit. 3:5. **Alt. övers. född ovanifrån.*
4. Nikodemus sa till honom: Hur kan en människa födas när hon är gammal? Inte kan hon väl komma in i moderlivet en gång till och födas?
5. Jesus svarade: Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Om inte en människa blir född av vatten och Ande, kan hon inte komma in i Guds rike. Mark. 16:16.

6. Det som är fött av köttet är kött, och det som är fött av Anden är ande.
7. Förundra dig inte över att jag sa till dig: Ni måste födas på nytt.
8. Vinden blåser vart den vill, och du hör dess sus, men du vet inte varifrån den kommer eller vart den far. Så är det med var och en som är född av Anden. Pred. 11:5. 1 Kor. 2:11.
9. Nikodemus svarade och sa till honom: Hur kan det ske? Joh. 6:52, 60.
10. Jesus svarade och sa till honom: Är du Israels lärare och vet inte detta?
11. Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Det vi vet talar vi, och det vi har sett vittnar vi om, men ni tar inte emot vårt vittnesbörd. Joh. 7:16, 8:28, 12:49, 14:24.
12. Om ni inte tror när jag talar till er om det jordiska, hur ska ni då kunna tro om jag talar till er om det himmelska?
13. Och ingen har stigit upp till himlen utom han som kom ner från himlen, Människosonen, som är i himlen. Joh. 6:62. Ef. 4:9.
14. Och såsom Mose lyfte upp ormen i öknen, så måste Människosonen lyftas upp, 4 Mos. 21:9. 2 Kon. 18:4. Joh. 8:28, 12:32.
15. för att var och en som tror på honom inte ska gå förlorad, utan ha evigt liv. Luk. 19:10. Joh. 6:27, 40.
16. Ty så älskade Gud världen att han gav sin enfödde Son, för att var och en som tror på honom inte ska gå förlorad utan ha evigt liv. Rom. 5:8, 8:38-39. 1 Joh. 4:9.
17. För Gud sände inte sin Son till världen för att döma världen utan för att världen skulle bli frälst genom honom. Joh. 9:39, 12:47. 1 Joh. 4:14.
18. Den som tror på honom blir inte dömd, men den som inte tror är redan dömd, eftersom han inte har trott på Guds enfödde Sons namn.
19. Men detta är domen, att ljuset har kommit in i världen, och människorna älskade mörkret mer än ljuset, eftersom deras gärningar var onda. Joh. 1:5-11.
20. För var och en som gör det onda hatar ljuset och kommer inte till ljuset, för att hans gärningar inte ska bli avslöjade*. Job. 24:13-16. **KXII: straffade.*
21. Men den som handlar efter sanningen kommer till ljuset, för att det ska bli uppenbart att hans gärningar är gjorda i Gud.
22. Därefter kom Jesus och hans lärjungar till Judeen, och han dröjde kvar där med dem och döpte. Joh. 4:2.
23. Men också Johannes döpte i Ainon nära Salim, eftersom där fanns mycket vatten och folket kom dit och lät döpa sig.
24. För Johannes hade ännu inte blivit kastad i fängelse. Matt. 14:3.
25. Då uppstod en tvist om reningen mellan Johannes lärjungar och *några* judar.
26. Och de kom till Johannes och sa till honom: Rabbi, den som var hos dig på andra sidan Jordan, den som du vittnade om, se, han döper och alla kommer till honom. Matt. 3:11. Mark. 1:7. Luk. 3:16. Joh. 1:15, 30.
27. Johannes svarade och sa: En människa kan inte ta emot något

utan att det blir givet åt henne från himlen. 1 Kor. 4:7. Jak. 1:17.

28. Ni kan själva vittna om att jag sa: Jag är inte Kristus, utan jag är sänd före honom. Mal. 3:1. Matt. 11:10. Mark. 1:2. Luk. 1:17, 7:27. Joh. 1:6, 20, 30.

29. Brudgum är den som har bruden. Men brudgummens vän som står och hör honom gläder sig mycket över brudgummens röst. Denna min glädje har nu uppfyllts.

30. Han måste växa till, och jag måste bli mindre.

31. Han som kommer ovanifrån är över alla. Han som kommer från jorden är av jorden, och av jorden talar han. Han som kommer från himlen är över alla.

32. Och vad han har sett och hört, det vittnar han om, och hans vittnesbörd tar ingen emot. Joh. 12:49. 1 Joh. 5:20.

33. Den som tar emot hans vittnesbörd har bekräftat att Gud är sann. 1 Joh. 5:10.

34. För den som Gud har sänt talar Guds ord, för Gud ger inte Anden efter mått. Jes. 11:2. Joh. 1:32. Apg. 10:38. Ef. 4:7.

35. Fadern älskar Sonen, och allt har *han* lagt i hans hand. Matt. 11:27, 28:18. Luk. 10:22. Joh. 5:22, 17:2. Hebr. 2:8.

36. Den som tror på Sonen har evigt liv, men den som inte tror på* Sonen ska inte få se livet, utan Guds vrede förblir över honom. 5 Mos. 29:20, 32:22. Joh. 6:47. 1 Joh. 5:11-12.

**Alt. övers. inte lyder, inte rättar sig efter.*

4 Kapitlet

Jesu samtal med den samaritiska kvinnan och med lärjungarna. Samariternas omvändelse. Jesus botar sonen till en man i kungens tjänst.

Då nu Herren visste att fariseerna hade hört att Jesus vann fler lärjungar och döpte fler än Johannes Joh. 3:22, 26.

2. – men det var inte Jesus själv, utan hans lärjungar som döpte –

3. lämnade han Judeen och gick tillbaka till Galileen.

4. Han måste då ta vägen genom Samarien.

5. Så kom han till en stad i Samarien, som kallas Sykar, nära det jordstycke som Jakob gav åt sin son Josef. 1 Mos. 33:19, 48:22. Jos. 24:32.

6. Och där var Jakobs brunn. Eftersom Jesus var trött av vandringen, satte han sig ner vid brunnen. Det var omkring sjätte timmen.

7. En samaritisk kvinna kom för att hämta vatten. Jesus sa till henne: Ge mig att dricka,

8. för hans lärjungar hade gått in i staden för att köpa mat.

9. Då säger den samaritiska kvinnan till honom: Hur kan du som är en jude be om något att dricka av mig, som är en samaritisk kvinna? För judarna umgås inte med samariterna. 2 Kon. 17:24. Luk. 9:52. Joh. 8:48. Apg. 10:28.

10. Jesus svarade och sa till henne: Om du kände till Guds gåva och vem det är som säger till dig: Ge mig att dricka, då skulle du ha bett honom, och han skulle ha gett dig levande vatten. Ps. 23:2. Jes. 12:3.

11. Kvinnan sa till honom: Herre, du har inget att hämta upp med, och brunnen är djup. Varifrån får du då det levande vattnet? Jer. 2:13.
12. Inte är väl du större än vår fader Jakob, som gav oss brunnen och själv drack ur den med sina barn och sin boskap.
13. Jesus svarade och sa till henne: Var och en som dricker av detta vatten ska törsta igen. Joh. 6:58.
14. Men den som dricker av det vatten som jag ger honom ska aldrig någonsin törsta. Utan det vatten som jag ger honom ska i honom bli en källa med vatten som väller fram till evigt liv. Jes. 55:1. Joh. 6:27f, 7:38.
15. Kvinnan sa till honom: Herre, ge mig det vattnet, så att jag inte blir törstig och inte heller behöver komma hit för att hämta *vatten*.
16. Jesus sa till henne: Gå och kalla på din man och kom hit.
17. Kvinnan svarade och sa: Jag har ingen man. Jesus sa till henne: Du sa rätt: Jag har ingen man.
18. För du har haft fem män och den du nu har är inte din man. Där talade du sanning.
19. Då sa kvinnan till honom: Herre, jag märker att du är en profet. Luk. 7:16, 24:19. Joh. 6:14.
20. Våra fäder tillbad på detta berg, men ni säger att den plats där man ska tillbe finns i Jerusalem. 5 Mos. 12:5, 11. 1 Kon. 9:3. 2 Krön. 7:12.
21. Jesus sa till henne: Kvinna, tro mig, den tid kommer då ni varken på detta berg eller i Jerusalem ska tillbe Fadern.
22. Ni tillber det ni inte känner. Vi tillber det vi känner, eftersom frälsningen kommer från judarna. 2 Kon. 17:29. Jes. 2:3. Luk. 24:47. Rom. 3:2, 9:4.
23. Men den tid kommer och är redan här, då sanna tillbedjare ska tillbe Fadern i ande och sanning, för sådana tillbedjare är det som Fadern söker.
24. Gud *är* ande, och de som tillber honom måste tillbe i ande och sanning. 2 Kor. 3:17.
25. Kvinnan sa till honom: Jag vet att Messias kommer, han som kallas Kristus. När han kommer ska han låta oss veta allt.
26. Jesus sa till henne: Jag Är* den som talar med dig. Joh. 9:37.
**Grek. ego eimi. Se 2 Mos. 3:14f.*
27. Och i detsamma kom hans lärjungar och de var förvånade över att han talade med en kvinna. Men ingen frågade: Vad vill du henne eller varför talar du med henne?
28. Då lät kvinnan sin vattenkruka stå och gick in i staden och sa till folket:
29. Kom *och* se en man som har sagt mig allt det jag har gjort. Är inte denne Kristus?
30. Då gick de ut ur staden och kom till honom.
31. Under tiden bad lärjungarna honom, och sa: Rabbi, ät.
32. Men han sa till dem: Jag har mat att äta som ni inte känner till.
33. Då sa lärjungarna till varandra: Inte kan väl någon ha kommit med mat till honom?
34. Jesus sa till dem: Min mat är att göra hans vilja som har sänt mig och att fullborda hans verk.
35. Säger ni inte: Det är ännu fyra månader kvar, sedan kommer

skördetiden? Se, jag säger er: Lyft blicken och se på fälten, för de har redan vitnat till skörd. Matt. 9:37. Luk. 10:2.
36. Och den som skördar får lön och samlar frukt till evigt liv, så att både den som sår och den som skördar kan glädja sig tillsammans.
37. För här är det ordet sant, att en sår och en annan skördar.
38. Jag sände er att skörda där ni inte har arbetat. Andra har arbetat och ni har gått in i deras arbete.
39. Och många samariter från den staden trodde på honom på grund av kvinnans ord, när hon vittnade: Han har sagt mig allt vad jag har gjort.
40. När nu samariterna kom till honom, bad de honom att han skulle stanna hos dem. Och han stannade där i två dagar.
41. Och många fler trodde på grund av hans ord.
42. Och de sa till kvinnan: Nu tror vi inte längre på grund av det du sagt. För vi har själva hört och vi vet, att han verkligen är Kristus, världens Frälsare. Joh. 17:8. 1 Joh. 4:14.
43. Men två dagar därefter gick han därifrån och gick till Galileen,
44. för Jesus vittnade själv att en profet inte har något anseende i sin hemtrakt. Matt. 13:57. Mark. 6:4. Luk. 4:24.
45. När han så kom till Galileen, tog galileerna emot honom, efter att de hade sett allt som han hade gjort i Jerusalem under högtiden, för de hade också varit där vid högtiden. Matt. 4:12. Mark. 1:14. Joh. 2:23.
46. Så kom Jesus tillbaka till Kana i Galileen, där han hade gjort vattnet till vin. Och där var en man i kunglig tjänst, vars son låg sjuk i Kapernaum. Joh. 2:1f.
47. När han hörde att Jesus hade kommit från Judeen till Galileen, gick han till honom och bad honom, att han skulle komma ner och bota hans son som låg för döden.
48. Då sa Jesus till honom: Om ni inte får se tecken och under, tror ni inte. 1 Kor. 1:22.
49. Mannen som var i kunglig tjänst sa till honom: Herre, kom ner innan mitt barn dör.
50. Jesus sa till honom: Gå, din son lever! Då trodde mannen det ord som Jesus sa till honom och gick.
51. Och medan han gick ner, mötte honom hans tjänare och berättade för *honom* och sa: Din son lever.
52. Då frågade han dem vid vilken timme han hade blivit bättre. Och de sa till honom: I går vid sjunde timmen lämnade febern honom.
53. Då förstod fadern att *det var* just den timmen då Jesus hade sagt till honom: Din son lever. Och han själv trodde och hela hans hus.
54. Detta *var* på nytt ett tecken, det andra *som* Jesus gjorde sedan han kommit från Judeen till Galileen. Joh. 2:11.

5 Kapitlet

Jesus botar en sjuk vid Betesda och betygar inför judarna sin gudom.

Därefter var det en judisk högtid, och Jesus gick upp till Jerusalem. 3 Mos. 23:2. 5 Mos. 16:1.
2. Men i Jerusalem vid Fårporten

finns det en damm, som på hebreiska heter Betesda. Den har fem pelargångar.
3. I dem låg det en stor mängd sjuka, blinda, halta och lama, som väntade på att vattnet skulle komma i rörelse,
4. för en ängel steg ner i dammen vid en bestämd tid och rörde upp vattnet. Den som nu först steg ner i vattnet sedan det hade satts i rörelse blev frisk, vilken sjukdom han än hade.
5. Så var där en man, som hade varit sjuk i trettioåtta år.
6. Då Jesus såg honom ligga där och visste att han hade varit *sjuk* så länge, sa han till honom: Vill du bli frisk?
7. Den sjuke svarade honom: Herre, jag har ingen som kan ta mig ner i dammen när vattnet har kommit i rörelse. Och när jag är på väg, stiger någon annan ner före mig.
8. Jesus sa till honom: Stå upp, ta din bädd och gå. Matt. 9:6. Mark. 2:11. Luk. 5:24.
9. Och genast blev mannen frisk och tog sin bädd och gick. Men det var sabbat den dagen. Joh. 9:14.
10. Därför sa judarna till honom som hade blivit botad: Det är sabbat, det är inte tillåtet att du bär din bädd. 2 Mos. 20:10. 5 Mos. 5:12. Neh. 13:19. Jer. 17:21-22. Matt. 12:2. Mark. 2:24. Luk. 6:2.
11. Han svarade dem: Den som gjorde mig frisk, han sa till mig: Ta din bädd och gå.
12. Då frågade de honom: Vem är den mannen som sa till dig: Ta din bädd och gå?
13. Men han som hade blivit botad visste inte vem han var, för Jesus hade dragit sig undan, *eftersom* det var mycket folk på den platsen.
14. Därefter fann Jesus honom i templet och sa till honom: Se, du har blivit frisk. Synda inte mer, så att det inte händer dig något värre. Matt. 12:45. Joh. 8:11.
15. Då gick mannen bort och talade om för judarna att det var Jesus som hade gjort honom frisk.
16. Och på grund av detta förföljde judarna Jesus och sökte efter att döda honom, eftersom han hade gjort detta på sabbaten.
17. Men Jesus svarade dem: Min Fader verkar ända tills nu, *så* verkar också jag. Joh. 9:4, 14:10.
18. Därför sökte judarna ännu mer efter att döda honom, eftersom han inte bara bröt sabbaten, utan också sa att Gud var hans Fader och gjorde sig själv lik Gud. Joh. 7:29, 10:33. Fil. 2:6.
19. Då svarade Jesus och sa till dem: Sannerligen, sannerligen säger jag er: Sonen kan ingenting göra av sig själv, utan endast det han ser Fadern göra. För allt det han gör, det gör också Sonen. Joh. 8:38.
20. För Fadern älskar Sonen och visar honom allt det han själv gör, och han ska visa honom ännu större gärningar än dessa, så att ni ska förundra er. Joh. 3:35.
21. För liksom Fadern uppväcker de döda och gör dem levande, så gör också Sonen levande vem han vill.
22. För inte heller dömer Fadern någon, utan har överlämnat hela domen åt Sonen, Matt. 11:27, 28:18. Joh. 17:2. Apg. 17:31.

23. för att alla ska ära Sonen, såsom de ärar Fadern. Den som inte ärar Sonen ärar inte heller Fadern, som har sänt honom. 1 Joh. 2:23.

24. Sannerligen, sannerligen säger jag er: Den som hör mitt ord och tror på honom som har sänt mig, han har evigt liv och kommer inte under domen utan har övergått från döden till livet. Luk. 23:43. Joh. 3:18. Joh. 6:40f, 8:51. Ef. 2:6. 1 Joh. 3:4.

25. Sannerligen, sannerligen säger jag er: Det kommer en tid och den är redan här, då de döda ska höra Guds Sons röst, och de som hör ska leva. Rom. 6:4. Gal. 2:20. Ef. 2:1f. 1 Tim. 5:6. Upp. 3:1.

26. För liksom Fadern har liv i sig själv, så har han också gett Sonen att ha liv i sig själv.

27. Och han har också gett honom makt att döma, eftersom han är Människosonen.

28. Förvåna er inte över detta, för den stund kommer, då alla som är i gravarna ska höra hans röst Dan. 12:2. 1 Kor. 15:52. 1 Thess. 4:16.

29. och komma ut. De som har gjort det goda ska uppstå till liv, och de som har gjort det onda ska uppstå till dom. Matt. 25:46.

30. Jag kan inget göra av mig själv. Som jag hör så dömer jag, och min dom är rätt, för jag söker inte min vilja utan Faderns vilja som har sänt mig. Joh. 6:38.

31. Om jag vittnar om mig själv, är mitt vittnesbörd inte giltigt.

32. Det är en annan som vittnar om mig, och jag vet att det vittnesbörd som han vittnar om mig är sant. Jes. 42:1. Matt. 17:5. Joh. 8:14f.

33. Ni har sänt bud till Johannes, och han har vittnat för sanningen. Joh. 1:19.

34. Men jag tar inte emot vittnesbörd från någon människa, utan jag säger detta för att ni ska bli frälsta.

35. Han var ett brinnande och skinande ljus, och för en tid ville ni glädja er i hans ljus.

36. Men jag har ett större vittnesbörd än Johannes. För de gärningar som Fadern har gett mig att fullborda, just de gärningar som jag gör, vittnar om mig att Fadern har sänt mig. Matt. 3:17. Joh. 1:32-33, 10:25.

37. Och Fadern som har sänt mig har själv vittnat om mig. Ni har varken hört hans röst någon gång eller sett hans gestalt. 2 Mos. 33:20. 5 Mos. 4:12. Mark. 1:11, 9:7. Luk. 3:22, 9:35. Joh. 6:27, 12:28. 1 Tim. 6:16. 2 Petr. 1:17. 1 Joh. 4:12.

38. Och hans ord har inte förblivit i er, för ni tror inte på den som han har sänt.

39. Ni forskar i Skrifterna, därför att ni tror att ni har evigt liv i dem, och det är dessa som vittnar om mig. 5 Mos. 18:15. Jes. 8:20, 34:16. Jer. 23:5. Dan. 9:24. Luk. 16:29, 24:27. Joh. 1:45.

40. Och ni vill inte komma till mig för att få liv.

41. Jag tar inte emot ära av människor.

42. Men jag känner er, att ni inte har Guds kärlek i er.

43. Jag har kommit i min Faders namn, och ni tar inte emot mig. Om någon annan kommer i sitt eget namn, *så* kommer ni *att* ta emot honom. Matt. 24:5.

44. Hur kan ni tro, ni som tar emot ära av varandra och inte söker den

ära som bara kommer från Gud?
Matt. 23:5. Joh. 12:43. Rom. 2:29.
45. Tro inte att jag ska anklaga er inför Fadern. Det finns en som anklagar er, *nämligen* Mose, den som ni förlitar er på.
46. För om ni trodde Mose, så skulle ni trott mig, för om mig *har* han skrivit. 1 Mos. 3:15, 22:18. 1 Mos. 49:10. 5 Mos. 18:18.
47. Men om ni inte tror hans Skrifter, hur ska ni *då* tro mina ord?

6 Kapitlet

Jesus bespisar fem tusen män, går på vattnet och undervisar om livets bröd. Petrus bekännelse.

Därefter for Jesus över Galileiska sjön, Tiberias *sjö*.
2. Och mycket folk följde honom, därför att de såg de mirakler* som han gjorde på dem som var sjuka.
**KXII: tecken.*
3. Och Jesus gick upp på ett berg och satte sig där med sina lärjungar.
4. Och påsken, judarnas högtid, var nära. 2 Mos. 12:18. 3 Mos. 23:5. 4 Mos. 28:16. 5 Mos. 16:1.
5. När nu Jesus höjde blicken och såg att mycket folk kom till honom, sa han till Filippus: Var ska vi köpa bröd så att dessa får något att äta?
Matt. 14:15. Mark. 6:35. Luk. 9:12.
6. Detta sa han för att sätta honom på prov, för han visste själv vad han skulle göra.
7. Filippus svarade honom: Bröd för tvåhundra denarer* räcker inte åt dem för att var och en av dem ska få en liten bit. **En denar motsvarar en dagslön.*
8. En av hans lärjungar, Andreas, Simon Petrus bror, sa till honom:
9. Här är en pojke som har fem kornbröd och två fiskar, men hur långt räcker det till så många?
2 Kon. 4:43.
10. Då sa Jesus: Låt folket slå sig ner. Och på den platsen var mycket gräs. Då satte de sig ner, till antalet omkring femtusen män.
11. Och Jesus tog bröden, tackade och gav till lärjungarna, och lärjungarna *gav* åt dem som hade satt sig ner, och likaså av fiskarna, så mycket de* ville ha. 1 Sam. 9:13.
**KXII: han*
12. Och när de var mätta, sa han till sina lärjungar: Samla ihop bitarna som blivit över, så att inget blir förstört.
13. Då samlade de ihop *dem* och fyllde tolv korgar med bitarna från de fem kornbröden som hade blivit över efter dem som hade ätit.
14. När nu människorna hade sett det tecken som Jesus hade gjort, sa de: Denne är i sanning profeten som skulle komma till världen.
5 Mos. 18:15, 18. Luk. 7:16, 24:19. Joh. 1:21, 4:19, 7:40.
15. Eftersom Jesus visste att de tänkte komma och ta honom med våld och göra honom till Konung, drog han sig åter undan till berget för att vara helt för sig själv.
Matt. 14:23. Mark. 6:47.
16. Och när kvällen kom, gick hans lärjungar ner till sjön
17. och steg i en båt och for över sjön till Kapernaum. Och det var redan mörkt, och Jesus hade inte kommit till dem.
18. Och sjön gick hög av en stark vind som blåste.
19. När de nu hade rott ungefär

tjugofem eller trettio stadier*, fick de se Jesus gå på sjön och närma sig båten, och de blev förskräckta.
**En stadie är 183 m, 28 stadier motsvarar ca. fem kilometer.*
20. Då sa han till dem: Det är jag, var inte rädda!
21. De ville då ta upp honom i båten, men då var båten redan framme vid stranden som de styrde emot.
22. Nästa dag upptäckte folket som stod på andra sidan sjön att det inte hade funnits någon annan båt där, förutom den som hans lärjungar hade stigit i, och att Jesus inte hade stigit ombord på båten med sina lärjungar, utan att hans lärjungar hade gett sig av ensamma.
23. Men andra båtar kom från Tiberias och lade till nära platsen där folket hade ätit brödet, sedan Herren hade uttalat tacksägelsen.
24. När nu folket såg att Jesus inte var där och inte heller hans lärjungar, steg de också själva i båtarna och kom till Kapernaum och sökte efter Jesus.
25. Och när de fann honom på andra sidan sjön, sa de till honom: Rabbi, när kom du hit?
26. Jesus svarade dem och sa: Sannerligen, sannerligen säger jag er: Ni söker mig inte därför att ni har sett tecken, utan därför att ni har ätit av bröden och blivit mätta.
27. Arbeta inte *för* den mat som förgås, utan *för* den som varar till evigt liv, som Människosonen ska ge er. För på honom har Gud, Fadern, satt sitt sigill*. Matt. 3:17. Matt. 17:5. Mark. 1:11, 9:7. Luk. 3:22, 9:35. Joh. 1:32f, 5:37, 11:26. 2 Petr. 1:17.
**KXII: beseglat.*
28. Då sa de till honom: Vad ska vi göra så att vi kan utföra Guds verk?
29. Jesus svarade och sa till dem: Detta är Guds verk, att ni tror på honom som han *har* sänt. 1 Joh. 3:23.
30. Då sa de till honom: Vad gör du då för tecken, så att vi kan se det och tro dig? Vad kan du utföra?
Matt. 12:38, 16:1 Mark. 8:11. Luk. 11:29. 1 Kor. 1:22.
31. Våra fäder åt manna i öknen, som det står skrivet: Han gav dem bröd från himlen att äta.
2 Mos. 16:4. Ps. 78:24. 1 Kor. 10:3.
32. Då sa Jesus till dem: Sannerligen, sannerligen säger jag er: Mose gav er inte brödet från himlen, utan min Fader ger er det sanna* brödet från himlen, 4 Mos. 11:7. **KXII: rätta.*
33. för Guds bröd är han som kommer ner från himlen och ger världen liv.
34. Då sa de till honom: Herre, ge oss alltid detta bröd.
35. Och Jesus sa till dem: Jag är livets bröd. Den som kommer till mig ska aldrig hungra, och den som tror på mig ska aldrig törsta.
Jes. 55:1. Matt. 11:28. Joh. 4:14, 7:37.
36. Men jag sa till er: Även om ni har sett mig så tror ni inte.
37. Alla som min Fader ger mig ska komma till mig, och den som kommer till mig ska jag aldrig någonsin kasta ut.
38. För jag har kommit ner från himlen, inte för att göra min vilja, utan hans vilja som har sänt mig.
Matt. 26:39. Mark. 14:36. Luk. 22:42. Joh. 4:34, 5:30.
39. Och detta är Faderns vilja, som har sänt mig, att jag inte ska förlora *någon* av alla som han har gett mig, utan att jag ska uppväcka dem på den yttersta dagen.
Joh. 10:28, 17:12, 18:9. Apg. 1:20.

40. Och detta är hans vilja, som har sänt mig, att var och en som ser Sonen och tror på honom ska ha evigt liv, och jag ska uppväcka honom på den yttersta dagen.
Joh. 3:15-16, 11:24.
41. Då klagade judarna på honom, därför att han sa: Jag är det bröd som har kommit ner från himlen.
42. Och de sa: Är denne inte Jesus, Josefs son, vilkens far och mor vi känner? Hur kan han då säga: Jag har kommit ner från himlen?
Matt. 13:55. Mark. 6:3. Luk. 4:22. Joh. 7:27.
43. Då svarade Jesus och sa till dem: Klaga inte er emellan.
44. Ingen kan komma till mig, om inte Fadern som har sänt mig drar honom, och jag ska uppväcka honom på den yttersta dagen.
45. Det står skrivet hos profeterna: De ska alla bli undervisade av Gud. Därför, var och en som har hört och lärt av Fadern kommer till mig.
Jes. 54:13. Jer. 31:34.
1 Thess. 4:9. Hebr. 8:10, 10:16.
46. Inte så att någon har sett Fadern, utom den som är från Gud. Han har sett Fadern. Matt. 11:27.
Luk. 10:22. Joh. 1:18.
47. Sannerligen, sannerligen säger jag er: Den som tror på mig har evigt liv. Joh. 3:18, 36.
48. Jag är livets bröd.
49. Era fäder åt manna i öknen, och de dog. 2 Mos. 16:15. Hebr. 3:16, 19.
50. Detta är brödet som kommer ner från himlen, för att man ska äta av det och inte dö.
51. Jag är det levande brödet som kom ner från himlen. Om någon äter av det brödet ska han leva i evighet. Och brödet som jag ska ge är mitt kött, som jag ska ge till liv för världen. Joh. 3:13.
52. Då tvistade judarna med varandra, och sa: Hur kan denne ge oss *sitt* kött att äta. Joh. 3:9.
53. Då sa Jesus till dem: Sannerligen, sannerligen säger jag er: Om ni inte äter Människosonens kött och dricker hans blod, har ni inte liv i er. Mark. 16:16. Joh. 1:12.
54. Den som äter mitt kött och dricker mitt blod har evigt liv, och jag ska låta honom uppstå på den yttersta dagen.
55. För mitt kött är sann* mat, och mitt blod är sann* dryck. **KXII: rätt.*
56. Den som äter mitt kött och dricker mitt blod förblir i mig och jag i honom.
57. Såsom den levande Fadern har sänt mig, och jag lever därför att Fadern lever, så ska också den som äter mig leva därför att jag lever.
58. Detta är brödet som kom ner från himlen, inte som mannat era fäder åt och sedan dog. Den som äter detta bröd ska leva i evighet.
Joh. 3:13.
59. Detta sa han när han undervisade i synagogan i Kapernaum.
60. Då sa många av hans lärjungar när de hörde *detta*: Detta är hårda ord. Vem står ut med att höra det?
61. Men Jesus, som visste inom sig själv att hans lärjungar klagade över detta, sa till dem: Tar ni anstöt av detta?
62. *Men* om ni då får se Människosonen stiga upp dit där han var förut? Mark. 16:19. Luk. 24:51.
Joh. 3:13. Apg. 1:9. Ef. 4:8.
63. Anden är den som gör levande, köttet är inte till någon nytta. De

ord jag talar till er, *de* är ande och *de* är liv. 2 Kor. 3:6.
64. Men det är några bland er som inte tror. För Jesus visste från början vilka de var som inte trodde, och vem det var som skulle förråda honom. Joh. 2:25, 13:11.
65. Och han sa: Därför har jag sagt er att ingen kan komma till mig om det inte blir honom givet av min Fader.
66. Från den *tiden* drog sig många av hans lärjungar tillbaka och vandrade inte längre med honom.
67. Då sa Jesus till de tolv: Inte vill väl också ni gå bort?
68. Då svarade Simon Petrus honom: Herre, till vem ska vi gå? Du har det eviga livets ord, Apg. 5:20.
69. och vi tror och är övertygade* om att du är Kristus, den levande Gudens Son. Matt. 16:16. Luk. 9:20. Joh. 11:27. **KXII: har förnummit.*
70. Jesus svarade dem: Har jag inte utvalt er tolv, och en av er är en djävul? Luk. 6:13. Joh. 8:44.
71. Men det sa han om Judas Iskariot, Simons *son*, för det var han som skulle förråda honom, han som var en av de tolv.

7 Kapitlet

Jesus går upp till lövhyddohögtiden och undervisar i templet. Fariseerna söker förgäves efter att kunna gripa honom.

Därefter vandrade Jesus omkring i Galileen, för han ville inte vandra omkring i Judeen, eftersom judarna var ute efter att döda honom.
2. Judarnas lövhyddohögtid var nu nära. 3 Mos. 23:34.
3. Då sa hans bröder till honom: Bege dig härifrån och gå till Judeen, så att också dina lärjungar kan se dina gärningar, som du gör. Matt. 12:46. Mark. 3:31. Luk. 8:19. Apg. 1:14.
4. För ingen gör något i hemlighet när han själv önskar bli känd. Om du gör sådana ting, visa dig då för världen.
5. För inte ens hans bröder trodde på honom. Mark. 3:21.
6. Då sa Jesus till dem: Min tid har ännu inte kommit, men för er är den rätta tiden alltid inne.
7. Världen kan inte hata er, men mig hatar den, därför att jag vittnar om den att dess gärningar är onda. Joh. 3:19, 14:17, 15:18.
8. Gå ni upp till denna högtid. Jag går inte upp till denna högtid ännu, eftersom min tid ännu inte är inne. Joh. 8:20.
9. Sedan han hade sagt detta till dem, stannade han kvar i Galileen.
10. Men när hans bröder hade gått upp, då gick också han upp till högtiden, inte öppet utan som om det var i hemlighet.
11. Då sökte judarna efter honom under högtiden och sa: Var är han? Joh. 11:56.
12. Och bland folket talades det mycket i det tysta om honom. En del sa: Han är god. Andra sa: Nej, utan han vilseleder folket. Matt. 21:46. Luk. 7:16. Joh. 6:14.
13. Men ingen talade öppet om honom av rädsla för judarna. Joh. 9:22, 12:42, 19:38.
14. Då nu halva högtiden var förbi, gick Jesus upp till templet och undervisade.

15. Och judarna blev förvånade och sa: Hur kan denne som inte har studerat förstå Skrifterna?
16. Jesus svarade dem och sa: Min lära är inte min, utan hans som har sänt mig. Joh. 8:28, 12:49, 14:10, 24.
17. Om någon vill göra hans vilja ska han förstå om läran är från Gud eller om jag talar av mig själv.
18. Den som talar av sig själv, han söker sin egen ära, men den som söker hans ära som har sänt honom, han är sann och orättfärdighet finns inte i honom. Joh. 5:41.
19. Gav inte Mose er lagen? Och *ändå* håller ingen av er lagen. Varför vill ni döda mig?
2 Mos. 20:1, 24:3. Matt. 12:14. Mark. 3:6. Joh. 5:16f, 10:39, 11:53. Apg. 7:53.
20. Folket svarade och sa: Du har en ond ande*. Vem vill döda dig?
Joh. 8:48f, 10:20. **Se not Matt. 8:28, 31.*
21. Jesus svarade och sa till dem: En gärning gjorde jag, och ni blev alla förvånade.
22. Därför gav Mose er omskärelsen – inte så, att den är från Mose, utan den är från fäderna – och ni omskär en människa på sabbaten.
1 Mos. 17:10. 3 Mos. 12:3. Apg. 7:8. Rom. 4:11.
23. Om nu en människa tar emot omskärelsen på sabbaten, för att man inte ska bryta mot Mose lag, är ni då arga på mig, därför att jag gjorde en människa helt frisk på sabbaten?
24. Döm inte efter skenet, utan döm en rättvis dom. 5 Mos. 1:16-17. Ords. 24:23. Jak. 2:1.
25. Då sa några av dem från Jerusalem: Är det inte honom som de vill döda?
26. Och se, han talar öppet*, och de säger ingenting till honom. Har då rådsherrarna verkligen blivit övertygade om att denne är den sanne Kristus? **KXII: fritt.*
27. Men vi vet varifrån den här mannen är, men när Kristus kommer vet ingen varifrån han är.
Matt. 13:55. Mark. 6:3. Luk. 4:22. Joh. 6:42.
28. Då ropade Jesus medan han undervisade i templet och sa: Ja, ni känner mig och ni vet varifrån jag är. Och jag har inte kommit av mig själv, men den som har sänt mig, han är sann, han som ni inte känner.
Joh. 8:26f. Rom. 3:4.
29. Men jag känner honom, för jag är från honom och han har sänt mig. Matt. 11:27. Joh. 10:15.
30. Då försökte de gripa honom. Men ingen kom med sin hand vid honom, eftersom hans stund ännu inte var inne. Mark. 11:18. Luk. 19:47-48, 20:19. Joh. 8:20, 37.
31. Men många bland folket trodde på honom, och de sa: När Kristus kommer, ska han göra fler mirakler* än denne har gjort? Joh. 8:30.
**KXII: tecken.*
32. Sådant fick fariseerna höra folket i smyg säga om honom. Då skickade fariseerna och översteprästerna ut tempelvakter för att gripa honom.
33. Men Jesus sa till dem: Ännu en kort tid är jag hos er, och sedan går jag till honom som har sänt mig.
Joh. 16:16.
34. Ni ska söka efter mig men inte finna *mig*, och där jag är, *dit* kan ni inte komma. Joh. 8:21, 13:33.
35. Då sa judarna till varandra: Vart tänker denne gå, eftersom vi inte ska finna honom? Inte tänker han

väl gå till dem som är kringspridda bland grekerna och undervisa grekerna?
36. Vad är det för ett ord som han sa: Ni ska söka mig men inte finna *mig*? Och där jag är, *dit* kan ni inte komma?
37. Men på den sista dagen i högtiden, som också var den största, stod Jesus och ropade, och sa: Om någon törstar, så kom till mig och drick. 3 Mos. 23:36. Jes. 55:1. Joh. 4:14, 6:35. Upp. 22:17.
38. Den som tror på mig, såsom Skriften säger, ur hans innersta ska strömmar av levande vatten flyta fram. Jes. 12:3, 44:3, 58:11. Sak. 14:8.
39. Men detta sa han om Anden, som de som tror* på honom skulle få. För den Helige Ande var ännu inte *given*, eftersom Jesus inte ännu hade blivit förhärligad. Joel 2:28. Apg. 2:1f.
**KXII: trodde.*
40. När därför många av folket hörde detta tal sa de: Denne är i sanning profeten. 5 Mos. 18:15, 18. Matt. 21:46. Luk. 7:16. Joh. 1:21. Joh. 4:42, 6:14.
41. Andra sa: Denne är Kristus. Men några sa: Inte kommer väl Kristus från Galileen? Joh. 1:46.
42. Säger inte Skriften att Kristus kommer från Davids säd och från staden Betlehem, som David kom ifrån? 1 Sam. 16:1. Ps. 89:4, 132:11. Mika 5:2. Matt. 2:5. Luk. 2:4.
43. Då uppstod det delade meningar bland folket för hans skull. Joh. 9:16, 10:19.
44. Och några av dem ville gripa honom, men ingen lade *sina* händer på honom.
45. Då kom tempelvakterna tillbaka till översteprästerna och fariseerna, och de sa till dem: Varför har ni inte fört hit honom?
46. Tempelvakterna svarade: Aldrig har någon människa talat så som den mannen.
47. Då svarade fariseerna dem: Har ni också blivit vilseledda?
48. Inte har väl någon av rådsherrarna eller fariseerna trott på honom? Joh. 12:42. 1 Kor. 1:20, 2:8.
49. Men detta folk, som inte känner lagen, är förbannat.
50. Nikodemus sa till dem, han som kom till honom om natten och själv var en av dem: Joh. 3:2, 19:39.
51. Inte dömer vår lag någon, utan att man först hör honom och får veta vad han gör? 2 Mos. 23:1. 3 Mos. 19:15. 5 Mos. 1:17, 17:4, 8, 19:15.
52. De svarade och sa till honom: Inte är väl du också från Galileen? Undersök och se, att ingen profet har kommit från Galileen.
53. Och var och en gick hem till sitt.

8 Kapitlet

Berättelsen om en kvinna som blir gripen för äktenskapsbrott. Jesus vittnar om sig själv att han är världens ljus och försvarar sig mot fariseerna.

Därefter gick Jesus till Oljeberget.
2. Men tidigt på morgonen kom han tillbaka till templet, och allt folket kom till honom. Och han satte sig ner och undervisade dem.

3. Då förde de skriftlärda och fariseerna till honom en kvinna som hade ertappats med äktenskapsbrott*. Och när de hade ställt henne i mitten, *KXII: hor.
4. sa de till honom: Mästare, denna kvinna greps på bar gärning när hon begick äktenskapsbrott*.
*KXII: hor.
5. Och Mose har befallt oss i lagen, att sådana ska stenas. Men vad säger du? 3 Mos. 20:10. 5 Mos. 22:22.
6. Men detta sa de för att sätta honom på prov, för att de skulle ha något att anklaga honom för. Men Jesus böjde sig ner och skrev på marken med fingret. Jer. 17:13.
7. När de nu fortsatte att fråga honom, reste han sig upp och sa till dem: Den av er som är utan synd kastar första stenen på henne.
5 Mos. 17:7.
8. Och han böjde sig ner igen och skrev på marken. Jer. 17:13.
9. När de hörde detta och kände sig överbevisade av samvetet, gick de ut, den ene efter den andre, de äldste först ända till de sista, och Jesus blev lämnad ensam kvar med kvinnan som stod där framför honom.
10. När Jesus reste sig upp och inte såg någon utom kvinnan, sa han till henne: Kvinna, var är dina anklagare? Har ingen dömt dig?
11. Hon sa: Herre, ingen. Då sa Jesus till henne: Inte heller jag dömer dig. Gå och synda inte mer*.
*KXII: härefter.
12. Sedan talade Jesus till dem på nytt och sa: Jag är världens ljus. Den som följer mig ska inte vandra i mörkret utan ska ha livets ljus.
Joh. 1:5f, 9:5, 12:35, 46.
13. Då sa fariseerna till honom: Du vittnar om dig själv. Ditt vittnesbörd är inte giltigt.
14. Jesus svarade och sa till dem: Även om jag vittnar om mig själv, så är mitt vittnesbörd giltigt, för jag vet varifrån jag kom och vart jag går, men ni vet inte varifrån jag kom eller vart jag går. Joh. 5:31.
15. Ni dömer efter köttet. Jag dömer ingen.
16. Och även om jag dömer, så är min dom rätt, för jag är inte ensam, utan Fadern som har sänt mig är med mig.
17. Det står också skrivet i er lag att vad två människor vittnar är sant.
5 Mos. 17:6, 19:15. Matt. 18:16.
2 Kor. 13:1. Hebr. 10:28.
18. Jag är *den* som vittnar om mig själv, och Fadern som har sänt mig vittnar om mig.
19. Då sa de till honom: Var är din Fader? Jesus svarade: Ni känner varken mig eller min Fader. Om ni hade känt mig skulle ni också ha känt min Fader.
20. Dessa ord talade Jesus vid offerkistan, när han undervisade i templet. Men ingen grep honom, eftersom hans stund ännu inte hade kommit. Joh. 7:8, 30.
21. Då sa Jesus på nytt till dem: Jag går bort, och ni ska söka efter mig, och ni ska dö i er synd. Dit jag går kan ni inte komma. Joh. 7:34, 13:33.
22. Då sa judarna: Inte vill han väl döda sig själv, eftersom han säger: Dit jag går kan ni inte komma?
23. Och han sa till dem: Ni är nerifrån, jag är ovanifrån. Ni är av denna världen. Jag är inte av denna världen. Joh. 3:31.

24. Därför sa jag till er att ni ska dö i era synder. För om ni inte tror, att Jag Är*, ska ni dö i era synder.
*Grek. ego eimi. Se 2 Mos. 3:14f.
25. Då sa de till honom: Vem är du? Och Jesus sa till dem: *Den samme* som jag även från början har sagt till er.
26. Jag har många saker att säga er och döma *er* för. Men den som har sänt mig är sann, och jag talar till världen det jag har hört från honom. Joh. 7:28.
27. De förstod inte att han talade till dem om Fadern.
28. Då sa Jesus till dem: När ni har lyft upp Människosonen, då ska ni förstå, att Jag Är*, och *att* jag inte gör något av mig själv, utan så som min Fader har lärt mig, så talar jag. Joh. 12:32. *Grek. ego eimi, se 2 Mos. 3:14f.
29. Och han som har sänt mig är med mig. Fadern har inte lämnat mig ensam, för jag gör alltid det som behagar honom.
30. När han talade detta, trodde många på honom.
31. Då sa Jesus till de judar som trodde på honom: Om ni förblir i mitt ord, är ni verkligen* mina lärjungar. *KXII: mina rätta lärjungar.
32. Och ni ska lära känna sanningen, och sanningen ska göra er fria. Rom. 6:18.
33. De svarade honom: Vi är Abrahams säd och har aldrig varit slavar under någon. Hur kan du säga: Ni ska bli fria?
34. Jesus svarade dem: Sannerligen, sannerligen säger jag er: Var och en som gör synd är syndens slav.
Rom. 6:16. 2 Petr. 2:19.
35. Men slaven stannar inte kvar i huset för alltid, *men* Sonen förblir för evigt.
36. Om nu Sonen gör er fria, så är ni verkligen fria.
37. Jag vet att ni är Abrahams säd, men ni är ute efter att döda mig, eftersom mitt ord inte finner rum hos er.
38. Jag talar det som jag har sett hos min Fader, och ni gör det ni har sett hos er fader.
39. De svarade och sa till honom: Abraham är vår fader. Jesus sa till dem: Om ni vore Abrahams barn, skulle ni göra Abrahams gärningar.
40. Men nu vill ni döda mig, en man som har sagt er sanningen, som jag har hört av Gud. Så gjorde inte Abraham.
41. Ni gör er faders gärningar. Då sa de till honom: Vi är inte födda i äktenskapsbrott. Vi har bara en Fader: Gud.
42. Jesus sa till dem: Om Gud vore er Fader, skulle ni älska mig, eftersom jag har utgått och kommit från Gud. Jag har inte heller kommit av mig själv, utan han har sänt mig.
43. Varför förstår ni inte mitt tal? Därför att ni inte kan höra mitt ord. 1 Kor. 2:14.
44. Ni är av djävulen, *er* far, och *vad* er far *har* begär *till*, *det* vill ni göra. Han var en mördare från början, och i sanningen står han inte, eftersom sanning inte finns i honom. När han talar lögn, talar han av sitt eget, därför att han är en lögnare och dess fader. 1 Joh. 3:8. Jud. 6.
45. Men eftersom jag säger er sanningen, tror ni mig inte.

46. Vem av er överbevisar mig om synd? Och om jag säger sanningen, varför tror ni mig inte?
47. Den som är från Gud, han hör Guds ord. Därför hör ni inte, eftersom ni inte är från Gud. 1 Joh. 4:6.
48. Då svarade judarna och sa till honom: Säger vi inte rätt, att du är en samarit och har en ond ande*?
Joh. 7:20, 10:20.
*Se not Matt. 8:28, 31.
49. Jesus svarade: Jag har inte någon ond ande*, utan jag ärar min Fader, men ni vanärar mig.
*Se not Matt. 8:28, 31.
50. Och jag söker inte min ära. Det finns en som söker *den* och *som* dömer.
51. Sannerligen, sannerligen säger jag er: Om någon håller mitt ord ska han aldrig någonsin se döden.
52. Då sa judarna till honom: Nu vet vi att du har en ond ande*. Abraham är död och *även* profeterna, och du säger: Om någon håller mitt ord ska han aldrig någonsin smaka döden.
*Se not Matt. 8:28, 31.
53. Är du större än vår fader Abraham som är död? Profeterna är också döda. Till vem gör du dig själv?
54. Jesus svarade: Om jag ärar mig själv, är min ära ingenting värd. Det är min Fader som ärar mig, han som ni säger är er Gud,
55. ändå har ni inte lärt känna honom, men jag känner honom. Och om jag skulle säga att jag inte känner honom, skulle jag vara en lögnare som ni. Men jag känner honom och håller hans ord.
56. Abraham, er far, gladde sig över att han skulle få se min dag, och han såg *den* och blev glad.
57. Då sa judarna till honom: Du är inte femtio år än, och du har sett Abraham?
58. Jesus sa till dem: Sannerligen, sannerligen säger jag er: Jag Är*, innan Abraham blev till.
*Grek. ego eimi. Se 2 Mos. 3:14f.
59. Då tog de upp stenar för att kasta på honom. Men Jesus gömde sig och gick ut från templet. Han gick rakt igenom dem och kom förbi på det sättet.* Joh. 10:31.
*Den sista meningen saknas i KXII.

9 Kapitlet

Jesus botar en man som var född blind.

Och när han gick vidare, såg han en man som var född blind.
2. Och hans lärjungar frågade honom och sa: Rabbi, vem syndade, denne eller hans föräldrar, eftersom han föddes blind?
3. Jesus svarade: Varken denne eller hans föräldrar har syndat, utan *detta har skett* för att Guds gärningar skulle uppenbaras på honom. Joh. 11:4.
4. Jag måste göra hans gärningar som har sänt mig, medan det är dag. Natten kommer, då ingen kan arbeta.
5. Så länge jag är i världen, är jag världens ljus. Joh. 1:5, 9, 8:12, 12:35, 46.
6. När han hade sagt detta, spottade han på jorden och gjorde en lera med saliven och strök leran på den blindes ögon
7. och sa till honom: Gå bort och

tvätta dig i dammen Siloam, som betyder utsänd. Han gick då iväg och tvättade sig och kom tillbaka seende.
8. Då sa grannarna och de som förut hade sett honom att han var blind:* Är det inte han som satt och tiggde? *KXII: en tiggare.
9. Några sa: Det är han. Men andra sa: Han är lik honom. *Men* han själv sa: Det är jag.
10. Då sa de till honom: Hur blev dina ögon öppnade?
11. Han svarade och sa: En man som heter Jesus gjorde en lera och smorde mina ögon och sa till mig: Gå till dammen Siloam och tvätta dig. Och jag gick och tvättade mig och fick min syn.
12. Då sa de till honom: Var är han? Han sa: Jag vet inte.
13. De förde honom som hade varit blind till fariseerna.
14. Och det var på en sabbatsdag som Jesus gjorde leran och öppnade hans ögon.
15. Då frågade också fariseerna honom ännu en gång, hur han hade fått sin syn. Han sa till dem: Han lade lera på mina ögon, och jag tvättade mig och jag ser.
16. Då sa några av fariseerna: Denne man är inte från Gud, eftersom han inte håller sabbaten. Andra sa: Hur kan en syndig människa göra sådana mirakler*? Och det uppstod oenighet bland dem. *KXII: tecken.
17. De sa till den blinde igen: Vad säger du om honom, eftersom han öppnade dina ögon? Han svarade: Han är en profet.
18. Men judarna trodde inte när det gällde honom, att han hade varit blind och fått sin syn, förrän de kallade till sig föräldrarna till mannen som hade fått sin syn.
19. Och de frågade dem och sa: Är denne er son, som ni säger är född blind? Hur kan han då se nu?
20. Hans föräldrar svarade dem och sa: Vi vet att denne är vår son och att han föddes blind.
21. Men hur han nu kan se, det vet vi inte. Inte heller vet vi vem som har öppnat hans ögon. Fråga honom, han är gammal nog. Han kan svara för sig själv.
22. Detta sa hans föräldrar, därför att de fruktade för judarna. För judarna hade redan då kommit överens om, att om någon bekände honom *vara* Kristus, skulle han uteslutas ur synagogan. Joh. 12:42.
23. Därför sa hans föräldrar: Han är gammal nog. Fråga honom.
24. Då kallade de för andra gången till sig mannen som hade varit blind och sa till honom: Ge Gud äran. Vi vet att denne man är en syndare.
25. Han svarade och sa: Om han är en syndare, vet jag inte. Ett vet jag, att jag som var blind nu ser.
26. Då sa de på nytt till honom: Vad gjorde han med dig? Hur öppnade han dina ögon?
27. Han svarade dem: Jag har redan sagt er det, men ni hörde inte *på*. Varför vill ni höra det igen? Vill ni också bli hans lärjungar?
28. Då snäste de av honom och sa: Du är hans lärjunge, men vi är Moses lärjungar.
29. Vi vet att Gud har talat till

Mose, men varifrån denne är, det vet vi inte. Joh. 8:14.
30. Mannen svarade och sa till dem: Ja, det underliga i detta är, att ni inte vet varifrån han är, och ändå har han öppnat mina ögon.
31. Och vi vet att Gud inte hör syndare, men om någon fruktar Gud* och gör hans vilja, *då* hör han honom. Ords. 15:29, 28:9. Jes. 1:15.
**KJV: tillber Gud.*
32. Ifrån världens begynnelse har man inte hört att någon har öppnat ögonen på en som var född blind.
33. Om denne man inte vore från Gud, så kunde han inget göra.
34. De svarade och sa till honom: Du är helt och hållet född i synd, och du undervisar oss? Och de kastade ut honom.
35. Jesus hörde att de hade kastat ut honom, och när han fann honom, sa han till honom: Tror du på Guds Son?
36. Han svarade och sa: Vem är han, Herre, så att jag kan tro på honom?
37. Och Jesus sa till honom: Du har redan sett honom, och det är han som talar med dig.
38. Då sa han: Herre, jag tror. Och han tillbad honom.
39. Och Jesus sa: Till en dom har jag kommit i denna världen, för att de som inte ser ska se, och de som ser ska bli blinda. Joh. 3:19, 12:47.
40. Och de av fariseerna som var med honom hörde detta, och de sa till honom: Är vi också blinda?
41. Jesus sa till dem: Om ni vore blinda skulle ni inte ha någon synd. Men nu säger ni: Vi ser. Därför står er synd kvar. Joh. 15:22.

10 Kapitlet

Jesus talar om den gode herden och vittnar vid tempelinvigningsfesten i Jerusalem, att han är Kristus, Guds Son.

Sannerligen, sannerligen säger jag er: Den som inte går in genom dörren till fårahuset, utan klättrar in på något annat ställe, han är en tjuv och en rövare.
2. Men den som går in genom dörren är fårens herde.
3. För honom öppnar dörrvaktaren, och fåren hör hans röst, och han kallar sina egna får vid namn och för ut dem.
4. Och när han har släppt ut sina egna får, går han före dem, och fåren följer honom, för de känner hans röst.
5. Men en främling följer de inte utan flyr från honom, därför att de inte känner igen främlingars röst.
6. Denna liknelse talade Jesus till dem, men de förstod inte vad det var han talade till dem *om*.
7. Då sa Jesus än en gång till dem: Sannerligen, sannerligen säger jag er: Jag är dörren till fåren.
8. Alla som har kommit före mig är tjuvar och rövare, men fåren hörde inte på dem.
9. Jag är dörren. Om någon går in genom mig ska han bli frälst, och han ska gå in och gå ut och finna bete.
10. Tjuven kommer inte, utom för att stjäla, slakta och förgöra. Jag har kommit för att de ska ha liv och ha *det* i överflöd.
11. Jag är den gode Herden. Den

gode Herden ger sitt liv för fåren.
Ps. 23. Jes. 40:11. Hes. 34:23, 37:24.
12. Men när den som arbetar för lön och inte är herden, och som inte äger fåren, ser vargen komma, då överger han fåren och flyr. Och vargen rövar bort dem och skingrar fåren.
13. Men den som arbetar för lön flyr och bryr sig inte om fåren, eftersom han arbetar för lön.
14. Jag är den gode herden, och jag känner mina *får*, och mina *får* känner mig.
15. Såsom Fadern känner mig, så känner också jag Fadern, och jag ger mitt liv för fåren. Joh. 7:29.
16. Jag har också andra får, som inte hör till detta fårahus. Dem måste jag också leda, och de ska höra min röst, och det ska bli en hjord *och* en herde. Hes. 37:22. Matt. 28:19. Apg. 10:35.
17. Därför älskar Fadern mig, eftersom jag ger mitt liv för att *sedan* ta det tillbaka.
18. Ingen tar det ifrån mig, utan jag ger det av mig själv. Jag har makt att ge det, och jag har makt att ta det tillbaka. Det budet har jag fått av min Fader.
19. Därför blev det oenighet på nytt bland judarna för de ordens skull.
20. Och många av dem sa: Han har en ond ande* och är från sina sinnen. Varför hör ni på honom?
Joh. 7:20, 8:48, 52.
*Se not Matt. 8:28, 31.
21. Andra sa: Sådana ord kommer inte från en som har en ond ande*. Inte kan en ond ande* öppna ögonen på blinda? *Se not Matt. 8:28, 31.
22. Nu inföll tempelinvigningens högtid i Jerusalem, och det var vinter.
23. Och Jesus gick omkring i Salomos pelargång i templet.
24. Då samlade sig judarna omkring honom och sa till honom: Hur länge ska du hålla oss i ovisshet? Om du är Kristus, så säg det öppet till oss.
25. Jesus svarade dem: Jag har sagt er det, och ni tror *det* inte. De gärningar som jag gör i min Faders namn, de vittnar om mig. Joh. 5:36.
26. Men ni tror inte, eftersom ni inte är av mina får. Som jag sa till er:
Joh. 8:19.
27. Mina får hör min röst, och jag känner dem, och de följer mig.
28. Och jag ger dem evigt liv, och de ska aldrig någonsin förgås, och ingen ska rycka dem ur min hand.
29. Min Fader, som har gett *dem* åt mig, är större än alla, och ingen kan rycka *dem* ur min Faders hand.
Joh. 14:28.
30. Jag och Fadern är ett.
Joh. 17:11f.
31. Då tog judarna på nytt upp stenar för att stena honom. Joh. 8:59.
32. Jesus svarade dem: Jag har låtit er se många goda gärningar från min Fader. För vilken av dessa gärningar stenar ni mig?
33. Judarna svarade honom och sa: Vi stenar dig inte för någon god gärning, utan för hädelse, och därför att du som är en människa gör dig själv till Gud.
34. Jesus svarade dem: Är det inte skrivet i er lag: Jag sa, ni är gudar?
Ps. 82:6.
35. Om han har kallat dem gudar,

som Guds ord kom till, och Skriften kan inte upphävas,
36. *så* säger ni om honom som Fadern har helgat och sänt till världen: Du hädar*, därför att jag sa: Jag är Guds Son. Matt. 26:65.
**KXII: Du hädar Gud.*
37. Om jag inte gör min Faders gärningar, så tro mig inte.
38. Men om jag gör dem, tro då gärningarna, om ni inte tror mig, för att ni ska veta och tro att Fadern *är* i mig och jag i honom.
Joh. 14:10-11, 17:21-22.
39. Då försökte de på nytt gripa honom, men han kom undan deras händer.
40. Sedan begav han sig på nytt till den plats på andra sidan Jordan, där Johannes först döpte, och stannade där.
41. Och många kom till honom och sa: Johannes gjorde inget mirakel*, men allt vad Johannes sa om denne var sant. **KXII: tecken.*
42. Och många trodde på honom där.

11 Kapitlet

Jesus uppväcker Lasarus från de döda. Översteprästen Kaifas profetia.

Nu låg en *man* som *hette* Lasarus sjuk. *Han var* från Betania, Marias och hennes syster Martas by.
2. *Det* var Maria som smorde Herren med välluktande olja och torkade hans fötter med sitt hår. Lasarus som låg sjuk var hennes bror.
Matt. 26:7. Mark. 14:3. Joh. 12:3.
3. Då skickade systrarna *bud* till honom och sa: Herre, se, den som du har kär ligger sjuk.
4. När Jesus hörde *detta*, sa han: Denna sjukdom är inte till döds, utan till Guds ära, för att Guds Son ska bli förhärligad genom den.
Joh. 9:3.
5. Och Jesus älskade Marta och hennes syster och Lasarus.
6. När han nu hörde att han var sjuk, stannade han två dagar till på den plats där han befann sig.
7. Därefter sa han till lärjungarna: Låt oss gå tillbaka till Judeen.
8. Lärjungarna sa till honom: Rabbi, nyss ville judarna stena dig, och *nu* går du dit igen?
9. Jesus svarade: Är det inte tolv timmar om dagen? Om någon vandrar på dagen *så* snubblar han inte, eftersom han ser denna världens ljus.
10. Men om någon vandrar på natten *så* snubblar han, därför att ljuset inte finns i honom.
11. Detta sa han och efter det sa han till dem: Vår vän Lasarus sover, men jag går för att väcka upp honom.
12. Då sa hans lärjungar: Herre, om han sover, så blir han frisk.
13. Men Jesus hade talat om hans död, men de trodde att han talade om vanlig sömn.
14. Men då sa Jesus rent ut till dem: Lasarus är död.
15. Och jag är glad för er skull, att jag inte var där, för att ni ska tro. Men låt oss gå till honom.
16. Då sa Tomas, som kallas Tvillingen, till de andra lärjungarna:

Låt också oss gå, för att vi må dö med honom.
17. Då Jesus kom, fann han att han redan hade legat fyra dagar i graven.
18. Och Betania låg nära Jerusalem, ungefär femton stadier* därifrån.
**Inte fullt 3 km. En stadie motsvarar ca 190 meter.*
19. Och många av judarna hade kommit till Marta och Maria för att trösta dem i sorgen över deras bror.
20. När nu Marta hörde att Jesus var på väg *gick hon* och mötte honom. Men Maria satt kvar hemma.
21. Då sa Marta till Jesus: Herre, om du hade varit här hade min bror inte dött.
22. Men nu vet jag också, att vad du än ber Gud om, *det* ska Gud ge dig.
23. Jesus sa till henne: Din bror ska stå upp igen. Joh. 6:33.
24. Marta sa till honom: Jag vet, att han ska uppstå vid uppståndelsen på den yttersta dagen. Luk. 14:14. Joh. 5:29.
25. Jesus sa till henne: Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig, han ska leva, om han än dör.
26. Och var och en som lever och tror på mig ska aldrig i evighet dö. Tror du detta? Joh. 5:24, 6:40, 54, 8:51.
27. Hon sa till honom: Ja, Herre, jag tror att du är Kristus, Guds Son, som skulle komma i världen. Matt. 16:16. Joh. 4:42, 6:69.
28. Och när hon hade sagt detta, gick hon iväg och kallade på Maria, sin syster, utan att det märktes och sa: Mästaren är här och kallar på dig.
29. Så snart hon hörde *det*, reste hon sig snabbt och kom till honom.
30. Men Jesus hade ännu inte kommit in i byn, utan var kvar på det ställe där Marta hade mött honom.
31. Då nu de judar som var hemma hos henne och tröstade henne, såg att Maria hastigt reste sig och gick ut, följde de henne och sa: Hon går till graven för att gråta där.
32. När nu Maria kom dit där Jesus var och fick se honom, föll hon ner för hans fötter och sa till honom: Herre, om du hade varit här hade min bror inte dött.
33. När Jesus såg henne gråta och att judarna som hade följt med henne också grät, blev han upprörd i anden och själv skakad
34. och sa: Var har ni lagt honom? De sa till honom: Herre, kom och se.
35. Jesus grät.
36. Då sa judarna: Se, hur han älskade honom!
37. Men några av dem sa: Kunde inte han som öppnade den blindes ögon också ha gjort så att denne inte hade dött? Joh. 9:6.
38. Då blev Jesus upprörd på nytt i sitt innersta och gick till graven. Det var en grotta, och en sten låg ovanpå den.
39. Jesus sa: Ta bort stenen. Den dödes syster Marta sa till honom: Herre, han luktar redan. Det är ju fjärde dagen.
40. Jesus sa till henne: Sa jag dig inte att om du trodde, skulle du få se Guds härlighet?

41. Då tog de bort stenen från stället där den döde låg. Och Jesus lyfte blicken och sa: Fader, jag tackar dig att du har hört mig.
42. Och jag vet att du alltid hör mig, men för folkets skull, som står här omkring, säger jag *detta*, för att de ska tro att du har sänt mig.
43. Och då han hade sagt detta, ropade han med hög röst: Lasarus, kom ut.
44. Då kom den som hade dött ut, inlindad om händer och fötter med bindlar, och hans ansikte var ombundet med en duk. Jesus sa till dem: Lös honom och låt honom gå.
45. Många av judarna, som hade kommit till Maria och sett vad Jesus gjorde, trodde då på honom.
46. Men några av dem gick iväg till fariseerna och talade om för dem vad Jesus hade gjort.
47. Då kallade översteprästerna och fariseerna samman Rådet och sa: Vad gör vi? För denne man gör många mirakler*. Matt. 26:3. Mark. 14:1. Luk. 22:2. **KXII: tecken.*
48. Om vi låter honom vara, så kommer alla att tro på honom och romarna kommer och tar ifrån oss både vårt land och folk.
49. Men en av dem, Kaifas, som var överstepräst det året, sa till dem: Ni förstår ingenting!
50. Inte heller tänker ni på att det är bättre för oss, att en man dör för folket än att hela folket går förlorat. Joh. 18:14.
51. Men detta sa han inte av sig själv, utan som överstepräst det året profeterade han att Jesus skulle dö för folket.
52. Och inte endast för folket, utan också för att han skulle samla Guds barn som skingrats till ett.
53. Så från den dagen beslöt de att döda honom.
54. Därför vandrade inte Jesus längre öppet omkring bland judarna utan begav sig därifrån till landsbygden nära öknen, till en stad som hette Efraim och där höll han till med sina lärjungar.
55. Och judarnas påsk var nära, och många gick från landsbygden upp till Jerusalem före påsken för att rena sig.
56. Då sökte de efter Jesus och sa till varandra, där de stod i templet: Vad tror ni, kommer han inte till högtiden?
57. Nu hade både översteprästerna och fariseerna gett befallning att om någon visste var han fanns skulle han anmäla det, så att de kunde gripa honom.

12 Kapitlet

Jesus smörjs i Betania och rider in i Jerusalem. Han förutsäger sin död på korset och får ett vittnesbörd från himlen. Jesus uppmanar till tro och varnar för otro.

Sedan kom Jesus sex dagar före påsk till Betania, där Lasarus var, *han* som hade varit död, och som han uppväckte från de döda. Matt. 26:6. Mark. 14:3.
2. Då ordnade de en kvällsmåltid för honom där, och Marta tjänade dem, och Lasarus var en av dem som låg till bords med honom.
3. Då tog Maria en flaska* av dyrbar äkta nardusolja och smorde

Jesu fötter och torkade hans fötter med sitt hår. Och huset blev uppfyllt av doften från oljan. Joh. 11:2.

**Litra, det romerska pundet som motsvarar 1/3 kilo.*

4. Då sa en av hans lärjungar, Judas Iskariot, Simons *son*, som skulle förråda honom:

5. Varför sålde man inte den här oljan för trehundra denarer* och gav åt de fattiga?

**En denar motsvarar en dagslön.*

6. Men han sa inte detta därför att han brydde sig om de fattiga, utan därför att han var en tjuv och hade hand om kassan och tog av det som lades i den. Joh. 13:29.

7. Då sa Jesus: Låt henne vara. Hon har sparat den till min begravningsdag.

8. För de fattiga har ni alltid ibland er, men mig har ni inte alltid. 5 Mos. 15:11. Matt. 26:11. Mark. 14:7.

9. Många av judarna fick nu veta att han var där, och de kom dit, inte bara för Jesu skull, utan också för att få se Lasarus, som han hade uppväckt från de döda.

10. Översteprästerna beslöt då att döda också Lasarus,

11. eftersom många av judarna för hans skull lämnade dem och trodde på Jesus.

12. Nästa dag, när mycket folk som hade kommit till högtiden fick höra att Jesus var på väg till Jerusalem, Matt. 21:8. Mark. 11:7. Luk. 19:35.

13. tog de palmkvistar och gick ut för att möta honom och ropade: Hosianna, välsignad är han som kommer i Herrens namn, Israels Konung. Ps. 118:26.

14. Och Jesus fann en ung åsna och satte sig på den, såsom det står skrivet:

15. Frukta inte, dotter Sion. Se, din Konung kommer, ridande på ett åsneföl. Jes. 62:11. Sak. 9:9. Matt. 21:5.

16. Detta förstod inte hans lärjungar till att börja med, men när Jesus hade blivit förhärligad, då kom de ihåg att detta var skrivet om honom, och *att* man hade gjort detta med honom.

17. Folket vittnade därför om honom, de som hade varit med honom när han kallade Lasarus ut ur graven och uppväckte honom från de döda.

18. Det var också därför folket gick ut för att möta honom, eftersom de hörde att han hade gjort detta mirakel*. **KXII: tecken.*

19. Då sa fariseerna till varandra: Ni ser att ingenting hjälper. Se, *hela* världen följer efter honom.

20. Och bland dem som kommit upp för att tillbe under högtiden fanns några greker.

21. De gick till Filippus, som var från Betsaida i Galileen, bad honom och sa: Herre, vi vill se Jesus.

22. Filippus gick och talade om det för Andreas och därefter sa Andreas och Filippus det till Jesus.

23. Men Jesus svarade dem och sa: Stunden har kommit då Människosonen ska bli förhärligad.

24. Sannerligen, sannerligen säger jag er: Om inte vetekornet faller i jorden och dör, förblir det ensamt, men om det dör, bär det mycket frukt.

25. Den som älskar sitt liv ska mista det, och den som hatar sitt liv i denna världen ska bevara det till evigt liv. Matt. 10:39, 16:25. Mark. 8:35. Luk. 9:24, 17:33.

26. Om någon tjänar mig, ska han följa mig, och där jag är, där ska också min tjänare vara. Om någon tjänar mig ska Fadern ära honom. Joh. 14:3, 17:24. 1 Thess. 4:17.
27. Nu är min själ bedrövad, och vad ska jag säga? Fader, fräls mig från denna stund? Nej, just därför har jag kommit till denna stund.
28. Fader, förhärliga ditt namn. Då kom en röst från himlen: Jag har både förhärligat *det* och jag ska förhärliga *det* på nytt.
29. Då sa folket som stod och hörde *detta*: Det var åskan. Andra sa: En ängel talade med honom.
30. Jesus svarade och sa: Denna röst kom inte för min skull, utan för er skull.
31. Nu går en dom över denna världen. Nu ska denna världens furste kastas ut. Joh. 16:11.
32. Och när jag blir upphöjd från jorden ska jag dra alla till mig. Joh. 3:14, 8:28.
33. Men detta sa han för att ge till känna med vilken död han skulle dö.
34. Folket svarade honom: Vi har hört från lagen att Kristus förblir för evigt, hur kan du då säga att Människosonen måste upphöjas? Vem är denne Människoson? 2 Sam. 7:13. Ps. 89:30, 37. Ps. 110:4. Jes. 9:6-7. Hes. 37:25. Dan. 2:44, 7:14, 27.
35. Då sa Jesus till dem: Ännu en kort tid är ljuset hos er. Vandra medan ni har ljuset, så att mörkret inte överraskar* er. För den som vandrar i mörkret vet inte vart han går. Joh. 1:9. **KXII: att mörkret begriper er inte.*
36. Tro på ljuset medan ni har ljuset, så att ni blir ljusets barn. När Jesus hade sagt detta gick han iväg och dolde sig för dem.
37. Fastän han hade gjort så många mirakler* inför dem, trodde de inte på honom, **KXII: tecken.*
38. för att det ordet skulle uppfyllas, som profeten Jesaja hade sagt: Herre, vem trodde vår predikan, och för vem blev Herrens arm uppenbarad? Jes. 53:1. Rom. 10:16.
39. För den skull kunde de inte tro, därför sa Jesaja på nytt:
40. Han har förblindat deras ögon och förhärdat deras hjärtan, så att de inte kan se med ögonen och förstå med hjärtat och bli omvända, så att jag får hela dem. Mark. 4:12. Luk. 8:10. Apg. 28:26. Rom. 11:8.
41. Detta sa Jesaja, när han såg hans härlighet och talade om honom. Jes. 6:1f.
42. Men ändå *fanns det* många också bland rådsherrarna som trodde på honom. Men de bekände det inte, för fariseernas skull, för att de inte skulle bli uteslutna ur synagogan,
43. för de älskade människors ära mer än Guds ära. Joh. 5:44.
44. Då ropade Jesus och sa: Den som tror på mig, *han* tror inte på mig utan på honom som har sänt mig. 1 Petr. 1:21.
45. Och den som ser mig, *han* ser honom som har sänt mig.
46. Jag har kommit *som* ett ljus till världen, för att var och en som tror på mig inte ska bli kvar i mörkret. Joh. 1:5, 8:12, 9:5. 1 Joh. 1:5.
47. Och om någon hör mina ord och inte tror, så dömer inte jag honom. För jag har inte kommit för att

döma världen utan för att frälsa världen. Mark. 16:16. Joh. 3:17. 1 Joh. 4:14.

48. Den som förkastar* mig och inte tar emot mina ord, han har en som dömer honom: det ord som jag har talat ska döma honom på den yttersta dagen. *KXII: föraktar.

49. För jag har inte talat av mig själv, utan Fadern som har sänt mig, han har befallt mig vad jag ska säga och vad jag ska tala. Joh. 14:10.

50. Och jag vet att hans bud är evigt liv. Därför, vad jag talar, det talar jag så som Fadern har sagt mig.

13 Kapitlet

Jesus tvättar lärjungarnas fötter. Han förutsäger vem som ska förråda honom och Petrus förnekelse.

Påskhögtiden stod nu för dörren. Jesus visste att hans stund hade kommit, då han skulle lämna den här världen och gå till Fadern. Han hade älskat sina egna, som var i världen, *och* han älskade dem in i det sista. Matt. 26:2. Mark. 14:1. Luk. 22:1.

2. Då kvällsmåltiden var avslutad hade djävulen redan ingivit Judas Iskariot, Simons *son*, i hjärtat att han skulle förråda honom.

3. Jesus visste, att Fadern hade gett honom allt i hans händer, och att han hade utgått från Gud och skulle gå till Gud. Matt. 28:18. Joh. 3:35, 17:2.

4. Han reste sig upp från måltiden och lade av sig manteln och tog en handduk och band den om sig.

5. Sedan hällde han vatten i ett fat och började tvätta lärjungarnas fötter och torkade dem med handduken som han hade bundit om sig.

6. När han kom till Simon Petrus, så sa han till honom: Herre, ska du tvätta mina fötter?

7. Jesus svarade och sa till honom: Vad jag gör förstår du inte nu, men längre fram ska du förstå det.

8. Petrus sa till honom: Aldrig någonsin ska du tvätta mina fötter. Jesus svarade honom: Om jag inte tvättar dig, så har du ingen del med mig.

9. Simon Petrus sa till honom: Herre, inte bara mina fötter utan också händerna och huvudet!

10. Jesus sa till honom: Den som blivit tvättad, behöver sedan bara tvätta fötterna, så är han helt ren. Och ni är rena, men inte alla. Joh. 15:3. Apg. 15:9.

11. För han visste vem det var som skulle förråda honom. Därför sa han: Ni är inte alla rena.

12. Sedan han hade tvättat deras fötter och tagit på sig manteln och lagt sig ner igen, sa han till dem: Förstår ni vad jag har gjort med er?

13. Ni kallar mig Mästare och Herre, och ni säger rätt, för *det* är jag. Matt. 23:8, 10. 1 Kor. 8:6.

14. Om nu jag, *er* Herre och Mästare, har tvättat era fötter, är också ni skyldiga att tvätta varandras fötter.

15. För jag har gett er ett exempel, för att ni ska göra så som jag har gjort med er. 1 Petr. 2:21.

16. Sannerligen, sannerligen säger jag er: Tjänaren är inte större än sin herre, inte heller är budbäraren större än den som har sänt honom. Matt. 10:24. Luk. 6:40. Joh. 15:20.

17. Om ni vet detta, saliga* är ni, om ni också gör det.
*Alt. övers. välsignade.
18. Jag talar inte om er alla. Jag vet vilka jag har utvalt. Men Skriften måste uppfyllas: Den som äter brödet med mig har lyft sin häl mot mig. Ps. 41:10. Apg. 1:16.
19. Redan nu säger jag det till er, innan det sker, för att ni, när det har skett, ska tro att Jag Är*.
*Grek. ego eimi. Se 2 Mos. 3:14f.
20. Sannerligen, sannerligen säger jag er: Den som tar emot någon som jag sänder, *han* tar emot mig, och den som tar emot mig, *han* tar emot honom som har sänt mig.
Matt. 10:40. Luk. 10:16.
21. När Jesus hade sagt detta, blev han upprörd i sin ande och vittnade och sa: Sannerligen, sannerligen säger jag er: En av er ska förråda mig. Matt. 26:21. Mark. 14:18. Luk. 22:21.
22. Då såg lärjungarna på varandra och undrade vem han talade om.
23. Nu var där en av hans lärjungar, *den* som Jesus älskade, som lutade sig mot Jesu bröst. Joh. 21:20.
24. Då gav Simon Petrus ett tecken till honom, att han skulle fråga vem det kunde vara som han talade om.
25. Och han som var lutad mot Jesu bröst sa till honom: Herre, vem är det?
26. Jesus svarade: Det är han som jag ska ge en bit bröd när jag har doppat *det*. Och när han hade doppat brödstycket, gav han *det* åt Judas Iskariot, Simons *son*.
27. Och efter det brödstycket for Satan in i honom. Jesus sa då till honom: Vad du gör, gör *det* snart.
28. Men ingen av dem som låg till bords förstod varför han sa detta till honom.
29. För några trodde, att eftersom Judas hade hand om kassan, hade Jesus sagt till honom: Köp vad vi behöver till högtiden, eller att han skulle ge något till de fattiga.
Joh. 12:6.
30. När han då hade tagit emot brödstycket, gick han genast ut. Och det var natt.
31. När han då hade gått ut, sa Jesus: Nu är Människosonen förhärligad, och Gud är förhärligad i honom.
32. Om Gud är förhärligad i honom, *så* ska också Gud förhärliga honom i sig själv, och han ska snart förhärliga honom.
33. Barn, ännu en kort tid är jag hos er. Ni kommer att söka efter mig, och som jag sa till judarna, så säger jag också nu till er: Dit jag går kan ni inte komma. Joh. 7:34, 8:21.
34. Ett nytt bud ger jag er, att ni ska älska varandra. Såsom jag har älskat er så ska också ni älska varandra. 3 Mos. 19:18. Matt. 22:39. Jak. 2:8. 1 Petr. 1:22. 1 Joh. 3:11, 4:16-17, 21. Mark. 12:31. Joh. 15:12. Rom. 13:8. Gal. 6:2.
35. Om ni har kärlek till varandra, ska alla genom det förstå att ni är mina lärjungar.
36. Simon Petrus sa till honom: Herre, vart går du? Jesus svarade honom: Dit jag går, kan du inte följa mig nu, men längre fram ska du följa mig.
37. Petrus sa till honom: Herre, varför kan jag inte följa dig nu? Mitt liv vill jag ge för dig.
38. Jesus svarade honom: Vill du

ge ditt liv för mig? Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Tuppen ska inte gala, förrän du tre gånger har förnekat mig. Matt. 26:34. Mark. 14:30. Luk. 22:34.

14 Kapitlet

Början av Jesu avskedstal. Jesus talar om tro, kärlek och bön, att hålla hans bud och lovar att sända den Helige Ande.

Låt inte era hjärtan oroas. Ni tror på Gud, tro också på mig.
2. I min Faders hus finns många boningar. Och om *det* inte *vore så*, skulle jag ha sagt er det. Jag går bort för att bereda plats åt er.
3. Och när jag har gått bort för att bereda plats åt er, ska jag komma tillbaka och ta er till mig, för att också ni ska vara där jag är. Joh. 12:26, 17:24.
4. Och vart jag går, vet ni, och vägen vet ni.
5. Tomas sa till honom: Herre, vi vet inte vart du går, så hur kan vi veta vägen?
6. Jesus sa till honom: Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig.
7. Om ni hade känt mig, så hade ni också känt min Fader. Från och med nu känner ni honom och har sett honom.
8. Filippus sa till honom: Herre, låt oss få se Fadern, så är det nog för oss.
9. Jesus sa till honom: Så lång tid har jag varit hos er, och du känner mig inte, Filippus? Den som har sett mig, han har sett Fadern, så hur *kan* du *då* säga: Låt oss se Fadern? Joh. 12:45, 17:21, 23.
10. Tror du inte att jag är i Fadern och Fadern i mig? Orden som jag talar till er, talar jag inte av mig själv. Men Fadern som bor i mig, han gör gärningarna.
11. Tro mig att jag *är* i Fadern och Fadern i mig. Om inte, så tro mig för själva gärningarnas skull.
12. Sannerligen, sannerligen säger jag er: Den som tror på mig, han ska också göra de gärningar som jag gör, och ännu större än dessa ska han göra, för jag går till min Fader.
13. Och vad ni än ber om i mitt namn, det ska jag göra, för att Fadern ska bli förhärligad i Sonen. Matt. 7:7. Mark. 11:24. Joh. 15:16, 16:23-24. Jak. 1:5.
14. Om ni ber om något i mitt namn, ska jag göra *det*.
15. Om ni älskar mig, så håll mina bud.
16. Och jag ska be Fadern, och han ska ge er en annan Hjälpare*, för att han ska vara hos er för alltid, **Alt. övers. Tröstare.*
17. sanningens Ande, som världen inte kan ta emot, eftersom den inte ser honom och inte känner honom. Men ni känner honom, eftersom han förblir hos er och ska vara i er.
18. Jag ska inte lämna er faderlösa, jag ska komma till er.
19. Ännu en liten tid, och världen ser mig inte mer, men ni ser mig. Eftersom jag lever ska ni också leva.
20. På den dagen ska ni förstå att jag är i min Fader, och ni i mig och jag i er.

21. Den som har mina bud och håller dem, han är den som älskar mig. Och den som älskar mig, han ska bli älskad av min Fader, och jag ska älska honom, och ska uppenbara mig för honom.
22. Judas, inte Iskariot, frågade honom: Herre, hur kommer det sig att du vill uppenbara dig själv för oss och inte för världen?
23. Jesus svarade och sa till honom: Om någon älskar mig, så håller han mitt ord. Och min Fader ska älska honom, och vi ska komma till honom och ta vår boning hos honom.
Joh. 15:10.
24. Den som inte älskar mig håller inte mina ord. Och det ord som ni hör är inte mitt utan *från* Fadern som har sänt mig.
25. Detta har jag talat till er, medan jag är kvar hos er.
26. Men Hjälparen*, den Helige Ande, som Fadern ska sända i mitt namn, han ska lära er allt och påminna er om allt det jag har sagt er.
Luk. 24:49. Joh. 15:26, 16:7.
**Alt. övers. Tröstaren.*
27. Frid lämnar jag åt er. Min frid ger jag er. Inte ger jag er så som världen ger. Låt inte era hjärtan oroas och var inte rädda.
28. Ni har hört att jag har sagt er: Jag går bort, och jag kommer tillbaka till er. Om ni älskade mig, skulle ni glädjas att jag sa: Jag går till Fadern, för min* Fader är större än jag.
Joh. 10:29.
**KXII utelämnar: min.*
29. Och nu har jag sagt *det* till er innan *det* sker, för att ni ska tro när det har skett.
Joh. 13:19.
30. Nu kommer jag inte längre att tala mycket mer med er, för denna världens furste kommer. Och i mig har han ingenting.
Joh. 12:31, 16:11.
31. Men för att världen ska förstå att jag älskar Fadern, så gör jag som Fadern har befallt mig. Stå upp, låt oss gå härifrån.
Joh. 10:18.

15 Kapitlet

Fortsättning av Jesu avskedstal till lärjungarna. Förmaning till tro, kärlek och tålamod.

Jag är det sanna vinträdet, och min Fader är vingårdsmannen.
Rom. 6:5, 11:24.
2. Varje gren i mig som inte bär frukt tar han bort, och varje *gren* som bär frukt rensar han, för att den ska bära mer frukt.
3. Ni är redan nu rena på grund av det ord som jag har talat till er.
Joh. 13:10. Apg. 15:9.
4. Förbli i mig, och jag i er. Såsom grenen inte kan bära frukt av sig själv, om den inte förblir i vinträdet, så *kan* inte heller ni det, om ni inte förblir i mig.
5. Jag är vinträdet, ni är grenarna. Den som förblir i mig, och jag i honom, han bär rik frukt. För utan mig kan ni ingenting göra.
Kol. 1:23.
6. Om någon inte förblir i mig, kastas han ut som en gren och torkar bort, och man samlar ihop dem och kastar *dem* i elden för att brännas.
Matt. 3:10, 7:19.
7. Om ni förblir i mig, och mina ord förblir i er, kan ni be om vad ni vill, och det ska bli gjort för er.
Joh. 16:23, 26. 1 Joh. 3:22.

8. Min Fader blir förhärligad genom att ni bär rik frukt och ni ska vara mina lärjungar. Matt. 5:16. 1 Petr. 2:13.
9. Såsom Fadern har älskat mig, så har också jag älskat er. Förbli i min kärlek.
10. Om ni håller mina bud, blir ni kvar i min kärlek, liksom jag har hållit min Faders bud och är kvar i hans kärlek.
11. Detta har jag sagt till er för att min glädje ska vara kvar i er och *för att* er glädje ska bli fullkomlig.
12. Detta är mitt bud, att ni ska älska varandra såsom jag har älskat er. Joh. 13:14, 34. Ef. 5:2. 1 Thess. 4:9. 1 Joh. 3:11, 16, 1 Joh. 4:21.
13. Ingen har större kärlek än denna, att man ger sitt liv för sina vänner.
14. Ni är mina vänner, om ni gör vad än jag befaller er.
15. Jag kallar er inte längre tjänare, för tjänaren vet inte vad hans herre gör, utan vänner har jag kallat er, eftersom jag låtit er veta allt vad jag har hört av min Fader.
16. Ni har inte utvalt mig, utan jag har utvalt er och bestämt er till att ni ska gå ut och bära frukt, och *att* er frukt ska bestå, för att Fadern må ge er vad ni än ber honom om i mitt namn. Matt. 28:19.
17. Detta befaller jag er, att ni älskar varandra.
18. Om världen hatar er, så ska ni veta att den har hatat mig före er.
19. Om ni vore av världen, skulle världen älska sitt eget. Men eftersom ni inte är av världen, utan jag har utvalt er ur världen, därför hatar världen er. 1 Joh. 4:5-6.
20. Kom ihåg det ord som jag sa till er: Tjänaren är inte större än sin herre. Om de har förföljt mig, ska de också förfölja er. Om de har hållit mitt ord, ska de också hålla ert. Matt. 10:24. Luk. 6:40. Joh. 13:16.
21. Men allt detta ska de göra mot er för mitt namns skull, därför att de inte känner honom som har sänt mig. Matt. 24:9. Joh. 16:3.
22. Om jag inte hade kommit och talat till dem, skulle de inte ha synd, men nu har de ingen ursäkt för sin synd. Joh. 9:41.
23. Den som hatar mig hatar också min Fader.
24. Om jag inte bland dem hade gjort sådana gärningar som ingen annan har gjort, skulle de inte ha synd. Men nu har de både sett dem och har hatat både mig och min Fader.
25. Men *detta har skett*, för att det ordet skulle uppfyllas som står skrivet i deras lag: De har hatat mig utan anledning. Ps. 35:19, 69:5.
26. Men när Hjälparen* kommer, som jag ska sända er från Fadern, sanningens Ande, som utgår från Fadern, *då* ska han vittna om mig. Luk. 24:49. Joh. 14:26, 16:7. **Alt. övers. Tröstaren.*
27. Också ni ska vittna, eftersom ni har varit med mig från början. Apg. 1:21, 5:32.

16 Kapitlet

Slutet av Jesu avskedstal till lärjungarna. Den Helige Andes uppgift.

Detta har jag sagt till er, för att ni inte ska komma på fall.
2. De ska utesluta er ur synagogorna, ja, den tid kommer, när var och en som dödar er ska tro att de utför en tjänst åt Gud.
3. Och detta ska de göra mot er, därför att de inte känner Fadern, inte heller mig. Joh. 15:21.
4. Men jag har sagt er detta, för att när den tiden kommer, ni ska komma ihåg att jag har sagt er det. Och detta har jag inte sagt från början, eftersom jag var hos er.
Matt. 9:15. Mark. 2:19. Luk. 5:34.
5. Men nu går jag till honom som har sänt mig, och ingen av er frågar mig: Vart går du?
6. Men därför att jag har sagt er detta, är era hjärtan fyllda av sorg.
7. Men jag säger er sanningen: Det är bäst för er att jag går bort. För om jag inte går bort, kommer inte Hjälparen till er. Men när jag går bort, ska jag sända honom till er.
8. Och när han kommer, ska han överbevisa världen om synd och om rättfärdighet och om dom.
9. Om synd, för de tror inte på mig,
10. om rättfärdighet, för jag går till min Fader och ni ser mig inte längre,
11. om dom, för denna världens furste är dömd. Joh. 12:31.
12. Jag har mycket mer att säga er, men ni kan inte bära det nu.
13. Men när han kommer, sanningens Ande, ska han leda er till hela sanningen. För han ska inte tala av sig själv, utan allt han hör ska han tala, och han ska tala om för er vad som kommer att ske.
Joh. 14:26, 15:26.
14. Han ska förhärliga mig, för av mitt ska han ta och förkunna för er.
15. Allt vad Fadern har är mitt. Därför sa jag, att han ska ta av mitt och förkunna för er. Joh. 17:10.
16. En liten tid, och ni ser mig inte och ytterligare en liten tid, och ni kommer att se mig, för jag går till Fadern.
17. Då sa *några* av hans lärjungar till varandra: Vad är detta som han säger till oss: En liten tid och ni ser mig inte och ytterligare en liten tid, och ni kommer att se mig, och: För jag går till Fadern?
18. Därför sa de: Vad är det han säger: En liten tid? Vi förstår inte vad han säger.
19. Då Jesus visste att de ville fråga honom, så sa han till dem: Frågar ni varandra om det som jag sa: En liten tid och ni ser mig inte, och ytterligare en liten tid och ni kommer att se mig?
20. Sannerligen, sannerligen säger jag er: Ni ska gråta och jämra er, men världen ska glädja sig. Och ni kommer att sörja*, men er sorg ska vändas i glädje. **KXII: ska vara bedrövade.*
21. När kvinnan föder barn har hon det svårt, därför att hennes stund har kommit. Men när hon har fött barnet, kommer hon inte längre ihåg sin smärta i glädjen över att en människa blivit född till världen.
22. Så är också ni sorgsna nu. Men

jag ska se er igen, och då ska era hjärtan glädja sig, och ingen ska ta er glädje ifrån er.
23. Och på den dagen ska ni inte fråga mig om något. Sannerligen, sannerligen säger jag er: Vad ni än ber Fadern om i mitt namn, *det* ska han ge er. Matt. 7:7, 21:22. Mark. 11:24. Luk. 11:9. Joh. 14:13, 15:16. Jak. 1:5.
24. Hittills har ni inte bett om något i mitt namn. Be och ni ska få, för att er glädje ska bli fullkomlig.
25. Detta har jag talat till er med bildspråk. Men den tid kommer, då jag inte längre ska tala till er i bildspråk, utan öppet förkunna för er om Fadern.
26. På den dagen ska ni be i mitt namn. Och jag säger inte till er, att jag ska be Fadern för er,
27. för Fadern själv älskar er, eftersom ni har älskat mig och har trott att jag har utgått från Gud. Joh. 17:8.
28. Jag har utgått från Fadern och har kommit till världen. Åter lämnar jag världen och går till Fadern.
29. Hans lärjungar sa till honom: Se, nu talar du öppet och inte i bildspråk.
30. Nu vet vi att du vet allt och inte har behov av att någon frågar dig. Därför tror vi att du har utgått från Gud. Joh. 17:25.
31. Jesus svarade dem: Tror ni nu?
32. Se, den stund kommer, ja, den är redan här, när ni ska skingras var och en till sitt och lämna mig ensam. Men jag är inte ensam, för Fadern är med mig. Matt. 26:31. Mark. 14:27.
33. Detta har jag talat till er, för att ni ska ha frid i mig. I världen kommer ni att lida, men var vid gott mod. Jag har övervunnit världen.

17 Kapitlet

Jesus ber för sig själv, för sina lärjungar och för församlingen.

Så talade Jesus och lyfte blicken mot himlen och sa: Fader, stunden har kommit. Förhärliga din Son, för att också din Son må förhärliga dig, Joh. 12:23.
2. såsom du har gett honom makt över allt kött, för att han skulle ge evigt liv åt alla dem som du har gett honom. Matt. 28:18. Joh. 6:40.
3. Och detta är det eviga livet, att de känner dig, den ende sanne Guden, och Jesus Kristus, som du har sänt.
4. Jag har förhärligat dig på jorden, jag har fullbordat det verk som du gav mig att utföra.
5. Och nu, Fader, förhärliga du mig hos dig själv med den härlighet som jag hade hos dig innan världen var till.
6. Jag har uppenbarat ditt namn för de människor som du gav mig från världen. De var dina, och du gav dem åt mig, och de har hållit ditt ord.
7. Nu har de förstått att allt det du har gett mig är från dig.
8. För de ord som du gav mig, har jag gett dem, och de har tagit emot *dem* och har verkligen förstått att jag har utgått från dig, och de har trott att du har sänt mig. Joh. 16:27, 30.
9. Jag ber för dem. För världen ber

jag inte, utan för dem som du har gett mig, för de är dina.
10. Och allt mitt är ditt, och ditt är mitt, och jag är förhärligad i dem. Joh. 16:15.
11. Nu är jag inte längre i världen, men dessa är i världen, och jag kommer till dig. Helige Fader, bevara genom ditt namn dem som du har gett mig, för att de ska vara ett, såsom vi är. Joh. 10:30.
12. Medan jag var hos dem i världen, bevarade jag dem i ditt namn, de som du har gett mig. Jag bevarade dem, och ingen av dem gick förlorad utom fördärvets son, för att Skriften skulle uppfyllas. Ps. 109:8. Joh. 18:9.
13. Och nu kommer jag till dig och detta talar jag i världen, för att de ska ha min fullkomliga glädje i sig.
14. Jag har gett dem ditt ord, och världen har hatat dem, eftersom de inte är av världen, liksom inte heller jag är av världen.
15. Jag ber inte att du ska ta dem ut ur världen utan att du ska bevara dem från det onda.
16. De är inte av världen, liksom inte jag är av världen.
17. Helga dem genom din sanning, ditt ord är sanning.
18. Såsom du har sänt mig till världen, så har också jag sänt dem till världen.
19. Och jag helgar mig själv för dem, för att också de ska vara helgade genom sanningen.
20. Men jag ber inte bara för dem, utan också för dem som genom deras ord kommer att tro på mig,
21. att de alla ska vara ett, såsom du Fader *är* i mig, och jag i dig, att också de ska vara ett i oss, för att världen ska tro att du har sänt mig. Joh. 10:38, 14:10.
22. Och den härlighet som du har gett mig har jag gett dem för att de ska vara ett, liksom vi är ett,
23. jag i dem och du i mig, för att de ska bli fullkomligt till ett, och för att världen ska förstå att du har sänt mig och att du har älskat dem såsom du har älskat mig. 1 Joh. 1:3, 3:24.
24. Fader, jag vill att där jag är, ska också de vara med mig som du har gett mig, så att de får se min härlighet som du har gett mig, för du har älskat mig innan världens grund blev lagd. Joh. 12:26, 14:3.
25. O rättfärdige Fader, världen har inte känt dig, men jag har känt dig, och dessa har förstått att du har sänt mig.
26. Och jag har gjort ditt namn känt för dem och ska göra *det* känt, för att den kärlek som du har älskat mig med ska vara i dem och jag i dem.

18 Kapitlet

Jesus blir förrådd. Kristus lider i Örtagården. Han grips, blir förhörd inför översteprästerna, förnekas av Petrus och blir förhörd av Pilatus.

När Jesus hade sagt detta, gick han ut tillsammans med sina lärjungar över bäcken Kidron. Där låg en trädgård, som han och hans lärjungar gick in i. 2 Sam. 15:23. Matt. 26:36. Mark. 14:32. Luk. 22:39.
2. Men Judas, som förrådde honom,

kände också till det stället, för Jesus hade ofta samlats där med sina lärjungar.

3. Eftersom Judas hade fått med sig en vaktstyrka och tjänare från översteprästerna och fariseerna, kom han dit med facklor, lyktor och vapen. Ps. 41:10. Matt. 26:47. Mark. 14:43. Luk. 22:47. Apg. 1:16.

4. Jesus, som visste om allt som skulle hända honom, gick ut och sa till dem: Vem söker ni?

5. De svarade honom: Jesus från Nasaret. Jesus sa till dem: Jag Är*. Och Judas som förrådde honom stod också där med dem.

**Grek. ego eimi. Se 2 Mos. 3:14f.*

6. Då när han sa till dem: Jag Är, vek de tillbaka och föll till marken.

7. Då frågade han dem ännu en gång: Vem söker ni? Då sa de: Jesus från Nasaret.

8. Jesus svarade: Jag sa er att Jag Är. Så om ni söker mig, så låt dessa gå.

9. Ordet som han hade sagt skulle nämligen gå i uppfyllelse: Av dem som du har gett mig har jag inte förlorat någon. Joh. 17:12.

10. Simon Petrus, som hade ett svärd, drog då ut det och högg till översteprästens tjänare och högg av hans högra öra. Och tjänarens namn var Malkus.

11. Då sa Jesus till Petrus: Stick ditt svärd i skidan. Skulle jag inte dricka den bägare* som min Fader har gett mig? **KXII: kalk.*

12. Vaktstyrkan med sin befälhavare och judarnas tjänare grep då Jesus och band honom Matt. 26:57. Mark. 14:53. Luk. 22:54.

13. och förde bort honom, först till Hannas, för han var svärfar till Kaifas, som var överstepräst det året. Joh. 3:2.

14. Och det var Kaifas som hade gett judarna det rådet att det var bäst* att en människa dog för folket. Joh. 11:50. **KXII: nyttigt.*

15. Och Simon Petrus och en annan lärjunge följde *efter* Jesus. Och den lärjungen var bekant med överstepräsen och gick med Jesus in på översteprästens gård.

16. Men Petrus stod utanför vid porten. Den andre lärjungen, som var bekant med översteprästen, gick då ut och talade med portvakterskan och förde in Petrus.

17. Tjänsteflickan som vaktade porten, sa då till Petrus: Är inte också du en av den mannens lärjungar? Han sa: Det är jag inte.

18. Men tjänarna och vakterna hade gjort upp en koleld, eftersom det var kallt, och de stod och värmde sig. Och bland dem stod Petrus och värmde sig.

19. Översteprästen frågade då Jesus om hans lärjungar och om hans lära.

20. Jesus svarade honom: Jag talade öppet till världen. Jag undervisade ständigt i synagogan och i templet, där judarna* alltid samlas. Och i hemlighet har jag inte sagt något.

**KXII tillägger: alla.*

21. Varför frågar du mig? Fråga dem som har hört vad jag har talat till dem. Se, de vet vad jag har sagt.

22. Men när han hade sagt detta, var det en av tjänarna som stod där, som slog Jesus med handflatan och

sa: Ska du svara översteprästen på det sättet?
23. Jesus svarade honom: Har jag talat orätt, så vittna om det som var orätt, men har jag talat rätt, varför slår du mig då?
24. Då skickade Hannas honom bunden till översteprästen Kaifas.
25. Simon Petrus stod och värmde sig. Då sa de till honom: Är inte du också en av hans lärjungar? Han nekade och sa: Det är jag inte.
Matt. 26:69. Mark. 14:66. Luk. 22:55.
26. En av översteprästens tjänare, en släkting till den som Petrus hade huggit örat av, sa: Såg jag inte dig med honom i trädgården?
27. Då nekade Petrus än en gång. Och strax gol en tupp.
28. Sedan förde de Jesus från Kaifas till landshövdingens palats*, och det var *nu* morgon. Men själva gick de inte in i landshövdingens palats, för att de inte skulle bli orena utan kunna äta påskalammet. Matt. 27:1. Mark. 15:1. Luk. 23:1. Apg. 10:28, 11:3.
**Alt. övers. pretoriet. KXII: rådhuset.*
29. Pilatus gick då ut till dem och sa: Vilken anklagelse har ni mot denne man?
30. De svarade och sa till honom: Om han inte vore en förbrytare*, hade vi inte överlämnat honom åt dig.
**KXII: ogärningsman.*
31. Då sa Pilatus till dem: Ta ni honom och döm honom efter er lag. Då sa judarna till honom: Vi har inte tillåtelse att döda någon,
32. för det ord skulle uppfyllas som Jesus hade sagt, när han gav till känna vilken slags död han skulle dö. Matt. 20:19. Mark. 10:33. Luk. 18:32.
33. Då gick Pilatus in i landshövdingens palats igen och kallade Jesus till sig och sa till honom: Är du judarnas Konung? Matt. 27:11. Mark. 15:2. Luk. 23:3.
34. Jesus svarade honom: Säger du detta av dig själv, eller har andra sagt det till dig om mig?
35. Pilatus svarade: Inte är *väl* jag en jude? Ditt eget folk och översteprästerna har överlämnat dig åt mig. Vad har du gjort?
36. Jesus svarade: Mitt rike är inte av denna världen. Om mitt rike vore av denna världen, hade mina tjänare kämpat för att jag inte skulle bli överlämnad åt judarna. Men nu är mitt rike inte härifrån.
37. Då sa Pilatus till honom: Så är du då en Konung? Jesus svarade: Du säger att jag är en Konung. Till det är jag född, och till det har jag kommit i världen, för att jag skulle vittna för sanningen. Var och en som är av sanningen hör min röst.
38. Pilatus sa till honom: Vad är sanning? Och när han hade sagt detta, gick han ut till judarna igen och sa till dem: Jag finner honom inte skyldig till något.
39. Men det är sed hos er att jag vid påsken friger någon åt er. Vill ni då, att jag ska frige judarnas Konung åt er? Matt. 27:15. Mark. 15:6. Luk. 23:17.
40. Då skrek de alla på nytt och sa: Inte honom, utan Barabbas. Men Barabbas var en rövare. Apg. 3:14.

19 Kapitlet

Jesus gisslas, blir dömd, blir krönt och bär sitt kors. Han blir korsfäst, dör och begravs.

Så tog då Pilatus Jesus och lät gissla* honom. Mark. 15:16.
**Se not Matt. 27:26.*

2. Och soldaterna flätade samman en krona av törnen och satte *den* på hans huvud och klädde på honom en purpurfärgad mantel,
3. och sa: Leve judarnas Konung! Och de gav honom örfilar.
4. Då gick Pilatus ut igen och sa till dem: Se, jag för ut honom till er, för att ni ska förstå att jag inte finner honom skyldig till något.
5. Då kom Jesus ut och bar törnekronan och den purpurfärgade manteln. Och han sa till dem: Se människan!
6. När nu översteprästerna och tjänarna såg honom, ropade de och sa: Korsfäst, korsfäst! Pilatus sa till dem: Ta ni och korsfäst honom, för jag finner honom inte skyldig till något.
7. Judarna svarade honom: Vi har en lag, och enligt vår lag måste han dö, för han har gjort sig själv till Guds Son.
8. När Pilatus hörde det talet, fruktade han ännu mer
9. och gick in i landshövdingens palats* igen och sa till Jesus: Varifrån är du? Men Jesus gav honom inget svar. **Alt. övers. pretoriet. KXII: rådhuset.*
10. Då sa Pilatus till honom: Talar du inte med mig? Vet du inte, att jag har makt att korsfästa dig och makt att frige dig?
11. Jesus svarade: Du skulle inte ha någon makt alls över mig, om du inte hade fått den ovanifrån. Därför har den större synd som har överlämnat mig åt dig.
12. Från den stunden försökte Pilatus frige honom. Men judarna skrek och sa: Om du friger honom, så är du inte kejsarens vän. Var och en som gör sig själv till Konung sätter sig upp mot kejsaren.
13. När Pilatus hörde detta tal förde han ut Jesus och satte sig på domarsätet på en plats som kallas Litostroton*, och på hebreiska Gabbata. **En stenlagd plats.*
14. Och det var påskens tillredelsedag, och omkring sjätte timmen. Och han sa till judarna: Se, er Konung!
15. Men de skrek: Bort med *honom*, bort med *honom*! Korsfäst honom! Pilatus frågade dem: Ska jag korsfästa er Konung? Översteprästerna svarade: Vi har ingen annan konung än kejsaren.
16. Då utlämnade han honom därför åt dem till att korsfästas. Och de tog Jesus och förde bort honom. Matt. 27:31. Mark. 15:20. Luk. 23:33.
17. Och han bar sitt kors och gick ut till den *plats* som kallas Huvudskalleplatsen, som på hebreiska kallas Golgata.
18. Där korsfäste de honom, och tillsammans med honom två andra, en på var sida och Jesus i mitten.
19. Men Pilatus skrev också en överskrift och satte upp *den* på korset. Och där stod skrivet: Jesus från Nasaret, judarnas Konung. Matt. 27:37. Luk. 23:38.

20. Denna överskrift läste därför många av judarna, eftersom platsen där Jesus var korsfäst låg nära staden. Och den var skriven på hebreiska, grekiska *och* latin.
21. Då sa judarnas överstepräster till Pilatus: Skriv inte: Judarnas Konung, utan att han har sagt: Jag är judarnas Konung.
22. Pilatus svarade: Vad jag har skrivit, *det* har jag skrivit.
23. När nu soldaterna hade korsfäst Jesus, tog de hans kläder och delade dem i fyra delar, en åt varje soldat, och dessutom livklädnaden. Men livklädnaden hade inga sömmar, vävd från toppen i ett stycke.
Matt. 27:35. Mark. 15:24. Luk. 23:34.
24. Därför sa de till varandra: Låt oss inte skära sönder den, utan kasta lott om vem som ska få den. För Skriften skulle uppfyllas, som säger: De har delat mina kläder mellan sig och kastat lott om min klädnad. Därför gjorde soldaterna detta. Ps. 22:19.
25. Men vid Jesu kors stod hans mor och hans mors syster, Maria, Klopas *hustru*, och Maria Magdalena.
26. När Jesus såg sin mor och den lärjunge som han älskade stå bredvid henne, sa han till sin mor: Kvinna, se din son.
27. Sedan sa han till lärjungen: Se din mor. Och från den stunden tog lärjungen henne hem till sig.
28. Därefter, då Jesus visste att allt nu var fullbordat, sa han, för att Skriften skulle uppfyllas: Jag törstar. Ps. 69:22.
29. Då stod där ett kärl, fullt med ättika, och de fyllde en svamp med ättika och satte *den* på en isopstjälk och förde *den* till hans mun.
2 Mos. 12:22. Matt. 27:48.
30. Då nu Jesus hade tagit emot ättikan, sa han: Det är fullbordat. Och han böjde ner huvudet och gav upp andan.
31. Men eftersom det var tillredelsedag, och för att kropparna inte skulle bli kvar på korset över sabbaten – för det var en stor sabbatsdag – bad judarna Pilatus, att deras ben skulle slås sönder och *att* de skulle tas bort.
32. Då kom soldaterna och slog sönder den förstes ben och den andres som var korsfäst med honom.
33. Men när de kom till Jesus och såg att han redan var död, slog de inte sönder hans ben,
34. utan en av soldaterna stack upp hans sida med ett spjut, och genast kom det ut blod och vatten.
35. Och den som såg *detta*, han har vittnat om *det*, och hans vittnesbörd är sant, och han vet att han talar sanning, för att ni ska tro.
36. För detta skedde för att Skriften skulle uppfyllas: Inget ben ska slås sönder på honom. 2 Mos. 12:46. 4 Mos. 9:12.
37. Och dessutom säger ett annat skriftställe: De ska se på honom som de har genomborrat. Sak. 12:10.
38. Och Josef från Arimatea, som var en Jesu lärjunge, fast i hemlighet av rädsla för judarna, bad därefter Pilatus att få ta Jesu kropp, och Pilatus tillät *det*. Han kom då

och tog Jesu kropp. Matt. 27:57. Mark. 15:42-43. Luk. 23:50. Joh. 12:42.
39. Och Nikodemus, som första gången kom till Jesus om natten, kom också och hade *med sig* en blandning av myrra och aloe, omkring hundra pund*. Joh. 3:1-2.
**Ett romerskt pund motsvarade ca 1/3 kilo.*
40. Sedan tog de Jesu kropp och lindade den i linnebindlar tillsammans med välluktande kryddor, såsom judarna har för sed vid begravning.
41. Men vid det stället där han blev korsfäst fanns det en trädgård, och i trädgården en ny grav, där ingen ännu hade blivit lagd i.
42. Där lade de nu Jesus, eftersom det var judarnas tillredelsedag, för graven låg nära.

20 Kapitlet

Jesus uppenbarar sig efter sin uppståndelse för Maria, apostlarna och särskilt för Tomas.

Men på den första dagen i veckan kom Maria Magdalena tidigt, medan det ännu var mörkt, till graven och fick se att stenen var borttagen från graven. Matt. 28:1. Mark. 16:1 Luk. 24:1.
2. Då sprang hon därifrån och kom till Simon Petrus och till den andre lärjungen, den som Jesus älskade, och sa till dem: De har tagit bort Herren ur graven, och vi vet inte var de har lagt honom.
3. Då begav sig Petrus och den andre lärjungen iväg och kom till graven.
4. Och de sprang båda tillsammans, men den andre lärjungen sprang snabbare än Petrus och kom först till graven.
5. Och när han lutade sig ner, såg han linnebindlarna ligga där, men han gick inte in. Luk. 24:12.
6. Så kom Simon Petrus efter honom. Och han gick in i graven och såg linnebindlarna ligga där,
7. och duken som hade täckt hans huvud. Den låg inte tillsammans med linnebindlarna utan för sig själv, hopvikt på en särskild plats.
8. Därför gick då också den andre lärjungen in, han som hade kommit först till graven, och han såg och trodde.
9. För de hade ännu inte förstått Skriften att han skulle uppstå från de döda.
10. Därefter gick lärjungarna tillbaka till sina hem igen.
11. Men Maria stod och grät utanför graven. Och medan hon grät lutade hon sig in i graven Mark. 16:5.
12. och fick se två änglar i vita kläder sitta där Jesu kropp hade legat, den ena vid huvudet och den andra vid fötterna. Matt. 28:2-3.
13. Och de sa till henne: Kvinna, varför gråter du? Hon sa till dem: Därför att de har tagit bort min Herre, och jag vet inte var de har lagt honom.
14. Och när hon sa detta, vände hon sig om och fick se Jesus stå där, men hon visste inte att det var Jesus. Matt. 28:9. Mark. 16:9.
15. Jesus sa till henne: Kvinna, varför gråter du? Vem söker du? Hon trodde att det var trädgårdsmästaren och sa till honom: Herre, om du har burit bort honom, så säg

mig var du har lagt honom, så att jag kan hämta honom.
16. Jesus sa till henne: Maria! Hon vände sig om och sa till honom: Rabbuni, det betyder Mästare.
17. Jesus sa till henne: Rör inte *vid* mig, för jag har ännu inte farit upp till min Fader. Men gå till mina bröder och säg till dem: Jag far upp till min Fader och er Fader, och till min Gud och er Gud. Ps. 22:23.
18. Maria Magdalena kom och berättade för lärjungarna att hon hade sett Herren och att han hade sagt detta till henne.
19. Senare samma dag, på kvällen, den första i veckan, då lärjungarna av rädsla för judarna var samlade bakom låsta dörrar, kom Jesus och stod mitt ibland dem och sa till dem: Frid *vare* med er. Mark. 16:14. Luk. 24:36. 1 Kor. 15:5.
20. Och när han hade sagt detta, visade han dem sina händer och sin sida. Då blev lärjungarna glada när de såg Herren.
21. Då sa Jesus än en gång till dem: Frid *vare* med er. Såsom Fadern har sänt mig, så sänder också jag er.
22. När han hade sagt detta, andades han på *dem* och sa till dem: Ta emot den Helige Ande.
23. Om ni förlåter någon hans synder, så är de förlåtna, och om ni binder någon i hans synder, så är han bunden. Matt. 16:19, 18:18.
24. Men Tomas, en av de tolv, som kallades Tvillingen, var inte med dem när Jesus kom.
25. Då sa de andra lärjungarna till honom: Vi har sett Herren. Men han sa till dem: Om jag inte får se hålen efter spikarna i hans händer och sticka mitt finger i hålen efter spikarna och sticka min hand i hans sida, så tror jag det inte.
26. Och åtta dagar därefter var hans lärjungar inne igen, och Tomas *var* med dem. Då kom Jesus medan dörrarna var låsta och stod mitt ibland dem och sa: Frid *vare* med er.
27. Sedan sa han till Tomas: Räck hit ditt finger, och se mina händer, och räck hit din hand, och stick den i min sida. Och tvivla inte, utan tro!
28. Och Tomas svarade och sa till honom: Min Herre och min Gud!
29. Jesus sa till honom: Eftersom du har sett mig, Tomas, tror du. Saliga är de som inte ser och *ändå* tror. 1 Petr. 1:8.
30. Och i sanning gjorde Jesus i sina lärjungars åsyn också många andra mirakler* som inte är uppskrivna i denna bok. Joh. 21:25. **KXII: tecken.*
31. Men dessa har blivit nedskrivna, för att ni ska tro att Jesus är Kristus, Guds Son, och för att ni genom tron ska ha liv i hans namn.

21 Kapitlet

Jesus uppenbarar sig för lärjungarna vid Tiberias sjö.

Därefter uppenbarade sig Jesus på nytt för lärjungarna vid Tiberias sjö. Och han uppenbarade sig på följande sätt:
2. Simon Petrus och Tomas, som kallades Tvillingen, och Natanael, från Kana i Galileen, och Sebedeus

söner och två andra av hans lärjungar var tillsammans.
3. Simon Petrus sa då till dem: Jag går och fiskar. De sa till honom: Vi går också med dig. De gick ut och steg genast i båten. Men den natten fick de inget.
4. Och när det nu hade blivit morgon, stod Jesus på stranden, men lärjungarna visste inte att det var Jesus.
5. Då sa Jesus till dem: Barn, har ni något att äta? De svarade honom: Nej.
6. Och han sa till dem: Kasta ut nätet på högra sidan om båten, så ska ni få. Då kastade de ut, och nu fick de så mycket fisk, att de inte kunde dra upp det.
7. Den lärjunge som Jesus älskade sa då till Petrus: Det är Herren. När Simon Petrus hörde att det var Herren, tog han på sig ytterplagget, för han var inte klädd, och kastade sig i sjön. Joh. 13:23.
8. Men de andra lärjungarna kom med båten, för de var inte längre från land än omkring 200 alnar*, och de drog efter sig nätet med fiskarna. **200 alnar motsvarar ca 90 meter.*
9. Och när de hade stigit i land, såg de glöd ligga där och fisk som låg på den och bröd.
10. Jesus sa till dem: Bär hit av de fiskar som ni fångade nu.
11. Simon Petrus stod upp och drog upp nätet på land, fullt av stora fiskar, 153 stycken. Och fast de var så många gick nätet inte sönder.
12. Jesus sa till dem: Kom och ät. Och ingen av lärjungarna vågade fråga honom: Vem är du? De visste att det var Herren.
13. Då kom Jesus och tog brödet och gav åt dem, och likaså av fisken.
14. Detta var nu tredje gången som Jesus uppenbarade sig för sina lärjungar, sedan han hade uppstått från de döda.
15. När de nu hade ätit, sa Jesus till Simon Petrus: Simon, Jonas *son*, älskar* du mig mer än dessa? Han sa till honom: Ja, Herre, du vet att jag har dig kär**. Han sa till honom: Föd mina lamm.
**grek. agapáo. **grek. filéo.*
16. Han frågade igen för andra gången: Simon, Jonas *son*, älskar* du mig? Han sa till honom: Ja, Herre, du vet att jag har dig kär**. Han sa till honom: Var en herde för mina får. **grek. agapáo. **grek. filéo.*
17. För tredje gången frågade han honom: Simon, Jonas *son*, har du mig kär*? Petrus blev bedrövad över att han för tredje gången sa till honom: Har du mig kär*? Och han svarade honom: Herre, du vet allt, du vet att jag har dig kär*. Jesus sa till honom: Föd mina får. **grek. filéo.*
18. Sannerligen, sannerligen säger jag dig: När du var ung, spände du själv bältet om dig och gick vart du ville. Men när du blir gammal, ska du sträcka ut dina händer, och en annan ska spänna bältet om dig och föra dig dit du inte vill. 2 Petr. 1:14.
19. Men detta sa han för att ge till känna med vilken slags död han skulle förhärliga Gud. Och efter att han hade sagt detta, sa han till honom: Följ mig.

20. Då vände sig Petrus om och såg att den lärjunge som Jesus älskade följde efter, han som också vid måltiden hade lutat sig mot hans bröst och sagt: Herre, vem är det som förråder dig?
21. Petrus såg på honom och sa till Jesus: Herre, och hur *blir det* med honom?
22. Jesus sa till honom: Om jag vill att han ska bli kvar tills jag kommer, vad *rör* det dig? Följ du mig!
23. Så spreds ryktet bland bröderna, att den lärjungen inte skulle dö. Men Jesus hade inte sagt till honom att han inte skulle dö, utan: Om jag vill att han ska bli kvar tills jag kommer, vad *rör* det dig?
24. Det är den lärjungen som vittnar om detta och har skrivit detta, och vi vet att hans vittnesbörd är sant.
25. Och det finns också mycket annat som Jesus gjorde, och om det skulle skrivas ner var för sig, tror jag att inte ens hela världen skulle rymma de böcker som då skulle skrivas. Amen.

Apostlagärningarna

1 Kapitlet

Kristi himmelsfärd. Mattias väljs till apostel.

I min förra skrift, gode Teofilus, har jag berättat om allt det som Jesus började både att göra och lära,

2. fram till den dag då han blev upptagen, sedan han genom den Helige Ande hade gett befallningar åt apostlarna som han hade utvalt. Matt. 28:19. Mark. 16:15.

3. För dem hade han också efter sitt lidande, genom många säkra bevis visat sig levande, då han lät sig ses av dem i fyrtio dagar och talade med dem om Guds rike. 1 Kor. 15:6.

4. Då han hade församlat dem, befallde han dem: Lämna inte Jerusalem utan invänta Faderns löfte som ni har hört av mig. Luk. 24:49. Joh. 14:16, 15:26.

5. För Johannes döpte verkligen i vatten, men ni ska om några få dagar bli döpta i den Helige Ande. Matt. 3:11. Mark. 1:8. Luk. 3:16. Joh. 1:26. Apg. 11:16.

6. Då de nu var samlade frågade de honom och sa: Herre, ska du i denna tid återupprätta riket åt Israel?

7. Då sa han till dem: Det är inte er sak att veta tider eller stunder som Fadern i sin makt har fastställt.

8. Men ni ska få kraft efter att den Helige Ande har kommit över er och ni ska vara vittnen åt mig både i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns. Apg. 2:4. Apg. 9:15, 19:6.

9. Och när han hade sagt detta, såg de hur han lyftes upp, och en molnsky tog honom ur deras åsyn. Mark. 16:19. Luk. 24:51.

10. Och medan de uppmärksamt såg mot himlen, när han for upp, se, då stod två män i vita kläder hos dem.

11. Och de sa: *Ni* galileiska män, varför står ni *och* ser upp mot himlen? Denne Jesus som har blivit upptagen från er till himlen, *han* ska komma igen på samma sätt som ni har sett honom fara upp till himlen.

12. Då vände de tillbaka till Jerusalem från det berg som heter Oljeberget, som ligger nära Jerusalem, en sabbatsdags resa därifrån.

13. Och när de hade kommit in, gick de upp i den sal i övervåningen där de höll till, både Petrus och Jakob och Johannes och Andreas, Filippus och Tomas, Bartolomeus och Matteus, Jakob, Alfeus son, och Simon seloten och Judas, Jakobs *son**. Matt. 10:2-4. **Alt. övers. bror.*

14. Alla dessa höll enigt* och troget ut i bön och åkallan, tillsammans med kvinnorna och Maria, Jesu mor, samt med hans bröder.
Matt. 27:55. Mark. 15:40-41. Luk. 8:2-3, 23:55, 24:10.
*KXII: endräktigt. Ordagrant: med ett sinne.
15. Och i de dagarna stod Petrus upp bland lärjungarna – ett antal av omkring 120 personer var samlade – och sa:
16. Män, bröder, det ställe i Skriften måste gå i uppfyllelse som den Helige Ande genom Davids mun hade förutsagt om Judas, som blev en vägvisare åt dem som grep Jesus.
Ps. 41:10. Joh. 13:18. Matt. 26:47. Mark. 14:43. Luk. 22:47. Joh. 18:3.
17. För han räknades som en av oss och hade fått sin del i denna tjänst.
18. Men han köpte ett jordstycke för sin syndalön, och han svällde upp* och *buken* brast mitt itu och alla hans inälvor rann ut. Matt. 26:15
Matt. 27:5. *Alt. övers. föll framstupa. KXII: hängde sig.
19. Och det blev känt för alla dem som bor i Jerusalem, så att det jordstycket på deras språk kallades Akeldamak, vilket betyder Blodsåkern. Matt. 27:8.
20. För det står skrivet i Psaltaren: Låt hans gård bli öde, och låt ingen finnas som bor där, och låt en annan få hans ämbete.
Ps. 69:26, 109:8. Matt. 23:38.
21. Därför måste nu en av de män som har varit med oss under hela den tid som Herren Jesus gick in och ut bland oss,
22. ända från det han döptes av Johannes till den dag då han blev upptagen från oss, insättas till att vara ett vittne med oss om hans uppståndelse.
23. Och de ställde fram två: Josef, som kallades Barsabbas, som även kallades Justus, och Mattias.
24. Sedan bad de och sa: Du Herre, som känner allas hjärtan, visa oss vilken av dessa två du har utvalt
25. till att få sin del i denna tjänst och detta apostlaämbete, som Judas övergav för att gå till den plats *som var* hans.
26. Så de kastade lott om dem, och lotten föll på Mattias. Och han blev räknad tillsammans med de elva apostlarna.

2 Kapitlet

Den Helige Andes utgjutelse på pingstdagen. Petrus tal om Kristus. Församlingens tillväxt.

När pingstdagen* var inne var de alla samlade i full enighet**.
*Grek. pentekoste. Den femtionde dagen efter påsk.
**KXII: endräktigt. Ordagrant: med ett sinne.
2. Då kom plötsligt ett dån från himlen, såsom när en våldsam storm drar fram, och det fyllde hela huset där de satt.
3. Och tungor såsom av eld visade sig för dem, vilka fördelade sig och de satte sig på var och en av dem.
Matt. 3:11. Mark. 1:8. Luk. 3:16. Apg. 1:5, 8.
4. Och de blev alla uppfyllda av den Helige Ande och började tala med andra tungomål, alltefter som Anden ingav dem att tala.
Mark. 16:17. Apg. 10:46.
5. Och i Jerusalem bodde det gudfruktiga judiska män från alla folk under himlen.
6. Då nu detta dån hördes, samlades mycket folk och de var förbryllade, eftersom var och en hörde sitt eget språk talas av dem.

7. Och de blev alla häpna och förundrade *och* de sa till varandra: Se, är inte alla dessa som talar, galileer?
8. Hur kan då var och en höra det egna språket *talas* som där vi är födda?
9. Parter och meder och elamiter och de som bor i Mesopotamien och i Judeen och Kappadocien, Pontus och Asien,
10. både Frygien och Pamfylien, Egypten och de delar av Libyen som gränsar mot Cyrene, och besökande från Rom, både judar och proselyter,
11. kreter och araber. Vi hör dem tala *om* Guds underbara verk på våra egna språk.
12. Och de blev alla häpna och förvirrade, *och* den ene sa till den andre: Vad betyder detta?
13. Men andra drev med dem och sa: De är fulla av sött vin.
14. Då trädde Petrus fram med de elva *och* höjde sin röst och talade till dem: *Ni* judiska män och alla *ni* som bor i Jerusalem. Detta ska ni veta, och lyssna till mina ord,
15. för dessa är inte druckna som ni tror. Det är ju bara tredje* timmen på dagen. **Kl. 09.00.*
16. Utan detta är det som är sagt genom profeten Joel: Joel 2:28.
17. Och det ska ske i de yttersta dagarna, säger Gud: Jag ska utgjuta av min Ande över allt kött, och era söner och era döttrar ska profetera, och era ynglingar ska se syner, och era äldste ska drömma drömmar. Jes. 44:3. Sak. 12:10.
18. Och över mina tjänare och över mina tjänarinnor ska jag i de dagarna utgjuta av min Ande, och de ska profetera.
19. Jag ska låta under ske uppe på himlen och tecken nere på jorden: blod och eld och moln av rök. Joel 2:30.
20. Solen ska vändas i mörker, och månen i blod, innan Herrens dag kommer, den stora och synliga*. **Grek. epifáneia.*
21. Och det ska ske att var och en som åkallar Herrens namn ska bli frälst. Joel 2:32. Rom. 10:13.
22. *Ni* män av Israel! Hör dessa ord: Jesus från Nasaret, en man som inför er har blivit bekräftad av Gud genom kraftgärningar och under och tecken som Gud gjorde genom honom bland er, som ni också själva vet. Apg. 10:38.
23. Honom som genom Guds fastställda plan och förutbestämmelse blev utlämnad, har ni tagit och med onda *mäns* händer korsfäst och dödat.
24. Honom har Gud uppväckt, efter att *han* hade löst *honom* ur dödens vånda, eftersom det inte var möjligt att han skulle behållas av den. Apg. 3:15, 4:10, 10:40, 13:30f.
25. För David säger om honom: Jag har alltid Herren för mina ögon, för han är på min högra sida för att jag inte ska vackla. Ps. 16:8.
26. Därför gladde sig mitt hjärta och min tunga fröjdade sig, och även mitt kött ska vila i hoppet.
27. För du ska inte lämna min själ åt dödsriket*, inte heller ska du låta din Helige se förgängelsen. **KXII: helvetet, Grek. Hades.*
28. Du har visat mig livets vägar, du

ska uppfylla mig med glädje inför ditt ansikte.
29. Män *och* bröder, låt mig tala öppet till er om patriarken David, att han är både död och begraven, och hans grav finns ibland oss än idag. 1 Kon. 2:10. Apg. 13:36.
30. Eftersom han var en profet och visste att Gud med ed hade svurit honom, att ur en av hans efterkommande, enligt köttet, resa upp Kristus för att sitta på hans tron, 2 Sam. 7:12. Ps. 132:11.
31. förutsåg han *och* talade om Kristi uppståndelse: att hans själ inte *skulle* lämnas åt dödsriket*, inte heller *skulle* hans kropp se förgängelsen. Ps. 16:10. Apg. 13:35.
**KXII: helvetet, Grek. Hades.*
32. Denne Jesus har Gud uppväckt, det är vi alla vittnen till. Apg. 10:40. Rom. 4:24, 8:11. 1 Kor. 6:14, 15:15. 2 Kor. 4:14. Gal. 1:1.
33. Efter att han blev upphöjd till Guds högra sida och har tagit emot löftet av Fadern om den Helige Ande, har han utgjutit detta som ni nu ser och hör.
34. För David har inte farit upp till himlen, men han säger själv: Herren sa till min Herre: Sätt dig på min högra sida, Ps. 110:1. 1 Kor. 15:25.
35. till dess jag har lagt dina fiender till en fotpall för dina fötter.
36. Därför ska hela Israels hus vara helt förvissade om att denne Jesus som ni har korsfäst, honom har Gud gjort både till Herre och *till* Kristus.
37. När de hörde *detta*, fick de ett styng i hjärtat och sa till Petrus och de andra apostlarna: Män *och* bröder, vad ska vi göra? Hebr. 4:12.
38. Då sa Petrus till dem: Omvänd* er och låt var och en av er döpa sig i Jesu Kristi namn till syndernas förlåtelse och ni ska få den Helige Andes gåva. Luk. 24:47.
**KXII: Gör bättring. Alt. övers. gör sinnesändring, ångra er.*
39. För åt er är löftet givet och åt era barn och åt alla dem som är långt borta, så många som Herren vår Gud ska kalla. 1 Mos. 17:7. Joh. 10:16.
40. Också med många andra ord vittnade och förmanade han och sa: Låt er frälsas* från detta onda släkte. **KXII: hjälpa er.*
41. De som då med glädje tog emot hans ord, lät döpa sig, och så ökades *församlingen* den dagen med omkring tre tusen själar.
42. Och de höll fast vid apostlarnas lära och gemenskapen och vid brödsbrytelsen och bönerna.
43. Och fruktan kom över varje själ, och många under och tecken* gjordes genom apostlarna.
**Alt. övers. mirakel.*
44. Och alla troende var tillsammans och hade allting gemensamt, Apg. 4:32.
45. och de sålde sina ägodelar och tillhörigheter och delade ut dem till alla, efter vad var och en behövde.
46. Och varje dag var de ständigt och i full enighet* tillsammans i templet, och i hemmen bröt *de* bröd, och åt sin mat med fröjd och uppriktigt hjärta. Apg. 20:7.
**KXII: endräktigt. Ordagrant: med ett sinne.*
47. *De* prisade Gud och hade gott anseende hos allt folket. Och dagligen lade Herren till församlingen dem som blev frälsta. Apg. 4:33.

3 Kapitlet

Petrus botar en lam, predikar om Kristus.

Och Petrus och Johannes gick tillsammans upp till templet vid bönestunden som hölls vid den nionde* timmen. *Kl. 15.00.

2. Då bar man dit en man som hade varit lam från födseln, *och* som man varje dag satte vid den tempelport som kallas Sköna *porten*, för att *han skulle* be om en gåva* av dem som gick in i templet.

*KXII: allmosa. Alt. övers. barmhärtighetsgåva.

3. När han fick se Petrus och Johannes, då de skulle gå in i templet, bad han om en gåva.

4. Och tillsammans med Johannes fäste Petrus sina ögon på honom och sa: Se på oss.

5. Då såg han på dem, *i* förväntan att han skulle få något av dem.

6. Men Petrus sa: Silver och guld har jag inte, men det jag har det ger jag dig: I Jesu Kristi, nasaréns, namn: Stå upp och gå!

7. Han tog då honom vid högra handen *och* reste upp *honom*, och genast fick han styrka i sina fötter och vrister,

8. och hoppade upp, stod och gick omkring. Och *han* följde dem in i templet, gående och hoppande och prisande Gud.

9. Och allt folket såg honom gå omkring och prisa Gud.

10. Och de kände igen honom och såg att det var han som brukade sitta vid Sköna porten *utanför* templet för att *be om* en gåva, och de uppfylldes av häpnad och förundran över det som hade hänt med honom.

11. Då nu mannen som hade varit lam *och* blivit helad höll sig till Petrus och Johannes, strömmade allt folket, utom sig av häpnad, samman omkring dem i Salomos pelargång, som den kallas.

1 Kon. 6:3. Apg. 5:12.

12. Och när Petrus såg *det* började han tala till folket: *Ni* män av Israel, varför förundrar ni er över detta? Eller varför stirrar ni på oss, som om vi av vår egen kraft eller gudsfruktan har gjort att han kan gå?

13. Abrahams och Isaks och Jakobs Gud, våra fäders Gud, har förhärligat sin Son Jesus, som ni utlämnade och förnekade inför Pilatus, när han hade beslutat* att frige *honom*.

2 Mos. 3:6. Luk. 23:16, 20, 21. Joh. 19:12.

*KXII: då han dömde, att han skulle givas lös.

14. Men ni förnekade den Helige och Rättfärdige och begärde att en man, en mördare, skulle friges åt er,

Matt. 27:20. Mark. 15:11. Luk. 23:18. Joh. 18:40.

15. och ni dödade Livets Furste, som Gud har uppväckt från de döda. Det är vi vittnen till.

Apg. 2:24, 32. Ef. 1:20.

16. Och genom tron på hans namn har denne som ni ser och känner fått styrka av hans namn. Och tron som kommer genom honom har gett honom hans fulla hälsa inför er alla. Luk. 17:19.

17. Men nu vet jag, bröder, att varken ni eller era rådsherrar visste vad ni gjorde.

18. Men det som Gud har förutsagt genom alla sina profeters mun, att

Kristus skulle lida, det har han på detta sätt låtit gå i uppfyllelse.
19. Ångra er* därför och vänd om, så att era synder blir utplånade,
**KXII: bättra er. Alt. övers. Ändra ert sinne.*
20. och för att tider av vederkvickelse ska komma från Herrens ansikte, och han sänder Jesus Kristus, han som tidigare blev förkunnad för er.
21. Honom måste himlen ta emot tills de tider kommer då allt, som Gud har talat om genom alla sina heliga profeters mun från världens början, ska bli upprättat igen.
22. För Mose har ju sagt till fäderna: En profet som är lik mig ska Herren er Gud låta stå upp åt er från era bröder. Lyssna till honom i allt vad han säger till er. 5 Mos. 18:15f. Apg. 7:37.
23. Och det ska ske *att* var och en själ som inte lyssnar till den profeten ska utrotas ur folket.
24. Och även alla profeterna från Samuel och de som kom efter, så många som har talat, har också förutsagt dessa dagar.
25. Ni är barn av profeterna och av det förbund som Gud har gjort med våra fäder, *när han* sa till Abraham: I din säd ska alla släkten på jorden bli välsignade. 1 Mos. 12:3, 18:18. 1 Mos. 22:18, 26:4. Gal. 3:16.
26. Efter att Gud låtit sin Son Jesus uppstå, sände han honom först till er för att välsigna er, genom att var och en av er vänder om från sina onda gärningar. Apg. 13:46.

4 Kapitlet

Petrus och Johannes fängslas, förhörs och förbjuds att predika. Församlingens bön och enighet.

1. Medan de talade till folket, kom prästerna med tempelvaktens befälhavare och sadduceerna till dem.
2. Dessa tog illa vid sig för att de undervisade folket och predikade uppståndelsen från *de* döda genom Jesus. Dan. 12:2.
3. Därför grep de *dem* och satte dem i häkte till följande dag, eftersom det redan var kväll.
4. Men många av dem som hade hört ordet kom till tro, och antalet män var nu omkring fem tusen.
5. Och nästa dag hände det sig att Stora rådets medlemmar samlades i Jerusalem, både äldste och skriftlärda,
6. även Hannas, översteprästen, och Kaifas och Johannes och Alexander och så många som var av översteprästerlig släkt. Luk. 3:2. Joh. 18:13.
7. Och *de* lät föra fram dem inför sig och frågade: Genom vilken makt eller i vilket namn har ni gjort detta?
8. Då sa Petrus, *som var* uppfylld av den Helige Ande, till dem: *Ni* folkets rådsherrar och äldste i Israel.
9. Om vi i dag förhörs* för en god gärning mot en sjuk man, på vad sätt denne har blivit helad,
**KXII: blir dömda.*
10. så ska ni alla och hela Israels folk veta, att *det är* genom Jesu Kristi, nasaréns namn, vilken ni

korsfäste, *men* som Gud har uppväckt från *de* döda, genom honom står den här mannen frisk framför er. Apg. 17:31.

11. Han är stenen som förkastades av er, byggnadsarbetare, *men* som har blivit huvudhörnstenen*.
Ps. 118:22. Jes. 28:16. Matt. 21:42. Mark. 12:10. Luk. 20:17. Rom. 9:33. 1 Petr. 2:6.
**KXII: en hörnsten.*

12. Det finns ingen frälsning hos någon annan. För det finns inget annat namn under himlen, som är givet bland människor, genom vilket vi kan bli frälsta. Matt. 1:21.

13. När de såg sådan frimodighet hos Petrus och Johannes och märkte att de var olärda och outbildade, förundrade de sig. Men de kände igen dem att de hade varit tillsammans med Jesus.

14. Och när de såg mannen som hade blivit botad stå bredvid dem, kunde de inte säga något emot det.

15. Sedan de hade befallt dem att gå ut från rådssalen överlade de med varandra.

16. *De* sa: Vad ska vi göra med dessa män? Att ett märkligt tecken verkligen har skett genom dem är uppenbart för alla som bor i Jerusalem, och vi kan inte förneka det.

17. Men för att det inte ska sprida sig ännu mer bland folket, ska vi strängt förbjuda dem att i fortsättningen tala till någon människa i det namnet.

18. Och de kallade in dem och förbjöd dem att över huvud taget tala eller undervisa i Jesu namn. Apg. 5:28.

19. Men Petrus och Johannes svarade och sa till dem: Om det är rätt inför Gud att vi hör mer på er än på Gud, *det får* ni *själva* döma. Apg. 5:29.

20. Men vi kan inte tiga om det vi har sett och hört.

21. Då hotade de dem ännu en gång *och* lät dem gå, för de kunde inte på grund av folket komma på något sätt att straffa dem, eftersom alla prisade Gud för det som hade hänt.

22. För mannen som genom detta mirakel* hade blivit helad var över fyrtio år. **KXII: helbrägda tecken.*

23. Och efter att ha blivit frigivna, kom de till sina egna och berättade för dem allt vad överstepräster na och de äldste hade sagt till dem.

24. Och efter att de hört det, bad de högt i full enighet* till Gud och sa: Herre, du *är* Gud, som har gjort himmel och jord och havet och allt det som är i dem. **KXII: endräktigt. Ordagrant: med ett sinne.*

25. Du som har sagt genom din tjänare Davids mun: Varför blev hedningarna upprörda och *varför* tänkte folken ut meningslösa planer? Ps. 2:1.

26. Jordens kungar trädde fram och furstarna gaddade sig samman mot Herren och mot hans Smorde*. **KXII: Kristus.*

27. Ja, de har verkligen förenat sig, både Herodes och Pontius Pilatus, tillsammans med hedningarna och Israels folk mot din Helige Son Jesus, som du har smort,

28. för att utföra vad din makt* och ditt rådslut hade förutbestämt skulle ske. **KXII och KJV: hand.*

29. Och nu, Herre, se till deras hotelser och ge dina tjänare all

frimodighet, så att de kan tala ditt ord,
30. genom att du sträcker ut din hand till att bota, och till att låta tecken och under ske genom din Helige Son Jesu namn.
31. När de hade bett, skakades platsen där de var samlade, och de blev alla uppfyllda av den Helige Ande och talade Guds ord med frimodighet. Apg. 2:47.
32. Och skaran av dem som kommit till tro var ett hjärta och en själ, och ingen enda kallade något av det han ägde för sitt, utan de hade allt gemensamt. Apg. 2:44.
33. Och med stor kraft frambar apostlarna vittnesbördet om Herren Jesu uppståndelse, och stor nåd var över dem alla.
34. Och det var ingen som led någon nöd bland dem, eftersom alla som ägde mark eller hus sålde dem och kom med betalningen för det som de hade sålt
35. och lade ner *den* för apostlarnas fötter. Och man delade ut åt var och en efter vad han behövde.
36. Och Joses, som av apostlarna kallades Barnabas – det betyder tröstens son – en levit från Cypern,
37. hade en åker. *Den* sålde han och kom med pengarna och lade dem för apostlarnas fötter.

5 Kapitlet

Ananias och hans hustrus bedrägeri och död. Apostlarna fängslas och befrias av en Herrens ängel. Gamaliels råd.

Men en man vid namn Ananias sålde tillsammans med sin hustru Safira en egendom,
2. och han tog med sin hustrus vetskap undan något av betalningen och bar fram en del och lade för apostlarnas fötter.
3. Då sa Petrus: Ananias, varför har Satan uppfyllt ditt hjärta, så att du ljög för den Helige Ande och tog undan *en del* av betalningen för jorden?
4. Var den inte din, så länge du hade den kvar? Och efter att den var såld, hade du inte rätt att göra som du ville? Varför har du i ditt hjärta bestämt dig för att göra något sådant? Du har inte ljugit för människor, utan för Gud.
5. Då Ananias hörde dessa ord, föll han ner och gav upp andan. Och stor fruktan kom över alla dem som hörde detta.
6. Och de yngre männen stod upp, svepte in honom, bar bort och begravde *honom*.
7. Och det var omkring tre timmar senare, som hans hustru kom in utan att veta vad som hade hänt.
8. Då började Petrus tala *och sa* till henne: Säg mig, sålde ni jorden för så mycket? Och hon svarade: Ja, för så mycket.
9. Då sa Petrus till henne: Varför var ni överens om att ni skulle

fresta Herrens Ande? Se, fötterna av dem som har begravt din man *är* utanför dörren, och de ska bära ut dig.
10. Då föll hon genast ner vid hans fötter och gav upp andan. Och de unga männen kom in och fann henne död, och efter att de hade burit ut *henne* begravde *de henne* bredvid hennes man.
11. Och stor fruktan kom över hela församlingen och över alla dem som hörde detta.
12. Och många tecken och under skedde bland folket genom apostlarnas händer. Och de var tillsammans i full enighet* i Salomos pelargång.
**KXII: endräktigt.*
**Ordagrant: med ett sinne.*
13. Och av de andra vågade ingen ansluta sig till dem, men folket uppskattade dem.
14. Och ännu fler kom till tro på Herren, skaror av både män och kvinnor,
15. så att de bar ut de sjuka på gatorna, och lade *dem* på bäddar och bårar, för att åtminstone Petrus skugga skulle falla på någon av dem, när han gick förbi.
16. Och det kom även en stor skara från städerna runt omkring till Jerusalem. De förde med sig sjuka och dem som plågades av orena andar, och de blev alla helade.
17. Då stod översteprästen upp, och alla de som var med honom som tillhörde sadduceernas parti, uppfyllda med avund*
**KXII: nit.*
18. och de grep apostlarna och satte dem i allmänt fängelse.
19. Men en Herrens ängel öppnade om natten fängelsets portar och förde ut dem och sa:
20. Gå och ställ er i templet och tala till folket alla de ord som hör till detta livet.
21. Då de hade hört *detta*, gick de tidigt på morgonen in i templet och undervisade. Då kom översteprästen och de som var med honom och kallade samman Stora rådet och alla de äldste bland Israels barn, och skickade bud till fängelset för att hämta dem.
22. Men då tjänarna kom dit, fann de dem inte i fängelset. De vände tillbaka och rapporterade,
23. och sa: Fängelset fann vi verkligen ordentligt låst och vakterna stod utanför dörrarna, men då vi öppnade fann vi ingen därinne.
24. Och när översteprästen och tempelvaktens befälhavare och översteprästerna hörde dessa ord, blev de villrådiga *och* undrade vad detta skulle betyda.
25. Då kom en och berättade för dem och sa: Se, de män som ni har satt i fängelset är i templet *och* står *där* och undervisar folket.
26. Då gick befälhavaren med tjänarna och hämtade dem utan *att bruka* våld, eftersom de fruktade för folket, att de skulle bli stenade.
27. När de hade hämtat dem dit, förde de fram *dem* inför Stora rådet, och översteprästen frågade dem,
28. och sa: Befallde vi inte er uttryckligen att ni inte skulle undervisa i det namnet? Och se, ni har uppfyllt Jerusalem med er

lära och ni vill dra över oss denne mannens blod. Apg. 4:18.
29. Men Petrus och apostlarna svarade och sa: Man måste lyda Gud mer än människor. Apg. 4:19.
30. Våra fäders Gud har uppväckt Jesus, som ni hängde upp på trä och dödade. Apg. 2:24, 3:15.
31. Honom har Gud med sin högra hand upphöjt till furste* och frälsare, för att ge Israel omvändelse** och syndernas förlåtelse. Luk. 24:47. Hebr. 2:10.
**KXII: höving.*
***KXII: bättring. Alt. övers. sinnesändring, ånger.*
32. Och vi är hans vittnen till detta, och det är också den Helige Ande som Gud har gett åt dem som lyder honom. Joh. 15:26-27.
33. När de hörde *detta*, blev de ursinniga och rådslog om att döda dem.
34. Då stod en farisé upp i Stora rådet, en laglärare vid namn Gamaliel, som var högt aktad av allt folket, och befallde att man för en kort stund skulle föra ut apostlarna. Apg. 22:3.
35. Sedan sa han till dem: Ni män av Israel, tänk er för, vad ni är på väg att göra med dessa män.
36. För en tid sedan uppträdde Teudas, och gav sig ut för att vara något, *och* ett antal män, omkring fyrahundra, slöt sig till honom. Men han dödades, och alla de som trodde på honom skingrades och blev till intet. Apg. 21:38.
37. Efter honom, vid tiden för skattskrivningen, uppträdde Judas från Galileen, och förledde mycket folk till att följa honom. Också han miste livet och alla de som hade lytt honom skingrades.
38. Och nu säger jag er: Lämna dessa män ifred och låt dem gå, för är denna plan eller detta verk av människor, så kommer det att gå om intet.
39. Men är det av Gud, kan ni inte slå ner det, såvida ni inte vill bli funna med att strida även mot Gud.
40. De blev övertygade av honom och kallade in apostlarna, lät prygla *dem och* befallde att de inte skulle tala i Jesu namn, och lät dem gå.
41. Och de gick från Stora rådet, glada över att de ansetts värdiga att lida vanära för hans namns *skull*. Matt. 5:10-12. Rom. 5:3.
42. Och de upphörde inte att varje dag i templet och i varje hus undervisa och predika evangelium om Jesus Kristus.

6 Kapitlet

Sju män utses att ha hand om den dagliga utdelningen. Stefanus anklagas.

Och vid den tiden då antalet lärjungar ökade, började de grekisktalande judarna* klaga på hebreerna** över att deras änkor blev förbisedda vid den dagliga utdelningen.
**KXII: grekerna. **Dvs. de som talade hebreiska.*
2. Då kallade de tolv samman hela skaran av lärjungar och sa: Det går inte an att vi försummar Guds ord för att tjäna vid borden.

3. Därför ska ni, bröder, utse bland er sju män som har gott rykte *och* som är uppfyllda av den Helige Ande och visdom, som vi kan ge denna uppgift åt.
4. Då kan vi helt ägna oss åt bönen och åt ordets tjänst.
5. Och det talet behagade hela skaran, och de valde Stefanus, en man uppfylld av tro och den Helige Ande, och Filippus och Prokorus och Nikanor och Timon och Parmenas och Nikolaus, en proselyt från Antiokia. Apg. 8:26, 21:8.
6. Dessa förde de fram inför apostlarna. Och när de hade bett lade de *sina* händer på dem.
7. Och Guds ord hade framgång, och antalet lärjungar i Jerusalem ökade kraftigt, och en stor skara av prästerna blev lydiga mot tron.
8. Och Stefanus, *som var* fylld av tro och kraft, gjorde stora under och tecken bland folket.
9. Då stod det fram några från den synagoga som kallades: De frigivnas och cyreneernas och alexandrinernas *synagoga*, och några som kom från Cilicien och Asien, *och* diskuterade med Stefanus.
10. Men de kunde inte stå emot den visdom och den Ande med vilken han talade.
11. Då intalade de några män att säga: Vi har hört honom tala hädiska ord mot Mose och *mot* Gud.
12. Och de eggade upp folket och de äldste och de skriftlärda, och de kom mot *honom*, grep honom och förde honom inför Stora rådet.
13. Och *de* förde fram falska vittnen som sa: Denne man upphör inte att tala hädiska ord mot denna heliga plats och mot lagen.
14. För vi hörde honom säga att denne Jesus från Nasaret ska förstöra denna plats och ska förändra de seder* som Mose har överlämnat åt oss. **KXII: stadgar.*
15. Och alla som satt i Stora rådet fäste ögonen på honom *och* såg att hans ansikte var som en ängels ansikte.

7 Kapitlet

Stefanus tal inför Stora rådet och hans martyrdöd.

Då frågade översteprästen: Stämmer detta?
2. Då sa han: Män, bröder och fäder, lyssna. Härlighetens Gud uppenbarade sig för vår fader Abraham, medan han var i Mesopotamien, innan han bodde i Haran,
3. och sa till honom: Gå ut ur ditt land och från din släkt och kom till det land som jag ska visa dig. 1 Mos. 12:1.
4. Då gick han ut ur kaldeernas land och uppehöll sig i Haran. Och då hans fader var död, förde han honom därifrån till det land där ni nu bor. 1 Mos. 11:31, 12:7.
5. Och han gav honom ingen arvedel däri, inte ens en fotsbredd. Men han lovade att ge det till egendom åt honom och åt hans efterkommande* efter honom, trots att han *ännu* inte hade *några* barn. **KXII: säd.*
6. Och detta är vad Gud sa, att hans efterkommande* skulle bli främlingar i ett land som inte är

deras, och att man skulle göra dem till slavar och förtrycka *dem* i fyrahundra år. 1 Mos. 15:13.
**KXII: säd.*

7. Men det folk som de blir slavar åt ska jag döma, sa Gud, och därefter ska de gå ut därifrån och tjäna mig på denna plats. 2 Mos. 3:12.

8. Och han gav honom omskärelsens förbund. Och så födde han Isak och omskar honom på åttonde dagen, och Isak *födde* Jakob, och Jakob *födde* de tolv patriarkerna.
1 Mos. 17:9f, 21:2, 25:24, 29:32, 30:5, 35:23.

9. Och i sin avundsjuka sålde patriarkerna Josef till Egypten. Men Gud var med honom, 1 Mos. 37:28.

10. och han räddade* honom ut ur alla hans bedrövelser och gav honom nåd och visdom inför Farao, kungen i Egypten. Och han satte honom att styra över Egypten och hela sitt hus. 1 Mos. 41:40-41.
**KXII: hjälpte.*

11. Så kom en hungersnöd och mycket lidande över hela Egypten och Kanaans land. Och våra fäder fann ingenting att äta. 1 Mos. 41:54.

12. Men då Jakob hörde att det fanns säd i Egypten, sände han våra fäder dit första *gången*. 1 Mos. 42:1.

13. Och den andra gången gav Josef sig till känna för sina bröder och Farao fick reda på Josefs släkt.
1 Mos. 45:4f.

14. Då skickade Josef *bud* och kallade sin far Jakob till sig och hela sin släkt, sjuttiofem själar.
1 Mos. 46:6, 27.

15. Och Jakob drog ner till Egypten, och han dog, han och våra fäder.
1 Mos. 49:33.

16. Och de blev förda till Sikem och lades i den grav som Abraham hade köpt för en summa pengar av sönerna till Hamor från Sikem.*
1 Mos. 47:30, 50:13, 33:19. Jos. 24:32.
**KXII: som var Sikems son.*

17. Men när tiden närmade sig för det löfte som Gud hade svurit till Abraham med ed, växte folket i antal i Egypten och blev talrikt,
1 Mos. 13:16, 15:5, 22:17.
2 Mos. 1:7.

18. tills det uppstod en annan kung, som inte kände Josef. 2 Mos. 1:8.

19. Han gick fram med list mot vårt folk och behandlade våra fäder illa, så att de måste sätta ut sina nyfödda, för att de inte skulle överleva. 2 Mos. 1:10-11, 22.

20. Vid den tiden föddes Mose och han var välbehaglig inför Gud, och blev fostrad i sin fars familj i tre månader. 2 Mos. 2:2. Hebr. 11:23.

21. Och då han sattes ut, tog Faraos dotter upp honom och uppfostrade honom som sin egen son.
2 Mos. 2:3f.

22. Och Mose blev undervisad i all den visdom som egyptierna hade och var mäktig i ord och i gärningar.

23. Men när han blev fyrtio år gammal, blev det lagt på hans hjärta att han skulle besöka sina bröder, Israels barn.

24. Då han såg en *av dem* bli illa behandlad, försvarade han *honom* och hämnades den misshandlade och slog ihjäl egyptiern. 2 Mos. 2:11.

25. För han trodde att hans bröder skulle förstå, att Gud genom hans hand skulle rädda* dem, men de förstod det inte. **KXII: frälsa.*

26. Och nästa dag kom han fram till dem när de slogs och försökte

få dem att bli sams och sa: Män, ni är ju bröder. Varför gör ni varandra illa? 2 Mos. 2:13.
27. Men den som hade handlat orätt mot sin landsman stötte bort honom, och sa: Vem har satt dig till ledare och domare över oss?
28. Inte vill du väl döda mig, som du dödade egyptiern i går?
29. Då flydde Mose för dessa ords skull och blev en främling i Midjans land, där två söner föddes åt honom.
30. Och när fyrtio år hade gått, visade sig en Herrens ängel för honom i öknen vid Sinai berg i flamman från en brinnande törnbuske. 2 Mos. 3:2.
31. Då Mose såg *det* förundrade han sig över synen, och då han gick närmare för att se vad det var, kom Herrens röst till honom:
32. Jag är dina fäders Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs Gud. Då darrade Mose av fruktan och vågade inte se dit.
33. Då sa Herren till honom: Ta av sandalerna från dina fötter. För platsen där du står är helig mark.
34. Jag har noga sett hur mitt folk förtrycks i Egypten, och jag har hört deras suckan och jag har stigit ner för att befria dem. Och kom nu, jag vill sända dig till Egypten. 2 Mos. 3:7-10.
35. Denne Mose som de förnekade när de sa: Vem har satt dig till ledare och domare? Honom sände Gud *till att vara* en ledare och befriare genom ängelns hand som uppenbarade sig för honom i törnbusken.
36. Han förde dem ut, efter att han hade gjort under och tecken i Egypten, och i Röda havet, och i öknen i fyrtio år. 2 Mos. 7:3, 10, 16:1.
37. Det var *denne* Mose som sa till Israels barn: En profet lik mig ska Herren er Gud låta uppväcka åt er från era bröder, honom ska ni höra på. 5 Mos. 18:15f. Apg. 3:22.
38. Det var han som i församlingen i öknen var med ängeln som talade till honom och våra fäder på Sinai berg, som tog emot levande ord för att ge till oss, 2 Mos. 19:3, 20.
39. vilken våra fäder inte ville lyda, utan stötte *honom* ifrån sig och vände i sina hjärtan *tillbaka* till Egypten,
40. och sa till Aron: Gör åt oss gudar som ska gå framför oss. För vi vet inte vad som har hänt denne Mose, han som förde oss ut ur Egyptens land. 2 Mos. 32:1.
41. Och de gjorde en kalv under de dagarna och bar fram offer till avguden och gladde sig över sina händers verk. 1 Kor. 10:7.
42. Då vände sig Gud bort och överlämnade dem till att dyrka himlens härskara, som det står skrivet i profeternas bok: Ni av Israels hus, bar ni väl fram åt mig slaktoffer och andra offer *under de* fyrtio åren i öknen? Jer. 19:13. Amos 5:25.
43. Ja, ni bar till och med Moloks tält* och er gud Remfans stjärna, de bilder som ni hade gjort för att tillbe. Därför ska jag fördriva er bortom Babylon. **KXII: tabernakel.*
44. Våra fäder hade vittnesbördets tabernakel* i öknen, såsom han som talade med Mose hade

bestämt, att *han* skulle göra det efter den förebild som han hade sett. 2 Mos. 25:40. Hebr. 8:5.

**vittnesbördets tabernakel, dvs. ett tält där lagens två tavlor förvarades. Detta tält var den bestämda platsen för folkets tillbedjan.*

45. Detta övertog också våra fäder och förde det med Josua in i det land som hedningarna rådde över, vilka Gud drev ut framför våra fäders ansikte fram till Davids tid. Jos. 3:14.

46. Han fann nåd inför Gud, och bad att han skulle finna ett tabernakel åt Jakobs Gud. 2 Sam. 7:2. 1 Krön. 17:1. Ps. 132:4-5.

47. Men Salomo byggde ett hus åt honom. 1 Kon. 6:1, 8:13, 19.

48. Den allra Högste bor dock inte i tempel som är byggda med händer, som profeten säger: 1 Kon. 8:27. Jes. 66:1. Apg. 17:24.

49. Himlen *är* min tron, och jorden *är* min fotpall. Vad för ett hus vill ni bygga åt mig, säger Herren, eller vad för en plats, där jag kan vila?

50. Har inte min hand gjort allt detta?

51. Ni hårdnackade och oomskurna till hjärta och öron! Ni står alltid emot den Helige Ande, ni liksom era fäder. Jer. 6:10, 9:25. Jes. 63:10. Hes. 44:9.

52. Vilken av profeterna har inte era fäder förföljt? Och de har dödat dem som förutsade att den Rättfärdige skulle komma, och ni har nu blivit hans förrädare och mördare, 1 Kon. 19:10. Matt. 23:29-32. Apg. 3:14.

53. ni, som har fått lagen förmedlad genom änglar men inte hållit den. 2 Mos. 19:3. Gal. 3:19.

54. När de hörde detta, skar det i deras hjärtan och de bet ihop tänderna mot honom.

55. Men han, fylld av den Helige Ande, såg in i himlen och fick se Guds härlighet och Jesus stå på Guds högra sida,

56. och *han* sa: Se, jag ser himlen öppen och Människosonen stå på Guds högra sida.

57. Då skrek de med hög röst, höll för sina öron och stormade alla på en gång emot honom,

58. och släpade ut *honom* ur staden och stenade *honom*. Och vittnena lade sina kläder vid fötterna på en ung man som hette Saulus. 5 Mos. 17:7. Apg. 9:1, 22:20.

59. Och de stenade Stefanus, som åkallade och sa: Herre Jesus, tag emot min ande.

60. Och han föll på knä och ropade med hög röst: Herre, ställ dem inte till svars för denna synd. Och när han hade sagt detta, somnade han in. Matt. 5:44. Luk. 6:27.

8 Kapitlet

De troende i Jerusalem förföljs och förskingras. Samariternas omvändelse. Trollkarlen Simon. Filippus döper den etiopiske hovmannen.

Också Saulus samtyckte till att han dödades. Och samma dag bröt en svår förföljelse ut mot församlingen i Jerusalem, och alla utom apostlarna skingrades till olika områden i Judeen och Samarien. Apg. 22:20.

2. Några gudfruktiga män begravde Stefanus och höll en stor dödsklagan över honom.

3. Men Saulus försökte utplåna församlingen. Han gick in i hus efter

hus och drog fram män och kvinnor och lät sätta *dem* i fängelse.
Apg. 22:4, 19, 26:10-11.
4. Men de som hade skingrats gick omkring och predikade ordet.
5. Och Filippus kom ner till en stad i Samarien och predikade Kristus för dem.
6. När de hörde och såg de mirakler* han gjorde, slöt folket upp som en man och lyssnade uppmärksamt på det som Filippus hade att säga,
*KXII: tecken.
7. för de orena andarna for ut under höga rop från många som var besatta, och många lama och krymplingar blev helade.
8. Och det blev stor glädje i den staden.
9. Men där fanns en man vid namn Simon, som tidigare hade utövat trolldom i staden och hade slagit det samaritiska folket med häpnad*. Han sa sig vara något stort. *KXII: förvillan.
10. Alla höll sig till honom, från den minsta till den största, och sa: Denne är Guds stora kraft.
11. Och de höll sig till honom, därför att han under lång tid hade fått dem att häpna* genom *sina* trollkonster. *KXII: förvillan.
12. Men när de trodde på Filippus som predikade evangelium om Guds rike och Jesu Kristi namn, lät de döpa sig, både män och kvinnor.
13. Då kom även Simon själv till tro, och när han var döpt, höll han sig stadigt till Filippus. Och han häpnade när han såg de tecken och under som skedde.
14. När apostlarna, som var i Jerusalem, fick höra att Samarien hade tagit emot Guds ord, sände de till dem Petrus och Johannes,
15. som reste ner och bad för dem att de skulle få den Helige Ande,
16. för han hade ännu inte fallit på någon av dem, utan de var endast döpta i Herren Jesu namn.
17. Då lade de händerna på dem, och de tog emot den Helige Ande.
18. Men när Simon såg, att den Helige Ande gavs genom att apostlarna lade händerna på dem, erbjöd han dem pengar,
19. och sa: Ge också mig denna makt, att var och en som jag lägger händerna på får den Helige Ande.
20. Men Petrus svarade honom: Till fördärvet med dig* och dina pengar, eftersom du menar att Guds gåva kan köpas för pengar.
*KXII: Fördömd vare du.
21. Du har varken del eller lott i den här saken*, eftersom ditt hjärta inte är rätt inför Gud. *KXII: detta ordet.
22. Omvänd* dig därför från din ondska och be till Gud att det du tänkt i ditt hjärta må, om möjligt, bli dig förlåtet. *KXII: Bättra dig. Alt. övers. gör sinnesändring, ångra dig.
23. För jag ser att du är *full av* bitter galla och *bunden* i orättfärdighetens band.
24. Då svarade Simon och sa: Be ni till Herren för mig, så att ingenting av det ni har sagt kommer över mig.
25. Och sedan de hade vittnat och predikat Herrens ord, vände de tillbaka till Jerusalem och predikade evangeliet i många byar i Samarien.
26. Men en Herrens ängel talade till Filippus och sa: Stå upp och gå

söderut på den vägen som leder från Jerusalem ner till Gasa. Den är öde.
27. Och han stod upp och gick. Och se, en etiopisk hovman*, en eunuck** hos drottning Kandace i Etiopien, vilken hon hade satt över hela sin skattkammare, hade kommit till Jerusalem för att tillbe,
*Alt. övers. en mäktig man.
**Dvs. en kastrerad man.
28. och *han var nu* på väg tillbaka och satt i sin vagn *och* läste profeten Jesaja.
29. Då sa Anden till Filippus: Gå fram och håll dig intill denna vagn.
30. Då sprang Filippus fram och hörde honom läsa profeten Jesaja, och sa: Förstår du vad du läser?
31. Då svarade han: Hur skulle jag kunna det, om inte någon vägleder mig? Och han bad Filippus att stiga upp och sätta sig bredvid honom.
32. Och det ställe i Skriften som han läste var detta: Liksom ett får fördes han bort till att slaktas och liksom ett lamm är tyst inför honom som klipper det, så öppnade han inte sin mun. Jes. 53:7.
33. Genom hans förnedring blev hans dom borttagen, och vem ska kunna berätta om hans släkte?* För hans liv togs bort från jorden.
*KXII: vem kan uttala hans livslängd.
34. Hovmannen* började tala och sa till Filippus: Jag vill fråga dig: vem är det profeten säger detta om? Om sig själv eller om någon annan?
*Ordagrant: eunucken.
35. Då öppnade Filippus sin mun och började utifrån detta skriftställe predika evangeliet *om* Jesus för honom.
36. Och medan de färdades vägen fram, kom de till ett vatten. Då sa hovmannen*: Se, *här finns* vatten. Vad hindrar att jag döps?
*Ordagrant: eunucken.
37. Då sa Filippus: Om du tror av hela ditt hjärta, så kan det ske. Och han svarade och sa: Jag tror att Jesus Kristus är Guds Son.
38. Och han befallde att vagnen skulle stanna och de steg båda ner i vattnet, både Filippus och hovmannen och han döpte honom.
39. När de hade stigit upp ur vattnet, ryckte Herrens Ande bort Filippus, och hovmannen såg honom inte mer, utan fortsatte glad sin resa.
40. Men Filippus blev funnen i Asdod, och på genomresan predikade han evangeliet i alla städer, tills han kom till Cesarea.

9 Kapitlet

Saulus omvändelse. Petrus botar Eneas och uppväcker Tabita.

Men Saulus, som fortfarande andades hot och mordlust mot Herrens lärjungar, gick till översteprästen Apg. 7:58, 8:1, 3, 26:10. Gal. 1:13. 1 Tim. 1:13.
2. och bad honom om brev till synagogorna i Damaskus, så att om han fann några som hörde till 'den vägen', vare sig män eller kvinnor, skulle han kunna föra dem bundna till Jerusalem. Apg. 22:5, 26:12.
3. Men när han på sin resa närmade sig Damaskus, så strålade plötsligt ett ljussken från himlen omkring honom. Apg. 22:6.
4. Och han föll till marken och

hörde en röst som sa till honom: Saul, Saul, varför förföljer du mig?
5. Då sa han: Vem är du, Herre? Och Herren svarade: Jag är Jesus, den du förföljer, *det är* svårt för dig att spjärna mot udden.
6. Både skälvande och med förvåning sa han: Herre, vad vill du att jag ska göra? Då *sa* Herren till honom: Stå upp och gå in i staden, så ska det bli sagt till dig vad du måste göra.
7. Och männen som reste med honom stod förstummade, för de hörde verkligen rösten men såg ingen. Apg. 22:9, 26:13.
8. Då reste sig Saulus upp från marken, och då han öppnade sina ögon såg han ingen, utan de tog honom vid handen och ledde *honom* in i Damaskus.
9. Och han var där i tre dagar utan att se, och han varken åt eller drack.
10. Och i Damaskus fanns en lärjunge som hette Ananias. Och till honom sa Herren i en syn: Ananias! Och han svarade: Se, *här är* jag, Herre.
11. Då *sa* Herren till honom: Stå upp och gå till den gata som kallas Raka gatan och fråga i Judas hus efter *en man* som heter Saulus från Tarsus, för se, han ber.
12. Och *han* har i en syn sett en man som heter Ananias komma in och lägga *sin* hand på honom för att han ska få sin syn igen.
13. Då svarade Ananias: Herre, jag har av många hört om den mannen, hur mycket ont han har gjort mot dina heliga i Jerusalem.
14. Och här har han nu med sig fullmakt från översteprästerna att gripa alla som åkallar ditt namn.
15. Men Herren sa till honom: Gå, för han är ett utvalt redskap åt mig till att bära fram mitt namn inför hedningar och kungar och Israels barn.
16. Och jag ska visa honom hur mycket han måste lida för mitt namns skull.
17. Och Ananias gick iväg och kom in i huset, och han lade sina händer på honom och sa: Broder, Saul, Herren Jesus, som visade sig för dig på vägen när du kom, har sänt mig för att du ska få din syn tillbaka och bli uppfylld av den Helige Ande.
18. Och genast var det som om fjäll föll från hans ögon, och han fick sin syn tillbaka omedelbart*, och han stod upp och lät döpa sig.
**KXII utelämnar: omedelbart.*
19. Och när han hade fått mat fick han nya krafter. Därefter var Saulus några dagar tillsammans med lärjungarna i Damaskus,
20. och han började genast predika Kristus i synagogorna, att han är Guds Son.
21. Men alla som hörde *honom* förundrade sig och sa: Var det inte han som i Jerusalem förgjorde alla dem som åkallade det namnet? Och har han inte kommit hit i den avsikten att föra dem bundna till översteprästerna? Apg. 26:9-11.
22. Men Saulus fick allt större kraft och gjorde judarna som bodde i Damaskus svarslösa, när han bevisade att denne var Kristus.
23. Och efter att det hade gått en ganska lång tid rådslog judarna

med varandra om att döda honom,
24. men Saulus fick reda på deras plan. Och de höll vakt vid portarna dag och natt för att döda honom.
2 Kor. 11:32.
25. Men om natten tog lärjungarna honom och släppte ner *honom* utefter muren genom att fira ner *honom* i en korg.
26. Och när Saulus kom till Jerusalem, försökte han ansluta sig till lärjungarna, men de var alla rädda för honom, eftersom de inte trodde att han var en lärjunge. Gal. 1:18.
27. Men Barnabas tog sig an honom och förde *honom* till apostlarna och berättade för dem hur han på vägen hade sett Herren, och att han hade talat med honom och hur han i Damaskus frimodigt hade predikat i Jesu namn.
28. Och han stannade hos dem, och gick in och ut i Jerusalem och predikade frimodigt i Herren Jesu namn.
29. Och han talade och diskuterade med de grekiska judarna, men de försökte döda honom.
30. Då bröderna fick veta *detta*, förde de honom ner till Cesarea och skickade honom därifrån till Tarsus.
31. Så hade nu församlingarna frid i hela Judeen och Galileen och Samarien och de blev uppbyggda och levde i Herrens fruktan och växte till genom den Helige Andes tröst.
32. Och det hände när Petrus reste genom hela *området*, att han också kom till de heliga som bodde i Lydda.
33. Och där fann han en man vid namn Eneas, som var lam och hade legat till sängs i åtta år.
34. Och Petrus sa till honom: Eneas, Jesus Kristus helar dig. Stå upp och gör själv i ordning din bädd! Och genast steg han upp.
35. Och alla som bodde i Lydda och i Saron såg honom, och *de* omvände sig till Herren.
36. I Joppe fanns då en kvinnlig lärjunge, som hette Tabita, det betyder Dorkas*. Hennes *liv* var helt uppfyllt av goda gärningar och gåvor** som hon delade ut.
**Hind, gasell. **KXII: allmosor.*
37. Men vid den tiden hände det att hon blev sjuk och dog. Och när de hade tvättat henne lade de *henne* i ett rum på övervåningen.
38. Och eftersom Lydda låg nära Joppe, och lärjungarna hörde att Petrus var där, skickade de två män till honom och bad att han inte skulle dröja med att komma till dem.
39. Då stod Petrus upp och gick med dem. Och när han kom dit förde de upp honom till rummet på övervåningen, och alla änkorna ställde sig omkring honom gråtande och visade honom de livklädnader och mantlar som Dorkas hade gjort medan hon var bland dem.
40. Då skickade Petrus ut dem alla och föll på knä och bad. Sedan vände *han* sig mot kroppen och sa: Tabita, stå upp. Då öppnade hon sina ögon, och när hon fick se Petrus, satte hon sig upp.
41. Han räckte henne då handen och reste henne upp och kallade in de heliga och änkorna *och* förde fram henne levande.

42. Och detta blev känt över hela Joppe, och många kom till tro på Herren.
43. Och det blev så att han stannade en längre tid i Joppe hos en viss Simon, en garvare*. **KXII: lädermakare.*

10 Kapitlet

Kornelius syn. Petrus syn och hans predikan. Kornelius och andra hedningar blir döpta.

Nu fanns i Cesarea en man som hette Kornelius, en officer vid den truppavdelning som kallades den italienska.
2. *Han var en* from *man* och fruktade Gud, med hela sitt hus, och gav folket många gåvor och bad alltid till Gud.
3. Omkring nionde* timmen på dagen såg han tydligt i en syn hur en Guds ängel kom in till honom och sa: Kornelius! **Kl. 15.00.*
4. Och då han fick se honom blev han förskräckt och sa: Vad är det, Herre? Då sa han till honom: Dina böner och dina gåvor har stigit upp och blivit ihågkomna inför Gud.
5. Så sänd nu *några* män till Joppe för att hämta Simon, som kallas Petrus.
6. Han gästar hos en viss Simon, en garvare*, som har ett hus vid havet. Han ska säga till dig vad du ska göra. **KXII: lädermakare.*
7. Och när ängeln som talat med Kornelius var borta, kallade han till sig två av sina tjänare och en gudfruktig soldat av dem som alltid stod i hans tjänst,
8. och när han hade berättat alltsammans för dem sände han dem till Joppe.
9. Men nästa dag, medan de ännu var på väg och närmade sig staden, gick Petrus vid sjätte* timmen upp på taket för att be. **Kl. 12.00.*
10. Och han blev hungrig och ville ha något att äta. Medan de gjorde i ordning maten, kom han i hänryckning.
11. Och han såg himlen öppen och något* som liknade en stor linneduk komma ner till honom. Den var hopbunden i alla fyra hörnen och sänktes ner till jorden. **KXII: ett fat.*
12. I den fanns alla slags fyrfota djur på jorden och vilddjur och krälande djur och himlens fåglar.
13. Och en röst kom till honom: Stå upp Petrus, slakta och ät.
14. Då sa Petrus: Nej, nej, Herre, för jag har aldrig ätit något oheligt eller orent.
15. Då *talade* rösten på nytt för andra gången till honom: Vad Gud har gjort rent ska du inte kalla orent.
16. Och detta skedde tre gånger, sedan togs duken upp till himlen igen.
17. Men medan Petrus grubblade inom sig själv vad den syn som han hade sett kunde betyda, se, då hade männen som var sända från Kornelius frågat sig fram till Simons hus och stod vid porten.
18. Och de ropade och frågade om Simon, som kallades Petrus, gästade där.

19. Medan Petrus tänkte på synen, sa Anden till honom: Se, tre män söker dig.
20. Stå därför upp och gå ner och följ med dem utan att tveka, för jag har sänt dem. Apg. 15:7.
21. Då gick Petrus ner till männen som var sända från Kornelius till honom, och sa: Se, jag är den som ni söker. Vad *är* orsaken till att ni har kommit hit?
22. Då svarade de: Officeren Kornelius, en rättfärdig och gudfruktig man och som hela det judiska folket talar väl om, har fått uppenbarelse genom en helig ängel att kalla dig till sitt hus för att höra vad du har att säga.
23. Då bad han dem stiga in och gav *dem* husrum. Och nästa dag gick Petrus med dem, och några av bröderna i Joppe följde med honom.
24. Och följande dag kom de fram till Cesarea. Och Kornelius väntade på dem och hade kallat samman sina släktingar och närmaste vänner.
25. När nu Petrus skulle gå in, gick Kornelius emot honom och föll ner för hans fötter och tillbad honom.
26. Men Petrus reste upp honom, och sa: Stå upp, jag är också en människa.
27. Medan han talade med honom, gick han in och fann många församlade.
28. Och han sa till dem: Ni vet att det är förbjudet för en judisk man att umgås med eller besöka någon som tillhör ett annat folk. Men Gud har visat mig att jag inte ska kalla någon människa för ohelig eller oren. Joh. 4:9.
29. Därför kom jag också utan invändningar, när jag blev kallad, och nu frågar jag er: Vad är orsaken till att ni kallat mig?
30. Då sa Kornelius: För fyra dagar sedan fram till denna timme fastade jag, och vid den nionde* timmen bad jag i mitt hus. Och se, en man i skinande kläder stod framför mig, **Kl. 15.00.*
31. och sa: Kornelius, din bön är hörd, och dina gåvor* är ihågkomna inför Gud. **KXII: allmosor.*
32. Så sänd nu några till Joppe och kalla på Simon, som kallas Petrus. Han gästar i garvaren* Simons hus vid havet. När han kommer ska han tala till dig. **KXII: lädermakaren.*
33. Då skickade jag genast bud efter dig och du gjorde väl i att du kom. Så är vi nu alla här inför Gud för att höra allt som har blivit dig befallt av Gud.
34. Då öppnade Petrus *sin* mun och sa: Nu inser jag i sanning att Gud inte gör skillnad på människor.*
5 Mos. 10:17. 2 Krön. 19:7. Job 34:19. Rom. 2:11. Gal. 2:16. Ef. 6:9. Kol. 3:25. 1 Petr. 1:17.
**KXII: inte har anseende till person.*
35. Utan bland alla folkslag är den som fruktar honom och gör rättfärdighet välbehaglig för honom.
36. Ordet som han* sände till Israels barn förkunnar det glada budskapet om frid genom Jesus Kristus, han som är Herre över alla.
**KXII och KJV: Gud.*
37. Ni känner till den förkunnelse som gick ut över hela Judeen med början i Galileen efter det dop som Johannes predikade, Luk. 4:14.
38. hur Gud smorde Jesus från Nasaret med den Helige Ande och

kraft, han som vandrade omkring, gjorde gott och botade alla som var under djävulens våld, för Gud var med honom. Luk. 4:18.
39. Och vi är vittnen till allt det han gjorde både på den judiska landsbygden och i Jerusalem, han som de hängde upp på trä och dödade.
40. Honom har Gud uppväckt på tredje dagen och låtit honom bli uppenbarad, Apg. 2:24, 32.
41. inte för allt folket utan för de vittnen som Gud i förväg hade utvalt, för oss som åt och drack tillsammans med honom sedan han hade uppstått från de döda.
Apg. 13:31.
42. Och han befallde oss att predika för folket och vittna att han är den som av Gud är bestämd till domare över levande och döda. Apg. 17:31.
Rom. 14:10. 2 Kor. 5:10.
43. Om honom vittnar alla profeterna att var och en som tror på honom ska få syndernas förlåtelse genom hans namn. Jer. 31:34.
Mika 7:18. Matt. 28:19. Apg. 15:9.
44. Medan Petrus ännu talade dessa ord, föll den Helige Ande på alla dem som hörde talet.
45. Då blev de troende bland de omskurna, som hade kommit dit med Petrus, uppfyllda av häpnad över att den Helige Andes gåva blev utgjuten också över hedningarna.
46. För de hörde dem tala med tungor och prisa Gud.
Mark. 16:17. Apg. 2:4.
47. Då tog Petrus till orda: Inte kan väl någon förbjuda att dessa blir döpta i vatten, då de har fått den Helige Ande liksom vi? Apg. 15:8.
48. Och han befallde att de skulle döpas i Herrens namn. Sedan bad de honom stanna där några dagar.

11 Kapitlet

Petrus försvarar hedningarnas dop. Evangelium sprids ända till Antiokia. Det var där lärjungarna först kallades kristna. Agabus profeterar.

Så fick apostlarna och de bröder som var i Judeen höra att också hedningarna hade tagit emot Guds ord.
2. Och när Petrus kom upp till Jerusalem, började de omskurna gå till rätta med honom,
3. och sa: Du har gått in till män som är oomskurna och har ätit med dem.
4. Då började Petrus från början och berättade steg för steg för dem, och sa:
5. Jag var i staden Joppe, och *medan* jag bad, då såg jag under hänryckning en syn. Något* som liknade en stor linneduk med fyra hörn kom ner. Den sänktes ner från himlen och kom ända ner till mig.
Apg. 10:10-11. **KXII: ett fat.*
6. När jag betraktade den och gav akt på den, fick jag se fyrfota djur som lever på jorden och vilddjur och kräldjur och himlens fåglar.
7. Och jag hörde en röst säga till mig: Stå upp, Petrus, slakta och ät.
8. Och jag sa: Nej, nej, Herre, för något oheligt eller orent har aldrig kommit i min mun.
9. Men en röst svarade mig på nytt från himlen: Vad Gud har gjort rent

ska inte du anse vara orent.
10. Och detta skedde tre gånger, sedan drogs alltsammans upp till himlen igen.
11. Och se, just då hade tre män, som hade skickats till mig från Cesarea, kommit till huset där jag var.
12. Då sa Anden till mig att jag skulle gå med dem utan att tveka. Då följde också dessa sex bröder med mig, och vi gick in i mannens hus.
13. Och han berättade för oss hur han hade sett ängeln stå i hans hus och säga till honom: Sänd några män till Joppe och hämta Simon, som kallas Petrus. Apg. 10:3.
14. Han ska tala ord till dig, genom vilka du och hela ditt hus ska bli frälst.
15. Och när jag hade börjat tala, föll den Helige Ande på dem, alldeles som på oss i början. Apg. 2:4, 19:6.
16. Då kom jag ihåg Herrens ord, hur han hade sagt: Johannes döpte i sanning er i vatten, men ni ska bli döpta i den Helige Ande.
Matt. 3:11. Mark. 1:8. Luk. 3:16. Joh. 1:26. Apg. 1:5, 19:4.
17. Eftersom nu Gud har gett samma gåva åt dem, som åt oss som kom till tro på Herren Jesus Kristus, vem är jag att jag skulle kunna hindra Gud?
18. När de hörde detta, gav de sig till freds och prisade Gud, och sa: Så har Gud gett också åt hedningarna den omvändelse* som ger liv.
*KXII: bättring. *Alt. övers. sinnesändring, ånger.*
19. Men de som hade skingrats på grund av den förföljelse som började med Stefanus, kom ända till Fenicien och Cypern och Antiokia. De predikade inte ordet för andra än judar. Apg. 8:1.
20. Men bland dem fanns några män från Cypern och Cyrene, som när de kom till Antiokia, talade till grekerna och predikade evangeliet om Herren Jesus.
21. Och Herrens hand var med dem, och ett stort antal kom till tro och omvände sig till Herren.
22. Och nyheten om detta kom till församlingens öron i Jerusalem, och de sände iväg Barnabas, för att han skulle bege sig ända till Antiokia.
23. När han kom *dit* och fick se Guds nåd, blev han glad och förmanade dem alla att helhjärtat hålla sig till Herren.
24. För han var en god man och uppfylld av den Helige Ande och tro. Och en stor skara människor fördes till Herren.
25. Barnabas begav sig därefter till Tarsus för att uppsöka Saulus.
26. Och när han fann honom, tog han honom med sig till Antiokia. Och så kom det sig, att de var tillsammans i församlingen och undervisade mycket folk ett helt år. Och det var i Antiokia som lärjungarna först började kallas kristna.
27. Och vid denna tid kom några profeter från Jerusalem ner till Antiokia.
28. Och en av dem, som hette Agabus, stod upp och gav genom Anden tillkänna att en stor hungersnöd skulle komma över hela världen, vilken också kom under

kejsar Claudius tid. Apg. 21:10.
29. Då beslöt lärjungarna att var och en efter förmåga skulle sända hjälp till de bröder som bodde i Judeen. Rom. 15:25. 1 Kor. 16:1.
30. Detta gjorde de också, och de skickade det till de äldste genom Barnabas och Saulus händer.

Apg. 12:25.

12 Kapitlet

Jakob, Johannes bror dödas. Petrus fängslas, men befrias av en Herrens ängel. Herodes äts upp av maskar.

Och vid den tiden lät kung Herodes gripa några från församlingen för att misshandla dem.
2. Och han dödade Jakob, Johannes bror med svärd.
3. Då han såg att detta behagade judarna väl, fortsatte han och lät gripa också Petrus. Och det var under det osyrade brödets högtid.
4. Sedan han hade gripit honom, satte han *honom* i fängelse och överlämnade *honom* åt fyra vaktavdelningar, vardera på fyra man, att bevaka honom, med avsikten att efter påsken ställa fram honom inför folket.
5. Så förvarades Petrus i fängelset, medan församlingen utan uppehåll bad till Gud för honom.
6. När nu Herodes tänkte dra honom inför rätta, låg Petrus natten före den dagen och sov mellan två soldater, bunden med två kedjor, och utanför dörren stod vakter som bevakade fängelset.
7. Och se, då stod en Herrens ängel där och ett ljussken lyste i rummet. Och han stötte Petrus i sidan och väckte honom och sa: Stå genast upp. Då föll kedjorna från hans händer.
8. Och ängeln sa till honom: Spänn på dig ditt bälte och ta på dig dina sandaler, och han gjorde så. Och han sa till honom: Ta på dig manteln och följ mig.
9. Så gick Petrus ut och följde honom, men han förstod inte att det som skedde genom ängeln var verkligt, utan trodde att han såg en syn.
10. Och sedan de hade gått genom första och andra vakten, kom de till järnporten som ledde ut till staden. Den öppnade sig för dem av sig själv, och när de kom ut gick de en gata fram och i detsamma försvann ängeln ifrån honom.
11. Då Petrus blev sig själv igen, sa han: Nu vet jag verkligen att Herren har sänt sin ängel och räddat mig ur Herodes hand och från allt som det judiska folket hade väntat sig.
12. Då han hade insett detta, gick han till Marias hus, som var mor till Johannes som kallades Markus. Där var många församlade och bad.
13. Då Petrus bultade på dörren till portgången, gick en tjänsteflicka vid namn Rode ut för att höra vem det var.
14. Och när hon kände igen Petrus röst, öppnade hon i glädjen inte upp porten, utan sprang in och berättade att Petrus stod utanför porten.
15. Då sa de till henne: Du är tokig.*

Men hon försäkrade att det var så. Då sa de: Det är hans ängel.

**KXII: Du är från dina sinnen.*

16. Men Petrus fortsatte att bulta och när de öppnade och såg att det var han blev de mycket förvånade.
17. Då gav han tecken åt dem med handen att vara tysta, och berättade för dem hur Herren hade fört honom ut ur fängelset. Och han sa: Berätta detta för Jakob och bröderna. Sedan gick han därifrån och begav sig till en annan plats.
18. Men då det blev dag, rådde stor oro bland soldaterna över vad det hade blivit av Petrus.
19. Och Herodes sökte efter honom, men då han inte fann honom, förhörde han vakterna och befallde att de skulle föras bort.* Därefter reste han ner från Judeen till Cesarea och stannade *där.*

**KJV: att de skulle dödas.*

20. Och Herodes var mycket förbittrad på dem från Tyrus och Sidon. Gemensamt kom de nu till honom, och sedan de hade övertalat Blastus, kungens kammarherre, bad de om fred, eftersom deras land var beroende av kungen för sin försörjning.
21. Och på utsatt dag klädde sig Herodes i kunglig skrud och satte sig på tronen och höll ett tal till dem.
22. Och folket ropade: *Detta är* en guds röst, och inte en människas!
23. Men genast slog en Herrens ängel honom därför att han inte gav Gud äran, och han blev uppäten av maskar och gav upp andan.
24. Men Guds ord hade framgång och spred sig allt mer. Jes. 55:11. Apg. 6:7, 19:20. Kol. 1:6.
25. Och Barnabas och Saulus vände tillbaka från Jerusalem när de hade fullgjort *sitt* uppdrag och tog med sig Johannes som kallades Markus. Apg. 6:1, 11:29-30.

13 Kapitlet

Barnabas och Saulus blir av den Helige Ande avskilda för en missionsresa. De predikar på Cypern. Sergius omvändelse. Paulus predikar i Antiokia i Pisidien. De blir utdrivna därifrån av judarna, men hedningarna tar emot evangeliet.

Och i den församling som var i Antiokia fanns det några profeter och lärare, både Barnabas och Simeon, som kallades Niger, och Lucius från Cyrene och Manaen, fosterbror* till tetrarken** Herodes, och Saulus.

**KXII: som hade vuxit upp med Herodes. **Furste över fjärdedelen av ett land.*

2. När dessa gjorde tjänst inför Herren och fastade, sa den Helige Ande: Avskilj åt mig både Barnabas och Saulus för den uppgift som jag har kallat dem till. Apg. 9:15, 14:26. Rom. 1:1. Gal. 1:15. Ef. 3:8. 1 Tim. 2:7. 2 Tim. 1:11.
3. Då, efter att ha fastat och bett och lagt händerna på dem, sände de iväg *dem.* Apg. 6:6, 9:17.
4. Så efter att dessa hade blivit utsända av den Helige Ande kom de ner till Seleucia och seglade därifrån till Cypern.
5. När de hade kommit till Salamis, predikade de Guds ord i judarnas synagogor. Och de hade också Johannes med sig som medhjälpare.
6. Sedan de hade färdats över ön ända till Pafos, träffade de på en

trollkarl, en falsk profet, en jude vid namn Barjesus. Apg. 8:9.
7. Han var hos landshövdingen Sergius Paulus, som var en förståndig man. Denne kallade till sig Barnabas och Saulus och bad att få höra Guds ord.
8. Men Elymas, trollkarlen – det är vad hans namn betyder – stod dem emot och försökte vända bort landshövdingen från tron.
9. Men Saulus, som även *kallades* Paulus, spände ögonen i honom uppfylld av den Helige Ande
10. och sa: O du djävulens son, full av all slags svek och elakhet, du fiende till all rättfärdighet! Ska du inte upphöra att förvränga Herrens rätta vägar?
11. Och se, nu *är* Herrens hand över dig och du ska bli blind och för en tid inte *kunna* se solen. Och i samma ögonblick föll töcken och mörker över honom, och han gick omkring och sökte efter någon som kunde leda honom.
12. Då landshövdingen såg vad som hade skett, kom han till tro, överväldigad* över Herrens lära.
**KXII: förundrad.*
13. Paulus och de som var med honom seglade sedan ut från Pafos och kom till Perge i Pamfylien. Och Johannes lämnade dem och återvände till Jerusalem. Apg. 15:38.
14. Men sedan de rest vidare från Perge kom de till Antiokia i Pisidien. Och på sabbatsdagen gick de in i synagogan och satte sig.
15. Sedan lagen och profeterna blivit lästa, sände synagogföreståndarna bud till dem och lät säga: *Ni* män *och* bröder, om ni har något förmaningens ord till folket, så säg det.
16. Då reste sig Paulus och gav tecken med handen och sa: Män av Israel och ni som fruktar Gud, lyssna! Apg. 12:17, 19:33, 21:40.
17. Detta folks, Israels, Gud, utvalde våra fäder och han upphöjde folket medan de bodde som främlingar i Egyptens land, och med upplyft arm förde han dem ut därifrån.
2 Mos. 1:1, 6:6, 12:31, 13:14.
18. Och *i* omkring fyrtio års tid hade han fördrag med deras uppförande* i öknen. 2 Mos. 16:34.
4 Mos. 14:34. Ps. 95:10. **KXII: seder.*
19. Och sedan han hade utrotat sju folk i Kanaans land, fördelade han deras land åt dem genom lottning.
5 Mos. 7:1. Jos. 14:1-2.
20. Och därefter, under omkring 450 år, gav han *dem* domare fram till profeten Samuel. Dom. 2:16, 3:9.
21. Därefter begärde de en kung, och Gud gav dem Saul, Kis son, en man av Benjamins stam, för en tid av fyrtio år. 1 Sam. 8:5.
1 Sam. 9:15, 10:1. Hos. 13:11.
22. Och sedan han hade avsatt honom upphöjde han David till kung över dem. Honom gav han också sitt vittnesbörd och sa: Jag har funnit David, Isais *son*, en man efter mitt hjärta. Han ska göra min vilja i allt. 1 Sam. 13:14. 1 Sam. 15:28, 16:1. Ps. 89:21.
23. Av hans efterkommande* har Gud enligt sitt löfte rest upp en Frälsare åt Israel, Jesus,
2 Sam. 7:12. Ps. 132:11. Jes. 11:1. Jer. 23:5.
Hes. 34:23. Matt. 1:1, 21. **KXII: säd.*
24. sedan Johannes före hans framträdande hade predikat omvändelsens* dop för hela Israels folk.
Mal. 3:1. Matt. 3:1-2. Mark. 1:2f. Luk. 3:3. Joh. 1:23.
**KXII: bättringens. Alt. övers. sinnesändringens, ångerns.*

25. Och när Johannes skulle fullborda sitt lopp, sa han: Den ni tror att jag är, *den* är jag inte. Men se, efter mig kommer den vars sandaler jag inte är värdig att lösa från hans fötter. Matt. 3:11. Mark. 1:7. Luk. 3:16. Joh. 1:20, 26-27.

26. Män och bröder, söner av Abrahams släkt och de bland er som fruktar Gud, till er har ordet om denna frälsning blivit sänt. Matt. 10:6. Apg. 3:26.

27. *Men* eftersom folket i Jerusalem och deras ledare inte förstod vem han var, och inte heller profeternas budskap som läses varje sabbat, har de uppfyllt *dem* genom att döma *honom*. Apg. 3:17, 15:21. 1 Kor. 2:8. 1 Tim. 1:13.

28. Och trots att de inte fann något giltigt skäl att döda *honom*, krävde de att Pilatus skulle låta avrätta honom. Matt. 27:20. Mark. 15:11. Luk. 23:18. Joh. 19:6.

29. Och när de hade fullbordat allt som var skrivet om honom, tog de ner honom från träet och lade *honom* i en grav. Matt. 27:59. Mark. 15:46. Luk. 23:53. Joh. 19:38.

30. Men Gud uppväckte honom från de döda. Apg. 2:24, 32.

31. Och han blev sedd under många dagar av dem som hade följt honom från Galileen upp till Jerusalem, de är hans vittnen inför folket. Matt. 28:16. Mark. 16:6, 14. Luk. 24:36. Joh. 20:19, 21:1. Apg. 1:3. 1 Kor. 15:5-6.

32. Och vi förkunnar för er det glada budskapet, att det löfte som gavs till fäderna, 1 Mos. 3:15, 22:18. 1 Mos. 26:4, 49:10. 5 Mos. 18:15f. Jes. 4:2, 7:14, 9:6. Jer. 33:14. Dan. 9:24-25.

33. det har Gud uppfyllt åt oss, deras barn, genom att han har rest upp Jesus, såsom det också står skrivet i andra psalmen: Du är min Son, i dag har jag fött dig. Ps. 2:7. Hebr. 1:5, 5:5.

34. Och angående att han har rest upp honom från de döda, så att han inte mer ska återvända till förgängelsen, det har han sagt på följande sätt: Jag vill ge er Davids heliga löften, de trofasta. Ps. 89:29-37, Jes. 55:3.

35. Därför säger han också på ett annat *ställe*: Du ska inte låta din Helige se förgängelsen. Ps. 16:10. Apg. 2:27.

36. För David insomnade ju, efter att han *i* sin generation* hade tjänat Guds vilja och blev samlad till sina fäder och såg förgängelsen. 1 Kon. 2:10. Apg. 2:29.

**KXII: på sin tid hade tjänat Guds vilja.*

37. Men han som Gud har rest upp har inte sett förgängelsen.

38. Därför ska ni nu veta, män *och* bröder, att det är genom honom syndernas förlåtelse predikas för er, Luk. 24:47. 1 Joh. 2:12.

39. och att var och en som tror blir rättfärdiggjord i honom från allt det som ni inte kunde bli rättfärdiggjorda från genom Mose lag. Rom. 3:24, 10:4. Gal. 2:16. Hebr. 9:15.

40. Se därför till att det som blivit sagt genom profeterna inte kommer över er:

41. Se, ni föraktare, och förundra er och gå under, för jag utför i era dagar ett verk, som ni aldrig skulle tro om någon berättar det för er. Hab. 1:5.

42. Och när judarna gick ut ur synagogan, bad hedningarna att de nästa sabbatsdag skulle predika för dem om samma sak.

43. Men då församlingen skildes åt, följde många judar och gudfruktiga proselyter Paulus och Barnabas, som talade till dem och uppmanade dem att förbli i Guds nåd.
44. Och följande sabbat kom nästan hela staden tillsammans för att höra Guds ord.
45. Men när judarna fick se allt folket, fylldes de av avund* och talade emot det som Paulus predikade genom att smäda och säga tvärt emot. **KXII: nit.*
46. Då svarade Paulus och Barnabas frimodigt och sa: Det var nödvändigt att Guds ord först skulle predikas för er. Men eftersom ni stöter det ifrån er och inte anser er värdiga det eviga livet, se, då vänder vi oss till hedningarna. 5 Mos. 32:21. Jes. 55:5, Matt. 8:12, 10:6, 21:43. Apg. 3:25, 26, 18:6. Rom. 10:19.
47. För så har Herren befallt oss: Jag har satt dig till ett ljus för hedningarna, för att du ska bli till frälsning intill jordens yttersta gräns. Jes. 42:6, 49:6. Luk. 2:32.
48. När hedningarna hörde detta, blev de glada och prisade Herrens ord, och de kom till tro, så många som var bestämda till evigt liv.
49. Och Herrens ord spreds över hela området.
50. Men judarna hetsade de gudfruktiga och ansedda kvinnorna och de ledande männen i staden och satte i gång en förföljelse mot Paulus och Barnabas och drev bort dem från sitt område. 2 Tim. 3:11.
51. Men de skakade dammet* av sina fötter mot dem och begav sig till Ikonium. **KXII: stoftet.*
52. Och lärjungarna uppfylldes av glädje och den Helige Ande. Matt. 10:14. Mark. 6:11. Luk. 9:5. Apg. 18:6.

14 Kapitlet

Paulus och Barnabas predikar i Ikonium, Lystra och Derbe och återvänder sedan till Antiokia.

Och det hände i Ikonium att de gick tillsammans in i judarnas synagoga och predikade så att en stor mängd av både judar och greker kom till tro.
2. Men de judar som inte trodde eggade upp hedningarna och gjorde dem fientligt inställda mot bröderna.
3. Så stannade de nu där en längre tid och talade frimodigt i Herren, som bekräftade ordet om sin nåd, och lät tecken och under ske genom deras händer. Mark. 16:20. Apg. 19:11. Hebr. 2:4.
4. Men folket i staden delade sig, så att en del höll med judarna och andra med apostlarna.
5. Men när både hedningarna och judarna med sina ledare gjorde upp en plan att misshandla och stena dem, 2 Tim. 3:11.
6. så fick de reda på *detta* och flydde till städerna Lystra och Derbe i Lykaonien och till trakten däromkring. Matt. 10:23.
7. Och de predikade evangelium där.
8. Och i Lystra satt en man som inte kunde bruka sina fötter. Han var lam från födseln och hade aldrig kunnat gå.
9. Han hörde Paulus tala, som

fäste sina ögon på honom, och när han såg att han hade tro till att bli helad,
10. sa han med hög röst: Res dig upp *och* stå på dina fötter. Och han sprang upp och började gå.
Jes. 35:6.
11. Och när folket såg vad Paulus hade gjort, ropade de på lykaoniska och sa: Gudarna har stigit ner till oss i mänsklig gestalt. Apg. 28:6.
12. Och de kallade Barnabas Jupiter, och Paulus Merkurius*, eftersom han förde ordet.
**Grek. Hermes, vilket på latin motsvarar Merkurius. Merkurius var gudarnas budbärare och romarna ansåg också att denne avgud var vältalighetens gud.*
13. Och prästen vid Jupiters* tempel, som låg utanför deras stad, förde fram oxar och kransar till portarna och ville offra tillsammans med folket.
**Grek. Zeus, vilket på latin motsvarar Jupiter. Denne avgud bland romarna dyrkades som den högste.*
14. Då apostlarna Paulus och Barnabas hörde det, rev de sönder sina kläder och rusade in i folkhopen och ropade Matt. 26:65.
15. och sa: Män, varför gör ni detta? Vi är också människor, likadana som ni, och vi predikar evangeliet för er, för att ni ska omvända er från dessa fåfänglighet till den levande Guden, som har gjort himlen och jorden och havet och allt som är i dem.
1 Mos. 1:1. Ps. 33:6, 146:6. Apg. 10:26. Upp. 14:7.
16. Han som under gångna tider har tillåtit alla hedningar att gå sina egna vägar. Ps. 81:13. Apg. 17:30.
17. Och ändå har han inte låtit sig vara utan vittnesbörd, i det han har gjort gott, och gett oss regn från himlen och skördetider och fyllde våra hjärtan med mat och glädje.
Ps. 104:27-28.
18. Och genom att säga detta, kunde de med nöd och näppe lugna folket, så att de inte offrade till dem.
19. Så kom från Antiokia och Ikonium några judar, som övertalade folket, och efter att de hade stenat Paulus släpade de *honom* ut ur staden i tron att han var död.
2 Kor. 11:25.
20. Men sedan lärjungarna hade samlats omkring honom, reste han sig upp och gick in i staden. Nästa dag for han med Barnabas därifrån till Derbe. 2 Tim. 3:11.
21. Och sedan de hade predikat evangelium i den staden och gjort många till lärjungar, återvände de till Lystra och Ikonium och Antiokia,
22. och styrkte lärjungarnas själar och förmanade dem att förbli i tron, och *sa* att det är genom många lidanden som vi måste gå in i Guds rike. Matt. 10:38. Apg. 11:23, 13:43. Rom. 8:17. 2 Tim. 3:12.
23. Och när de hade utvalt äldste* åt dem för varje församling, och hade bett under fasta, överlämnade de dem åt Herren, som de hade kommit till tro på. Apg. 1:23. Tit. 1:5.
**KXII: präster.*
24. Sedan for de igenom Pisidien och kom in i Pamfylien. Apg. 13:13.
25. Och när de hade predikat ordet i Perge for de ner till Attalia.
26. Därifrån avseglade de till Antiokia, där de hade blivit överlämnade åt Guds nåd för det uppdrag som de nu hade fullgjort.
Apg. 13:2-3.

27. Och när de hade kommit dit, kallade de samman församlingen och berättade för dem vad Gud hade gjort med dem och hur han hade öppnat trons dörr för hedningarna. Apg. 15:4. 1 Kor. 16:9. 2 Kor. 2:12.
28. Och de stannade där en längre tid hos lärjungarna.

15 Kapitlet

Apostlamötet i Jerusalem. Skrivelsen till församlingen i Antiokia. Barnabas och Paulus blir oense och skiljs åt. Paulus påbörjar sin andra missionsresa.

Och några män kom ner från Judeen *och* lärde bröderna: Om ni inte låter omskära er enligt seden från Mose, kan ni inte bli frälsta. 1 Mos. 17:10. 3 Mos. 12:3. Gal. 5:1-2.
2. Då uppstod det oenighet, och Paulus och Barnabas kom i en allvarlig dispyt med dem. De beslöt att Paulus och Barnabas och några andra av dem skulle resa upp till apostlarna och de äldste i Jerusalem angående denna stridsfråga. Gal. 2:1.
3. Så efter att församlingen hade följt dem en bit på vägen, tog de vägen genom Fenicien och Samarien och berättade om hedningarnas omvändelse och spred stor glädje hos alla bröderna.
4. Och när de kom till Jerusalem, togs de emot av församlingen och *av* apostlarna och de äldste, och de berättade om allt som Gud hade gjort med dem.
5. Men några från fariseernas parti som hade kommit till tro, stod upp och sa att man måste omskära dem och befalla *dem* att hålla Mose lag.
6. Apostlarna och de äldste samlades då för att behandla denna fråga.
7. Och efter en lång diskussion reste sig Petrus och sa till dem: Män *och* bröder, ni vet att Gud för länge sedan har gjort det valet bland oss att hedningarna genom min mun skulle få höra evangeliets ord och komma till tro. Apg. 10:20, 11:1-2, 13.
8. Och Gud som känner hjärtat, gav dem sitt vittnesbörd genom att han gav den Helige Ande åt dem, på samma sätt som åt oss. 1 Krön. 28:9, 29:17. Ps. 7:10. Jer. 11:20, 17:10. Apg. 10:45.
9. Och han gjorde inte någon skillnad mellan oss och dem, sedan han genom tron hade renat deras hjärtan. Apg. 10:43. 1 Kor. 1:2.
10. Varför frestar ni då nu Gud, genom att på lärjungarnas hals lägga ett ok*, som varken våra fäder eller vi har kunnat bära? Matt. 23:4. Luk. 11:46.
**En bäranordning (av trä) som vilar på axlarna.*
11. Men vi tror att det är genom Herren Jesu Kristi nåd som vi blir frälsta, på samma sätt som de. Rom. 4:3. Ef. 2:4, 8. Tit. 3:4.
12. Då teg alla de församlade och hörde på Barnabas och Paulus, som berättade hur stora tecken och under Gud hade gjort bland hedningarna genom dem.
13. När de hade slutat, svarade Jakob och sa: Män och bröder, hör på mig.

14. Simeon har berättat, hur Gud först såg till att från hedningarna ta ut ett folk för sitt namn. Apg. 10:35.
15. Och det stämmer överens med profeternas ord, såsom det är skrivet:
16. Därefter ska jag komma tillbaka och åter bygga upp Davids fallna hydda*. Och dess ruiner ska jag bygga upp igen och jag ska upprätta den, Amos 9:11-12. **KXII: tabernakel.*
17. för att också de övriga av människorna ska söka Herren, även alla hedningar över vilka mitt namn har blivit nämnt, säger Herren, som gör allt detta.
18. För Gud är alla hans verk kända från världens begynnelse.
19. Därför anser jag att man inte ska göra det svårt för de hedningar som omvänder sig till Gud,
20. utan att man skriver till dem att de ska avhålla sig från besmittelse genom avgudar och *från* otukt, och *från* kött av kvävda djur och *från* blod. 1 Mos. 9:4. 3 Mos. 3:17, 17:14. 5 Mos. 12:23. 1 Kor. 8:1. 1 Kor. 10:14, 20f. 1 Thess. 4:3.
21. För Mose har sedan gamla tider i alla städer haft dem som predikar honom i synagogorna, där han blir läst varje sabbat. Apg. 13:27.
22. Då beslöt apostlarna och de äldste tillsammans med hela församlingen att bland sig välja ut några män och sända dem till Antiokia med Paulus och Barnabas, *nämligen* Judas, som även kallades Barsabbas, och Silas, som var ledande män bland bröderna.
23. Och med egen hand skrev de följande: Apostlarna och de äldste och bröderna hälsar till de bröder som är av hednisk härkomst i Antiokia och Syrien och Cilicien.
24. Eftersom vi har hört att några som har kommit från oss har förvirrat er med sitt tal och oroat era själar och sagt att *ni ska* låta omskära er och hålla lagen, utan att vi har gett någon *sådan* befallning, Gal. 2:14. 1 Joh. 2:19.
25. så har vi enhälligt beslutat att utse några män och sända dem till er, tillsammans med våra kära bröder Paulus och Barnabas,
26. män som har riskerat sina liv för vår Herre Jesu Kristi namn.
27. Vi har därför sänt Judas och Silas, som också muntligen ska berätta samma sak.
28. För den Helige Ande och vi har beslutat att inte lägga på er någon ytterligare börda, förutom detta som är nödvändigt:
29. Att ni ska avhålla er från det som är offrat åt avgudarna, och från blod, och från kött av kvävda djur och från otukt. Om ni noga aktar er för detta, gör ni rätt. Farväl. Apg. 16:4, 21:25.
30. Och efter att de hade sänts iväg kom de till Antiokia och efter att de hade sammankallat församlingen lämnade de över brevet.
31. När de hade läst *det* blev de glada över denna uppmuntran.
32. Och Judas och Silas, som också själva var profeter, förmanade bröderna med många ord och styrkte *dem*.
33. Och sedan de hade varit *där*

en tid sände bröderna dem i frid tillbaka till apostlarna.
34. Men Silas beslöt att bli kvar där.
35. Och Paulus och Barnabas stannade i Antiokia, undervisade och predikade Herrens ord tillsammans med många andra.
36. Men efter några dagar sa Paulus till Barnabas: Låt oss resa tillbaka och besöka våra bröder i alla de städer där vi har predikat Herrens ord, *och se* hur de har det.
37. Och Barnabas var då fast besluten över att de skulle ta med sig Johannes som kallades Markus.
Apg. 12:12, 25, 13:5.
38. Men Paulus ansåg det inte rätt att ta med sig en som hade lämnat dem i Pamfylien och inte följt med dem i arbetet. Apg. 13:13.
39. Så skarp blev deras tvist, att de skilde sig från varandra. Och Barnabas tog Markus med sig och seglade till Cypern.
40. Men Paulus utsåg Silas, och begav sig i väg sedan han av bröderna hade blivit överlämnad åt Guds nåd.
41. Och han reste genom Syrien och Cilicien och styrkte församlingarna.

16 Kapitlet

Timoteus blir Paulus följeslagare. Paulus far över till Makedonien. Lydia och fångvaktaren i Filippi.

Så kom han till Derbe och Lystra. Och se, där var en lärjunge som hette Timoteus, son till en judisk kvinna som var troende, men fadern *var* en grek. Apg. 14:6, 17:14.
Apg. 19:22, 20:4. Rom. 16:21. 1 Kor. 4:17.
Fil. 2:19. 1 Thess. 3:2. 1 Tim. 1:2. 2 Tim. 1:5.
2. Han hade ett gott rykte bland de bröder som var i Lystra och Ikonium.
3. Paulus ville ha honom med sig på resan. Och han tog och omskar honom för de judars skull som var i dessa trakter, för alla kände till att hans far var grek.
1 Kor. 9:20. Gal. 2:3.
4. Och när de reste genom städerna, överlämnade de åt bröderna de föreskrifter som man skulle hålla, som apostlarna och de äldste i Jerusalem hade fastställt. Apg. 15:29.
5. Så blev nu församlingarna styrkta i tron och växte i antal från dag till dag.
6. När de hade rest genom Frygien och det galatiska landet, blev de hindrade av den Helige Ande att predika ordet i Asien.
7. Efter att de hade kommit fram till Mysien försökte de ta vägen till Bitynien, men Anden tillät dem det inte.
8. Då de hade färdats genom Mysien, kom de ner till Troas.
Apg. 20:6. 2 Kor. 2:12. 2 Tim. 4:13.
9. Och på natten såg Paulus en syn: En man från Makedonien stod där och bad honom och sa: Kom över

till Makedonien och hjälp oss.
10. Och efter han hade sett synen, försökte vi genast ta oss till Makedonien. Vi förstod att Herren hade kallat oss att predika evangeliet för dem.
11. Därför lade vi ut från Troas och seglade raka vägen till Samotrake och nästa dag till Neapolis
12. och därifrån till Filippi som är den främsta staden i denna del av Makedonien och en koloni*. Och i den staden stannade vi några dagar.
**En romersk koloni. KXII: fristad.*
13. Och på sabbatsdagen gick vi ut ur staden längs med en flod till ett ställe där man brukade be. Och vi satte oss ner och talade med de kvinnor som var samlade där.
14. Och en kvinna vid namn Lydia från staden Tyatira, som handlade med purpurtyger, och som fruktade Gud, lyssnade och Herren öppnade hennes hjärta, så att hon gav akt på det som Paulus talade.
15. Och efter att hon och alla i hennes hus hade låtit sig döpas, bad hon och sa: Om ni håller mig för att vara en som tror på Herren, så kom till mitt hus och stanna *där*. Och hon övertalade oss.
16. Och det hände när vi gick till bönen, att vi mötte en slavflicka som var besatt av en spådomsande och som skaffade sina herrar stora inkomster genom att spå.
1 Sam. 28:7. Apg. 19:29.
17. Hon följde efter Paulus och oss och ropade och sa: Dessa män är Guds den Högstes tjänare, som förkunnar för oss frälsningens väg.
18. Och detta gjorde hon i många dagar. Men Paulus blev upprörd och vände sig om och sa till anden: Jag befaller dig i Jesu Kristi namn att fara ut ur henne. Och i samma stund for den ut. Mark. 16:17.
19. Men då hennes herrar såg att deras hopp om förtjänst var ute, grep de Paulus och Silas och släpade *dem* till torget inför stadens myndigheter. Fil. 1:13. 1 Thess. 2:2.
20. Och de förde fram dem till domarna och sa: Dessa män orsakar stor oro i vår stad. De är judar Apg. 17:6.
21. och förkunnar seder som det inte är tillåtet för oss som är romerska medborgare att anta eller följa.
22. Och tillsammans reste sig folket mot dem, och domarna slet av dem deras kläder och befallde att *de* skulle piskas. 2 Kor. 11:25.
23. Och när de hade gett dem många slag, kastade de *dem* i fängelse och befallde fångvaktaren att han skulle hålla dem i säkert förvar.
24. Då han fick en sådan befallning, kastade han dem i det innersta fängelserummet och spände fast deras fötter i stocken.
25. Och vid midnatt var Paulus och Silas i bön och sjöng lovsånger till Gud, och fångarna hörde på dem.
26. Då kom plötsligt en kraftig jordbävning, så att fängelset skakades i sina grundvalar. Och i detsamma öppnades alla dörrarna, och allas bojor blev lösta. Apg. 4:31, 5:19, 12:7.
27. Då vaknade fångvaktaren, och när han fick se fängelsets dörrar öppna, drog han sitt svärd och tänkte döda sig själv, eftersom han trodde att fångarna hade flytt.
28. Men Paulus ropade med hög

röst, och sa: Gör dig själv inget ont, för vi är alla här.
29. Då bad han om ett ljus och sprang in och föll darrande ner inför Paulus och Silas.
30. Och han förde ut dem och sa: Herrar, vad ska jag göra för att bli frälst? Apg. 2:37, 9:6.
31. Då sa de: Tro på Herren Jesus Kristus, så blir du och ditt hus frälst. Joh. 3:16, 36, 6:47. 1 Joh. 5:10.
32. Och de talade Herrens ord till honom och till alla dem som var i hans hus.
33. Och samma timme på natten tog han dem till sig och tvättade *deras* sår. Och han med allt sitt *folk* lät genast döpa sig.
34. Sedan förde han dem till sitt hem och satte fram mat åt dem och gladde sig över att han med hela sitt hus hade kommit till tro på Gud. Luk. 5:29, 19:6.
35. När det hade blivit dag, skickade domarna rättstjänarna och lät säga: Frige de där männen.
36. Och det beskedet framförde fångvaktaren till Paulus: Domarna har sänt bud att ni ska friges. Kom nu därför ut och gå i frid.
37. Men Paulus sa till dem: De har piskat oss offentligt utan rättegång, *fast vi* är romerska medborgare, och har kastat *oss* i fängelse. Och nu vill de skicka iväg oss i hemlighet. Å nej, utan de får själva komma och hämta ut oss. Apg. 22:25.
38. Och rättstjänarna framförde detta besked till domarna. Och de blev förskräckta när de fick höra att de var romerska medborgare
39. och de kom och talade vänligt till dem och förde ut *dem* och bad *dem* lämna staden. Matt. 8:34.
40. När de hade kommit ut ur fängelset, begav de sig till Lydia. Och sedan de hade sett bröderna, uppmuntrade de dem och drog sedan vidare.

17 Kapitlet

Paulus predikar i Thessalonike, Berea och Aten.

När de hade rest genom Amfipolis och Apollonia kom de till Thessalonike, där judarna hade en synagoga.
2. Och sin vana trogen gick Paulus in till dem, och under tre sabbater talade han till dem ur Skrifterna
3. och förklarade och bevisade att Kristus måste lida och uppstå från de döda, och *sa*: Alltså är denne Jesus, som jag predikar för er, Kristus. Ps. 22:7. Jes. 53. Matt. 16:21. Luk. 24:26.
4. Och några av dem trodde och slöt sig till Paulus och Silas. Därtill också en stor skara gudfruktiga greker och inte så få av de förnämsta kvinnorna. Apg. 28:24.
5. Då blev de judar som inte trodde avundsjuka och tog med sig några onda män från gatan och ställde till upplopp och oroligheter i staden och trängde sig fram mot Jasons hus och ville föra ut dem till folket. Rom. 10:2.
6. Och då de inte fann dem, släpade de Jason och några bröder till stadens styresmän och ropade:

Dessa som har uppviglat* hela världen har nu också kommit hit,
Apg. 16:20. *KXII: förvillat.
7. och Jason har tagit emot dem. De handlar alla tvärtemot kejsarens påbud och säger att det är en annan som är konung, *en* Jesus.
Luk. 23:2. Joh. 19:12.
8. Och de väckte oro bland folket och hos stadens styresmän när de hörde detta.
9. När de hade tagit emot borgen av Jason och de andra, frigavs de.
10. Men på natten skickade bröderna genast iväg Paulus och Silas till Berea. När de kom dit gick de till judarnas synagoga. Apg. 9:25.
11. Dessa var mer vidsynta* än de i Thessalonike. De tog emot ordet med all villighet och forskade dagligen i Skrifterna för att se om det kunde förhålla sig så. Jes. 34:16.
Joh. 5:39. *KXII: ädla.
12. Och många av dem trodde, och dessutom ganska många ansedda grekiska kvinnor och män.
13. Men när judarna i Thessalonike fick veta att Guds ord predikades av Paulus också i Berea, kom de också dit och uppviglade folket.
14. Men då sände bröderna genast iväg Paulus för att han skulle bege sig iväg ända till havet. Men både Silas och Timoteus stannade kvar där.
15. Och de som följde med Paulus förde honom ända till Aten. Och de återvände med beskedet till Silas och Timoteus, att de så snart som möjligt skulle komma till honom.
16. Medan Paulus väntade på dem i Aten, blev han upprörd i sin ande då han såg staden vara fylld med avgudadyrkan.
17. Därför samtalade han i synagogan med judarna och med dem som fruktade Gud, och på torget var dag med dem som han träffade *där*.
18. Och några filosofer av epikureerna och stoikerna diskuterade med honom. Och några sa: Vad är det den där pratmakaren vill säga? Och andra *sa*: Han tycks vara en förkunnare av främmande gudar, eftersom han predikade Jesus och uppståndelsen för dem.
19. Och de tog honom *med sig* och förde *honom* till Areopagen* och sa: Kan vi få veta vad det *är* för en ny lära som du förkunnar?
*KXII: domplatsen.
20. För det du låter oss höra är främmande för oss. Vi vill nu veta vad detta betyder.
21. För alla atenare och främlingar som var där hade inte tid för annat än att tala om eller höra på något nytt.
22. Då trädde Paulus fram mitt på Areopagen och sa: Män, atenare, jag ser av allt att ni är mycket religiösa*. *KJV: alltför vidskepliga. KXII: vantro.
23. För medan jag har gått omkring och beskådat det som ni dyrkar, har jag funnit ett altare med inskriften: Åt en okänd gud. Han som ni alltså tillber utan att känna till, honom förkunnar jag för er.
24. Gud som har gjort världen och allt som är i den, han som är Herre över himmel och jord, bor inte i tempel som är gjorda med händer.
1 Mos. 1:1. Ps. 33:6. Jes. 66:1.
Apg. 7:48, 14:15. Upp. 14:7.
25. Inte heller låter han betjäna sig

av människohänder som om han behövde något, han som åt alla ger liv och anda och allt.
1 Mos. 2:7. Ps. 50:8-10.

26. Och han har av ett blod gjort alla folkslag för att de ska bo över hela jordens yta. Och han har fastställt deras bestämda tider och de gränser inom vilka de ska bo,
5 Mos. 32:8.

27. för att de ska söka Herren, om de möjligen skulle kunna treva sig fram till honom och finna honom, fast han inte är långt borta från någon enda av oss. Rom. 1:20.

28. För i honom är det vi lever, rör oss och är till, som också några av era skalder har sagt: För vi är också av hans släkt. Joh. 12:10.

29. Är vi nu av Guds släkt så ska vi inte tänka att Gudomen* är lik guld eller silver eller sten, något som är format av mänsklig konst och tanke. Jes. 40:18.
*Alt. övers. det gudomliga.

30. Därför har Gud haft överseende med okunnighetens tider, men nu förkunnar *han* att alla människor överallt ska omvända* sig.
Apg. 14:16. 2 Tim. 2:11-12.
*KXII: bättra sig. Alt. övers. göra sinnesändring, ångra sig.

31. För han har fastställt en dag då han ska döma världen med rättfärdighet, genom *den* man som han har bestämt *till det*. *Detta* har han bekräftat för alla genom att låta honom uppstå från de döda.
Apg. 10:42, 4:10.

32. När de hörde *om* de dödas uppståndelse, var det några som hånade, men andra sa: Vi vill höra dig en gång till angående detta.

33. Och så gick Paulus bort ifrån dem.

34. Men några män slöt sig till honom och kom till tro. Bland dessa *var* Dionysius, en medlem av Areopagen*, och en kvinna som hette Damaris, och några till.
*KXII: Rådet.

18 Kapitlet

Paulus predikar i Korint. Han återvänder via Efesus och Cesarea till Antiokia. Påbörjar sin tredje missionsresa. Apollos kommer till större insikt.

Därefter lämnade Paulus Aten och kom till Korint.

2. Och *där* fann han en jude som hette Akvila, född i Pontus, som nyligen hade kommit från Italien med sin hustru Priscilla, eftersom Klaudius hade befallt att alla judar skulle lämna Rom. *Och* han kom till dem. Rom. 16:3.
1 Kor. 16:19. 2 Tim. 4:19.

3. Och eftersom han hade samma hantverk *som de*, stannade han hos dem och arbetade, för de var tältmakare till yrket. Apg. 20:34.
1 Kor. 4:12. 1 Thess. 2:9. 2 Thess. 3:8.

4. Och han höll samtal i synagogan varje sabbat och övertygade både judar och greker. Apg. 17:17.

5. Och när Silas och Timoteus kom ner från Makedonien, var Paulus genom Anden driven att vittna för judarna *att* Jesus *är* Kristus.
Apg. 17:14-15. 2 Kor. 5:14.

6. Men då de sa emot *honom* och smädade honom, skakade han *sina* kläder och sa till dem: Ert blod *ska*

komma över era egna huvuden. Jag *är* utan skuld*. Från och med nu går jag till hedningarna. 2 Sam. 1:16. Hes. 33:4. Matt. 10:14. Apg. 13:45, 51.
**Ordagrant: Jag är ren.*

7. Så gick han därifrån och gick in i huset hos en *man* vid namn Justus, som fruktade Gud och vars hus låg alldeles intill synagogan.

8. Men Krispus, föreståndaren för synagogan, kom till tro på Herren med hela sitt hus och många korintier som hörde honom kom till tro och lät döpa sig. 1 Kor. 1:14.

9. Då sa Herren till Paulus i en syn om natten: Frukta inte utan tala, och tig inte, Apg. 23:11.

10. för jag är med dig och ingen ska angripa dig för att skada dig, för jag har mycket folk i denna stad. Joh. 10:16.

11. Så blev han kvar *där* ett år och sex månader, och undervisade i Guds ord bland dem.

12. Men då Gallio var landshövding i Akaja, reste sig alla judarna tillsammans upp mot Paulus och drog honom inför domstolen,

13. och sa: Denne *man* förleder människorna att dyrka Gud emot lagen.

14. När Paulus nu ville öppna *sin* mun, sa Gallio till judarna: Om det gällde något brott eller illdåd, så vore det befogat att jag hörde* på er, ni judar. **Ordagrant: uthärda, ha fördrag med.*

15. Men är det någon tvistefråga om ord och namn och *om* er lag, så får ni själva se *till det*, för i sådana saker vill inte jag vara domare.

16. Och han drev bort dem ifrån domstolen.

17. Då grep alla grekerna synagogföreståndaren Sostenes, och slog *honom* inför domstolen. Men Gallio brydde sig inte om det. 1 Kor. 1:1.

18. Och *efter att* Paulus hade stannat *där* ännu en lång tid, tog han avsked av bröderna och avseglade till Syrien med Priscilla och Akvila, sedan han i Kenkrea hade rakat *sitt* huvud, eftersom han hade gett ett löfte. 4 Mos. 6:2, 8. Apg. 21:23.

19. Så kom han till Efesus, och där lämnade han dem, men själv gick han in i synagogan och samtalade med judarna.

20. Och de bad *honom* att han skulle stanna kvar hos dem en längre tid, *men* han ville inte

21. utan tog avsked av dem med orden: Jag måste under alla förhållanden vara i Jerusalem under den högtid som kommer, men sedan ska jag komma till er igen, om Gud vill. Sedan avseglade han från Efesus. Apg. 19:21. 1 Kor. 4:19. Hebr. 6:3. Jak. 4:15.

22. Och när han hade kommit i land i Cesarea, och hade varit uppe och hälsat på församlingen, begav han sig ner till Antiokia.

23. Sedan han hade varit *där* någon tid, begav han sig därifrån och färdades genom det galatiska landet och därefter Frygien och styrkte alla lärjungarna.

24. Då kom till Efesus en jude som hette Apollos, född i Alexandria, en vältalig man *och* kunnig i Skrifterna. 1 Kor. 1:12.

25. Han var undervisad om Herrens väg och talade brinnande i anden

och undervisade noggrant om det som handlade om Herren. Men han kände bara till Johannes dop.
Apg. 19:3.
26. Och han började frimodigt tala i synagogan. Då Akvila och Priscilla hade hört honom, tog de honom till *sig* och förklarade grundligare Guds väg för honom. Rom. 16:3.
27. Och när han ville resa till Akaja, skrev bröderna dit och uppmanade lärjungarna att ta emot honom. Och när han kom fram, blev han till stor hjälp för dem som genom nåd hade kommit till tro. 1 Kor. 3:6.
28. Han överbevisade nämligen judarna med kraft, och bevisade offentligt utifrån Skrifterna, att Jesus var Kristus.

19 Kapitlet

Paulus i Efesus. De som utövat trolldom bränner sina böcker. Silversmeden Demetrius ställer till med upplopp.

Och det hände, medan Apollos var i Korint, att Paulus kom ner till Efesus sedan han rest genom de övre delarna av landet. Och *där* fann han några lärjungar.
2. Han sa till dem: Tog ni emot den Helige Ande när ni kom till tro? Då sa de till honom: Vi har inte ens hört att det finns någon Helig Ande. Joh. 7:39. Apg. 10:44.
3. Och han sa till dem: Vad blev ni då döpta med? De svarade: Med Johannes dop. Matt. 3:11. Mark. 1:4f. Luk. 3:16. Joh. 1:26. Apg. 1:5, 11:16.
4. Då sa Paulus: Johannes döpte i sanning* med omvändelsens** dop, och sa till folket att de skulle tro på honom som skulle komma efter honom, det vill säga på Kristus Jesus.
**KXII utelämnar: i sanning. **KXII: bättringens. Alt. övers. sinnesändringens, ångerns.*
5. Sedan de hade hört *detta* lät de döpa sig i Herren Jesu namn.
6. Och när Paulus lade händerna på dem, kom den Helige Ande över dem och de talade med tungor och profeterade. Apg. 2:4, 6:6, 8:17, 10:46, 11:15.
7. Och tillsammans var de omkring tolv män.
8. Och han gick in i synagogan och talade frimodigt där i tre månader. Han samtalade *med dem* och övertygade dem om det som hör till Guds rike.
9. Men när några av dem förhärdade sig och inte trodde utan talade illa om 'den vägen' inför alla de församlade, lämnade han dem och tog med sig lärjungarna och predikade dagligen i skolan som hörde till en viss Tyrannus. 2 Tim. 1:15.
10. Och detta pågick i två år, så att alla de som bodde i Asien fick höra ordet om Herren Jesus, både judar och greker.
11. Och Gud gjorde under, av ovanligt slag genom Paulus händer,
Mark. 16:20. Apg. 14:3.
12. så att de också tog dukar och plagg som hade rört hans kropp till de sjuka och sjukdomarna lämnade dem och de onda andarna for ut från dem. Apg. 5:15.
13. Några kringvandrande judiska andeutdrivare tog sig då för att nämna Herren Jesu namn över dem som hade onda andar, och sa: Vi

besvär er vid den Jesus som Paulus predikar.
14. Och det var sju söner till en viss Skevas, en judisk överstepräst, som gjorde så.
15. Men den onde anden svarade och sa: Jesus känner jag, och Paulus vet jag om, men vilka är ni?
16. Och mannen, i vilken den onde anden var, rusade på dem och övermannade dem och besegrade dem så att de nakna och sårade flydde ur huset.
17. Och detta blev känt för alla judar och greker som bodde i Efesus, och fruktan kom över dem alla, och Herren Jesu namn blev prisat.
18. Och många av dem som kommit till tro kom och bekände och talade om vad de hade gjort.
19. Och många av dem som hade bedrivit trolldom bar fram sina böcker och brände upp *dem* inför alla. När deras värde blev sammanräknat, fann man *att det uppgick till* femtio tusen silvermynt.
20. På detta sätt hade Herrens ord mäktig framgång och visade sin kraft. Jes. 55:11. Apg. 6:7, 12:24.
21. Då detta hade skett, beslöt sig Paulus i anden att resa till Jerusalem genom Makedonien och Akaja, och sa: När jag har varit där, måste jag också besöka Rom. Apg. 18:21. Rom. 15:25. Gal. 2:1.
22. Då sände han två av sina medhjälpare, Timoteus och Erastus, till Makedonien, men själv blev han kvar någon tid i Asien. Apg. 13:5.
23. Och vid den tiden uppstod det stor oro angående 'den vägen'.
24. För där var en silversmed, som hette Demetrius, som gjorde Dianatempel* av silver, vilket gav stora inkomster åt hantverkarna. Apg. 16:16.
**Ordagrant: Artemistempel.*
25. Han kallade samman dessa och dem som hade likadant arbete och sa: Män, ni vet att vi har vårt välstånd av detta hantverk.
26. Och ni ser och hör att denne Paulus inte bara i Efesus, utan i nästan hela Asien har övertygat och vilsefört mycket folk, och säger att de som görs med händer inte är gudar. Ps. 115:4. Jer. 10:3.
27. Och det är fara för att inte bara vårt yrke får dåligt rykte, utan också att den stora gudinnan Dianas tempel inte blir hållet för att vara något och att hennes härlighet, som Asien och hela världen* dyrkar, kommer att försvinna.
**Grek. oikouméne, den bebodda världen.*
28. Och när de hörde *detta* blev de uppfyllda av vrede, *och* de skrek och sa: Stor är efesiernas Diana!
29. Och det blev uppror i hela staden, och alla rusade på en gång till teatern och släpade med sig Gajus och Aristarkus, de var makedonier och Paulus följeslagare.
30. Paulus ville då gå in i folkhopen, men lärjungarna tillät honom inte det.
31. Också några asiarker*, som var hans vänner, skickade bud till honom och bad att han inte skulle ge sig in på teatern.
**Män som hade hög ställning i städerna.*
32. Där skrek den ene ett och den

andre något annat. För folkmassan var förvirrad och de flesta visste inte varför de hade samlats.
33. Då drog de fram ur folkhopen Alexander, som judarna skickade fram. Och Alexander gav tecken med handen, att han ville försvara sig inför folket. Apg. 12:17.
34. Men när de märkte att han var en jude började de ropa, alla med en mun, och skrek så i nära två timmar: Stor är efesiernas Diana!
35. Men stadens sekreterare lugnade folket och sa: *Ni* män av Efesus, vilken människa är det som inte vet att efesiernas stad är dyrkare av den stora gudinnan Dianas tempel och *hennes avbild*, som har fallit ner från himlen*? **Alt. övers. Zeus. KJV: Jupiter.*
36. Eftersom ingen kan säga emot detta, bör ni hålla er lugna och inte göra något förhastat.
37. För ni har dragit fram dessa män, som varken är tempelrånare eller smädare av er gudinna.
38. Därför, om Demetrius och de hantverkare som är med honom vill väcka åtal mot någon, så hålls det rättegångar och det finns landshövdingar. *Där* kan de anklaga varandra.
39. Men om ni har frågor angående något annat, så ska det avgöras i den lagliga folkförsamlingen.
40. För vi riskerar till och med att bli anklagade för det upplopp som har skett i dag. Det finns inte något skäl att anföra när vi ska försvara denna folksamling.
41. Och efter att ha sagt det upplöste han folksamlingen.

20 Kapitlet

Paulus besöker Grekland. Han återvänder till Asien, uppväcker Eutykus i Troas och förmanar i Miletus de äldste från Efesus.

Då nu upploppet hade lagt sig, kallade Paulus till *sig* lärjungarna, och sedan han hade tagit avsked *av dem*, begav han sig i väg för att resa till Makedonien. 1 Tim. 1:3.
2. När han hade färdats genom dessa trakter och gett dem många förmaningar, kom han till Grekland.
3. Och *där* uppehöll han sig i tre månader. Men då judarna förberedde en sammansvärjning mot honom, när han skulle fara därifrån till Syrien, beslöt han att vända tillbaka genom Makedonien.
4. Och med honom följde ända till Asien Sopater från Berea och av thessalonikerna Aristarkus och Sekundus, vidare Gajus från Derbe och Timoteus samt Tykikus och Trofimus från Asien. Apg. 16:1. Apg. 19:29, 21:29. 1 Kor. 1:14. Ef. 6:21. Kol. 4:7, 10. 2 Tim. 4:12. Tit. 3:12.
5. Dessa reste i förväg och väntade på oss i Troas.
6. Men vi seglade från Filippi efter det osyrade brödets högtid, och efter fem dagar träffade vi dem i Troas, där vi stannade i sju dagar.
7. Och på första *dagen* i veckan, då lärjungarna hade kommit tillsammans för att bryta bröd, predikade Paulus för dem och fortsatte tala ända till midnatt,

eftersom han skulle resa nästa dag. Apg. 2:42, 46.
8. Och det fanns många lampor i den sal i övre våningen där de var församlade.
9. Så satt där vid fönstret en yngling som hette Eutykus. Och när Paulus talade så länge föll han i djup sömn, och i sömnen föll han ner från tredje våningen och lyftes upp död.
10. Då gick Paulus ner och lade sig över honom och omfamnade *honom* och sa: Var inte oroliga, för hans själ är i honom.
1 Kon. 17:21. 2 Kon. 4:34.
11. Sedan gick han upp *igen* och bröt brödet och åt och talade sedan länge med dem ända till gryningen, och så begav han sig iväg.
12. Och de förde fram ynglingen levande och blev mycket tröstade av detta.
13. Men vi gick i förväg ombord på skeppet och avseglade till Assos, i avsikt att där ta Paulus ombord, för så hade han bestämt. Han själv tänkte ta landvägen.
14. Och så snart han träffade oss i Assos, tog vi honom ombord och kom *sedan* till Mitylene.
15. Därifrån seglade vi vidare och kom nästa *dag* mitt för Kios, och *dagen* därpå lade vi till vid Samos, och efter att ha stannat kvar i Trogyllium, kom vi följande *dag* till Miletus.
16. Paulus hade nämligen beslutat att segla förbi Efesus, för att han inte skulle bli fördröjd i Asien, eftersom han skyndade för att om möjligt vara i Jerusalem till pingstdagen. Apg. 21:4, 12.
17. Men från Miletus skickade han bud till Efesus och kallade *till sig* församlingens äldste.
18. Och när de hade kommit till honom, sa han till dem: Ni vet hur jag har umgåtts med er under hela tiden från den första dagen då jag kom till Asien, Apg. 19:10.
19. att jag har tjänat Herren i all ödmjukhet och under många tårar och prövningar, som jag har utsatts för genom judarnas anslag,
20. *och* hur jag inte har hållit undan något som kunde vara *er* till nytta, utan har predikat för er och undervisat er, offentligt och i hemmen,
21. och vittnat både för judar och greker om omvändelse* till Gud, och *om* tron på vår Herre Jesus Kristus.
Mark. 1:15. Luk. 24:47.
**KXII: bättring. Alt övers. sinnesändring, ånger.*
22. Och se, bunden i Anden går jag nu till Jerusalem, och vet inte vad som där ska hända mig,
23. utom det att den Helige Ande i alla städer vittnar och säger, att bojor och lidanden väntar mig.
Apg. 21:4, 11, 33.
24. Men inte något av detta rör mig, inte heller anser jag att mitt liv har något värde för mig själv. Jag vill endast med glädje få fullborda mitt lopp och den tjänst* som jag har tagit emot av Herren Jesus, att vittna om Guds nåds evangelium.
Apg. 21:13. Gal. 1:1. Tit. 1:3. **KXII: ämbete.*
25. Och se, jag vet nu att ni inte mer ska få se mitt ansikte, ni alla bland vilka jag har gått omkring och predikat Guds rike.
26. Därför *vill* jag denna dag bedyra för er, att jag inte är skyldig* till någons blod. **Ordagrant: ren.*

27. För jag har inte undandragit mig från att förkunna hela Guds rådslut för er.
28. Ge därför akt på er själva och på hela den hjord som den Helige Ande har satt er som ledare* över, till att vara herdar för Guds församling som han har köpt med sitt eget blod. Ef. 1:7. Kol. 1:14. 1 Tim. 3:1-2, 4:16. 1 Petr. 5:2. **KXII: biskopar.*
29. För detta vet jag, att sedan jag har lämnat er, ska grymma vargar komma in bland er, och de ska inte skona hjorden. Matt. 7:15. 2 Petr. 2:1.
30. Och bland er själva ska *det* träda fram män som ska predika villoläror,* för att dra lärjungar till sig själva. 1 Joh. 2:19. **KXII: tala det som är orätt.*
31. Därför, vaka och tänk på att jag i tre år, natt och dag, inte har upphört att under tårar förmana var och en av er. Apg. 19:10.
32. Och nu, bröder, överlämnar jag er åt Gud och hans nåds ord, som är mäktig att uppbygga er och ge er arvedel bland alla dem som är helgade. Apg. 9:31. Ef. 1:18.
33. Silver eller guld eller kläder har jag inte begärt av någon, 1 Sam. 12:3. 1 Kor. 9:12. 2 Kor. 11:9, 12:13.
34. utan ni vet själva, att dessa händer har sörjt för mina behov och för dem som var med mig. Apg. 18:3. 1 Kor. 4:12. 1 Thess. 2:9. 2 Thess. 3:8.
35. I allt har jag visat er, att så måste man arbeta och ta sig an de svaga och komma ihåg Herren Jesu ord, då han sa: Det är mer välsignat* att ge än att få. **KXII: saligare.*
36. Och när han hade sagt detta, föll han på knä och bad tillsammans med dem alla. Apg. 21:5.
37. Och alla grät mycket och omfamnade Paulus och kysste honom.
38. Det som bedrövade dem mest var det ord som han hade sagt, att de inte mer skulle få se hans ansikte. Sedan följde de honom till skeppet.

21 Kapitlet

Paulus reser till Jerusalem. Judarna vill döda honom. Han arresteras av romarna.

Och det hände efter att vi hade skilts från dem och hade lagt ut, att vi seglade raka vägen till Kos och kom nästa *dag* till Rhodos och därifrån till Patara.
2. Och när vi fann ett skepp som skulle fara över till Fenicien, gick vi ombord och lade ut.
3. När Cypern började komma i sikte, lämnade vi det på vänster sida och seglade till Syrien och lade till i Tyrus, för där skulle skeppet lossa lasten.
4. Och efter att vi hade funnit lärjungar *där*, stannade vi hos dem *i* sju dagar. Genom Anden sa de till Paulus att han inte skulle fara upp till Jerusalem. Apg. 20:23.
5. Och när de dagarna hade gått, bröt vi upp och fortsatte vår resa, och alla följde med oss tillsammans med hustrur och barn ända tills *vi kom* utanför staden, och på stranden föll vi på knä och bad. Apg. 20:36.

6. Sedan vi hade tagit avsked av varandra, gick vi ombord på skeppet och de vände hem igen.
7. Och när vi hade avslutat *vår* resa från Tyrus, kom vi till Ptolemais, och *där* hälsade vi på bröderna och stannade hos dem en dag.
8. Och vi som var med Paulus begav oss nästa *dag* därifrån och kom till Cesarea. Och där gick vi hem till evangelisten Filippus, som var *en* av de sju, och stannade hos honom. Apg. 6:5, 8:26f.
9. Och han hade fyra döttrar, jungfrur, som profeterade. Joel 2:28. Apg. 2:17.
10. Och medan vi dröjde kvar *där* i flera dagar, kom en profet vid namn Agabus ner från Judeen. Apg. 11:28.
11. Då han hade kommit till oss, tog han Paulus bälte och band sina händer och fötter och sa: Så säger den Helige Ande: Den man som äger detta bälte ska judarna binda så här i Jerusalem och utlämna *honom* i hedningars händer. Apg. 20:23.
12. Och när vi hörde detta, bad vi och de som bodde på platsen, att han inte skulle gå upp till Jerusalem.
13. Då svarade Paulus: Varför gråter ni och får mitt hjärta att brista? För jag är beredd, inte bara att låta mig bindas, utan också att dö i Jerusalem för Herren Jesu namns skull.
14. Och när han inte lät sig övertalas, lugnade vi oss och sa: Ske Herrens vilja. Matt. 6:10. Luk. 11:2, 22:42.
15. Och efter de dagarna gjorde vi oss i ordning och for upp till Jerusalem.
16. Från Cesarea följde också några lärjungar med oss. De hade med sig en viss Mnason från Cypern, en gammal lärjunge som vi skulle gästa hos.
17. Och när vi kom till Jerusalem, tog bröderna emot oss med glädje.
18. Och nästa *dag* gick Paulus med oss till Jakob, och där samlades alla de äldste. Apg. 15:13. Gal. 1:19.
19. Sedan han hade hälsat på dem, berättade han utförligt om allt som Gud hade gjort bland hedningarna genom hans tjänst.
20. Då de hörde detta prisade de Herren. Och de sa till honom: Du ser, broder, hur många tusen judar det är som har kommit till tro, och alla ivrar* de för lagen. Rom. 10:2. Gal. 1:14.
**KXII: alla har nit.*
21. Men de har hört om dig, att du lär alla judar som finns bland hedningarna att avfalla från Mose, och säger att de inte ska omskära *sina* barn *och* inte heller leva efter sederna.
22. Vad gör vi nu? Helt säkert ska mycket folk komma tillsammans,* för de kommer att få höra att du har kommit *hit*.
23. Så gör nu som vi säger dig: Vi har *här* fyra män som har ett löfte på sig. 4 Mos. 6:2, 13, 18. Apg. 18:18.
24. Ta med dem, och rena dig tillsammans med dem och betala för dem, så att de kan raka *sitt* huvud. Då ska alla förstå att det inte ligger någonting i det som de har hört om dig, utan *att* också du vandrar efter lagen och håller den.
25. Men vad angår de hedningar

som har kommit till tro, har vi skrivit och meddelat dem vårt beslut, att de inte behöver hålla sådant, utan endast avhålla sig från *det* som är offrat åt avgudar, och från blod och från det som är kvävt och från otukt. Apg. 15:20, 29.

26. Då tog Paulus med sig männen, och nästa dag renade han sig tillsammans med dem *och* gick in i templet *och* gav till känna när reningsdagarna skulle vara avslutade *och* offret framburet för var och en av dem. Apg. 21:24, 24:18.

27. Och när de sju dagarna närmade sig sitt slut, fick de judar som var från Asien se honom i templet, och de uppviglade allt folket. Och de grep honom,

28. och ropade: Män av Israel, hjälp *oss*! Detta är den man som överallt lär alla sådant som är mot folket och lagen och denna plats. Och dessutom har han också tagit med sig greker in i templet och orenat denna heliga plats.

29. De hade nämligen tidigare sett Trofimus från Efesus tillsammans med honom i staden, *och* de trodde att Paulus hade tagit in honom i templet. Apg. 20:4.

30. Och hela staden kom i rörelse, och folk strömmade till och de tog Paulus och släpade ut honom ur templet. Och omedelbart stängdes portarna. Apg. 26:21.

31. Men just som de stod redo att döda honom, fick befälhavaren för den romerska vakten rapport om att hela Jerusalem var i uppror.

32. Då tog han genast med sig soldater och officerare och sprang ner till dem. Och när de fick se befälhavaren och soldaterna, upphörde de att slå Paulus.

33. Då gick befälhavaren fram och grep honom och befallde att *han* skulle bli bunden med två kedjor. Sedan frågade han vem han var och vad han hade gjort.

34. Men i folkmassan ropade den ene ett och den andre något annat. Då han inte kunde få något klart besked på grund av tumultet, befallde han att han skulle föras in i fästningen.

35. Och när han kom till trappan, hände det att soldaterna måste bära honom på grund av folkets aggressivitet.

36. För folkmassan följde efter och ropade: Bort med honom! Luk. 23:18. Joh. 19:15. Apg. 22:22.

37. När Paulus skulle föras in i fästningen, sa han till befälhavaren: Är det tillåtet för mig att säga något till dig? *Då* sa han: Kan du tala grekiska?

38. Är du då inte den egyptier som för en tid sedan gjorde uppror och förde ut de fyra tusen lönnmördarna i öknen?

39. Då sa Paulus: Jag är verkligen en judisk man från Tarsus i Cilicien, medborgare i en betydande stad. Och jag ber dig att du låter mig få tala till folket. Apg. 9:11, 30, 22:3.

40. Och när han hade gett honom sin tillåtelse, gav Paulus, stående på trappan, tecken till folket med handen. När det hade blivit alldeles tyst, talade han till *dem* på hebreiska, och sa: Apg. 13:16.

22 Kapitlet

Paulus tal till judarna och deras förbittring. Paulus omtalar för officeren att han har romerskt medborgarskap.

Män, bröder och fäder, lyssna på vad jag har att säga er till mitt försvar.

2. När de hörde att han talade på hebreiska till dem, blev de ännu mera tysta, och han sa:

3. Jag är verkligen en judisk man, född i Tarsus i Cilicien, men uppfostrad här i staden och vid Gamaliels fötter undervisad i fädernas lag med all dess stränghet, och jag var lika nitälskande för Gud som ni allesammans är i dag. Apg. 5:34. Apg. 21:39. Rom. 10:2. 2 Kor. 11:22. Gal. 1:14.

4. Jag förföljde 'den vägen' ända till döds, och jag lät binda både män och kvinnor och lät kasta dem i fängelse, Apg. 8:3, 9:2. 1 Kor. 15:9. Gal. 1:13. 1 Tim. 1:13.

5. som också översteprästen och de äldstes hela råd kan vittna om mig. Av dessa fick jag också brev till bröderna och for till Damaskus för att föra också dem som var där, bundna till Jerusalem, så att de skulle bli straffade. Apg. 26:12.

6. Men när jag var på väg och närmade mig Damaskus vid middagstid, så hände det, att ett starkt ljussken från himlen plötsligt strålade omkring mig. Apg. 9:3, 26:13. 1 Kor. 15:8.

7. Då föll jag till marken och hörde en röst som sa till mig: Saul, Saul, varför förföljer du mig?

8. Och jag svarade: Vem är du, Herre? Då sa han till mig: Jag är Jesus från Nasaret, *den* som du förföljer.

9. Och de som var med mig såg verkligen skenet och blev rädda, men rösten av honom som talade med mig förstod de inte. Dan. 10:7. Apg. 9:7.

10. Då sa jag: Herre, vad ska jag göra? Då sa Herren till mig: Stå upp och gå in i Damaskus. Där ska du få veta allt som du är utsedd att göra.

11. Men då jag på grund av den bländande glansen* från ljusskenet inte kunde se, blev jag ledd vid handen av mina följeslagare *och* kom in i Damaskus.

**Grek. dóxa = härlighet, ära, glans.*

12. Och en *som hette* Ananias, en gudfruktig man efter lagen, som alla judar som bodde *där* talade väl om, Apg. 9:10f.

13. kom till mig och ställde sig bredvid *mig* och sa till mig: Broder Saul, ha din syn igen. Och i samma stund kunde jag se honom.

14. Då sa han: Våra fäders Gud har utsett dig till att känna hans vilja och se den Rättfärdige och höra rösten från hans mun. Apg. 26:16.

15. För du ska vara ett vittne för honom inför alla människor om det du har sett och hört.

16. Och nu, varför dröjer du? Stå upp och låt dig döpas och tvätta bort dina synder, och åkalla Herrens namn. Apg. 2:38.

17. Men när jag hade kommit tillbaka till Jerusalem, hände det medan jag bad i templet, att jag kom i hänryckning Apg. 9:26.

18. och såg honom, och *han* sa till mig: Skynda dig och lämna genast

Jerusalem, för de kommer inte att ta emot ditt vittnesbörd om mig.
19. Och jag sa: Herre, de vet att det var jag som lät fängsla och i synagogorna piska dem som trodde på dig.
20. Och när din martyr Stefanus blod blev utgjutet, var också jag med och samtyckte till hans död och vaktade kläderna åt dem som dödade honom. Apg. 7:58, 8:1.
21. Då svarade han mig: Gå, för jag ska sända dig långt bort till hedningarna. Apg. 9:15, 13:2. Gal. 1:15, 2:8. Ef. 3:8. 2 Tim. 1:11.
22. Och fram till att han sa detta lyssnade de på honom. Men *då* skrek de högt och sa: Bort från jorden med en sådan *människa*! Han förtjänar inte att få leva. Apg. 21:36.
23. När de skrek så och slet av *sig* kläderna och kastade upp damm i luften,
24. gav befälhavaren order om att han skulle föras in i fästningen och befallde att man skulle förhöra honom under prygel, för att få veta varför de skrek så mot honom.
25. Men när de hade bundit honom med läderremmar, sa Paulus till officeren som stod där: Är det tillåtet för er att prygla en romersk medborgare som inte är dömd? Apg. 16:37.
26. Då officeren hörde *detta*, gick han till befälhavaren och berättade det för honom och sa: Se upp med vad du står i begrepp att göra, för denne man är romersk medborgare.
27. Då gick befälhavaren och sa till honom: Säg mig, är du en romersk medborgare? Han svarade: Ja.
28. Då svarade befälhavaren: Jag har med en stor summa pengar köpt detta medborgarskap. Paulus svarade: Men jag är född *med det*.
29. Då gick de som skulle ha förhört honom omedelbart därifrån. Även befälhavaren greps av fruktan, sedan han hade fått veta att han var en romersk medborgare, och därför att han hade låtit fängsla honom.
30. Nästa dag ville han få klarhet i varför han var anklagad av judarna. Därför löste han honom från bojorna och befallde översteprästerna och hela deras Stora råd att komma, och förde ner Paulus och ställde honom inför dem.

23 Kapitlet

Paulus står inför Stora rådet. Judarnas sammansvärjning. Han skickas till Cesarea.

Då fäste Paulus sin blick på Stora rådet och sa: Män *och* bröder, jag har levt inför Gud helt och fullt med ett gott samvete ända till denna dag. Apg. 24:16. 2 Tim. 1:3.
2. Då befallde översteprästen Ananias dem som stod bredvid honom, att de skulle slå honom på munnen. 1 Kon. 22:24. Jer. 20:2. Joh. 18:22.
3. Då sa Paulus till honom: Gud ska slå dig, du vitkalkade vägg. För du sitter här för att döma mig efter lagen men mot lagen befaller du att de ska slå mig. 3 Mos. 19:35. Matt. 23:27.
4. Och de som stod bredvid sa: Smädar du Guds överstepräst?
5. Då sa Paulus: Jag visste inte, bröder, att han var överstepräst. För det står ju skrivet: Du ska inte

tala illa om en ledare för ditt folk. 2 Mos. 22:28.

6. Då Paulus visste att den ena delen av dem var sadduceer och den andra fariseer, ropade han inför Stora rådet: Män *och* bröder, jag är en farisé, son till en farisé. För hoppets och de dödas uppståndelses skull står jag inför rätta. Apg. 24:15, 21, 26:5-6. Fil. 3:5.

7. Då han hade sagt detta, utbröt en strid mellan fariseerna och sadduceerna och skaran delade sig.

8. För sadduceerna säger nämligen att det inte finns någon uppståndelse, inte heller någon ängel eller ande, medan fariseerna bekänner båda delarna. Matt. 22:23. Mark. 12:18. Luk. 20:27.

9. Och det blev ett väldigt skrikande, och de skriftlärda av fariseernas parti stod upp och stred häftigt och sa: Vi finner inget ont hos denne man, utan om en ande eller en ängel har talat med honom, så låt oss inte strida mot Gud. Apg. 5:39. Apg. 25:25, 26:31.

10. Och när striden blev häftig, fruktade befälhavaren att de skulle slita Paulus i stycken, och befallde soldaterna att gå ner och rycka bort honom från dem och föra honom in i fästningen.

11. Och följande natt kom Herren till honom och sa: Var vid gott mod, Paulus. För som du har vittnat om mig i Jerusalem, så måste du också vittna i Rom. Apg. 18:9.

12. När det blev dag gjorde några av judarna en sammansvärjning och svor en ed att de varken skulle äta eller dricka, förrän de hade dödat Paulus. Apg. 23:20, 30.

13. Och det var mer än fyrtio män som hade sammansvurit sig,

14. och de gick till översteprästerna och de äldste och sa: Vi har svurit en ed att inte smaka något förrän vi har dödat Paulus.

15. Därför ska ni nu tillsammans med Stora rådet anhålla hos befälhavaren att han i morgon ska föra honom ner till er, som om ni hade tänkt undersöka hans sak grundligare. Men vi är redo att döda honom innan han kommer fram.

16. Men när Paulus systerson fick höra om bakhållet, kom han till fästningen och gick in och berättade det för Paulus.

17. Då kallade Paulus till *sig* en av officerarna och sa: För denne unge man till befälhavaren, för han har något att berätta för honom.

18. Så tog han honom med *sig* och förde *honom* till befälhavaren och sa: Fången Paulus kallade mig till *sig* och bad att jag skulle föra denne unge man till dig, för han har något att säga dig.

19. Då tog befälhavaren honom vid handen och gick avsides *med honom* och *frågade* honom: Vad är det som du har att berätta för mig?

20. Då sa han: Judarna har kommit överens om att be dig att du i morgon ska låta Paulus komma ner till Stora rådet, under förevändning att de vill hålla ett grundligare förhör med honom.

21. Men låt dem inte övertala dig, för mer än fyrtio män av dem ligger i bakhåll mot honom. De har svurit på att varken äta eller dricka förrän de har dödat honom. Och nu är

de redo och väntar på att du ska tillåta det.
22. Befälhavaren lät sedan den unge mannen gå iväg och befallde: Berätta inte för någon att du har avslöjat detta för mig.
23. Sedan kallade han till *sig* två av officerarna och sa: Håll tvåhundra soldater redo att i natt vid tredje timmen bege sig iväg till Cesarea, dessutom sjuttio ryttare och tvåhundra spjutbärare.
24. Skaffa också riddjur som de kan sätta upp Paulus på och för *honom* oskadd till landshövdingen Felix.
25. Och han skrev ett brev med följande innehåll:
26. Klaudius Lysias hälsar den högt ärade landshövdingen Felix.
27. Denne man hade judarna gripit och var nära att dödas, när jag kom dit med mina soldater och räddade honom, sedan jag hade fått veta att han var en romersk medborgare.
Apg. 21:33.
28. Och när jag ville veta orsaken varför de anklagade honom, lät jag föra honom inför deras Stora råd.
29. Då fann jag att anklagelsen *mot* honom gällde tvistefrågor i deras lag, men att han inte var beskylld för något som var värt döden eller fängelse.
30. Men sedan jag har fått vetskap om att ett bakhåll har planerats av judarna mot mannen, sänder jag *honom* omedelbart till dig. Jag har också uppmanat hans anklagare att vad *de har* emot honom skulle de lägga fram inför dig. Farväl.
31. Då tog soldaterna med sig Paulus enligt den order de fått och förde *honom* under natten till Antipatris.
32. Nästa dag lät de ryttarna fara vidare med honom och vände tillbaka till fästningen.
33. När de kom till Cesarea och hade lämnat över brevet till landshövdingen, förde de också fram Paulus inför honom.
34. Då landshövdingen hade läst *brevet*, frågade han honom från vilken provins han var, och när han hade fått veta att *han var* från Cilicien, sa han:
35. Jag ska höra dig när också dina anklagare kommer hit. Sedan befallde han att han skulle förvaras i Herodes palats.

24 Kapitlet

Paulus anklagas och försvarar sig inför Felix.

Och efter fem dagar reste översteprästen Ananias ner med de äldste och en advokat, en viss Tertullus. Dessa framförde anklagelserna mot Paulus inför landshövdingen.
2. Då han hade kallats in, började Tertullus anklaga *honom* och sa:
3. Att vi tack vare dig får leva i stor fred, och att genom din försorg, ädle Felix, värdefulla åtgärder har gjorts för detta folk, *det* erkänner vi alltid och överallt, med största tacksamhet.
4. Men för att jag inte alltför länge ska uppehålla dig, ber jag att du i din godhet lyssnar till vad vi i korthet har att säga.
5. Vi har nämligen funnit att den

här mannen är som en pest som skapar uppror bland alla judar över hela världen, och en ledare för nasareernas sekt.
6. Han har också försökt vanhelga templet. Vi grep honom och ville döma *honom* efter vår lag.
Apg. 21:28.
7. Men befälhavaren Lysias kom och tog *honom* med mycket våld ur våra händer, Apg. 21:32, 23:10.
8. och befallde att hans anklagare skulle komma till dig. Genom att själv förhöra honom kan du skaffa dig kännedom om allt det vi anklagar honom för.
9. Också judarna instämde i detta och sa att det förhöll sig så.
10. När landshövdingen gav tecken åt Paulus att han skulle tala, svarade han: Eftersom jag vet att du nu i många år har varit domare för detta folk, försvarar jag min sak med desto större frimodighet.
11. För du kan själv få bekräftat att det inte är mer än tolv dagar sedan jag kom upp till Jerusalem för att be.
12. Och varken i templet eller i synagogorna eller ute i staden har de sett mig diskutera eller ställa till med oroligheter bland folket.
Apg. 25:8, 28:17.
13. Inte heller kan de bevisa det de nu anklagar mig för.
14. Men det bekänner jag för dig att jag, i enlighet med 'den vägen' som de kallar för en sekt, tjänar* mina fäders Gud. Jag tror på allt som är skrivet i lagen och profeterna,
**KXII: dyrkar.*
15. och att jag har *samma* hopp till Gud som dessa själva har, att de döda ska uppstå, både rättfärdiga och orättfärdiga. Dan. 12:2. Joh. 5:28-29.
16. Ja, i detta strävar jag efter att alltid ha ett rent samvete inför Gud och *inför* människor. Apg. 23:1. 1 Petr. 3:16.
17. Och efter många år kom jag för att överlämna gåvor till mitt folk och frambära offer. Apg. 11:29. Rom. 15:25. Gal. 2:10.
18. Det var då några judar från Asien fann mig i templet sedan jag hade renat mig, utan någon folkmassa eller något tumult.
Apg. 21:26-27.
19. De borde nu vara här inför dig och anklaga *mig*, om de har något emot mig.
20. Eller låt de *som är här* säga om de fann något brottsligt hos mig då jag stod inför Stora rådet,
21. om det inte skulle vara för detta enda uttalande som jag ropade ut då jag stod ibland dem: För de dödas uppståndelses skull står jag inför rätta här i dag.
Apg. 23:6, 28:20.
22. Då Felix hörde detta, sköt han upp saken. Han visste mycket väl hur det förhöll sig med 'den vägen' och sa: Då befälhavaren Lysias kommer hit ner vill jag undersöka er sak.
23. Och han befallde officeren att han skulle hålla Paulus i förvar och låta *honom* ha ro, och inte hindra någon av hans närmaste att tjäna eller besöka honom.
Apg. 27:3, 28:16.
24. Och efter några dagar kom Felix med sin hustru Drusilla, som

var judinna. Då lät han hämta Paulus och hörde honom om tron på Kristus.
25. Men då han talade om rättfärdighet och självbehärskning* och *om* den kommande domen, blev Felix förskräckt och sa: Gå din väg för denna gång! När jag får ett lämpligt tillfälle ska jag kalla på dig. **KXII: kyskhet.*
26. Men han hoppades också att Paulus skulle ge honom pengar för att han skulle släppa honom fri, varför han också ganska ofta kallade honom till sig och samtalade med honom.
27. Men när två år hade gått efterträddes Felix av Porcius Festus. Och Felix som ville hålla sig väl med judarna lämnade kvar Paulus som fånge. Apg. 25:14.

25 Kapitlet

Paulus anklagas inför Festus och han vädjar till kejsaren. Han ställs inför Herodes Agrippa.

Då nu Festus hade anlänt till provinsen, reste han efter tre dagar från Cesarea upp till Jerusalem.
2. Då framförde översteprästen och de främsta bland judarna sina anklagelser mot Paulus inför honom. Och de bad honom
3. och begärde den tjänsten från honom, att han skulle låta honom föras till Jerusalem, medan de skulle ligga i bakhåll för att döda honom under vägen.
4. Men Festus svarade då att Paulus hölls i förvar i Cesarea och att han själv inom kort skulle resa *dit*.
5. Han sa: De bland er som har möjlighet kan då komma dit ner med *mig*, och om det finns något fel hos mannen, så kan de anklaga honom.
6. Och sedan han hade uppehållit sig hos dem i mer än tio dagar, reste han ner till Cesarea. Dagen därpå satte han sig på domarsätet *och* befallde att Paulus skulle föras fram.
7. Då han kom in, ställde sig de judar som hade kommit ner från Jerusalem, runt omkring och framförde mot Paulus många och svåra anklagelser som de inte kunde bevisa.
8. Han försvarade sig, och sa: Varken mot judarnas lag eller mot templet eller mot kejsaren har jag förbrutit mig. Apg. 24:12.
9. Men Festus, som ville ställa in sig hos judarna, svarade Paulus och sa: Vill du fara upp till Jerusalem och där stå till rätta inför mig i denna sak?
10. Då sa Paulus: Jag står inför kejserlig domstol, där jag bör dömas. Judarna har jag inte gjort något ont, som du också vet mycket väl.
11. Men om jag nu är en lagbrytare eller har gjort något som är värt döden, så vägrar jag inte att dö. Men om det som de anklagar mig för är utan grund, så kan ingen utlämna mig åt dem. Jag vädjar till kejsaren. Apg. 18:14.
12. Då överlade Festus med sitt råd och svarade: Till kejsaren har du

vädjat, till kejsaren ska du fara.
13. Och efter några dagar kom kung Agrippa och Bernice till Cesarea för att hälsa på Festus.
14. Och medan de vistades där i flera dagar, framlade Festus Paulus sak för kungen och sa: Det är en man som av Felix har lämnats kvar som fånge, Apg. 24:27.
15. som översteprästerna och judarnas äldste underrättade *mig* om när jag kom till Jerusalem och begärde *att få* honom dömd.
16. Jag svarade dem: Det är inte romersk sed att utlämna någon människa till att dö, förrän den som blir anklagad har fått stå ansikte mot ansikte med sina anklagare och fått tillfälle att försvara sig mot anklagelsen. 5 Mos. 17:4.
17. Därför, då de kom hit, satte jag mig utan dröjsmål nästa dag på domarsätet och befallde att mannen skulle föras fram.
18. Men då anklagarna kom fram, kom de inte med någon anklagelse mot honom för sådant som jag hade tänkt,
19. utan hade tvistefrågor mot honom om deras gudsdyrkan, och om en viss Jesus som var död, vilken Paulus påstod var i livet.
20. Och eftersom jag inte visste hur jag skulle handla i denna tvist, frågade jag om han ville fara till Jerusalem och där ställas inför rätta i denna sak.
21. Men då Paulus yrkade på att få bli kvar för att få sin sak avgjord inför Augustus*, gav jag order att han skulle hållas i förvar till dess jag kunde sända honom till kejsaren. *KXII: kejsaren.
22. Då sa Agrippa till Festus: Jag vill också själv gärna höra mannen. Han sa: I morgon ska du få höra honom.
23. Och nästa dag kom Agrippa och Bernice med stor prakt och gick in i domsalen tillsammans med befälhavarna och de främsta männen i staden. Och på Festus befallning fördes Paulus fram.
24. Och Festus sa: Kung Agrippa och alla män som är närvarande med oss, här ser ni den man för vars skull hela skaran av judar har vänt sig till mig, både i Jerusalem och här, och högljutt krävt att han inte borde få leva längre.
25. Men då jag har funnit att han inte har gjort något som är värt döden, och då han själv har vädjat till Augustus, har jag beslutat att skicka honom *dit*. Apg. 20:31, 23:9.
26. Jag har inte något säkert att skriva angående honom till min herre. Därför har jag fört fram honom inför er och särskilt inför dig, kung Agrippa, för att jag ska ha något att skriva när förhöret är över.
27. För det förefaller mig meningslöst att skicka en fånge utan att ange vad han är anklagad för.

26 Kapitlet

Paulus försvarar sig inför kung Agrippa och berättar om sin omvändelse.

Då sa Agrippa till Paulus: Du har tillåtelse att tala för dig. Då räckte Paulus ut sin hand och talade till sitt försvar:

2. Jag är lycklig över att jag i dag ska försvara mig inför dig, kung Agrippa, angående allt som jag anklagas för av judarna,

3. särskilt *därför att jag* vet att du mycket väl känner till judarnas alla seder och tvistefrågor. Därför ber jag dig att du vill höra på mig med tålamod.

4. Hur jag alltså har levt mitt liv från min ungdom, sådant det har varit från början bland mitt folk i Jerusalem, det känner alla judar till.

5. De som förut har känt mig kan vittna om de vill, att jag levde som farisé, det strängaste partiet i vår gudsdyrkan. Apg. 23:6.

6. Och nu står jag här inför rätta för hoppet om det löfte som gavs av Gud till våra fäder, Apg. 13:32.

7. till vilket våra tolv stammar, som tjänar *Gud* oavlåtligt natt och dag, hoppas nå fram. För detta hopps skull, kung Agrippa, blir jag anklagad av judarna.

8. Varför blir det av er ansett för otroligt att Gud uppväcker döda?

9. Jag för min del menade alltså att jag borde med all makt strida mot Jesu, nasaréns, namn, Apg. 8:3, 9:2, 22:4.

10. vilket jag också gjorde i Jerusalem. Och många heliga kastade jag i fängelse, sedan jag hade fått fullmakt av översteprästerna. Och då de blev dödade, röstade jag för *det*.

11. Och jag straffade* dem ofta i alla synagogor för att tvinga *dem* till hädelse, och jag gick så långt i raseri mot dem att jag förföljde *dem* ända till utländska städer.

**KXII: pinade.*

12. När jag i detta ärende for till Damaskus med översteprästernas fullmakt och uppdrag,

13. *fick* jag mitt på dagen, o konung, under färden se ett sken från himlen, klarare än solens glans, kringstråla mig och dem som reste med mig. Apg. 9:3, 22:6.

14. Och vi föll alla till marken, och jag hörde en röst tala till mig och säga på hebreiska: Saul, Saul, varför förföljer du mig? *Det är* svårt för dig att spjärna mot udden.

15. Då sa jag: Vem är du, Herre? Och han sa: Jag är Jesus, *den* som du förföljer.

16. Men res dig upp och stå på dina fötter. För jag har uppenbarat mig för dig med den avsikten att utse dig till tjänare och vittne, både till det du har sett och till det jag kommer att visa dig,

17. *och* rädda* dig undan folket och hedningarna, som jag nu sänder dig till,

**KXII: vill frälsa.*

18. för att öppna deras ögon så att *de* vänder sig från mörkret till ljuset och *från* Satans makt till Gud, för att de ska få syndernas förlåtelse och arvedel bland dem som är helgade genom tron på mig. Jes. 35:5, 42:7, 60:1. Ef. 1:18. Kol. 1:13. 1 Petr. 2:9.

19. Därför, kung Agrippa, blev jag inte olydig mot den himmelska synen,
20. utan började förkunna först för dem som var i Damaskus och Jerusalem, och över hela Judeens land och *sedan* för hedningarna, att de skulle ångra* sig och omvända sig till Gud, och göra sådana gärningar som hör till omvändelsen**.
Matt. 3:8. Apg. 9:20f, 13:14, 22:17f.
**KXII: bättra. Alt. övers. göra sinnesändring.*
***KXII: bättringen. Alt. övers. sinnesändringen, ångern.*
21. För den sakens skull grep judarna mig i templet och försökte döda *mig*. Apg. 21:30f.
22. Men efter att ha fått hjälp av Gud, står jag ännu i denna dag och vittnar för både små och stora och säger inget annat än det profeterna och Mose har sagt skulle ske:
23. Att Kristus skulle lida *och* att han som den förste av dem som uppstått från de döda skulle förkunna ljuset för folket och för hedningarna. 1 Kor. 15:20. Kol. 1:18.
24. Då han så talade till sitt försvar, sa Festus med hög röst: Du är från vettet, Paulus, din stora lärdom har gjort dig galen!
25. Men han sa: Högt ärade Festus, jag är inte galen utan jag talar sanna och förnuftiga ord.
26. Kungen känner ju till allt detta, därför talar jag också frimodigt inför honom. För jag är övertygad om att inget av detta är obekant för honom. Det har ju inte hänt i en avkrok. Joh. 18:20.
27. Tror du profeterna, kung Agrippa? Jag vet att du tror.
28. Då sa Agrippa till Paulus: Det är lite som fattas, att du övertalar mig att bli en kristen.
29. Och Paulus svarade: Vare sig lite eller mycket, skulle jag önska inför Gud att inte bara du utan alla de som hör mig i dag blev sådana som jag är, bortsett från dessa bojor.
1 Kor. 7:7.
30. När han hade sagt detta stod kungen upp, och landshövdingen och Bernice och de som satt där tillsammans.
31. Och när de gick därifrån, talade de med varandra och sa: Denne man har ingenting gjort som förtjänar död eller fängelse.
Apg. 23:9, 25:25.
32. Och Agrippa sa till Festus: Denne man hade kunnat friges, om han inte hade vädjat till kejsaren.
Apg. 25:11.

27 Kapitlet

Paulus skickas såsom fånge till Rom, lider skeppsbrott men räddas.

Sedan det nu var beslutat att vi skulle avsegla till Italien, överlämnade de Paulus och några andra fångar åt en officer som hette Julius *och* som tillhörde den kejserliga vaktstyrkan. Apg. 25:12.
2. Och efter att vi hade gått ombord på ett skepp från Adramyttium, avseglade vi. Meningen var att segla längs efter Asiens kust. Aristarkus, en makedonier från Thessalonike, var med oss.
Apg. 19:29, 20:4. Kol. 4:10.
3. Och nästa *dag* lade vi till i Sidon. Julius behandlade Paulus väl och

tillät *honom* att besöka *sina* vänner för att få vad han behövde.
Apg. 24:23, 28:16.
4. När vi hade lagt ut därifrån, seglade vi i lä av Cypern, eftersom vi hade motvind.
5. Sedan vi hade seglat över havet utanför Cilicien och Pamfylien, lade vi till vid Myra i Lykien.
6. Där fann officeren ett skepp från Alexandria som skulle segla till Italien, och förde oss ombord på det.
7. Och under åtskilliga dagar gick seglingen långsamt, och vi kom med knapp nöd in emot Knidus. Och då vinden inte tillät oss att fortsätta, seglade vi i lä av Kreta vid Salmone.
8. Och med knapp nöd seglade vi förbi *och* nådde fram till en plats som kallades Goda hamnar*, som låg nära staden Lasea.
*KXII: Sköna hamn.
9. Då det hade gått lång tid och det redan hade blivit farligt att segla, eftersom fastedagen redan var förbi, varnade Paulus dem
3 Mos. 16:29, 23:27.
10. och sa: Män, jag ser att denna sjöresa kommer att föra med sig skador och stora förluster, inte bara av last och skepp utan också av våra liv.
11. Men officeren trodde mer på kaptenen och skeppets ägare än på det Paulus sa.
12. Då hamnen var olämplig för vinterläge, rådde de flesta att man skulle lägga ut därifrån också, för att om möjligt försöka nå fram till Fenix, en hamn på Kreta som vetter mot sydväst och nordväst, *och* stanna *där* över vintern.
13. När så en svag sydlig vind började blåsa, tänkte de att de skulle lyckas med sin föresats, och de lättade ankar och seglade tätt utmed Kreta.
14. Men inte långt därefter kom en våldsam stormvind, som kallas Euroklydon.
15. Och då skeppet fångades av den och inte kunde hålla upp mot vinden, gav vi efter och lät *det* driva.
16. Men när vi kom i lä bakom en liten ö som kallas Klauda, kunde vi med knapp nöd bärga skeppsbåten.
17. Då de hade dragit upp den, tog de till hjälpmedel *och* slog tåg om skeppet. Då de fruktade att de skulle driva upp på sandrevlarna i Syrten, firade de ner seglen och lät det driva.
18. Eftersom stormen alltjämt låg hårt på, kastade vi *dagen* därpå ut lasten.
19. Och på tredje *dagen* kastade vi med egna händer skeppets utrustning över bord.
20. Och då varken sol eller stjärnor syntes under flera dagar, och stormen låg hårt på, förlorade vi till sist allt hopp om räddning.
21. Men efter att länge ha varit utan mat steg Paulus fram mitt ibland dem och sa: Män, ni borde sannerligen ha lyssnat till mig och inte avseglat från Kreta, så hade ni undvikit denna skada och förlust.
22. Men nu uppmanar jag er att vara vid gott mod. För inte ett enda liv ska gå förlorat bland er, utan endast skeppet.

23. För i natt stod en ängel från den Gud som jag tillhör och som jag tjänar, bredvid mig
24. och sa: Frukta inte, Paulus, du ska stå inför kejsaren, och se, alla som seglar med dig har Gud skänkt dig.
25. Män, var därför vid gott mod! För jag litar på Gud att det kommer att gå som det har blivit sagt till mig.
26. Men vi måste kastas upp på en ö. Apg. 28:1.
27. Då fjortonde natten kom och vi drev omkring på Adriatiska havet, tyckte sig sjömännen vid midnattstid märka att de närmade sig något land,
28. och de lodade och fann tjugo famnars* *djup*. Och när de kom lite längre fram lodade de igen och fann femton famnars* *djup*.
**En famn motsvarar 1,78 meter.*
29. Då fruktade de att vi skulle stöta på något skarpt grund, och kastade ut fyra ankare ifrån akterskeppet och önskade att det skulle bli dag.
30. Men när sjömännen försökte fly från skeppet och firade ner skeppsbåten i havet under förevändning att de ville kasta ut ankare från fören,
31. sa Paulus till officeren och till soldaterna: Om inte dessa stannar kvar på skeppet, kan ni inte räddas.
32. Då kapade soldaterna trossarna till båten och lät den falla ner.
33. Då det började dagas, uppmanade Paulus *dem* alla att de skulle ta sig mat, och sa: Det är i dag fjorton dagar som ni har väntat och varit utan mat och inte ätit något.
34. Därför uppmanar jag er att äta, för att ni ska klara er. För inte ett hårstrå ska falla från huvudet på någon av er.
35. När han hade sagt detta, tog han ett bröd och tackade Gud i allas åsyn, och då han hade brutit *det*, började han äta. Joh. 6:11.
36. Då blev alla de andra vid gott mod och började också äta.
37. Och vi var sammanlagt 276 personer* på skeppet. **KXII: själar.*
38. Och när de hade ätit sig mätta lättade de skeppet genom att kasta vetet i havet.
39. Och när det blev dag, kände de inte igen landet men de upptäckte en vik med en sandstrand och beslöt att om möjligt låta skeppet driva upp där.
40. Och de kapade ankarna och lämnade *dem* i havet och lossade trossarna till rodret och hissade förseglet för vinden och styrde mot stranden.
41. Men de stötte på ett rev med djupt vatten på båda sidor och lät skeppet gå på grund. Fören körde fast och stod orubbligt kvar, men aktern bröts sönder av de kraftiga vågorna. 2 Kor. 11:25.
42. Då ville soldaterna döda fångarna så att ingen skulle kunna simma i väg och fly.
43. Men officeren, som ville rädda Paulus, hindrade dem i *deras* avsikt och befallde att de som kunde simma först skulle hoppa *i vattnet* och ta sig i land,
44. och därefter de övriga, en del på plankor och andra på vrakde-

lar från skeppet. Och på det sättet räddades alla i land.

28 Kapitlet

Paulus på ön Melite där han blir ormbiten och botar Publius far. Framkommen till Rom predikar han om Jesus.

Och sedan de hade blivit räddade fick de veta att ön hette Melite*. Apg. 27:26.
**Alt. övers. Malta.*

2. Och främlingarna *där* visade oss ovanligt stor välvilja. De tände upp eld och tog hand om oss alla, eftersom det hade börjat regna och på grund av kylan.
3. Men när Paulus hade samlat ett fång kvistar och lagt på elden, kröp en huggorm ut på grund av hettan och högg sig fast vid hans hand.
4. Och när främlingarna såg djuret hänga vid hans hand sa de till varandra: Denne man är utan tvekan en mördare, som rättvisan* inte ville låta leva, även om han hade räddats från havet. **KXII: hämnden.*
5. Men han skakade av sig djuret i elden och led ingen skada. Mark. 16:18. Luk. 10:19.
6. De väntade att han skulle svullna upp eller plötsligt falla ner död. Men då de hade väntat länge och såg att inget ont hände honom, ändrade de sig och sa att han var en gud. Apg. 14:11.
7. Nu fanns det lantgårdar inte långt därifrån, som tillhörde den främste mannen på ön, *en man som* hette Publius. Han tog vänligt emot oss och lät oss vara gäster i tre dagar.
8. Nu hände det, att Publius fader låg sjuk i en svår magsjukdom med feber. Paulus gick in till honom och bad och lade händerna på honom och helade honom. Jak. 5:14-15.
9. Sedan detta hänt, kom också de andra på ön som hade sjukdomar och blev helade.
10. Och med många hedersbevisningar ärade de oss, och när vi skulle segla därifrån försåg de *oss* med det som behövdes.
11. Och efter tre månader avseglade vi med ett skepp från Alexandria, som hade övervintrat vid ön som hade Tvillinggudarnas* tecken.
**Tvillinggudarna Kastor och Pollux som ansågs vara sjöfolkets skyddsgudar.*
12. Och efter att ha lagt till vid Syrakusa, stannade vi *där* i tre dagar.
13. Därifrån, efter att vi hade seglat runt kusten, kom vi till Regium. Och en dag senare fick vi sydlig vind, och nästa dag kom vi till Puteoli.
14. Där fann vi bröder och blev bjudna att stanna hos dem i sju dagar. Och så fortsatte vi mot Rom.
15. Då bröderna där fick höra om oss, kom de ända till Forum Appii och till Tres Taberne* för att möta oss. När Paulus såg dem, tackade han Gud och fick nytt mod.
**Tre värdshus som låg ca 50 km från Rom.*
16. Och när vi kom till Rom, överlämnade officeren fångarna åt befälhavaren för gardet. Men Paulus tilläts att bo för sig själv med den soldat som skulle bevaka honom. Apg. 24:23, 27:3.
17. Och efter tre dagar hände det att Paulus kallade samman de

ledande bland judarna. Och när de var samlade, sa han till dem: Män *och* bröder, fastän jag inte hade gjort något mot folket eller mot våra fäders seder, blev jag likväl i Jerusalem utlämnad som fånge i romarnas händer, Apg. 24:12. Apg. 25:8, 21:33.

18. som ville frige *mig*, när de hade förhört mig, eftersom jag inte var skyldig till något som förtjänar döden. Apg. 22:24, 23:9, 26:31.

19. Men eftersom judarna satte sig emot *detta* blev jag tvungen att vädja till kejsaren, men inte för att jag hade något att anklaga mitt folk för. Apg. 25:11.

20. För denna orsaks skull har jag kallat på er, för att få se *er* och tala med *er*, eftersom det är för Israels hopp som jag är bunden med denna kedja. Apg. 23:6, 24:21. Apg. 26:6-7. Ef. 6:20. 2 Tim. 1:16.

21. Då sa de till honom: Vi har varken fått brev om dig från Judeen, inte heller har någon av bröderna som kommit hit meddelat eller sagt något ont om dig.

22. Men vi önskar att höra från dig vad du tänker. För det vet vi ju angående den här sekten att den blir motsagd överallt. Luk. 2:34. Apg. 24:5f.

23. Och när de hade kommit överens med honom om en viss dag, kom många till honom där *han* bodde. För dessa förklarade han och vittnade om Guds rike, och övertygade dem om det som rörde Jesus, både utifrån Mose lag och profeterna, från tidigt på morgonen till kvällen. Luk. 24:27.

24. Och några trodde det som blev sagt, men andra trodde inte. Apg. 17:4.

25. Och eftersom de inte *kunde* komma överens skiljdes de åt, sedan Paulus hade sagt *detta* enda ord: Den Helige Ande talade rätt genom profeten Jesaja till våra fäder,

26. *när* han sa: Gå till detta folk och säg: Ni ska höra med öronen och inte förstå, och se med ögonen och inte inse. Jes. 6:9-10. Hes. 12:2. Matt. 13:14. Mark. 4:12. Luk. 8:10. Joh. 12:40. Rom. 11:8.

27. För detta folks hjärta är förhärdat, och de hör illa med sina öron, och sina ögon har de tillslutit, så att de inte ser med ögonen eller hör med öronen eller förstår med hjärtat, och omvänder sig, så att jag kan hela dem.

28. Därför ska ni veta att det är till hedningarna som Gud nu har sänt frälsningen och de kommer att lyssna. Luk. 24:47. Apg. 13:46, 18:6.

29. Och när han hade sagt detta, gick judarna därifrån medan de häftigt diskuterade med varandra.

30. Men Paulus bodde i hela två år i ett hus som han själv hade hyrt, och han tog emot alla dem som kom till honom.

31. *Han* predikade Guds rike och undervisade om Herren Jesus Kristus* med all frimodighet, utan att någon hindrade honom.

**KXII utelämnar: Kristus.*

Paulus brev till romarna

1 Kapitlet

Paulus hälsar de kristna i Rom och uttalar sin längtan att där förkunna evangelium samt beskriver hedningarnas avguderi och dess följder.

Paulus, Jesu Kristi tjänare, kallad till apostel, avskild till att predika Guds evangelium,
Apg. 9:15, 13:2. Gal. 1:15.

2. vilket han förut har utlovat genom sina profeter i de heliga Skrifterna,
1 Mos. 3:15, 22:18.
1 Mos. 26:4, 49:10. 5 Mos. 18:15.
Ps. 132:11. Jes. 7:14, 9:6. Mika 5:2, 7:20.

3. om hans Son som är född av Davids säd efter köttet,
Matt. 1:1. Luk. 1:32.
Apg. 2:30, 13:23. 2 Tim. 2:8.

4. och som med kraft är bevisad *vara* Guds Son enligt helighetens Ande, genom uppståndelsen från de döda, Jesus Kristus, vår Herre.
Joh. 10:30. Apg. 13:32-33.
Hebr. 1:5, 5:5.

5. Genom honom har vi fått nåd och apostlatjänst* för att bland alla folk *föra dem till* trons lydnad för hans namns skull, Rom. 12:3, 15:15.
Rom. 16:26. 1 Kor. 15:10.
Ef. 3:8. **KXII: apostlaämbete.*

6. bland dem är också ni kallade av Jesus Kristus.

7. Till alla de som är i Rom, Guds älskade, kallade *till att vara* heliga. Nåd *vare* med er och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus. 1 Kor. 1:2. Ef. 1:1.

8. Först tackar jag min Gud genom Jesus Kristus för er alla, att man talar om er tro i hela världen.

9. För Gud, som jag tjänar i min ande i evangeliet om hans Son, är mitt vittne att jag ständigt nämner er Ef. 1:16. Fil. 1:8.

10. i mina böner och alltid ber att jag nu på något sätt genom Guds vilja ska lyckas komma till er.
Rom. 15:23. 1 Thess. 2:18, 3:10.

11. För jag längtar efter att få se er, för att jag ska få dela med mig någon andlig gåva åt er, så att ni blir styrkta,

12. och det är att jag tillsammans med er ska få tröst genom vår gemensamma tro, både er och min.
Rom. 15:32.

13. Nu vill jag inte, bröder, att ni ska vara ovetande om att jag många gånger har planerat att komma till er, för att jag skulle kunna få någon frukt också bland er såsom bland de andra hednafolken, men jag har hittills varit förhindrad.

14. Både mot greker och barbarer, både mot visa och ovisa har jag skyldigheter. 1 Kor. 9:16.

15. Därför är jag redo så långt det beror på mig att predika evangeliet också för er som är i Rom.

16. För jag skäms inte för Kristi

evangelium, för det är Guds kraft till frälsning för var och en som tror, först för juden, *så* också för greken. Ps. 40:11. Apg. 13:46. 1 Kor. 1:18. 2 Tim. 1:8.

17. För i detta är Guds rättfärdighet uppenbarad från tro till tro, som det står skrivet: Den rättfärdige ska leva av tro. Hab. 2:4. Rom. 3:21. Gal. 3:11. Fil. 3:9. Hebr. 10:38.

18. För Guds vrede uppenbaras från himlen över all ogudaktighet och orättfärdighet hos människor som i orättfärdighet håller sanningen tillbaka.

19. För det som kan förstås om Gud är uppenbart bland dem, för Gud har uppenbarat *det* för dem. Apg. 14:15f, 17:24f.

20. För hans osynliga *väsen*, hans eviga makt och Gudom* kan förstås ända från världens skapelse *och* kan ses klart genom det som är skapat, så de är utan ursäkt. Ps. 19:2f. Ps. 148:3f. Apg. 14:17, 17:26-27.
**Alt. övers. gudomliga natur.*

21. För när de kände Gud, ärade de inte *honom* som Gud, inte heller var *de* tacksamma, utan blev fåfängliga* i sina tankar och deras oförnuftiga hjärtan förmörkades. Ef. 4:17-18. **Alt. övers. tomma, leder ingenstans.*

22. De påstod sig vara visa, *men* de blev dårar. 1 Kor. 1:20.

23. Och bytte ut den oförgänglige Gudens härlighet mot en bild som liknar en förgänglig människa och fåglar och fyrfotadjur och kräldjur. 5 Mos. 4:15. 2 Kon. 17:29. Ps. 106:20. Jes. 40:18. Jer. 2:11. Apg. 17:29.

24. Därför utlämnade också Gud dem i deras hjärtans begär åt orenhet, till att förnedra sina kroppar med varandra. Ps. 81:13. Apg. 14:16. 2 Thess. 2:11.

25. De bytte ut Guds sanning mot lögnen och tjänade och dyrkade det skapade i stället för Skaparen, *han* som är välsignad i evighet. Amen.

26. Därför utlämnade Gud dem åt skamliga begär. För även deras kvinnor bytte ut det naturliga umgänget mot det som är mot naturen. 3 Mos. 18:23. Ef. 5:11-12.

27. Och på samma sätt lämnade också männen det naturliga umgänget med kvinnan och upptändes av begär till varandra och gjorde det som är skamligt, män med män, och fick själva ta emot den lön som de förtjänade för sin förvillelse. 3 Mos. 18:22.

28. Och eftersom de inte satte värde på att behålla kunskapen om Gud, utlämnade Gud dem åt ett förfallet sinnelag så att de gör sådant som inte får göras,

29. uppfyllda av all *slags* orättfärdighet, otukt, ondska, girighet, elakhet, fulla av avund, mordlust, stridslystnad, svek och illvilja.

30. *De är* skvalleraktiga, förtalare, gudshatare, våldsmän, stolta, skrytsamma, uppfinningsrika i det onda, olydiga mot *sina* föräldrar,

31. oförståndiga, trolösa*, kärlekslösa, oförsonliga, obarmhärtiga.
**De som inte håller sina löften.*

32. De känner till Guds rättvisa dom, att de som handlar så förtjänar döden, *ändå* gör de inte bara sådant, utan håller också med dem som gör *det*. Hos. 7:3.

2 Kapitlet

Aposteln framhåller för judarna deras större ansvar, i det de fått ett större ljus än hedningarna, samt framhåller skillnaden mellan sann och falsk judendom.

Därför är du utan ursäkt, du människa, vem du än är som dömer. För genom att du dömer en annan fördömer du dig själv, eftersom du som dömer handlar på samma sätt. 2 Sam. 12:5. 1 Kor. 4:5.

2. Och vi vet att Guds dom är enligt sanningen mot dem som handlar så.

3. Men menar du detta att du ska kunna fly undan Guds dom, du människa som dömer dem som handlar så och *själv* gör på samma sätt?

4. Eller föraktar du *att* han *är så* rik *på* godhet och fördragsamhet och tålamod, utan att förstå att det är Guds godhet som leder dig till omvändelse*? Jes. 30:18. 2 Petr. 3:9f.
**KXII: bättring. Alt. övers. sinnesändring, ånger.*

5. Men genom din hårdhet och ditt obotfärdiga hjärta samlar du på dig själv vrede till vredens dag, när Guds rättvisa dom uppenbaras, 5 Mos. 32:35. Rom. 9:22.

6. han som ska ge åt var och en efter hans gärningar. Job 34:11. Jer. 17:10, 32:19. Matt. 16:27. Rom. 14:12. 1 Kor. 3:8. 2 Kor. 5:10. Upp. 22:12.

7. Evigt liv med rätta åt dem som med uthållighet gör det goda och söker efter härlighet och ära och oförgänglighet*, **Alt. övers. odödlighet.*

8. men över dem som är stridslystna* och inte lyder sanningen, utan lyder orättfärdigheten, kommer ilska och vrede, 2 Thess. 1:8. **Alt. övers. som söker sitt eget.*

9. nöd och ångest över varje människosjäl som gör det som är ont, juden först men också hedningen.

10. Men härlighet, ära och frid åt var och en som gör det goda, juden först men också hedningen.

11. För Gud gör inte skillnad på människor.* 5 Mos. 10:17. 2 Krön. 19:7. Job 34:19. Apg. 10:34 Gal. 2:6. Ef. 6:9. Kol. 3:25. 1 Petr. 1:17.
**KXII: För Gud ser inte efter personen.*

12. För alla de som utan lag har syndat ska också utan lag gå förlorade, och alla de som under lagen har syndat ska bli dömda av lagen.

13. För de som hör lagen *är* inte rättfärdiga inför Gud, utan de som gör lagen ska bli rättfärdiga. Matt. 7:21. Jak. 1:22f. 1 Joh. 3:7.

14. För när hedningarna som inte har lagen, av naturen gör *vad* lagen *säger*, då är de sin egen lag *trots att* de inte har lagen.

15. De visar att det som lagen kräver *är* skrivet i deras hjärtan. *Om det* vittnar också deras samveten och *deras* tankar, som sinsemellan anklagar eller också försvarar dem,

16. på den dagen när Gud ska döma det som är fördolt hos människorna* genom Jesus Kristus, enligt mitt evangelium. Matt. 25:31. Apg. 17:31. 1 Kor. 4:5.
**KXII: människornas hemligheter.*

17. Se, du kallas en jude och förlitar dig på lagen och berömmer dig av Gud, Joh. 8:33f.

18. och känner *hans* vilja och kan avgöra vad som är bäst, du som är undervisad i lagen.

19. Du tror dig vara en vägledare för dem som är blinda, ett ljus för dem som är i mörker,

20. en uppfostrare för dem som är utan förnuft, en lärare för dem som är på barnstadiet, *du* som har kunskapen och sanningen formulerad i lagen.
21. Men du som lär andra, lär du inte dig själv? Du som predikar att man inte ska stjäla, stjäl du?
Ps. 50:16. Matt. 23:3.
22. Du som säger att man inte ska göra hor*, gör du själv hor? Du som avskyr avgudarna, begår du tempelrån? **Alt. övers. begå äktenskapsbrott.*
23. Du som berömmer dig av lagen, vanärar du Gud genom att bryta mot lagen?
Rom. 9:4.
24. För såsom det står skrivet: För er skull smädas Guds namn bland hedningarna.
2 Sam. 12:14. Jes. 52:5. Hes. 36:20f.
25. För omskärelsen är visserligen till nytta om du håller lagen, men om du bryter mot lagen, så har din omskärelse blivit *som om du var* oomskuren.
26. Om nu den oomskurne håller lagens rättfärdiga krav, ska då inte den oomskurne räknas som omskuren?
27. Och ska *inte* han som av naturen är oomskuren *och* fullgör lagen, döma dig, som med bokstav och omskärelse bryter mot lagen?
28. Jude är man ju inte till det yttre, inte heller *är det* omskärelse som sker utvärtes på köttet.
Joh. 8:39. Rom. 9:7. Gal. 6:15.
29. Utan jude *är* den som är det i sitt inre, och hjärtats omskärelse sker genom anden och inte genom bokstaven. En sådan *får sitt* beröm inte av människor utan av Gud.
5 Mos. 10:16, 30:6. Jer. 4:4. Fil. 3:2-3. Kol. 2:11.

3 Kapitlet

Judarnas företräde. Alla har syndat. Den sanna rättfärdiggörelsen.

1. Vilken fördel har då judarna? Eller till vilken nytta *är* omskärelsen?
2. Till mycket på alla sätt. Framför allt för att Guds ord anförtroddes åt dem.
5 Mos. 4:7-8, 31:24-25. Jos. 24:26. Jes. 30:8. Jer. 30:2. Rom. 2:18, 9:4.
3. För vad betyder det, om några inte trodde? Inte kan deras otro göra Guds trofasthet om intet?
4 Mos. 23:19. Rom. 9:6. 2 Tim. 2:13. Hebr. 4:2.
4. Nej, inte alls! Utan låt Gud vara sann och varje människa en lögnare, som det står skrivet: För att du ska kunna bli rättfärdigad i dina ord och kunna segra när du blir dömd.
Ps. 51:6. Ps. 62:10, 116:11. Joh. 3:33.
5. Men om vår orättfärdighet får Guds rättfärdighet att framstå *mycket klarare*, vad ska vi *då* säga? *Är* Gud orättfärdig som låter vreden komma? Jag talar på ett mänskligt sätt.
6. Nej, inte alls! För hur ska Gud då döma världen?
1 Mos. 18:25. Job. 8:3, 34:17.
7. För om Guds sanning genom min lögn framstod desto mer till hans ära, varför döms jag då fortfarande som en syndare?
8. Eller *varför* inte *säga*, som vi hånas för, och som några påstår att vi säger: Låt oss göra det onda så kommer det goda. De ska få sin rättvisa dom.

9. Hur är det då? Har vi någon fördel? Inte alls. Vi har redan bevisat för både judar och hedningar, att alla är under synd, Gal. 3:22.
10. som det står skrivet: Ingen rättfärdig finns, inte en enda.
Ps. 14:1-3. Pred. 7:21.
11. Ingen förståndig finns, ingen finns som söker Gud.
12. Alla har avvikit, alla har blivit odugliga. Ingen finns som gör det goda, inte en enda.
13. En öppen grav *är* deras strupe. Sina tungor använder de till svek. Huggormsgift *är* bakom deras läppar. Ps. 5:10, 140:3-4.
14. Deras mun *är* full av förbannelse och bitterhet. Ps. 10:7.
15. Deras fötter *är* snabba till att utgjuta blod. Ords. 1:16. Jes. 59:7-8.
16. Förödelse och elände *råder* på deras vägar,
17. och fridens väg känner de inte.
18. *De* har inte gudsfruktan inför sina ögon. Ps. 36:2.
19. Men vi vet att allt som lagen säger, det säger den till dem som är under lagen, för att var mun ska täppas till och hela världen stå skyldig inför Gud. Hes. 16:63.
20. Därför kan inget kött bli rättfärdigat inför honom genom laggärningar. För genom lagen *kommer* kännedom om synd.
Rom. 7:7. Gal. 2:16.
21. Men nu har, utan lag, Guds rättfärdighet uppenbarats, som lagen och profeterna vittnar om,
1 Mos. 15:6. Jes. 53:11. Jer. 23:6. Joh. 5:46. Apg. 15:10-11, 26:22. Rom. 1:17.
22. nämligen Guds rättfärdighet, *som kommer* genom Jesu Kristi tro, till alla och över alla dem som tror. För här finns ingen skillnad.
Rom. 10:12. Gal. 3:28. Kol. 3:11.
23. För alla har syndat och saknar härligheten från Gud,
Rom. 11:32. Gal. 3:22.
24. och utan att ha förtjänat det blir de rättfärdiga av hans nåd, därför att *de är* friköpta av Kristus Jesus,
Matt. 20:28. Ef. 1:7, 2:8. 1 Tim. 2:6. Tit. 3:5f. 1 Petr. 1:18-19.
25. vilken Gud har ställt fram som ett försoningsoffer genom tron, i hans blod, för att visa sin rättfärdighet, eftersom Gud genom sitt tålamod hade lämnat de tidigare begångna synderna ostraffade*,
Apg. 13:38-39, 17:30. 2 Kor. 5:19. Kol. 1:20. Hebr. 4:16. 1 Joh. 2:2, 4:10.
**Övertäckta men ej borttagna.*
26. för att i den tid som nu är visa sin rättfärdighet, att han själv är rättfärdig och gör den rättfärdig som är av Jesu tro.
27. Var är *då* berömmelsen? Den är utesluten. Genom vilken lag? Gärningarnas? Nej, utan genom trons lag.
28. Vi hävdar nämligen att en människa blir rättfärdig genom tro, utan laggärningar. Gal. 2:16.
29. Eller är *han* bara judarnas Gud? *Är han* inte också hedningarnas *Gud*? Jo, också hedningarnas,
30. eftersom *det är* en Gud som ska göra den omskurne rättfärdig av tro och den oomskurne genom tron.
31. Upphäver vi då lagen genom tron? Nej, inte alls! Utan vi befäster lagen.

4 Kapitlet

Abraham blev av Gud förklarad rättfärdig, innan han blev omskuren, endast på grund av sin tro på Guds löfte.

Vad ska vi då säga att Abraham, vår far, har uppnått efter köttet? Jes. 51:2.
2. För om Abraham blev rättfärdig genom gärningar, då har han *något* att berömma sig av. Men inte inför Gud.
3. För vad säger Skriften? Abraham trodde Gud, och det räknades honom till rättfärdighet.
1 Mos. 15:6. Gal. 3:6. Jak. 2:23.
4. Men för den som har gärningar räknas lönen inte av nåd, utan som *något man* har förtjänat. Rom. 11:6.
5. Men den som inte har gärningar, utan tror på honom som rättfärdiggör den ogudaktige, honom räknas hans tro till rättfärdighet.
6. Så uttalar också David sin saligprisning över den människa som Gud tillräknar rättfärdighet utan gärningar:
7. Saliga* *är de* vilkas överträdelser är förlåtna och vilkas synder är överskylda. Ps. 32:1-2.
**Alt. övers. välsignade.*
8. Salig *är den* man som Herren inte tillräknar synd.
9. *Gäller* nu den saligprisningen bara de omskurna eller också de oomskurna? Vi säger ju att tron blev räknad Abraham till rättfärdighet.
10. Hur blev den då *honom* tillräknad? När han var omskuren, eller när han var oomskuren? Inte som omskuren, utan som oomskuren.
11. Och han fick omskärelsens tecken som ett sigill* på rättfärdigheten genom tron, som *han hade redan* som oomskuren. För att han så skulle vara fader till alla oomskurna som tror, så att rättfärdighet skulle tillräknas också dem.
1 Mos. 17:11. Gal. 3:7.
**KXII: insegel.*
12. Likaså far till de omskurna, för dem som inte bara är omskurna, utan också för dem som vandrar i spåren av den tro som vår far Abraham *hade* som oomskuren.
13. För löftet att han skulle bli världens arvinge *gavs* inte Abraham eller hans efterkommande* genom lagen, utan genom trons rättfärdighet. 1 Mos. 15:6.
1 Mos. 17:2. Gal. 3:18. **KXII: säd.*
14. För om de som *är* av lagen är arvingar, så har tron blivit betydelselös och löftet upphävt.
15. Lagen framkallar ju vrede. För där ingen lag finns, *där finns* inte heller någon överträdelse.
Joh. 15:22. Rom. 3:20, 5:13f, 7:8f. 1 Kor. 15:56.
16. Därför *är det* av tro, för att *det ska vara* av nåd, och löftet stå fast för alla hans avkomlingar*, inte bara för den som *är* av lagen, utan också för den som *är* av Abrahams tro, han som är allas vår far –
Gal. 3:16f. **KXII: säd.*
17. som det står skrivet: Jag har satt dig till en far för många folk – inför Gud som han trodde på, honom som gör de döda levande och kallar på det som inte är till, som om det var till. 1 Mos. 17:5.
18. Där inget hopp fanns trodde *han* med förhoppning om att han skulle

bli far till många folk, som det var sagt: Så ska din säd* bli.
1 Mos. 15:4-5. Hebr. 11:12.
**Alt. övers. efterkommande.*

19. Och han var inte svag i tron och han tänkte inte på sin egen redan döda kropp – han var då omkring hundra år gammal – *och* inte heller på Sarahs döda moderliv.
1 Mos. 17:17, 18:11.

20. Och han tvivlade inte på Guds löfte med otro, utan var stark i tron och gav Gud äran, Hebr. 11:17-18.

21. och var fullt övertygad om att vad Gud hade lovat, det var han också mäktig att hålla.
Ps. 115:3. Luk. 1:37.

22. Och därför räknades det honom till rättfärdighet.

23. Men att det tillräknades honom skrevs inte bara för hans skull,
Rom. 15:4.

24. utan också för vår skull, som ska få det tillräknat. Vi som tror på honom som uppväckte Jesus, vår Herre, från de döda,

25. han som utlämnades för våra synders skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull.
Rom. 8:32. 1 Kor. 15:17.
1 Joh. 1:7, 2:2.

5 Kapitlet

De rättfärdiggjordas frid. Döden genom Adam, livet genom Kristus.

Då vi nu har blivit rättfärdiggjorda av tro, har vi frid med Gud genom vår Herre Jesus Kristus. Ef. 2:13-14.

2. Genom honom har vi också fått tillträde genom tron till denna nåd som vi står i, och vi gläder* oss i hoppet om Guds härlighet.
Joh. 10:9, 14:6. Ef. 2:18, 3:12. Hebr. 10:19.
**KXII: berömmer.*

3. Och inte bara det, utan vi gläder* oss också i lidandet, eftersom vi vet att lidandet ger tålamod, Fil. 1:29.
Jak. 1:3. **KXII: berömmer.*

4. och tålamod erfarenhet och erfarenhet hopp.

5. Och hoppet sviker oss inte, för Guds kärlek är utgjuten i våra hjärtan genom den Helige Ande, som är given till oss.

6. För medan vi ännu var svaga, dog Kristus för ogudaktiga när tiden var inne. Ef. 2:1. Kol. 2:13.
Hebr. 9:15. 1 Petr. 3:18.

7. Ty knappast någon vill dö för den som är rättfärdig. För den som är god kanske någon vågar dö.

8. Men Gud bevisar sin kärlek till oss genom att Kristus dog för oss, medan vi ännu var syndare.
Joh. 15:13.

9. Så mycket mer ska vi då, sedan vi är rättfärdiggjorda i hans blod, genom honom bli frälsta från vreden*. 1 Thess. 1:10.
**Alt. övers. vredesdomen.*

10. För om vi, medan vi var fiender, blev försonade med* Gud genom hans Sons död, ska vi sedan vi har blivit försonade så mycket mer bli frälsta genom hans liv.
2 Kor. 5:18. Kol. 1:21-22. **Alt. övers. till.*

11. Och inte bara det, utan vi gläder* oss också i Gud genom vår Herre Jesus Kristus, genom vilken vi nu har tagit emot försoningen.
**KXII: berömmer.*

12. Därför är det så: Genom en människa kom synden in i världen och genom synden döden, och så

kom döden över alla människor, eftersom alla har syndat.
1 Mos. 2:17, 3:6. Rom. 6:23. 1 Kor. 15:21.
13. För synden var i världen innan lagen kom, men synden tillräknas inte där det inte finns någon lag.
Rom. 4:15.
14. Ändå regerade döden från Adam till Mose, också över dem som inte hade syndat i likhet med Adams överträdelse, vilken är en förebild* på honom som skulle komma.
1 Kor. 15:22f. *KXII: liknelse.
15. Men det är inte så med den fria gåvan som med synden. För om de många dog genom en endas synd så har mycket mer Guds nåd och gåva genom nåd rikligen överflödat till de många, genom en enda människa, Jesus Kristus.
16. Och med gåvan *är det* inte såsom då en enda syndade, för domen *kom* genom en enda till fördömelse, men gåvan *av* nåd *är* för mångas synder *som leder* till rättfärdiggörelse.
17. För om döden kom att regera efter en endas fall genom denne ende, så ska mycket mer de som tar emot den överflödande nåden och rättfärdighetens gåva, regera i liv genom en enda, Jesus Kristus.
18. Alltså, såsom fördömelse *kom* över alla människor genom en endas fall, så *kom* också rättfärdiggörelse till liv över alla människor genom en endas rättfärdighet.
Rom. 6:23.
19. För liksom genom en människas olydnad de många blev syndare, så ska också genom den endes lydnad de många bli rättfärdiga.
20. Men dessutom kom lagen in för att fallet skulle bli större. Men där synden blev större, där överflödade nåden ännu mer,
Luk. 7:47.
Rom. 7:8. Gal. 3:19.
21. för att, liksom synden regerade i *kraft av* döden, så ska också nåden regera genom rättfärdighet till evigt liv genom Jesus Kristus, vår Herre*.
*KXII utelämnar: vår Herre.

6 Kapitlet

De kristnas död från synden och liv med Kristus.

Vad ska vi då säga? Ska vi fortsätta i synden, för att nåden ska överflöda?
2. Nej, inte alls! Vi som är döda från synden, hur skulle vi kunna fortsätta att leva i den?
3. Eller vet ni inte, att alla vi som blev döpta till Jesus Kristus, vi blev döpta till hans död?
Gal. 3:27.
4. Vi är alltså begravda med honom, genom dopet till döden, för att såsom Kristus blev uppväckt från de döda genom Faderns härlighet, så ska också vi vandra i ett nytt liv.
1 Kor. 6:14. Ef. 4:22f. Kol. 2:12.
Kol. 3:10. 1 Petr. 2:1, 4:2.
5. För om vi har blivit förenade* med honom i en lika död, så ska vi också vara det i en *lika* uppståndelse.
Rom. 8:11.
Fil. 3:10-11. *KXII: inplantade.
6. Vi vet ju, att vår gamla människa är korsfäst med *honom*, för att syndens kropp ska bli tillintetgjord, så att vi inte längre ska tjäna synden.
Gal. 5:24.
7. För den som är död, han är befriad* från synd.
1 Petr. 4:1.
*KXII: rättfärdigad.
8. Men om vi har dött med Kristus,

så tror vi att vi också ska leva med honom. 2 Tim. 2:11.
9. Vi vet att Kristus, sedan han har blivit uppväckt från de döda, inte mer dör. Döden har inte längre någon makt över honom. Upp. 1:18.
10. För den död han led var en död för synden en gång för alla, men *i* det han lever, lever han för Gud. Hebr. 9:27-28. 1 Petr. 2:24.
11. Så ska också ni se på er själva, att ni verkligen är döda för synden men lever för Gud genom Jesus Kristus, vår Herre.
12. Så låt nu inte synden regera i er dödliga kropp, så att ni lyder den i dess begär.
13. Överlämna inte heller era lemmar som vapen åt orättfärdigheten i syndens tjänst, utan ge er själva åt Gud, såsom de som har varit döda men nu lever, och era lemmar som rättfärdighetens vapen i Guds tjänst. Luk. 1:74. Rom. 12:1. Gal. 2:20. 1 Petr. 4:2.
14. För synden ska inte vara herre över er. Ni är ju inte under lagen utan under nåden.
15. Hur är det då? Ska vi synda, eftersom vi inte är under lagen utan under nåden? Nej, inte alls! 1 Kor. 9:21. Gal. 2:18-19.
16. Vet ni inte att när ni överlämnar er som tjänare för att lyda någon, *så* är ni tjänare under den som ni lyder, antingen det är synden till död, eller lydnaden till rättfärdighet? Joh. 8:34. 2 Petr. 2:19.
17. Men Gud vare tack, att ni som var syndens tjänare *nu* har blivit av hjärtat lydiga den lära som anförtroddes åt er,
18. och *att* när ni befriades från synden, blev ni rättfärdighetens tjänare. Joh. 8:32. 1 Petr. 2:16.
19. Jag talar på människors vis för er köttsliga svaghets skull. För på samma sätt som ni har ställt era lemmar i orenlighetens och orättfärdighetens* tjänst till orättfärdighet, så ställ nu era lemmar i rättfärdighetens tjänst till helgelse. **Alt. övers. laglöshet.*
20. För då ni var syndens tjänare, då var ni fria från rättfärdigheten.
21. Vilken frukt hade ni då? Det ni nu skäms för. För slutet på sådant är döden. Rom. 7:5.
22. Men nu, då ni befriats från synden och blivit Guds tjänare, blir er frukt att ni helgas och till slut får evigt liv.
23. För syndens lön *är* döden, men Guds gåva *är* evigt liv genom Kristus Jesus, vår Herre. 1 Mos. 2:17. Rom. 5:12f. 1 Kor. 15:21. Jak. 1:15.

7 Kapitlet

De kristnas frihet från lagen. Lagens oförmåga att frälsa från synden.

Vet ni inte, bröder – för jag talar till dem som känner lagen – att lagen råder över människan så länge hon lever?
2. För en gift kvinna är genom lag bunden vid *sin* man så länge han lever. Men om mannen dör blir hon fri från lagen som band henne vid mannen. 1 Kor. 7:2f.
3. Alltså, om hon ger sig åt en annan man så länge *hennes* man lever, ska hon kallas en äktenskapsbryterska.

Men om mannen dör är hon fri från lagen och är inte någon äktenskapsbryterska *om* hon blir en annan mans *hustru*. Matt. 5:32.

4. Så har också ni, mina bröder, genom Kristi kropp dödats från lagen, för att ni ska tillhöra en annan, honom som är uppstånden från *de* döda, för att vi ska bära frukt åt Gud. Rom. 8:2. Gal. 2:19-20, 5:18.

5. För när vi var i köttet var de syndiga begären, som *väcktes* genom lagen, verksamma i våra lemmar till att bära frukt åt döden. Rom. 6:21.

6. Men nu är vi befriade från lagen, döda från det som höll oss fångna, så att vi tjänar *på ett* nytt *sätt* i anden, och inte *på ett* gammalt *sätt* efter bokstaven. 2 Kor. 3:6-7.

7. Vad ska vi då säga? Är lagen synd? Nej, inte alls! Men synden skulle jag inte ha känt till, om inte genom lagen. För jag hade inte vetat vad begäret *var* om inte lagen hade sagt: Du ska inte ha begär. 2 Mos. 20:17. 5 Mos. 5:21. Rom. 3:20.

8. Men synden grep tillfället och väckte genom budordet alla slags begär i mig. För utan lag *är* synden död. Joh. 15:22. Rom. 4:15, 5:13f.

9. Och jag levde en gång utan lag, men när budordet kom fick synden liv,

10. och jag dog. Och jag fann att budordet som var till liv, blev till död. 3 Mos. 18:5. Hes. 20:11.

11. För synden grep tillfället och bedrog mig genom budordet och dödade *mig* genom det.

12. Alltså är lagen visserligen helig, och budordet heligt och rättfärdigt* och gott. 1 Tim. 1:8.

**Alt. övers. rättvist.*

13. Har då det som är gott blivit min död? Nej, inte alls! Men synden *har blivit det*, för att den skulle visa sig *vara* synd. Den vållade min död genom det som är gott, för att synden genom budordet skulle bli syndig utan gräns.

14. För vi vet att lagen är andlig, men jag är köttslig, såld under synden. 1 Kon. 21:20f. Jes. 50:1.

15. För jag kan inte fatta att jag handlar som jag gör, för det jag vill, det gör jag inte, men det jag hatar, det gör jag. Gal. 5:17.

16. Men om jag gör det jag inte vill, samtycker jag till att lagen är god.

17. Men då är det inte längre jag som gör det, utan synden som bor i mig.

18. För jag vet att i mig, det *vill* säga i mitt kött, bor inte något gott. Viljan finns hos mig, men att göra det goda förmår jag inte. 1 Mos. 6:5, 8:21.

19. För det goda som jag vill, gör jag inte, men det onda som jag inte vill, det gör jag.

20. Men om jag nu gör det jag inte vill, så är det inte längre jag som gör det, utan synden som bor i mig.

21. Jag finner alltså den lagen hos mig, som vill göra det goda, att det onda finns hos mig.

22. För jag gläder mig över Guds lag till den inre människan, Ps. 1:2.

23. men jag ser i mina lemmar en annan lag, som ligger i strid mot den lag som är i mitt sinne och gör

mig till fånge under syndens lag som är i mina lemmar. 1 Petr. 2:11.
24. Jag arma människa! Vem ska befria mig från denna dödens kropp?
25. Jag tackar Gud genom Jesus Kristus, vår Herre! Så tjänar jag nu själv med mitt sinne Guds lag, men med köttet tjänar jag syndens lag.

8 Kapitlet

Den kristnes vandring i Anden och den rättfärdiggörelse som följer därav.

Därför finns nu ingen fördömelse för dem som är i Kristus Jesus, som inte vandrar efter köttet, utan efter Anden.
2. För livets Andes lag har i Kristus Jesus gjort mig fri från syndens och dödens lag. Joh. 8:36. Rom. 6:18f. Gal. 5:1.
3. För det som var omöjligt för lagen, därför att den var svag genom köttet, det *gjorde* Gud, då han sände sin Son i syndigt kötts liknelse och för syndens skull, fördömde synden i köttet, 2 Kor. 5:21. Gal. 3:13. Ef. 2:14-15. Hebr. 7:18-19.
4. för att lagens rättfärdiga krav skulle uppfyllas i oss som inte lever efter köttet utan efter Anden.
5. För de som är köttsliga tänker på det som hör till köttet, men de som är andliga *tänker* på det som hör till Anden. 1 Kor. 2:14.
6. För köttets sinne *är* död, men Andens sinne *är* liv och frid. Rom. 6:21. Gal. 6:8.
7. För köttets sinne är fiendskap mot Gud, för det underordnar sig inte Guds lag och kan det inte heller.
8. Och de som är köttsliga kan inte behaga Gud.
9. Men ni är inte köttsliga utan andliga, om Guds Ande verkligen bor i er. Men om någon inte har Kristi Ande så tillhör han inte honom. 1 Kor. 3:16. Gal. 4:6.
10. Men om Kristus *är* i er, så *är* kroppen död på grund av synden, men Anden är liv på grund av rättfärdigheten.
11. Och om hans Ande som reste upp Jesus från *de* döda bor i er, *så* ska han som reste upp Kristus från *de* döda också göra era dödliga kroppar levande genom sin Ande som bor i er. Apg. 2:24f. Rom. 6:4-5. 1 Kor. 6:14. 2 Kor. 4:14. Ef. 2:5. Kol. 2:13.
12. Därför, bröder, står vi inte i skuld till köttet, *så* att *vi* ska leva efter köttet. Rom. 6:7f.
13. För om ni lever efter köttet ska ni dö. Men om ni dödar kroppens gärningar genom Anden, så ska ni leva. Ef. 4:22, 5:3f. Kol. 3:5-6.
14. För alla de som leds av Guds Ande är Guds söner. Gal. 5:18.
15. För ni har inte fått träldomens ande, *så att ni* på nytt *måste* frukta, utan ni har fått barnaskapets* Ande, i vilken vi ropar: Abba, Fader. Mark. 14:36. Gal. 3:26, 4:5-6. 2 Tim. 1:7. **KXII: utkorade barns Ande.*
16. Anden själv vittnar med vår ande att vi är Guds barn. 2 Kor. 1:22. Ef. 1:13, 4:30.
17. Och *är vi* barn *så är vi* också arvingar, nämligen Guds arvingar och Kristi medarvingar, lika visst som vi lider med honom så ska vi

också bli förhärligade med *honom*.
Apg. 14:22. 2 Tim. 2:5f.
18. För jag menar att denna tidens lidanden inte *är* värda att jämföras med den härlighet som ska uppenbaras i oss. Matt. 5:12. 2 Kor. 4:17. Fil. 3:20-21. 1 Petr. 1:6, 4:13. 1 Joh. 3:1-2.
19. För med brinnande längtan väntar skapelsen på Guds söners uppenbarelse.
20. Skapelsen har ju blivit lagd under förgängelsen, inte av egen vilja, utan på grund av honom som lade den därunder med en förhoppning,
21. att också skapelsen en gång ska bli befriad från förgängelsens slaveri till Guds barns härliga frihet.
22. För vi vet att hela skapelsen tillsammans suckar och våndas ända till nu.
23. Och inte bara den, utan också vi själva, som har Andens förstlingsfrukt, suckar inom oss och väntar på barnaskapet, vår kropps förlossning. Luk. 21:28. 2 Kor. 5:2f.
24. För i hoppet är vi frälsta. Men ett hopp som man kan se är inte *något* hopp. För hur kan man hoppas på det som man redan ser? 2 Kor. 5:7.
25. Om vi nu hoppas på det som vi inte ser, så väntar vi på det med uthållighet. 2 Kor. 4:18. Hebr. 11:1.
26. Och på samma sätt hjälper också Anden oss i våra svagheter. För vi vet inte vad vi ska be om såsom vi borde, men Anden själv går i förbön* för oss med suckar som inte kan uttryckas i ord.
Sak. 12:10. Matt. 20:22. Jak. 4:3. **KXII: manar gott.*
27. Och han som granskar hjärtan vet vad Anden menar, eftersom han går i förbön* för de heliga efter Guds *vilja*. Ps. 7:10. Jer. 11:20, 17:10.
**KXII: manar gott.*
28. Vi vet också att för dem som älskar Gud samverkar allt till det bästa, för dem som är kallade efter *hans* beslut.
29. För dem som han förut har känt, dem har han också förutbestämt till att formas efter sin Sons avbild, för att han ska vara den förstfödde bland många bröder. Ef. 1:5f.
30. Och dem som han förutbestämde, dem kallade han också. Och dem han kallade, dem rättfärdiggjorde han. Och dem han rättfärdiggjorde, dem förhärligade han också.
31. Vad ska vi nu säga om detta? Om Gud *är* för oss, vem *kan då vara* emot oss? 4 Mos. 14:8. Ps. 56:12, 118:6.
32. Han som inte skonade sin egen Son utan utlämnade honom för oss alla, hur ska han inte också skänka oss allt med honom? 1 Mos. 22:12. Jes. 53:5. Joh. 3:16. Rom. 4:25, 5:6f.
33. Vem kan anklaga Guds utvalda? Gud *är den* som rättfärdiggör.
Jes. 50:8-9.
34. Vem är den som vill fördöma? Kristus är den som har dött, ja, än mer, som också har uppstått, och som sitter på Guds högra sida och som går i förbön* för oss.
Job. 34:29. Ps. 110:1. Mark. 16:19. Hebr. 1:3, 8:1, 12:2. 1 Petr. 3:22. 1 Joh. 2:1.
**KXII: manar gott.*
35. Vem kan skilja oss från Kristi kärlek? Nöd eller ångest eller förföljelse eller hungersnöd eller nakenhet eller fara eller svärd?
36. Det står ju skrivet: För din skull

dödas vi dagen lång, vi blir räknade som slaktfår. Ps. 44:23.
1 Kor. 4:9. 2 Kor. 4:11.
37. Men i allt detta vinner vi en överväldigande seger genom honom som har älskat oss. 1 Kor. 15:57.
2 Kor. 2:14. 1 Joh. 4:4, 5:4-5. Upp. 12:11.
38. För jag är övertygad om att varken död eller liv, varken änglar eller furstendömen eller makter, varken något som nu är eller något som ska komma,
39. varken något i höjden eller i djupet eller något annat skapat ska kunna skilja oss från Guds kärlek som *är* i Kristus Jesus, vår Herre.

9 Kapitlet

Guds sannfärdighet och allmakt bevisad mot Israel. Rättfärdighet kommer av tron och inte genom laggärningar.

Jag säger sanningen i Kristus, jag ljuger inte. Mitt samvete vittnar med mig i den Helige Ande,
2. att jag har stor sorg och ständig smärta i mitt hjärta. Rom. 10:1.
3. För jag skulle önska att jag själv vore förbannad från Kristus för mina bröders skull, mina landsmän efter köttet, 2 Mos. 32:32.
4. som *är* israeliter, dem tillhör barnaskapet och härligheten och förbunden och lagstiftningen och gudstjänsten och löftena.
2 Mos. 4:22. 5 Mos. 7:6. Ps. 147:19.
Jer. 31:9. Rom. 2:17, 3:2. Ef. 2:12.
5. Dem tillhör också fäderna, och från dem *kom* Kristus efter köttet. Han som är över allting, Gud, välsignad* i evighet. Amen.
Matt. 1:1. Luk. 3:23. Joh. 1:1. Rom. 1:25. Hebr. 1:8-9.
**KXII: vilken är Gud över allting, lovad.*
6. Men inte så, som om Guds ord skulle ha blivit om intet, för inte är alla de Israel, som *härstammar* från Israel. 4 Mos. 23:19. Joh. 8:39.
Rom. 2:28, 3:3. Gal. 6:16. 2 Tim. 2:13.
7. Inte heller *är de* alla barn, därför att de är Abrahams säd*, utan genom Isak ska säd uppkallas efter dig. 1 Mos. 21:12. Gal. 4:23. Hebr. 11:18.
**Alt. övers. efterkommande.*
8. Det vill säga: Guds barn är inte de som är barn efter köttet, utan de som är barn efter löftet, de räknas som säd. Gal. 4:28.
9. För detta *var* ett löftesord: Vid denna tid ska jag komma, och då ska Sarah ha en son. 1 Mos. 18:10.
10. Men inte bara det, utan också Rebecka blev havande genom vår fader Isak. 1 Mos. 25:21.
11. För innan *barnen* var födda, *och* innan de hade gjort varken gott eller ont, för att Guds avsikt enligt utkorelsen skulle bestå och inte *bero* på gärningar, utan på honom som kallar,
12. blev det sagt till henne: Den äldre ska tjäna den yngre.
1 Mos. 25:23.
13. Det står ju skrivet: Jakob älskade jag, men Esau hatade* jag. Mal. 1:2.
Hebr. 11:20. **Grek. miseo: hata, avsky, älska mindre.*
14. Vad ska vi då säga? Inte *finns* väl orättfärdighet hos Gud? Nej, inte alls! 5 Mos. 32:4.
2 Krön. 19:7. Job 8:3, 34:10.
15. För han säger till Mose: Jag ska vara barmhärtig mot den som jag är barmhärtig mot, och jag ska förbarma mig över den som jag förbarmar mig över. 2 Mos. 33:19.
16. Så beror det nu inte på *någon* mans vilja eller strävan, utan på Guds barmhärtighet.

17. För Skriften säger till Farao: Just därför har jag låtit dig uppstå, för att jag ska visa min makt på dig, och för att mitt namn ska bli förkunnat över hela jorden.
2 Mos. 9:16.
18. Alltså är han barmhärtig mot vem han vill, och vem han vill förhärdar han. 2 Mos. 4:21.
19. Du vill då säga till mig: Varför fortsätter han att förebrå oss? För vem har motstått hans vilja?
20. Ja, men vem är du, o människa, som säger emot* Gud? Inte säger det formade till skaparen: Varför gjorde du mig sådan? Jes. 45:9, 64:8. Jer. 18:6. *KXII: vill träta.
21. Eller har inte krukmakaren makt över leran, att av samma klump göra ett kärl till heder och ett annat till vanheder? 2 Tim. 2:20.
22. Men om Gud, när han ville visa sin vrede och göra sin makt känd, med stort tålamod hade fördrag med vredens kärl, som var färdiga att förstöras, Rom. 2:4.
23. så *var det* för att han skulle göra sin härlighets rikedom känd på barmhärtighetens kärl, som han i förväg berett till härlighet,
2 Tim. 2:21.
24. nämligen oss som han har kallat, inte bara från judarna utan också från hedningarna.
25. Så säger han också genom Hosea: Det som inte var mitt folk ska jag kalla mitt folk, och den som inte var älskad ska jag kalla min älskade. Hos. 2:23. 1 Petr. 2:10.
26. Och det ska ske, att på den plats där det sades till dem: Ni *är* inte mitt folk, där ska de kallas den levande Gudens barn. Hos. 1:10.
27. Men Jesaja utropar om Israel: Även om antalet av Israels barn vore som sanden i havet, så ska *bara* en rest bli frälst. Jes. 10:22. Rom. 11:5.
28. För han ska fullborda verket och förkorta det i rättfärdighet*, för Herren ska snart avsluta verket på jorden. *KXII: låta fördärva dem, och dock. likväl stilla det fördärvet till rättfärdighet.
29. Och, såsom Jesaja har förutsagt: Om inte Herren Sebaot hade lämnat kvar åt oss en säd, *så* hade vi blivit som Sodom och vi hade blivit likt Gomorra. 1 Mos. 19:24. Jes. 1:9. Jer. 50:40.
30. Vad ska vi då säga? *Jo*, att hedningarna, som inte strävade efter rättfärdighet, har fått rättfärdighet, den rättfärdighet som kommer av tron.
31. Men Israel, som strävade efter rättfärdighetens lag, har inte nått fram till rättfärdighetens lag.
Rom. 10:2-3, 11:7.
32. Varför? Därför att *de sökte den* inte genom tro utan genom laggärningar. För de stötte sig mot stötestenen, 1 Kor. 1:23.
33. som det står skrivet: Se, jag lägger i Sion en stötesten och en klippa till fall. Men var och en som tror på honom ska inte komma på skam. Ps. 118:22. Jes. 8:14, 28:16. Matt. 21:42. Luk. 2:34. 1 Petr. 2:6f.

10 Kapitlet

Judarna söker vinna rättfärdighet genom laggärningar och inte genom tro.

Bröder, mitt hjärtas önskan och bön till Gud för Israel är, att de ska bli frälsta.
2. För jag kan vittna om att de har

iver för Gud, men saknar insikt*.
Apg. 21:20, 22:3. Gal. 1:14. *KXII: inte visligt.
3. För de förstår inte Guds rättfärdighet, utan försöker upprätta sin egen rättfärdighet och har inte underordnat sig Guds rättfärdighet. Rom. 9:31.
4. För Kristus är lagens fullbordan*, till rättfärdighet för var och en som tror. Matt. 5:17. Apg. 13:38. 2 Kor. 3:13. Gal. 3:24. *KXII: ände.
5. För Mose skriver om den rättfärdighet som kommer av lagen, att den människa som gör dessa ting ska leva genom dem. 3 Mos. 18:5. Hes. 20:11. Gal. 3:12.
6. Men den rättfärdighet som kommer av tro säger så: Säg inte i ditt hjärta: Vem vill fara upp till himlen? Det vill säga, för att hämta ner Kristus. 5 Mos. 30:11-12.
7. Eller: Vem vill stiga ner i avgrunden? Det vill säga, för att hämta upp Kristus från de döda.
8. Men vad säger den*? Ordet är dig nära, i din mun och i ditt hjärta. Det är trons ord som vi predikar. 5 Mos. 30:14. *KXII: Skriften.
9. För om du med din mun bekänner att Jesus är Herren och i ditt hjärta tror att Gud har uppväckt honom från de döda, ska du bli frälst. Matt. 10:32.
10. För med hjärtats tro blir *man* rättfärdig, och med munnens bekännelse blir *man* frälst.
11. För Skriften säger: Var och en som tror på honom ska inte komma på skam. Jes. 28:16. Rom. 9:33.
12. Det är ingen skillnad mellan jude och grek, för samme Herre är över alla *och* rik mot alla dem som åkallar honom. Apg. 10:34-35, 15:9. Rom. 3:29. Ef. 1:7, 2:4f.
13. För var och en som åkallar Herrens namn ska bli frälst. Joel 2:32. Apg. 2:21.
14. Men hur ska de kunna åkalla honom som de inte har trott på? Och hur ska de kunna tro honom som de inte har hört? Och hur ska de kunna höra, utan att någon predikar?
15. Och hur ska de kunna predika, om de inte blir sända? Såsom det står skrivet: Hur ljuvliga är *inte* deras fötter som förkunnar fridens evangelium, deras som förkunnar evangeliet om det goda! Jes. 52:7. Nah. 1:15.
16. Men inte alla lydde evangeliet. För Jesaja säger: Herre, vem trodde vår predikan? Jes. 53:1. Joh. 12:38.
17. Alltså kommer tron av det hörda* och det hörda genom Guds ord. *KXII: predikan, men predikan genom.
18. Men *då* frågar jag: Har de inte hört det? Jo, helt säkert. Deras röst har gått ut över hela jorden, och deras ord till världens ändar. Ps. 19:5. Jes. 49:6. Kol. 1:23.
19. Då frågar jag: Har Israel inte fått veta det? Redan Mose säger: Jag ska väcka er avund mot *dem som* inte *är* ett folk, mot ett folk utan förstånd ska jag väcka er vrede. 5 Mos. 32:21.
20. Och Jesaja vågar till och med säga: Jag blev funnen av dem som inte sökte mig, jag har blivit uppenbar för dem som inte frågade efter mig. Jes. 65:1.
21. Men till Israel säger han: Hela dagen har jag sträckt ut mina händer mot ett olydigt och trotsigt folk. Jes. 65:2.

11 Kapitlet

En rest av Israel har inte avfallit i otro. Genom det övriga Israels otro har frälsningen kommit till hedningarna. När hedningarna i fullt antal har kommit in ska åter hela Israel bli frälst.

Jag frågar då: Har Gud förkastat sitt folk? Nej, inte alls! För jag är också en israelit, av Abrahams säd, av Benjamins stam.
Jer. 31:37. 2 Kor. 11:22. Fil. 3:5.

2. Gud har inte förkastat sitt folk som han kände förut. Eller vet ni inte vad Skriften säger om Elia, hur han inför Gud träder upp mot Israel och säger: Rom. 8:29-30.

3. Herre, de har dödat dina profeter och rivit ner dina altaren, och jag är ensam lämnad kvar, och de söker efter mitt liv. 1 Kon. 19:10.

4. Men hur lyder svaret från Gud till honom? Jag har lämnat kvar åt mig sju tusen män, vilka inte har böjt knä för Baal. 1 Kon. 19:18.

5. På samma sätt har också i denna tid en rest blivit utvald av nåd.
Rom. 9:27.

6. Men om *det är* av nåd, så *är det* inte längre genom gärningar, annars vore nåden inte längre nåd. Men *om det är* genom gärningar, så är det inte mer nåd, annars vore gärningen inte mer gärning.
5 Mos. 9:4. Rom. 4:4-5.

7. Hur är det alltså? Det som Israel söker efter har det inte uppnått. Men de utvalda har uppnått det och de andra blev förblindade.
Rom. 9:31.

8. Såsom det står skrivet: Gud har gett dem en sömnaktighetens ande, ögon som inte ser och öron som inte hör, ända till denna dag.
Jes. 6:9, 29:10. Matt. 13:14. Joh. 12:40. Apg. 28:26.

9. Och David säger: Låt deras bord bli till en snara och till en fälla, till en stötesten, och till en vedergällning* för dem. Ps. 69:23.
**KXII: deras rätta lön.*

10. Låt deras ögon förmörkas så att de inte ser, och böj alltid deras rygg.

11. Jag frågar då: De har väl inte snubblat för att de skulle falla? Nej, inte alls! Men genom deras fall har frälsningen kommit till hedningarna, för att väcka deras avund.
Matt. 22:8-9. Apg. 13:46.

12. Och om deras fall har varit till rikedom för världen och deras fåtal varit till rikedom för hedningarna, hur mycket mer ska inte deras fulla antal bli?

13. För jag talar till er hedningar. Eftersom jag är hedningarnas apostel, prisar jag min tjänst*,
Apg. 9:15, 13:2, 22:21. Rom. 15:16. Gal. 1:16, 2:2f. Ef. 3:8. 1 Tim. 2:7. 2 Tim. 1:11. **KXII: ämbete.*

14. om jag på något sätt skulle kunna väcka avund hos *dem som är* mitt kött* och frälsa några av dem.
Jud. 22-23. **Dvs. mina landsmän.*

15. För om deras förkastelse förde med sig försoning för världen, vad *ska* då *deras* upptagande* bli, om inte liv från de döda?
**När Israels barn kommer tillbaka till Gud.*

16. Och om förstlingsbrödet *är* heligt, *så är* också degen *helig*. Och om roten *är* helig, *så är* också grenarna *det*.

17. Men om några av grenarna har brutits bort, och du som är ett vilt olivträd har blivit inympad bland dem och har fått del av olivträdets rot och fetma, Jer. 11:16.

18. *så* förhäv dig inte över grenarna. Men om du förhäver dig *så vet att det* inte *är* du som bär roten utan roten *som bär* dig.
19. Så säger du då: Grenarna har brutits bort, för att jag skulle ympas in.
20. Ja visst, de bröts bort för sin otros skull, men du står kvar genom tron. Var inte högmodig, utan frukta. Ords. 28:14.
Jes. 66:2. Rom. 12:16. Fil. 2:12.
21. För om Gud inte skonade de naturliga grenarna, *så* kanske han inte heller ska skona dig.
22. Se därför Guds godhet och stränghet: Stränghet mot dem som föll. Men godhet mot dig, om du blir kvar i hans godhet, annars blir också du bortskuren. Joh. 15:2.
23. Och även de ska bli inympade, om de inte fortsätter i sin otro, för Gud är mäktig att ympa in dem igen.
24. För om du blev bortskuren från det olivträd som är vilt av naturen och mot naturen har ympats in i ett ädelt olivträd, hur mycket mer ska då inte de som är naturliga grenar kunna ympas in i sitt eget olivträd?
25. För jag vill inte, bröder, att ni ska vara ovetande om denna hemlighet, för att ni själva inte ska anse er vara kloka, att förhärdelse* har drabbat en del av Israel, till dess att hedningarna i fullt antal har kommit in. Luk. 21:24.
**KXII och KJV: förblindelse.*
26. Och så ska hela Israel bli frälst, som det står skrivet: Från Sion ska Befriaren komma och han ska ta bort ogudaktigheten från Jakob.
Jes. 59:20.
27. Och detta *är* mitt förbund med dem, när jag tar bort deras synder.
Jes. 27:9. Jer. 31:31f. Hebr. 8:8, 10:16.
28. Så när det gäller evangeliet *är de* fiender för er skull, men när det gäller utkorelsen *är de* älskade för fädernas skull.
29. För sina gåvor och sin kallelse kan Gud inte ångra.
30. För liksom ni tidigare inte trodde* på Gud, så har ni nu genom deras otro** fått barmhärtighet.
Gal. 4:8. **Alt. övers. tidigare var olydiga. **Alt. övers. olydnad.*
31. Så har också de nu inte trott*, för att genom den barmhärtighet som ni har fått, också de ska få barmhärtighet. **Alt. övers. varit olydiga.*
32. För Gud har inneslutit alla under otro*, för att han ska förbarma sig över alla. Rom. 3:9f.
Gal. 3:22. **Alt. övers. olydnad.*
33. O, vilket djup av rikedom och vishet och kunskap hos Gud! Hur outgrundliga *är inte* hans domar, och hur outrannsakliga hans vägar.
Job 11:7, 36:22.
34. För vem har känt Herrens sinne? Eller vem har varit hans rådgivare?
Ps. 92:6. Jes. 40:13. Jer. 23:18. 1 Kor. 2:16.
35. Eller vem har först gett honom något som han måste betala igen?
Job 41:2.
36. För av honom och genom honom och till honom *är* allting. Honom *tillhör* äran i evighet. Amen.
Ords. 16:4. 1 Kor. 8:6. Kol. 1:16.

12 Kapitlet

Förmaningar till att leva ett helgat liv.

Så förmanar jag er, bröder, vid Guds barmhärtighet, att ni frambär era kroppar som ett levande och heligt offer som behagar Gud, er förnuftiga* tjänst.
Rom. 6:13f. 1 Petr. 2:5.
**Alt. övers. andliga.*

2. Och anpassa er inte efter denna världen, utan låt er förvandlas genom ert sinnes förnyelse, så att ni kan pröva vad som *är* Guds goda, välbehagliga och fullkomliga vilja.
Ef. 1:18, 4:23, 5:10f.
1 Thess. 4:3, 5:5f. 1 Joh. 2:15.

3. För genom den nåd som jag har fått säger jag till var och en av er att inte tänka högre om er själva än ni bör tänka, utan tänka nyktert efter det mått av tro som Gud har tilldelat åt var och en. Rom. 1:5.
1 Kor. 3:10. 1 Kor. 12:1. Ef. 4:7.

4. För liksom vi i en enda kropp har många lemmar, men inte alla lemmar har samma uppgift,
5. så är vi, *som är* många, en enda kropp i Kristus, men var och en är vi varandras lemmar.
1 Kor. 12:12f. Ef. 1:23, 4:16, 5:23.

6. Och vi har olika gåvor efter den nåd som vi har fått. Om *någon har* profetians gåva *ska den vara* i överensstämmelse med tron,
1 Kor. 12:4. 2 Kor. 10:13. 1 Petr. 4:10.

7. eller *har någon en* tjänst, ska han tjäna i den, eller *gåvan* att undervisa, ska han undervisa,
1 Kor. 12:28. Ef. 4:11. 1 Petr. 4:11.

8. eller *gåvan* att förmana ska han förmana. Han som delar med sig ska göra det utan baktanke. Han som leder ska göra det med hängivenhet*. Han som visar barmhärtighet ska göra det med glädje.
5 Mos. 15:7. Matt. 6:1f. Apg. 20:28.
2 Kor. 9:7. 1 Tim. 5:17. 1 Petr. 5:2.
**KXII: med omsorg. Alt. övers. energisk, ivrig.*

9. Låt kärleken vara utan hyckleri. Avsky det onda, håll fast vid det goda. Ps. 34:15, 37:27.
Ps. 97:10, 139:21. Amos 5:15.
1 Tim. 1:5. 1 Petr. 1:22, 4:8. 1 Joh. 4:7.

10. Älska varandra av hjärtat med broderlig kärlek. Överträffa varandra i inbördes hedersbevisning.
Ef. 4:3. Tit. 2:3. Hebr. 13:1. 1 Petr. 2:17. 2 Petr. 1:7.

11. Var ivriga, inte tröga*, var brinnande i anden, tjäna** Herren.
Ef. 6:16. Upp. 3:15.
**Alt. övers. lata. **Ordagrant: tjänande.*

12. Var glada i hoppet, tåliga i lidandet, uthålliga i bönen.
Luk. 18:1. Rom. 15:13. Ef. 6:18. Kol. 4:2.
1 Thess. 5:16-17. Hebr. 10:36, 12:1. Jak. 5:7.

13. Dela med er till de heliga vad de behöver. Var ivriga att visa gästvänlighet. 1 Kor. 16:1. Hebr. 13:2. 1 Petr. 4:9.

14. Välsigna dem som förföljer er, välsigna och förbanna inte.
Matt. 5:44. Luk. 6:28. 1 Kor. 4:12.

15. Gläd er med dem som är glada, och gråt med dem som gråter.

16. Var ens till sinnes med varandra. Sök inte efter det som är högt, utan håll er till det som är ringa. Håll inte er själva för kloka. Ps. 131:1.
Ords. 3:7. Jes. 5:21.
Rom. 15:5. 1 Kor. 1:10. Fil. 2:2.

17. Löna inte ont med ont. Sträva efter det som är gott inför alla människor. Ords. 20:22. Matt. 5:39.
1 Kor. 6:7. 2 Kor. 8:21. 1 Thess. 5:15.

18. Så långt det är möjligt och beror på er, lev i fred med alla människor.
Mark. 9:50. Hebr. 12:14.

19. Älskade, ni själva ska inte hämnas, utan lämna rum för vreden*. För det

står skrivet: Min är hämnden, jag ska utkräva den, säger Herren.
3 Mos. 19:18.
5 Mos. 32:35. Luk. 6:29.
Hebr. 10:30. *KXII: (Guds) vrede.
20. Därför, om din ovän hungrar, *så* ge honom att äta. Om han törstar, *så* ge honom att dricka. För när du gör det, så samlar du glödande kol på hans huvud. Ords. 25:21. Matt. 5:44.
21. Låt dig inte besegras av det onda, utan besegra det onda med det goda.

13 Kapitlet

Förmaningar till lydnad mot samhällets lagar, till kärlek mot sin nästa.

Varje människa ska underordna sig överheterna. För det finns ingen överhet som inte är av Gud. De överheter som finns är förordnade av Gud. Ords. 8:15-16.
Dan. 4:22. Tit. 3:1. 1 Petr. 2:13.
2. Därför, den som sätter sig upp mot överheten står emot vad Gud har förordnat, och de som står emot detta ska få en dom över sig.
3. De styrande är ju inte till skräck för dem som gör goda gärningar, utan för dem som gör det onda. Vill du vara utan fruktan för överheten, gör då det goda, så ska du få beröm av den, 1 Petr. 2:14.
4. för den är Guds tjänare, till ditt bästa. Men om du gör det onda ska du frukta, för den bär inte svärdet förgäves. Utan den är Guds tjänare, en hämnare som straffar den som gör det onda.
5. Därför måste man underordna sig, inte bara för straffets skull, utan också för samvetets skull.
6. Därför betalar ni ju också skatt. För de är Guds tjänare som ska sköta om sådant.
7. Ge därför åt var och en det *ni är* skyldiga: Skatt åt den som *ska ha* skatt, tull åt den som *ska ha* tull, fruktan åt den som fruktan *tillhör* och heder åt den som *ska ha* heder.
Matt. 22:21. Mark. 12:17. Luk. 20:25.
8. Var inte skyldig någon någonting, utom när det gäller att älska varandra. För den som älskar sin nästa har uppfyllt lagen. Gal. 5:14.
9. För dessa *bud*: Du skall inte begå äktenskapsbrott*, du skall inte döda, du skall inte stjäla, du skall inte bära falskt vittnesbörd, du skall inte ha begär, och vilket annat bud *som helst*, det sammanfattas i detta ord: Du ska älska din nästa som dig själv.
2 Mos. 20:14f. 5 Mos. 5:18. Matt. 19:18.
Matt. 22:39. Mark. 12:31. *KXII: göra hor.
10. Kärleken gör inte något ont mot sin nästa, därför *är* kärleken lagens uppfyllelse. Matt. 22:40.
1 Tim. 1:5. Jak. 2:8.
11. Och detta, då vi vet tiden, att nu *är det* hög tid att vakna upp ur sömnen, eftersom frälsningen nu *är* oss närmare än när vi kom till tro.
1 Kor. 15:34. Ef. 5:14. 1 Thess. 5:6.
12. Natten går mot sitt slut och dagen är nära. Låt oss därför lägga bort mörkrets gärningar och ta på oss ljusets vapenrustning.
Ef. 5:11, 6:13-14. Kol. 3:8. 1 Thess. 5:5.
13. Låt oss leva anständigt, som på dagen, inte i frosseri och fylleri, inte i otukt och lösaktighet, inte i strid och avund. Ords. 23:20. Luk. 21:34.
1 Kor. 6:9-10. Gal. 5:21. Ef. 5:5. Fil. 4:8. Jak. 3:14.
14. Utan iklä er Herren Jesus Kris-

tus och ha inte sådan omsorg om köttet att begären väcks till liv.
Gal. 3:27, 5:16. 1 Petr. 2:11. 1 Joh. 2:16. Upp. 16:15.

14 Kapitlet

Hur den starke i tron bör förhålla sig till den svagare.

Den som är svag i tron ska ni ta emot, *men* inte till tvivelaktiga diskussioner.* Rom. 15:7. 1 Kor. 8:9f, 9:22.
**KXII: och bekymra inte samvetet.*

2. För den ene tror att han kan äta allt, men den som är svag äter grönsaker.

3. Den som äter ska inte förakta den som inte äter, och den som inte äter ska inte döma den som äter. För Gud har tagit emot honom. Kol. 2:16.

4. Vem är du som dömer en annans tjänare? *Det är* inför sin egen herre han står eller faller. Men han kommer att stå, för Gud har makt att hålla honom upprätt. Jak. 4:12.

5. Den ene gör skillnad mellan dag och dag. Den andre anser att alla dagar är *lika*. Låt var och en vara fullt övertygad i sitt eget sinne.
Gal. 4:10.

6. Den som uppmärksammar dagen *gör det* för Herren, och den som inte uppmärksammar dagen *gör det* för Herren. Den som äter, *han* äter för Herren, för han tackar Gud. Och den som inte äter, han gör det för Herren, och tackar Gud. 1 Kor. 10:31. 1 Tim. 4:3.

7. För ingen av oss lever för sig själv, och ingen dör för sig själv. 1 Petr. 4:2.

8. För om vi lever, så lever vi för Herren. Och om vi dör, så dör vi för Herren. Därför, vare sig vi lever eller dör, tillhör vi Herren. Gal. 2:20.

9. För därför både dog och uppstod Kristus och blev levande *igen*, för att han ska vara Herre över både döda och levande. 2 Kor. 5:15.

10. Men varför dömer du din broder? Eller varför föraktar du då din broder? För vi ska alla stå inför Kristi domstol. Matt. 25:31. 2 Kor. 5:10.

11. För det står skrivet: Så *sant* jag lever, säger Herren, att för mig ska varje knä böja sig, och varje tunga ska bekänna* Gud. Jes. 45:23. Fil. 2:10.
**Alt. övers. erkänna.*

12. Alltså ska då var och en av oss göra räkenskap för sig själv inför Gud. Matt. 12:36. 1 Kor. 3:8. Gal. 6:5.

13. Låt oss därför inte längre döma varandra. Besluta[1] er i stället för att inte lägga något hinder[2] i vägen eller något som kan orsaka att din broder faller.[3]
Matt. 18:7f. 1 Kor. 10:32. 2 Kor. 6:3.
[1]KXII: dömen hellre så. [2]Alt. övers. någon stötesten.
[3]KXII: ingen förtörnar sin broder, eller förargar.

14. Jag vet och har övertygats genom Herren Jesus, att ingenting *är* orent i sig självt, men den som anser något vara orent, för honom *är det* orent. Apg. 10:14-15.
1 Kor. 8:7. 1 Tim. 4:4. Tit. 1:15.

15. Men om du gör din broder bedrövad på grund av din mat, så lever du inte längre i kärleken. Fördärva inte med din mat den som Kristus har dött för. 1 Kor. 8:11.

16. Låt därför inte det goda som är ert bli smädat.

17. För Guds rike är inte mat och dryck, utan rättfärdighet och frid och glädje i den Helige Ande.
1 Kor. 8:8.

18. För den som tjänar Kristus i detta behagar Gud och håller provet inför människor.
19. Låt oss därför sträva efter det som tjänar friden och det som leder till uppbyggelse av varandra.
20. Fördärva inte Guds verk för matens skull. Allting *är* visserligen rent, men till skada för den människa som äter med dåligt samvete.
Matt. 15:11. Tit. 1:15.
21. *Det är* bra att inte äta kött, att inte dricka vin *och* att inte heller *göra något* annat som får din broder att falla eller ta anstöt eller blir svag av. 1 Kor. 8:13.
22. Har du tro? Ha *den* för dig själv inför Gud. Salig* *är* den som inte fördömer sig själv för det han tillåter sig. *Alt. övers. Välsignad.
23. Men den som tvivlar är dömd om han äter, eftersom *han* inte *äter* av tro. För allt som inte *är* av tro är synd.

15 Kapitlet

Paulus förmanar till tålamod och enighet, uppger orsaken varför han skrivit detta brev, samt lovar att besöka Rom.

Men vi som är starka är skyldiga att bära de svagas svagheter och inte *leva* som vi själva har lust till. 1 Kor. 9:22. Gal. 6:1.
2. För var och en av oss ska ta hänsyn* till vad som är till nytta och uppbyggelse för *sin* nästa.
1 Kor. 9:19, 10:24f, 13:5. Fil. 2:4-5. **KXII: täckas.*
3. För Kristus *levde* ju inte sig själv till behag utan såsom det står skrivet: Smädelserna från dem som smädar dig föll över mig. Ps. 69:10.
4. Allt som tidigare har skrivits är ju skrivet till vår undervisning, för att vi genom den uthållighet och tröst som Skrifterna ger ska ha hoppet.
Rom. 4:23-24. 1 Kor. 10:11. 2 Tim. 3:16.
5. Och må tålamodets och tröstens Gud ge er samma sinne inbördes i överensstämmelse med Kristus Jesus, Rom. 12:16. 1 Kor. 1:10. Fil. 2:2, 3:15-16.
6. så att ni i full enighet* och med en mun kan prisa Gud och vår Herre Jesu Kristi Fader.
**Alt. övers. endräktigt.*
7. Ta därför emot varandra, såsom också Kristus har tagit emot oss till Guds ära. Rom. 14:1f.
8. Och jag säger, *att* Jesus Kristus blev omskärelsens tjänare för Guds sannings *skull* för att bekräfta de löften *som gavs* till fäderna,
Matt. 15:24. Apg. 3:25-26.
9. och för att hedningarna skulle ära Gud för barmhärtighetens skull, såsom det står skrivet: Därför ska jag bekänna* dig bland hedningarna och lovsjunga ditt namn.
2 Sam. 22:50. Ps. 18:50. Rom. 11:30.
**KXII: prisa.*
10. Och vidare säger han: Jubla ni hedningar med hans folk.
5 Mos. 32:43.
11. Och åter: Lova Herren, alla hedningar, och prisa honom, alla folk.
Ps. 117:1.
12. Och ytterligare säger Jesaja: Ett skott från Isais rot ska komma, och han som ska uppstå för att regera över hedningarna, på honom ska hedningarna hoppas. Jes. 11:1f. Upp. 5:5, 22:16.
13. Men må hoppets Gud uppfylla er med all glädje och frid i tron, så att ni har ett överflödande hopp

genom den Helige Andes kraft.
14. Men vad er angår, mina bröder, är jag också själv övertygad om att ni är fyllda av godhet, uppfyllda med all kunskap, och att ni också kan förmana varandra. 1 Kor. 1:5. 2 Petr. 1:12. 1 Joh. 2:21.
15. Ändå, bröder, har jag delvis skrivit ganska djärvt till er för att påminna er, på grund av den nåd som jag har fått av Gud, Rom. 1:5.
16. att jag ska vara Jesu Kristi tjänare bland hedningarna och betjäna dem med Guds evangelium, så att hedningarna blir ett välbehagligt offer för honom, helgat genom den Helige Ande. Apg. 9:15, Rom. 11:13. Gal. 2:7. 1 Tim. 2:7. 2 Tim. 1:11.
17. Därför har jag berömmelsen i Kristus Jesus i det som tillhör Gud.
18. För jag vågar inte tala om något annat än det som Kristus har utfört genom mig för att göra hedningarna lydiga, genom ord och gärning, Rom. 1:5, 16:26.
19. genom kraften i tecken och under, genom Guds Andes kraft, så att jag från Jerusalem och runt omkring ända till Illyrien fullt ut* har predikat Kristi evangelium.
*Dvs. utan att ta bort något.
20. Och på detta sätt har jag eftersträvat att predika evangelium, där Kristus inte tidigare har blivit nämnd, för att jag inte skulle bygga på någon annans grund. 2 Kor. 10:15.
21. Utan såsom det står skrivet: De för vilka han inte har blivit förkunnad ska se, och de som inte har hört ska förstå. Jes. 52:15.
22. Detta är också orsaken, *varför* jag så ofta har varit förhindrad att komma till er. Rom. 1:13. 1 Thess. 2:1.
23. Men nu, då jag inte längre har någon uppgift i dessa områden och i många år har längtat efter att komma till er, Rom. 1:10. 1 Thess. 3:10.
24. vill jag besöka er när jag reser till Spanien. För jag hoppas att på genomresan få se er, och därefter av er få hjälp att komma dit, sedan jag först en tid har haft glädjen att vara tillsammans med er.
25. Men nu reser jag till Jerusalem för att tjäna de heliga.
Apg. 19:21, 24:17.
26. För Makedonien och Akaja har beslutat att göra en insamling till de fattiga bland de heliga som är i Jerusalem. 1 Kor. 16:1. 2 Kor. 8:1, 9:2f. Gal. 2:9-10.
27. Så har de beslutat, *och* de står ju också i skuld till dem. För om hedningarna har fått del i deras andliga goda, så är de också skyldiga att tjäna dem med sitt materiella goda. 1 Kor. 9:11. Gal. 6:6.
28. När jag så har slutfört detta och på ett säkert sätt överlämnat denna frukt till dem, ska jag besöka er *på resan* till Spanien.
29. Och jag vet att när jag kommer till er, ska jag komma med välsignelsen från Kristi evangelium i fullt mått. Rom. 1:11.
30. Men jag förmanar er, bröder, genom vår Herre Jesus Kristus och genom Andens kärlek, att ni tillsammans med mig kämpar i *era* böner till Gud för mig, 2 Kor. 1:11.
31. att jag ska bli räddad undan dem som inte tror* i Judeen och att mitt uppdrag till Jerusalem blir väl mottaget av de heliga. 2 Thess. 3:2.
*KXII: otrogna.
32. Så att jag med glädje kan komma

till er genom Guds vilja och hämta nya krafter tillsammans med er.
Apg. 18:21. 1 Kor. 4:19.

33. *Må* nu fridens Gud *vara* med er alla. Amen.
Fil. 4:9. 1 Thess. 5:23. 2 Thess. 3:16.

16 Kapitlet

Hälsningar.
Varning för falska lärare.
Slutord.

Men vår syster Febe, som är församlingens tjänarinna i Kenkrea, vill jag rekommendera,
2. att ni tar emot henne i Herren, som det anstår de heliga, och hjälper henne med allt där hon behöver er hjälp. För hon har också varit en hjälp för många, även för mig.
3. Hälsa Priskilla och Akvila, mina medarbetare i Kristus Jesus,
Apg. 18:2f. 1 Kor. 16:19. 2 Tim. 4:19.
4. som har vågat sina liv* för mig. Dem tackar inte bara jag utan också alla församlingar bland hedningarna.
**Ordagrant: som för mitt liv lade ner sina egna nackar.*
5. *Hälsa* också församlingen som är i deras hus. Hälsa min älskade Epenetus som är Akajas förstlingsfrukt åt Kristus.
6. Hälsa Maria, som har arbetat mycket för oss.
7. Hälsa Andronikus och Junias, mina landsmän* och medfångar, som har ett gott anseende bland apostlarna, och som var i Kristus före mig.
**Alt. övers. släktingar.*
8. Hälsa Amplias, min älskade i Herren.
9. Hälsa Urbanus, vår medarbetare i Kristus, och min älskade Stakys.
10. Hälsa Apelles, den beprövade i Kristus. Hälsa dem som hör till Aristobulus hus.
11. Hälsa Herodion, min landsman. Hälsa dem av Narcissus hus, som är i Herren.
12. Hälsa Tryfena och Tryfosa, som arbetar i Herren. Hälsa den älskade Persis, som har arbetat mycket i Herren.
13. Hälsa Rufus, den utvalde i Herren, och hans och min moder.
14. Hälsa Asynkritus, Flegon, Hermas, Patrobas, Hermes, och de bröder som är med dem.
15. Hälsa Filologus och Julia, Nereus och hans syster och Olympas och alla de heliga som är med dem.
16. Hälsa varandra med en helig kyss. Kristi församlingar hälsar er.
1 Kor. 16:20. 2 Kor. 13:12. 1 Thess. 5:26. 1 Petr. 5:14.
17. Jag förmanar er, bröder, att ge akt på dem som åstadkommer splittring och förförelser i strid mot den lära som ni har fått undervisning i. Vänd er bort från dem.
Gal. 1:8-9. Kol. 2:8. 1 Tim. 6:3. 2 Tim. 3:2f. 2 Joh. 10.
18. För sådana tjänar inte vår Herre Jesus Kristus utan sin egen buk, och genom milda ord och smicker bedrar de deras hjärtan som är godtrogna*.
Hes. 13:18. Fil. 3:18-19. 2 Petr. 2:3.
**KXII: menlösa, dvs. oskyldiga.*
19. Er lydnad är ju känd av alla. Därför gläder jag mig över er, men jag vill att ni är visa i det som är gott och oskyldiga i det som är ont.
Matt. 10:16. Rom. 1:8. 1 Kor. 14:20.

20. Men fridens Gud ska snart krossa sönder Satan under era fötter. Vår Herre Jesu Kristi nåd *vare* med er. Amen. Rom. 15:33. 1 Kor. 16:23. 2 Kor. 13:13.

21. Timoteus, min medarbetare, och Lucius och Jason och Sosipater, mina landsmän, hälsar er. Apg. 13:1, 16:1, 17:5-9, 20:4. Fil. 2:19. 1 Thess. 3:2.

22. Jag, Tertius, som har skrivit brevet, hälsar er i Herren.

23. Gajus, som är min och hela församlingens värd, hälsar er. Erastus, stadens kassör, och brodern Kvartus hälsar er. Apg. 19:22. 2 Tim. 4:20.

24. Vår Herre Jesu Kristi nåd *vare* med er alla. Amen. 1 Thess. 5:28.

25. Nu till honom som förmår befästa er efter mitt evangelium och förkunnelsen om Jesus Kristus, enligt uppenbarelsen av den hemlighet som har varit dold sedan världens början, Ef. 1:9, 3:9f. Kol. 1:26. 2 Tim. 1:10.

26. men som nu har uppenbarats och genom profetiska Skrifter på den evige Gudens befallning gjorts känd, för att alla folk ska föras till trons lydnad – Rom. 1:5. Rom. 15:18. Tit. 1:3. 1 Joh. 1:1.

27. Gud, den ende vise, *tillhör* äran, genom Jesus Kristus, i evighet. Amen. 1 Tim. 1:17. Jud. 25.

Skrivet till romarna från Korint, och sänt genom Febe, församlingens tjänarinna i Kenkrea.

Paulus första brev till korintierna

1 Kapitlet

Aposteln hälsar de kristna i Korint och varnar dem för splittringar. Världens visdom och korsets dårskap.

Paulus, genom Guds vilja kallad till Jesu Kristi apostel, och brodern Sostenes, Apg. 18:17.
2. till den Guds församling som är i Korint, de helgade i Kristus Jesus, kallade heliga, tillsammans med alla dem som på varje plats, både deras och vår, åkallar vår Herre Jesu Kristi namn. Joh. 17:19. Apg. 15:9. Ef. 1:1. 1 Thess. 4:7. 2 Tim. 1:9.
3. Nåd *vare* med er och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus. Rom. 1:7. 2 Kor. 1:2. Ef. 1:2.
4. Jag tackar alltid min Gud för er skull, för den Guds nåd som har blivit given åt er genom Jesus Kristus. Rom. 1:8.
5. För genom honom har ni blivit rika på allt slags tal och all slags kunskap, 1 Kor. 12:8. 2 Kor. 8:7. Kol. 1:9.
6. eftersom vittnesbördet om Kristus har fått starkt fäste hos er.
7. Därför saknar ni ingen nådegåva, medan ni väntar på vår Herre Jesu Kristi uppenbarelse. Fil. 3:20. Tit. 2:13.
8. Han ska också göra er fast grundade ända till slutet, så att ni är fria från anklagelser på vår Herre Jesu Kristi dag. Kol. 1:22. 1 Thess. 3:13, 5:23. 2 Thess. 3:2-3.
9. Gud är trofast, genom honom är ni kallade till gemenskap med hans Son, Jesus Kristus, vår Herre. 1 Thess. 5:24. Joh. 15:5.
10. Men jag förmanar er, bröder, i vår Herre Jesu Kristi namn, att ni alla är eniga i ert tal och inte låter någon splittring finnas bland er, utan är fullkomligt förenade i samma sinnelag och samma mening. Rom. 12:16, 15:5. Ef. 4:3. Fil. 2:2, 3:15-16. 1 Petr. 3:8.
11. För av dem som *är från* Kloes *hus* har jag fått veta om er, mina bröder, att det förekommer stridigheter bland er.
12. Vad jag menar är detta, att var och en säger: Jag håller mig till Paulus, *eller*: Jag håller mig till Apollos, *eller*: Jag håller mig till Kefas, *eller*: Jag håller mig till Kristus. Apg. 18:24. 1 Kor. 3:4. Joh. 1:42.
13. Är Kristus delad? Blev Paulus korsfäst för er? Eller blev ni döpta i Paulus namn?
14. Jag tackar Gud att jag inte har döpt någon av er utom Krispus och Gajus, Apg. 18:8. Rom. 16:23.
15. så att ingen kan säga att jag har döpt i mitt namn.
16. Jo, Stefanus familj har jag också döpt. För övrigt vet jag inte om jag har döpt någon annan. 1 Kor. 16:15f.
17. För Kristus har inte sänt mig för att döpa, utan för att predika evangelium, inte med visdom i ord,

för att Kristi kors inte skulle vara förgäves. 1 Kor. 2:1f. 2 Petr. 1:16.
18. Ordet* om korset är ju en dårskap för dem som går förlorade, men för oss som är frälsta är det Guds kraft. Rom. 1:16.
1 Kor. 4:10. *Grek. lógos.*
19. För det står skrivet: Jag ska göra slut på de visas visdom, och de förståndigas förstånd ska jag förkasta.
Job 5:12-13. Jes. 29:14.
20. Var är de visa? Var är de skriftlärda? Var är denna världens kloka*? Har inte Gud gjort denna världens visdom till dårskap?
Job 12:17. Jes. 33:18. Rom. 1:22.
Alt. övers. debattörer.
21. Men eftersom världen inte genom sin visdom lärde känna Gud i hans visdom, så behagade det Gud att genom den dårskap som predikas frälsa dem som tror.
Matt. 11:25. Luk. 10:21. Rom. 1:21f.
22. För judar begär ju ett tecken och greker söker efter visdom.
Matt. 12:38, 16:1. Joh. 4:48, 6:30.
23. Men vi predikar Kristus *som* korsfäst, för judarna en stötesten och för grekerna en dårskap,
Joh. 6:60f. 1 Kor. 2:14.
24. men för dem som är kallade, både judar och greker, *predikar vi* Kristus, Guds kraft och Guds visdom. Rom. 1:16.
25. För Guds dårskap är visare än människor, och Guds svaghet är starkare än människor.
26. För se på er kallelse, bröder, att inte många *var* visa efter köttet, inte många mäktiga, inte många av förnäm släkt. Joh. 7:48. 1 Kor. 2:8.
27. Men det som var dåraktigt för världen har Gud utvalt för att låta de visa stå där med skam, och det som var svagt i världen har Gud utvalt för att låta det starka stå där med skam. Matt. 11:25. Jak. 2:5.
28. Och det som var ringa och föraktat i världen och det som ingenting var, det har Gud utvalt för att göra till intet det som var någonting,
29. för att inget kött ska kunna berömma sig inför honom.
Rom. 3:27. Ef. 2:9.
30. Men genom honom är ni i Kristus Jesus. För oss har han blivit vishet från Gud och rättfärdighet och helgelse och befrielse*,
Jer. 23:5. Joh. 17:19. Rom. 4:25. Ef. 1:7.
Kol. 2:2-3. *Alt. övers. återlösning.*
31. för att som det står skrivet: Den som berömmer sig ska berömma sig i Herren. Jer. 9:23-24. 2 Kor. 10:17.

2 Kapitlet

Paulus har inte med mänsklig visdom utan i Andens kraft predikat den korsfäste Kristus.

När jag kom till er, bröder, var det inte med stor vältalighet eller hög visdom *jag* förkunnade Guds vittnesbörd för er.
Apg. 18:1. 1 Kor. 1:17.
2. Jag hade nämligen bestämt mig för att inte veta av något annat hos er än Jesus Kristus och honom korsfäst. Gal. 6:14.
3. Och jag var hos er i svaghet och med fruktan och med mycken bävan.
2 Kor. 10:10, 11:30.
2 Kor. 12:5f. Gal. 4:13. Fil. 2:12.
4. Och mitt tal och min predikan *var* inte med övertalande ord av

mänsklig visdom, utan genom bevisning i Ande och kraft,
5. för att er tro inte skulle bero på människors visdom, utan på Guds kraft. 2 Kor. 4:7.
6. Visdom talar vi emellertid bland de fullkomliga, men en visdom som inte tillhör denna världen eller denna världens mäktiga, som kommer att förgås. Jak. 3:15.
7. Utan vi talar Guds hemliga visdom, den fördolda, som Gud före världens begynnelse har förutbestämt till vår härlighet,
Job 28:21. Rom. 16:25. 1 Kor. 4:1. Ef. 3:9. Kol. 1:26. 2 Tim. 1:9.
8. som ingen av denna världens furstar har känt till. För om de hade känt till den, skulle de inte ha korsfäst härlighetens Herre.
Matt. 11:25. Joh. 7:48, 16:3. Apg. 13:27. 2 Kor. 3:14. 1 Tim. 1:13.
9. Utan som Skriften säger: Vad inget öga har sett och inget öra har hört och vad som inte har stigit upp i något människohjärta, det har Gud berett åt dem som älskar honom. Jes. 64:4. 1 Kor. 1:23.
10. Men för oss har Gud uppenbarat det genom sin Ande, för Anden utforskar allting, ja, också djupen i Gud. Matt. 13:11, 16:17. 2 Kor. 3:18. 1 Joh. 2:27.
11. För vilken människa vet vad som finns i människan, utom människans ande som finns i henne? Så vet ingen heller vad som finns i Gud utom Guds Ande. Ords. 20:21. Jer. 17:9.
12. Men vi har inte fått världens ande, utan den Ande som är av Gud, för att vi ska veta vad vi har fått av Gud, Rom. 8:15.
13. vilket vi också förkunnar, inte med sådana ord som mänsklig visdom lär, utan med ord som den Helige Ande lär, *och* bedömer andliga saker andligen. 2 Petr. 1:16.
14. Men en oandlig* människa tar inte emot det som hör till Guds Ande. För det är en dårskap för henne och hon kan inte heller förstå *det*, eftersom det måste bedömas andligen. Joh. 8:47. Jud. 19.
**KXII: naturlig. Alt. övers. själisk.*
15. Men den som är andlig bedömer allt, men själv blir hon inte bedömd av någon.
16. För vem har lärt känna Herrens sinne, *och* vem ska kunna undervisa honom? Men vi har Kristi sinne.
Job 15:8. Jes. 40:13. Jer. 23:18. Rom. 11:34.

3 Kapitlet

Aposteln tillrättavisar de kristna i Korint för deras partisinne. Guds andliga tempelbyggnad.

Och jag kunde inte tala till er, bröder, som till andliga, utan som till köttsliga, som till spädbarn i Kristus.
2. Mjölk gav jag er att dricka och inte fast föda, för den tålde ni ännu inte. Och det gör ni inte nu heller,
Hebr. 5:12-13.
3. eftersom ni fortfarande är köttsliga. För då avund, strid och splittringar finns bland er, är ni då inte köttsliga och lever på vanligt mänskligt vis? 1 Kor. 1:11. Gal. 5:19-20. Jak. 3:16.
4. För då en säger: Jag håller mig till Paulus, och en annan: Jag håller mig till Apollos, är ni då inte köttsliga? 1 Kor. 1:12.

5. Vem är då Paulus, och vem *är* Apollos, förutom tjänare genom vilka ni har kommit till tro, och det efter vad Herren har gett åt var och en? Apg. 18:24. 1 Kor. 16:12.
6. Jag planterade, Apollos vattnade, men Gud gav växten. Apg. 18:26, 19:1.
7. Så är nu varken den som planterar eller den som vattnar något, utan *endast* Gud som ger växten.
8. Men den som planterar och den som vattnar är ett, och var och en ska få sin lön efter sitt arbete.
Jer. 17:10, 32:19. Matt. 16:27. Rom. 2:6. Upp. 2:23, 22:12.
9. För vi är Guds medarbetare, ni är Guds åker, en Guds byggnad.
2 Kor. 6:1. Ef. 2:20-21.
10. Efter den Guds nåd som har getts åt mig har jag lagt grunden såsom en vis byggmästare, och en annan bygger på den. Men var och en måste se till hur han bygger.
Rom. 1:5, 15:20.
11. För en annan grund kan ingen lägga än den som är lagd, vilken är Jesus Kristus. Jes. 28:16. Matt. 16:18. Ef. 2:20. 1 Petr. 2:7.
12. Om nu någon bygger på denna grund med guld, silver, ädla stenar, trä, hö eller strå,
13. så ska vars och ens verk bli uppenbarat. För den dagen ska göra det klart, eftersom den ska uppenbaras i eld, och hur vars och ens verk är ska elden pröva.
Jes. 48:10. 1 Petr. 1:7, 4:12.
14. Om det verk som någon har byggt består, ska han få lön.
15. Men om hans verk brinner upp, så ska han lida förlust. Men han själv ska bli frälst, men såsom genom eld.
16. Vet ni inte, att ni är Guds tempel och att Guds Ande bor i er?
1 Kor. 6:19. 2 Kor. 6:16. Ef. 2:21-22. Hebr. 3:6. 1 Petr. 2:5.
17. Om någon orenar* Guds tempel, ska Gud förgöra honom, för Guds tempel är heligt, och det *templet* är ni. **KXII: fördärvar.*
18. Ingen må bedra sig själv. Om någon bland er tycker att han är vis i denna världen, må han bli dåraktig för att han må bli vis.
Ords. 3:7. Jes. 5:21.
19. För denna världens visdom är dårskap inför Gud, för det står skrivet: Han fångar de visa i deras slughet. Job 5:13.
20. Och vidare: Herren känner de visas tankar att de är till ingen nytta*. Ps. 94:11. **KXII: fåfängliga.*
21. Därför ska ingen berömma sig av människor. Allt är ju ert,
22. vare sig Paulus eller Apollos eller Kefas eller världen eller liv eller död, *vare sig* det som nu är, eller det som ska komma. Allt är ert.
23. Men ni *tillhör* Kristus och Kristus *tillhör* Gud.

4 Kapitlet

Paulus framställer apostlarnas självförsakelse till ett föredöme och varnar för högmod.

Alltså ska man betrakta oss som Kristi tjänare och förvaltare av Guds hemligheter. 2 Kor. 4:5.
2 Kor. 6:4. Kol. 1:25. Tit. 1:7.
2. Men dessutom krävs det av en förvaltare att man finner honom vara trogen. Luk. 12:42.
3. Men för mig har det mycket liten

betydelse att jag blir dömd av er eller av någon mänsklig domstol*. Ja, jag dömer inte ens mig själv,

*KXII: dag.

4. för jag vet inget med mig själv, ändå är jag inte genom det rättfärdigad. Utan Herren är den som dömer mig. 2 Mos. 34:7. Job 9:2. Ps. 130:3, 143:2. Rom. 4:2.

5. Döm därför inte förrän tid är, tills Herren kommer, som både ska låta det som är fördolt i mörkret komma i ljuset och uppenbara hjärtats uppsåt. Då ska var och en få sitt beröm av Gud. Dan. 7:10. Matt. 7:1. Rom. 2:1. Upp. 20:12.

6. Men detta, bröder, har jag tillämpat på mig och Apollos för er skull, för att ni ska lära er av oss att inte tänka utöver det som är skrivet, för att ni inte ska bli högmodiga mot varandra, för den enes eller den andres skull. Ords. 3:7. Rom. 12:3.

7. För vem ger dig företräde framför andra? Och vad har du som du inte har fått? Och även om du har fått *det*, varför skryter du då, som om du inte hade fått *det*? Joh. 3:27. Rom. 12:6. Jak. 1:17. 1 Petr. 4:10.

8. Ni är redan mätta, ni har redan blivit rika och utan oss regerat som kungar! Och jag skulle önska att ni verkligen regerade, så att också vi kunde regera tillsammans med er.

9. För mig verkar det som att Gud har ställt fram oss apostlar såsom de allra ringaste, såsom ämnade åt döden. För vi har blivit ett skådespel för världen, för både änglar och människor. Ps. 44:23. Rom. 8:36. 1 Kor. 15:8-10. Ef. 3:8. Hebr. 10:33.

10. Vi *är* dårar för Kristi skull, men ni *är* kloka i Kristus. Vi *är* svaga, men ni *är* starka. Ni *är* ärade, men vi *är* föraktade. 1 Kor. 2:3. 2 Kor. 13:9. 2 Thess. 3:7.

11. Ända till denna stund är vi hungriga och törstiga och nakna och blir misshandlade och har ingen fast hemvist. Apg. 23:2. 2 Kor. 4:8, 11:23.

12. Vi sliter och arbetar med våra egna händer. När vi blir smädade, välsignar vi, när vi blir förföljda, härdar vi ut. Matt. 5:44. Luk. 6:28, 23:34. Apg. 7:60, 18:3, 20:34. Rom. 12:14. 1 Thess. 2:9. 2 Thess. 3:8.

13. När de förtalar oss, ber vi. Vi har blivit som världens skräp, var mans smuts, ända till denna dag. Klag. 3:45.

14. Detta skriver jag inte för att få er att skämmas, utan jag förmanar er såsom mina älskade barn.

15. För om ni än hade en oräknelig skara uppfostrare i Kristus, så *har ni* ändå inte många fäder. För jag har fött er i Kristus Jesus genom evangeliet. Apg. 18:11. Gal. 4:19. 1 Thess. 2:11. Filem. 10.

16. Därför förmanar jag er: Bli mina efterföljare. 1 Kor. 11:1. Fil. 3:17. 1 Thess. 1:6.

17. Det är därför jag har sänt Timoteus till er, som är min älskade och trogne son i Herren. Han ska påminna er om mina vägar i Kristus, såsom jag lär överallt i alla församlingar. Apg. 19:22. 2 Thess. 3:9. 1 Tim. 1:2. 2 Tim. 1:2.

18. Men några av er har blivit uppblåsta, som om jag inte skulle komma till er.

19. Men jag ska snart komma till er, om Herren vill, och *då* ska jag lära känna, inte dessa uppblåstas

ord, utan deras kraft. Apg. 18:21. Rom. 15:32. Jak. 4:15.
20. För Guds rike *består* inte i ord utan i kraft. 1 Kor. 2:4.
21. Vad vill ni? Ska jag komma till er med ris, eller med kärlek och i en fridsam ande? 2 Kor. 10:2, 13:10.

5 Kapitlet

Församlingen uppmanas att utöva tukt mot uppenbara syndare.

Överallt talas det om att otukt förekommer bland er och en sådan otukt som inte ens nämns bland hedningarna, *nämligen* att någon lever ihop med sin fars hustru.
3 Mos. 18:8.5 Mos. 27:20.
2. Och ni är uppblåsta fastän ni hellre skulle vara bedrövade, så att den som hade gjort sig skyldig till detta hade drivits ut från er gemenskap.
3. För jag, som visserligen är frånvarande till kroppen, men närvarande i anden, har redan som om jag var närvarande, fällt domen över den som har handlat så. Kol. 2:5.
4. I vår Herre Jesu Kristi namn ska vi, er och min ande, komma tillsammans med vår Herre Jesu Kristi kraft
Matt. 16:19. Joh. 20:23.
5. för att överlämna den det gäller åt Satan till köttets fördärv, så att anden kan bli frälst på Herren Jesu dag. 1 Tim. 1:20.
6. Er berömmelse *är* inte god. Vet ni inte att lite surdeg syrar hela degen?
Matt. 13:33. Gal. 5:9. Jak. 4:16.
7. Rensa därför ut den gamla surdegen, så att ni blir en ny deg. Ni är ju osyrade. För även vårt påskalamm* Kristus är slaktat för oss. Jes. 53:7. Joh. 1:29f. 1 Kor. 15:3. 1 Petr. 1:19. **Alt. övers. vår påsk.*
8. Låt oss därför inte hålla högtid med gammal surdeg, inte heller med elakhetens och ondskans surdeg, utan med renhetens och sanningens osyrade deg.
2 Mos. 12:3f. 5 Mos. 16:3.
9. Jag skrev till er i brevet att ni inte skulle ha något att göra med otuktiga människor. 2 Kor. 6:14. Ef. 5:11. 2 Thess. 3:14.
10. Men *då menade jag* inte denna världens otuktiga människor i allmänhet eller giriga eller utsugare* eller avgudadyrkare. I så fall måste ni ju gå ut från världen. **KXII: rövare.*
11. Men nu skrev jag till er att ni inte ska umgås med någon som kallas broder, om han är otuktig eller girig eller avgudadyrkare eller smädare eller drinkare eller utsugare*. *Ni ska* inte ens äta tillsammans med en sådan. Matt. 18:17. Rom. 16:17. 2 Thess. 3:6. **KXII: rövare.*
12. För vad angår det mig att döma även dem som är utanför? Dömer inte ni dem som är innanför?
13. Men dem som är utanför dömer Gud. Därför, driv själva ut ifrån er den som är ond. 5 Mos. 13:5. 5 Mos. 17:7, 22:21-24.

6 Kapitlet

Förmaning att undvika rättegångar. Frihetens bruk. Varning för otukt.

Vågar någon av er som har sak mot en annan gå till rätta inför orättfärdiga och inte inför heliga?
2. Vet ni inte att de heliga ska döma

världen? Om nu världen ska dömas av er, duger ni då inte till att döma i småsaker? Matt. 19:28. Luk. 22:30.
3. Vet ni inte att vi ska döma änglar? Hur mycket mer då inte i de ting som hör till detta livet?
4. Men när ni nu har några rättstvister angående det som har med detta livet att göra, så sätter ni dem som inte har något anseende* alls i församlingen till domare.
**KXII: är föraktade.*
5. Till er skam säger jag detta. Finns det då inte någon vis bland er, inte en enda som kan döma mellan sina bröder?
6. I stället går broder till rätta med broder, och detta inför dem som inte tror!
7. Så därför är redan det ett nederlag* bland er att ni går till rätta med varandra. Varför lider ni inte hellre orätt? Varför finner ni er inte hellre i att lida förlust?
Ords. 20:22. Matt. 5:39. Luk. 6:29. Rom. 12:17f. 1 Thess. 4:6, 5:15. **KXII: en brist.*
8. I stället vållar ni andra orätt och förluster*, och detta *mot* bröder.
**KXII: skada.*
9. Vet ni inte att de orättfärdiga inte ska ärva Guds rike? Låt inte bedra er. Varken otuktiga eller avgudadyrkare eller äktenskapsbrytare eller de som utövar homosexualitet eller de som låter sig utnyttjas för sådant*, **KXII: drängaskändare.*
10. eller tjuvar eller giriga eller drinkare eller smädare eller utsugare* ska ärva Guds rike.
Gal. 5:19-21. Ef. 5:5. 1 Tim. 1:9. **KXII: rövare.*
11. Och sådana var en del bland er. Men ni är rentvådda och ni är helgade och ni är rättfärdiggjorda i Herren Jesu namn och genom vår Guds Ande. Ef. 2:1-2, 5:8. Kol. 3:7. Tit. 3:3.
12. Allt är tillåtet för mig, men allt är inte nyttigt. Allt är tillåtet för mig, men jag ska inte låta något ta makten över mig. 1 Kor. 10:23.
13. Maten är för magen och magen är för maten, men Gud ska göra slut på bådadera. Men kroppen är inte till för otukt utan för Herren, och Herren för kroppen.
Matt. 15:17. Rom. 11:17.
14. Och Gud *som* har uppväckt Herren ska också uppväcka oss genom sin kraft. Apg. 2:24f. Rom. 6:5f, 8:11. 2 Kor. 4:14.
15. Vet ni inte att era kroppar är delar i Kristi kropp? Ska jag då ta delar av Kristi kropp och göra dem till *ett med* en skökas kropp? Nej, inte alls! 1 Kor. 12:27. Ef. 4:12f, 5:30.
16. Eller vet ni inte att den som förenar sig med en sköka är en kropp med henne? För de två, säger han, ska bli ett kött. 1 Mos. 2:24. Matt. 19:5. Mark. 10:8. Ef. 5:31.
17. Men den som är förenad med Herren är en ande med honom.
Joh. 17:21-23. Ef. 4:4.
18. Fly otukten. All annan synd som en människa begår är utanför kroppen, men den som bedriver otukt syndar mot sin egen kropp.
19. Eller vet ni inte att er kropp är ett tempel åt den Helige Ande, *som är* i er och som ni har *fått* från Gud, och att ni inte tillhör er själva?
1 Kor. 3:16. 2 Kor. 6:16. Hebr. 3:6. 1 Petr. 2:5.
20. För ni är dyrt köpta. Så förhärliga därför Gud i er kropp och i er ande, vilka tillhör Gud. 1 Kor. 7:23. Gal. 3:13. Hebr. 9:12. 1 Petr. 1:18-19. 2 Petr. 2:1.

7 Kapitlet

Råd och förmaningar angående äktenskap.

När det gäller det ni skrev till mig om, svarar jag: *Det är* gott för en man att inte röra en kvinna,
2. men för att *undgå* otukt ska var man ha sin egen hustru, och var kvinna sin egen man.
3. Mannen ska visa sin hustru den ömhet som han är skyldig henne och på samma sätt hustrun sin man. 1 Petr. 3:7.
4. Hustrun bestämmer inte över sin egen kropp, utan mannen. Och på samma sätt bestämmer inte heller mannen över sin egen kropp, utan hustrun.
5. Dra er inte ifrån varandra, om det inte sker för en tid med bådas samtycke, för att kunna ägna er åt fastan och bönen. Och kom sedan tillsammans igen, för att Satan inte ska fresta er, eftersom ni inte kan leva avhållsamt.
6. Men detta säger jag som ett medgivande *och* inte som en befallning.
7. För helst skulle jag vilja att alla människor vore som jag. Men var och en har sin särskilda gåva från Gud, den ene så, den andre så.
Matt. 19:12. 1 Kor. 12:11.
8. Men till de ogifta och till änkorna säger jag: Det är gott för dem, om de förblir som jag.
9. Men om de inte kan leva avhållsamt, så bör de gifta sig, eftersom det är bättre att gifta sig än att vara upptänd av begär.
10. Men de gifta befaller inte jag, utan Herren: En hustru ska inte skilja sig från *sin* man. Mal. 2:14.
Matt. 5:32, 19:6f.
Mark. 10:11-12. Luk. 16:18.
11. Men om hon ändå skulle skilja sig, då ska hon förbli ogift eller försona *sig* med sin man. Och en man får inte överge sin hustru.
12. Och till de övriga säger jag, inte Herren: Om en broder har en hustru som inte tror och hon är villig att leva tillsammans med honom, så får han inte skilja sig från henne.
13. Och om en hustru har en man som inte tror och han är villig att leva tillsammans med henne, får hon inte skilja sig från honom.
14. För den man som inte tror är helgad genom hustrun, och den hustru som inte tror är helgad genom mannen. Annars vore ju era barn orena, men nu är de heliga.
15. Men om den som inte tror vill skiljas, så låt honom skiljas. En broder eller syster är i sådana fall inte bunden av något tvång, utan till frid har Gud kallat oss.
16. För hur kan du hustru veta om du kan frälsa *din* man? Eller, du man, hur kan du veta om du kan frälsa *din* hustru? 1 Petr. 3:1.
17. Men så som Gud har tilldelat var och en, så som Herren har kallat var och en, så ska han leva. Så förordnar jag i alla församlingar.
18. Är någon kallad som omskuren, ska han inte bli som en oomskuren. Är någon kallad som oomskuren, ska han inte låta omskära sig.
19. Omskärelsen betyder inget och

förhuden betyder inget, men däremot att man håller Guds bud.
Gal. 5:6, 6:15.

20. Var och en ska förbli i den kallelse som han var i när han blev kallad. Ef. 4:1. Fil. 1:27.

21. Är du kallad *som* slav, så låt detta inte bekymra dig. Men om du kan bli fri, så ta hellre vara på den möjligheten.

22. För den som har blivit kallad *som* slav i Herren, är Herrens frigivne. På samma sätt är också den som har blivit kallad som fri, en Kristi slav. Rom. 6:18f. Gal. 5:13. Ef. 6:6. 1 Petr. 2:16.

23. Ni är dyrt köpta. Bli inte slavar under människor. 1 Kor. 6:20. 2 Kor. 11:20. Hebr. 9:12. 1 Petr. 1:18-19. 2 Petr. 2:1.

24. Bröder, var och en ska inför Gud förbli i det han var i när han blev kallad.

25. Men om jungfrurna har jag inte någon befallning från Herren, men jag ger ett råd*, såsom en som har fått barmhärtighet av Herren till att vara trovärdig**. *KXII: min mening. **KXII: trogen.

26. Jag menar därför att på grund av den nuvarande nöden* *är det* gott för en människa att förbli såsom hon är. Jer. 16:2. *KXII: den nöd som är för handen.

27. Är du bunden vid en hustru, så försök inte att bli löst. Är du utan en hustru, så sök inte att få en hustru.

28. Men även om du gifter dig, så syndar du inte, och om en jungfru gifter sig, så syndar hon inte. Men sådana kommer att ha svårigheter i köttet, och jag vill skona er.

29. Men det säger jag, bröder: Tiden är kort. Härefter må de som har hustrur vara som om de inte hade någon,

30. och de som gråter som om de inte grät, och de som gläder sig som om de inte gladde sig, och de som köper något som om de inte fick behålla det,

31. och de som brukar denna världen, som om de inte brukade *den*. För denna världens ordning går mot sitt slut. Jes. 40:6. 1 Joh. 2:17.

32. Men jag ville gärna att ni vore fria från bekymmer. Den som är ogift är angelägen om det som tillhör Herren, hur han ska behaga Herren.

33. Men den som är gift är angelägen om det som tillhör världen, hur han ska behaga sin hustru.

34. Det är skillnad mellan en hustru och en jungfru. Den ogifta kvinnan är angelägen om det som tillhör Herren, att hon ska vara helig till både kropp och ande. Men hon som är gift är angelägen om det som tillhör världen, hur hon ska behaga *sin* man.

35. Men detta säger jag för ert eget bästa, inte för att lägga något band på er, utan med hänsyn till det som är anständigt och för att ni ska kunna ägna er åt Herren utan att bli distraherade av något.

36. Men om någon tror sig handla orätt mot sin ogifta dotter* som är giftasvuxen och vill gifta sig, så kan han göra som han vill. Han syndar inte. Låt dem gifta sig. *KXII: jungfru.

37. Men om någon är fast i sitt sinne och inte hindras av något tvång, utan kan handla fritt efter sin egen

vilja och är besluten i sitt sinne att låta henne förbli jungfru, så gör han något som är bra.
38. Alltså: den som gifter bort *henne* gör något bra, men den som inte gifter bort *henne* gör något som är ännu bättre.
39. En hustru är bunden genom lag så länge hennes man lever. Men när hennes man dör är hon fri att gifta sig med vem hon vill, bara det sker i Herren. Rom. 7:2.
40. Men lyckligare är hon enligt min mening om hon förblir som hon är, och jag anser att också jag har Guds Ande.

8 Kapitlet

Råd angående ätande av kött som blivit offrat åt avgudar.

Men vad angår avgudaoffer så vet vi att vi alla har kunskap. Kunskapen blåser upp, men kärleken bygger upp. Apg. 15:20f. Rom. 14:3f.
2. Och om någon tror sig ha kunskap om något, så vet han ännu inte det han borde veta. Gal. 6:3. 1 Tim. 6:4.
3. Men om någon älskar Gud så är han känd av honom.
4. När det nu gäller att äta av det som offrats åt avgudar, så vet vi att *det* inte *finns* någon avgud i världen och att *det* inte *finns* någon annan Gud utom en enda. 5 Mos. 4:39, 6:4. Mark. 12:29. Rom. 14:14. 1 Kor. 10:19. Ef. 4:6. 1 Tim. 2:5.
5. För även om det finns några som kallas gudar, vare sig i himlen eller på jorden – såsom det finns många gudar och många herrar –
6. för oss *finns det ändå bara* en Gud, Fadern, av vilken allting *är* och till vilken vi *är*, och en enda Herre, Jesus Kristus, genom vilken allting *är* och genom vilken vi *är*. Mal. 2:10. Joh. 1:3, 13:13. Apg. 17:28. Rom. 11:36. 1 Kor. 12:3. Ef. 3:9, 4:5-6. Fil. 2:11. Kol. 1:16. Hebr. 1:2.
7. Hur som helst, alla har inte denna kunskap, men några gör det till en samvetssak för avgudarnas skull ända tills nu, och äter *det* som om det var offrat åt avgudar, och så orenas deras svaga samvete. Rom. 14:23. 1 Kor. 10:28.
8. Men maten främjar oss inte inför Gud. För äter vi, så blir vi inte därigenom bättre. Äter vi inte, så blir vi inte därigenom sämre. Rom. 14:17.
9. Men se till att denna er frihet inte på något sätt blir till fall för dem som är svaga. Rom. 14:13f. Gal. 5:13.
10. För om någon får se dig, hur du som har kunskap ligger till bords i ett avgudatempel, ska då inte den som har ett svagt samvete bli stärkt till att äta avgudaoffer?
11. Och ska den svage brodern, som Kristus har lidit döden för, gå förlorad genom din kunskap? Rom. 14:15.
12. Och när ni på detta sätt syndar emot bröderna och sårar deras svaga samveten, så syndar ni mot Kristus.
13. Därför, om maten blir till fall för min broder, ska jag aldrig mer äta kött, så att jag inte blir orsak till min broders fall. Rom. 14:21. 2 Kor. 11:29.

9 Kapitlet

Apostelns bruk av sin frihet.

Är jag inte en apostel? Är jag inte fri? Har jag inte sett Jesus Kristus, vår Herre? Är inte ni mitt verk i Herren?
Apg. 9:13f, 22:17-18, 23:11. 1 Kor. 4:15. 1 Kor. 15:8. 2 Kor. 12:2.

2. Om jag inte är en apostel för andra så är jag det i alla fall för er. För ni är i Herren sigillet på mitt apostlaämbete.

3. Mitt försvar mot dem som dömer mig är detta:

4. Har vi inte rätt att äta och dricka? 1 Kor. 9:14. 1 Thess. 2:7.

5. Har vi inte rätt att föra med oss en syster* *som* hustru, liksom också de andra apostlarna och Herrens bröder och Kefas?
Matt. 8:14, 12:46. Mark. 6:3. Gal. 1:19.
**Dvs. en troende kvinna.*

6. Eller är det endast jag och Barnabas *som* inte har rätt att vara fria från arbete? 2 Thess. 3:9.

7. Vem tjänar någonsin i krig på egen bekostnad? Vem planterar en vingård och äter inte av dess frukt? Eller vem vaktar en hjord och lever inte av mjölken från hjorden?
1 Petr. 5:2.

8. Säger jag detta som en människa, eller säger inte också lagen samma sak?

9. För det står skrivet i Mose lag: Du ska inte binda för munnen på oxen som tröskar. Skulle Gud ha omsorg om oxarna? 5 Mos. 25:4. 1 Tim. 5:18.

10. Eller säger han *det* egentligen för vår skull? Utan tvekan är det för vår skull som det är skrivet, att den som plöjer ska plöja med en förhoppning, och att den som tröskar med en förhoppning, om att få sin del av detta hopp. 2 Tim. 2:6.

11. Om vi har sått åt er vad som är andligt, *är det då för* mycket om vi skördar av ert jordiska goda?
Rom. 15:27. Gal. 6:6.

12. Om andra har fått del i denna rättighet hos er, har inte vi det ännu mer? Men vi har inte utnyttjat denna rättighet, utan vi står ut med allt för att vi inte ska lägga något hinder i vägen för Kristi evangelium. Apg. 20:33. 2 Kor. 11:9, 12:13. 1 Thess. 2:7.

13. Vet ni inte att de som har hand om heliga ting lever *av det* som kommer från templet, och att de som gör tjänst vid altaret får sin del av det som offras på altaret?
3 Mos. 2:3, 6:16-18. 4 Mos. 18:8. 5 Mos. 18:1.

14. Så har också Herren bestämt, att de som predikar evangeliet ska leva av evangeliet. 5 Mos. 25:4. Matt. 10:10. Luk. 10:7. 1 Tim. 5:18.

15. Men jag har inte utnyttjat detta, och jag skriver inte detta för att jag skulle få det så. För *det vore* bättre för mig att dö, än att någon ska få ta min berömmelse ifrån mig.
Apg. 18:3, 20:34. 1 Kor. 4:12. 2 Kor. 11:10. 1 Thess. 2:9. 2 Thess. 3:8.

16. För om jag predikar evangelium, så är detta ingen berömmelse för mig, eftersom jag måste göra det, och ve mig om jag inte predikar evangelium. Rom. 1:14.

17. För gör jag det av fri vilja, så får jag lön. Men om jag gör det för att jag är tvungen, så har det anförtrotts åt mig till att förvalta.
1 Kor. 4:1.

18. Vad har jag då för lön? Jo, den att när jag predikar Kristi evangelium, så gör jag det utan kostnad genom att avstå* den rättighet som jag har i evangeliet.
**KXII: inte ska missbruka min makt.*

19. Därför, fastän jag är fri från alla, har jag ändå gjort mig till allas tjänare, så att jag kan vinna desto flera.

20. Och för judarna har jag blivit som en jude för att vinna judar. För dem som står under lagen *har jag blivit* som *den som står* under lagen, så att jag kan vinna dem som står under lagen. Apg. 16:3. Apg. 21:23f. Rom. 11:14

21. För dem som är utan lag *har jag blivit* som *vore jag* utan lag, för att jag skulle kunna vinna dem som är utan lag – fastän jag inte är utan Guds lag, utan under Kristi lag. Gal. 2:3.

22. För de svaga har jag blivit som en svag så att jag kan vinna de svaga. Jag har för alla blivit allt, för att jag i varje fall ska frälsa några. Rom. 15:1. 1 Kor. 10:33. 2 Kor. 11:29.
KXII utelämnar: som.

23. Men detta gör jag för evangeliets skull, för att jag ska få del av det.

24. Vet ni inte att alla löparna på en tävlingsbana springer, men det är bara en som får priset? Spring så att ni vinner *det*. Fil. 3:14. 2 Tim. 4:7. Hebr. 12:1.

25. För var och en som tävlar* måste ha disciplin i allt. Nu gör de detta för att vinna en förgänglig segerkrans, men vi en oförgänglig. 1 Tim. 6:12. 2 Tim. 2:5, 4:8. **KXII: kämpar.*

26. Jag springer därför inte utan något mål, jag kämpar inte som en som slår i tomma luften.

27. Utan jag disciplinerar min kropp och tvingar den till lydnad, för att jag inte ska predika för andra och själv inte hålla provet.

10 Kapitlet

Israels ökenvandring.
Varning för missbruk av friheten.

Dessutom, bröder, vill jag inte att ni ska vara okunniga om att alla våra fäder var under molnskyn och alla gick genom havet. 2 Mos. 13:21, 14:22. 4 Mos. 9:15. 5 Mos. 1:33. Jos. 4:23. Ps. 78:13-14, 105:39.

2. Och alla blev i molnskyn och i havet döpta till Mose,

3. och alla åt samma andliga mat, 2 Mos. 16:14. Ps. 105:40.

4. och alla drack samma andliga dryck. För de drack av den andliga Klippan som följde dem och den Klippan var Kristus. 2 Mos. 17:6. 4 Mos. 20:10, 21:16. Ps. 78:15.

5. Men de flesta av dem fann inte Gud behag i, därför blev de kringspridda i öknen. 4 Mos. 26:65.

6. Men detta har blivit till exempel för oss, för att inte vi liksom de ska ha begär till det onda. 4 Mos. 11:4f. Ps. 78:30, 106:14.

7. Bli inte heller avgudadyrkare som några av dem blev, som det står skrivet: Folket satte sig ner till att äta och dricka och steg upp för att leka. 2 Mos. 32:6.

8. Låt oss inte heller begå otukt, som några av dem begick otukt, för 23 000 föll på en dag. 4 Mos. 25:1f. Ps. 106:28.

9. Låt oss inte heller fresta Kristus, som också några av dem frestade

Gud. Därför blev de dödade av ormar. 2 Mos. 17:3. 4 Mos. 21:6. Ps. 78:18f, 95:9, 106:14.

10. Klaga inte heller, som också några av dem klagade. Därför blev de dödade av fördärvaren. 2 Mos. 16:2. 4 Mos. 14:2f. Ps. 106:25.

11. Men allt detta hände dem som exempel och skrevs ner till varning för oss som har tidens slut inpå oss. Rom. 15:4. 1 Kor. 9:10.

12. Därför ska den som menar sig stå, se till att han inte faller. Rom. 11:20.

13. Ingen annan frestelse har drabbat er än den som vanligen möter människan. Men Gud *är* trofast, han ska inte låta er frestas över er förmåga, utan när frestelsen kommer ska han också bereda en utväg, så att ni kan härda ut. Matt. 4:1-11. 2 Kor. 1:7.

14. Därför, mina älskade, fly bort från avgudadyrkan. 2 Kor. 6:17. 1 Joh. 5:21.

15. Jag talar som till förståndiga. Bedöm själva vad jag säger:

16. Välsignelsens bägare*, som vi välsignar, ger den oss inte del av Kristi blod? Det bröd som vi bryter, ger det oss inte del av Kristi kropp? Matt. 26:26. **KXII: kalk.*

17. För vi är ett bröd *och* en kropp, fastän vi är många, eftersom vi alla får del av detta enda bröd. Rom. 12:5. 1 Kor. 12:27.

18. Se på Israel efter köttet: Har inte de som äter av offren del i altaret? 3 Mos. 2:3, 7:14. 1 Kor. 9:13.

19. Vad vill jag då säga? Att en avgud är något, eller att det som offras åt avgudar är något? 1 Kor. 8:4.

20. Nej, utan vad hedningarna offrar, det offrar de åt onda andar och inte åt Gud, och jag vill inte att ni ska ha någon gemenskap med de onda andarna*. 3 Mos. 17:7. 5 Mos. 32:17. Ps. 106:37. **Se not Matt. 8:28, 31.*

21. Ni kan inte dricka Herrens bägare* och de onda andarnas bägare. Ni kan inte ha del i Herrens bord och i de onda andarnas bord. 2 Kor. 6:15. **KXII: kalk.*

22. Eller vill vi reta Herren till avund? Är vi starkare än han? 5 Mos. 32:21.

23. Allt är tillåtet för mig, men inte allt är nyttigt. Allt är tillåtet för mig, men allt bygger inte upp. 1 Kor. 6:12.

24. Ingen ska söka sitt eget *bästa*, utan var och en den andres. Rom. 15:2. 1 Kor. 13:5. Fil. 2:4.

25. Ät allt som säljs i köttaffären utan att ställa några frågor för samvetets skull.

26. För jorden *är* Herrens och allt som finns på den. 3 Mos. 19:5. Ps. 24:1, 50:10f.

27. Om någon av dem som inte är troende bjuder er till sig, och ni vill gå till honom, så ät av allt som sätts fram åt er, utan att ställa några frågor för samvetets skull. Luk. 10:7.

28. Men om någon säger till er: Detta är offrat åt avgudar, så ät inte för hans skull som talade om det och för samvetets skull, för jorden är Herrens och allt som fyller den. 1 Kor. 8:10-11.

29. Jag menar inte ditt eget samvete utan den andres. För varför ska min frihet dömas av en annans samvete? Rom. 14:16.

30. För om jag äter med tacksägelse, varför ska jag då hånas för det som jag tackar för? Rom. 14:6. 1 Tim. 4:4.

31. Vare sig ni nu äter eller dricker eller vad ni än gör, så gör allt till Guds ära. Kol. 3:17.
32. Var inte till anstöt, varken för judar eller för greker eller för Guds församling. Rom. 14:3.
33. Såsom även jag i allt försöker gå alla till mötes, och söker inte mitt eget bästa utan de mångas, för att de ska bli frälsta. Rom. 15:2. 1 Kor. 9:19f.

11 Kapitlet

Föreskrifter till kvinnor och män när de ber och profeterar. Herrens nattvard får inte hållas på ett ovärdigt sätt.

Var mina efterföljare, liksom också jag är det till Kristus. 1 Kor. 4:16. Ef. 5:1. Fil. 3:17. 1 Thess. 1:6. 2 Thess. 3:9.
2. Vidare, bröder, berömmer jag er för att ni tänker på mig i allt och håller fast vid de föreskrifter som jag överlämnade åt er.
3. Men jag vill att ni ska veta att Kristus är var mans huvud, och att mannen *är* kvinnans huvud och att Gud *är* Kristi huvud. Joh. 14:28. 1 Kor. 3:23, 15:27-28. Ef. 5:23.
4. Varje man som har något på huvudet när han ber eller profeterar vanärar sitt huvud.
5. Men var kvinna som ber eller profeterar utan något på huvudet vanärar sitt huvud. För det är detsamma som om hon var rakad.
6. För om en kvinna inte har något på sitt huvud*, så kan hon lika väl klippa av sitt hår, men eftersom det är en skam för en kvinna att klippa av håret eller raka av det, så ska hon ha något på huvudet. 5 Mos. 22:5. **KXII: Vill hon inte hölja sig.*
7. För en man ska ju inte ha något på huvudet, eftersom han är Guds avbild och ära. Men kvinnan är mannens ära. 1 Mos. 1:26-27, 5:1-2, 9:6.
8. För mannen är inte av kvinnan, utan kvinnan är av mannen. 1 Mos. 2:18-21.
9. Och inte heller skapades mannen för kvinnans skull utan kvinnan för mannens skull.
10. Därför ska kvinnan ha en makt på huvudet för änglarnas skull. 1 Mos. 24:65.
11. Men i Herren är varken mannen utan kvinnan, eller kvinnan utan mannen.
12. För liksom kvinnan *är* av mannen, så *är* också mannen genom kvinnan, men alltsammans är av Gud.
13. Döm bland er själva: Passar det sig att en kvinna ber till Gud utan att ha något på huvudet?
14. Eller lär inte själva naturen er att det är en skam för en man om han har långt hår?
15. Men om en kvinna har långt hår så är det en ära för henne. Håret har hon fått till att skyla sig med.
16. Men om någon vill strida om detta, *så* har vi inte en sådan sed, inte heller Guds församlingar. 1 Tim. 6:4.
17. När jag nu ger *er* följande föreskrifter kan jag inte berömma *er*, eftersom era sammankomster är mer till skada än till nytta.
18. För det första så hör jag att det förekommer splittringar bland er när ni kommer samman i försam-

lingen, och delvis tror jag att det är så. 1 Kor. 1:10-12.
19. För partier måste ju finnas bland er, för att det ska visa sig vilka det är bland er som består provet*.
Matt. 18:7. Luk. 2:35, 17:1. Apg. 20:30. 1 Joh. 2:19. *KXII: rättsinniga.
20. När ni nu kommer tillsammans så är det inte för att äta Herrens måltid,
21. för vid måltiden tar var och en för sig av sin egen mat före de andra och så får den ene hungra medan den andre är berusad.
22. Har ni då inte era hem där ni kan äta och dricka? Eller föraktar ni Guds församling och vill ni få dem att skämmas som inget har? Vad ska jag säga till er? Ska jag berömma er? I detta fall berömmer jag er inte.
23. För jag har från Herren tagit emot vad jag också har meddelat er, att i den natt då Herren Jesus blev förrådd, tog han ett bröd,
Matt. 26:26. Mark. 14:22. Luk. 22:19.
24. och när han hade tackat, bröt han *det* och sa: Tag, ät. Detta är min kropp som är bruten för er. Gör detta till minne av mig.
25. På samma sätt *tog han* också bägaren* efter måltiden och sa: Denna bägare är det nya förbundet i mitt blod. Så ofta ni dricker *den*, gör det till minne av mig. *KXII: kalken.
26. För så ofta ni äter detta bröd och dricker denna bägare, förkunnar ni Herrens död till dess han kommer. Apg. 1:11.
27. Den som därför äter detta bröd eller dricker Herrens bägare på ett ovärdigt sätt, blir skyldig till Herrens kropp och blod.
28. Men människan må pröva sig själv, och så äta av brödet och dricka av bägaren. 2 Kor. 13:5.
29. För den som äter och dricker på ett ovärdigt sätt, äter och dricker en dom över sig, *då han* inte åtskiljer Herrens kropp.
30. Därför *finns det* många svaga och sjuka bland er, och många är insomnade*. *KXII: sover.
31. För om vi dömde oss själva, så skulle vi inte bli dömda. Ps. 32:5.
32. Men när vi blir dömda, fostras* vi av Herren, för att vi inte ska bli fördömda tillsammans med världen. Hebr. 12:5f.
*KXII: så blir vi näpsta av Herren.
33. Därför, mina bröder, när ni kommer tillsammans för att äta, så vänta på varandra.
34. Men om någon är hungrig ska han äta hemma, så att ni inte kommer tillsammans till en dom. Och det övriga ska jag ge föreskrifter om när jag kommer.

12 Kapitlet

Andens olika nådegåvor.

Men om de andliga gåvorna, bröder, vill jag inte att ni ska vara okunniga.
2. Ni vet att ni har varit hedningar, och att ni lät er föras bort till de stumma avgudarna, allt eftersom ni blev ledda. 1 Kor. 6:11.
Ef. 2:11-12. 1 Thess. 1:9.
3. Därför vill jag låta er få veta att ingen som talar i Guds Ande säger: Förbannad är Jesus, och *att* ingen kan säga att Jesus är Herren utom genom den Helige Ande.
Mark. 9:39. 2 Kor. 3:5.

4. Men det finns olika slags nådegåvor, men Anden är densamme.
Rom. 12:6. Ef. 4:4. Hebr. 2:4. 1 Petr. 1:10.
5. Och det finns olika slags tjänster, men Herren är densamme.
Rom. 12:7-8. Ef. 4:11.
6. Och det finns olika slags kraftgärningar, men det är samma Gud som verkar allt i alla.
7. Men åt var och en ges Andens uppenbarelse så att den blir till nytta.
8. För åt den ene ges genom Anden ord av vishet, till en annan ord av kunskap genom samme Ande,
Kol. 1:28.
9. till en annan tro genom samme Ande, till en annan gåvor att bota sjuka av samme Ande,
Mark. 16:18. Luk. 10:9. Jak. 5:14-15.
10. till en annan kraft att utföra mirakler, till en annan profetians gåva, till en annan att skilja mellan andar, till en annan att tala olika slags tungotal, till en annan att uttyda tungotal.
Apg. 2:4, 6:8, 8:11, 10:46. 1 Kor. 14:27.
11. Men allt detta verkar en och samme Ande, som fördelar åt var och en särskilt efter sin vilja.
Rom. 12:3. 1 Kor. 7:7. 2 Kor. 10:13. Ef. 4:7.
12. För liksom kroppen är en och har många delar, och kroppens alla delar utgör en kropp, *fast* de är många, så *är det* också *med* Kristus.
Rom. 13:4-5. Ef. 4:16.
13. För i en Ande har vi ju alla blivit döpta till en kropp, vare sig *vi är* judar eller greker, vare sig slavar eller fria, och i en Ande har vi alla fått att dricka.
Joh. 6:63.
Rom. 6:4-5. Gal. 3:28. Ef. 2:14-15. Kol. 3:11.
14. För kroppen består ju inte av en enda kroppsdel utan av många.
15. Om foten skulle säga: Eftersom jag inte är hand hör jag inte till kroppen, skulle den därför inte höra till kroppen?
16. Och om örat skulle säga: Eftersom jag inte är öga hör jag inte till kroppen, skulle det därför inte höra till kroppen?
17. Om hela kroppen *var* öga, vad blev det då av hörseln? Om allt *var* hörsel, vad *blev det då av* luktsinnet?
18. Men nu har Gud satt samman delarna i kroppen, var och en av dem som han har velat.
19. Och om de alla vore en kroppsdel, var *vore då* kroppen?
20. Men nu *är det* många kroppsdelar men bara en kropp.
21. Och ögat kan inte säga till handen: Jag behöver dig inte, inte heller huvudet till fötterna: Jag behöver er inte.
22. Nej, snarare är de delar i kroppen nödvändiga som anses vara de svagaste.
23. Och de *delar* i kroppen som vi anser värda mindre heder, klär vi med så mycket större heder, och dem som vi blygs för, skyler vi med så mycket större anständighet,
24. något som de anständiga *delarna* inte behöver. Men Gud har fogat samman kroppen och gett så mycket större heder åt den *delen* som saknar *det*,
25. för att ingen splittring skulle uppstå i kroppen, utan delarna skulle ha samma omsorg om varandra.
26. Och om en kroppsdel lider, så lider alla delarna med den. Och om

en kroppsdel hedras, gläder sig alla delarna med *den*.
27. Men ni är Kristi kropp och var för sig delar av den.
Rom. 12:5. Ef. 1:23, 5:23f. Kol. 1:24.
28. Och Gud har satt dessa i församlingen: För det första apostlar, för det andra profeter, för det tredje lärare, vidare kraft att utföra mirakler, sedan gåvor att bota sjuka, att hjälpa, att styra *och* att tala olika slags tungotal. Ef. 4:11.
29. Inte *är* väl alla apostlar? Inte *är* väl alla profeter? Inte *är* väl alla lärare? Inte utför väl alla mirakler?
30. Inte har väl alla gåvor att bota sjuka? Inte talar väl alla i tungor? Inte kan väl alla uttyda?
31. Men sök med iver efter de bästa nådegåvorna. Och nu ska jag visa er en ännu mer dyrbar väg.
1 Kor. 14:1.

13 Kapitlet

Kärlekens lov.

Om jag talade med människors och änglars språk men inte hade kärlek*, så vore jag endast en ljudande malm eller en skrällande cymbal. *Grek. agápe.
2. Och om jag kunde profetera och visste alla hemligheter och ägde all kunskap, och om jag hade all tro så att jag kunde flytta berg, men inte hade kärlek, så vore jag ingenting.
Matt. 7:22, 17:20, 21:21. Mark. 11:23. Luk. 17:6. 1 Kor. 12:8-9.
3. Och om jag gav bort allt jag äger* och utlämnade min kropp till att brännas upp, men inte hade kärlek, så hade jag ingenting vunnit.
*KXII: till de fattiga.
4. Kärleken är tålig och mild, kärleken avundas inte, kärleken skryter inte, *den* är inte uppblåst, 1 Petr. 4:8.
5. *den* uppför sig inte illa, *den* söker inte sitt, *den* är inte lättretlig, *den* tänker inte något ont.
1 Kor. 10:24. Fil. 2:4f.
6. *Den* gläder sig inte över orättfärdigheten men gläder sig med sanningen. Ps. 10:3, 15:4, 49:19. 2 Joh. 4.
7. *Den* fördrar allting, *den* tror allting, *den* hoppas allting, *den* uthärdar allting. Ords. 10:12.
8. Kärleken upphör aldrig. Men när det gäller profetior så ska de försvinna, eller tungotal så ska de upphöra, eller kunskap så ska den försvinna.
9. För vi förstår till en del och profeterar till en del. Fil. 3:12.
10. Men när det fullkomliga kommer, då ska det försvinna som är till en del.
11. När jag var barn*, talade jag som ett barn, hade sinne som ett barn och hade barnsliga tankar. Men sedan jag blivit man har jag lagt bort det barnsliga.
*Ordagrant: spädbarn
12. För nu ser vi såsom i en spegel på ett dunkelt sätt, men då ska vi se ansikte mot ansikte. Nu förstår jag bara till en del men då ska jag förstå fullkomligt, så som också jag blivit fullkomligt känd.
1 Kor. 8:3. 2 Kor. 3:18, 5:7. Fil. 3:12. 1 Joh. 3:2.
13. Men nu består tron, hoppet *och* kärleken, dessa tre, men störst av dem *är* kärleken.

14 Kapitlet

Om de andliga gåvornas rätta bruk samt om det som hör till god ordning vid de kristnas sammankomster.

Sträva efter kärleken och sök med iver att få de andliga gåvorna, men framför allt att profetera.
1 Kor. 12:31.

2. För den som talar i tungor talar inte för människor utan för Gud, för ingen förstår *honom*, utan han talar hemligheter i anden.
Apg. 2:4, 10:46.

3. Men den som profeterar talar för människor till uppbyggelse och förmaning och tröst för dem.

4. Den som talar i tungor bygger upp sig själv, men den som profeterar bygger upp församlingen.

5. Jag skulle önska att ni alla kunde tala i tungor, men mycket hellre att ni profeterade. För den som profeterar är förmer än den som talar i tungor, om inte denne uttyder sitt tal så att församlingen kan bli uppbyggd.

6. Bröder, om jag nu skulle komma till er och talade i tungor, till vilken nytta skulle jag vara för er, om jag inte talade till er antingen genom uppenbarelse eller genom kunskap eller genom profetia eller genom undervisning?

7. På samma sätt är det med livlösa ting som ger ljud ifrån sig, vare sig det är flöjt eller harpa, om det inte är någon skillnad på tonerna, hur ska man kunna uppfatta vad som spelas?

8. Så därför, om en trumpet* ger en otydlig signal, vem gör sig då redo till strid?
**KXII: basun.*

9. Så är det även med er. Om ni inte i ert språk talar begripliga ord, hur ska man då kunna förstå vad som blir sagt? Ni talar då ut i tomma luften.

10. Det finns så många olika slags språk i världen och inget av dem *är* utan mening.

11. Om jag nu inte vet vad ljuden betyder, så blir jag en främling för den som talar, och den som talar *blir* en främling för mig.

12. Så *är det* också *med* er. Eftersom ni är ivriga att få andliga gåvor, så sök att bli rika på sådana till församlingens uppbyggelse.

13. Därför ska den som talar i tungor be om att han ska kunna uttyda det.

14. För om jag ber i tungor, så ber min ande, men mitt förstånd får ingen frukt av det.

15. Vad innebär då detta? *Jo*, jag ska be med anden, men jag ska också be med förståndet*. Jag ska lovsjunga med anden, men jag ska också lovsjunga med förståndet.
Ef. 5:19. Kol. 3:16.
**KXII: sinnet.*

16. För om du välsignar med anden, hur ska då han som sitter på de olärdas plats kunna säga sitt amen till din tacksägelse? Han förstår ju inte vad du säger.

17. För nog är din tacksägelse god, men den andre blir inte uppbyggd.

18. Jag tackar min Gud, *att* jag talar mer i tungor än ni alla.

19. Men i församlingen vill jag hellre tala fem ord med mitt för-

stånd, så att jag också kan undervisa andra, än en oräknelig mängd ord med tungor.
20. Bröder, var inte barn till förståndet, utan var barn i ondskan och fullvuxna till förståndet.
Ps. 131:2. Matt. 11:25, 18:3. Ef. 4:14. Hebr. 5:12. 1 Petr. 2:2.
21. Det står skrivet i lagen: Genom främmande språk och genom främmande läppar ska jag tala till detta folk, men inte ens på det sättet ska de lyssna på mig, säger Herren.
Jes. 28:11-12.
22. Alltså är tungotal ett tecken, inte för dem som tror utan för dem som inte tror, men profetian är inte för dem som inte tror utan för dem som tror.
23. Om nu hela församlingen kommer tillsammans på en plats och alla talar i tungor, och några som är olärda eller som inte tror kommer in, ska de då inte säga att ni har mist förståndet?
24. Men om alla profeterar och någon som inte tror eller *är* olärd kommer in, blir han överbevisad av alla *och* dömd av alla,
25. och därmed blir hemligheterna i hans hjärta uppenbarade och så ska han falla ner på sitt ansikte, tillbe Gud och intyga, att Gud verkligen är i er. Sak. 8:23.
26. Hur är det då, bröder? När ni kommer tillsammans, så har var och en av er en psalm, en har undervisning, en har tungotal, *en* har en uppenbarelse, en har uttydning. Låt allt tjäna till uppbyggelse.
1 Kor. 12:8-10.
27. Om någon talar i tungor, så ska det vara två eller högst tre, och en i sänder och någon ska uttyda det.
28. Men finns det ingen som uttyder, så ska de tiga i församlingen och tala för sig själva och till Gud.
29. Men profeterna ska tala två eller tre, och de andra ska pröva det.
30. Men om någon av dem som sitter där får en uppenbarelse, ska den förste tiga. 1 Thess. 5:20.
31. För ni kan alla profetera, den ene efter den andre, så att alla blir undervisade och alla blir förmanade.
32. Och profeternas andar är underordnade profeterna,
33. för Gud är inte oordningens Gud, utan fridens, som i alla de heligas församlingar.
34. Era kvinnor ska tiga i era församlingar, för det är inte tillåtet för dem att tala, utan de ska underordna sig, som också lagen säger.
1 Mos. 3:16. 1 Kor. 11:3, 11:16. Ef. 5:22. Kol. 3:18. 1 Petr. 3:1.
35. Men vill de lära sig något, så ska de fråga sina män hemma. För det är en skam för kvinnor att tala i församlingen. 1 Tim. 2:11-12.
36. Eller är det från er som Guds ord har gått ut? Eller har det kommit bara till er?
37. Om någon menar sig vara profet eller andlig, så ska han veta att vad jag skriver till er är Herrens bud.
2 Kor. 10:7. 1 Joh. 4:6.
38. Men om någon är okunnig, så låt honom vara okunnig.
39. Därför, bröder, sträva ivrigt efter att profetera och hindra inte *någon* att tala i tungor.
40. Låt allting ske värdigt och med ordning.

15 Kapitlet

Kristi uppståndelse, de dödas uppståndelse och kroppens förvandling.

Men jag påminner er, bröder, *om* det evangelium som jag predikade för er, som ni också tog emot och som ni också står fasta i, Gal. 1:11.

2. genom vilket ni också blir frälsta, om ni håller fast vid det ord som jag förkunnade för er, annars kom ni till tro förgäves. Rom. 1:16. 1 Kor. 1:21. Gal. 3:4.

3. Först och främst har jag ju meddelat er vad jag själv tagit emot, att Kristus dog för våra synder i enlighet med Skrifterna, Ps. 22:16-17. Jes. 53:5. Sak. 13:7. 1 Kor. 5:7. Gal. 1:12.

4. och att han blev begravd och att han uppstod på tredje dagen i enlighet med Skrifterna, Ps. 16:10. Jes. 53:9. Hos. 6:2. Jon. 2:1. Matt. 12:40.

5. och att han blev sedd av Kefas, sedan av de tolv. Mark. 16:14. Luk. 24:34. Joh. 20:19. Apg. 10:41-42.

6. Sedan blev han sedd av mer än femhundra bröder på en gång, av vilka de flesta ännu lever, men några har avlidit.

7. Därefter blev han sedd av Jakob, sedan av alla apostlarna. Luk. 24:50.

8. Allra sist blev han även sedd av mig, såsom av ett ofullgånget foster. Apg. 9:3f, 22:17, 23:11. 1 Kor. 9:1.

9. För jag är den ringaste bland apostlarna, som inte är värd att kallas apostel, eftersom jag har förföljt Guds församling. Apg. 8:3. Apg. 9:1,22:4, 26:9. Gal. 1:13. Ef. 3:7-8. 1 Tim. 1:13.

10. Men genom Guds nåd är jag vad jag är och hans nåd mot mig har inte varit förgäves, utan jag har arbetat mer än de alla, fast inte jag, utan Guds nåd som varit med mig. Rom. 15:18-19. 2 Kor. 11:23, 12:11.

11. Därför, vare sig det är jag eller de andra, så predikar vi, och så trodde ni.

12. Då det nu predikas att Kristus har uppstått från de döda, hur kan då några bland er påstå att det inte finns någon uppståndelse från de döda?

13. Men om det inte finns någon uppståndelse från de döda, då har inte heller Kristus uppstått.

14. Och om Kristus inte har uppstått, då *är* vår predikan meningslös och er tro *är* också meningslös.

15. Då kommer vi också att stå där som falska Guds vittnen, eftersom vi har vittnat om Gud att han har uppväckt Kristus, som han inte har uppväckt, om det är så att döda inte uppstår. Apg. 2:24f.

16. För om de döda inte uppstår, så har inte heller Kristus uppstått.

17. Men om Kristus inte har uppstått, då *är* er tro meningslös och ni är ännu kvar i era synder.

18. Då har också de gått förlorade som har insomnat i Kristus.

19. Om vi endast i detta livet har haft vårt hopp till Kristus, så är vi de mest ömkansvärda bland alla människor.

20. Men nu har Kristus uppstått från de döda *och* har blivit förstlingen av de som somnat in. Apg. 26:23. Kol. 1:18. 1 Petr. 1:3. Upp. 1:5.

21. För eftersom döden *kom* genom

en människa, så *kom* också genom en människa *de* dödas uppståndelse. 1 Mos. 2:17, 3:6. Rom. 5:12, 6:23.

22. För såsom alla dör i Adam, så ska också alla i Kristus göras levande.

23. Men var och en i sin ordning: Kristus som förstlingen, sedan de som tillhör Kristus vid hans återkomst.* 1 Thess. 4:15-17.
**Grek. parousía.*

24. Därefter *kommer* slutet, då han överlämnar riket åt Gud och Fadern, sedan han gjort slut på varje välde och varje makt och kraft.

25. För han måste regera tills han har lagt alla fiender under sina fötter. Ps. 110:1. Apg. 2:34. Ef. 1:20. Kol. 3:1. Hebr. 1:13, 10:13.

26. Den sista fienden *som* ska bli tillintetgjord* *är* döden.
**KXII: bli borttagen.*

27. För allt har han lagt under hans fötter. Men när han säger att allt är lagt under *honom*, *är det* uppenbart att den är undantagen som har lagt allt under honom.
Ps. 8:7, 110:2. Matt. 28:18. Ef. 1:22. Hebr. 2:8.

28. Och när allt har blivit lagt under honom, då ska också Sonen själv underordna sig den som har lagt allt under honom, för att Gud ska vara allt i alla. 1 Kor. 3:23, 11:3.

29. Vad ska annars de göra som låter sig döpas för de döda, om de döda inte alls uppstår? Varför låter de då döpa sig för de döda?

30. Och varför utsätter vi oss varje stund för fara? Rom. 8:36.

31. Jag försäkrar vid den berömmelse som jag har av er* i Kristus Jesus vår Herre, att jag dör varje dag. 2 Kor. 4:10-11, 11:23.
**KXII: Vid vår berömmelse.*

32. Om jag efter människors sätt kämpade mot vilddjuren i Efesus, vad hade jag haft för nytta *av det*, om *de* döda inte uppstår? Låt oss äta och dricka, för i morgon dör vi. Jes. 22:13.

33. Låt er inte föras vilse. Dåligt sällskap* fördärvar goda vanor.
**KXII: ont tal.*

34. Nyktra till på allvar* och synda inte. För några av er vet ingenting om Gud. Till er skam säger jag er *detta*. Rom. 13:11. Ef. 5:11.
**KXII: Vakna upp rätteligen.*

35. Nu undrar någon: Hur uppstår de döda? Vad för slags kropp har de när de kommer? Hes. 37:3.

36. Du oförståndige*. Vad du sår får inte liv om det inte dör.
Joh. 12:24.
**KXII: Du dåre.*

37. Och det du sår är ju inte den kropp som ska bli till, utan ett naket korn, kanske av vete eller något annat *slag*.

38. Men Gud ger det en kropp som han vill och åt varje frö dess särskilda kropp.

39. Inte *är* allt kött samma slags kött, utan människors kött *är* av ett *slag*, ett annat *slags* kött har boskap, ett annat har fiskar och ett annat har fåglar.

40. Och *det finns* himmelska kroppar och jordiska kroppar. Men de himmelska *har* en sorts härlighet, och de jordiska en annan.

41. En härlighet *har* solen, en annan härlighet *har* månen och en annan härlighet *har* stjärnorna, för *den*

ena stjärnan skiljer sig från den *andra* stjärnan i härlighet.
42. På samma sätt *är* det också med de dödas uppståndelse. Det som sås i förgänglighet, det uppstår i oförgänglighet.
43. Det som sås i vanära uppstår i härlighet. Det som sås i svaghet uppstår i kraft. Fil. 3:20-21.
44. Det sås en jordisk* kropp, det uppstår en andlig kropp. Det finns en jordisk kropp och det finns en andlig kropp. **Alt. övers. själisk, naturlig.*
45. Så står det också skrivet: Den första människan, Adam, blev en levande själ.* Den siste Adam blev en livgivande ande.
1 Mos. 2:7. Rom. 5:14.
**KXII: naturligt liv, den siste Adam till andligt liv.*
46. Men det andliga är inte det första, utan det jordiska. Därefter kommer det andliga.
47. Den första människan *är* av jorden, jordisk, den andra människan är Herren från himlen.
Joh. 3:13f.
48. Som den jordiska *är*, sådana *är* också de jordiska, och som den himmelska *är*, sådana *är* också de himmelska.
49. Och liksom vi har burit bilden av den jordiska, ska vi också bära bilden av den himmelska.
1 Mos. 5:3. Rom. 8:29. 2 Kor. 3:18, 4:11. Fil. 3:21. 1 Joh. 3:2.
50. Men detta säger jag, bröder, att kött och blod inte kan ärva Guds rike. Inte heller ska det förgängliga ärva oförgänglighet.
51. Se, jag säger er en hemlighet: Vi ska inte alla insomna, men vi ska alla förvandlas, 1 Thess. 4:15-17
52. i ett nu, på ett ögonblick, vid den sista basunen. För basunen ska ljuda och de döda ska uppstå oförgängliga och vi ska förvandlas.
Matt. 24:31.
53. För detta förgängliga måste klä sig i oförgänglighet och detta dödliga *måste* klä sig i odödlighet.
2 Kor. 5:4.
54. Men när detta förgängliga har klätt sig i oförgänglighet och detta dödliga har klätt sig i odödlighet, då ska det ord fullbordas som står skrivet: Döden är uppslukad i seger. Jes. 25:8. Hos. 13:14. Hebr. 2:14.
55. Du död, var *är* din udd? Du grav*, var *är* din seger?
**KXII: helvete. Grek. hades.*
56. Dödens udd *är* synden, och synden *har* sin kraft *i* lagen.
Rom. 4:15, 5:13, 7:5f.
57. Men Gud *vare* tack, som ger oss segern genom vår Herre Jesus Kristus. Joh. 16:33. 1 Joh. 5:5.
58. Därför, mina älskade bröder, var fasta, orubbliga, alltid överflödande i Herrens verk. Ni vet ju att ert arbete i Herren inte är förgäves.

16 Kapitlet

Angående en insamling till de kristna i Jerusalem. Slutförmaningar och hälsningar. Kristi kärlek.

När det gäller insamlingen till de heliga, ska ni också följa de anvisningar som jag har gett församlingarna i Galatien.
Apg. 11:29. Rom. 12:13, 15:26. 2 Kor. 8:4, 9:1f. Gal. 2:10.
2. På första veckodagen lägger var och en undan hemma hos sig det han har lyckats samla ihop, så att

insamlingen inte sker först när jag kommer.
3. Och när jag kommer, ska jag sända dem som ni genom *ert* brev godkänt, till Jerusalem för att överlämna er gåva.
4. Och om det behövs att jag också reser, så kan de resa med mig.
5. Jag ska nu komma till er sedan jag har rest genom Makedonien, för jag reser genom Makedonien.
Apg. 19:21. 2 Kor. 1:16.
6. Men hos er kommer jag kanske att stanna, möjligen hela vintern, så att ni kan hjälpa mig vidare, vart jag än reser. 2 Kor. 1:15.
7. För jag önskar inte se er nu, på genomresa, utan jag hoppas kunna stanna kvar hos er en tid, om Herren tillåter *det*. Apg. 18:21.
1 Kor. 4:19. Jak. 4:15.
8. Men i Efesus stannar jag till pingst,
9. eftersom en dörr till ett stort och omfattande *arbete* har öppnats för mig. Men det finns många motståndare. 2 Kor. 2:12. Kol. 4:3.
10. Men om Timoteus kommer, så se till att han kan vara hos er utan att behöva oroa sig. Det är ju Herrens verk han utför liksom jag.
Rom. 16:21. 1 Kor. 4:17. Fil. 2:19f.
11. Ingen får därför se ner på honom, utan hjälp honom att i frid resa vidare, så att han kan komma till mig, för jag väntar på honom tillsammans med bröderna.
12. Men när det gäller brodern Apollos, så har jag ofta uppmanat honom att komma till er med bröderna. Men han var inte alls villig att komma nu, utan han kommer när han finner ett lämpligt tillfälle. 1 Tim. 4:12
13. Vaka, stå fasta i tron, uppträd som män, var starka. Ef. 6:10. Kol. 1:11.
14. Låt allt hos er ske i kärlek.
15. Men jag förmanar er, bröder. Ni vet att de som hör till Stefanus hus är Akajas förstlingsfrukt och *att* de har ställt sig i de heligas tjänst.
1 Kor. 1:16.
16. Därför ska ni också underordna er sådana och alla dem som hjälper *oss* och tar del i arbetet.
Fil. 2:29. Hebr. 13:17. 1 Tim. 5:17.
17. Nu gläder jag mig över att Stefanus och Fortunatus och Akaikus har kommit, eftersom de har fyllt tomrummet efter er.
18. För de har upplivat min och er ande. Därför *ska ni* sätta värde på sådana. 1 Thess. 5:12.
19. Församlingarna i Asien hälsar er. Akvila och Priscilla och den församling som kommer tillsammans i deras hus hälsar hjärtligt till er i Herren.
Apg. 18:2. Rom. 16:3.
20. Alla bröderna hälsar till er. Hälsa varandra med en helig kyss.
Rom. 16:16. 2 Kor. 13:12.
1 Thess. 5:26. 1 Petr. 5:14.
21. Denna hälsning är från *mig*, Paulus, med min egen hand.
Kol. 4:18. 2 Thess. 3:17.
22. Om någon inte har Herren Jesus Kristus kär, så vare han förbannad. Marana ta*.
**Arameiskt bönerop som betyder: Vår Herre, kom!*
23. Herren Jesu Kristi nåd *vare* med er. Rom. 16:24.
24. Min kärlek *är* med er alla i Kristus Jesus. Amen.

Första *brevet* till korintierna, sänt från Filippi genom Stefanus och Fortunatus och Akaikus och Timoteus.

Paulus andra brev till korintierna

1 Kapitlet

Hälsning. Tack till Gud. Paulus förklarar varför hans resplan har ändrats.

Paulus, Jesu Kristi apostel genom Guds vilja, och brodern Timoteus till den Guds församling som är i Korint *samt* med alla de heliga som är i hela Akaja.

2. Nåd *vare* med er och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus. Rom. 1:7. 1 Kor. 1:3. Ef. 1:2. 1 Petr. 1:2.

3. Välsignad *vare* vår Herre Jesu Kristi Gud och Fader, barmhärtighetens Fader och all trösts Gud, Ef. 1:3. 1 Petr. 1:3.

4. som tröstar oss i all vår nöd*, för att vi med den tröst vi själva får av Gud ska kunna trösta andra i all den nöd* *som drabbar dem*. Rom. 15:5. 2 Kor. 7:6. **KXII: bedrövelse.*

5. För liksom vi har fått en riklig del av Kristi lidanden, får vi också riklig tröst genom Kristus. Ps. 34:20, 94:19. 2 Kor. 4:10. Kol. 1:24.

6. Men om vi lider nöd*, *så är det* för er tröst och frälsning, som ger er kraft att uthärda samma lidanden som också vi utstår. Eller om vi tröstas, *så är detta* för er tröst och frälsning. 2 Kor. 4:15f. **KXII: bedrövelse.*

7. Och vårt hopp om er *är* fast. *Vi* vet att liksom ni är delaktiga i lidandet, så *är ni* även *delaktiga* i trösten.

8. För vi vill inte, bröder, att ni ska vara okunniga om den nöd* som vi fick utstå i Asien. Vi blev så nedtyngda långt över *vår* förmåga, så att vi till och med misströstade om livet. Apg. 19:23. 1 Kor. 15:32. **KXII: bedrövelse.*

9. Ja, vi hade inom oss själva fällt dödsdomen över oss, för att vi inte skulle förtrösta på oss själva utan på Gud, som uppväcker de döda, Jer. 17:5f.

10. han som har räddat och räddar oss ur en sådan dödsnöd. Till honom har vi det hoppet, att han även i fortsättningen ska rädda *oss*, 1 Kor. 15:31.

11. när också ni tillsammans hjälper till med er bön för oss, så att många människor kan framföra tacksägelse för oss för den nådegåva vi har fått. Rom. 15:30. Fil. 1:19. Filem. 22.

12. För detta är vår berömmelse, vårt samvetes vittnesbörd, att vi i enkelhet och Guds renhet, inte i köttslig vishet, utan i Guds nåd har vandrat i världen, och särskilt hos er. 1 Kor. 2:4f.

13. För vi skriver inget annat till er än vad ni läser och även kan förstå. Och jag hoppas att ni också ska förstå *det* ända till slutet,

14. liksom ni också till viss del har förstått av oss att vi är er berömmelse, liksom också ni *är* vår

berömmelse på Herren Jesu dag.
2 Kor. 5:12. Fil. 2:16, 4:1. 1 Thess. 2:19-20.
15. Och i förlitan på detta ville jag först komma till er, för att *kunna vara* till nytta för er ytterligare en gång. Rom. 1:1
16. Sedan ville jag via er resa till Makedonien och från Makedonien komma tillbaka till er igen och bli hjälpt av er för resan till Judeen.
1 Kor. 16:5.
17. När jag nu gjorde upp denna plan, gjorde jag *det på ett* lättsinnigt *sätt*? Eller brukar jag planera och fatta mina beslut efter köttet, så att mitt ja, ja också *är ett* nej, nej?
18. Men *så sant* Gud *är* trofast, var vårt ord till er inte ja och nej.
Matt. 5:37. Jak. 5:12.
19. För Guds Son, Jesus Kristus, som bland er har blivit predikad av oss, av mig och Silvanus och Timoteus, han var inte ja och nej, utan ja har kommit genom honom.
20. För alla Guds löften *har* i honom *fått sitt* ja och genom honom *sitt* amen, Gud till ära genom oss.
21. Men han som befäster* oss tillsammans med er i Kristus och som har smort oss, *det är* Gud.
1 Joh. 2:20f. **KXII: stadfäster. Alt. övers. göras fast, vara sammanbunden.*
22. Han har även satt sitt sigill på oss och gett oss Andens pant* i våra hjärtan. Rom. 8:16. 2 Kor. 5:5. Ef. 1:13-14, 4:30.
**Alt. övers. borgen, säkerhet.*
23. Men jag kallar Gud till vittne över min själ, att det är för att skona er som jag ännu inte har kommit till Korint. Rom. 9:1. 2 Kor. 11:31. Rom. 12:20, 13:2f. Gal. 1:20. Fil. 1:8.
24. Inte så att vi är herrar över er tro, utan vi är medarbetare till er glädje, för i tron står ni fasta.
1 Kor. 3:5. 1 Petr. 5:3.

2 Kapitlet

Återupptagande av en man som stått under församlingstukt. Tack till Gud för evangeliets framgång och kraft.

Men jag hade beslutat mig för, att inte komma och göra er bedrövade igen.
2. För om jag bedrövar er, vem gör då mig glad, om inte den som jag har bedrövat?
3. Och jag skrev till er just detta för att jag inte skulle bli bedrövad vid min ankomst genom dem som borde glädja mig. I fråga om er alla är jag övertygad om att min glädje är allas er *glädje*. 2 Kor. 12:21.
4. För jag skrev till er i stor nöd och med tungt hjärta,* under många tårar, inte för att ni skulle bli bedrövade, utan för att ni skulle förstå hur stor den kärlek är som jag har till er. **KXII: i stor bedrövelse och hjärtats ångest.*
5. Men om någon har orsakat sorg, så är det inte mig han har bedrövat, utan er alla i viss mån – för att inte säga för mycket. 1 Kor. 5:1.
6. Den bestraffning han har fått från de flesta bland er är nu tillräcklig för honom. 1 Kor. 5:5.
7. Nu *bör* ni tvärtom i stället förlåta och trösta *honom*, så att *han* inte går under av alltför stor sorg.
8. Därför uppmanar jag er att bemöta honom med kärlek.
9. För det var också därför jag skrev, för att jag skulle få veta om ni

består provet, om ni är lydiga i allt.
10. Men den som ni förlåter något, den *förlåter* också jag. För om också jag har förlåtit något, så är det för er skull jag har förlåtit det inför Kristi ansikte*,
**KXII: i Kristi ställe.*
11. för att vi inte ska bli bedragna av Satan, för hans planer är vi inte okunniga om.
12. Men då jag kom till Troas för *att predika* Kristi evangelium och en dörr hade öppnats för mig i Herren,
Apg. 16:8. 1 Kor. 16:9.
13. hade jag ingen ro i min ande, eftersom jag inte fann min broder Titus *där*. Därför tog jag avsked av dem och for till Makedonien.
2 Kor. 7:5-6.
14. Men Gud *vare* tack, som alltid låter oss triumfera i Kristus och som sprider sin kunskaps doft genom oss överallt. Kol. 1:27.
15. För vi är Kristi väldoft inför Gud bland dem som blir frälsta och bland dem som går förlorade,
16. för några visserligen en doft av död till död, men för andra en doft av liv till liv. Och vem räcker till för detta? Luk. 2:34. 2 Kor. 3:5-6.
17. För vi är inte som de flesta som för egen vinning förfalskar Guds ord. Nej, utan vi predikar i Kristus med rent sinne inför Gud *det* som *kommer* från Gud. 2 Kor. 4:2.

3 Kapitlet

Det nya förbundets tjänst har en större härlighet än det gamla förbundets. Andens tjänst är långt härligare än lagens eller bokstavens.

Börjar vi *nu* att rekommendera oss själva igen? Eller behöver vi som vissa *andra* rekommendationsbrev till er eller *brev* med rekommendation från er?
2 Kor. 5:12, 10:8.
2. Ni är vårt brev, inskrivet i våra hjärtan, känt och läst av alla människor. 1 Kor. 9:2-3.
3. Det är uppenbart att ni är ett Kristi brev, genom vår tjänst, skrivet inte med bläck utan med *den* levande Gudens Ande, inte på tavlor av sten utan på hjärtats tavlor av kött. 2 Mos. 24:12, 34:1.
Jer. 31:33. Hes. 11:19, 36:26. Hebr. 8:10.
4. Och en sådan tillit har vi till Gud genom Kristus,
5. inte så att vi av oss själva skulle kunna tänka ut något på egen hand, utan vår förmåga kommer från Gud. 2 Kor. 2:16. Fil. 2:13.
6. Han som också gett oss förmågan att vara tjänare åt det nya förbundet, inte bokstavens utan Andens. För bokstaven dödar, men Anden ger liv. Jer. 31:31.
Rom. 2:27f, 7:6f. Hebr. 8:6.
7. Om nu dödens tjänst*, som med bokstäver var inristat på stenar, hade sådan härlighet att Israels barn inte kunde se på Moses ansikte för hans ansiktes härlighets skull, *men* som snart försvann,
2 Mos. 34:29-30. 5 Mos. 10:1. **KXII: ämbete.*

8. hur mycket större härlighet ska då inte Andens tjänst ha?
9. För om den dömande tjänsten *har* en härlighet, så överflödar rättfärdighetens tjänst mycket mer i härlighet. Rom. 1:17, 3:21.
10. För även det som var förhärligat har i detta fall ingen härlighet, på grund av den överväldigande härligheten.
11. För om det som försvinner hade härlighet, hur mycket större härlighet har då inte det som består.
12. Eftersom vi nu har ett sådant hopp, är vi mycket frimodiga, Ef. 6:19.
13. och gör inte som Mose, som hängde ett täckelse för sitt ansikte, för att Israels barn inte skulle se hur det som var på väg att försvinna tog slut. 2 Mos. 34:33.
14. Men deras sinnen blev förhärdade*. För ända till denna dag hänger samma täckelse kvar när de läser från Gamla testamentet, *först* i Kristus försvinner det. Jes. 6:10. Hes. 12:2. Matt. 13:11. Apg. 28:26. Rom. 11:8. **KJV: förblindade.*
15. Ja, än i dag ligger ett täckelse över deras hjärtan när Mose blir läst.
16. Men när de omvänder sig till Herren, tas täckelset bort. Rom. 11:23f.
17. Och Herren är Anden och där Herrens Ande *är*, där *är* frihet. Joh. 4:24.
18. Men alla vi som med avtäckt ansikte skådar Herrens härlighet som i en spegel, blir förvandlade av Herrens Ande till samma avbild, från härlighet till härlighet. 1 Kor. 13:12.

4 Kapitlet

Apostelns nit och frimodighet i evangeliets förkunnande, trots förföljelse.

Därför, då vi har denna tjänst efter den barmhärtighet som vi har fått, så tappar vi inte modet,
2. utan vi har avsagt oss allt skamligt hemlighetsmakeri och går inte listigt tillväga. Inte heller förfalskar vi Guds ord, utan lägger öppet fram sanningen och överlämnar oss själva inför Guds åsyn åt varje människas samvete. Rom. 1:16. 2 Kor. 2:17, 5:11, 6:4. 1 Thess. 2:3f.
3. Men även om vårt evangelium är dolt, så är det för dem som går förlorade *som det är* dolt, 2 Thess. 2:10.
4. bland vilka denna världens gud har förblindat sinnena hos dem som inte tror, så att inte ljuset kan lysa för dem från Kristi härlighets evangelium, han som är Guds avbild. Matt. 13:14. Joh. 12:31f. 2 Kor. 3:18. Ef. 6:12. Kol. 1:15. Hebr. 1:3.
5. För vi predikar inte oss själva, utan Kristus Jesus, Herren, och oss som era tjänare för Jesu skull. 2 Kor. 1:24.
6. För Gud som befallde ljus att lysa fram ur mörkret, han har lyst upp våra hjärtan, för att kunskapen om Guds härlighet i Jesu Kristi ansikte ska stråla fram. 1 Mos. 1:3.
7. Men denna skatt har vi i lerkärl, för att den överväldigande kraften ska vara från Gud och inte från oss. 1 Kor. 2:5. 2 Kor. 5:1.
8. *Vi är* trängda på alla sidor men inte utan utväg, rådvilla men inte rådlösa,

9. förföljda men inte övergivna, nedslagna men inte förlorade.
Ps. 37:24.
10. Vi bär alltid Herren Jesu död i vår kropp, för att också Jesu liv ska uppenbaras i vår kropp.
Rom. 8:17. 2 Kor. 1:5. Gal. 6:17. 2 Tim. 2:11-12.
11. För vi som lever utlämnas ständigt åt döden för Jesu skull, för att också Jesu liv ska uppenbaras i vår dödliga kropp. Ps. 44:23. Matt. 5:11. Rom. 8:36. 1 Kor. 15:31, 49. Kol. 3:4.
12. Så är nu döden verksam i oss, men livet i er.
13. Men då vi har samma trons ande, som det står skrivet: Jag trodde och därför talade jag, så tror också vi, och därför talar vi.
Ps. 116:10.
14. *Vi* vet att han som har uppväckt Herren Jesus, han ska också uppväcka oss genom Jesus och ställa fram *oss* tillsammans med er.
Apg. 2:24f. Rom. 8:11. 1 Kor. 6:14.
15. För allt *sker* för er skull, för att nåden* genom att komma allt fler till del ska få tacksägelsen att flöda över till Guds ära. 2 Kor. 1:6f. 2 Tim. 2:10. **KXII: överflödiga välgärning. *KJV: den överflödande nåden.*
16. Därför tröttnar vi inte. Och även om vår yttre människa bryts ner, *så* förnyas likväl den inre dag för dag. Rom. 7:22. Ef. 3:16. Kol. 3:10.
17. För vår bedrövelse som varar ett ögonblick och väger lätt, bereder åt oss en evig härlighet, som uppväger den i rikaste mått. Ps. 30:6. Matt. 5:12. Rom. 8:18. 2 Thess. 1:7. 2 Tim. 4:8.
18. Vi ser inte efter det som syns, utan efter det som inte syns. För det synliga *är* förgängligt, men det osynliga *är* evigt. Rom. 8:24.

5 Kapitlet

Den jordiska och himmelska kroppen. Kristi domstol. Ny skapelse i Kristus. Försoningen.

Men vi vet att om det tält* *som är* vår jordiska boning** bryts ner, så har vi en byggnad från Gud, ett hus som inte är gjort med händer, evigt i himlarna. 2 Kor. 4:7. Hebr. 11:10. 2 Petr. 1:13-14. **KJV: tabernakel. **Dvs. vår jordiska kropp.*
2. För i denna suckar vi också *och* längtar att få bli överklädda med vår boning som är från himlen,
Rom. 8:23.
3. för när vi väl är klädda *i den* ska vi inte bli funna nakna.
4. För vi som är i *detta* tält suckar och är nedtyngda, inte för att vi vill bli avklädda utan överklädda, så att det dödliga kan bli uppslukat av livet. Rom. 8:11. 1 Kor. 15:53-54.
5. Men han som berett oss till detta *är* Gud, som pant* har han också gett oss Anden. Rom. 8:16. 2 Kor. 1:22. Ef. 1:13, 4:30. **Handpenning, garanti.*
6. Därför *är vi* alltid vid gott mod och vet att så länge vi är hemma i kroppen, så är vi borta från Herren.
1 Krön. 29:15. Ps. 39:13, 119:19. Hebr. 11:13.
7. För vi vandrar i tro, utan att se.
Rom. 8:24-25. 1 Kor. 13:12. 2 Kor. 4:18. Hebr. 11:1.
8. Men vi är vid gott mod och vill helst flytta bort från kroppen och vara hemma hos Herren. Fil. 1:23.
9. Därför gör vi vårt bästa för att vara honom till behag, vare sig vi är hemma eller borta.
10. För vi måste alla träda fram inför Kristi domstol, för att var

och en ska få igen vad han har *gjort* under *sitt* jordiska liv*, vare sig *det är* gott eller ont. Ps. 62:13. Jer. 17:10. Matt. 25:31. Rom. 14:10f. Kol. 3:24-25.
**Ordagrant: genom kroppen.*

11. Eftersom vi vet vad det är att frukta Herren, försöker vi övertyga människor, men för Gud är det uppenbart hurdana vi är och jag hoppas att det också är uppenbart för era samveten. Job 31:23. Joh. 2:25. 2 Kor. 4:2.

12. För vi rekommenderar inte på nytt oss själva inför er, men vi ger er tillfälle att berömma er av oss, så att ni har något att *svara* dem som berömmer sig av yttre ting och inte av det som finns i hjärtat. 2 Kor. 1:14, 3:1, 10:8, 11:12.

13. För om vi har varit från förståndet, så *var det* för Gud, eller om vi är sansade, så *är vi det* för er skull. 2 Kor. 11:1f, 12:6f.

14. För Kristi kärlek tvingar oss, eftersom vi är övertygade om, att om en har dött för alla, så har alla dött.

15. Och han har dött för alla, för att de som lever inte mer ska leva för sig själva, utan för honom som har dött för dem och uppstått. Rom. 5:15, 6:11-12. 1 Kor. 6:19. Gal. 2:20. 1 Thess. 5:10. 1 Petr. 4:2.

16. Därför känner vi nu inte längre någon efter köttet. Och om vi har känt Kristus efter köttet, så känner vi *honom* inte längre så. Matt. 12:50. Joh. 15:14.

17. Därför, om någon *är* i Kristus *så är han* en ny skapelse. Det gamla är förbi, se, allt har blivit nytt. Jes. 43:18-19. Rom. 8:10. Gal. 5:6, 6:15. Kol. 3:11. Upp. 21:5.

18. Men allt *är* från Gud, som har försonat oss med* sig själv genom Jesus Kristus och gett oss försoningens tjänst. Rom. 5:10. 1 Joh. 2:2. 1 Joh. 4:10. **Alt. övers. till.*

19. För Gud var i Kristus och försonade världen med* sig själv, och tillräknade dem inte deras synder, och han har anförtrott åt oss försoningens ord. Rom. 3:24-25. Kol. 1:20, 2:9. **Alt. övers. till.*

20. Vi är alltså sändebud* för Kristus. Det är Gud som förmanar genom oss. Vi ber å Kristi vägnar: Låt försona er med** Gud.
**KJV: ambassadörer. KXII: sändebud i Kristi ställe.*
***Alt. övers. till.*

21. För han som inte visste av någon synd har han gjort till synd för vår skull, för att vi skulle bli gjorda till Guds rättfärdighet i honom. Jes. 53:6f. Rom. 5:19, 8:3. Gal. 3:13. 1 Petr. 2:22. 1 Joh. 3:5.

6 Kapitlet

Förmaning till trohet mot Gud. Varning för församlingsgemenskap med dem som inte tror. De troende är Guds heliga tempel.

Men *som hans* medarbetare förmanar vi också *er* att ni inte så tar emot Guds nåd att den blir till ingen nytta. 1 Kor. 3:9. Hebr. 12:15.

2. För han säger: Jag har bönhört dig i behaglig tid och jag har hjälpt dig på frälsningens dag. Se, nu *är* den behagliga tiden. Se, nu *är* frälsningens dag. Jes. 49:8.

3. Vi vill inte på något sätt vara någon till anstöt, så att vår tjänst inte blir smädad, 1 Kor. 10:32.

4. utan i allt vill vi bevisa oss som Guds tjänare, med stor

uthållighet*, under lidanden, i nöd, i svårigheter**, 1 Kor. 4:1. 2 Kor. 4:2.
*KXII: tålamod. **KXII: ångest.

5. under slag, under fångenskap, under upplopp, under hårt arbete, i nattvak, i fastor, 2 Kor. 11:23.
6. i renhet, i kunskap, i tålamod, i mildhet, i den Helige Ande, i uppriktig* kärlek, *äkta, genuin, utan hyckleri.
7. med sanningens ord, i Guds kraft, genom rättfärdighetens vapen i den högra handen och i den vänstra, 2 Kor. 4:2. Ef. 6:11f. 2 Tim. 4:7.
8. under ära och vanära*, under ont rykte och gott rykte, som villolärare fast *vi talar* sanning, *KXII: smälek.
9. som okända men ändå kända, som döende, men se, vi lever, som tuktade men inte dödade, Ps. 118:18.
10. som bedrövade men ändå alltid glada, som fattiga men ändå gör vi många rika, som de som inte har någonting men *ändå* äger allt. Fil. 4:11-12.
11. Vi har talat helt öppet* till er, korintier. Våra hjärtan är vidöppna. *Ordagrant och KXII: vår mun har öppnat sig för er.
12. Hos oss har ni det inte trångt, men i era hjärtan är det trångt. 2 Kor. 7:2-3.
13. Ge oss då lika för lika, jag talar som till barn. Vidga också ni era *hjärtan*. 1 Kor. 4:14.
14. Gå inte i främmande ok* tillsammans med dem som inte tror. För vad har rättfärdighet med orättfärdighet att göra? Och vilken gemenskap har ljus med mörker? 5 Mos. 7:2, 22:10. 1 Kor. 5:9. Ef. 5:1f.
*Ett dragdon för till exempel häst eller oxe.
15. Eller hur kan Kristus och Belial* komma överens? Eller vilken delaktighet har den troende med den som inte tror? 1 Kon. 18:21. 1 Kor. 10:21.
*Ett judiskt namn på Satan.
16. Eller hur kan man förena Guds tempel och avgudar? För ni är den levande Gudens tempel, som Gud har sagt: Jag ska bo i dem och vandra ibland *dem*, och jag ska vara deras Gud och de ska vara mitt folk. 3 Mos. 26:12. Hes. 37:27 1 Kor. 3:16, 6:19, 10:14. Ef. 2:21. Hebr. 3:6. 1 Petr. 2:5.
17. Därför säger Herren: Gå ut från dem och skilj er från dem och rör inte vid *något* orent, och jag ska ta emot er. Jes. 52:11. Upp. 18:4.
18. Och jag ska vara en Fader för er, och ni ska vara mina söner och döttrar, säger Herren, den Allsmäktige. Jer. 31:1f. Upp. 21:7.

7 Kapitlet

Förmaning till helgelse. Apostelns glädje över korintiernas ånger. Sorg efter Guds sinne.

Eftersom vi nu har dessa löften, älskade, så låt oss rena oss från all besmittelse från kött och ande, och i gudsfruktan fullborda helgelsen*. 1 Tim. 4:8. 1 Joh. 3:3.
*Ordagrant: helighet.
2. Ge rum för oss. Vi har inte gjort orätt mot någon, inte skadat någon, inte bedragit någon. Apg. 20:33. 2 Kor. 12:17.
3. Jag säger inte *detta* för att fördöma *er*, för jag har redan sagt att ni är i våra hjärtan, för att *vi ska* dö och leva tillsammans. 2 Kor. 6:11f.
4. Jag har stor tillit till er och berömmer mig mycket av er. Jag

har blivit fullkomligt tröstad, min glädje flödar över mitt i all vår nöd*. Matt. 5:12. Apg. 5:41. Fil. 2:17. Kol. 1:24. **KXII: bedrövelse.*

5. För när vi kom till Makedonien, hade vårt kött ingen ro utan vi var på alla sätt trängda, utifrån *av* strider *och* inifrån *av* oro. 5 Mos. 32:25. Apg. 16:19f. 2 Kor. 2:12-13.

6. Men Gud som tröstar de nedslagna, han tröstade oss genom Titus ankomst,

7. och inte bara genom hans ankomst, utan också genom den tröst som han hade fått av er. Han berättade för oss om er längtan, er sorg och er iver ifråga om mig, så att jag gladde mig ännu mer.

8. För även om jag bedrövade er med mitt brev, så ångrar jag det inte nu. Och även om jag ångrade mig, för jag ser att detta brev har gjort er bedrövade, om än bara för en tid, 2 Kor. 2:4.

9. så gläder jag mig nu, inte därför att ni blev bedrövade, utan därför att er sorg ledde till att ni ångrade* er. För det var ju efter Guds sinne som ni blev bedrövade, och därför har ni inte lidit någon skada genom oss. **KXII: bättring. Alt. övers. omvändelse, sinnesändring.*

10. För den sorg som är efter Guds sinne för med sig omvändelse* som leder till frälsning som man inte ångrar. Men världens sorg leder till död. 2 Sam. 12:13. Matt. 26:75. Luk. 18:13. **KXII: bättring. Alt. övers. sinnesändring, ånger.*

11. För se, just detta att ni blev bedrövade efter Guds sinne, vilken stor iver har det inte framkallat hos er, ja, *vilka* ursäkter, *vilken* upprördhet, *vilken* fruktan, *vilken* längtan, *vilken* nit, ja, *vilken* bestraffning! På allt sätt har ni bevisat att ni är rena i den här saken.

12. Därför, fastän jag skrev till er, *så gjorde jag det* inte för hans skull som hade gjort orätt, inte heller för hans skull som hade lidit orätt, utan för att vår omsorg för er skulle bli uppenbar hos er inför Gud.

13. Därför har vi fått tröst, eftersom ni har blivit tröstade. Och ännu mycket mer har vi glatt oss över Titus glädje, för hans ande blev styrkt av er alla.

14. För om jag har sagt något berömmande om er till honom, så har jag inte behövt skämmas för det, utan såsom vi i allt har talat sanning för er, så har också vårt beröm *över er* inför Titus visat sig vara sant.

15. Och hans innerliga kärlek till er blir ännu större när han kommer ihåg hur lydiga ni alla var, hur ni tog emot honom med fruktan och bävan. Fil. 2:12.

16. Därför gläder jag mig, att jag i allt kan lita på er. 2 Thess. 3:4. Filem. 8f.

8 Kapitlet

Uppmaning till att samla in kollekt för de kristna i Jerusalem.

Dessutom, bröder, vill vi att ni ska känna till den Guds nåd som har getts åt församlingarna i Makedonien, Rom. 15:25.

2. fastän de har varit prövade av stor nöd, så har deras överflödande glädje mitt under djup fattigdom så

flödat över, att de med uppriktigt hjärta har gett rikligen. Rom. 12:8. Gal. 2:10.

3. Efter *sin* förmåga, det intygar jag, ja, över *sin* förmåga *har de gett, och helt* frivilligt.

4. Mycket enträget bad de oss att vi skulle ta emot denna gåva och deras deltagande i hjälpen till de heliga.

Apg. 11:29. Rom. 15:26. 1 Kor. 16:1-2. 2 Kor. 9:1.

5. Och de gav inte endast vad vi hade hoppats, utan sig själva gav de först åt Herren och *sedan* åt oss genom Guds vilja.

6. Därför bad vi Titus att också slutföra den kärleksgärning som han redan hade påbörjat hos er.

7. Men liksom ni har överflöd på allt, i tro och i tal och i kunskap och i all iver och i er kärlek till oss, *så ska ni nu* också *se till* att överflöda i denna kärleksgärning. 1 Kor. 1:5.

8. Jag säger inte *detta* som en befallning, utan för att genom andras iver även pröva äktheten i er kärlek.

9. För ni känner vår Herre, Jesu Kristi, nåd, att fastän han var rik blev han likväl fattig för er skull, för att ni genom hans fattigdom skulle bli rika. Matt. 8:20. Luk. 9:58. Fil. 2:6-7.

10. Och i detta ger jag *mitt* råd, för det är till ert eget bästa, ni som redan för ett år sedan inte bara påbörjade arbetet utan också var villiga till det. Ords. 19:17. Matt. 10:42. 1 Kor. 7:7f. 2 Kor. 9:2.

11. Så fullfölj nu också arbetet ni började, för att såsom *det fanns* en iver att vilja *detta*, så *ska ni* också fullfölja det efter er förmåga.

12. För om den goda viljan finns, så är han välkommen med vad han har *och* inte med vad han inte har. Mark. 12:43. Luk. 21:3. 2 Kor. 9:7. 1 Petr. 4:10.

13. För *meningen är* inte att andra ska ha det lätt och ni lida nöd, utan att alla ska få det lika.

14. Just nu kommer ert överflöd *att avhjälpa* deras brist, för att också deras överflöd ska avhjälpa er brist. Så blir det lika för alla,

15. som det står skrivet: Den som *samlade* mycket fick ingenting över, och den som *samlade* lite saknade ingenting. 2 Mos. 16:18.

16. Men Gud vare tack, som lägger samma ivriga omsorg för er i Titus hjärta,

17. för han tog verkligen emot *vår* uppmaning, och han var så ivrig att han självmant reste till er.

18. Men tillsammans med honom har vi sänt en broder, vars beröm *är* i evangeliet i alla församlingarna.

19. Och inte bara *det*, utan han är också vald av församlingarna till att följa med oss på resan med denna gåva, som ordnas av oss till ära för Herren själv och *för att visa* er goda vilja. Apg. 11:30.

20. Så undviker vi att man talar illa om oss på grund av denna frikostiga gåva, som vi tar hand om.

21. Det är angeläget att det går rätt till, inte bara inför Herren utan också inför människor. Rom. 12:17. Fil. 4:8. 1 Petr. 2:12.

22. Och tillsammans med dem har vi sänt vår broder, som redan vid många tillfällen och på många sätt gett oss bevis på sin iver, och nu är han ännu ivrigare på grund av sitt stora förtroende för er.

23. När det gäller Titus, *så är han*

min vän och medarbetare hos er, eller våra bröder, *så är de* församlingarnas sändebud* *och* Kristi ära.
**KXII: apostlar.*

24. Därför, visa för dem och för församlingarna bevis på er kärlek och *att vi hade rätt när* vi berömde er inför dem.

9 Kapitlet

Fortsättning av det föregående.
Gud älskar en glad givare.

När det gäller hjälpen till de heliga är det egentligen onödigt att jag skriver till er,
Apg. 11:29. Rom. 15:26. 1 Kor. 16:2. 2 Kor. 8:4.

2. för jag känner er goda vilja, som jag också inför makedonierna berömmer er för, att Akaja ända sedan förra året har varit redo och att er iver har sporrat de flesta.
2 Kor. 8:10.

3. Men jag har sänt dessa bröder, för att vårt beröm av er i denna sak inte ska vara tomt prat och för att ni ska vara förberedda, såsom jag sagt.

4. Annars, om några makedonier kommer med mig och inte finner er vara redo, får vi, för att inte säga ni, stå där med skam med vår tillit *och* beröm i denna sak.

5. Jag har därför ansett det vara nödvändigt att uppmana bröderna att i förväg resa till er och bereda den rikliga gåva som ni redan har utlovat, så att den kan ligga färdig som en frikostig gåva och inte som en snålt tilltagen.

6. Men det *säger jag*: Den som sår sparsamt, han ska också skörda sparsamt, och den som sår rikligt ska också skörda rikligt.
Ords. 11:24, 22:9. Gal. 6:8.

7. Var och en *ska ge* som han bestämmer sig för i sitt hjärta, inte med olust eller av tvång. För Gud älskar en glad givare.
2 Mos. 25:2, 35:5. 5 Mos. 15:7. Rom. 12:8.

8. Och Gud *är* mäktig att låta all nåd överflöda till er, så att ni alltid och i allt har nog av allt och kan ge i överflöd till varje gott verk.

9. Såsom det står skrivet: Han har strött ut, han har gett åt de fattiga, hans rättfärdighet varar i evighet.
Ps. 112:9.

10. Men må han, som ger säd till såningsmannen och bröd till att äta, göra så att ert utsäde förökas och er rättfärdighets frukt växer till,
Jes. 55:10.

11. *så att ni* i allt blir rika till all uppriktig givmildhet, som genom oss verkar tacksägelse till Gud.
Rom. 12:11.

12. För den tjänst ni utför med denna insamling uppfyller inte endast den brist som de heliga har, utan överflödar också i många tacksägelser till Gud. 2 Kor. 1:11, 4:15.

13. Genom att ni består provet med denna insamling, kommer de att prisa Gud för att ni lydigt bekänner er till Kristi evangelium och med uppriktig givmildhet delar med er till dem och till alla.

14. Och i deras bön för er längtar de efter er på grund av Guds överväldigande nåd *som är* i er.

15. Gud *vare* tack för hans obeskrivligt rika gåva.

10 Kapitlet

Paulus försvarar sig mot falska apostlar.

Men jag, Paulus, som *är så* ödmjuk när jag är mitt ibland er, men som är så modig mot er när jag är *långt* borta, förmanar er vid Kristi mildhet och godhet*,

**KXII: saktmodighet och mildhet.*

2. och ber *er* att jag, när jag är hos er, inte ska behöva uppträda djärvt med den tillförsikt varmed jag tänker vara djärv mot några som menar att vi vandrar efter köttet.

3. För även om vi vandrar i köttet, *så* strider vi inte efter köttet.

4. För våra stridsvapen *är* inte köttsliga, men genom Gud *är de* mäktiga att bryta ner starka fästen,

Jer. 1:10. Ef. 6:13.

5. *och* bryta ner alla tankebyggnader och all höghet, som reser sig mot Guds kunskap, och ta varje tanke till fånga under lydnaden mot Kristus,

6. och vi är beredda att bestraffa all olydnad, när er lydnad har blivit fullkomlig.

7. Ser ni *bara* till det yttre? Om någon förlitar sig på att han tillhör Kristus, så bör han också betänka att liksom han *tillhör* Kristus, så *tillhör* också vi Kristus. 1 Kor. 14:37.

8. För även om jag ännu mer ville berömma mig av vår auktoritet, som Herren har gett oss för att bygga upp och inte för att bryta ner er, så skulle jag inte behöva skämmas,

2 Kor. 12:6, 13:10.

9. så att det inte ska se ut som om jag ville skrämma er med mina brev.

10. För *hans* brev, säger man, *har* tyngd och kraft, men *då han* personligen *är* närvarande *är han* svag, och *det han* säger föraktas.

11. En sådan bör tänka på detta, att sådana som vi är i ord i *våra* brev, när vi är *långt* borta, sådana *är vi* också i handling, när vi är närvarande.

12. För vi vågar inte räkna oss bland dem eller jämföra oss med dem som rekommenderar sig själva. Men eftersom de mäter sig med sig själva och jämför sig med sig själva, är de utan förstånd*. 2 Kor. 3:1, 5:12.

**KJV: är inte visa.*

13. Men vi vill inte måttlöst berömma oss, utan *bara* inom gränsen för det område som Gud har mätt ut åt oss, att vi skulle nå fram även till er.

1 Kor. 12:11.
2 Kor. 11:18, 12:5-6.

14. För vi sträcker oss inte för långt, som *om* vi inte nådde fram till er, för också till er har vi nått fram med Kristi evangelium.

15. Vi berömmer oss inte omåttligt av andras arbete. Men vi har den förhoppningen, att när er tro växer till ska vårt verksamhetsområde* hos er utvidgas så mycket, **KXII: regel.*

16. att *vi får* förkunna evangeliet i *områden* bortom ert *och* inte berömma oss av det som redan är uträttat på någon annans område*.

**KXII: genom främmande regel.*

17. Men den som berömmer sig ska berömma sig i Herren.

Jer. 9:23-24. 1 Kor. 1:31.

18. För det är inte den som rekommenderar sig själv som består provet, utan den som Herren rekommenderar. Ords. 27:2.

Rom. 2:29. 1 Kor. 4:5.

11 Kapitlet

Fortsättning av Paulus försvar mot de falska apostlarna.

Jag skulle vilja att ni kunde stå ut lite med mig i *min* dårskap, och verkligen ha fördrag med mig,
2. eftersom jag brinner av iver för er med den eld som kommer från Gud. För jag har trolovat er med en enda man, för att kunna ställa fram en ren jungfru inför Kristus.
2 Kor. 5:13.
3. Men jag fruktar att liksom ormen med sin list bedrog Eva, så ska också era sinnen fördärvas och vändas bort från uppriktigheten som är i Kristus. 1 Mos. 3:4. Joh. 8:44.
4. För om någon kommer till er och predikar en annan Jesus, som vi inte har predikat, eller *om* ni tar emot en annan ande som ni inte har tagit emot *tidigare*, eller ett annat evangelium som ni *tidigare* inte har godkänt, då fördrar ni det alltför väl. Gal. 1:8.
5. För jag menar att jag inte på något sätt är underlägsen dessa höga apostlar. 1 Kor. 15:10.
2 Kor. 12:11. Gal. 2:6.
6. Men även om *jag är* otränad i att tala, *saknar jag* inte kunskap, utan den har vi klargjort för er på alla sätt. 1 Kor. 1:17, 2:1f.
2 Kor. 4:2, 5:11, 12:12. Ef. 3:4.
7. Eller har jag syndat, då jag ödmjukade* mig själv, för att ni skulle bli upphöjda, därigenom att jag predikade Guds evangelium för er utan ersättning? 1 Kor. 9:6f.
**KXII: förnedrade.*
8. Andra församlingar har jag plundrat och tagit lön *av dem* för att kunna tjäna er. Fil. 4:10f.
9. Och då jag var hos er och saknade *något*, låg jag ingen till last. För vad jag saknade fick jag av bröderna när de kom från Makedonien. Och på alla sätt aktade jag mig för att ligga er till last, och jag vill *fortsätta att* hålla *mig till det*. Apg. 20:33.
2 Kor. 12:13. 1 Thess. 2:9. 2 Thess. 3:8.
10. Lika säkert som Kristi sanning finns i mig, så ska den berömmelsen inte tas ifrån mig i Akajas bygder*.
1 Kor. 9:15. **En romersk provins vars huvudstad var Korint.*
11. Varför? För att jag inte älskar er? Gud vet *att jag gör det*.
12. Men jag ska fortsätta att göra det jag gör för att beröva dem tillfälle som önskar få en anledning att berömma sig över att de är såsom vi.
13. För sådana *är* falska apostlar, bedrägliga arbetare, som försöker likna Kristi apostlar.
14. Och *det är* inte underligt, för Satan själv förvandlar sig till en ljusets ängel.
15. Därför *är det* inte något märkvärdigt om också hans tjänare förklär sig till rättfärdighetens tjänare. *Men* deras slut ska motsvara deras gärningar.
16. Jag upprepar: Ingen bör tänka *om* mig att jag är oförståndig*. Men om så skulle vara, så tag emot mig som oförståndig, för att också jag får berömma mig lite.
2 Kor. 12:6. **KXII: fåvitsk.*
17. Det jag *nu* säger, det säger jag inte efter Herrens sinne utan såsom i oförstånd, i denna självtillit av att berömma sig.

18. Eftersom många berömmer sig på köttsligt sätt, vill också jag berömma mig. 2 Kor. 10:13. 2 Kor. 12:5. Fil. 3:3-4.
19. För ni har ju gärna fördrag med de oförståndiga, *ni* som själva är *så* kloka.
20. För ni finner er i om någon gör er till slavar, om någon utsuger* er, om någon tar *ifrån er*, om någon förhäver sig, om någon slår er i ansiktet. **KXII: äter upp er.*
21. Till min skam säger jag att vi har varit för svaga till det. Men vad andra vågar komma med – jag talar i oförstånd – det vågar jag också. 2 Kor. 10:10.
22. Är de hebreer? Jag med. Är de israeliter? Jag också. Är de Abrahams säd? Jag också. Apg. 22:3. Rom. 11:1. Fil. 3:5.
23. Är de Kristi tjänare? Som om jag var från vettet, säger jag: Det *är* jag ännu mer. *Jag* har arbetat mer, fått långt fler slag, oftare varit i fängelse *och* ofta varit i livsfara.* Apg. 9:16, 21:11. 1 Kor. 4:11, 15:10f. **KXII: I verserna 22 och 23 är frågorna i stället påståenden.*
24. Av judarna har jag fem gånger fått fyrtio[1] *slag*, så när som på ett.
25. Tre gånger har jag blivit gisslad med spö, en gång stenad, tre gånger har jag lidit skeppsbrott, en natt och en dag har jag tillbringat på öppna havet. Apg. 14:19, 16:23, 27:41.
26. *Jag har* ofta *varit* på resor, jag har varit i faror på floder, i faror bland rövare, i faror bland landsmän, i faror bland hedningar, i faror i städer, i faror i öknar, i faror på havet, i faror bland falska bröder, Gal. 2:4.
27. under arbete och möda, ofta under vaknätter, i hunger och törst, ofta i fastor, i köld och nakenhet. 2 Kor. 6:5.
28. Förutom allt detta tillkommer det som dagligen ligger över mig, omsorgen för alla församlingarna. Apg. 20:18f.
29. Vem är svag, utan att jag blir svag? Vem kommer på fall, utan att det brinner som en eld i mig? 1 Kor. 8:13, 9:22.
30. Om jag nu måste berömma mig, så vill jag berömma mig av min svaghet. 2 Kor. 12:5.
31. Gud och vår Herre Jesu Kristi Fader, som är välsignad i evighet, vet att jag inte ljuger. Gal. 1:20.
32. I Damaskus lät kung Aretas ståthållare sätta ut vakt vid damaskusbornas stad och ville gripa mig.
33. Men genom en öppning i muren firades jag ner i en korg och kom undan hans händer. Apg. 9:25.

12 Kapitlet

Paulus berättar om en uppenbarelse. Törntaggen i köttet.

Att berömma mig är visserligen till ingen nytta, men jag kommer *nu* till syner och uppenbarelser från Herren.
2. Jag känner en man i Kristus, som för fjorton år sedan blev uppryckt ända till tredje himlen, om det var i kroppen eller utanför kroppen vet jag inte, Gud vet det. Apg. 9:3, 22:14f.
3. Och jag känner denne man – om han var i kroppen eller utanför kroppen vet jag inte, Gud vet det –

[1]5 Mos. 25:3 föreskriver bestraffning med fyrtio slag men inte mer. För att man inte genom att räkna fel skulle överskrida det påbjudna antalet, nöjde man sig med trettionio slag.

4. att han blev uppryckt till paradiset och hörde outsägliga ord, som det inte är tillåtet för en människa att uttala.
5. Av den mannen vill jag berömma mig, men av mig själv vill jag inte berömma mig utom av mina svagheter. 2 Kor. 11:30.
6. För om jag ville berömma mig *själv*, så skulle jag inte vara oförståndig*, för jag skulle då tala sanning. Men jag avstår, för att ingen ska tänka högre om mig än vad han ser hos mig eller hör av mig. 2 Kor. 10:8, 11:16. **KXII: fåvitsk.*
7. Och för att jag inte skulle förhäva mig över de utomordentligt höga uppenbarelserna, fick jag en törntagg* i köttet, en Satans ängel som ska slå mig, för att jag inte ska förhäva mig. Job 2:6. **KXII: påle.*
8. Angående denna bad jag till Herren tre gånger att den skulle vika ifrån mig.
9. Men han sa till mig: Min nåd är dig nog, för min kraft fullkomnas i svaghet. Därför vill jag hellre med glädje berömma mig av mina svagheter, för att Kristi kraft ska vila över mig.
10. Därför är jag vid gott mod, i svaghet, i förakt, i nöd, i förföljelser, i svårigheter för Kristi skull. För när jag är svag, då är jag stark.
11. Jag har blivit oförståndig* genom att berömma mig. Ni har tvingat mig *till det*. För jag borde ha blivit rekommenderad av er, eftersom jag inte på något sätt är underlägsen dessa höga apostlar, även om jag ingenting är. 1 Kor. 4:9, 15:9-10. 2 Kor. 11:1f. **KXII: fåvitsk.*
12. Det som kännetecknar en apostel har ju blivit utfört bland er med all uthållighet, med tecken och under och kraftgärningar. 1 Kor. 9:2. 2 Kor. 4:2, 6:4, 11:6.
13. För på vilket sätt har ni blivit sämre behandlade än de andra församlingarna, bortsett från att jag själv inte låg er till last? Förlåt mig den oförrätten. 2 Kor. 11:9.
14. Se, för tredje gången är jag beredd att komma till er och jag ska inte ligga er till last, för jag söker inte *det som är* ert, utan er *själva*. Barnen är ju inte skyldiga att spara åt föräldrarna, utan föräldrarna åt barnen. Apg. 20:33. 2 Kor. 13:1.
15. Men jag vill med glädje offra och slita ut mig för era själar, även om det är så att ju mer jag älskar er desto mindre blir jag älskad. 2 Kor. 1:6, 6:12-13. Kol. 1:24. 2 Tim. 2:10.
16. Men låt vara att jag inte har betungat er, men slug *som jag* är, har jag fångat er med list.
17. Har jag utnyttjat er genom någon av dem som jag har skickat till er?
18. Jag bad Titus resa och sände en broder med *honom*. Har Titus utnyttjat er? Har vi inte vandrat i samma Ande? Har *vi* inte *gått* i samma fotspår? 2 Kor. 8:6f.
19. På nytt menar ni att vi försvarar oss inför er? Det är inför Gud, i Kristus, som vi talar och allt detta *sker* till er uppbyggelse, *mina* älskade. 2 Kor. 5:12.
20. För jag är rädd att jag, när jag kommer, inte ska finna er sådana som jag önskar och *att* ni finner mig sådan som ni inte önskar,

att kanske *där är* strider, avund, vredesutbrott, intriger, förtal, skvaller, uppblåsthet och oordning,
1 Kor. 4:21. 2 Kor. 10:2, 13:2.
21. så att min Gud kommer att ödmjuka mig bland er, när jag kommer igen, och jag måste sörja över många som tidigare har syndat och inte har ångrat sig från den orenhet, otukt och lösaktighet som de har bedrivit. 2 Kor. 13:2.

13 Kapitlet

Uppmaning till självprövning. Slutönskan.

Detta *är* tredje *gången* som jag kommer till er. Efter två eller tre vittnens ord ska varje sak avgöras. 4 Mos. 35:30. 5 Mos. 17:6, 19:15. Matt. 18:16. Joh. 8:17. 2 Kor. 12:14. Hebr. 10:28.
2. Jag har tidigare sagt och säger det i förväg, liksom då jag för andra gången var hos er, och skriver det nu *i min* frånvaro till dem som förut har syndat och till alla de andra, att när jag kommer igen ska jag inte vara skonsam. 2 Kor. 12:20-21.
3. Ni vill ju ha bevis på *att* Kristus talar genom mig. *Han* som inte är svag mot er, utan är mäktig bland er. Matt. 10:20.
4. Ty fastän han blev korsfäst i svaghet, så lever han likväl av Guds kraft. För vi är också svaga i honom, men vi ska leva med honom i Guds kraft hos er. Fil. 2:7-8. 1 Petr. 3:18.
5. Rannsaka er själva, om ni är i tron, pröva er själva. Eller känner ni inte er själva, att Jesus Kristus är i er? Om inte, består ni inte provet*.
1 Kor. 11:28.
**KXII: är odugliga. KJV: förkastade.*
6. Men jag hoppas att ni ska inse att vi inte är sådana som inte består provet.
7. Men jag ber till Gud, att ni inte ska göra något ont, inte för att vi ska visa oss bestå provet, utan för att ni ska göra det som är gott, även om vi framstår som sådana som inte består provet. 2 Kor. 6:9.
8. För vi förmår inte att göra något mot sanningen, utan *bara* för sanningen.
9. Men vi gläder oss när vi är svaga och ni är starka. Och om detta ber vi också, er fullkomlighet.
2 Kor. 11:30, 12:5f.
10. Därför skriver jag också detta *i min* frånvaro, för att jag inte, när jag är hos er, ska behöva vara sträng efter den makt som Herren har gett mig, för att bygga upp och inte för att riva ner.
1 Kor. 4:21. 2 Kor. 2:3, 10:2f, 12:20-21.
11. Till slut, bröder, var glada, låt er fullkomnas, uppmuntra varandra, var eniga*, lev i frid, så ska kärlekens och fridens Gud vara med er. Rom. 12:16f, 15:5. 1 Kor. 1:10. Fil. 2:2, 3:15-16. Hebr. 12:14. 1 Petr. 3:8. **KXII: var ens till sinnes.*
12. Hälsa varandra med en helig kyss. Alla de heliga hälsar er.
Rom. 16:16. 1 Kor. 16:20. 1 Thess. 5:26. 1 Petr. 5:14.
13. Herren Jesu Kristi nåd och Guds kärlek och den Helige Andes gemenskap* *vare* med er alla. Amen. **KXII: delaktighet.*

Andra *brevet* till korintierna, sänt från Filippi i Makedonien genom Titus och Lukas.

Paulus brev till galaterna

1 Kapitlet

Hälsning. Paulus är förvånad över galaternas avfall från evangelium och framställer sin lära och sin tjänst såsom av Gud.

Paulus, apostel, inte från människor, inte heller genom någon människa, utan genom Jesus Kristus och Gud, Fadern, som har uppväckt honom från de döda,
Apg. 2:24, 32. Ef. 1:20. Kol. 2:12. 1 Thess. 1:10. Tit. 1:3. Hebr. 13:20.

2. och alla bröder som är med mig, till församlingarna i Galatien.

3. Nåd *vare* med er och frid från Gud, Fadern, och *från* vår Herre Jesus Kristus, Rom. 1:7. 1 Kor. 1:3.

4. som utgav sig själv för våra synder, för att han skulle ta oss ut ur den nuvarande onda världen, enligt Guds och vår Faders vilja.
Matt. 20:28. Gal. 2:20. Ef. 5:2. Tit. 2:14. Hebr. 9:14.

5. Honom tillhör äran i evigheternas evighet. Amen.

6. Det förvånar mig att ni så snart avfaller från honom som har kallat er i Kristi nåd, till ett annat evangelium,

7. fast det inte finns något annat. Men det finns några som förvillar er och vill förvränga Kristi evangelium. Apg. 15:1. 2 Kor. 11:4.

8. Men även om vi eller en ängel från himlen predikar ett annat evangelium för er, än det som vi har predikat för er, så vare han förbannad!

9. Såsom vi redan förut har sagt, så säger jag än en gång: Om någon predikar ett annat evangelium för er än det ni har tagit emot, så vare han förbannad! 5 Mos. 4:2, 12:32. Ords. 30:6. Upp. 22:18.

10. Hur *är det* nu? *Är det* människor jag försöker övertala – eller Gud? Eller försöker jag vara människor till lags? För om jag fortfarande ville vara människor till lags, så skulle jag inte vara Kristi tjänare.
1 Thess. 2:4. Jak. 4:4.

11. Men det ska ni veta, bröder, att det evangelium som blivit predikat av mig inte *kommer* från *någon* människa. 1 Kor. 15:1, 5.

12. För jag har inte fått det eller lärt mig det av någon människa, utan genom en uppenbarelse från Jesus Kristus. Ef. 3:3.

13. Ni har ju hört om mitt liv förut i judendomen, att jag då oerhört mycket förföljde Guds församling och försökte utrota henne.
Apg. 8:3, 9:1, 22:4, 26:9. Fil. 3:6. 1 Tim. 1:13.

14. Och jag gick längre i judendomen än många jämnåriga i mitt folk och ivrade ännu mer än de för mina fäders traditioner.

15. Men då det behagade Gud, som från min moders liv avskilde mig

och kallade *mig* genom sin nåd,
Jer. 1:5. Apg. 9:15, 13:2. Rom. 1:1.
16. att uppenbara sin Son i mig, för att jag skulle predika evangelium om honom bland hedningarna, rådgjorde jag inte genast med kött och blod, Matt. 16:17.
2 Kor. 4:6. Gal. 2:8. Ef. 3:8.
17. inte heller for jag upp till Jerusalem till dem som var apostlar före mig, utan jag for bort till Arabien och vände sedan tillbaka till Damaskus.
18. Sedan, efter tre år, for jag upp till Jerusalem för att lära känna Petrus, och jag stannade hos honom i femton dagar. Apg. 9:26.
19. Men någon annan av apostlarna såg jag inte, utom Jakob, Herrens bror. Mark. 6:3.
20. Vad jag nu skriver till er, se, det är inför Gud, jag ljuger inte.
Rom. 1:9, 9:1. 2 Kor. 1:23, 11:31. 1 Thess. 2:5.
21. Därefter kom jag till trakterna av Syrien och Cilicien. Apg. 9:30.
22. Men jag var personligen okänd för de kristna församlingarna i Judeen.
23. Och det enda de hörde var att han som förut förföljde oss, nu predikar evangelium om den tro som han tidigare försökte utrota.
24. Och de prisade Gud för min skull.

2 Kapitlet

Paulus försvarar sin apostoliska verksamhet bland hedningarna och tillrättavisar Petrus. Rättfärdiggörelsen genom tron.

Sedan, efter fjorton år, for jag på nytt upp till Jerusalem tillsammans med Barnabas, och tog också Titus med *mig*. Apg. 15:2.
2. Och jag for dit upp på grund av en uppenbarelse och lade fram för dem det evangelium som jag predikar bland hedningarna, och enskilt för de mera ansedda, för att jag inte skulle löpa eller ha löpt förgäves.
Fil. 2:16.
3. Men inte ens Titus, som var med mig och som är grek, blev tvingad att låta omskära sig, Apg. 16:3.
1 Kor. 9:21.
4. för några falska bröder hade smugit sig in och kommit med för att spionera på vår frihet som vi har i Kristus Jesus, för att de skulle föra oss till slaveri. Apg. 15:24.
5. Men inte ens ett ögonblick gav vi vika för dem och underkastade oss, för att evangeliets sanning skulle bevaras hos er.
6. Men vad angår dem som ansågs vara något – hurdana de tidigare varit gör ingen skillnad för mig, Gud gör inte skillnad på människor – för dessa ansedda lade inte på mig något utöver detta. 5 Mos. 10:17.
2 Krön. 19:7. Job 34:19. Apg. 10:34.
Rom. 2:11. Ef. 6:9. Kol. 3:25. 1 Petr. 1:17.
7. Utan tvärtom, de insåg att jag hade blivit betrodd med evangelium till de oomskurna liksom Petrus till de omskurna. Apg. 13:46. Rom. 11:13.
1 Tim. 2:7. 2 Tim. 1:11.

8. För han, som hade gett Petrus kraft till att vara apostel bland de omskurna, han hade också gett mig kraft bland hedningarna.
Apg. 9:15, 13:2, 22:21. Gal. 1:16. Ef. 3:8.
9. Och när Jakob och Kefas och Johannes, vilka ansågs vara pelare, förstod den nåd som jag hade fått, räckte de mig och Barnabas högra handen till gemenskap, att vi *skulle gå* till hedningarna och de till de omskurna.
10. *De önskade* bara att vi skulle komma ihåg de fattiga, vilket jag också har varit angelägen om att göra. Apg. 11:30, 24:17. Rom. 15:25. 1 Kor. 16:1. 2 Kor. 8:1, 9:1.
11. Men då Petrus kom till Antiokia, gick jag öppet emot honom, eftersom det fanns anledning till att klandra honom.
12. Innan det hade kommit några från Jakob, hade han nämligen ätit tillsammans med hedningarna. Men när de kom, drog han sig undan och höll sig borta av fruktan för de omskurna.
13. Och de andra judarna *tog* också *del* i samma hyckleri med honom, så att till och med Barnabas blev indragen i deras hyckleri.
14. Men när jag såg att de inte vandrade rätt enligt evangeliets sanning, sa jag till Petrus inför alla: Om du som är en jude lever på hedniskt vis och inte på judiskt, varför tvingar du då hedningarna att leva på judiskt vis? Apg. 10:28. Apg. 15:10-11.
15. Vi *som är* judar av naturen och inte hedniska syndare,
16. vi vet att en människa inte blir rättfärdig genom laggärningar, utan genom Jesu Kristi tro. Så har också vi satt vår tro till Kristus Jesus, för att vi ska bli rättfärdiggjorda genom Kristi tro och inte av laggärningar, för av laggärningar blir inget kött rättfärdigt.
Ps. 143:2. Apg. 13:38-39. Rom. 1:17, 3:20f. Gal. 3:11. Hebr. 7:18-19.
17. Men om vi själva blir funna som syndare, när vi sökte efter att bli rättfärdiggjorda genom Kristus, skulle Kristus då vara syndens tjänare? Nej, inte alls!
18. Men om jag på nytt bygger upp det som jag har rivit ner, då gör jag mig själv till en överträdare.
19. Jag har ju genom lagen dött *bort* från lagen, för att jag ska leva för Gud. Rom. 6:6, 7:4f, 8:2. Gal. 5:24, 6:14.
20. Jag är korsfäst med Kristus och jag lever, *men* inte längre jag, utan Kristus lever i mig. Och det liv jag nu lever i köttet, det lever jag i tro på Guds Son, som har älskat mig och utgivit sig själv för mig.
Gal. 1:4. Ef. 5:2. Tit. 2:14.
21. Jag förkastar inte Guds nåd, för om rättfärdighet *kommer* genom lagen, så har Kristus dött förgäves.
Hebr. 7:11.

3 Kapitlet

Fortsättning av läran om rättfärdiggörelsen genom tron.

Ni oförståndiga galater! Vem har förhäxat er så att ni inte skulle lyda sanningen, ni som bland er har fått Jesus Kristus målad inför ögonen såsom korsfäst? Gal. 5:7.
2. Endast detta vill jag veta av er:

Har ni fått Anden genom laggärningar eller genom att lyssna i tro*?
Apg. 2:38, 8:15, 15:8. Ef. 1:13.
*KXII: trons predikan.

3. Är ni så oförståndiga? Ni har börjat i Anden, vill ni nu sluta i köttet?

4. Har ni lidit så mycket till ingen nytta? Om *det nu* verkligen *har varit* till ingen nytta?

5. Han som nu ger er Anden och gör sådana underverk bland er, *gör han det* genom laggärningar eller för att *ni* lyssnar i tro*? *KXII: trons predikan.

6. Så var det med Abraham, *han* trodde Gud, och det räknades honom till rättfärdighet.
1 Mos. 15:6. Rom. 4:3. Jak. 2:23.

7. Därför ska ni veta att de som är av tro, de är Abrahams barn.
Rom. 4:11f.

8. Och *då* Skriften förutsåg att Gud skulle göra hedningarna rättfärdiga av tro, förkunnade den i förväg detta glada budskap för Abraham: I dig ska alla folk* bli välsignade.
1 Mos. 12:3, 18:18, 22:18, 26:4. Apg. 3:25. *KXII: hedningar.

9. Så blir då de som är av tron välsignade tillsammans med den troende Abraham.

10. För alla de som håller sig till laggärningar är under förbannelse, för det står skrivet: Förbannad *är* var och en som inte förblir vid allt det som är skrivet i lagboken, så att han fullgör det. 5 Mos. 27:26.

11. Men att ingen blir rättfärdig inför Gud genom lagen *är* uppenbart, för den rättfärdige ska leva av tro. Hab. 2:4. Rom. 1:17, 3:20. Gal. 2:16. Hebr. 10:3.

12. Men lagen är inte av tro, utan den människa som håller dessa *bud* ska leva genom dem. 3 Mos. 18:5. Hes. 20:11. Rom. 4:4-5, 10:5-6, 11:6.

13. Kristus har friköpt oss från lagens förbannelse, då han blev en förbannelse för vår skull, för det står skrivet: Förbannad *är* var och en som är upphängd på trä.
5 Mos. 21:23. Rom. 8:3. 2 Kor. 5:21.

14. Detta för att Abrahams välsignelse skulle komma till hedningarna genom Jesus Kristus och för att vi genom tron skulle få den utlovade Anden.

15. Bröder, jag talar på mänskligt vis: Även om *det* gäller en människas testamente, är det ingen som kan upphäva det eller lägga till något när det har vunnit laga kraft. Hebr. 9:17.

16. Nu var löftena sagda till Abraham och hans säd. Han säger inte: Och åt dem som kommer av din säd, som om han talade om många, utan såsom om en: Och åt din säd, som är Kristus. 1 Mos. 12:7. 1 Mos. 15:5, 17:7, 22:18.

17. Men det säger jag, *att* det testamente som tidigare av Gud hade förklarats giltigt i Kristus, kan inte upphävas av lagen som gavs 430 år senare, så att den skulle kunna sätta löftet ur kraft. 1 Mos. 15:13, 16. 2 Mos. 12:40-41. Apg. 7:6.

18. För om arvet beror *på* lagen, så beror *det* inte längre på löftet. Men åt Abraham har Gud gett *det* genom löftet. Rom. 4:13-14.

19. Vad är då lagen *till för*? Den blev tillagd för överträdelsernas skull, till dess säden skulle komma, åt vilken löftet hade blivit givet, och

den blev förmedlad genom änglar i en medlares hand. Rom. 4:15, 5:20.
20. Men medlaren är inte *medlare* bara för en, men Gud är en.
21. *Är* då lagen mot Guds löften? Nej, inte alls! För om en lag hade blivit given som kunde ge liv, då hade verkligen rättfärdigheten kommit av lagen.
22. Men Skriften har inneslutit allt under synd, för att löftet skulle ges genom Jesu Kristi tro åt dem som tror. Rom. 3:9, 11:32.
23. Men innan tron kom, var vi hållna i förvar under lagen, instängda, tills tron skulle komma att uppenbaras.
24. Därför har lagen blivit vår uppfostrare till Kristus, för att vi ska bli rättfärdiggjorda av tro.
Matt. 5:17. Apg. 13:38. Rom. 10:4.
25. Men sedan tron har kommit, är vi inte längre under uppfostrare,
26. för ni är alla Guds barn* genom tron på Kristus Jesus. Jes. 56:5.
Joh. 1:12. Rom. 8:15. Gal. 4:5. **Ordagrant: söner.*
27. För så många av er som har blivit döpta till Kristus, har iklätt er Kristus. Rom. 6:3, 13:14.
28. Här är inte jude eller grek, här är inte slav eller fri, här är inte man och kvinna, för alla är ni ett i Kristus Jesus. Joh. 17:21. Rom. 10:12.
1 Kor. 12:13. Ef. 2:14-15. Kol. 3:11.
29. Och om ni *tillhör* Kristus, då är ni Abrahams säd och arvingar enligt löftet. 1 Mos. 21:12.
Rom. 9:7. Hebr. 11:18.

4 Kapitlet

Lag och evangelium.
Guds barns frihet från lagen.

Men jag säger: Så länge arvingen är barn*, är det ingen skillnad mellan honom och en slav, fast han är herre över alltsammans**,
**Ordagrant: spädbarn. **KXII: alla ägodelarna.*
2. utan han är under förmyndare och förvaltare ända till den tidpunkt som hans far i förväg har bestämt.
3. På samma sätt var det också med oss. När vi var barn* var vi i slaveri under världens villkor. Kol. 2:8.
**Ordagrant: spädbarn.*
4. Men när tiden var fullbordad sände Gud sin Son, född av kvinna, född under lagen,
1 Mos. 49:10. Matt. 5:17. Ef. 1:10.
5. för att han skulle friköpa dem som var under lagen, så att vi skulle få söners rätt*. Joh. 1:12. Gal. 3:26.
**KXII: barnaskapet.*
6. Eftersom ni nu är söner, har Gud sänt sin Sons Ande i era hjärtan, som ropar: Abba, Fader. Rom. 8:15.
7. Därför är du inte längre tjänare, utan son, och är du son, så är du också Guds arvinge genom Kristus.
Rom. 8:16-17.
8. Men förut, då ni inte kände Gud, var ni slavar under dem som till sin natur inte är gudar.
1 Kor. 8:4, 12:2. Ef. 2:11-12.
9. Men nu, efter att ni har lärt känna Gud, ja, än mer, har blivit kända av Gud, hur kan ni vända tillbaka till de svaga och torftiga villkoren som ni på nytt vill bli slavar under? 1 Kor. 8:3.
1 Kor. 13:12. Kol. 2:20. Hebr. 7:18.
10. Ni aktar på dagar och månader,

högtider och år. Rom. 14:5. Kol. 2:16.
11. Jag fruktar angående er, att jag kanske har arbetat med er till ingen nytta.
12. Bröder, jag ber er: Bli som jag, för jag har ju blivit som ni. Ni har inte gjort mig någon orätt.
13. Ni vet att det var på grund av kroppslig svaghet som jag första gången predikade evangelium för er. Apg. 16:6. 1 Kor. 2:3.
14. Och den prövning som jag led i mitt kött, den föraktade och avvisade ni inte, utan ni tog emot mig som en Guds ängel, *ja*, som Kristus Jesus. Mal. 2:7. Matt. 10:40. Joh. 13:20.
15. Var är nu er saligprisning? Jag kan vittna om att ni då hade rivit ut era ögon och gett dem åt mig, om det varit möjligt.
16. Har jag därför blivit er ovän för att jag säger er sanningen?
17. De ivrar för er *men* inte med god avsikt, utan de vill avskärma er för att ni ska ivra för dem. Rom. 10:2. 2 Kor. 11:2.
18. Och *det är* alltid bra att ivra för det goda, och inte bara när jag är närvarande hos er.
19. Mina små barn, som jag än en gång föder med smärta, tills Kristus tar gestalt i er. 1 Kor. 4:15. Filem. 10. Jak. 1:18.
20. Jag skulle önska att jag nu var hos er och kunde ändra mitt tonfall, för jag vet mig ingen råd med er.
21. Säg mig, ni som vill vara under lagen: lyssnar ni inte på lagen?
22. Det står ju skrivet att Abraham hade två söner, den ene med tjänstekvinnan, den andre med den fria kvinnan. 1 Mos. 16:15, 21:1-2. Apg. 7:8. Hebr. 11:11.
23. Men den med tjänstekvinnan var född efter köttet, men den med den fria kvinnan genom löftet. Joh. 8:39. Rom. 9:7-8.
24. Detta har en djupare mening: För dessa är de två förbunden, det ena från berget Sinai som föder till slaveri, vilket är Hagar,
25. för denna Hagar är Sinai berg i Arabien. Det motsvarar det nuvarande Jerusalem, och är i slaveri med sina barn.
26. Men det Jerusalem som är där ovan är fritt, och det är allas vår moder. Hebr. 12:22. Upp. 3:12, 21:2, 10.
27. Det är ju skrivet: Var glad, *du* ofruktsamma som inte föder. Brist ut och ropa, *du* som inte har några födslovärkar. För den ensamma har många fler barn än den som har en man. Jes. 54:1.
28. Men vi, bröder, är löftets barn liksom Isak. Rom. 9:7.
29. Men liksom den som var född efter köttet då förföljde honom *som var född* efter Anden, så *är det* också nu. 1 Mos. 21:9.
30. Men vad säger Skriften? Driv ut tjänstekvinnan och hennes son, för tjänstekvinnans son ska inte ärva tillsammans med den fria kvinnans son. 1 Mos. 21:10, 12. Joh. 8:35.
31. Så är vi då, bröder, inte barn till tjänstekvinnan utan till den fria.

5 Kapitlet

Frihetens bruk. Köttets gärningar och Andens frukt.

Stå därför fasta i den frihet som Kristus har frigjort oss till och låt er inte på nytt fångas under ett träldomsok. Rom. 6:18. 1 Petr. 2:16.

2. Se, jag Paulus säger er: Om ni
låter omskära er, ska Kristus inte
vara till någon nytta för er. Apg. 15:1.
3. Och än en gång försäkrar jag
varje människa som låter omskära
sig att han är skyldig att hålla hela
lagen.
4. Ni har blivit skilda från Kristus,
ni som vill bli rättfärdiga genom
lagen. Ni har fallit ur nåden.
5. Vi väntar nämligen i Anden
genom tron på rättfärdighetens
hopp. 2 Tim. 4:8.
6. För i Kristus Jesus betyder varken
omskärelse eller förhud något, utan
tro som är verksam genom kärlek.
1 Kor. 7:19. 2 Kor. 5:16. Gal. 6:15. Kol. 3:11.
7. Ni löpte bra. Vem hindrade er
från att lyda sanningen? Gal. 3:1.
8. Den övertalningen *kom* inte från
honom som kallade er. Gal. 1:6.
9. Lite surdeg syrar hela degen.
1 Kor. 5:6.
10. Jag har den tilliten till er i
Herren att ni inte ska vara av annan
mening. Men den som förvillar er
ska bära sin dom, vem han än är.
Gal. 1:7.
11. Och jag, bröder, om jag ännu
predikar omskärelse, varför lider
jag då fortfarande förföljelse? Då
vore korsets anstöt borta. 1 Kor. 1:23.
12. Jag skulle önska att de som upp-
viglar er lät skära av sig alltihop.
13. För ni är kallade till frihet,
bröder. *Låt* bara inte friheten *ge*
köttet något tillfälle, utan tjäna
varandra genom kärleken,
1 Kor. 8:9, 9:19. Gal. 6:2. 1 Petr. 2:16.
14. för hela lagen är fullbordad i
detta enda budord: Du ska älska
din nästa som dig själv.
3 Mos. 19:18. Matt. 7:12, 22:39.
Mark. 12:31. Rom. 13:9. Jak. 2:8.
15. Men om ni biter och äter på
varandra, så akta er så att ni inte
blir uppätna av varandra.
2 Kor. 12:20.
16. Men jag säger: Vandra i Anden,
så kommer ni inte att göra vad
köttet har begär till, Rom. 6:12.
Rom. 8:1f. 1 Petr. 2:11.
17. för köttet har begärelse mot
Anden, och Anden mot köttet, och
dessa två strider mot varandra, för
att ni inte ska kunna göra det ni
vill. Rom. 7:15f.
18. Men om ni leds av Anden, så är
ni inte under lagen. Rom. 6:14, 8:2.
19. Men köttets gärningar är uppen-
bara. De är hor, otukt, orenhet,
lösaktighet, 1 Kor. 3:3, 6:9. Ef. 5:3. Kol. 3:5.
20. avguderi, trolldom, hat, gräl,
avund, vredesutbrott, stridslystnad,
splittringar, villoläror*, *KXII: parti.
21. missunnsamhet*, mord, fylleri,
frosseri och annat sådant. Om
sådant säger jag er i förväg, som jag
också tidigare har sagt, att de som
gör sådant ska inte ärva Guds rike.
1 Kor. 6:10. Ef. 5:5. Kol. 3:6 Upp. 22:15.
**Dvs. den som inte unnar andra något gott utan gör allt för att förhindra det.*
22. Men Andens frukt är kärlek,
glädje, frid, tålamod, mildhet,
godhet, tro, Ef. 5:9.
23. saktmodighet*, självbehärsk-
ning**. Mot sådant är inte lagen.
**Dvs. den som på ett harmoniskt sätt förenar styrka som aldrig är obehärskad och mildhet som inte är vek.*
***KXII: kyskhet, dvs. återhållsamhet.*
24. Men de som tillhör Kristus har
korsfäst sitt kött med dess lustar
och begär. Rom. 6:6. Gal. 2:15.
25. Om vi lever i Anden, så låt oss
också vandra i Anden. Rom. 8:5.
26. Låt oss inte söka förgänglig
ära, *inte* utmana varandra *och inte*
avundas varandra.

6 Kapitlet

Förmaningar och slutönskningar.

Bröder, om någon ändå skulle ertappas med en överträdelse,* så ska ni som är andliga hjälpa en sådan till rätta i en anda av mildhet**. *Men* se till att inte också du själv blir frestad. Rom. 14:1. 1 Kor. 3:1, 9:22.

**KXII: råkar falla i någon synd.*

***KXII: saktmodig ande.*

2. Bär varandras bördor, och uppfyll på så sätt Kristi lag. Joh. 15:12. Rom. 15:1. 1 Thess. 5:14.

3. För om någon tror sig vara något, fast han ingenting är, bedrar han sig själv. 1 Kor. 8:2.

4. Men var och en ska pröva vad han själv har uträttat och då ska han ha sitt beröm endast för det han själv är och inte efter vad andra är.

5. För var och en ska bära sin egen börda.

6. Men den som blir undervisad i ordet ska dela med sig av allt gott till honom som undervisar. 1 Kor. 9:7-14. 2 Kor. 9:7.

7. Låt er inte bli vilseförda. Gud driver man inte med, för vad en människa sår, det ska hon också skörda. Ps. 62:13. Jer. 17:10. Matt. 16:27. Luk. 16:25. Rom. 2:6.

8. För den som sår i sitt kött ska av köttet skörda förgängelse, men den som sår i Anden ska av Anden skörda evigt liv. 2 Kor. 9:6.

9. Och låt oss inte tröttna på att göra det goda, för när tiden är inne ska vi skörda, om vi inte ger upp. 2 Thess. 3:13.

10. Låt oss därför göra gott mot alla människor medan vi har tillfälle*, men framför allt mot dem som är våra syskon i tron. Ef. 2:11. **KXII: tid.*

11. Se, hur långt brev* jag har skrivit till er med min egen hand.

**Alt. övers. stora bokstäver.*

12. Alla de som vill ha ett gott anseende här i köttet, de tvingar er till omskärelse bara därför att de inte ska bli förföljda för Kristi kors skull. Fil. 3:18.

13. För inte ens de som låter omskära sig håller lagen, men de vill att ni ska låta omskära er, så att de kan berömma sig av ert kött.

14. Men för min del vill jag aldrig någonsin berömma mig av något annat än av vår Herre Jesu Kristi kors, genom vilket världen är korsfäst för mig och jag för världen. Jer. 9:24. Rom. 6:6. 1 Kor. 1:31. Gal. 2:19.

15. För i Kristus Jesus är varken omskärelse eller förhud till någon nytta, utan en ny skapelse. 1 Kor. 7:19. 2 Kor. 5:17. Gal. 5:6. Kol. 3:11.

16. Och alla de som vandrar efter denna regel, *må* frid och barmhärtighet *vara* över dem och över Guds Israel. Ps. 125:5.

17. Härefter må ingen mer vålla mig bekymmer, för jag bär Herren Jesu märken på min kropp. 2 Kor. 4:10.

18. Vår Herre Jesu Kristi nåd *vare* med er ande, bröder. Amen.

Sänt till galaterna från Rom.

Paulus brev till efesierna

1 Kapitlet

Aposteln tackar Gud för hans nåd i Kristus och ber för församlingen.

Paulus, Jesu Kristi apostel genom Guds vilja, till de heliga som är i Efesus, och till de trofasta i Kristus Jesus. Rom. 1:7. 1 Kor. 1:2. 2 Kor. 1:1.

2. Nåd *vare* med er och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus. Gal. 1:3. 1 Petr. 1:2.

3. Välsignad *vare* Gud och vår Herre Jesu Kristi Fader, som i Kristus har välsignat oss med all andlig välsignelse i det himmelska, 2 Kor. 1:3. 1 Petr. 1:3.

4. såsom han har utvalt oss i honom, före världens grund var lagd, för att vi skulle vara heliga och fläckfria* inför honom i kärlek, Luk. 1:75. Rom. 8:29-30. Ef. 5:27. Kol. 1:23. 2 Thess. 2:13. 2 Tim. 1:9. Tit. 2:12.
**KXII: ostraffliga.*

5. efter att ha förutbestämt oss till att bli adopterade *som barn* hos sig genom Jesus Kristus, efter sin goda viljas behag, Rom. 8:15. Gal. 4:5.

6. sin härliga nåd till pris, i vilken han har tagit emot oss i den Älskade. Matt. 3:17, 17:5.

7. I honom har vi förlossning* genom hans blod, syndernas förlåtelse, enligt hans nåds rikedom, Apg. 20:28. Rom. 9:23. Ef. 2:7. Fil. 4:19. Kol. 1:14. Hebr. 9:12. 1 Petr. 1:18-19.
**Alt. övers. är vi friköpta.*

8. som han har låtit flöda över oss med all visdom och allt förstånd,

9. efter att ha låtit oss få veta sin viljas hemlighet, enligt sitt välbehag, som han har bestämt inom sig själv, Rom. 16:25. Ef. 3:9. Kol. 1:26. 2 Tim. 1:9. Tit. 1:2. 1 Petr. 1:20.

10. *med hänsyn till den planen, att i tidernas fullbordan sammanfatta allt i Kristus, både det som är i himlarna och det som är på jorden – i honom. Gal. 4:4. Kol. 1:20.
**KXII tillägger: Att det skulle predikas.*

11. I honom har vi också fått vårt arv, förutbestämda i enlighet med hans avsikt, som verkar allt efter sin viljas rådslut, Rom. 8:17. Kol. 1:12.

12. för att vi ska vara hans härlighet till pris, vi som förut har hoppats på Kristus.

13. I honom har också ni, när ni hörde sanningens ord, evangeliet om er frälsning, i honom har också ni, när ni kom till tro, fått den utlovade Helige Ande som ett sigill, Rom. 8:15-16. 2 Kor. 5:5. Ef. 4:30.

14. som är en pant på vårt arv, fram till återlösningen av hans egendom, hans härlighet till pris. 5 Mos. 7:6. Rom. 8:23. 2 Kor. 1:22.

15. Därför upphör inte heller jag, sedan jag har hört om den tro som ni har i Herren Jesus, och om er kärlek till alla heliga,

16. att tacka för er, *när jag* nämner* er i mina böner. Rom. 1:9. Fil. 1:3. 1 Thess. 1:2. 2 Thess. 1:3.
**KXII: tänker på er.*

17. Att vår Herre Jesu Kristi Gud, härlighetens Fader, ska ge er visdomens och uppenbarelsens Ande i kunskapen om honom.
18. *Och* upplysa ert förstånds ögon, så att ni kan förstå vilket hopp han har kallat er till, och hur rik härligheten av hans arv *är* i de heliga,
19. och hur överväldigande stor hans kraft *är* i oss som tror, samma mäktiga verkande kraft, Kol. 2:12.
20. som han verkade i Kristus när han uppväckte honom från de döda och satte honom på sin högra sida i det himmelska, Ps. 110:1. Apg. 2:25f. 1 Kor. 15:25. Kol. 3:1. Hebr. 1:3. 1 Petr. 3:22.
21. över alla furstar och väldigheter och makter och herradömen och *över* alla namn som kan nämnas, inte endast i denna världen, utan också i den kommande. Fil. 2:9. Kol. 2:10.
22. Och allt lade han under hans fötter, och honom *som är* huvud över allting gav han till församlingen, Ps. 8:7. Ef. 4:15, 5:23. Kol. 1:18.
23. som är hans kropp, fullheten av honom som uppfyller allt i alla. Kol. 1:19, 2:9.

2 Kapitlet

Både judar och hedningar, som av naturen är vredens barn, blir i Kristus frälsta och levandegjorda.

Också ni var döda genom överträdelser och synder, Kol. 2:13.
2. i vilka ni förut vandrade efter denna världens sätt, efter fursten över luftens välde, den ande som nu är verksam i olydnadens* barn. Joh. 14:30. Kol. 3:6-7. **KXII: otrons barn.*
3. Bland dem levde också vi alla förut i vårt kötts begärelser och gjorde vad köttet och sinnet ville, och vi var av naturen vredens barn liksom de andra.
4. Men Gud som är rik på barmhärtighet, har för den stora kärleks skull, varmed han har älskat oss, Rom. 10:12.
5. gjort även oss, som var döda genom synderna, levande tillsammans med Kristus. Av nåd är ni frälsta. Rom. 5:6-10, 6:4. Rom. 8:11. Kol. 2:12-13, 3:1-3.
6. Och *han* har uppväckt och satt *oss* tillsammans i det himmelska, i Kristus Jesus,
7. för att han i kommande tidsåldrar skulle bevisa sin nåds oändliga rikedom genom *sin* godhet mot oss genom Kristus Jesus.
8. Ty av nåden är ni frälsta genom tron, och det inte av er själva, Guds gåva *är det*, Rom. 3:24, 4:16. Tit. 3:5.
9. inte av gärningar, för att ingen ska berömma sig. Rom. 3:20f. Rom 4:2, 9:11, 11:6. 1 Kor. 1:29-30. 2 Tim. 1:9.
10. För vi är hans verk, skapade i Kristus Jesus till goda gärningar, som Gud har förberett för att vi ska vandra i dem. Ps. 100:3. Jes. 29:23. Ef. 1:4, 4:24. Tit. 2:14.
11. Tänk därför på att ni, som förut var hedningar i köttet och blev kallade oomskurna av dem som kallas omskurna genom den omskärelse som är gjord på köttet med händer, 1 Kor. 12:2. Ef. 5:8. Kol. 1:21.
12. att ni på den tiden var utan Kristus, utestängda från medborgarskapet i Israel och utan del i förbunden med deras

löfte, utan hopp och utan Gud i världen. Rom. 9:4.

13. Men nu har ni, som en gång var långt borta, i Kristus Jesus kommit nära genom Kristi blod.

14. För han är vår frid. Han har gjort de båda till ett och har brutit ner skiljemuren, Joh. 10:16. Apg. 10:36. Rom. 5:1. Kol. 1:20.

15. då han i sitt kött tog bort fiendskapen, nämligen lagen med dess bud och föreskrifter, för att han av de två skulle i sig själv skapa en ny människa *och så* skapa frid. 2 Kor. 5:17. Gal. 6:15. Kol. 2:14.

16. Så skulle *han* försona de båda med Gud i en kropp genom korset, sedan han genom det* hade dödat fiendskapen. Rom. 6:6, 8:3. Kol. 1:20. **KXII: genom sig själv.*

17. Och han kom och predikade frid för er som var långt borta och för dem som var nära. Jes. 57:19.

18. För genom honom har vi båda i en och samme Ande tillträde till Fadern. Joh. 10:9, 14:6. Rom. 5:2. Ef. 3:12. Hebr. 4:16, 10:19-20.

19. Därför är ni nu inte längre gäster och främlingar utan medborgare med de heliga och *tillhör* Guds familj, Fil. 3:20. Hebr. 12:22-23.

20. uppbyggda på apostlarnas och profeternas grund, där hörnstenen är Jesus Kristus själv. Ps. 118:22. Jes. 28:16. Matt. 16:18. 1 Kor. 3:9-11. 1 Petr. 2:4-5. Upp. 21:14.

21. I honom sammanfogas hela byggnaden och växer till ett heligt tempel i Herren. 1 Kor. 3:17. 1 Kor. 6:19. 2 Kor. 6:16.

22. I honom blir också ni sammanbyggda till en Guds boning genom Anden. 1 Petr. 2:5.

3 Kapitlet

Apostelns tjänst bland hedningarna. Förbön och tacksägelse.

Därför är jag, Paulus, Kristi Jesu fånge för er skull, ni hedningar. Apg. 21:33. Ef. 4:1. Fil. 1:7f. Kol. 4:3. Filem. 1.

2. Ni har väl hört om det uppdrag* som Gud i sin nåd gav mig för er skull, Apg. 9:15, 13:2. 1 Kor. 4:1. **Grek. oikonomia, hushållning, förvaltning.*

3. hur han genom en uppenbarelse gjorde hemligheten känd för mig, som jag förut i korthet har skrivit, Apg. 22:17, 21, 26:16-17. Gal. 1:11-12. Ef. 1:9-10. Kol. 1:26.

4. genom vilket ni kan förstå när ni läser detta, vilken insikt jag har i Kristi hemlighet,

5. som inte varit känt bland människors barn i tidigare generationer, såsom den nu genom Anden har blivit uppenbarad för hans heliga apostlar och profeter, Apg. 10:28.

6. att hedningarna skulle bli medarvingar och höra till samma kropp och bli delaktiga i hans löfte i Kristus, genom evangeliet, Gal. 3:14. Ef. 2:15-16.

7. vars tjänare jag har blivit efter den gåva av Guds nåd, som gavs åt mig genom hans mäktiga kraft. Rom. 1:5.

8. Åt mig, som är den allra ringaste bland alla heliga, gavs denna nåd att bland hedningarna predika evangeliet om Kristi ofattbara rikedom. 1 Kor. 15:9. Gal. 1:16, 2:8. 1 Tim. 1:13, 15, 2:7. 2 Tim. 1:11.

9. Och att upplysa alla om, vad delaktigheten är i den hemlighet som från världens begynnelse har

varit fördold i Gud, som har skapat allt genom Jesus Kristus, Joh. 1:3. Rom. 16:25. Ef. 1:10, 3:3-5. Kol. 1:16. 2 Tim. 1:10. Tit. 1:2-3. Hebr. 1:2. 1 Petr. 1:20.
10. för att Guds mångfaldiga vishet nu genom församlingen skulle bli känd för furstendömena och makterna i det himmelska,
11. enligt det eviga beslut som han utförde i Kristus Jesus, vår Herre.
12. I honom har vi frimodighet och förtröstan om tillträde genom tron* på honom. Joh. 10:9, 14:6. Rom. 5:2. Ef. 2:18. Hebr. 4:16, 10:19-20.
**Ordagrant: genom hans tro.*
13. Därför ber jag, att ni inte ska tappa modet genom mina lidanden för er skull, vilka är er ära. Fil. 1:14. Kol. 1:24. 1 Thess. 3:3.
14. Därför böjer jag mina knän för vår Herre Jesu Kristi Fader,
15. från vilken varje familj i himlen och på jorden har sitt namn,
16. för att han enligt sin härlighets rikedom ville ge er kraft så att ni blir styrkta till den inre människan genom hans Ande, 2 Kor. 4:16. Ef. 6:10.
17. att Kristus genom tron kan bo i era hjärtan, rotade och grundade i kärleken, Kol. 2:7.
18. så att ni med alla de heliga ska kunna förstå vad bredden och längden och djupet och höjden är,
19. och lära känna Kristi kärlek som övergår kunskapen, för att ni ska bli uppfyllda av all Guds fullhet.
20. Men honom som förmår göra oändligt mycket mer än allt det vi ber eller tänker, enligt den kraft som verkar i oss,
21. honom tillhör äran i församlingen genom Kristus Jesus, genom alla släktled i evigheternas evighet. Amen.

4 Kapitlet

Förmaning att bevara Andens enhet och inte vandra såsom hedningarna. Den gamla och den nya människan. Det nya livet i Kristus.

Så förmanar jag nu er, jag som är en fånge i Herren, att vandra värdigt den kallelse varmed ni har blivit kallade, 1 Mos. 17:1. 1 Kor. 7:20. Ef. 3:1. Fil. 1:27. Kol. 1:10. 1 Thess. 2:12.
2. med all ödmjukhet och saktmodighet*, med tålamod, så att ni i kärlek har fördrag med varandra. Kol. 1:11, 3:12. 1 Thess. 5:14.
**Se not Gal. 5:23*
3. Gör allt för att bevara Andens enhet genom fridens band:
4. En kropp och en Ande, såsom ni också har blivit kallade till ett hopp, vid er kallelse. Rom. 12:5. 1 Kor. 12:4, 11. Ef. 2:16.
5. En Herre, en tro, ett dop, Mal. 2:10. 1 Kor. 8:4-6, 12:5-6.
6. en Gud och allas Fader, som är över alla och genom alla och i er alla.
7. Men åt var och en av oss blev nåden given i överensstämmelse med Kristi gåvas mått. Rom. 12:3f. 1 Kor. 12:12.
8. Därför säger han: När han for upp i höjden, förde han bort fångenskapen som fånge, och han gav människorna gåvor. Ps. 68:19. Kol. 2:15.
9. Men detta: Han for upp, vad betyder det, om inte att han också först for ner till de lägre delarna av jorden? Joh. 3:13, 6:62.
10. Han som for ner är också densamme som for upp över alla himlar för att han skulle uppfylla allt. Apg. 2:35.

11. Och han gav några till apostlar, några till profeter, några till evangelister och några till herdar och lärare, Apg. 21:8. Rom. 12:7. 1 Kor. 12:28. 2 Tim. 4:5.

12. för att göra de heliga fullkomliga till att utföra sin tjänst att bygga upp Kristi kropp, Ef. 1:23. Kol. 1:24.

13. tills att vi alla når fram till enheten i tron och i kunskapen om Guds Son, till en fullkomlig man och till det mått av mognad som hör till Kristi fullhet.

14. För att vi inte längre ska vara barn* som drivs omkring vind för våg av varje vindkast i läran, genom människors bedrägliga spel och listighet, som de ligger på lur för att bedra med. 1 Kor. 14:20. Hebr. 13:9.
**Ordagrant: spädbarn.*

15. Utan tala sanning i kärlek, så att vi i allt kan växa upp till honom som är huvudet, Kristus. Ef. 1:22, 5:23.

16. Från honom sammanfogas hela kroppen och hålls samman genom det stöd som varje led ger, med den kraft som är fördelad åt varje enskild del, som gör att kroppen växer till och bygger upp sig själv i kärlek. Rom. 12:5. 1 Kor. 12:27.

17. Därför säger jag detta och betygar i Herren, att ni inte längre ska vandra såsom de andra hedningarna vandrar i deras sinnes fåfänglighet,

18. förmörkade till förståndet och främmande för livet i Gud på grund av den okunnighet som är i dem därför att deras hjärtan är förblindade*, Ef. 2:12. 1 Thess. 4:5.
**Alt. övers. förhärdade.*

19. vilka, efter att ha blivit känslokalla, ger sig hän åt lösaktighet för att bedriva all slags orenhet med ett omättligt begär*. Rom. 1:24f.
**KXII: girighet.*

20. Men ni har inte lärt känna Kristus så,

21. om ni annars har hört honom och blivit undervisade av honom enligt den sanning som finns hos Jesus.

22. Så lägg nu bort det som hör till ert förra levnadssätt, den gamla människan som är fördärvad genom de bedrägliga begären, Rom. 6:6. Ef. 2:2-3. Kol. 2:11. Kol. 3:9. Hebr. 12:1. 1 Petr. 2:1, 4:2.

23. och förnyas i ert sinnes ande Rom. 6:4, 12:2.

24. och ikläd er den nya människan, som är skapad efter Gud i sanningens rättfärdighet och helighet. 2 Kor. 5:17. Kol. 3:11.

25. Lägg därför bort lögnen och tala sanning, var och en med sin nästa, vi är ju varandras lemmar. Sak. 8:16. Rom. 12:5. 1 Petr. 2:1.

26. Vredgas, men synda inte. Låt inte solen gå ner över er vrede. Ps. 4:5

27. Ge inte heller djävulen något utrymme. Jak. 4:7. 1 Petr. 5:9.

28. Den som stjäl ska inte längre stjäla, utan i stället arbeta och göra det som är gott med sina händer, så att han kan ha något att dela med sig åt den som behöver. Apg. 20:34. 1 Thess. 4:11. 2 Thess. 3:8, 12.

29. Låt inget oanständigt tal komma ur er mun, utan bara det som är gott till uppbyggelse, där det behövs, så att det ger nåd åt dem som hör på. Matt. 12:36. Ef. 5:3-4. Kol. 3:16.

30. Och bedröva inte Guds Helige Ande, som ni har fått som ett sigill* till förlossningens dag.
Jes. 7:13, 63:10. Rom. 8:16f. 2 Kor. 1:22, 5:5. Ef. 1:13-14. *KXII: är beseglade med.

31. Låt all bitterhet och häftighet och vrede och skrikande och hädelse tillsammans med all ondska vara långt *borta* från er.

32. Och var *i stället* vänliga *och* barmhärtiga mot varandra *och* förlåt varandra, så som också Gud i Kristus har förlåtit er. Matt. 6:14. Mark. 11:25. Kol. 3:12-13.

5 Kapitlet

Förmaningar att bli Guds efterföljare. Äkta makars inbördes förhållande.

Bli därför Guds efterföljare, så som älskade barn,
Matt. 5:45, 48. Luk. 6:36.

2. och vandra i kärlek, såsom också Kristus har älskat oss och utgivit sig själv för oss *som* en gåva och ett offer åt Gud, till en välbehaglig doft. Joh. 13:34, 15:12. Gal. 2:20. 1 Thess. 4:9 Hebr. 8:3, 9:14. 1 Petr. 3:18. 1 Joh. 3:11, 23, 4:20.

3. Men otukt och all orenhet eller girighet ska inte ens nämnas bland er, såsom det anstår heliga, Ef. 4:25.

4. inte heller skamligt eller dåraktigt tal eller gyckel, utan i stället tacksägelse. Mark. 7:21. Gal. 5:15.

5. För ni vet detta, att ingen otuktig eller oren eller girig, som är en avgudadyrkare, har någon arvedel i Kristi och Guds rike. 1 Kor. 6:9-10. Kol. 3:5. Upp. 22:15.

6. Låt ingen bedra er med tomma* ord, för på grund av sådant kommer Guds vrede över olydnadens** barn. Jer. 29:8. Matt. 24:4. Mark. 13:5. Luk. 21:8. Rom. 1:18. Kol. 3:6. 2 Thess. 2:3.
*KXII: förgängliga. **KXII: otrons barn.

7. Ha därför ingen gemenskap med dem.

8. För ni var förut mörker, men nu *är ni* ljus i Herren. Vandra såsom ljusets barn. Joh. 12:36. 2 Kor. 3:18. 1 Thess. 1:9.

9. För Andens frukt *består* i all godhet och rättfärdighet och sanning. Gal. 5:22.

10. Pröva vad som är behagligt för Herren. Rom. 12:2.

11. Och ha ingen delaktighet i mörkrets ofruktbara gärningar, utan tillrättavisa dem i stället.
Matt. 18:17. Rom. 13:12. 1 Kor. 5:8, 10:20. 2 Kor. 6:14. 2 Thess. 3:14. Hebr. 9:14.

12. För vad de gör i hemlighet är till och med skamligt att tala om.

13. Men allt detta blir uppenbarat när det avslöjas av ljuset, för allt det som blivit uppenbarat är ljus.
Joh. 3:20-21.

14. Därför säger han: Vakna upp, du som sover, och stå upp från de döda, så ska Kristus ge dig ljus.
Jes. 60:1. Rom. 6:4-5, 13:11. 1 Kor. 15:34. Ef. 2:5. Kol. 3:1.

15. Se därför noga till hur ni vandrar, inte som ovisa utan som visa,
Kol. 4:5.

16. ta väl vara på tiden, för dagarna är onda.

17. Var därför inte oförståndiga utan förstå vad som *är* Herrens vilja.
Rom. 12:2.

18. Och drick er inte berusade av vin, det leder till ett dåligt levnadssätt, utan låt er uppfyllas av Anden.
Ords. 20:1, 23:29-30. Jes. 5:11f. Luk. 21:34.

19. Tala till varandra i psalmer och lovsånger och andliga sånger, *och* sjung och spela för Herren i ert hjärta,
Kol. 3:16.

20. *och* tacka alltid Gud och Fadern för allt i vår Herre Jesu Kristi namn. Kol. 3:17. 1 Thess. 5:17. Hebr. 13:15. 1 Petr. 2:5.
21. Underordna er varandra i fruktan för Gud. 1 Petr. 5:5.
22. Ni hustrur, underordna er era män, såsom under Herren, 1 Mos. 3:16. 1 Kor. 14:34. Kol. 3:18. Tit. 2:5. 1 Petr. 3:1.
23. för mannen är hustruns huvud, liksom också Kristus är församlingens huvud, och han är kroppens Frälsare. Rom. 12:5. 1 Kor. 11:3, 12:27. Ef. 1:22, 4:12, 15. Kol. 1:18, 24.
24. Därför, såsom församlingen är underordnad Kristus, så ska också hustrurna i allt vara det mot sina män.
25. Ni män, älska era hustrur såsom också Kristus har älskat församlingen, och utgivit sig själv för henne Gal. 1:4. Kol. 3:19. 1 Petr. 3:7.
26. för att han skulle helga henne, genom att han renar *henne* i vattnets bad, genom ordet, Joh. 3:5. Tit. 3:5. 1 Petr. 3:21.
27. för att kunna ställa fram henne inför sig själv, en härlig församling, utan fläck eller skrynkla eller något annat sådant, utan för att hon skulle vara helig och fläckfri. Höga v. 4:7. Ef. 1:4. Kol. 1:22.
28. På samma sätt är männen skyldiga att älska sina hustrur såsom sina egna kroppar. Den som älskar sin hustru älskar sig själv.
29. För ingen har någonsin hatat sitt eget kött, utan man ger det näring och vårdar det, såsom också Herren gör med församlingen.
30. För vi är delar av hans kropp, av hans kött och av hans ben. 1 Kor. 6:15.
31. Därför ska en man lämna sin far och sin mor och hålla sig till sin hustru, och de två ska bli ett kött. 1 Mos. 2:24. Matt. 19:5. Mark. 10:7. 1 Kor. 6:16.
32. Denna hemlighet är stor, nu talar jag om Kristus och församlingen.
33. Men även var och en av er ska älska sin hustru som sig själv, och hustrun ska visa sin man aktning.

6 Kapitlet

Barns och föräldrars, tjänares och herrars plikter. Kampen mot ondskans andemakter. Guds vapenrustning. Sluthälsning.

Ni barn, lyd era föräldrar i Herren, för det är rätt. Kol. 3:20.
2. Hedra din far och din mor, vilket är det första bud som har ett löfte med sig, 2 Mos. 20:12. 5 Mos. 5:16. Matt. 15:4. Mark. 7:10.
3. för att det ska gå dig väl och du ska leva länge på jorden.
4. Och ni fäder, reta inte era barn till vrede, utan lär upp dem genom att fostra och förmana dem i Herren. 5 Mos. 6:7, 20. Ps. 78:4. Ords. 29:17. Kol. 3:21.
5. Ni tjänare, lyd *era* jordiska herrar med fruktan och bävan, av uppriktigt hjärta, såsom mot Kristus, Kol. 3:22. 1 Tim. 6:1. Tit. 2:9.
6. inte som ögontjänare för att behaga människor, utan såsom Kristi tjänare som av hjärtat gör det Gud vill.
7. Gör er tjänst med villighet, som för Herren och inte *för* människor.
8. *Ni* vet att var och en som gör något gott ska få igen det av Herren,

vare sig han är slav eller fri.
Rom. 2:6. 2 Kor. 5:10.
9. Och ni herrar, gör detsamma mot dem. Lägg bort alla hotelser, och vet att också er Herre är i himlarna och han gör inte skillnad på människor.
5 Mos. 10:17. 2 Krön. 19:7. Apg. 10:34. Rom. 2:11. Gal. 2:6. Kol. 3:25. 1 Petr. 1:17.
10. Till sist, mina bröder, bli starka i Herren och i hans väldiga kraft.
11. Ta på er hela Guds vapenrustning, så att ni kan stå emot djävulens listiga angrepp. Rom. 13:12. 2 Kor. 6:7. Kol. 3:12. 1 Thess. 5:8.
12. För vår strid är inte mot kött och blod utan mot furstendömen, mot makterna, mot mörkrets* världshärskare i denna världen, mot ondskans andemakter i himlarymderna. Ef. 2:2.
KXII: världens herrar, de som regera i denna världens mörker.
13. Ta därför på er hela Guds vapenrustning, så att ni kan stå emot på den onda dagen, och *förbli* stående när ni har fullgjort allt. 2 Kor. 10:4.
14. Stå därför *fasta*, spänn på er sanningen *som bälte* kring era höfter och kläd er i rättfärdighetens pansar Jes. 11:5. Luk. 12:35. 1 Petr. 1:13.
15. och ha som skor på fötterna den beredskap som fridens evangelium ger.
16. Framför allt ta trons sköld, med vilken ni kan släcka alla den ondes brinnande pilar.
17. Och ta frälsningens hjälm och Andens svärd som är Guds ord,
Jes. 59:17. Hebr. 4:12.
18. under all bön och åkallan, be alltid i Anden. Och vaka med all uthållighet och bön för alla de heliga,
Mark. 13:33. Luk. 18:1. Rom. 12:12. Kol. 4:2. 1 Thess. 5:17.
19. och för mig, att ord ska ges mig när jag öppnar min mun, så att jag med frimodighet gör evangeliets hemlighet känd,
Apg. 4:29. Kol. 4:3. 2 Thess. 3:1.
20. för vars skull jag är ett sändebud i bojor, så att jag i detta kan tala frimodigt, som jag bör.
Apg. 28:20. 2 Kor. 5:20.
21. Men för att också ni ska få veta hur det står till med mig *och* vad jag gör, ska Tykikus, den älskade brodern och trogne tjänaren i Herren, underrätta er om allt. Kol. 4:7.
22. Jag har sänt honom till er, för att ni ska få veta hur det står till med oss, och *för att* han ska trösta era hjärtan. 2 Tim. 4:12.
23. Frid *vare* med bröderna och kärlek med tro, från Gud, Fadern, och Herren Jesus Kristus.
24. Nåd *vare* med alla dem som älskar vår Herre Jesus Kristus i uppriktighet. Amen.

Sänt från Rom till efesierna, med Tykikus.

Paulus brev till filipperna

1 Kapitlet

Hälsning. Filippernas tro. Framgång för evangeliet. Uppmaning till ståndaktighet.

Paulus och Timoteus, Jesu Kristi tjänare, till alla de heliga i Kristus Jesus, som är i Filippi, tillsammans med församlingsledarna och församlingstjänarna. 1 Kor. 1:2.

2. Nåd *vare* med er och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus. Rom. 1:7. Kol. 1:2. 1 Petr. 1:2.

3. Jag tackar min Gud var gång jag tänker på er. Rom. 1:10. 1 Kor. 1:4. Ef. 1:16. Kol. 1:3. 1 Thess. 1:2. 2 Thess. 1:3.

4. I alla mina böner ber jag alltid med glädje för er alla, Rom. 1:8.

5. för er delaktighet i evangeliet från första dagen ända till nu.

6. *Jag är* övertygad om detta, att han som har börjat ett gott verk i er ska fullborda *det* intill Jesu Kristi dag. Joh. 6:29.

7. Det är *då* rätt att jag tänker så om er alla, därför att jag har er i mitt hjärta, eftersom ni alla är delaktiga med mig i nåden, både i mina bojor och när jag försvarar och befäster evangeliet. Ef. 3:1. Kol. 4:3, 18. 2 Tim. 1:8. Hebr. 13:3.

8. För Gud är mitt vittne *till* hur djupt jag längtar efter er alla med Jesu Kristi innerliga kärlek. Rom. 1:9.

9. Och det är min bön att er kärlek mer och mer ska överflöda i kunskap och omdöme i allt,

10. så att ni kan bedöma vad som är bäst, så att ni kan vara rena och skuldfria på Kristi dag, Rom. 2:18, 12:1-2.

11. uppfyllda med rättfärdighetens frukt som *kommer* genom Jesus Kristus, till Guds ära och pris. Matt. 5:16. Joh. 15:4f. Ef. 1:12, 2:10. 1 Petr. 2:12.

12. Men jag vill att ni ska veta, bröder, att det *som har hänt* mig har snarare lett till framgång för evangeliet,

13. så att mina bojor i Kristus har blivit uppenbart för hela pretoriet* och för alla andra. **Den kejserliga livvaktens kasern i Rom.*

14. Och många av bröderna *har* genom mina bojor stärkts i sin tro på Herren, *så att de* ännu mer vågar tala ordet utan fruktan. Ef. 3:13. 1 Thess. 3:5.

15. Visst *finns det* de som också predikar Kristus av avundsjuka och stridslystnad, men andra gör det med en god avsikt.

16. De förra predikar ju Kristus av stridslystnad, inte med rena motiv, *utan* i tanke att vålla mig bekymmer i mina bojor.

17. Men de senare *gör det* av kärlek, *för de* vet att jag är satt till *att* försvara evangeliet.

18. Än sen? Kristus blir ändå på ett eller annat sätt predikad, antingen

för syns skull eller i sanning, och det är jag glad över, och jag vill fortsätta att glädja mig.
19. För jag vet att detta ska leda till min frälsning, genom er bön och den hjälp som Jesu Kristi Ande ger. 2 Kor. 1:11.
20. För min innerliga längtan och mitt hopp *är* att jag inte på något sätt ska komma på skam, utan Kristus ska nu såsom alltid med all frimodighet bli förhärligad i min kropp, vare sig genom liv eller genom död.
21. För att leva *är* för mig Kristus och döden en vinst.
22. Men om det att leva i köttet för mig innebär att *mitt* arbete *bär* frukt, så vet jag inte vilket jag ska välja. 2 Kor. 10:3.
23. För jag dras åt båda hållen. Jag längtar efter att få bryta upp och vara hos Kristus, vilket skulle vara mycket bättre. 2 Kor. 5:8.
24. Men att bli kvar i köttet *är* mer angeläget för er skull.
25. Och då jag är övertygad om det, vet jag att jag ska bli kvar och stanna hos er alla till er tillväxt och glädje i tron, Fil. 2:24.
26. så att er glädje kan överflöda än mer i Kristus Jesus för min *skull*, genom *att* jag kommer till er igen. 2 Kor. 1:14, 5:12.
27. Se bara till att ni lever på ett sätt som är värdigt Kristi evangelium, så att jag, vare sig jag besöker er eller är någon annanstans, får höra om er att ni står fasta i en ande *och* med ett sinne* kämpar tillsammans för evangeliets tro, 1 Mos. 17:1. 1 Kor. 7:20. Ef. 4:1. Kol. 1:10. 1 Thess. 2:12, 4:1. **KXII: själ.*
28. och inte på något sätt låter er skrämmas av motståndarna, vilket för dem är ett tecken på undergång, men för er *ett tecken* på frälsning, och det från Gud. Rom. 8:17. 2 Thess. 1:5f.
29. För åt er är det givet för Kristi skull, inte bara att tro på honom, utan också att lida för hans skull. Apg. 5:41. Rom. 5:3.
30. *Ni* har samma strid att utkämpa, som ni såg att jag hade och nu hör att jag har.

2 Kapitlet

Förmaning att efterlikna Jesus i kärlek och ödmjukhet. Paulus sänder Timoteus och Epafroditus till Filippi.

Om *det* nu *finns* någon tröst* i Kristus, någon uppmuntran i kärlek, någon Andens gemenskap, någon hjärtlighet och barmhärtighet, **KXII: förmaning.*
2. *så* gör min glädje fullkomlig, genom att ni har samma tankesätt, samma kärlek och sinnelag i full enighet. Rom. 12:16, 15:5. 1 Kor. 1:10. Fil. 3:16. 1 Petr. 3:8.
3. *Låt* inget *ske* av stridslystnad eller begär efter fåfänglig ära, utan i ödmjukhet anse andra för mer än er själva. Rom. 12:10. 1 Petr. 5:5.
4. Se inte var och en på sitt eget *bästa*, utan var och en också på andras *bästa*. 1 Kor. 10:24.
5. Var så till sinnes som också Kristus Jesus var, Matt. 11:29. 1 Petr. 2:21. 1 Joh. 2:6.
6. vilken, då han var i Guds gestalt, inte ansåg det som en rövad skatt att vara jämlik Gud, Joh. 1:1-2, 17:5. 2 Kor. 4:4. Kol. 1:15. Hebr. 1:3.

7. utan utgav* sig själv, och tog på sig en tjänares gestalt, och blev lik *oss* människor. Jes. 42:1, 49:3, 6, 52:13. Jes. 53:3. Hes. 34:23. Dan. 9:26. Sak. 3:8. Matt. 20:28. Rom. 1:4. Rom. 15:3. Gal. 4:4. **Ordagrant: uttömde.*

8. Och sedan han hade trätt fram som en människa ödmjukade han sig själv och blev lydig intill döden, ja, *intill* döden på korset. Matt. 26:39f. Joh. 10:18. Hebr. 2:9f. 12:2.

9. Därför har också Gud upphöjt honom och gett honom ett namn som är över alla namn, Ps. 110:1, 7. Jes. 53:12. Joh. 10:17, 17:1-5. Apg. 2:33. Ef. 1:20-21. Hebr. 1:4, 2:9.

10. för att i Jesu namn alla knän ska böja sig, *deras som är* i himlen och på jorden och under jorden, Jes. 45:23.

11. och *för att* alla tungor ska bekänna att Jesus Kristus *är* Herren, Gud, Fadern, till ära. Apg. 2:36. Rom. 14:9. Upp. 5:13.

12. Därför, mina älskade, såsom ni alltid har varit lydiga så ska ni med fruktan och bävan arbeta på er frälsning, inte bara i min närvaro utan ännu mycket mer nu i min frånvaro.

13. För Gud är den som verkar i er, både vilja och gärning, efter *sin* goda vilja. 2 Kor. 3:5. Hebr. 13:21.

14. Gör allting utan att klaga och tveka,

15. så att ni må vara oklanderliga och rena, Guds fläckfria barn mitt ibland ett falskt och fördärvat släkte, bland vilka ni lyser såsom ljus i världen. Ords. 4:18. Matt. 5:14-16. 1 Petr. 2:12.

16. Håll fast vid livets ord, så att jag kan glädja mig på Kristi dag, över att jag inte har löpt förgäves eller arbetat förgäves. 1 Thess. 2:19-20, 3:5.

17. Ja, även om jag utgjuts vid er tros offer och tjänst, så är jag glad och gläds med er alla. 2 Kor. 7:4. 1 Thess. 2:8. 2 Tim. 4:6.

18. Och av samma skäl ska ni också vara glada och glädjas med mig.

19. Men jag hoppas i Herren Jesus att snart kunna sända Timoteus till er, så att också jag får bli vid gott mod, när jag får veta hur ni har det. Apg. 16:1.

20. För jag har ingen likasinnad som så uppriktigt* kommer att ha omsorg om er. **KXII: hjärtligt.*

21. För alla söker de sitt, inte det som tillhör Jesus Kristus. 1 Kor. 10:24, 13:5. 2 Tim. 4:10, 16.

22. Men ni vet att han hållit provet*, för han har arbetat med mig i evangeliets tjänst som ett barn med sin far. **KXII: är beprövad.*

23. Honom hoppas jag därför kunna sända, så snart jag har fått se hur det går för mig.

24. Men jag förtröstar på Herren att jag snart också ska *kunna* komma själv.

25. Likväl har jag ansett det nödvändigt att skicka Epafroditus till er, min broder, medarbetare och medkämpe, som ni sände för att hjälpa mig med det som jag behöver,

26. eftersom han längtade efter er alla och var orolig, därför att ni hade hört att han var sjuk.

27. Och sjuk var han verkligen, nära döden, men Gud förbarmade sig över honom, och inte bara över honom, utan också över mig, för att jag inte skulle få sorg på sorg.

28. Desto mer angelägen har jag

därför *varit att* sända honom, för att ni skulle bli glada, när ni åter fick se honom, och jag skulle få mindre sorg.
29. Så ta därför emot honom i Herren med all glädje, och värdera högt sådana *som honom*.
1 Kor. 9:14, 16:18. Gal. 6:6. 1 Thess. 5:12. 1 Tim. 5:17. Hebr. 13:7, 17.
30. För på grund av *sitt* arbete för Kristus var han nära döden, utan att bekymra sig för sitt liv för att fullgöra det som fattades i er tjänst för mig.

3 Kapitlet

Rättfärdighet inte av lagen utan genom tro.

För övrigt, mina bröder, gläd er i Herren. Att skriva till er samma sak är för mig inte något besvär, och för er *är det en* trygghet.
2 Kor. 13:11. Fil. 4:4. 1 Thess. 5:16. Jak. 1:2. 1 Petr. 4:13.
2. Se upp för hundarna, se upp för de onda arbetarna, se upp för sönderskärelsen. Jes. 56:10. 2 Kor. 11:13.
3. För vi är de omskurna, *vi* som tjänar Gud i anden och berömmer oss av Kristus Jesus och inte förtröstar på köttet, 5 Mos. 10:16. Joh. 4:23-24. Rom. 2:29, 4:11-12.
4. även om också jag skulle kunna förlita mig på köttet. Om någon annan tycker att han kan förlita sig på köttet, *så kan* jag *det* ännu mer:
Apg. 23:6, 26:4-5. Rom. 11:1. 2 Kor. 11:21-22.
5. Omskuren på åttonde dagen, av Israels folk, av Benjamins stam, en hebré av hebreer, efter lagen en farisé, 1 Mos. 17:12.
6. i fråga om iver en förföljare av församlingen, i fråga om *den* rättfärdighet som *är* efter lagen, oklanderlig. Apg. 8:3. Apg. 9:1, 22:4. Gal. 1:13f.
7. Men det som var en vinning för mig, det har jag för Kristi skull räknat som en förlust.
8. Ja, utan tvekan. Och jag räknar allt som förlust på grund av det som är långt mer värt: kunskapen om Kristus Jesus, min Herre. För hans skull har alltsammans förlorat sitt värde och jag räknar det som skräp, för att jag ska vinna Kristus,
9. och bli funnen i honom, inte med min egen rättfärdighet som kommer av lagen, utan den som kommer genom Kristi tro, rättfärdigheten av Gud genom tron,
Rom. 1:17, 3:21-22, 9:30, 10:3f.
10. för att lära känna honom och hans uppståndelses kraft och bli delaktig i hans lidanden, *i det att jag* blir lik honom i hans död,
Rom. 6:3-5, 8:17. 2 Kor. 4:10-11. 2 Tim. 2:11-12. 1 Petr. 4:13.
11. om jag så skulle kunna nå fram till uppståndelsen från de döda.
12. Inte som om jag redan har uppnått det eller redan är fullkomlig, men jag jagar efter att gripa det eftersom jag själv har blivit gripen av Kristus Jesus. Joh. 6:14. 1 Tim. 6:12.
13. Bröder, jag menar inte att jag redan har gripit *det*, men ett *gör jag*: *Jag* glömmer det som ligger bakom och sträcker mig mot det som ligger framför. Ps. 45:11. Luk. 9:62. 1 Kor. 9:26.
14. Jag jagar mot målet, för segerlönen, enligt Guds kallelse ovanifrån i Kristus Jesus. 1 Kor. 9:24. 2 Tim. 4:7. Hebr. 3:1.

15. Låt oss därför, så många som är fullkomliga, tänka så. Och om ni i något avseende tänker annorlunda, så ska Gud uppenbara också detta för er.
16. Men, så långt som vi har kommit, låt oss vandra efter samma regel och ha samma tankesätt.
Rom. 12:16, 15:5, 7. 1 Kor. 1:10. Gal. 6:16. Fil. 2:2. 1 Petr. 3:8.
17. Var mina efterföljare, bröder, och se på dem som lever så, efter den förebild ni har i oss.
1 Kor. 4:16, 11:1. 1 Thess. 1:6. 2 Thess. 3:9. 1 Petr. 5:3.
18. Jag har ofta sagt till er, och säger det nu också under tårar, att många lever *såsom* fiender till Kristi kors,
Rom. 16:17. Gal. 6:12.
19. vilkas slut *är* undergång. De har buken *till sin* Gud och *sin* ära i *det som är* deras skam, dessa som bara tänker på det jordiska.
Hos. 4:7. Rom. 8:5, 16:18. 2 Kor. 11:12, 15.
20. Men vi har vårt medborgarskap i himlarna, varifrån vi även väntar Frälsaren, Herren Jesus Kristus,
1 Kor. 1:7. Ef. 2:6. Kol. 3:3. 1 Thess. 1:10. Hebr. 13:14.
21. som ska förvandla vår förgängliga kropp, så att den blir lik hans härlighetskropp, genom den kraft varmed han också förmår underlägga sig allt. 1 Kor. 15:26f. Kol. 3:4. 1 Joh. 3:2.

4 Kapitlet

Förmaningar och hälsningar.

Därför, mina älskade och eftertraktade bröder, min glädje och min krona, stå fasta på detta sätt i Herren, *mina* älskade.
1 Kor. 15:58. Fil. 2:16. 1 Thess. 2:19-20.
2. Evodia förmanar jag, och Syntyke förmanar jag, att de ska vara eniga i Herren.
3. Och jag ber också dig, trofaste medhjälpare*: Hjälp dem, vilka har kämpat med mig för evangeliet, tillsammans även med Klemens och mina andra medarbetare, som *har sina* namn i livets bok.
Fil. 1:27. Upp. 3:5, 17:8, 20:12f, 21:27.
**Kan också vara ett namn: Synzygus, en som går under samma ok.*
4. Gläd er alltid i Herren. *Och* än en gång säger jag: Gläd er!
Fil. 3:1. 1 Thess. 5:16.
5. Låt er fördragsamhet bli känd av alla människor. Herren *är* nära.
6. Var inte bekymrade för något, utan låt alla era önskningar bli kända inför Gud genom åkallan och bön med tacksägelse. Ps. 55:23. Matt. 6:25. 1 Petr. 5:7.
7. Och Guds frid, som övergår allt förstånd, ska bevara era hjärtan och era sinnen i Kristus Jesus.
Joh. 14:27. Ef. 2:14.
8. För övrigt, bröder, allt som är sant, allt som *är* värt aktning, allt som *är* rätt, allt som *är* rent, allt som *är* värt att älska, allt som är lovvärt, och om *det finns* någon dygd och något som förtjänar *att* prisas, tänk på det. Rom. 12:17, 13:13.
9. Gör det som ni både har lärt och tagit emot och hört och sett hos mig, och fridens Gud ska vara med er. 2 Kor. 13:1.
10. Men *det har* glatt mig mycket i Herren, att er omtanke om mig nu till slut har blommat upp igen, på vilket ni tänkte förut också, men då hade ni inte någon möjlighet.
11. Detta säger jag inte för att jag saknar något, för jag har lärt mig

att vara nöjd med det jag har.
1 Tim. 6:6f.
12. Jag vet hur det är att ha det knappt* och jag vet hur det är att ha överflöd. Med allt och med alla förhållanden är jag förtrogen, både att vara mätt och att vara hungrig, både att ha överflöd och att lida brist. 1 Kor. 4:11. 2 Kor. 11:27.
Grek. tapeinóo, förnedra, ödmjuka, att göras låg.
13. Allt förmår jag genom Kristus som ger mig kraft.
14. Men ni gjorde rätt som deltog i min bedrövelse.
15. Och ni filipper vet också, att i evangeliets första tid, när jag reste från Makedonien, hade ingen församling utom ni en sådan gemenskap med mig att det kunde föras räkenskap över givet och mottaget.
2 Kor. 11:8-9.
16. För också i Thessalonike skickade ni mig både en och två gånger vad jag behövde.
17. Inte för att jag söker efter en gåva, utan jag söker frukten som överflödar för er räkning. Tit. 3:14.
18. För jag har allt och *det i* överflöd. Jag har mer än nog, sedan jag av Epafroditus har tagit emot det *som kom* från er, en ljuvlig doft, ett väl mottaget offer, välbehagligt för Gud. 2 Kor. 9:12. Hebr. 13:16.
19. Och min Gud ska fylla alla era behov efter sin rikedom i härlighet genom Kristus Jesus. 2 Kor. 9:8.
20. Men vår Gud och Fader *tillhör* äran i evigheternas evigheter. Amen.
21. Hälsa alla heliga i Kristus Jesus. De bröder som är med mig hälsar er.
22. Alla de heliga hälsar er, särskilt de som hör till kejsarens hus.
23. Vår Herre Jesu Kristi nåd *vare* med er alla. Amen.

Skrivet från Rom till filipperna, genom Epafroditus.

Paulus brev till kolosserna

1 Kapitlet

Hälsning. Aposteln framställer Kristus såsom Guds avbild och församlingens huvud och tackar Gud för sina lidanden för Kristi evangelium.

Paulus, Jesu Kristi apostel genom Guds vilja, och brodern Timoteus,
2. till de heliga och trofasta bröderna i Kristus, som är i Kolosse. Nåd *vare* med er och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.
Rom. 1:7. Gal. 1:3. 1 Petr. 1:2.
3. Vi tackar alltid Gud och vår Herre Jesu Kristi Fader, när vi ber för er.
Ef. 1:16. Fil. 1:3. 1 Thess. 1:2. 2 Thess. 1:3.
4. För vi har hört om er tro i Kristus Jesus och *er* kärlek till alla heliga,
Ef. 1:13, 15. Filem. 5.
5. på grund av hoppet som är förvarat åt er i himlen, det som ni förut hörde genom sanningens ord, evangeliet,
6. som har kommit till er, liksom också i hela världen och bär frukt, såsom det också har gjort bland er, från den dag då ni hörde *det* och lärde känna Guds nåd i sanning.
Mark. 4:8. Apg. 6:7.
7. Såsom ni också lärde er av Epafras, vår älskade medtjänare, som är en trogen Kristi tjänare för er,
Kol. 4:12. Filem. 23.
8. som också berättade för oss om er kärlek i Anden.
9. Därför har också vi, ända sedan den dagen vi hörde om det, inte upphört att be för er och önska att ni ska bli uppfyllda med kunskap om hans vilja, med all andlig visdom och förstånd,
Rom. 12:2. 1 Kor. 1:5. Ef. 1:15, 5:10, 17.
10. så att ni kan vandra värdigt Herren och i allt behaga honom, och bära frukt i alla slags goda gärningar och växa till i kunskapen om Gud,
1 Mos. 17:1. Joh. 15:16. Ef. 4:1. Fil. 1:27. 1 Thess. 2:12, 4:1.
11. och efter hans härliga makt bli styrkta med all kraft till tålamod och uthållighet i allt, med glädje,
12. *och* tacka Fadern, som har gjort oss värdiga att få del i de heligas arv i ljuset.
Apg. 26:18.
13. *Han* som har frälst oss från mörkrets välde och fört *oss* in i sin älskade Sons rike.
Matt. 17:5. Ef. 6:12. Hebr. 2:14. 1 Petr. 2:9.
14. I honom har vi förlossningen* genom hans blod, syndernas förlåtelse.
Apg. 20:28. Hebr. 9:14. 1 Petr. 1:19. **Alt. övers. är vi friköpta.*
15. Han är den osynlige Gudens avbild, förstfödd framför allt skapat.
Joh. 14:9. 2 Kor. 4:4. Fil. 2:6. Hebr. 1:3.
16. För genom honom skapades allt det som är i himlarna och det som är på jorden, det synliga och det

osynliga, vare sig det är troner eller herradömen eller furstedömen eller väldigheter. Allt är skapat genom honom och till honom. Joh. 1:3. Rom. 11:36. 1 Kor. 8:6. Ef. 3:9. Hebr. 1:2. 1 Petr. 3:22.

17. Och han är före allting, och allt består genom honom.

18. Och han är huvudet för kroppen, församlingen. Han är begynnelsen, den förstfödde från de döda, för att han i allt skulle vara den främste. Apg. 26:23. 1 Kor. 15:20f. Ef. 1:22.

19. Ty det har behagat *Fadern* att låta hela fullheten bo i honom Joh. 1:14f, 3:34-35. Kol. 2:9.

20. och genom honom försona allt med* sig själv, sedan han har skapat frid genom blodet på hans kors – genom honom, vare sig det som är på jorden eller det som är i himlarna. Jes. 9:5. Apg. 10:36. Rom. 5:1, 10. 2 Kor. 5:18. Ef. 1:10. Ef. 2:14f. 1 Joh. 4:10. **Alt. övers. till.*

21. Också ni, som tidigare var främmande och i ert sinnelag fiender genom onda gärningar, Ef. 2:1f.

22. har han nu försonat i hans jordiska* kropp genom döden, för att han skulle ställa fram er inför sig, heliga, fläckfria och fria från anklagelser**, Ef. 1:4, 2:15, 5:26-27. 2 Tim. 1:9. Tit. 2:14. **Ordagrant: i köttets. **KXII: obesmittade och ostraffliga.*

23. om ni förblir i tron, grundade och fasta, och utan att låta er rubbas från hoppet i det evangelium som ni har hört, som blivit predikat för allt skapat under himlen, och vars tjänare jag, Paulus, har blivit. Mark. 16:15. Joh. 15:6. Rom. 10:18.

24. Nu gläder jag mig i mina lidanden för er, och det som fattas av Kristuslidanden uppfyller jag i mitt kött, för hans kropp, som är församlingen. Rom. 12:5. 2 Kor. 1:5-6, 4:10-11, 7:4. Ef. 3:1, 13. Fil. 2:17.

25. Dess tjänare har jag blivit enligt Guds plan* för er, för att fullt ut predika** Guds ord, Ef. 3:2. **KXII: predikoämbete. **KXII: rikligen predika.*

26. den hemlighet som genom tider och släktled varit dold men nu har uppenbarats för hans heliga, Matt. 13:11. Rom. 16:25. 1 Kor. 2:7. Ef. 1:9, 3:9. 2 Tim. 1:10. Tit. 1:3. 1 Petr. 1:20.

27. för vilka Gud ville göra känt hur rik på härlighet denna hemlighet är bland hedningarna, som är Kristus i er, härlighetens hopp. Rom. 9:23. 2 Kor. 2:14. Ef. 3:8.

28. Honom predikar vi, och *vi* förmanar varje människa och undervisar varje människa med all vishet, så att vi kan ställa fram varje människa fullkomlig i Kristus Jesus. 2 Kor. 11:2. Ef. 5:27.

29. För detta arbetar jag också, och kämpar i hans kraft, som verkar mäktigt i mig. Fil. 1:30. 2 Tim. 4:7. Hebr. 10:32.

2 Kapitlet

Kristi Gudom. Försoningen på korset. Varning för falsk lära.

Jag vill nämligen att ni ska veta vilken kamp jag har för er och *för* dem i Laodicea, och *för* alla dem som inte har sett mig personligen i köttet, Fil. 1:30. 1 Thess. 2:2.

2. för att deras hjärtan ska få tröst, genom att de blir sammanfogade i kärlek och når fram till hela rikedomen av en full insikt, till kunskap

om Guds hemlighet, både Faderns och Kristi. Jes. 53:11. Joh. 17:3. 2 Kor. 1:6.
3. I honom ligger alla visdomens och kunskapens skatter fördolda.
4. Men detta säger jag för att ingen ska bedra er med övertalande ord. Ef. 5:6.
5. För även om jag till köttet är frånvarande, så är jag ändå hos er i anden och gläder mig, när jag ser er ordning och fastheten i er tro på Kristus. 1 Kor. 5:3.
6. Såsom ni nu har tagit emot Herren Kristus Jesus, så lev i honom, 1 Thess. 4:1. Jud. 3.
7. rotade och uppbyggda i honom och fasta i tron, såsom ni har blivit undervisade, och överflöda i den med tacksägelse. 1 Kor. 1:5. Ef. 2:21f, 3:17.
8. Se till att inte någon rövar bort er genom filosofi och tomt bedrägeri, efter människors traditioner, efter världens läror och inte efter Kristus. Gal. 4:3, 9. Hebr. 13:9.
9. För i honom bor Gudomens hela fullhet kroppsligen, Joh. 1:14. Kol. 1:15.
10. och i honom är ni fullkomliga, i honom som är huvudet över alla furstar och väldigheter. Joh. 1:16. Rom. 8:38. Ef. 1:21. 1 Petr. 3:22.
11. I honom har ni också blivit omskurna med den omskärelse som inte sker med händer, utan med Kristi omskärelse, då ni avkläddes köttets syndakropp, 5 Mos. 10:16. Ef. 4:22. Fil. 3:3. Kol. 3:8f.
12. när ni blev begravda med honom i dopet, i vilket ni också med honom är uppståndna genom den tro som Gud verkar, som uppväckte honom från de döda. Rom. 6:3, 4. Kol. 3:1.
13. Och ni, som var döda i era synder och i ert oomskurna kött, har han gjort levande med honom, i och med att han förlät alla era* synder Ef. 2:1, 5, 11.
**KXII: oss alla synder.*
14. och utplånade den handskrift som genom sina stadgar vittnade emot oss, och han tog bort den genom att spika fast den på korset.
15. Han har avväpnat furstendömena och makterna och låtit dem bli till skam inför alla, genom att han öppet triumferade över dem genom honom. 1 Mos. 3:15. Matt. 12:29. Luk. 11:22. Joh. 12:31. Ef. 4:8, 6:12. Hebr. 2:14.
16. Låt därför ingen döma er i fråga om mat eller dryck, eller i fråga om högtid eller nymånad eller sabbater, 3 Mos. 11:2f, 23:2. Rom. 14:2f. Gal. 4:11. Tit. 1:15.
17. som är en skugga av det som skulle komma, Kristi kropp. Hebr. 8:5, 10:1.
18. Låt inte segerlönen tas ifrån er av någon som ger sig hän åt ödmjukhet och tillbedjan av änglar, och som fördjupar sig i sådant som han inte har sett, och till ingen nytta är uppblåst i sitt köttsliga sinne, Jer. 29:8. Hes. 13:3. Matt. 24:4. 1 Joh. 4:1. Upp. 19:10, 22:8-9.
19. och inte håller sig till huvudet, från vilken hela kroppen genom leder och senor får kraft och sammanhållning och växer med den tillväxt som Gud ger. Ef. 4:15f.
20. Därför om ni med Kristus har dött bort från världens läror, varför låter ni då, som om ni ännu levde i världen, sådana bud läggas på er: Rom. 6:3f, 7:4f. Gal. 2:19, 4:9. Kol. 2:8.
21. Rör inte, smaka inte, ta inte på det,

22. vilket allt ska förgås genom förbrukning, efter människors bud och läror? Matt. 15:9. Tit. 1:14.
23. Detta har visserligen ett sken av visdom, genom självvald andlighet och ödmjukhet och skoningslöshet mot kroppen, men det har inget värde utan tillfredsställer bara köttet. 1 Tim. 4:8.

3 Kapitlet

Förmaningar att söka det som är där ovan, att lägga bort det som hör till den gamla människan och iklädandet av den nya. Makars, föräldrars, barns och tjänares plikter.

Då ni nu är uppståndna med Kristus, så sök det som är där ovan, där Kristus sitter på Guds högra sida. Ps. 110:1.
Rom. 6:5. Ef. 1:20, 2:6. Kol. 2:12.
2. Ha ert sinne vänt till det som är där ovan, inte till det som är på jorden.
3. För ni har dött, och ert liv är fördolt med Kristus i Gud.
Rom. 6:2f. Gal. 2:20.
4. När Kristus, som är vårt liv, uppenbaras, då ska också ni uppenbaras med honom i härlighet.
Fil. 3:21. 1 Joh. 3:2.
5. Så döda nu era lemmar som *hör* jorden till: otukt, orenhet, lusta, ont begär och girigheten som är avgudadyrkan, Rom. 6:13, 8:13.
1 Thess. 4:5. Upp. 22:15.
6. för vars skull Guds vrede kommer över olydnadens* barn.
1 Kor. 6:9-10. Gal. 5:21. Ef. 5:6.
**KXII: otrons.*
7. I dem vandrade ni också en gång då ni levde i dem.
Rom. 6:19f, 7:5. 1 Kor. 6:11.
8. Men lägg nu också ni bort allt detta: vrede, ilska, ondska, smädelse och skamligt tal från er mun.
Ef. 4:25f, 5:4. Hebr. 12:1. Jak. 1:21.
9. Ljug inte för varandra, ni som har klätt av er den gamla människan med hennes gärningar Ef. 4:25.
10. och klätt er i den nya, som förnyas till kunskap efter hans bild som har skapat honom, 1 Mos. 1:22.
Rom. 6:4. Ef. 2:10, 4:24.
11. där ingen är grek eller jude, omskuren eller oomskuren, barbar eller skyt*, slav eller fri, utan Kristus är allt och i alla.
Rom. 10:12. 1 Kor. 7:21-22. Gal. 3:28, 5:6.
**En ökänd folkgrupp norr om Svarta havet.*
12. Klä er därför såsom Guds utvalda, heliga och älskade, i innerlig barmhärtighet, godhet, ödmjukhet, saktmodighet* *och* tålamod.
Gal. 5:22. Ef. 6:11.
**Se not Gal. 5:23*
13. Ha fördrag med varandra och förlåt varandra, om någon har något att förebrå en annan. Såsom Kristus har förlåtit er, så ska ni också *förlåta*. Matt. 6:14.
Mark. 11:25. Ef. 4:32.
14. Men framför allt, *klä er* i kärleken, som är fullkomlighetens band.
Joh. 15:12. Ef. 4:3. Kol. 2:2.
15. Och låt Guds frid regera i era hjärtan, till vilken ni även är kallade i en kropp, och var tacksamma. Ef. 4:4. Fil. 4:7.
16. Låt Kristi ord rikligen bo ibland er i all visdom. Undervisa och förmana varandra med psalmer och lovsånger och andliga sånger och sjung med tacksamhet* till Herren i era hjärtan. 1 Kor. 14:26.
Ef. 5:19. **KXII och KJV: nåden.*
17. Och allt vad ni gör i ord eller handling, *gör* allt i Herren Jesu

namn, och tacka Gud och Fadern genom honom. 1 Kor. 10:31. Ef. 5:20. 1 Thess. 5:18. Hebr. 13:15.

18. Ni hustrur, underordna er era egna män, för så bör det vara i Herren. 1 Kor. 14:34. Ef. 5:22.

19. Ni män, älska *era* hustrur och var inte bittra emot dem.
Ef. 5:25. 1 Petr. 3:7.

20. Ni barn, lyd *era* föräldrar i allt, för det är välbehagligt för Herren.
Ef. 6:1.

21. Ni fäder, reta inte era barn, för att de inte ska tappa modet.
Ef. 6:4.

22. Ni tjänare, lyd *era* jordiska herrar i allt, inte som inställsamma ögontjänare, utan av uppriktigt hjärta *i* fruktan *för* Gud.
Ef. 6:5-6. 1 Tim. 6:1. Tit. 2:5. 1 Petr. 2:18.

23. Och allt vad ni gör, gör det av hjärtat, som för Herren och inte för människor.

24. Ni vet att det är av Herren ni ska få arvets lön, eftersom ni tjänar Herren Kristus.

25. Men den som gör orätt ska få igen den orätt han har gjort, utan anseende till personen. Apg. 10:34. Rom. 2:11. 1 Petr. 1:17.

4 Kapitlet

De troende uppmanas att vara uthålliga i bönen och uppträda med vishet mot dem som står utanför. Hälsningar.

Ni herrar, låt tjänarna få vad som är rätt och skäligt. Ni vet att ni också har en Herre i himlen.
Ef. 6:9.

2. Var uthålliga i bönen, och vaka i den med tacksägelse.
Luk. 18:1. Apg. 1:14. Rom. 12:12. Ef. 6:18.

3. Be också för oss, att Gud öppnar åt oss en dörr för ordet, så att vi kan tala om Kristi hemlighet, för vars skull jag också är fängslad,
1 Kor. 4:1, 16:9. Ef. 6:19. Kol. 1:26. 2 Thess. 3:1.

4. så att jag kan uppenbara den på det sätt som jag bör tala.

5. Vandra med vishet mot de utomstående, och ta väl vara på tiden.
Ef. 5:15f. 1 Thess. 4:12.

6. Låt ert tal alltid *vara präglat* av nåd*, kryddat med salt, så att ni vet hur ni ska svara var och en.
Mark. 9:50. Kol. 3:8f.
**Alt. övers. Ert tal ska alltid vara vänligt.*

7. Vad mig beträffar ska Tykikus berätta allt för er. *Han* är en älskad broder och en trogen tjänare och medarbetare i Herren. Apg. 20:4. Ef. 6:21. 2 Tim. 4:12.

8. Honom har jag sänt till er, just för att han ska få veta hur det är med er och för att han ska trösta era hjärtan,

9. tillsammans med Onesimus, den trogne och älskade brodern, som är *en* av er. De ska berätta för er om allting här. Filem. 10.

10. Aristarkus, min medfånge, hälsar er, så även Markus, Barnabas syskonbarn, som ni har fått föreskrifter om. Om han kommer till er, så tag emot honom,
Apg. 15:37, 19:29, 27:2. 2 Tim. 4:11. Filem. 23f.

11. och Jesus, som kallas Justus. Dessa är mina enda medarbetare för Guds rike, vilka tillhör omskärelsen. De har varit till tröst för mig.

12. Epafras som är en av er, hälsar er, en Kristi tjänare, som alltid kämpar för er i bönerna, för att ni

ska stå fasta, fullkomliga och helt uppfyllda av Guds vilja.
Rom. 15:30. Kol. 1:7. Filem. 23.

13. För jag ger honom det vittnesbördet, att han har stor iver* för er och för dem i Laodicea och för dem i Hierapolis. Kol. 2:1. Upp. 3:14.
**KXII: omsorg.*

14. Lukas, läkaren, den älskade, hälsar er, likaså Demas.
2 Tim. 4:10f.

15. Hälsa bröderna i Laodicea och Nymfas och församlingen i hans hus.

16. Och när brevet har blivit uppläst hos er, så se till att det också blir uppläst i församlingen i Laodicea, och att ni också får läsa det *brev* som kommer från Laodicea. 1 Thess. 5:27.

17. Och säg detta till Arkippus: Ha akt på den tjänst som du har fått i Herren, så att du fullgör den.
Filem. 2.

18. Denna hälsning är med min egen hand, Paulus. Tänk på mina bojor. Nåd *vare* med er. Amen.
Rom. 16:24. 1 Kor. 16:21f. 2 Thess. 3:17. Hebr. 13:3.

Skrivet från Rom till Kolosse, genom Tykikus och Onesimus.

Paulus första brev till thessalonikerna

1 Kapitlet

Aposteln gläder sig över thessalonikernas tro.

Paulus och Silvanus och Timoteus till thessalonikernas församling i Gud, Fadern, och Herren Jesus Kristus. Nåd *vare* med er och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus. Rom. 1:1. 1 Kor. 1:3. 2 Kor. 1:19. Ef. 1:2. 1 Petr. 1:2, 5:12.

2. Vi tackar alltid Gud för er alla, när vi nämner er i våra böner. Rom. 1:8f. Ef. 1:16. Fil. 1:3. 2 Thess. 1:3.

3. Ständigt minns vi ert arbete i tron och er möda i kärleken och er uthållighet i hoppet på vår Herre Jesus Kristus, inför Gud och vår Fader. Joh. 6:25.

4. Vi vet, bröder, ni av Gud älskade, att ni är utvalda, 2 Thess. 2:13.

5. för vårt evangelium kom till er inte bara i ord, utan också i kraft och i den Helige Ande och i full visshet, liksom ni vet hur vi uppträdde bland er för er skull. 1 Kor. 2:4, 4:20. 2 Kor. 6:6. 1 Thess. 2:1.

6. Och ni blev våra efterföljare och Herrens, och har under svåra förhållanden tagit emot ordet med den Helige Andes glädje, Apg. 17:11. 1 Kor. 4:16. Fil. 3:17. 2 Thess. 3:6f. Hebr. 10:34.

7. så att ni har blivit föredömen för alla troende i Makedonien och Akaja.

8. För från er har Herrens ord gett eko, inte endast i Makedonien och Akaja, utan överallt har er tro på Gud också nått ut, så att vi inte behöver säga något.

9. För de berättar själva om oss, hur vi blev mottagna hos er, och hur ni omvände er till Gud från avgudarna, för att tjäna den levande och sanne Guden, 1 Kor. 12:2.

10. och för att vänta från himlarna hans Son, som han uppväckte från de döda, Jesus, som räddar oss från den kommande vreden. Matt. 3:7. Apg. 2:24f. Rom. 5:9. 2 Thess. 1:10. Upp. 1:7.

2 Kapitlet

Aposteln påminner om sin tidigare verksamhet bland dem och hans längtan att få återse församlingen.

Ni vet ju själva, bröder, att vår insats hos er inte var förgäves. 1 Thess. 1:5f.

2. Utan fastän vi tidigare hade lidit och blivit skymfade i Filippi, som ni vet, var vi ändå frimodiga i vår Gud att tala till er Guds evangelium under svår kamp. Apg. 16:22. Fil. 1:30. Kol. 2:1.

3. För *bakom* vår förmaning *ligger* inget vilseledande, inte heller orena motiv, inte heller bedräglig avsikt. 2 Kor. 7:2.

4. Men eftersom vi av Gud har

prövats värdiga att anförtros evangeliet, så talar vi inte för att behaga människor, utan Gud som prövar våra hjärtan, Gal. 1:10, 2:7. 1 Tim. 1:11. Tit. 1:3.

5. för vi har inte, som ni vet, någonsin använt smickrande ord, inte heller under förevändning av vinningslystnad, Gud *är vårt* vittne. Apg. 20:33. 2 Kor. 1:23, 2:17. 2 Kor. 12:17. Gal. 1:20.

6. Inte heller har vi sökt ära av människor, vare sig av er eller av andra, Joh. 5:41f, 7:18. 2 Kor. 3:1, 10:12.

7. även om vi med tyngd hade kunnat uppträda som Kristi apostlar. I stället var vi milda bland er, som när en mor* sköter om sina barn. 1 Kor. 9:1f. 2 Thess. 3:9. 2 Kor. 10:1f. **Ordagrant: amma.*

8. Så ville vi i innerlig kärlek till er inte bara ge er Guds evangelium utan också våra egna liv, eftersom ni hade blivit så kära för oss. Apg. 20:24. 2 Kor. 12:15. Fil. 2:17.

9. Ni minns väl, bröder, vår möda och *våra* ansträngningar, för natt och dag arbetade vi, för att inte ligga någon av er till last, när vi predikade Guds evangelium för er. 1 Kor. 4:12. 2 Kor. 11:9, 12:13f. 2 Thess. 3:8.

10. Ni *är* vittnen, och *även* Gud, hur heligt och rättfärdigt och oklanderligt vi uppträdde bland er som tror.

11. Likaså vet ni hur vi förmanade och uppmuntrade var och en av er såsom en far sina barn,

12. och uppmanade* att ni skulle vandra värdigt Gud, som kallar er till sitt rike och sin härlighet. 1 Mos. 17:1. Ef. 4:1. Fil. 1:27. Kol. 1:10. **KXII: betygat.*

13. Därför tackar också vi oupphörligt Gud, för att då ni tog emot det Guds ord som ni hörde från oss, inte tog emot *det som* människors ord, utan *som* Guds ord, vilket det verkligen är, som också verkar i er som tror. Matt. 10:40. Gal. 4:14.

14. För ni, bröder, blev efterföljare till de Guds församlingar som är i Judeen i Kristus Jesus, för ni har också fått utstå samma lidande av era landsmän som de av judarna, Apg. 17:5f. Hebr. 10:34.

15. som dödade både Herren Jesus och sina egna profeter, och har förföljt oss. Och de behagar inte Gud och är motståndare till alla människor, Matt. 23:34f. Luk. 13:33f. Apg. 7:52.

16. de förbjuder oss att tala till hedningarna, så att dessa kan bli frälsta. Så fyller de ständigt sina synders mått. Men vreden har kommit över dem till slut. Matt. 23:32. Apg. 13:45f, 14:5f, 19:9, 22:21f.

17. Men vi, bröder, som för en kort tid varit skilda från att se er, inte till hjärtat, vi har desto mer ivrigt längtat efter att få se ert ansikte.

18. Därför önskade vi verkligen komma till er – jag, Paulus, både en och två gånger – men Satan har hindrat oss.

19. För vem är vårt hopp eller *vår* glädje eller *vår* ärekrona inför vår Herre Jesus Kristus när han kommer* om inte ni?** 2 Kor. 1:14. Fil. 2:16, 4:1. **Grek. parousía. **KXII utelämnar: inför vår Herre Jesus Kristus när han kommer om inte ni?*

20. För ni är vår ära och glädje.

3 Kapitlet

Sändningen av Timoteus. Apostelns glädje över thessalonikernas tro.

När vi därför inte stod ut längre, bestämde vi oss för att stanna ensamma kvar i Aten
2. och skickade iväg Timoteus, vår broder och Guds tjänare och vår medarbetare i Kristi evangelium, för att han skulle styrka er och uppmuntra er i er tro, Apg. 16:1. Apg. 17:15. Fil. 2:15.
3. så att ingen skulle vackla under dessa lidanden. Ni vet ju själva att det hör till vår lott. Apg. 14:22. Ef. 3:13. Fil. 1:14. 2 Tim. 3:12.
4. För när vi var hos er, sa vi er i förväg att vi skulle få lida, vilket också har skett, och ni vet *det*.
5. På grund av detta, när jag inte längre stod ut, skickade jag bud för att jag skulle få veta hur det var med er tro. Kanske frestaren hade frestat er och vårt arbete varit förgäves? Matt. 4:3. Fil. 2:16.
6. Men nu när Timoteus har kommit till oss från er och gett oss goda nyheter om er tro och kärlek och att ni alltid har oss i gott minne och längtar att få se oss, liksom vi också att *få se* er,
7. på grund av detta, bröder, blev vi tröstade *mitt* i allt vårt lidande* och all vår nöd, genom er tro.
**KXII: bedrövelse.*
8. För nu lever vi, om ni står fasta i Herren.
9. För hur ska vi kunna tacka Gud nog för er, för all den glädje som vi gläds för er skull inför vår Gud?
10. Natt och dag ber vi mycket ivrigt, att vi ska få se era ansikten och fullborda det som saknas i er tro. Rom. 1:10f, 15:23.
11. Må Gud och vår Fader själv och vår Herre Jesus Kristus styra vår väg till er.
12. Och må Herren låta er växa och flöda över i kärleken till varandra och till alla *människor*, liksom också vi till er, 1 Thess. 5:15.
13. för att styrka era hjärtan till att bli fläckfria i helighet inför Gud och vår Fader, vid vår Herre Jesu Kristi återkomst* med alla sina heliga. Matt. 25:31. Fil. 1:10. 1 Thess. 5:23. Jud. 14. **Grek. parousía.*

4 Kapitlet

Förmaning till att leva ett helgat liv. De dödas uppståndelse.

För övrigt, bröder, ber och förmanar vi *er* i Herren Jesus såsom ni har fått lära av oss, hur ni ska vandra och behaga Gud, så att ni kan överflöda* ännu mer. Fil. 1:27. 1 Thess. 2:12.
**KXII: blir ännu mer fullkomliga.*
2. Ni vet ju vilka bud vi gav er genom Herren Jesus.
3. För detta är Guds vilja, er helgelse, att ni avhåller er från otukt, Rom. 12:2. Ef. 5:3.
4. att var och en av er vet att ha sitt eget kärl* i helgelse och ära,
**Kan betyda: kropp eller hustru.*
5. inte i begärelsens lusta såsom hedningarna, som inte känner Gud, 1 Kor. 15:34. Ef. 4:17-18.
6. att ingen går för långt och bedrar sin broder i *någon* sak, för Herren straffar allt sådant, vilket vi också tidigare har sagt och betygat för er. 1 Kor. 6:9.

7. För Gud har inte kallat oss till orenhet utan till helgelse.
3 Mos. 19:2. Joh. 17:19. 1 Kor. 1:2.
8. Därför, den som föraktar detta, föraktar inte någon människa, utan Gud, som också har gett oss sin Helige Ande. Luk. 10:16.
9. Men om broderskärleken har ni inte behov av att jag skriver till er. Ni har ju själva lärt er av Gud att älska varandra. 3 Mos. 19:18. Jer. 31:34. Matt. 22:39. Joh. 6:45, 13:34, 15:12. Ef. 5:2. 1 Petr. 4:8. 1 Joh. 3:11f, 4:21.
10. Detsamma gör ni också mot alla bröderna som är i hela Makedonien. Men vi förmanar er, bröder, att ni överflödar* ännu mer,
*KXII: blir ännu mer fullkomliga.
11. och sätter en ära i att leva i stillhet och sköta ert eget och arbeta med era egna händer såsom vi har befallt er, Apg. 20:34. Ef. 4:28. 2 Thess. 3:8f.
12. så att ni vandrar på ett hederligt sätt mot dem *som är* utanför, och inte lider brist på något.
2 Thess. 3:7. 1 Petr. 2:12.
13. Men jag vill inte, bröder, att ni ska vara okunniga angående dem som har somnat in, för att ni inte ska sörja som de andra, som inte har något hopp. 5 Mos. 14:1. 2 Sam. 12:20.
14. För om vi tror att Jesus har dött och uppstått, så ska också Gud föra *fram* dem som har somnat in i Jesus tillsammans med honom.
1 Kor. 15:13f.
15. För detta säger vi er med *ett* Herrens ord, att vi som lever *och* är kvar till Herrens återkomst*, inte alls ska komma före dem som har somnat in. 1 Kor. 15:51-52. *Grek. parousía.
16. För Herren ska själv stiga ner från himlen med ett befallande rop, med ärkeängelns röst och med Guds basun, och först ska de som dött i Kristus uppstå. Matt. 24:31. 1 Kor. 15:52. 2 Thess. 1:7.
17. Därefter ska vi som lever *och* är kvar ryckas upp tillsammans med dem på skyar för att möta Herren i luften. Och så ska vi alltid vara hos Herren. Joh. 12:26, 14:3, 17:24.
18. Trösta därför varandra med dessa ord.

5 Kapitlet

Herrens återkomst.
Förmaningar och slutönskan.

Men om tider och stunder, bröder, finns det inget behov att skriva till er. Matt. 24:3f.
2. För ni vet själva mycket väl att Herrens dag kommer som en tjuv om natten. Matt. 24:43. Mark. 13:33f. Luk. 21:34. 2 Petr. 3:7f. Upp. 3:3, 16:15.
3. Därför när de säger: fred och säkerhet, då kommer undergången plötsligt över dem liksom födslosmärtan över en kvinna som ska föda, och de ska inte kunna fly undan. Luk. 21:35.
4. Men ni, bröder, är inte i mörker, så att den dagen kan överraska er såsom en tjuv. Ef. 5:8.
5. Ni är alla ljusets barn och dagens barn. Vi tillhör inte natten, inte heller mörkret.
6. Låt oss därför inte sova som de andra utan låt oss vaka och vara nyktra. Matt. 24:42. Luk. 21:36. Rom. 13:11. 1 Petr. 5:8.
7. För de som sover, de sover om natten, och de som är druckna är druckna om natten. Rom. 13:13.

8. Men vi som tillhör dagen ska vara nyktra, iklädda trons och kärlekens bröstpansar, med frälsningens hopp *som* hjälm.
Jes. 59:17. Rom. 13:12. 1 Kor. 16:13. Ef. 6:14.
9. För Gud har inte bestämt oss till vrede, utan till att vinna frälsning genom vår Herre Jesus Kristus,
Rom. 5:9. 1 Petr. 2:8. Jud. 4.
10. som har dött för oss för att vi, vare sig vi vakar eller sover, ska leva tillsammans med honom.
Rom. 14:8f. 2 Kor. 5:15.
11. Därför, trösta* varandra och uppbygg varandra, såsom ni också gör. **KXII: förmana.*
12. Men vi ber er, bröder, att uppskatta* dem som arbetar bland er och leder er i Herren och förmanar er.
Rom. 15:27. 1 Kor. 16:18.
Fil. 2:29. **KXII: känna.*
13. Och att ni värdesätter dem mycket högt i kärlek för deras arbetes skull. *Och* håll frid med varandra.
14. Och vi uppmanar er, bröder: Förmana de oordentliga, trösta de modfällda, ta er an de svaga, ha tålamod med alla. Rom. 14:1.
Gal. 6:1f. 2 Thess. 3:6f.
15. Se till att ingen ger tillbaka åt någon med ont för ont, utan sträva alltid efter att göra det goda både* mot varandra och mot alla.
3 Mos. 19:18.
Ords. 17:13, 20:22, 24:29. Gal. 6:10.
**KXII utelämnar: både.*
16. Var alltid glada.
Luk. 10:20. Rom. 12:12. Fil. 4:4.
17. Be utan uppehåll.
Luk. 18:1. Ef. 6:18. Kol. 4:2.
18. Tacka under alla förhållanden, för det är Guds vilja med er i Kristus Jesus. Ef. 5:20.
19. Släck inte Anden.
Ef. 4:30. 2 Tim. 1:6.
20. Förakta inte profetior.
1 Kor. 14:30.
21. *Pröva allt, behåll det som är gott. 1 Kor. 2:11f. 1 Joh. 4:1.
**KXII tillägger: Men.*
22. Håll er borta från allt slags ont.
23. Och må fridens Gud själv helga er helt och fullt, och må hela er ande och själ och kropp bli bevarade fläckfria vid vår Herre Jesu Kristi återkomst*. 1 Kor. 1:8. Fil. 4:9.
1 Thess. 3:13. **Grek. parousía.*
24. Trofast *är* han som har kallat er, han ska också fullborda *sitt verk*.
1 Kor. 1:9. 2 Kor. 1:18. 2 Thess. 3:3.
25. Bröder, be för oss.
26. Hälsa alla bröderna med en helig kyss. Rom. 16:16. 1 Kor. 16:20.
2 Kor. 13:12. 1 Petr. 5:14.
27. Lova mig inför Herren, att ni låter detta brev bli uppläst för alla de heliga bröderna. Kol. 4:16.
28. Vår Herre Jesu Kristi nåd *vare* med er. Amen. Rom. 16:24. 1 Kor. 16:23.

Det första *brevet* till thessalonikerna skrivet från Aten.

Paulus andra brev till thessalonikerna

1 Kapitlet

Hälsning. Aposteln tackar Gud för thessalonikernas fasthet i tron och ber för dem.

Paulus och Silvanus och Timoteus till thessalonikernas församling i Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus. 1 Thess. 1:1.

2. Nåd *vare* med er och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.
Rom. 1:7. 1 Kor. 1:3. 1 Petr. 1:3.

3. Vi är skyldiga att alltid tacka Gud för er, bröder, som sig bör, eftersom er tro växer till så starkt och er kärlek till varandra överflödar alltmer hos var och en av er,
Ef. 1:15. Fil. 1:3. Kol. 1:3. 1 Thess. 1:2.

4. så att vi själva kan berömma oss i Guds församlingar av er uthållighet och tro under alla era förföljelser och lidanden* som ni får utstå.
2 Kor. 7:14, 9:2. 1 Thess. 2:14.
**KXII: bedrövelser.*

5. *Detta är* ett bevis på Guds rättvisa dom, att ni ska anses värdiga Guds rike, för vars skull ni också lider, Fil. 1:28. 1 Thess. 2:14.

6. med tanke på att det är rättvist av Gud att vedergälla dem med lidande som plågar er, Sak. 2:8.

7. och att ge er som blir plågade lindring med oss, när Herren Jesus uppenbarar* sig från himlen med sin makts änglar 1 Thess. 4:16.
**Grek. apokálypsis.*

8. i flammande eld för att hämnas på dem som inte känner Gud och på dem som inte lyder vår Herre Jesu Kristi evangelium.
Rom. 2:8. 2 Petr. 3:7.

9. Dessa ska få sitt straff i det eviga fördärvet, borta från Herrens ansikte och hans makts härlighet,
Jes. 2:15.

10. när han kommer på den dagen, för att bli förhärligad i sina heliga och bli hyllad av alla dem som tror, eftersom vårt vittnesbörd bland er blev trott. Apg. 1:11. 1 Thess. 1:10. Upp. 1:7.

11. Därför ber vi också alltid för er, att vår Gud ska anse er värdiga *denna* kallelse och med kraft fullborda varje god vilja och gärning i tron,

12. så att vår Herre Jesu Kristi namn ska bli förhärligat i er och ni i honom, genom vår Guds och Herrens Jesu Kristi nåd.

2 Kapitlet

Antikrists framträdande före Kristi återkomst. Förmaning till ståndaktighet.

Men vi ber er, bröder, angående vår Herre Jesu Kristi återkomst* och vårt församlande till honom, **Grek. parousía.*

2. att ni inte så fort tappar fattningen och blir skrämda, vare sig genom *någon* ande eller genom *något* ord eller genom *något* brev, såsom det vore sänt från oss, som om Kristi dag stod för dörren.
Jer. 29:8. Matt. 24:4. Ef. 5:6. Kol. 2:18. 1 Joh. 4:1.

3. Låt ingen bedra er på något sätt.

För *den dagen* kommer inte*, om inte avfallet först har skett, och syndens människa, fördärvets son, har blivit uppenbarad,
Matt. 24:23. 1 Tim. 4:1. 1 Joh. 2:18.
**KXII: han kommer inte.*

4. som är en motståndare och upphöjer sig själv över allt som kallas Gud eller *som* dyrkas*, så att han sätter sig i Guds tempel såsom Gud och utger sig för att vara Gud.
Dan. 11:36.
**KXII: kallas gudstjänst.*

5. Minns ni inte att jag sa er detta, när jag ännu var hos er?
6. Och nu vet ni vad som hindrar så att han först kan uppenbaras i sin egen tid.
7. För laglöshetens* hemlighet är redan verksam, men bara till dess att han som nu hindrar har tagits bort. Apg. 20:29. **KXII: ondskan.*
8. Och då ska den laglöse[1] uppenbaras, han som Herren ska döda med sin muns anda och förgöra genom glansen[2] vid sin återkomst[3].
Job 4:9. Jes. 11:4. Upp. 19:13f.
[1]KXII och KJV: Onde. [2]Grek. epifáneia. [3]Grek.parousía. KXII: genom sin tillkommelses uppenbarelse.

9. *Den laglöses* ankomst är ett verk av Satan *och sker* med stor kraft, med lögnens alla tecken och under
5 Mos. 13:1. Matt. 24:24. Joh. 8:41. 2 Kor. 4:4. Ef. 2:2. Upp. 13:13.

10. och med alla orättfärdighetens förförelser bland dem som går förlorade, därför att de inte tog emot kärleken till sanningen, så att de kunde bli frälsta. 2 Kor. 4:3. Upp. 9:4, 13:8.
11. Och på grund av detta ska Gud sända över dem kraftig villfarelse, så att de ska tro lögnen, Rom. 1:24.
12. för att de ska bli dömda, alla de som inte har trott sanningen utan har haft sin glädje i orättfärdigheten.
13. Men vi är skyldiga att alltid tacka Gud för er, bröder, som är älskade av Herren, därför att Gud från begynnelsen har utvalt er till frälsning, genom Andens helgelse och sanningens tro. 1 Thess. 1:4. 2 Thess. 1:3.
14. Till det har han kallat er genom vårt evangelium, för att ni ska få del i vår Herre Jesu Kristi härlighet.
15. Så därför, bröder, stå fasta och håll er till de lärdomar som ni har blivit undervisade i, vare sig muntligt eller genom brev från oss.
2 Thess. 3:6.

16. Men vår Herre Jesus Kristus själv och Gud och vår Fader, som har älskat oss och gett oss en evig tröst och ett gott hopp genom nåden,
17. ska trösta era hjärtan och styrka er till allt gott *i* ord och gärning.

3 Kapitlet

Paulus uppmanar dem att be så att Herrens ord får framgång och till ordning och arbetsamhet. Sluthälsning.

Till slut, bröder, be för oss att Herrens ord snabbt ska spridas och blir prisat, liksom också hos er,
Ef. 6:18f. Kol. 4:3.

2. och att vi blir räddade från dem som uppför sig mycket illa och onda människor. Alla har ju inte tron.
Joh. 6:44. Rom. 15:30-31.

3. Men Herren är trofast. Han ska styrka och skydda er från det onda.
Joh. 17:15. 1 Kor. 1:9, 10:13. 1 Thess. 5:24.

4. Och i Herren har vi det förtroendet för er att ni både gör och ska göra det vi föreskriver er. 2 Kor. 7:16.
5. Och må Herren leda era hjärtan in i Guds kärlek och Kristi uthållighet.
6. Men vi befaller er, bröder, i vår Herre Jesu Kristi namn, att ni drar er ifrån varje broder som lever oordentligt och inte följer de lärdomar som han har fått av oss.
1 Kor. 5:11f. 1 Thess. 5:14. Tit. 3:10. 2 Joh. 10.
7. Ni vet ju själva hur ni ska efterfölja oss, för vi uppförde oss inte oordentligt bland er,
1 Kor. 11:1. 1 Thess. 1:6, 2:10.
8. inte heller åt vi någons bröd utan att betala, utan under arbete och möda natt och dag, för att inte ligga någon av er till last.
Apg. 18:3, 20:34. 1 Kor. 4:12.
2 Kor. 11:9, 12:13. 1 Thess. 2:9.
9. Inte för att vi inte hade rätt till det, men vi ville ge er ett föredöme, för att ni skulle efterfölja oss,
Matt. 10:10. 1 Kor. 4:16, 9:4f, 11:1.
Fil. 3:17. 1 Thess. 1:6, 2:7f. 1 Tim. 5:18.
10. för även när vi var hos er gav vi er det budet att om någon inte vill arbeta ska han inte heller äta.
1 Mos. 3:19.
11. För vi hör att några bland er lever oordentligt och inte arbetar utan ägnar sig åt onyttiga saker.
12. Men sådana befaller och förmanar vi genom vår Herre Jesus Kristus, att de arbetar i stillhet och äter sitt eget bröd. Ef. 4:28.
1 Thess. 4:11.
13. Och ni, bröder, tröttna inte på att göra gott. Gal. 6:9.
14. Men om någon inte lyder det vi säger i detta brev, ge noga akt på den mannen och umgås inte med honom, så att han får skämmas.
Matt. 18:17. 1 Kor. 5:9.
15. Men betrakta *honom* inte som en fiende, utan tillrättavisa *honom* som en broder.
16. Men må fridens Herre ge er sin frid alltid och på allt sätt. Herren *vare* med er alla. Rom. 15:33.
Rom. 16:20. 1 Kor. 14:33.
2 Kor. 13:11. Fil. 4:9. 1 Thess. 5:23.
17. Denna hälsning *är* med min egen hand, Paulus, som är ett kännetecken i alla brev, så skriver jag.
1 Kor. 16:21. Kol. 4:18.
18. Vår Herre Jesu Kristi nåd *vare* med er alla. Amen.

Det andra *brevet* till thessalonikerna skrivet från Aten.

Paulus första brev till Timoteus

1 Kapitlet

Hälsning. Varning för falsk lära. Tacksägelse för Guds nåd och förmaning till ståndaktighet i tron. Lag och evangelium.

Paulus, Jesu Kristi apostel enligt befallning av Gud, vår Frälsare, och Herren Jesus Kristus, vårt hopp,
Apg. 9:15. Gal. 1:1. Kol. 1:27.

2. till Timoteus, *min* äkta son i tron. Nåd, barmhärtighet *och* frid från Gud, vår Fader, och Jesus Kristus, vår Herre.
Apg. 16:1. 1 Kor. 4:17. Gal. 1:3. 1 Thess. 3:2. Tit. 1:4. 1 Petr. 1:2.

3. Nu, liksom när jag gav mig iväg till Makedonien, ber jag dig att stanna kvar i Efesus för att förmana somliga att inte förkunna främmande läror
Apg. 20:1, 3. Gal. 1:6-7.

4. och inte heller bry sig om myter och ändlösa släktregister, som snarare leder till ordstrider än den uppbyggelse som Gud verkar genom tro.
1 Tim. 4:7. 2 Tim. 2:16f.

5. För huvudsumman av budet är kärlek av ett rent hjärta och *av* ett gott samvete och *av* en uppriktig tro,
Rom. 13:8. Gal. 5:14.

6. varifrån somliga har kommit vilse och vänt sig till tomt prat.
1 Tim. 6:4f. Tit. 1:14, 3:9.

7. De vill vara lärare i lagen men förstår varken vad de säger, eller vad de med sådan säkerhet uttalar sig om.

8. Men vi vet att lagen *är* god, om man brukar den rätt,
Rom 7:12.

9. och vet att lagen inte är till för den rättfärdige utan för laglösa och olydiga, för ogudaktiga och syndare, för oheliga och oandliga människor, fadermördare och modermördare, dråpare,
Gal. 3:19, 5:23.

10. otuktiga, homosexuella, slavhandlare, lögnare, menedare* och vad helst annat som strider emot den sunda läran,

**Att under ed medvetet tala osanning.*

11. enligt den salige* Gudens härliga evangelium som har anförtrotts åt mig.
**Alt. övers. välsignade.*

12. Och jag tackar Kristus Jesus vår Herre, som har gett mig kraft, för att han ansåg mig värd förtroendet att sätta *mig* i *sin* tjänst,

13. jag som förut var en hädare och en förföljare och en våldsman. Men jag fick barmhärtighet, eftersom jag i otro inte visste vad jag gjorde.
Joh. 9:39. Apg. 3:17, 8:3, 9:1, 22:4, 26:9. 1 Kor. 7:25, 15:9. Gal. 1:13. Fil. 3:6.

14. Men vår Herres nåd har desto mer överflödat med tro och kärlek som är i Kristus Jesus.

15. Det *är* ett ord att lita på och värt att på allt sätt tas emot, att Kristus Jesus har kommit i världen för att frälsa syndare, bland vilka jag är den störste.
Matt. 9:13. Mark. 2:17. Luk. 5:32, 19:10. 1 Joh. 3:5.

16. Men på grund av detta fick jag barmhärtighet, för att Jesus Kristus skulle visa hela sitt tålamod först mot mig som en förebild för dem som skulle komma till tro på

honom och få evigt liv.
17. Men evigheternas Konung, den oförgänglige, osynlige, den ende vise Guden *vare* ära och pris i all evighet. Amen. Joh. 5:44. Rom. 16:27. 1 Tim. 6:16.
18. Detta uppdrag anförtror jag åt dig, *min* son Timoteus, i enlighet med de profetior som förut uttalades över dig, så att du med dem kan strida den goda striden, 1 Tim. 6:12. 2 Tim. 4:7.
19. behålla tron och ett gott samvete, vilket somliga har stött bort ifrån sig och lidit skeppsbrott i fråga om tron. 1 Tim. 3:9.
20. Bland dem är Hymeneus och Alexander, som jag har överlämnat åt Satan, för att de ska lära sig att inte häda. 2 Tim. 2:17, 4:14. 1 Kor. 5:5.

2 Kapitlet

Paulus uppmanar till bön för alla och ger anvisningar till männen och kvinnorna i församlingen.

Så uppmanar jag nu först av allt, *att* man frambär böner, åkallan, förböner *och* tacksägelser för alla människor,
2. för kungar och *för* alla i ledande ställning, så att vi kan föra ett lugnt och stilla liv i all gudsfruktan och värdighet, Jer. 29:7.
3. för sådant *är* gott och välbehagligt inför Gud, vår Frälsare,
4. som vill att alla människor ska bli frälsta och komma till kunskap om sanningen. Hes. 18:23. 2 Petr. 3:9.
5. För *det är* en Gud, och en Medlare mellan Gud och människor, människan Kristus Jesus, Joh. 17:3. Rom. 3:30, 10:12. Gal. 3:19. Hebr. 9:15.
6. som gav sig själv till lösen för alla. Detta vittnesbörd *skulle framföras* när tiden var inne. Matt. 20:28. Ef. 1:7. Kol. 1:14. 1 Kor. 1:6.
7. Och till det har jag blivit satt till förkunnare och apostel – jag talar sanning i Kristus *och* ljuger inte – en lärare för hedningarna i tro och sanning. Apg. 9:15, 13:2, 22:21. Rom. 9:1, 11:13, 15:16. Gal. 1:16, 2:7-8. Ef. 3:8. 2 Tim. 1:11.
8. Jag vill därför att männen överallt ska be och lyfta upp heliga händer, utan vrede och tvivel. Ps. 134:2. Mal. 1:11. Matt. 5:23, 6:14. Joh. 4:21.
9. Likaså ska också kvinnorna pryda sig i anständig dräkt med blygsamhet och återhållsamhet, inte med håruppsättningar eller guld eller pärlor eller dyrbara kläder, Tit. 2:3. 1 Petr. 3:3.
10. utan med goda gärningar såsom det passar kvinnor som bekänner sig vara gudfruktiga.
11. En kvinna bör i stillhet låta sig undervisas med all undergivenhet. 1 Mos. 3:16. Ef. 5:24.
12. Men jag tillåter inte en kvinna att undervisa, inte heller att bestämma över mannen, utan hon ska vara i stillhet. 1 Kor. 14:34.
13. För Adam skapades först och sedan Eva. 1 Mos. 1:27. 1 Mos. 2:18f. 1 Kor. 11:8-9.
14. Och Adam blev inte bedragen, utan kvinnan blev bedragen och gjorde sig skyldig till överträdelse. 1 Mos. 3:6. 2 Kor. 11:3.
15. Men hon ska bevaras genom barnafödelsen, om de förblir i tro, kärlek och helgelse i renhet*.
**Alt. övers. med självbehärskning.*

3 Kapitlet

Hur de som tjänar i församlingen bör vara. Gudaktighetens hemlighet.

Det *är* ett ord att lita på: Om någon strävar efter en församlingsledares tjänst, *så är det* en god uppgift han önskar sig.
2. En församlingsledare ska vara oklanderlig, en enda hustrus man, nykter, förståndig, ordentlig, gästfri, en god lärare, Tit. 1:6-7.
3. inte drinkare, inte våldsam, inte sniken på orätt vinning, utan mild, inte stridslysten, fri från penningbegär. 2 Tim. 2:24.
4. *Han* bör väl förestå sitt eget hus, hålla sina barn i lydnad med all värdighet.
5. För om någon inte kan förestå sitt eget hus, hur ska han då kunna ta hand om Guds församling?
6. *Han ska* inte *vara* nyomvänd, för att han inte ska bli uppblåst av stolthet *och* falla under djävulens dom.
7. Han måste också ha ett gott vittnesbörd av dem som står utanför så att han inte kommer i vanrykte och fastnar i djävulens snara. 1 Kor. 5:12.
8. Församlingstjänarna ska på samma sätt *uppträda* allvarligt och värdigt, inte *tala med* kluven tunga, inte vara benägna att dricka mycket vin*, inte vara lystna på pengar.
Apg. 6:3. **KXII: icke drinkare.*
9. De ska äga trons hemlighet i ett rent samvete.
10. Men också de ska först prövas. Sedan kan de tjäna, om de är utan anmärkning.
11. Deras hustrur ska på samma sätt *uppträda* allvarligt och värdigt, inte förtala någon, *utan* vara nyktra och trogna i allt.
12. En församlingstjänare ska vara en enda hustrus man, hålla god ordning på sina barn och på sitt eget hus.
13. För de som har tjänat väl vinner en aktad ställning och stor frimodighet i tron på Kristus Jesus.
Matt. 25:21. 1 Joh. 3:21, 5:14.
14. Detta skriver jag till dig i hopp om att snart få komma till dig,
15. och för att, ifall jag dröjer, du ska veta hur du ska förhålla dig i Guds hus, som är den levande Gudens församling, en pelare och sanningens grundval.
16. Och erkänt stor är gudaktighetens hemlighet: Gud blev uppenbarad i köttet, bevisad rättfärdig i anden, sedd av änglarna, predikad bland hedningarna, trodd i världen, upptagen i härlighet. Joh. 1:14.
Ef. 3:5-6. 1 Petr. 3:18. 1 Joh. 1:2.

4 Kapitlet

Förutsägelse om ett kommande avfall från tron. Föreskrifter till Timoteus med hänsyn till hans kallelse och tjänst.

Men Anden säger uttryckligen att i de sista tiderna ska somliga avfalla från tron och hålla sig till villoandar och onda andars läror*,
Matt. 24:23.
2 Thess. 2:3. 2 Tim. 3:1. 2 Petr. 3:3.
1 Joh. 2:18. Jud. 18. **KXII: djävulsläror.*
2. genom hycklande lögnare, vilka är brännmärkta i sina egna samveten,
3. *som* förbjuder äktenskap och *vill* att man ska avstå från mat, som

Gud har skapat för att tas emot med tacksägelse av dem som tror och har lärt känna sanningen.
1 Mos. 9:3. Rom. 14:6. 1 Kor. 10:30.
4. För allt det Gud har skapat *är* gott, och inget är förkastligt när det tas emot med tacksägelse,
1 Mos. 1:31. Apg. 10:15. Rom. 14:14f. 1 Kor. 10:25. Tit. 1:15.
5. för det blir helgat genom Guds ord och bön.
6. När du lägger fram detta för bröderna, så blir du en god Jesu Kristi tjänare, som får sin näring av trons och den goda lärans ord som du troget har följt. 2 Tim. 1:5, 3:14-15.
7. Men världsliga och gamla kvinnors myter* ska du avvisa. Öva dig själv *i stället* i gudsfruktan.
1 Tim. 1:4f. **KXII: oandliga och käringaktiga fabler.*
8. För kroppslig övning är till liten nytta, men gudsfruktan är nyttig till allt *och* har löfte med sig för detta livet och för det kommande.
Kol. 2:23.
9. Det *är* ett trovärdigt ord och på allt sätt värt att tas emot. 1 Tim. 1:15.
10. Ty för detta både arbetar vi och blir smädade, eftersom vi har satt vårt hopp till den levande Guden, som är alla människors Frälsare, särskilt för dem som tror.
Ps. 107:2.
11. Sådant ska du inskärpa och lära ut.
12. Låt ingen förakta din ungdom, utan var ett föredöme för de troende i ord, i uppförande, i kärlek, i ande, i tro, i renhet. 1 Kor. 16:10-11. Tit. 2:7f. 1 Petr. 5:3.
13. Fortsätt att läsa högt ur Skriften, förmana och undervisa tills jag kommer.
14. Försumma inte den nådegåva som är i dig, och som du fick genom profetia när de äldste lade händerna på dig. Apg. 6:6, 8:17, 13:3, 19:6. 1 Thess. 5:19. 1 Tim. 1:18, 5:22.
15. Tänk på detta, lev i detta, så att dina framsteg blir tydliga för alla.
16. Ge akt på dig själv och på läran. Håll troget ut med det, för när du gör det, frälser du både dig själv och dem som hör dig. Rom. 11:14. 1 Kor. 9:22. Jak. 5:20.

5 Kapitlet

Paulus ger föreskrifter angående församlingens änkor och äldste.

En äldre man ska du inte tillrättavisa med hårda *ord*, utan förmana *honom* såsom en far, yngre män såsom bröder, 3 Mos. 19:32.
2. äldre kvinnor såsom mödrar, yngre *kvinnor* såsom systrar, i all renhet.
3. Hedra änkor som verkligen är änkor.
4. Men om en änka har barn eller barnbarn, så ska dessa först lära sig att visa vördnad mot sin egen familj och ge tillbaka vad de är skyldiga sina föräldrar, för det är gott och välbehagligt inför Gud.
5. Men den som verkligen är en änka och blivit ensam, *hon* har satt *sitt* hopp till Gud och håller ut i bön och åkallan natt och dag.
Luk. 2:36-37.
6. Men en sådan som lever i vällust är levande död.
7. Och detta ska du inskärpa, så att de kan vara fria från klander.
8. Men om nu någon inte har

omsorg om sina egna och särskilt då *sin* egen familj, så har han förnekat tron och är värre än en hedning. 2 Tim. 3:5.

9. Till änka ska den väljas ut, som inte är yngre än sextio år och har varit en enda mans hustru,

10. och har vittnesbörd om goda gärningar, om hon har fostrat barn, om hon har visat gästvänlighet, om hon har tvättat de heligas fötter, om hon har hjälpt de nödställda, om hon vinnlagt sig om att alltid göra gott.
1 Mos. 18:4, 19:2. Luk. 7:38f. 1 Petr. 4:9.

11. Men de unga änkorna ska du avvisa, för deras begär får dem att vända sig bort från Kristus *och* de vill gifta sig,

12. och de drar domen över sig, eftersom de har brutit sin första tro.

13. Dessutom lär de sig att gå omkring i husen utan att göra något. Och inte nog med att de ingenting gör, utan de är också skvalleraktiga och lägger sig i det som inte angår dem och talar om sådant som man inte bör *tala* om. Tit. 2:3.

14. Därför vill jag att unga *änkor* gifter sig, föder barn, förestår var och en *sitt* hus och inte ger motståndaren något tillfälle att tala illa om dem.

15. Några har ju redan vänt sig bort och följt Satan.

16. Om någon troende, man eller kvinna har änkor *att sörja för*, så ska *de* försörja dem och inte betunga församlingen, för att den ska kunna försörja dem som verkligen är änkor.

17. De äldste som sköter sin uppgift väl ska man anse värda dubbel heder, särskilt de som arbetar med ordet och undervisningen.
Rom. 12:8, 15:27. 1 Kor. 9:11. Gal. 6:6. Fil. 2:29. 1 Thess. 5:12. Hebr. 13:17.

18. För Skriften säger: Du ska inte binda för munnen på oxen som tröskar, och: Arbetaren *är* värd sin lön. 3 Mos. 19:13. 5 Mos. 24:14, 25:4. Matt. 10:10. Luk. 10:7. 1 Kor. 9:9.

19. Ta inte upp en anklagelse mot någon av de äldste, om det inte finns två eller tre vittnen.
5 Mos. 17:6, 19:15.

20. De som syndar ska du tillrättavisa inför alla så att också de andra känner fruktan. 5 Mos. 17:4-5, 19:18.

21. Jag uppmanar *dig* inför Gud och Herren Jesus Kristus och inför de utvalda änglarna, att du iakttar detta utan någon förutfattad mening och inte handlar partiskt.
Gal. 1:20. Fil. 1:8. 1 Thess. 2:5. 1 Tim. 6:13.

22. Lägg inte förhastat händerna på någon och gör dig inte delaktig i andras synder. Bevara dig själv ren.
Apg. 6:6, 8:17, 13:3, 19:6. 1 Tim. 4:14. 2 Tim. 1:6.

23. Drick inte längre vatten, utan använd lite vin för din mages skull, och därför att du ofta är sjuk.
Ps. 104:15.

24. En del människors synder ligger i öppen dag och får sin dom i förväg, men hos andra kommer de fram först senare. Gal. 5:19.

25. På samma sätt med de goda gärningarna, de ligger i öppen dag, och de som inte gör det, kan inte förbli dolda.

6 Kapitlet

Tjänares plikter. Varning för falsk lära, ordstrider och penningbegär. Uppmaning till att kämpa trons goda kamp.

Alla slavar som är under oket ska anse sina herrar värda all heder, så att Guds namn och läran inte blir smädade. Ef. 6:5. Kol. 3:22. Tit. 2:9. 1 Petr. 2:18.

2. Men de som har troende herrar ska inte se ner på *dem* därför att de är bröder. Utan de ska tjäna dem desto villigare, eftersom de som tar del av deras goda gärningar är troende och älskade. Så ska du undervisa och förmana.

3. Om någon undervisar annorlunda och inte håller sig till vår Herre Jesu Kristi sunda* ord och till den lära som hör till gudsfruktan,

Gal. 1:6-7. 1 Tim. 1:3. **KXII: hälsosamma.*

4. så är han uppblåst av stolthet *och* förstår ingenting, utan har en sjuklig lust för tvistefrågor och ordstrider. Sådant leder till avund, bråk, smädelser, onda misstankar,

1 Kor. 8:2. 1 Tim. 1:4. 2 Tim. 2:23. Tit. 3:9.

5. värdelösa stridigheter mellan människor som är fördärvade i sitt sinne, och som har förlorat sanningen och menar att gudsfruktan är en vinning. Dra dig ifrån sådana. Rom. 16:17. 1 Kor. 11:16. 2 Tim. 3:5f. Tit. 1:1f, 3:10. 2 Joh. 10.

6. Men gudsfruktan med förnöjsamhet är en stor vinning.

Ords. 15:16. 1 Tim. 4:8. 1 Petr. 5:7.

7. För vi har inte fört något med oss in i världen *och det är* säkert att vi inte heller kan ta med oss något härifrån. Job 1:21, 27:19. Ps. 49:18. Pred. 5:14-15.

8. Utan har vi föda och kläder, så låt oss vara nöjda med det.

Ps. 55:23. Ords. 30:8. Matt. 6:25. Hebr. 13:5.

9. Men de som vill bli rika faller i frestelser och snaror och *i* många oförnuftiga och skadliga begär, som drar människorna ner i fördärv och undergång. Ords. 11:28. Ords. 28:20. Matt. 13:22. Mark. 4:19. Jak. 5:1.

10. För penningbegäret är en rot till allt ont, vilket somliga har strävat efter och därigenom förts bort från tron och vållat sig själva mycket lidande. 2 Mos. 23:8. 5 Mos. 16:19. Ords. 15:16.

11. Men du, gudsman, håll dig borta från sådant och sök ivrigt efter rättfärdighet, gudsfruktan, tro, kärlek, uthållighet och ödmjukhet*.

2 Tim. 2:22. **KXII: tålamod och saktmod.*

12. Kämpa trons goda kamp, sök att vinna det eviga livet, som du också har blivit kallad till och den goda bekännelsen har *du* bekänt inför många vittnen. 1 Kor. 9:24-26. Fil. 3:12f. 1 Tim. 1:18. 2 Tim. 4:7.

13. Jag uppmanar dig inför Gud, som gör allting levande och *inför* Kristus Jesus, som inför Pontius Pilatus har vittnat med den goda bekännelsen, 5 Mos. 32:39. 1 Sam. 2:6. Matt. 27:11. Joh. 18:37. 1 Tim. 5:21.

14. att du håller budet fläckfritt och klanderfritt fram till vår Herre Jesu Kristi uppenbarelse*, **Grek. epifáneia.*

15. som han ska visa när hans tid är inne, *han som* är den salige och ende Härskaren, konungarnas Konung och herrarnas Herre,

1 Tim. 1:17. Upp. 17:14, 19:16.

16. som ensam har odödlighet och bor i ett ljus dit ingen kan komma, *han* som ingen människa har sett, och inte heller kan se. Honom tillhör ära och evig makt! Amen.
2 Mos. 33:20. 5 Mos. 4:12. Joh. 1:18, 4:12, 20.

17. Uppmana dem som är rika i denna värld, att inte vara högfärdiga och inte sätta sitt hopp till osäkra rikedomar, utan till den levande Guden, som rikligen skänker oss allt till att njuta av,
Job 31:24. Ps. 62:11. Mark. 4:19, 10:24. Luk. 8:14, 12:15.

18. och att göra gott, att vara rika på goda gärningar, att vara frikostiga och dela med sig, Jak. 2:5.

19. och så samla skatter åt sig som en god grund för framtiden, så att de kan vinna det eviga livet.
Matt. 6:20. Luk. 16:5f.

20. O Timoteus, bevara det som har blivit anförtrott åt dig, och undvik* det oandliga *och* tomma pratet och invändningarna från den falska så kallade kunskapen**,
1 Tim. 1:4f, 4:7. 2 Tim. 1:14, 2:14f. Tit. 1:14, 3:9. **KXII: fly. **Grek. gnosis.*

21. vilken somliga har bekänt sig till *och de* har kommit bort från tron. Nåd *vare* med dig. Amen.
2 Tim. 2:18.

Det första *brevet* till Timoteus skrivet från Laodicea, som är huvudstaden i Frygien Pakatianien.

Paulus andra brev till Timoteus

1 Kapitlet

Paulus påminner om den nådegåva som Timoteus fått, förmanar till ståndaktighet och talar om sin fångenskap samt hur han blivit hjälpt av Onesiforus.

Paulus, Jesu Kristi apostel genom Guds vilja, enligt löftet om det liv som är i Kristus Jesus,
2. till Timoteus, *min* älskade son. Nåd, barmhärtighet *och* frid från Gud, Fadern och Kristus Jesus, vår Herre.
Gal. 1:3. 1 Tim. 1:2. 2 Petr. 1:2.
3. Jag tackar Gud som jag från *mina* förfäder tjänar med ett rent samvete, när jag utan uppehåll tänker på dig i mina böner natt och dag.
Apg. 22:3, 23:1, 24:14f, 26:4.
Ef. 1:16. 1 Thess. 1:2, 3:10.
4. När jag kommer ihåg dina tårar längtar jag efter att få se dig för att kunna bli uppfylld av glädje.
Apg. 20:37.
5. Jag drar mig till minnes den uppriktiga tro som finns i dig, som först fanns hos din mormor Lois och din mor Eunice, och som jag är övertygad om, också *finns* hos dig.
Apg. 16:1. 2 Tim. 3:15.
6. Därför påminner jag dig om att låta den Guds nådegåva flamma upp igen, som finns i dig genom min handpåläggning. Apg. 6:6.
Apg. 8:17, 13:3, 19:6.1 Tim. 4:14, 5:22.
7. För Gud har inte gett oss modlöshetens ande, utan kraftens, kärlekens och det sunda sinnets* *ande*. Rom. 8:15. **Alt. övers. självbehärskningens.*
8. Skäms därför inte för vår Herres vittnesbörd, inte heller för mig, hans fånge, utan tag del i lidandet för evangeliet i Guds kraft.
Apg. 21:33. Rom. 1:16. Ef. 3:1, 4:1.
Fil. 1:7, 4:14. 2 Tim. 2:3. Filem. 1f.
9. Han som har frälst oss och kallat *oss* med en helig kallelse, inte på grund av våra gärningar, utan efter sitt rådslut och sin nåd, som har blivit given oss i Kristus Jesus före världens början, Rom. 9:11.
Ef. 1:4. Tit. 3:4-6. 1 Petr. 1:20.
10. men som nu har blivit känd genom vår Frälsares Jesu Kristi uppenbarelse*. *Han* har gjort slut på döden och fört liv och oförgänglighet fram i ljuset genom evangeliet,
Jes. 25:8. Rom. 16:25.
1 Kor. 15:54f. Ef. 1:9, 3:9.
Kol. 1:26. Hebr. 2:14. **Grek. epifáneia.*
11. för vilket jag är satt till en förkunnare, apostel och hedningarnas lärare. Apg. 9:15, 13:2, 22:21.
Gal. 1:16, 2:8-9. Ef. 3:8. 1 Tim. 2:7.
12. Det är också därför som jag lider detta, men jag skäms inte, för jag vet på vem jag tror och är övertygad om, att han förmår bevara det som har blivit anförtrott åt mig fram till den dagen. Ef. 3:1.
13. Håll fast vid den förebild av sunda ord som du har hört av mig, i tro och kärlek i Kristus Jesus.
2 Tim. 3:14.
14. Bevara genom den Helige Ande som bor i oss det goda som har

blivit anförtrott åt dig. 1 Tim. 6:20.
15. Som du vet har alla i provinsen Asien vänt sig bort ifrån mig, bland dem är Fygelus och Hermogenes.
Apg. 19:10. 2 Tim. 4:10f.
16. Må Herren visa barmhärtighet mot Onesiforus familj, för han gav mig ofta nytt mod och skämdes inte för mina kedjor, 2 Tim. 4:19.
17. utan då han var i Rom, sökte han mycket ivrigt efter mig och fann *mig*.
18. Må Herren låta honom finna barmhärtighet hos Herren på den dagen. Och hur mycket han var till hjälp i Efesus vet du mycket väl.

2 Kapitlet

Förmaning till trohet. Varning för villoläror och onyttiga ordstrider.

Så bli nu, min son, allt starkare genom nåden som är i Kristus Jesus.
2. Och det som du har hört av mig inför många vittnen ska du anförtro åt pålitliga människor, som är dugliga att också undervisa andra.
1 Tim. 3:2f. Tit. 1:5.
3. Lid också du som en god Jesu Kristi soldat*. 2 Tim. 1:8, 4:5.
**KXII: stridsman.*
4. Ingen soldat är upptagen med bekymmer för sin försörjning, för han vill vara den till belåtenhet som har värvat honom som soldat.
5. Och om någon tävlar*, blir han inte krönt med segerkransen om han inte tävlar* enligt reglerna.
1 Kor. 9:25. **KXII: kämpar.*
6. Jordbrukaren som arbetar hårt måste först få del av skörden.
1 Kor. 9:10.
7. Tänk på vad jag säger, och må Herren ge dig förstånd i allt.
8. Kom ihåg att Jesus Kristus, av Davids säd, har uppstått från de döda, enligt det evangelium jag predikar, 2 Sam. 7:12. Ps. 132:11.
Jes. 11:1. Matt. 1:1. Apg. 2:30, 13:23. Rom. 1:3.
9. för det lider jag och bär *till och med* bojor som en förbrytare. Men Guds ord bär inte bojor.
Ef. 3:1f, 4:1. Fil. 1:7. Kol. 1:24.
10. Därför uthärdar jag allt för de utvaldas skull, för att också de ska vinna frälsningen, som är i Kristus Jesus, med evig härlighet. 2 Kor. 4:15.
11. *Detta är* ett ord att lita på: För om vi har dött med *honom*, så ska vi också leva med *honom*.
Rom. 6:5, 8:17. 2 Kor. 4:10. 1 Petr. 4:13.
12. Om vi uthärdar, så ska vi också regera med *honom*. Om vi förnekar *honom*, så ska han också förneka oss. Matt. 10:33. Mark. 8:38.
Luk. 9:26, 12:9. Fil. 3:10.
13. Om vi är trolösa, så blir han *ändå* trofast. Han kan inte förneka sig själv. 4 Mos. 23:19. Rom. 3:3, 9:6.
14. Påminn om detta och förmana *dem* inför Herren att inte strida om ord till ingen nytta, till fördärv för dem som hör på. 1 Tim. 6:4.
15. Gör allt du kan för att kunna träda fram inför Gud som en som består provet, som en arbetare som inte behöver skämmas, utan rätt delar sanningens ord.
16. Men håll dig ifrån oandligt *och* tomt prat, för det leder bara till mer ogudaktighet, 1 Tim. 1:4, 4:7, 6:20.
Tit. 1:14, 3:9.
17. och deras ord ska sprida sig som en cancertumör. Till dem hör Hymeneus och Filetus, 1 Tim. 1:20.

18. som har kommit bort från sanningen. De bryter ner tron hos somliga *när de* säger att uppståndelsen redan har skett. 1 Kor. 15:12. 1 Tim. 6:20.

19. Men Guds fasta grund består och har detta sigill*: Herren känner de sina, och: Var och en som åkallar Kristi namn ska hålla sig borta från orättfärdigheten. 4 Mos. 16:5f. Joh. 10:14, 13:18. **KXII: insegel.*

20. Men i ett stort hus finns kärl inte bara av guld och silver, utan också av trä och lera, och några är till heder och andra till vanheder. Rom. 9:21.

21. Om nu någon renar sig från dessa*, så blir han ett kärl till heder, helgat och användbart för husets herre, *och* redo till allt gott verk. 2 Tim. 3:17. **KXII: sådant folk.*

22. Men fly bort från ungdomens begär, och sök ivrigt efter rättfärdighet, tro, kärlek och frid med dem som av rent hjärta åkallar Herren. 1 Kor. 1:2. 1 Tim. 6:11.

23. Men dumma och oförståndiga tvistefrågor ska du avvisa. Du vet att de föder strider. 1 Tim. 1:4.

24. Och en Herrens tjänare ska inte strida, utan vara mild mot alla, lämpad för att undervisa, tålig när han får lida, 1 Tim. 3:2. Tit. 1:9.

25. och i mildhet* tillrättavisa dem som säger emot. Kanske Gud en gång ska ge dem omvändelse** så att de inser sanningen, Apg. 8:22. Gal. 6:1. **KXII: saktmodighet. **KXII: bättring. Alt. övers. sinnesändring, ånger.*

26. och *att* de nyktrar till och kommer loss ur djävulens snara, de som är fångade av honom för att göra hans vilja.

3 Kapitlet

Paulus förutsäger svåra tider och beskriver de människor som då kommer att leva i den sista tiden. Uppmaning att hålla fast vid de heliga Skrifterna.

Men detta ska du veta, att i de sista dagarna ska det komma svåra tider. 1 Tim. 4:1. 2 Petr. 2:1, 3:3 Jud. 18.

2. För människorna ska då bara tänka på sig själva, vara penningkära, skrytsamma, stolta, hädiska, olydiga mot sina föräldrar, otacksamma, oheliga*, **KXII: ogudaktiga.*

3. kärlekslösa, oförsonliga, förtalare, omåttliga, obehärskade, *de ska* hata det goda,

4. förrädiska, besinningslösa, uppblåsta. *De ska* älska njutning mer än Gud.

5. De ska ha ett sken av gudsfruktan, men förneka dess kraft. Vänd dig bort från sådana. Matt. 7:15. Rom. 16:17. 2 Thess. 3:6. Tit. 1:16, 3:10. 2 Joh. 10.

6. Till dem hör de som smyger sig in i husen och snärjer svaga kvinnor, som är tyngda av synder och drivs av många slags begär, Tit. 1:11.

7. som ständigt blir undervisade men aldrig kan komma till kunskap om sanningen.

8. Och såsom Jannes och Jambres stod emot Mose, så står också dessa emot sanningen, människor som är fördärvade i sitt sinne och inte håller provet* i fråga om tron. 2 Mos. 7:11. Rom. 1:28. 1 Tim. 6:5. Tit. 1:16. **KXII: odugliga till tron.*

9. Men de ska inte längre ha framgång, för deras galenskap ska bli

uppenbar för alla, liksom också de andras blev. 2 Mos. 7:12, 8:18-19.

10. Men du har troget följt min lära, *mitt* levnadssätt, *mitt* uppsåt, *min* tro, *mitt* tålamod, *min* kärlek, *min* uthållighet, 1 Tim. 4:6.

11. under de förföljelser *och* lidanden som drabbade mig i Antiokia, Ikonium *och* Lystra. Vilka förföljelser har jag inte fått utstå! Men ur alla har Herren räddat mig. Ps. 34:20. Apg. 13:50, 14:1f. 2 Kor. 1:10.

12. Så kommer också alla de som vill leva gudfruktigt i Kristus Jesus att förföljas. Matt. 16:24. Luk. 24:26. Joh. 17:14. Apg. 14:22. 1 Thess. 3:3.

13. Men onda människor och bedragare ska gå allt längre i ondska. *De* bedrar och blir *själva* bedragna.

14. Men du, förbli vid det du har lärt och blivit övertygad om. Du vet ju av vem du har lärt *det*. 2 Tim. 2:2.

15. Och du känner från barndomen de heliga Skrifterna som kan göra dig vis,* till frälsning genom tron på Kristus Jesus.
**KXII: undervisa dig till salighet.*

16. Hela Skriften *är* utandad av Gud och nyttig till undervisning, till tillrättavisning, till upprättelse, till fostran i rättfärdighet, Rom. 15:4. 2 Petr. 1:19-21.

17. för att en gudsmänniska ska bli fullt färdig, väl rustad till allt gott verk.

4 Kapitlet

Predika ordet. Ytterligare förmaningar. Paulus avskedstal och personliga hälsningar.

Därför uppmanar jag *dig* inför Gud och Herren Jesus Kristus, som ska döma levande och döda vid hans uppenbarelse* och hans rike: 1 Tim. 5:21, 6:13. **Grek. epifáneia.*

2. Predika ordet, var redo* i tid och otid, överbevisa, tillrättavisa, förmana med mycket tålamod och undervisning. 2 Tim. 2:25.
**KXII: håll uppå.*

3. För den tid ska komma, då de inte ska tåla den sunda läran, utan efter sina egna begär ska de samla åt sig lärare, alltefter som det kliar dem i öronen,

4. och vända *sina* öron från sanningen och vända sig till myter. 1 Tim. 1:4, 4:7.

5. Men du, var alltid på din vakt*, bär ditt lidande, uträtta en evangelists arbete, fullgör din tjänst. Ef. 4:11. 2 Tim. 1:8, 2:3.
**Alt. övers. var nykter i allt.*

6. För jag offras redan och tiden för mitt uppbrott är inne. Fil. 1:23, 2:17. 2 Petr. 1:14.

7. Jag har kämpat den goda kampen, jag har fullbordat loppet, jag har bevarat tron. 1 Kor. 9:24f. Fil. 3:14. 1 Tim. 6:12. Hebr. 12:1.

8. Nu ligger rättfärdighetens segerkrans* i förvar åt mig, som Herren, den rättfärdige domaren, ska ge mig på den dagen, och inte bara åt mig utan åt alla dem som älskar hans uppenbarelse**. 1 Kor. 9:25. Jak. 1:12. 1 Petr. 5:4. **KXII: krona.*
***Alt. övers. ankomst. Grek. epifáneia.*

9. Gör allt du kan för att snart komma till mig.
10. För Demas har av kärlek till denna världen övergett mig och rest till Thessalonike, Krescens till Galatien, Titus till Dalmatien.
Kol. 4:14.
11. Endast Lukas är hos mig. Ta med dig Markus och för honom hit, för han är till stor nytta för mig i tjänsten.
12. Och Tykikus har jag sänt till Efesus. Ef. 6:21. Kol. 4:7. Tit. 3:12.
13. När du kommer, så ta *med dig* den mantel som jag lämnade kvar hos Karpus i Troas, och böckerna, framför allt pergamenten.
14. Kopparsmeden Alexander har gjort mig mycket ont. Herren ska vedergälla honom efter hans gärningar. 1 Tim. 1:20.
15. Akta dig för honom, du också, för han har gjort häftigt motstånd mot vår förkunnelse.
16. Vid mitt första försvar var det ingen som stod tillsammans med mig, utan alla övergav mig. Må det inte bli dem tillräknat.
17. Men Herren hjälpte mig och gav mig kraft så att jag kunde fullfölja förkunnelsen och alla hedningar fick höra den. Och så blev jag räddad ur lejonets gap.
18. Och Herren ska rädda mig från alla ondskans anslag och frälsa *mig* till sitt himmelska rike. Honom *tillhör* äran i evigheternas evigheter. Amen.
19. Hälsa Priska och Akvila och Onesiforus familj. Apg. 18:2.
Rom. 16:3. 1 Kor. 16:19. 2 Tim. 1:16.
20. Erastus stannade kvar i Korint men Trofimus som var sjuk lämnade jag kvar i Miletus.
Apg. 19:22, 20:4f, 21:39. Rom. 16:23.
21. Skynda dig att komma hit före vintern. Eubulus, Pudens, Linus, Klaudia och alla bröderna hälsar dig.
22. Herren Jesus Kristus *vare* med din ande. Nåd *vare* med er. Amen.
Filem. 25.

Det andra *brevet* till Timoteus, efesiernas församlings första utvalde församlingsledare. Skrivet från Rom när Paulus för andra gången ställdes fram inför kejsar Nero.

Paulus brev till Titus

1 Kapitlet

Hälsning. Hur församlingsföreståndare bör vara. Sanna och falska lärare.

Paulus, Guds tjänare och Jesu Kristi apostel, efter Guds utvaldas tro och kunskap om den sanning som hör till gudsfruktan,
1 Tim. 3:16, 6:3.

2. i hoppet om evigt liv, vilket Gud, som inte kan ljuga, har utlovat före världens början. 4 Mos. 23:19.
Rom. 1:2, 16:25. 2 Tim. 1:9, 2:13.

3. Men när tiden var inne uppenbarade han sitt ord genom *den* förkunnelse som har anförtrotts åt mig på befallning av Gud, vår Frälsare. Apg. 20:24.
Gal. 1:1. Ef. 1:9, 3:9. Kol. 1:26.
1 Thess. 2:4. 2 Tim. 1:10. 1 Petr. 1:20.

4. Till Titus, *min* äkta son i den gemensamma tron. Nåd, barmhärtighet *och* frid från Gud, Fadern, och Herren Jesus Kristus, vår Frälsare. Ef. 1:2. Kol. 1:2. 2 Tim. 1:2. Filem. 3.

5. Därför lämnade jag dig kvar på Kreta, för att du skulle ordna det som ännu fattades och i varje stad tillsätta äldste såsom jag befallde dig: Apg. 14:23. 2 Tim. 2:2.

6. Den som är fläckfri, en enda hustrus man, och har trofasta* barn som inte kan beskyllas för ett utsvävande liv eller för olydnad.
1 Tim. 3:2-5. **Grek. pistós. Alt. övers. trogna, pålitliga.*

7. För en församlingsledare måste vara fläckfri som en Guds förvaltare, inte egenkär*, inte snar till vrede, inte drinkare, inte våldsam, inte ha begär efter orätt vinning,
3 Mos. 10:9. Ef. 5:18. 1 Tim. 3:3. 1 Petr. 5:2.
**Alt. övers. självgod, arrogant, självsäker.*

8. utan *vara* gästvänlig och älska det som är gott, *vara* förnuftig, rättfärdig, helig, självbehärskad
1 Tim. 3:2.

9. *och* hålla sig till det trofasta ordet såsom han har blivit lärd för att han ska kunna både förmana genom den sunda läran och överbevisa dem som säger emot. 1 Tim. 6:3.
2 Tim. 1:13, 4:3. Tit. 2:1.

10. För särskilt bland de omskurna finns det också många trotsiga, pratkvarnar och bedragare,
Apg. 15:1. 1 Tim. 1:6.

11. som man måste tysta munnen på. De förvillar hela familjer och lär för skamlig vinnings skull ut sådant som de inte borde.
Matt. 23:23. 1 Tim. 6:5. 2 Tim. 3:6.

12. En av deras egna, en profet, *har* sagt: Kreter ljuger alltid, de *är* odjur och lata frossare.

13. Detta omdöme är sant. Tillrättavisa dem därför strängt, så att de kan bli sunda i tron

14. och inte ägnar sig åt judiska myter och påbud från människor som vänder sig bort från sanningen.
Jes. 29:13. Matt. 15:9. 1 Tim. 1:4, 4:7. Kol. 2:22.

15. För de rena *är* allting rent, men för de orena och dem som inte tror* *är* ingenting rent, utan hos dem är

både förstånd och samvete orenade.
Matt. 15:11. Luk. 11:39f. Apg. 10:15. Rom. 14:14f. *KXII: otrogna.

16. De påstår att de känner Gud, men med sina gärningar förnekar de *honom*. De är avskyvärda och olydiga och odugliga till varje god gärning.
Jer. 4:22. 2 Tim. 3:5. Jud. 4.

2 Kapitlet

Undervisning för olika slag av människor. Nådens helgande kraft.

Men tala du det som överensstämmer med den sunda läran:
2. Äldre män ska vara nyktra, *uppträda* allvarligt och värdigt, vara behärskade, vara sunda i tron, i kärleken och i tålamodet.
3. Detsamma gäller äldre kvinnor. De ska uppträda så som det passar de heliga, inte förtala någon, inte missbruka vin. De ska vara lärare i det som är gott, 1 Tim. 2:9, 5:13. 1 Petr. 3:3.
4. så att de förmanar de unga kvinnorna att älska sina män och ha sina barn kära,
5. *att vara* anständiga, rena, husliga, goda *och* underordna sig sina män, för att Guds ord inte ska bli smädat. 1 Mos. 3:16. 1 Kor. 14:34. Ef. 5:22. Kol. 3:18. 1 Petr. 3:1.
6. Förmana på samma sätt de unga männen att vara sansade,
7. och visa dig själv i allt som ett föredöme i goda gärningar, med oförfalskad lära, *i* värdighet *och* äkthet, 1 Tim. 4:12. 1 Petr. 5:3.
8. med sunt, oangripligt tal, så att motståndaren skäms, då han inte har något ont att säga om dig*.
1 Tim. 5:14. 1 Petr. 2:12f, 3:16. *KXII: oss.
9. *Förmana* tjänarna, att de underordnar sig sina herrar *och* i allt är *dem* till behag, utan *att* säga emot, Ef. 6:5. Kol. 3:22. 1 Tim. 6:1-2. 1 Petr. 2:18.
10. inte oärliga, utan i allt visar sann trohet, så att de i allt kan vara till prydnad för Guds, vår Frälsares, lära.
11. För Guds nåd som ger frälsning har uppenbarats för alla människor. 1 Tim. 2:4. Tit. 3:4.
12. Den lär oss att säga nej till ogudaktighet och världsliga begär och att leva anständigt, rättfärdigt och gudfruktigt i denna världen,
Ef. 1:4. Kol. 1:22. 2 Tim. 1:9. 1 Joh. 2:16.
13. *och* att vänta på det saliga hoppet, vår store Gud och Frälsare Jesu Kristi uppenbarelse* i härlighet. 1 Kor. 1:7. Fil. 3:20. *Grek. epifáneia.
14. Han som gav sig själv för oss, för att han skulle friköpa oss från all orättfärdighet och rena åt sig ett egendomsfolk, uppfyllt av iver att göra goda gärningar. 2 Mos. 19:5. Gal. 1:4, 2:20. Ef. 2:10, 5:2. Hebr. 9:14.
15. Tala om detta, förmana och tillrättavisa med all auktoritet. Låt ingen förakta dig.

3 Kapitlet

De troendes plikter mot överheten. Ytterligare förmaningar och slutönskan.

Påminn dem, att de ska underordna sig makthavare och myndigheter *och* visa dem lydnad *och* vara beredda till varje god gärning,
Rom. 13:1f. 1 Petr. 2:13.
2. att de inte ska tala illa om någon, inte vara stridslystna, *utan* milda

och i allt visa saktmodighet* mot alla människor. Fil. 4:5. 2 Tim. 2:24-25.
**Se not Gal. 5:23*

3. Även vi var ju en gång oförståndiga, olydiga *och* på villovägar, slavar under alla slags begär och lustar. Vi levde i ondska och avund, vi var avskyvärda *och* hatade varandra. 1 Kor. 6:11. Ef. 2:1f, 5:8. Kol. 3:7. 1 Petr. 4:3.

4. Men när Guds, vår Frälsares, godhet och kärlek till människorna uppenbarades, Tit. 2:11.

5. frälste han oss, inte på grund av rättfärdiga gärningar som vi hade gjort, utan efter sin barmhärtighet, genom *den* nya födelsens bad och förnyelse i den Helige Ande,
Joh. 3:5. Apg. 15:11. Rom. 3:20, 4:2f, 9:11, 11:6. Gal. 2:16. Ef. 1:4, 2:4f, 5:26. 2 Tim. 1:9.

6. som han rikligt utgöt över oss genom Jesus Kristus, vår Frälsare,
Hes. 36:25. Joel 2:28. Apg. 2:33. Rom. 5:5.

7. för att vi ska bli rättfärdiga genom hans nåd och bli arvingar enligt hoppet om evigt liv. Rom. 8:23-24.

8. *Detta är* ett ord att lita på och jag vill att du inskärper detta, för att de som har kommit till tro på Gud ska vara angelägna om att göra goda gärningar. Sådant är gott och nyttigt för människorna.

9. Men undvik dåraktiga tvistefrågor och släktregister och trätor och stridigheter om lagen, för sådant är onyttigt och meningslöst.
1 Tim. 1:4, 4:7, 6:20. 2 Tim. 2:23. Tit. 1:14.

10. En villolärare ska du visa ifrån dig, sedan han en och två gånger har blivit förmanad. Matt. 18:17. Rom. 16:17. 2 Thess. 3:6. 2 Tim. 3:5. 2 Joh. 10.

11. Du vet, att en sådan är fördärvad och syndar och har dömt sig själv.

12. När jag sänder Artemas eller Tykikus till dig, så skynda dig att snart komma till mig i Nikopolis. För jag har bestämt mig för att stanna där över vintern.

13. Utrusta omsorgsfullt Senas, den lagkunnige, och Apollos för deras resa, så att de inte saknar något.

14. Men även de våra ska lära sig att göra goda gärningar där det behövs, så att de inte blir utan frukt.

15. Alla som *är* hos mig hälsar *till* dig. Hälsa dem som älskar oss i tron. Nåd *vare* med er alla. Amen.

Skrivet från Nikopolis i Makedonien till Titus, kreternas församlings första utvalde församlingsledare.

Paulus brev till Filemon

Hälsning.
Förbön för Onesimus. Slutönskan.

Paulus, Kristi Jesu fånge, och brodern Timoteus, till Filemon, den älskade och vår medarbetare, Ef. 3:1, 4:1. 2 Tim. 1:8.

2. och till Appfia, den älskade, och Arkippus, vår medkämpe, och till församlingen i ditt hus. 1 Kor. 16:19. Kol. 4:15f.

3. Nåd vare med er och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus. Rom. 1:7.

4. Jag tackar min Gud, och nämner dig alltid i mina böner, 1 Thess. 1:2. 2 Thess. 1:3.

5. när jag hör om den kärlek och den tro som du har till Herren Jesus och till alla heliga, Ef. 1:15. Kol. 1:4.

6. för att din tros gemenskap må visa sig verksam genom kunskapen om allt gott, som ni har i Kristus Jesus.

7. För vi har stor glädje och tröst av din kärlek, eftersom de heligas hjärtan har blivit styrkta genom dig, broder.

8. Även om jag därför med stor frimodighet i Kristus kunde föreskriva dig vad du bör göra,

9. vädjar jag hellre för kärlekens skull, sådan som jag är, den gamle Paulus, och nu också en Jesu Kristi fånge.

10. Jag vädjar till dig för min son Onesimus, som jag har fött i mina bojor, 1 Kor. 4:15. Kol. 4:9.

11. som förr inte var dig till nytta*, men nu är till nytta för dig och mig.

**Onesimus betyder: den nyttige.*

12. Honom har jag nu sänt tillbaka. Ta därför emot honom, det vill säga, mitt eget hjärta.

13. Jag hade gärna velat behålla honom hos mig, för att han i ditt ställe skulle ha varit mig till hjälp i mina bojor för evangeliet.

14. Men utan ditt samtycke ville jag inte göra något, för att det goda du gör inte ska ske av tvång, utan av fri vilja.

15. För det var kanske därför som han för en tid blev skild från dig, för att du skulle få honom tillbaka för alltid,

16. inte längre som en slav, utan som något mer än en slav: en älskad broder, särskilt för mig, men hur mycket mer för dig, både i köttet och i Herren!

17. Om du nu håller mig för din medbroder, så ta emot honom som du skulle ta emot mig.

18. Och om han har gjort dig någon orätt, eller om han är skyldig *dig* något, så för upp det på min räkning.

19. Jag, Paulus, har skrivit *detta* med min egen hand: Jag ska betala

det – för att inte tala om, att du dessutom är skyldig mig även dig själv.
20. Ja, broder, låt mig få nytta av dig i Herren. Styrk mitt hjärta i Herren.
21. Jag har skrivit till dig övertygad om din lydnad, och jag vet att du kommer att göra ännu mer än jag säger. 2 Kor. 7:16.
22. Men förbered dig samtidigt också på att ge mig husrum, för jag hoppas att jag genom era böner ska bli given åt er. Fil. 1:25, 2:24.
23. Epafras, min medfånge i Kristus Jesus, hälsar dig,
24. *och* Markus, Aristarkus, Demas, Lukas, mina medarbetare.
25. Vår Herre Jesu Kristi nåd *vare* med er ande. Amen. 2 Tim. 4:22.

Till Filemon, skrivet från Rom genom Onesimus, en tjänare.

Brevet till hebreerna

1 Kapitlet

Kristus sann Gud. Gud har talat genom Sonen och genom honom är universum skapad. Sonen är högre än änglarna.

I forna tider talade Gud många gånger och på många sätt till fäderna genom profeterna.
4 Mos. 12:6f.

2. I dessa sista dagar har *han* talat till oss genom Sonen, som han har satt till arvinge över allt. Genom honom har han också skapat universum. Ps. 2:8, 8:7. Ords. 8:29-30. Dan. 7:14. Matt. 21:38. Joh. 1:3. Gal. 4:4.

3. Han är *hans* härlighets återsken och hans väsens avbild och bär allt med sitt mäktiga ord. Sedan han genom sig själv renat oss från våra synder har *han* satt sig på Majestätets högra sida i höjden.
Ps. 33:6, 110:1. Joh. 5:17. Kol. 1:15f. Hebr. 8:1, 9:12. Upp. 4:11.

4. *Han* är så mycket större än änglarna som det namn han har ärvt är förmer än deras. Ef. 1:21. Fil. 2:9-10.

5. För till vilken av änglarna har han någonsin sagt: Du är min Son, jag har i dag fött dig? Eller vidare: Jag ska vara hans Fader, och han ska vara min Son?
2 Sam. 7:14. Ps. 2:7, 89:27. Apg. 13:33. Hebr. 5:5.

6. Och vidare, när han låter den Förstfödde träda in i världen, säger han: Alla Guds änglar ska tillbe honom. Ps. 97:7. Rom. 8:29. Kol. 1:18.

7. Och om änglarna säger han: Han gör sina änglar till andar och sina tjänare till eldslågor. Ps. 104:4.

8. Men till Sonen *säger han*: Gud, din tron *varar* från evighet till evighet, ditt rikes spira är rättvisans spira. Ps. 45:7.

9. Du har älskat rättfärdighet och hatat orättfärdighet. Därför, Gud, har din Gud smort dig med glädjens olja mer än dina följeslagare*.
Apg. 10:38. **KXII: medbröder.*

10. Och: Du, Herre, har i begynnelsen lagt jordens grund och himlarna är dina händers verk. Ps. 102:26.

11. De ska förgås, men du ska bestå, och de ska alla nötas ut som en klädnad. Jes. 51:6. 2 Petr. 3:7-10.

12. Och som en mantel ska du rulla ihop dem och de ska förvandlas. Men du är densamme och dina år har inget slut. Ps. 102:27-28.

13. Men till vilken av änglarna har han någonsin sagt: Sätt dig på min högra sida, till dess jag har lagt dina fiender som en fotpall för dina fötter? Ps. 110:1.

14. Är de inte allesammans tjänsteandar, utsända för att tjäna dem som ska ärva frälsningen?
Ps. 34:8, 91:11.

2 Kapitlet

Förakta inte frälsningen. Guds Sons ringhet är en del av hans storhet.

Därför ska vi desto mer ge akt på det vi har hört, så att vi inte driver bort ifrån det*.

**KXII: till äventyrs inte fördärvas.*

2. För om det ord som talades genom änglarna stod fast, och varje överträdelse och olydnad fick sitt rättvisa straff som lön, 2 Mos. 20:5. 5 Mos. 27:26. Apg. 7:38f. Gal. 3:19.

3. hur ska då vi kunna fly undan, om vi inte bryr oss om en så stor frälsning, som först blev predikad av Herren och sedan bekräftad för oss av dem som hade hört *honom*. Matt. 4:17. Mark. 1:14-15. Hebr. 12:25. 2 Petr. 1:18. 1 Joh. 1:1.

4. Gud gav också sitt vittnesbörd både med tecken och under och många slags kraftgärningar och med den Helige Andes gåvor enligt sin vilja. Mark. 16:20. Apg. 2:22, 5:12. Apg. 14:3, 19:11. 1 Kor. 12:4f.

5. För det är inte under änglar han har lagt den kommande världen som vi talar om. Hebr. 1:2f. 2 Petr. 3:13.

6. Men någon har någonstans vittnat och sagt: Vad är en människa, att du tänker på henne, eller en Människoson, att du tar dig an honom? Ps. 8:5, 144:3.

7. En liten tid gjorde du honom ringare* än änglarna. Med ära och härlighet krönte du honom och satte honom över dina händers verk. Ps. 8:6-7.

**KXII: övergiven av.*

8. Allt har du lagt under hans fötter. När han lade allt under honom, undantog han inget *som* inte *är* lagt under honom. Men ännu ser vi inte att allt är lagt under honom. Ps. 8:7. Matt. 28:18. 1 Kor. 15:25f. Ef. 1:22.

9. Men Jesus, som en liten tid blev gjord ringare* än änglarna, för att han skulle lida döden, ser vi krönt med ära och härlighet, för att han genom Guds nåd skulle smaka döden för alla. Luk. 24:26. Apg. 2:33. Fil. 2:7f. **KXII: har varit övergiven av.*

10. För det passade honom, för vilkens skull allt *är* och genom vilken allt *är*, att då han förde många söner* till härlighet, genom lidanden fullkomna upphovsmannen till deras frälsning. Rom. 11:36. Hebr. 5:9, 12:2. **KXII: barn.*

11. För både den som helgar och de som blir helgade *är* alla från en, därför skäms han inte för att kalla dem bröder, Matt. 28:10. Joh. 20:17. Apg. 17:26. Hebr. 10:10.

12. och säger: Jag ska förkunna ditt namn för mina bröder och mitt i församlingen ska jag lovsjunga* dig. Ps. 22:23f. **KXII: prisa.*

13. Och vidare: Jag ska sätta min förtröstan på honom. Och ytterligare: Se, jag och barnen som Gud har gett mig. 2 Sam. 22:3. Ps. 18:3. Jes. 8:18.

14. Eftersom nu barnen är delaktiga av kött och blod, blev också han på liknande sätt delaktig av detsamma, för att han genom sin död skulle göra honom maktlös* som hade döden i sitt våld, det vill säga djävulen, Jes. 25:8. Hos. 13:14. Joh. 1:14. 1 Kor. 15:54-55. Fil. 2:7. 2 Tim. 1:10. **KXII: nederlägga honom.*

15. och göra alla dem fria som av fruktan för döden hade varit underkastade slaveri hela sitt liv. Luk. 1:74. Rom. 8:15.

16. För han tar ju inte sig an änglar, utan Abrahams säd tar han sig an.
17. Därför måste han i allt bli lik bröderna, för att han skulle vara barmhärtig och en trogen överstepräst inför Gud för att sona folkets synder. Hebr. 4:15, 5:2.
18. För därigenom att han blev plågad och frestad, kan han hjälpa dem som frestas.

3 Kapitlet

Hebreerna uppmanas att akta på sin överstepräst Jesus Kristus som är större än Mose. Varning för förhärdelse.

Därför, *ni* heliga bröder, som är delaktiga av den himmelska kallelsen, ge akt på den apostel och överstepräst, Kristus Jesus, som vi bekänner. Rom. 15:8. Fil. 3:14. Hebr. 4:14, 6:20, 8:1, 9:11.
2. Han var trogen mot honom som hade insatt honom till det, liksom också Mose i hela hans hus. 4 Mos. 12:7.
3. För han har aktats värdig så mycket större ära än Mose, liksom den som bygger huset har större heder än själva huset. Sak. 6:12. Matt. 16:18.
4. Varje hus är ju byggt av någon, men Gud *är* den som har byggt allt. 2 Kor. 5:17. Ef. 2:10.
5. Och Mose *var* visserligen trogen i hela hans hus som en tjänare, till ett vittnesbörd om det som senare skulle förkunnas, 5 Mos. 18:15f.
6. men Kristus såsom Son över hans hus, vars hus är vi, om vi orubbligt håller fast vid den förtröstan och glädjen* som hoppet ger ända fram till slutet. Matt. 24:13. Joh. 14:23. 1 Kor. 3:16. 1 Tim. 3:15.
**Alt. övers. frimodighet och berömmelse.*
7. Därför, såsom den Helige Ande säger: I dag, om ni hör hans röst, Ps. 95:8. Hebr. 4:7.
8. så förhärda inte era hjärtan såsom vid förbittringen på frestelsens dag i öknen, 2 Mos. 17:2. 4 Mos. 20:13.
9. där era fäder frestade mig och prövade mig, fast de sett mina gärningar i fyrtio år.
10. Därför blev jag vred på den generationen och sa: Alltid far de vilse i *sina* hjärtan, och de kände inte mina vägar.
11. Så svor jag i min vrede: De ska inte komma in i min vila. 4 Mos. 14:23. 5 Mos. 1:34-35. Ps. 95:11. Hebr. 4:3f.
12. Bröder, se till att inte någon av er har ett ont otroshjärta, så att han avfaller från den levande Guden,
13. utan förmana varandra varje dag så länge det heter i dag, för att ingen av er ska bli förhärdad genom syndens bedrägeri. Jes. 55:6. Joh. 12:35. 2 Kor. 6:2.
14. För vi är delaktiga i Kristus, om vi håller fast vid vår första tillförsikt ända till slutet.
15. När det sägs: I dag, om ni hör hans röst, så förhärda inte era hjärtan såsom vid förbittringen.
16. För somliga som hade hört det, förbittrade honom, men inte alla som hade kommit ut ur Egypten genom Mose.
17. Men vilka var han vred på i fyrtio år? *Var det* inte de som hade syndat, de vilkas kroppar föll i öknen? 4 Mos. 14:22f, 26:65. Ps. 95:10-11, 106:26. 1 Kor. 10:5. Jud. 5.

18. Och vilka gällde den ed som han svor, att *de* inte skulle komma in i hans vila, om inte dem som vägrade lyda? 4 Mos. 14:30. 5 Mos. 1:35-36.
19. Vi ser alltså att det var på grund av otro som de inte kunde komma in.

4 Kapitlet

Guds sabbatsvila. Guds ord är levande och kraftigt. Vår himmelske överstepräst.

När nu ett löfte* finns kvar om att få komma in i hans vila, *så* låt oss därför *med* fruktan *se till att* ingen av er visar sig ha blivit efter *på vägen*. *KXII: icke försummar det löfte.
2. För evangeliet har ju blivit förkunnat för oss liksom för dem. Men ordet som de hörde blev inte till någon nytta, *eftersom* det inte blev förenat med tron* i dem som hörde *det*. *KXII: inte satte tro till det.
3. För vi som har kommit till tro går in i vilan, som han sa: Så svor jag i min vrede: De ska inte komma in i min vila. Ändå har *hans* verk stått färdiga sedan världens grund blev lagd. Ps. 95:11. Hebr. 3:11f.
4. För på ett ställe har han sagt om den sjunde *dagen* på följande sätt: Och Gud vilade på sjunde dagen från alla sina verk. 1 Mos. 2:2. 2 Mos. 20:11, 31:17.
5. Och på det här *stället* igen: De ska inte komma in i min vila. Ps. 95:11.
6. Eftersom det alltså står kvar att några ska få komma in i den, och de som först fick höra evangeliet inte kom in på grund av olydnad*, *KXII: otro.
7. så bestämmer han på nytt en viss dag och säger genom David efter så lång tid: I dag, såsom det är sagt. I dag, om ni hör hans röst, så förhärda inte era hjärtan. Ps. 95:8. Hebr. 3:7f.
8. För om Josua* hade fört dem in i vilan, så skulle han sedan inte ha talat om en annan dag. *Josua på hebreiska motsvarar Jesus på grekiska.
9. Därför återstår en sabbatsvila för Guds folk.
10. För den som har kommit in i hans vila, han har också fått vila från sina verk, såsom Gud från sina.
11. Låt oss därför ivrigt sträva efter att komma in i den vilan, så att ingen faller i samma slags olydnad*. *KXII: otro.
12. För Guds ord *är* levande och kraftigt och skarpare än något tveeggat svärd, och tränger igenom tills det skiljer själ och ande, märg och led, och det *är* en domare över hjärtats uppsåt och tankar. Pred. 12:11. Jes. 49:2. Jer. 23:29. Joh. 12:48. Apg. 2:37. 1 Kor. 14:24. 2 Kor. 10:4-5. Ef. 6:17.
13. Och inget skapat är osynligt för honom, utan allt *är* blottat och uppenbart för hans ögon, inför vilken vi ska stå till svars.* Ps. 7:10, 33:13-15, 34:16, 90:8, 139:11-12. Jer. 16:17, 23:24. *KXII: om honom talar vi.
14. Eftersom vi nu har en stor överstepräst som har farit upp genom himlarna, Jesus Guds Son, så låt oss hålla fast vid bekännelsen. Hebr. 3:1, 7:26, 9:11f, 10:23.
15. För vi har inte en sådan överstepräst som inte kan ha medlidande med våra svagheter, utan en som har varit frestad i allt liksom vi, fast utan synd. Jes. 53:9. Luk. 22:28. 2 Kor. 5:21. Hebr. 2:17. 1 Petr. 2:22. 1 Joh. 3:5.

16. Låt oss därför med frimodighet gå fram till nådens tron för att få barmhärtighet och finna nåd till hjälp i rätt tid. Ef. 2:18, 3:12. Hebr. 10:19.

5 Kapitlet

Kristus är en överstepräst efter Melkisedeks sätt.

Varje överstepräst som tas ut bland människor blir ju insatt för människor i de ting som *rör* Gud, för att han ska bära fram både gåvor och offer för synder. Hebr. 2:17, 8:3.

2. Han kan ha medkänsla med dem som är okunniga och vilseförda, eftersom han själv också är behäftad *med* svaghet. Hebr. 2:18, 4:15, 7:28.

3. Och därför måste han offra för synder både för folket och för sig själv. 3 Mos. 4:3, 9:7, 16:3. Hebr. 7:27.

4. Och ingen tar sig själv denna värdighet, utan den som blir kallad av Gud, såsom också Aron blev. 2 Mos. 28:1. 1 Krön. 23:13. 2 Krön. 26:16.

5. Så har inte heller Kristus förhärligat sig själv för att bli överstepräst, utan han som sa till honom: Du är min Son, jag har fött dig i dag, Ps. 2:7. Joh. 8:54. Apg. 13:33. Hebr. 1:5.

6. liksom han också säger på ett annat ställe: Du *är* en präst till evig tid efter Melkisedeks sätt, Ps. 110:4. Hebr. 7:17.

7. som under sin tid här i köttet med höga rop och tårar frambar böner och åkallan till den som kunde frälsa honom från döden. Och han blev bönhörd för *sin* gudsfruktans skull. Matt. 26:38, 27:46f. Mark. 14:33f. Mark. 15:34f. Luk. 22:42, 23:46. Joh. 12:27, 17:1.

8. Trots att han var Son, lärde han sig lydnad genom sitt lidande. Fil. 2:6.

9. Och när han hade fullkomnats, blev han upphovet till evig frälsning för alla dem som lyder honom, Hebr. 2:10.

10. av Gud kallad överstepräst efter Melkisedeks sätt.

11. Om detta har vi mycket att säga men som är svårt att förklara, eftersom ni har blivit så tröga* att lyssna. **KXII: oförståndiga.*

12. För ni som för länge sedan borde vara lärare, har på nytt behov av att man lär er de första grunderna av Guds ord. Ni har ju blivit sådana som behöver mjölk och inte fast föda. 1 Kor. 3:1f. 1 Petr. 2:2.

13. För den som lever av mjölk *är* inte mogen för undervisning om rättfärdighet, eftersom han är ett spädbarn. 1 Kor. 3:2, 14:20. Ef. 4:14.

14. Men den fasta födan hör till dem som är fullvuxna*, de som har övat upp sina sinnen till att skilja mellan gott och ont. **KXII: fullkomliga.*

6 Kapitlet

Varning för att avfalla. Förmaning att förbli fast i hoppet liksom Abraham.

Låt oss därför lämna* de första grunderna av Kristi lära *och* sträva vidare mot det som hör till fullkomligheten. Låt oss inte på nytt lägga grunden med omvändelse** från döda gärningar och med tro på Gud, **KXII: Därför vill vi låta bestå.*
***KXII: bättring. Alt. övers. sinnesändring, ånger.*

2. med läran om dop och handpåläggning, om de dödas uppståndelse och evig dom.

3. Och detta ska vi göra, om Gud tillåter *det*. Jak. 4:15.
4. För de som en gång har blivit upplysta, och som har smakat den himmelska gåvan och har fått del av den Helige Ande, Hebr. 10:26.
5. och som har smakat Guds goda ord och den kommande världens krafter,
6. men sedan har avfallit, *för dem* är det omöjligt att på nytt bli förnyade till omvändelse*, då de själva på nytt korsfäster Guds Son och öppet hånar *honom*. Matt. 12:31f. 2 Petr. 2:20.
**KXII: bättring. Alt. övers. sinnesändring, ånger.*
7. För den jord som dricker regnet som ofta faller på den och som ger god gröda åt dem som den brukas för, får välsignelse från Gud.
8. Men den som bär törne och tistel *är* värdelös och nära förbannelse och slutet för den *blir* att brännas.
9. Men när det gäller er, *ni* älskade, är vi övertygade om att det står bättre till med *det* som hör till frälsningen, även om vi talar på detta sätt.
10. För Gud *är* inte orättvis så att han glömmer vad ni har gjort och ert arbete i kärlek, som ni har visat mot hans namn då ni tjänade och fortfarande tjänar de heliga.
Matt. 10:42, 25:40. Mark. 9:41. Joh. 13:20. Rom. 3:4. 1 Thess. 1:3. 2 Thess. 1:6-7.
11. Men vi önskar att var och en av er visar samma iver att bevara full visshet i hoppet ända till slutet,
12. så att ni inte blir tröga, utan följer dem som genom tro och tålamod får det utlovade arvet.
13. För när Gud gav löftet åt Abraham, svor han vid sig själv, eftersom han inte hade någon större att svära vid, 1 Mos. 22:16. Ps. 105:9. Luk. 1:73.
14. och sa: Sannerligen, jag ska rikligt välsigna dig och rikligt föröka dig. 1 Mos. 12:3, 22:17.
15. Och så när han i tålamod hade väntat, fick han det *som var* utlovat.
16. För människor svär ju i sanning vid den som är större än de, och eden *är* en bekräftelse som gör slut på all strid. 2 Mos. 22:11.
17. Därför, då Gud ytterligare ville visa löftets arvingar hur oföränderligt hans beslut är, bekräftade han *det* med en ed, Mal. 3:6.
18. så att vi genom två orubbliga ting, i vilka Gud omöjligen kunde ljuga, skulle få en kraftig uppmuntran*, *vi* som har sökt vår tillflykt i att hålla fast vid det hopp som ligger framför oss. 4 Mos. 23:19. 1 Sam. 15:29. **KXII: tröst.*
19. Detta *hopp* har vi som ett själens ankare, som är både säkert och fast och som når till det som är innanför förlåten*, **Det som skiljer det heliga från det allra heligaste.*
20. dit Jesus har gått in som förelöpare för oss. Han har blivit en överstepräst för evigt efter Melkisedeks sätt. Hebr. 3:1, 4:14, 7:17, 8:1, 9:11.

7 Kapitlet

Melkisedek, en förebild till Kristus. Kristi prästadöme har företräde framför Arons.

Denne Melkisedek *var* ju konung i Salem och präst åt Gud den Högste. Han mötte Abraham när denne kom tillbaka efter att ha slagit kungarna, och välsignade honom. 1 Mos. 14:18-20.

2. Åt honom gav Abraham också tionde av allt, vars *namn* först betyder rättfärdighetens konung, och dessutom också Salems konung, vilket betyder fridens konung. 1 Mos. 14:20.

3. Utan far, utan mor, utan släkt. *Hans* dagar har ingen början och *hans* liv har inget slut, men *han* har gjorts lik Guds Son, och förblir präst för alltid*. **KXII: för evigt.*

4. Se nu hur stor han *är* som också patriarken Abraham gav tionde av det bästa bytet. 1 Mos. 14:20.

5. Och de av Levi söner som får prästtjänsten har ju befallning att enligt lagen ta tionde av folket, det vill säga av sina bröder, fastän dessa härstammar från Abraham.* 4 Mos. 18:21f. 5 Mos. 18:1. 2 Krön. 31:5.
**KXII: har kommit från Abrahams länder.*

6. Men han, som inte var av deras släkt, tog tionde av Abraham och välsignade honom som hade löftena. Rom. 4:13. Gal. 3:16.

7. Men det är utan all motsägelse, att den som är ringare blir välsignad av den som är förmer.

8. Och i det ena fallet är det ju dödliga människor som tar tionde, men i det andra fallet är det en som får vittnesbördet att han lever.

9. Och genom Abraham har så att säga också Levi, som tar emot tionde, fått ge tionde.

10. För han var ännu i sin fars länd*, då Melkisedek mötte honom.
**Dvs. höft: Levi var ännu inte född, men skulle komma i Abrahams släkt.*

11. Om nu fullkomlighet kunde vinnas genom det levitiska prästadömet – för under detta hade folket fått sin lag – varför behövdes det då att en annan präst skulle uppstå enligt Melkisedeks sätt, och inte bli kallad enligt Arons sätt? Gal. 2:21.

12. För där prästadömet förändras, där måste också lagen förändras.

13. För han som detta sägs om är av en annan stam, från den har ingen gjort tjänst vid altaret.

14. För *det är* uppenbart att vår Herre har trätt fram från Juda *stam*, men till den stammen har inte Mose sagt något om prästadöme. Jes. 11:1. Matt. 1:2.

15. Och det blir ännu tydligare om det i likhet med Melkisedek uppstår en annan präst,

16. som inte har blivit det enligt en lag föreskriven enligt köttet, utan enligt kraften av oförgängligt liv.

17. För han vittnar: Du är en präst till evig tid efter Melkisedeks sätt. Ps. 110:4. Hebr. 5:6.

18. För därmed upphävs det tidigare budet, eftersom det var svagt och till ingen nytta. Gal. 4:9.

19. Lagen åstadkom ju inte något fullkomligt. Men ett bättre hopp har kommit, *och* genom det kan vi närma oss Gud. Joh. 1:17. Apg. 13:39. Rom. 3:21f, 8:3. Gal. 2:16. Ef. 2:18, 3:12. Hebr. 4:16.

20. Och lika mycket som det inte

har skett utan ed, för de andra har ju blivit präster utan någon ed,
21. men denne med ed, genom den som sa till honom: Herren har svurit och ska inte ångra sig: Du *är* en präst för evigt enligt Melkisedeks sätt.
22. Så har Jesus gått i borgen för ett mycket bättre förbund. Hebr. 8:6.
23. Och de andra prästerna har ju blivit många, därför att döden hindrade dem att fortsätta,
24. men eftersom han lever för evigt, har han ett prästadöme som varar för evigt. Rom. 8:34. 1 Tim. 2:5. Hebr. 9:24. 1 Joh. 2:2.
25. Därför kan han också helt och fullt frälsa dem som genom honom kommer till Gud, eftersom han alltid lever för att gå i förbön för dem.
26. För en sådan överstepräst behövde vi, *en som är* helig, oskyldig, obefläckad, skild från syndare och upphöjd över himlarna, Hebr. 4:14-15.
27. en som inte dagligen behöver frambära offer, såsom översteprästerna, först för sina egna synder och sedan för folkets. För det gjorde han en gång för alla, då han offrade sig själv. 3 Mos. 9:7, 16:6f. Hebr. 5:3, 9:12f, 10:12.
28. För lagen insätter människor som har svagheter till överstepräster, men det ord som bekräftades med ed, som kom efter lagen, *insätter* Sonen som är fullkomnad för evigt. Hebr. 2:10, 5:1f.

8 Kapitlet

Det nya förbundet är bättre än det gamla.

Men huvudsumman av det vi talar *är detta*: Vi har en sådan överstepräst som sitter på högra sidan av Majestätets tron i himlarna, Ps. 110:1. Ef. 1:20. Kol. 3:1. Hebr. 1:3f, 3:1, 4:14, 6:20, 9:11, 12:2.
2. och tjänar i helgedomen och i det sanna tabernaklet, som Herren har rest och inte någon människa. Hebr. 9:8f, 10:21.
3. För varje överstepräst blir tillsatt för att bära fram gåvor och offer, därför *var det* nödvändigt att också denne hade något att bära fram. Ef. 5:2. Hebr. 5:1.
4. För om han vore på jorden så skulle han inte vara präst, eftersom det finns präster där som bär fram gåvorna enligt lagen,
5. vilka tjänar en förebild och skugga av det himmelska, såsom Mose blev förmanad av Gud när han skulle bygga tabernaklet, för han sa: Se till *att* du gör allt efter den förebild som blev visad för dig på berget. 2 Mos. 25:40. Apg. 7:44. Kol. 2:17. Hebr. 10:1.
6. Men nu har denne fått ett så mycket bättre ämbete, liksom han också är medlare för ett bättre förbund, vilket blivit grundat på bättre löften. 2 Kor. 3:6. Hebr. 7:22.
7. För om det första *förbundet* hade varit utan brist, så skulle inte plats behövt sökas för ett annat.
8. Men han förebrår dem *när* han säger: Se, dagar ska komma, säger Herren, då jag ska sluta ett nytt för-

bund med Israels hus och Juda hus,
9. inte enligt det förbund som jag slöt med deras fäder på den dag då jag tog dem vid handen för att föra ut dem ur Egyptens land. Eftersom de inte blev kvar i mitt förbund, brydde jag mig inte om dem, säger Herren.
10. För detta är det förbund som jag ska sluta med Israels hus efter dessa dagar, säger Herren: Jag ska lägga mina lagar i deras sinnen och skriva dem i deras hjärtan, och jag ska vara deras Gud, och de ska vara mitt folk. Jer. 31:33. Sak. 8:8. Hebr. 10:16.
11. Då ska ingen längre lära sin nästa eller sin broder och säga: Lär känna Herren, eftersom alla ska känna mig, från den minste bland dem till den störste. Jes. 54:13. Joh. 6:45. 1 Joh. 2:27.
12. För jag ska förlåta dem deras orättfärdighet, och deras synder och deras laglöshet ska jag inte mer komma ihåg. Rom. 11:27.
13. När han säger: ett nytt *förbund*, har han förklarat det första föråldrat. Men det som är föråldrat och gammalt *är* nära att försvinna.

9 Kapitlet

Det gamla förbundets gudstjänst. Kristus, det nya förbundets överstepräst.

Nu hade väl också det första *förbundet* sina föreskrifter för gudstjänst och en jordisk helgedom. 2 Mos. 25:8, 36:8.
2. För ett tabernakel blev inrett: I det främre *fanns* ljusstaken och bordet och skådebröden. Detta kallades det heliga. 2 Mos. 25:30. 2 Mos. 26:1, 40:1, 3 Mos. 24:5f.
3. Men bakom den andra förlåten av tabernaklet *fanns* det som kallades det allra heligaste. 2 Mos. 26:33.
4. Det hade ett gyllene rökelsealtare och förbundets ark som på alla sidor var överdragen med guld. I den *fanns* ett kärl av guld med mannat och Arons stav som hade grönskat och förbundets tavlor. 2 Mos. 16:33, 25:10f, 34:29. 4 Mos. 17:10. 1 Kon. 8:9. 2 Krön. 5:10.
5. Ovanpå stod härlighetens keruber, som överskuggade nådastolen, *men* om detta kan vi inte gå in på i detalj nu. 2 Mos. 25:18.
6. När nu detta var ordnat, så gick prästerna alltid in i det främre tabernaklet och förrättade sin tjänst. 4 Mos. 18:3.
7. Men i det andra *går* bara översteprästen in en gång om året och då inte utan blod, som han bär fram för sig själv och för folkets oavsiktliga synder. 2 Mos. 30:10. 3 Mos. 16:2f. Hebr. 5:3
8. Därmed ger den Helige Ande tillkänna, att vägen till det allra heligaste ännu inte blivit uppenbarad, så länge det första tabernaklet ännu består. Hebr. 10:19-20.
9. Detta *är* en liknelse som syftar på den nuvarande tiden, under vilken både gåvor och offer frambärs, vilket inte kunde göra den som utförde tjänsten fullkomlig enligt samvetet, Apg. 13:39. Gal. 3:21. Hebr. 5:1, 10:1.
10. *detta bestod* endast i mat och dryck och olika slags reningar och köttsliga föreskrifter*, vilka är

pålagda fram till tiden för en bättre ordning. 3 Mos. 11:2. 4 Mos. 19:7.
**KXII: utvärtes helighet.*

11. Men Kristus kom som överstepräst för det goda som ska komma, genom det större och fullkomligare tabernaklet, som inte är gjort med händer, det vill säga som inte tillhör den här skapelsen. Hebr. 3:1. Hebr. 4:14, 6:20, 8:1.

12. Inte med bockars och kalvars blod utan med sitt eget blod, gick han en gång för alla in i det *allra* heligaste och vann en evig förlossning. Apg. 20:28. Hebr. 10:10. 1 Petr. 1:19. Upp. 1:5.

13. För om blod av tjurar och bockar och aska av en kviga, stänkt på de orenade, helgar till köttets renhet, 3 Mos. 16:14. 4 Mos. 19:2f. Hebr. 10:4.

14. hur mycket mer ska inte Kristi blod, *han* som genom den evige Anden har framburit sig själv såsom ett felfritt offer åt Gud, rena era samveten från döda gärningar till att tjäna den levande Guden. Luk. 1:74-75. Rom. 6:13. Gal. 1:4, 2:20. Ef. 5:2. Tit. 2:14. 1 Petr. 1:19, 4:2. 1 Joh. 1:7. Upp. 1:5.

15. Och på grund av detta är han medlare för det nya förbundet, för att de som är kallade kan få löftet om det eviga arvet, sedan han dött för att friköpa *dem* från överträdelserna under det första förbundet. Rom. 3:25, 5:6. 1 Tim. 2:5. Hebr. 12:24. 1 Petr. 1:18.

16. För där ett testamente *finns*, är det ju nödvändigt att *han* som skrev det är död,

17. för ett testamente *blir* giltigt först genom döden, eftersom det inte träder i kraft så länge den som upprättade det lever. Gal. 3:15.

18. Därför blev inte heller det första *förbundet* instiftat utan blod.

19. För sedan Mose inför allt folket hade läst alla budorden enligt lagen, tog han blodet från kalvar och bockar tillsammans med vatten, scharlakansröd ull och isop och bestänkte både själva boken och allt folket. 2 Mos. 24:5-6. 3 Mos. 16:15f.

20. Och sa: Detta *är* förbundets blod, som Gud har förordnat åt er. 2 Mos. 24:8. Matt. 26:28.

21. Och på samma sätt stänkte han blod både på tabernaklet och på alla de kärl som hörde till gudstjänsten. 2 Mos. 29:21. 3 Mos. 8:15f.

22. Så renas enligt lagen nästan allt med blod, och utan att blod utgjuts ges ingen förlåtelse. 3 Mos. 17:11.

23. Därför *var det* nödvändigt att avbilderna av de himmelska tingen skulle bli renade med dessa medel, men de himmelska tingen själva *renas* med bättre offer än dessa.

24. För Kristus har inte gått in i den helgedom som är gjord med händer och *som är* en avbild av den verkliga, utan *han har gått* in i själva himlen, för att nu träda fram inför Guds ansikte för vår skull,

25. inte heller för att han skulle offra sig själv många gånger, såsom översteprästen varje år går in i helgedomen med en annans blod. 2 Mos. 30:10. 3 Mos. 16:2f. Hebr. 7:27.

26. I så fall hade han varit tvungen att lida många gånger ända sedan världens grund blev lagd. Men nu vid tidernas slut har han en gång för alla trätt fram för att genom offret av sig själv utplåna synden. 1 Kor. 10:11. Gal. 4:4. Ef. 1:10. 1 Petr. 1:20. 1 Joh. 2:18.

27. Och såsom det är bestämt om människorna att en gång dö och sedan dömas,
28. så ska Kristus, som en enda gång har offrats för att bära mångas synder, för andra gången, utan synd bli synlig för dem som väntar honom till frälsning. Matt. 26:28. Rom. 5:6f. 1 Petr. 3:18.

10 Kapitlet

De levitiska offren och Kristi offer. Uppmaning till uthållighet i tron.

Lagen som ju har en skugga av det goda som kommer, men inte själva bilden av tingen, kan aldrig med samma offer som man ständigt bär fram år efter år fullkomna dem som träder fram. Kol. 2:17. Hebr. 8:5, 9:9.
2. Skulle man inte annars ha upphört att offra, eftersom de som offrar inte mer skulle ha några synder på sitt samvete, sedan de en gång blivit renade?
3. Men i dessa *offer* sker en årlig påminnelse om synderna.
4. För *det är* omöjligt att tjurars och bockars blod skulle kunna ta bort synder. 3 Mos. 16:14. 4 Mos. 19:4. Hebr. 9:13.
5. Därför säger han då han kommer i världen: Offer och gåvor begärde du inte, men en kropp har du berett åt mig. Ps. 40:7, 50:8. Jes. 1:11. Jer. 6:20. Amos 5:21.
6. Brännoffer och *offer* för synder hade du inte behag till. Ps. 51:18.
7. Då sa jag: Se, jag kommer, i bokrullen är skrivet om mig, för att göra din vilja, o Gud. Ps. 40:8-9.
8. Först sa han: Offer och gåvor, brännoffer och *offer* för synder begärde du inte, och du fann inte heller behag i dem, vilka bärs fram enligt lagen.
9. Därefter sa han: Se, jag kommer för att göra din vilja, o Gud. Han tar bort det första för att insätta det andra.
10. Genom denna vilja har vi blivit helgade genom Jesu Kristi kropps offer en gång för alla. Hebr. 9:12.
11. Och varje präst står ju dagligen och gör tjänst och bär ofta fram samma offer, som aldrig kan ta bort synder.
12. Men sedan han har burit fram ett enda offer för synderna, som gäller för alltid, sitter han på Guds högra sida, Ps. 110:1. Apg. 2:34. 1 Kor. 15:25. Ef. 1:20. Kol. 3:1. Hebr. 1:3, 8:1.
13. *och* därefter väntar han på att hans fiender ska läggas till en fotpall för hans fötter.
14. För med ett enda offer har han för alltid fullkomnat dem som blir helgade.
15. Om detta vittnar också den Helige Ande för oss, för efter att han hade sagt:
16. Detta *är* det förbund som jag ska sluta med dem efter dessa dagar, säger Herren: Jag ska lägga mina lagar i deras hjärtan, och i deras sinnen ska jag skriva dem, Jer. 31:33. Hebr. 8:8f.
17. och deras synder och deras lagbrott* ska jag inte mer komma ihåg. Rom. 11:27.
**KXII: orättfärdighet.*
18. Men där det *finns* förlåtelse för dessa, behövs det inte längre något offer för synd.
19. Så kan vi då, bröder, med frimo-

dighet gå in i det heligaste genom Jesu blod, Joh. 10:9, 14:6. Rom. 5:2. Ef. 2:13f, 3:12. Hebr. 9:3f.

20. genom en ny och levande väg som han har öppnat åt oss genom förlåten, det vill säga sitt kött,

21. och *då vi har* en stor präst* över Guds hus, Hebr. 4:14.

**KXII: överstepräst.*

22. så låt oss gå fram med uppriktigt hjärta i trons fulla visshet, med våra hjärtan renade från ett ont samvete och med kroppen tvättad med rent vatten. Hes. 36:25. Ef. 3:12. Jak. 1:6.

23. Låt oss orubbligt hålla fast vid hoppets bekännelse, för han som har gett löftet *är* trofast. 1 Kor. 1:9. 1 Thess. 5:24. Hebr. 4:14.

24. Och låt oss ge akt på varandra så att vi uppmuntrar till kärlek och goda gärningar.

25. Låt oss inte överge våra sammankomster*, som somliga brukar *göra*, utan förmana *varandra* och detta så mycket mer som ni ser *att* dagen närmar sig. Rom. 13:11. 2 Petr. 3:9f. **KXII: vår församling.*

26. För om vi syndar med vett och vilja sedan vi har fått kunskap om sanningen, återstår inte mer något offer för synderna, 4 Mos. 15:30. Matt. 12:31. Hebr. 6:4f. 2 Petr. 2:20-21. 1 Joh. 5:16.

27. utan en säker, fruktansvärd väntan på dom, och hetta av en eld som ska förtära motståndarna. Hes. 36:5. Sef. 1:18, 3:8.

28. Den som förkastar* Mose lag dör utan förbarmande efter två eller tre vittnens *ord*. 4 Mos. 35:30. 5 Mos. 17:6, 19:15. Joh. 8:17. 2 Kor. 13:1. **KXII: bryter.*

29. Hur mycket strängare straff tror ni då inte att den förtjänar som har trampat Guds Son under fötterna och ansett förbundets blod för orent, det som har helgat honom, och som har smädat nådens Ande? 1 Kor. 11:29.

30. För vi känner honom som sa: Min *är* hämnden, jag ska vedergälla* det, säger Herren. Och vidare: Herren ska döma sitt folk. 5 Mos. 32:35-36. Ps. 135:14. Rom. 12:19. **Alt. övers. betala igen, återgälda.*

31. *Det är* fruktansvärt att falla i den levande Gudens händer.

32. Men kom ihåg den första tiden, efter att ni hade blivit upplysta, när ni uthärdade mycket kamp och lidande. Gal. 3:4. Fil. 1:29-30. Kol. 2:1.

33. Dels blev ni gjorda till ett offentligt åtlöje både genom hån och förföljelser, och dels led ni med andra som blev behandlade så. Fil. 1:7, 4:14.

34. För ni hade ju medlidande med mig i mina bojor, och med glädje tillät ni att ni blev plundrade på era ägodelar. För ni visste inom er själva, att ni har en egendom i himlarna som är bättre och som består. Matt. 5:12, 6:20, Matt. 19:21. Luk. 12:33. Apg. 5:41. 1 Thess. 2:14. 1 Tim. 6:19. Jak. 1:2.

35. Så kasta därför inte bort er frimodighet, som har med sig stor lön. Matt. 10:32.

36. För ni behöver uthållighet, för att när ni har gjort Guds vilja, kommer ni att få det som är utlovat. Luk. 21:19.

37. För ännu en kort liten tid, så kommer han som ska komma, och han ska inte dröja. Hab. 2:3. Luk. 18:8. 1 Petr. 1:6.

38. Men den rättfärdige ska leva av tro, men om han drar sig undan, så

har min själ inte behag i honom.
Hab. 2:4. Rom. 1:17. Gal. 3:11.
39. Men vi hör inte till dem som drar sig undan och går förlorade, utan till dem som tror och räddar sin själ.

11 Kapitlet

Trons kraft visas genom exempel från Gamla testamentet.

Men tron är en övertygelse om det som man hoppas, en visshet om det man inte ser.
2. För genom den har fäderna fått sitt vittnesbörd. Hebr. 11:39.
3. Genom tron förstår vi att universum har skapats* genom Guds ord, så att det synliga inte har blivit till av det som vi kan se. 1 Mos. 1:1.
Ps. 33:6. 2 Petr. 3:5. **KXII: världen är fullbordad.*
4. Genom tron bar Abel fram ett bättre offer åt Gud än Kain. Genom den fick han vittnesbördet att han var rättfärdig, då Gud gav ett gott vittnesbörd om hans gåvor, och genom den talar han ännu, trots att han är död. 1 Mos. 4:4. Matt. 23:35.
Hebr. 12:24.
5. Genom tron blev Enok hämtad, så att han inte skulle se döden, och man fann honom inte mer därför att Gud hade hämtat honom. För innan han hämtades, hade han fått vittnesbördet att han behagade Gud. 1 Mos. 5:24.
6. Men utan tro *är det* omöjligt att behaga *Gud*, för den som vill komma till Gud måste tro att Gud är till, och *att* han lönar dem som ihärdigt söker honom.
7. Genom tron byggde Noa i gudsfruktan en ark till räddning för sin familj, sedan han hade fått en gudomlig varning* om de ting som ännu inte var synliga, och genom den dömde han världen och blev arvinge till den rättfärdighet som är av tron. 1 Mos. 6:13f.
Rom. 3:22. Fil. 3:9. **KXII: Guds befallning.*
8. Genom tron var Abraham lydig då han blev kallad att dra ut till det land som han skulle få i arv, och han gav sig iväg utan att veta vart han skulle komma.
1 Mos. 12:1f. Apg. 7:2.
9. Genom tron levde han i det utlovade landet som i ett främmande land. *Och* bodde i tält med Isak och Jakob, som var medarvingar till samma löfte,
10. för han väntade på staden med de fasta grundvalarna, vars byggmästare och skapare *är* Gud.
Hebr. 3:4, 12:22, 13:14. Upp. 21:2.
11. Genom tron fick också Sarah själv kraft att bli mor till en avkomma, och fast hon var överårig födde hon, för hon litade på honom som hade gett löftet. 1 Mos. 17:19, 18:10.
1 Mos. 21:1-2. Luk. 1:36. Rom. 4:19. Hebr. 10:23.
12. Därför fick han också, denne ende man som dessutom var så gott som död, *så många* avkomlingar som stjärnorna på himlen och så oräkneliga som sanden på havets strand. 1 Mos. 15:5. Rom. 4:18.
13. I tron har alla dessa dött utan att ha fått vad som var utlovat. De hade bara sett det i fjärran och trott på det och hälsat det och bekänt att de var gäster och främlingar på jorden. 1 Mos. 23:4.
Ps. 39:13, 119:19.
14. För de som säger så visar att de söker ett hemland.

15. Och, i sanning, om de hade menat det *land* som de kommit ifrån, så hade de haft tid att vända tillbaka.
16. Men nu längtade de till ett bättre, det himmelska. Därför skäms inte Gud för att kallas deras Gud, för han har ställt i ordning en stad åt dem. Hebr. 13:14.
17. Genom tron bar Abraham fram Isak som offer när han blev satt på prov. Sin enfödde *son* bar han fram som offer, trots att han hade fått löftena, 1 Mos. 22:2f.
18. och till honom hade det blivit sagt: Genom Isak ska säd uppkallas efter dig. 1 Mos. 21:12. Rom. 9:7. Gal. 3:29.
19. För han tänkte att Gud *var* mäktig att också uppväcka från de döda. Därifrån fick han också honom tillbaka, bildligt talat.
20. Genom tron välsignade Isak Jakob och Esau angående det som skulle komma. 1 Mos. 27:27f.
21. Genom tron välsignade Jakob Josefs båda söner då han låg för döden och tillbad, *lutad* mot änden av sin stav. 1 Mos. 47:31, 48:5f.
22. Genom tron påminde Josef, då han skulle dö, om Israels barns uttåg och gav befallning om sina ben. 1 Mos. 50:24.
23. Genom tron hölls Mose efter sin födelse gömd av sina föräldrar i tre månader, därför att de såg att *han var* ett vackert barn, och lät sig inte skrämmas av kungens befallning. 2 Mos. 1:16, 2:2. Apg. 7:20.
24. Genom tron vägrade Mose att kallas Faraos dotterson, när han hade blivit vuxen, 2 Mos. 2:10-11.
25. och valde hellre att bli illa behandlad tillsammans med Guds folk än att för en kort tid njuta av synden.
26. Och höll Kristi smälek för större rikedom än skatterna i Egypten, för han hade sin blick riktad mot lönen.
27. Genom tron lämnade han Egypten, utan att frukta kungens vrede. Han härdade ut därför att han liksom såg den Osynlige. 2 Mos. 12:31, 13:17.
28. Genom tron har han anordnat påsken och blodsbestrykningen, för att inte han som fördärvade de förstfödda skulle röra dem. 2 Mos. 12:3f.
29. Genom tron gick de genom Röda havet som på torra *land*, men när egyptierna försökte, dränktes de. 2 Mos. 14:21f.
30. Genom tron föll Jerikos murar efter att man gått runt omkring dem i sju dagar. Jos. 6:20.
31. Genom tron slapp skökan Rahab att gå förlorad tillsammans med dem som inte trodde*, eftersom hon med frid hade tagit emot spejarna. Jos. 2:1, 6:23. Jak. 2:25. **KXII: otrogna.*
32. Och vad mer ska jag säga? För tiden skulle inte räcka om jag skulle berätta om Gideon och Barak och Simson och Jefta, samt om David och Samuel och profeterna. Dom. 4:6, 6:11, 11:1, 13:24. 1 Sam. 17:45f.
33. Dessa som genom tron besegrade kungariken, utövade rättfärdighet, fick löften uppfyllda, täppte till lejons gap, Dom. 14:6. 1 Sam. 17:34. 2 Sam. 8:1, 10:19, 12:29. 1 Kon. 9:4. Dan. 6:22.
34. släckte kraftig eld, undkom svärdsegg. De var svaga men blev

starka, de blev tappra i strid och drev främmande härar på flykten.
Dom. 7:21, 15:15. 2 Kon. 6:16, 20:7. 2 Krön. 20:17. Ps. 89:20. Dan. 3:25.
35. Kvinnor fick tillbaka sina döda genom uppståndelse. Andra torterades och accepterade ingen befrielse, för att de skulle få en bättre uppståndelse.
1 Kon. 17:23. 2 Kon. 4:36.
36. Och andra fick utstå hån och gisselslag, och dessutom bojor och fängelse. Jer. 20:2. Apg. 22:25. 2 Kor. 11:25.
37. De blev stenade, söndersågade, satta på prov*, dödade med svärd. De gick omkring i fårskinn och getskinn, led brist, blev plågade och misshandlade. 1 Kon. 21:13. 2 Kon. 1:8. 2 Krön. 24:21. Matt. 3:4.
**KXII: genomstungna.*
38. Dessa som världen inte var värdig att hysa. De irrade omkring i öknar och på berg, och i grottor och hålor på jorden.
39. Men alla dessa som har fått vittnesbördet genom tron, fick inte det som var utlovat. Hebr. 11:2.
40. Gud har på förhand utsett något bättre åt oss, för att de inte skulle bli fullkomnade utan oss.

12 Kapitlet

Förmaning att följa de gamla trosvittnenas exempel av tro och ståndaktighet och att sträva efter frid och helgelse.

Då vi nu har en så stor sky av vittnen omkring oss, låt oss lägga av allt som tynger och synden som så lätt snärjer oss*, och löpa uthålligt i det lopp vi har framför oss, Rom. 6:4, 12:12. 1 Kor. 9:24. 2 Kor. 7:1. Ef. 4:22. Fil. 3:13-14. Kol. 3:8. Hebr. 10:36. 1 Petr. 2:1, 4:2. **KXII tillägger: och gör oss tröga.*
2. och se på Jesus, trons upphovsman och fullkomnare, som på grund av den glädje som låg framför honom uthärdade korset utan att bry sig om smäleken*, och som satte sig på högra sidan om Guds tron. Luk. 24:26f. Apg. 3:15, 5:31. Fil. 2:8. Hebr. 1:3, 2:10, 8:1. 1 Petr. 1:3.
**Att få lida hån och förakt för sin tros skull.*
3. Tänk därför på honom som har fått stå ut med sådan motsägelse från syndarna, så att ni inte tröttnar i era själar och ger upp.
4. Ännu har ni inte stått emot ända till blods i kampen mot synden.
1 Kor. 10:13.
5. Och ni har redan glömt den förmaning som talar till er liksom till söner*: Min son, förakta inte Herrens fostran och ge inte upp då du tillrättavisas av honom,
Job 5:17. Ords. 3:11-12. Upp. 3:19. **KXII: barn.*
6. för den Herren älskar den agar han, och han bestraffar var son som han tar emot.
7. Om ni får utstå tuktan, så handlar Gud med er såsom med söner*. För var finns den son som inte tuktas av sin far? **KXII: barn.*
8. Men om ni är utan fostran, som alla har fått sin del av, så är ni oäkta och inte söner.
9. Vidare: Vi har ju haft köttsliga fäder som fostrade *oss*, och vi hade respekt för *dem*, ska vi då inte så mycket mer underordna oss andarnas Fader, så att vi får leva?
10. De förra fostrade *oss* ju bara under en kort tid som de fann lämpligt, men han *gör det* för *vårt* bästa, för att *vi* ska få del av hans helighet.
11. Och för stunden verkar ingen

fostran vara till glädje utan till sorg, men för dem som fostrats genom detta, ger den efteråt rättfärdighetens fridsfulla frukt.
12. Styrk därför kraftlösa händer och svaga knän.
13. Och gör stigarna raka för era fötter, så att det som haltar inte går ur led utan i stället blir botat.
14. Sträva efter frid med alla och helgelse, utan vilken ingen får se Herren. Matt. 5:8. Rom. 12:18. 2 Tim. 2:22.
15. Se till att ingen går miste om Guds nåd, att ingen bitter rot skjuter skott och vållar skada, och många blir smittade genom den,
5 Mos. 29:18. 2 Kor. 6:1. Hebr. 3:12.
16. att ingen är otuktig eller oandlig* som Esau, som sålde bort sin förstfödslorätt för ett mål mat.
1 Mos. 25:33. Ef. 5:3. Kol. 3:5. 1 Thess. 4:3.
**KXII: ohelig. Alt. övers. världslig.*
17. Ni vet ju, att när han efteråt ville ärva välsignelsen blev han avvisad, för han såg inte någon möjlighet att ändra sig, trots att han sökte därefter med tårar. 1 Mos. 27:34.
18. För ni har inte kommit till ett berg som man kan ta på och som brinner med eld, inte till töcken, mörker och storm,
2 Mos. 19:12. 5 Mos. 5:22.
19. och till basunljud och till en röst, som talade så att de som hörde den bad att få slippa höra mer.
2 Mos. 20:19. 5 Mos. 5:5f, 18:16.
20. De kunde nämligen inte stå ut med det som blev befallt: Även om bara ett djur rör vid berget, ska det stenas eller skjutas med en pil.
2 Mos. 19:13.
21. Och så förfärlig var den synen *att* Mose sa: Jag är förskräckt och bävar.
22. Nej, ni har kommit till Sions berg och till den levande Gudens stad, det himmelska Jerusalem, och till en oräknelig skara av änglar,
Gal. 4:26. Upp. 3:12, 21:2f.
23. och till en högtidsskara och församling av förstfödda, som är uppskrivna i himlen*, och till Gud, allas domare, och till de rättfärdigas andar som har fullkomnats,
Luk. 10:20. **Ordagrant: himlar.*
24. och till det nya förbundets medlare, Jesus, och till det renande blodet* som talar bättre än Abels blod. 2 Mos. 24:8. 1 Tim. 2:5.
Hebr. 8:6, 9:15, 10:22, 11:4. 1 Petr. 1:2.
**KXII: stänkelseblodet.*
25. Se till att ni inte avvisar honom som talar. För om inte de kunde fly undan, när de undanbad sig honom som talade på jorden, så kan vi det ännu mindre, om vi vänder oss bort från honom som *talar* från himlen*.
Hebr. 2:3. **Ordagrant: himlar.*
26. Hans röst fick då jorden att bäva, men nu har han lovat och sagt: Än en gång skakar jag inte bara jorden, utan också himlen.
Hagg. 2:7.
27. Men dessa *ord*, än en gång, visar att de skapade ting som kan vackla ska försvinna, för att de ting som inte kan vackla ska bestå.
Ps. 102:27. Matt. 24:35. 2 Petr. 3:10.
28. Därför, då vi får ett rike som inte kan vackla, så låt oss ta vara på nåden, genom vilken vi ska tjäna och behaga Gud med vördnad* och gudsfruktan. Fil. 4:18. 1 Petr. 2:5.
**KXII: tuktighet.*
29. För vår Gud *är* en förtärande eld. 5 Mos. 4:24, 9:3.

13 Kapitlet

Förmaningar till att leva ett kristet liv och att vara lydiga mot lärarna. Hälsningar.

Håll broderskärleken levande.
Rom. 12:10. 1 Petr. 1:22, 3:8, 4:8.
2. Glöm inte att visa gästvänlighet, för genom den har några tagit emot änglar som gäster utan att veta det.
1 Mos. 18:1f. Rom. 12:13. 1 Petr. 4:9.
3. Kom ihåg dem som sitter i fängelse, som om ni vore *deras* medfångar, *och* dem som misshandlas, som om ni själva var i *den* kroppen.
Rom. 12:15. 1 Petr. 3:8.
4. Äktenskapet *ska hållas* i ära bland alla och den äkta sängen obefläckad. Men otuktiga och äktenskapsbrytare* ska Gud döma.
**KXII: horkarlar.*
5. Ert levnadssätt *ska vara* fritt från penningbegär. Var nöjda med det ni har. För han har sagt: Jag ska aldrig lämna dig eller överge dig.
2 Mos. 23:8. 5 Mos. 16:19, 31:6. Jos. 1:5. Matt. 6:25f. 1 Tim. 6:6f.
6. Därför kan vi frimodigt säga: Herren *är* min hjälpare, och jag ska inte frukta. Vad kan en människa göra mig? Ps. 56:5f, 118:6.
7. Tänk på era ledare* som har talat Guds ord till er. Se, hur de slutade sina liv och följ efter *deras* tro.
**KXII: lärare.*
8. Jesus Kristus är densamme i går och i dag och i evighet.
9. Låt er inte drivas omkring av många olika och främmande läror. För *det är* gott att hjärtat blir styrkt genom nåd, och inte genom mat, som inte har varit till någon nytta för dem som har varit upptagna med sådant. Jer. 29:8. Matt. 24:4. Joh. 6:27. Rom. 16:17. Ef. 4:14, 5:6. Kol. 2:8f. 2 Thess. 2:2. 1 Joh. 4:1.
10. Vi har ett altare som de som tjänar i tabernaklet inte har rätt* att äta av.
**KXII: makt.*
11. För kropparna av de djur, vilkas blod för syndens skull bärs in i helgedomen genom översteprästen, bränns upp utanför lägret.
2 Mos. 29:14. 3 Mos. 4:12f. 3 Mos. 6:30, 16:27. 4 Mos. 19:3.
12. Därför led också Jesus utanför porten*, för att han genom sitt eget blod skulle helga folket.
Joh. 19:17. **Utanför Jerusalems port.*
13. Låt oss därför gå ut till honom utanför lägret och bära hans smälek.
14. För här har vi ingen stad som består utan vi söker efter den som ska komma. Fil. 3:20. Hebr. 11:10f.
15. Låt oss därför genom honom alltid bära fram lovets offer till Gud, som är en frukt från läppar som prisar* hans namn. 3 Mos. 7:12. Ps. 50:23, 51:19. Hos. 14:3. Ef. 5:20. 1 Petr. 2:5. **KXII: bekänner.*
16. Men glöm inte att göra gott och att dela med er, för sådana offer behagar Gud.
Rom. 12:13. 2 Kor. 9:12. Fil. 4:18.
17. Lyd era ledare och följ dem, för de vakar över era själar, såsom de som ska avlägga räkenskap, så att de får göra det med glädje och inte med sorg*, för det *skulle* inte vara till gagn för er. Hes. 3:18, 33:2f. Fil. 2:29. 1 Thess. 5:12. 1 Tim. 5:17.
**KXII: suckan.*
18. Be för oss, för vår förtröstan är att vi har ett gott samvete, och vill på allt sätt leva ett rätt liv.
Apg. 23:1. 2 Kor. 1:12.

19. Men framför allt ber jag *er* att göra detta, för att jag desto snarare ska få komma tillbaka till er.
20. Men fridens Gud, som från de döda har återfört den store Herden för fåren, vår Herre Jesus, genom ett evigt förbunds blod,
Jes. 40:11. Hes. 34:23. Sak. 9:11. Joh. 10:11. Apg. 2:24. 1 Petr. 2:25, 5:4.
21. *han* må fullkomna er till allt gott verk så att ni gör hans vilja. Han verkar i er vad som är välbehagligt inför honom, genom Jesus Kristus. Honom tillhör äran i evigheternas evigheter! Amen. 2 Kor. 3:5. Fil. 2:13.
22. Men jag förmanar er, bröder, att tåla förmaningens ord, och jag har ju skrivit kortfattat till er.
23. Ni ska veta att broder Timoteus har blivit frigiven. Om han kommer snart, ska jag tillsammans med honom se er.
24. Hälsa alla era ledare och alla de heliga. De från Italien hälsar till er.
25. Nåd *vare* med er alla. Amen.

Till hebreerna skrivet från Italien,
genom Timoteus.

Jakobs brev

1 Kapitlet

Uppmaning till tålamod i prövningen och till att vara ordets görare. Syndens och goda gåvors ursprung.

Jakob, Guds och Herrens Jesu Kristi tjänare, hälsar de tolv stammarna i förskingringen.
Joh. 7:35. 1 Petr. 1:1.

2. Mina bröder, håll det för ingenting annat än glädje när ni råkar ut för olika slags prövningar.
Matt. 5:11-12. Apg. 5:41. Hebr. 10:34. 1 Petr. 1:6.

3. *Ni* vet, att när er tro prövas, så leder det till uthållighet.
Rom. 5:3. 1 Petr. 1:7.

4. Och låt uthålligheten ha med sig ett fullbordat verk, för att ni ska vara fullkomliga och hela, utan någon brist.

5. Men om någon av er saknar visdom, ska han be till Gud, som ger åt alla villigt och utan förebråelser, och han ska få den.
Ords. 2:3. Jer. 29:12. Matt. 7:7-8. Luk. 11:9. Joh. 14:13, 15:7. Jak. 5:16.

6. Men han ska be i tro utan att tvivla. För den som tvivlar liknar havets våg, som drivs av vinden och kastas hit och dit.
Mark. 11:24. Joh. 16:23. 1 Joh. 3:22, 5:14-15.

7. För en sådan människa ska inte tro att han kan få något av Herren.

8. En man vars själ dras åt två håll* *är* ostadig på alla sina vägar.
**Ordagrant: Dubbelsjälad.*

9. Men den broder som är ringa kan berömma sig av sin höghet

10. och den som är rik av sin ringhet, för han ska försvinna såsom blommorna i gräset.
Job 14:2. Ps. 10:3f, 102:12. Ps. 103:15. Jes. 40:6. 1 Kor. 7:31. Jak. 4:14. 1 Petr. 1:24. 1 Joh. 2:17.

11. För solen går upp med sin hetta och gräset torkar bort och dess blommor faller av och dess sköna fägring förgår. Så ska även den rike vissna bort *mitt* i sin strävan.

12. Salig *är* den man som uthärdar prövningen. För när han har blivit prövad ska han få livets krona, som Herren* har lovat dem som älskar honom.
Job 5:17. Ords. 3:11. Matt. 10:22. Matt. 19:28-29. 2 Tim. 4:7-8. Hebr. 12:5. 1 Petr. 3:14. Upp. 2:10, 3:19. **KXII: Gud.*

13. Ingen som blir frestad får säga: Jag blir frestad av Gud. För Gud kan inte frestas av det onda och frestar inte heller någon.

14. Utan var och en frestas, när han dras bort och lockas av sitt eget begär.

15. Därefter, sedan begäret har blivit havande, föder det synd, och när synden är fullmogen föder den död.
Rom. 6:23.

16. Bedra inte er själva, mina älskade bröder.

17. Varje god gåva och varje fullkomlig gåva är från ovan och kommer ner från ljusets Fader. Hos honom finns ingen förändring eller växling* mellan ljus och mörker.
Ords. 2:6. Jes. 14:27, 46:10. Mal. 3:6. Joh. 3:27. Rom. 11:29. 1 Kor. 4:7.
**Ordagrant: skiftande skugga.*

18. Efter sin vilja har han fött oss genom sanningens ord, för att vi skulle vara en förstlingsfrukt bland dem han skapat.
Joh. 1:13, 3:3f. 1 Kor. 4:15. Gal. 4:19. 1 Petr. 1:23.

19. Därför, mina älskade bröder, ska varje människa vara snar till att höra, sen till att tala och sen till vrede.
Ords. 17:27.

20. För en mans vrede åstadkommer inte det som är rätt inför Gud.
Pred. 7:10.

21. Lägg därför bort all orenhet och all ondska, och ta ödmjukt* emot ordet som är inplanterat i er och som kan frälsa era själar.
Luk. 8:11. Rom. 1:16, 13:12. 1 Kor. 3:6. Kol. 3:8. 1 Petr. 2:1.
**KXII: med saktmodighet.*

22. Men var ordets görare och inte bara dess hörare, *annars* bedrar ni er själva.
Matt. 7:21f. Luk. 11:28. Rom. 2:13. 1 Joh. 3:7.

23. För om någon är ordets hörare och inte dess görare, så är han lik en man som betraktar sitt ansikte* i en spegel,
Matt. 7:26f. Luk. 6:47.
**Ordagrant: hans skapade livs ansikte.*

24. för när han har betraktat sig själv, går han därifrån och glömmer genast hur han var.

25. Men den som ser in i frihetens fullkomliga lag och blir kvar *i den*, han är inte en glömsk hörare utan en *verklig* görare, han kommer att bli välsignad* i det han gör.
Matt. 5:19. Joh. 13:17. Jak. 2:12.
**KXII: varder salig.*

26. Om någon bland er tror sig vara gudfruktig och inte styr sin tunga utan bedrar sitt hjärta, så *är* hans gudstjänst ingenting värd.
Ps. 34:14. Jak. 3:6. 1 Petr. 3:10.

27. Detta är en ren och fläckfri gudstjänst inför Gud och Fadern, att besöka föräldralösa barn och änkor i deras nöd och hålla sig obesmittad av världen.

2 Kapitlet

Varning för att göra skillnad på människor. Skillnaden mellan levande och död tro.

Mina bröder, *ni kan inte* göra skillnad på människor, *samtidigt* som ni har vår Herre, Jesu Kristi tro, den förhärligade.

2. För om det i er församling kommer in en man med en guldring på fingret och i fina kläder, och det samtidigt kommer in en fattig man i smutsiga kläder,

3. och ni då visar den uppmärksamhet som bär de fina kläderna och säger till honom: Sitt du här på en bra plats, men säger till den fattige: Stå du där, eller: Sätt dig därnere vid mina fötter.

4. Har ni då inte varit partiska och blivit domare med onda tankar?

5. Hör på, mina kära bröder. Har inte Gud utvalt de fattiga i denna världen till att vara rika i tron och bli arvingar till riket som han har lovat dem som älskar honom?
2 Mos. 20:6. 1 Sam. 2:30. Ords. 8:17. Matt. 5:3. Luk. 12:21. Joh. 7:48. 1 Kor. 1:26, 2:9. Jak. 1:12.

6. Men ni har föraktat den fattige. Är det inte de rika som förtrycker er och drar er inför domstolar?

7. Är det inte de som smädar det dyrbara namnet som ni har blivit uppkallade efter?

8. Om ni uppfyller den kungliga lagen enligt Skriften: Du ska älska

din nästa som dig själv, så gör ni rätt. 3 Mos. 19:18. Matt. 22:39. Mark. 12:31. Rom. 13:8-9. Gal. 5:14. Ef. 5:2. 1 Thess. 4:9.

9. Men om ni gör skillnad på människor begår ni synd och blir av lagen avslöjade såsom överträdare. 3 Mos. 19:15. 5 Mos. 1:17, 16:19.

10. För den som håller hela lagen men felar i ett är skyldig till allt. 5 Mos. 27:26. Gal. 3:10.

11. För den som sa: Du skall inte begå äktenskapsbrott*, har också sagt: Du skall inte döda. Om du nu inte begår äktenskapsbrott men dödar, så har du blivit en lagöverträdare. 2 Mos. 20:13-14. 5 Mos. 5:17. *KXII: hor.

12. Tala och gör såsom de som ska dömas efter frihetens lag. Jak. 1:25.

13. För domen ska utan barmhärtighet drabba den som inte har visat barmhärtighet. Men barmhärtigheten triumferar över domen. Matt. 6:15, 18:35, 25:31f. Mark. 11:25. Luk. 16:25.

14. Vad hjälper *det*, mina bröder, om någon säger sig ha tro men inte har gärningar? Kan tron frälsa honom? Matt. 7:26. Jak. 1:23.

15. Men om en broder eller syster är naken och saknar mat för dagen, Luk. 3:11. 1 Joh. 3:17.

16. och någon av er säger till dem: Gå i frid, värm er och ät er mätta, men inte ger dem vad deras kropp behöver, vad hjälper det? 1 Joh. 3:18.

17. Så *är det* också med tron. Om den inte har gärningar, är *den* död i sig själv.

18. Kanske någon säger: Du har tro och jag har gärningar. Visa mig din tro utan dina gärningar, så vill jag visa dig min tro genom mina gärningar.

19. Du tror att Gud är en. Det gör du rätt i. Också de onda andarna* tror det och bävar. Mark. 1:24. Luk. 4:34. *Se not Matt. 8:28, 31.

20. Men vill du inte inse, du oförståndiga människa, att tron utan gärningar är död?

21. Blev inte Abraham, vår far, rättfärdigad genom gärningarna, när han bar fram sin son Isak som offer på altaret? 1 Mos. 22:9f.

22. Du ser att tron samverkade med hans gärningar, och att genom gärningarna blev tron fullbordad. Hebr. 11:17.

23. Så uppfylldes Skriften som säger: Abraham trodde Gud, och det räknades honom till rättfärdighet och han blev kallad Guds vän. 1 Mos. 15:6. 2 Krön. 20:7. Jes. 41:8. Rom. 4:3. Gal. 3:6.

24. Ni ser alltså att en människa blir rättfärdiggjord genom gärningar, och inte bara genom tro.

25. Och var det inte på samma sätt med skökan Rahab, blev hon inte genom gärningarna förklarad rättfärdig, när hon tog emot sändebuden och släppte ut *dem* en annan väg? Jos. 2:1f, 6:23. Hebr. 11:31.

26. Därför, liksom kroppen utan ande är död, så är också tron utan gärningar död.

3 Kapitlet

Tungans missbruk. Visheten ovanifrån.

Mina bröder, inte många av er bör bli lärare. Ni vet att vi ska få en strängare dom.

2. Vi felar ju alla på många sätt.

Om någon inte felar i ord, *är* han en fullkomlig man som också kan tygla hela sin kropp. Ps. 34:14. Ords. 20:9. Pred. 7:21. Jak. 1:26. 1 Petr. 3:10. 1 Joh. 1:8.

3. Se, vi lägger betsel i hästarnas mun för att de ska lyda oss, och vi styr hela deras kropp. Ps. 32:9.

4. Se också på fartygen som är så stora och drivs av starka vindar. Ändå styrs de dit rorsmannen vill med ett mycket litet roder.

5. Så är också tungan en liten lem men kan skryta över stora ting. Tänk på hur en liten eld kan sätta en stor skog i brand! Ps. 12:4-5, Ps. 73:8-9. Ords. 12:18, 15:2.

6. Också tungan *är* en eld, en värld av orättfärdighet. Så är tungan den bland våra lemmar som smutsar ner hela kroppen och sätter naturens gång i brand, och är själv antänd av helvetet*. Matt. 15:11f. Mark. 7:15f.
**KXII: vår umgängelse.*
**Grek. gehenna.*

7. För varje slag av fyrfotadjur och fåglar och ormar och djur som är i havet, kan tämjas och har blivit tämjda av människan.

8. Men tungan kan ingen människa tämja. *Den är* ostyrig *och* ond och full av dödligt gift.

9. Med den välsignar vi Gud och Fadern, och med den förbannar vi människorna, som är skapade till Guds avbild. 1 Mos. 1:26-27, 9:6.

10. Från samma mun kommer välsignelse och förbannelse. Så får det inte vara, mina bröder.

11. Inte ger väl en källa från samma åder både sött och bittert *vatten*?

12. Inte kan väl ett fikonträd, mina bröder, bära oliver eller ett vinträd fikon? Så *kan* inte heller en källa ge både salt och sött vatten.

13. Vem *är* vis och klok bland er? Han bör med sitt goda uppförande visa det i handling, i den saktmodighet* som hör visheten till.
**Se not Gal. 5:23.*

14. Men om ni har bitter avund* och stridslystnad i ert hjärta, så ska ni inte skryta eller ljuga emot sanningen. Rom. 13:13. **KXII: nit.*

15. Sådan vishet kommer inte från ovan utan *är* jordisk, oandlig* och demonisk. 1 Kor. 2:6-7.
**Alt. övers. själisk. De som inte har Anden, se Jud. 19.*

16. För där det *finns* avund* och stridslystnad, där *råder* också oordning och allt möjligt ont.
1 Kor. 3:3. Gal. 5:19-21. **KXII: nit.*

17. Men visheten som är från ovan är först ren och sedan fridsam, mild*, villig att ge med sig, fylld av barmhärtighet och goda frukter, fri från partiskhet och hyckleri.
**KXII: saktmodig.*

18. Och rättfärdighetens frukt blir sådd i frid åt dem som skapar frid.
Gal. 6:8.

4 Kapitlet

Uppmaning till fridsamhet och ödmjukhet. Hinder för bönhörelse.

Varifrån *kommer* strider och tvister bland er? *Kommer de* inte från era begär som för krig i era lemmar? Rom. 1:23. 1 Petr. 2:11.

2. Ni har begär, men får inget, ni dödar* och är avundsjuka, men vinner inget, ni strider och för krig, men ni har inget, därför att ni inte ber. Job 35:12. Ps. 66:18. Ords. 1:28. Jer. 11:11. Mika 3:4. **KXII: ni har nit.*

3. Ni ber och får inget, därför att

ni ber illa, för att slösa bort *det* på era njutningar. 1 Joh. 3:22, 5:14.

4. Ni äktenskapsbrytare och äktenskapsbryterskor*, vet ni inte att vänskap med världen är fiendskap mot Gud? Därför, den som vill vara världens vän blir Guds fiende.
Joh. 15:19. Rom. 8:7. 1 Joh. 2:15.
**KXII: horkarlar och horkvinnor.*

5. Eller menar ni att det är tomma ord då Skriften säger: Med avund* längtar Anden som bor i oss?
Gal. 5:17. **KXII: begärar emot hatet.*

6. Men större är den nåd han ger, därför heter det: Gud står emot de högmodiga, men de ödmjuka ger han nåd. Ords. 3:34.
Matt. 23:12. Luk. 1:52. 1 Petr. 5:5.

7. Underordna er därför Gud. Stå emot djävulen, så ska han fly bort från er. Ef. 4:27. 1 Petr. 5:9.

8. Närma er Gud, så ska han närma sig er. Rena *era* händer, *ni* syndare, och gör *era* hjärtan rena, *ni* tvehågsna*. Jes. 1:16-18. Sak. 1:3. Jak. 1:8.
**Dubbelsjälad, dvs en man vars själ dras åt två håll.*

9. Känn ert elände och sörj och gråt. Låt ert skratt vändas i sorg, och *er* glädje i bedrövelse.
Matt. 5:4. Luk. 6:21f.

10. Ödmjuka er inför Herren, så ska han upphöja er. Job 22:29.
Jes. 66:2. Luk. 14:11.

11. Förtala inte varandra, bröder. Den som förtalar *sin* broder och dömer sin broder, han talar emot lagen och dömer lagen. Men dömer du lagen så är du inte lagens görare utan *dess* domare. Matt. 7:1.
Rom. 2:1. 1 Kor. 4:5.

12. En är lagstiftaren som kan frälsa och förgöra. Vem är du, som dömer en annan? Rom. 14:4.

13. Och nu, till er som säger: I dag eller i morgon ska vi resa till den eller den staden, och där ska vi stanna ett år och göra affärer och tjäna pengar. Ords. 27:1. Luk. 12:18.

14. Ni som inte vet vad som *kan ske* i morgon. För vad *är* ert liv? Det är bara en dimma, som för en liten stund syns och sedan försvinner.
Jes. 40:6. 1 Kor. 7:31. Jak. 1:10.
1 Petr. 1:24. 1 Joh. 2:17.

15. I stället *borde* ni säga: Om Herren vill och vi får leva så ska vi göra det eller det. Apg. 18:21.
1 Kor. 4:19. Hebr. 6:3.

16. Men nu skryter ni i ert högmod. Allt sådant skryt är av ondo.

17. Den som därför vet att göra det som är gott och inte gör *det*, för honom är det synd. Luk. 12:47.
Joh. 9:41. Rom. 1:20f, 2:17f.

5 Kapitlet

Dom över de rika som utnyttjar andra. Tålamodets lön. Varning för att svära. Bönens kraft.

Och nu, *ni* rika: Gråt och jämra er över de olyckor som ska komma över *er*. Ords. 11:28.

2. Er rikedom är förmultnad och era kläder har blivit förtärda av mal. Matt. 6:19-20.

3. Ert guld och silver har rostat bort, och rosten därpå ska vara ett vittnesbörd mot er och ska som en eld förtära ert kött. Ni har samlat er skatter i de sista dagarna.

4. Se, den lön som ni genom bedrägeri har undanhållit arbetarna som har bärgat era åkrar, den ropar, och skördemännens rop har nått Herren Sebaots öron. 3 Mos. 19:13.
5 Mos. 24:14-15. Job. 24:10-11.

5. Ni har levt i lyx och njutning* på jorden. Ni har gött era hjärtan såsom på en slaktdag. Job 21:13. Luk. 12:19, 16:19f. **KXII: vällust.*

6. Ni har dömt *och* dödat den rättfärdige, *och* han gjorde inget motstånd mot er.

7. Var därför tåliga, bröder, ända fram till Herrens återkomst*. Se, jordbrukaren väntar efter jordens dyrbara skörd, och väntar med tålamod på den, till dess han får tidigt och sent regn. 5 Mos. 11:14. Joel 2:23. **Grek. parousía.*

8. Så var också ni tåliga. Styrk era hjärtan, för Herrens återkomst* är nära. **Grek. parousía.*

9. Klaga inte på varandra, bröder, för att ni inte ska bli fördömda. Se, domaren står för dörren.

10. Mina bröder, ta profeterna som talade i Herrens namn till föredöme i lidande och tålamod. Matt. 5:12.

11. Se, vi prisar dem saliga som håller ut. Om Jobs tålamod har ni hört, och Herrens slut har ni sett, för Herren är rik på barmhärtighet och medlidande. Job 1:21-22. Job. 42:10. Ps. 103:8.

12. Men framför allt, mina bröder, svär ingen ed, varken vid himlen eller vid jorden, inte heller någon annan ed, utan låt ert ja vara ja, och *ert* nej vara nej, för att ni inte ska falla under domen*. Matt. 5:34f. **KXII: hyckleri.*

13. Är det någon som lider bland er, ska han be. Är någon glad, ska han sjunga lovsånger*. Ef. 5:19. **KXII: psalmer.*

14. Är någon bland er sjuk, ska han kalla till sig församlingens äldste och låta dem be över honom och smörja honom med olja i Herrens namn. Mark. 6:13, 16:18.

15. Och trons bön ska hela* den sjuke, och Herren ska resa upp honom. Och om han har begått synder, ska han få förlåtelse för dem. **KXII: hjälpa.*

16. Bekänn *era* överträdelser* för varandra och be för varandra, så att ni blir helade. En rättfärdig mans ivriga** bön förmår uträtta mycket. Jak. 1:5. **KXII: Bekänn inbördes synderna. **KXII: allvarliga.*

17. Elia var en människa som vi. När han i bön bad att det inte skulle regna, så regnade det inte på jorden under tre år och sex månader. 1 Kon. 17:1. Luk. 4:25.

18. Sedan bad han igen och himlen gav regn och jorden bar sin gröda. 1 Kon. 18:41f.

19. Bröder, om någon bland er kommer bort från sanningen och någon omvänder honom, Matt. 18:15.

20. så ska han veta, att den som omvänder en syndare från hans villoväg frälser en själ från döden och skyler över en mängd av synder. Ords. 10:12. 1 Petr. 4:8.

Petrus första brev

1 Kapitlet

Kristus, vårt hopp och profetiornas fullbordan. Uppmaning till ett heligt liv.

Petrus, Jesu Kristi apostel, till de främlingar som bor kringspridda i Pontus, Galatien, Kappadocien, Asien och Bitynien,
Joh. 7:35. Apg. 8:14. Jak. 1:1.

2. utvalda enligt Guds, Faderns, förutseende genom Andens helgelse till lydnad och rening med Jesu Kristi blod. Nåd och frid åt er i överflödande *mått*.
Rom. 1:7, 8:29. 1 Kor. 1:3. Ef. 1:2. Hebr. 12:24. 2 Petr. 1:2. Jud. 2.

3. Välsignad *vare* Gud och vår Herre Jesu Kristi Fader, som efter sin stora barmhärtighet har fött oss på nytt till ett levande hopp, genom Jesu Kristi uppståndelse från de döda,
Rom. 6:2-3. 1 Kor. 15:20. Ef. 1:3. Jak. 1:18.

4. till ett arv som aldrig kan förstöras, fläckas eller vissna* *och* som är förvarat åt er i himlen.
Kol. 1:5. 2 Tim. 1:12. **KXII: oförgängligt, obesmittat och ovanskligt arv.*

5. Med Guds makt blir ni genom tron bevarade till den frälsning som är beredd att uppenbaras i den sista tiden.
Jud. 1.

6. I den ska ni glädja er mycket, även om ni nu en kort tid, om så behövs, måste utstå svårigheter* under många slags prövningar,
Rom. 5:3. 2 Kor. 4:17. Hebr. 10:37. Jak. 1:2. 1 Petr. 5:10. **KXII: bedrövelser.*

7. för att er tro som prövats, vilken är långt mera värd än förgängligt guld som prövats genom eld, ska visa sig bli till lov, pris och ära, vid Jesu Kristi uppenbarelse.
Ords. 17:3. Jes. 48:10. 1 Kor. 3:13. Jak. 1:3. 1 Petr. 4:12.

8. Honom älskar ni utan att ha sett honom, och fastän ni ännu inte ser honom tror ni ändå på honom, och ni jublar med en obeskrivlig glädje, full av härlighet,
2 Kor. 5:7. Hebr. 11:1f.

9. när ni vinner målet för er tro, era själars frälsning.

10. Efter denna frälsning har profeterna forskat och ihärdigt sökt efter, de som profeterade om den nåd som ni skulle få.
1 Mos. 49:10. Dan. 2:44, 9:24. Hagg. 2:8. Sak. 6:12. Matt. 13:17. Luk. 10:24.

11. De har efterforskat till vilken och hurdan tid Kristi Ande, som var i dem, syftade på, när han förutsade Kristi lidanden och den härlighet som skulle följa.
Ps. 22:7. Jes. 53:3. Luk. 24:26. 2 Petr. 1:21.

12. Och det uppenbarades för dem att de inte tjänade sig själva, utan oss. Detta har nu förkunnats för er genom dem som har predikat evangelium för er i den Helige Ande, sänd från himlen, detta som änglarna längtar efter att få blicka in i.
Dan. 12:9. Apg. 2:4. Ef. 3:10. Hebr. 11:13f.

13. Var därför till ert sinne beredda till handling,* var sansade och sätt

ert hopp helt och fullt till den nåd som ska komma er till del vid Jesu Kristi uppenbarelse.
Luk. 12:35, 21:34. Rom. 13:13. Ef. 6:14. 1 Thess. 5:6. *KXII: omgjorda därför ert sinnes länder.*

14. Som lydnadens barn ska ni inte styras av de begär som ni *levde* i förr när ni var okunniga,
Apg. 17:30.

15. utan såsom han som har kallat er *är* helig, så ska också ni leva ett alltigenom heligt liv. 3 Mos. 11:44. 3 Mos. 19:2, 20:7. Luk. 1:74, 75. 2 Kor. 7:1.

16. För det står skrivet: Var heliga, för jag är helig. 3 Mos. 11:44, 19:2.

17. Och om ni åkallar Fadern, som utan att göra skillnad på människor dömer var och en efter hans gärning, så vandra i fruktan *under* er tid *här* som främlingar.
5 Mos. 10:17. 2 Krön. 19:7. Job 34:19. 2 Kor. 5:6. Fil. 2:12. Hebr. 11:13.

18. Ni vet att det inte var med förgängliga ting, med silver eller guld, som ni blev friköpta från ert meningslösa liv som ni tagit över från era fäder, 1 Kor. 6:20, 7:23. Upp. 5:9.

19. utan med Kristi dyrbara blod, som av ett felfritt lamm utan fläck.
Apg. 20:28. 1 Kor. 5:7. Hebr. 9:12, 14.

20. *Detta* blev han ju förutbestämd till före världens skapelse, men som i dessa sista tider blev uppenbarad för er skull, Joh. 17:24. Rom. 3:25. Rom. 16:25. Gal. 4:4. Ef. 1:9-10. 2 Tim. 1:9. Hebr. 1:2. Upp. 13:8.

21. ni som genom honom tror på Gud, som uppväckte honom från de döda och gav honom härlighet, för att er tro och *ert* hopp ska vara till Gud. Apg. 2:24f. Rom. 6:4. Fil. 2:9.

22. *När* ni har renat* era själar i sanningens lydnad genom Anden, till uppriktig broderlig kärlek, ska ni älska varandra innerligt av ett rent hjärta, Rom. 12:10. Ef. 4:3. 1 Tim. 1:5. Hebr. 13:1. 1 Petr. 2:17. *KXII gör era själar rena.

23. födda på nytt, inte av någon förgänglig säd, utan av en oförgänglig, genom Guds levande ord som består i evighet. Joh. 1:13, 3:3f. Jak. 1:18. 1 Joh. 3:9.

24. För allt kött *är* som gräs, och alla människors härlighet som blommorna i gräset. Gräset vissnar bort och blommorna faller av.
Ps. 102:12, 103:15. Jes. 40:6. 1 Kor. 7:31. Jak. 1:10, 4:14. 1 Joh. 2:17.

25. Men Herrens ord förblir i evighet. Och detta är det ord som har blivit predikat för er.

2 Kapitlet

Uppmaningar till ett kristet levnadssätt. Kristus en hörnsten och en stötesten. Tjänares plikter.

Lägg därför bort all ondska, allt svek och hyckleri och avund och allt förtal. Rom. 6:4. Ef. 4:22-25. Kol. 3:8. Hebr. 12:1.

2. Längta såsom nyfödda barn efter ordets oförfalskade mjölk, så att ni kan växa upp genom den,
Ps. 131:2. Jes. 55:1. Matt. 18:3. 1 Kor. 14:20.

3. om ni har smakat att Herren är god.

4. Till honom har ni kommit såsom till en levande sten, som visserligen är förkastad av människor men utvald *och* dyrbar inför Gud.
Ps. 34:9, 118:22. Matt. 21:42. Ef. 2:20.

5. Också ni, såsom levande stenar, är uppbyggda *till* ett andligt hus, ett heligt prästerskap för att frambära andliga offer, som är välbehagliga

för Gud genom Jesus Kristus.
Jes. 61:6, 66:21. Mal. 1:11. Rom. 12:1. Ef. 2:21-22. Fil. 4:18. Hebr. 3:6, 12:28, 13:15 Upp. 1:6.

6. Därför står det också i Skriften: Se, jag lägger i Sion en utvald, dyrbar hörnsten, och den som tror på honom ska inte komma på skam. Jes. 28:16. Rom. 9:33.

7. För er som tror *är han* alltså dyrbar, men för dem som inte är lydiga*, har stenen som byggnadsarbetarna förkastat, blivit huvudhörnstenen Apg. 4:11. **KXII: inte tror.*

8. och en sten som man stöter sig på, och en klippa till anstöt. De stöter sig på ordet eftersom de är olydiga*. Till det var de också bestämda.
Jes. 8:14. Luk. 2:34. 1 Kor. 1:23.
**KXII: tror inte på det.*

9. Men ni är ett utvalt släkte, ett konungsligt prästerskap, ett heligt folk, ett egendomsfolk, för att ni ska förkunna hans underbara gärningar*, han som har kallat er från mörkret till sitt underbara ljus.
2 Mos. 19:5-6. 5 Mos. 7:6. Jes. 62:12. Ef. 1:14, 5:8. Kol. 1:13. Upp. 5:10.
**KXII: hans dygd, Alt. övers. hans goda egenskaper.*

10. *Ni* som förut inte *var* ett folk, men nu *är* Guds folk. *Ni* som inte hade fått barmhärtighet, men nu har fått barmhärtighet. Hos. 1:10.
Hos. 2:23. Rom. 9:25.

11. Älskade, jag förmanar er som främlingar och gäster, att ni aktar er för de köttsliga begären som för krig mot själen. Rom. 13:14.
Gal. 5:16f. Jak. 4:1.

12. Uppför er väl bland hedningarna, så att de, när de förtalar er såsom onda *människor*, ser era goda gärningar, *och* kan prisa Gud på den dag då han uppsöker dem.
Matt. 5:16. Fil. 2:15.1 Petr. 3:16.

13. Underordna er all mänsklig ordning för Herrens skull, vare sig det är kungen, som är den högste,
Rom. 13:1. Tit. 3:1.

14. eller landshövdingarna, som han har sänt ut till att bestraffa dem som gör det onda och berömma dem som gör det goda. Rom. 13:3-4.

15. För detta är Guds vilja att ni *genom att* göra gott ska tysta munnen på de oförståndiga människornas okunnighet. Tit. 2:8.

16. *Ni är* ju fria, men *använd* inte friheten som en täckmantel för ondskan, utan som Guds tjänare.
Joh. 8:32. Rom. 6:18. Gal. 5:1f. 2 Petr. 2:19.

17. Hedra alla, älska bröderna, frukta Gud, ära kungen.
Matt. 22:21. Rom. 12:10. Fil. 2:3. Hebr. 13:1. 1 Petr. 1:22, 5:5. 2 Petr. 1:7.

18. Ni tjänare, underordna er era herrar med all fruktan, inte bara de goda och milda, utan också de orättvisa. Ef. 6:5.

19. För det är nåd, om någon för samvetets skull inför Gud uthärdar svårigheter när han får lida orättvist. Matt. 5:10. 2 Kor. 7:10.

20. För vad *är det* värt för beröm om ni står ut med att bli slagna för era synder? Men om ni har tålamod när ni lider för att ni gör det goda, då *är* det nåd inför Gud.
1 Petr. 3:14f, 4:14-15.

21. För till detta blev ni kallade, eftersom också Kristus led för oss och lämnande oss en förebild, för att ni ska följa efter i hans fotspår,
Matt. 16:24. Joh. 13:15. Fil. 2:5. 1 Thess. 3:3. 1 Petr. 3:17-18.

22. *han* som inte gjorde någon synd, inte heller fanns svek i hans mun.
Jes. 53:9. 2 Kor. 5:21. 1 Joh. 3:5.

23. När han blev smädad, smädade

han inte tillbaka. När han led, hotade han inte utan överlämnade det åt honom som dömer rättvist.
Matt. 27:39. Joh. 8:48-49.

24. Våra synder bar han själv i sin kropp upp på träet, för att vi, som har dött från synderna, skulle leva för rättfärdigheten. Genom hans sår har ni blivit helade. Jes. 53:5.
Matt. 8:17. Rom. 6:11, 7:6.

25. För ni var som får som gått vilse, men nu har ni vänt om till Herden och till honom som vakar över era själar. Ps. 23:1. Jes. 53:6. Hes. 34:6f. Hes. 37:24. Joh. 10:11. Hebr. 13:20.

3 Kapitlet

Äkta makars plikter. Förmaningar till att följa Kristi föredöme.

På samma sätt ska ni hustrur underordna er era män, så att också de som inte vill tro ordet kan vinnas utan ord genom hustruns sätt att leva, 1 Mos. 3:16. 1 Kor. 14:34. Ef. 5:22. Kol. 3:18. Tit. 2:5.

2. när de ser hur rent ni lever i fruktan.

3. Er prydnad ska inte vara något utvärtes, med håruppsättningar och påhängda guldsmycken eller fina kläder, Jes. 3:18. 1 Tim. 2:9. Tit. 2:3f.

4. utan hjärtats fördolda människa med den milda* och stilla andens oförgängliga skönhet. Det är dyrbart inför Gud. Rom. 7:22.
2 Kor. 4:16. **KXII: saktmodiga.*

5. För så prydde sig också förr de heliga kvinnorna som satte sitt hopp till Gud. De underordnade sig sina män,

6. såsom Sarah, som var lydig mot Abraham *och* kallade honom herre, vilkens döttrar ni har blivit, om ni gör det som är gott och inte låter skrämma er för något hot.
1 Mos. 18:12.

7. På samma sätt ska ni män leva förståndigt tillsammans med dem, som är det svagare kärlet. Visa era hustrur aktning, som också är medarvingar till livets nåd, så att era böner inte blir förhindrade.
1 Kor. 7:3. Ef. 5:25. Kol. 3:19.

8. Till sist, *var* alla ett till sinnes, ha medkänsla med varandra, älska bröderna, *var* barmhärtiga *och* vänliga. Rom. 12:16, 15:5. Fil. 3:16.

9. Löna inte ont med ont, inte smädelse med smädelse, utan tvärtom välsigna, då ni vet att ni är kallade till det för att ni ska ärva välsignelse. 3 Mos. 19:18. Ords. 20:22. Matt. 5:39, 25:34. 1 Kor. 6:7.

10. För den som älskar livet och vill se goda dagar ska avhålla sin tunga från det som är ont och sina läppar ifrån att tala svek.
Ps. 34:13-14. Jak. 1:26.

11. Han ska vända sig bort från det som är ont och göra det som är gott, söka efter frid och sträva efter den. Ps. 37:27. Jes. 1:16. 3 Joh. 11.

12. För Herrens ögon *är vända* till de rättfärdiga och hans öron till deras bön. Men Herrens ansikte *är* emot dem som gör det onda. Ps. 34:16.

13. Och vem *är* den som kan göra er skada, om ni efterföljer det goda?

14. Ja, även om ni får lida för rättfärdighetens skull, *är ni* saliga. Och var inte rädda för deras hotelser, låt er inte heller skrämmas. Jes. 8:12.
Jer. 1:8. Matt. 5:10, 10:28. 1 Petr. 2:20, 4:14-15.

15. Utan håll Herren Gud helig i

era hjärtan, och *var* alltid redo att med mildhet* och fruktan svara var och en som ber er försvara det hopp som ni har, Ps. 119:46. Jes. 8:13. Joh. 1:21. Apg. 4:8. **KXII: saktmodighet.*

16. *och* med ett gott samvete, så att de som förtalar er såsom onda människor får skämmas när de talar illa om ert goda levnadssätt i Kristus. Tit. 2:8. 1 Petr. 2:12f.

17. För *det är* bättre, om det skulle vara Guds vilja, att ni lider för goda gärningar än för onda.

18. För också Kristus led en gång för synder, rättfärdig för orättfärdiga, för att han skulle föra oss till Gud. *Hans* kropp blev dödad, men gjordes levande genom Anden, Rom. 1:4, 5:6. 2 Kor. 13:4. Hebr. 9:15f.

19. i vilken han också gick bort och proklamerade för andarna i fängelset, 1 Petr. 4:6.

20. de som en gång i tiden var olydiga*, den gången när Gud tålmodigt väntade i Noas dagar medan arken byggdes. I den blev några få, det vill säga åtta personer, frälsta genom vatten. 1 Mos. 6:3f, 7:7, 8:18. Matt. 24:38. Luk. 17:26-27. Rom. 2:4. **KXII: inte trodde.*

21. Efter denna förebild blir också vi nu frälsta i dopet, som inte innebär ett avläggande av köttets orenhet, utan ett gott samvetes svar till Gud, genom Jesu Kristi uppståndelse, Ef. 5:26.

22. han som är på Guds högra sida sedan han har stigit upp till himlen. Änglar, väldigheter och makter har blivit lagda under honom. Ps. 110:1. Ef. 1:20. Kol. 3:1.

4 Kapitlet

Uppmaning att fly hedniska laster och att leva enligt Kristi sinne.

Då nu Kristus har lidit i köttet för oss, så ska ni beväpna er med samma sinne, för den som har lidit i köttet har slutat synda, Rom 6:7. Hebr. 12:1.

2. för att han under den tid som är kvar i köttet inte längre ska leva efter människors begär utan efter Guds vilja. Joh. 1:13.

3. För det är nog att vi under den förflutna tiden av vårt liv har gjort hedningarnas vilja, när vi levde i lösaktighet, begär, fylleri, frosseri, dryckeslag och i avskyvärd avgudadyrkan. Rom. 13:13. Ef. 4:17.

4. Därför är de förvånade och hånar er, när ni inte följer med dem till samma ström av utsvävningar.

5. De ska avlägga räkenskap inför honom som är redo att döma levande och döda. Joh. 5:25. Apg. 10:42.

6. Därför blev ju också evangelium predikat för de döda, för att de visserligen skulle bli dömda enligt människor i köttet, men leva enligt Gud i anden. 1 Petr. 3:19.

7. Men slutet på allting är nu nära. Var därför vaksamma och nyktra i era böner. Matt. 26:41. Luk. 21:34-35. Rom. 13:12. Fil. 4:6. 2 Petr. 3:9f. 1 Joh. 2:18.

8. Men framför allt, ha en brinnande kärlek till varandra, för kärleken ska överskyla många synder*. Ords. 10:12. Jak. 5:20. **KXII: all överträdelse.*

9. Var gästvänliga mot varandra utan att klaga, Fil. 2:14. Hebr. 13:2.

10. tjäna varandra, i enlighet med den nådegåva *som* var och en har

fått, som goda förvaltare av Guds mångfaldiga nåd. Ords. 3:28. Luk. 12:42. 1 Kor. 12:4. 2 Kor. 8:12. Ef. 4:11. Tit. 1:7.

11. Om någon talar, *så ska han tala* i enlighet med Guds ord. Om någon har en tjänst, *så ska han tjäna* efter den förmåga som Gud ger, så att Gud i allt blir ärad genom Jesus Kristus. Honom tillhör äran och herraväldet* i evigheternas evigheter. Amen. Jer. 23:22. Rom. 12:6f. **KXII: makt.*

12. Älskade, förundra er inte över den eld som ni får gå igenom för att ni ska bli prövade, som om det hände er något ovanligt. Jes. 48:10. 1 Kor. 3:13. 1 Petr. 1:7.

13. Utan gläd er eftersom ni får dela Kristi lidande, så att ni också får jubla av glädje när hans härlighet blir uppenbarad. 2 Kor. 1:5. Gal. 6:17. Fil. 3:10. Kol. 1:24. 2 Tim. 2:10. Upp. 1:9.

14. Saliga *är ni*, om ni för Kristi namns skull blir hånade, eftersom härlighetens och Guds Ande vilar över er. Med hänsyn till dem smädas han, men med hänsyn till er förhärligas han. Matt. 5:10-11. 1 Petr. 2:20, 3:14.

15. Men ingen av er ska lida som en mördare eller tjuv eller en förbrytare eller som en som blandar sig i andras angelägenheter.

16. Men om någon får lida som en kristen, ska han inte skämmas utan prisa Gud för den sakens skull. Apg. 5:41. Fil. 1:29.

17. För tiden är inne att domen ska börja med Guds hus. Men om det börjar med oss, vad ska då slutet bli för dem som inte lyder* Guds evangelium? Jes. 10:12. Jer. 25:29. Jer. 49:12. Mal. 3:5. **KXII: tror.*

18. Och om den rättfärdige med knapp nöd blir frälst, var ska *då* den ogudaktige och syndaren hamna? Ords. 11:31. Luk. 23:31.

19. Därför ska de som lider efter Guds vilja anförtro sina själar åt *honom* såsom åt en trofast Skapare, medan de gör det som är gott. Ps. 31:6. Luk. 23:46. Apg. 7:59.

5 Kapitlet

De äldstes och de yngres plikter. Förmaning till ödmjukhet och vaksamhet. Hälsningar.

De äldste som är bland er förmanar jag, som också är en av de äldste och ett vittne till Kristi lidanden, och som också har del i den härlighet som ska uppenbaras: Filem. 9. Upp. 1:9.

2. Var herdar för* Guds hjord som är hos er och ha akt på den, inte av tvång utan av fri vilja, inte heller av skamlig vinningslystnad utan av hängivenhet, Jer. 23:4. Apg. 20:28. 1 Tim. 3:3. Tit. 1:7. **KXII: föd.*

3. inte heller såsom herrar över dem som kommit på er lott, utan var föredömen för hjorden.

4. Och när Överherden uppenbaras, ska ni få härlighetens segerkrans som aldrig vissnar. Jes. 40:11. Joh. 10:11. 1 Kor. 9:25. 2 Tim. 4:8.

5. Likaså ska ni yngre underordna er de äldre. Ja, ni ska alla underordna er varandra och klä er i ödmjukhet. För Gud står emot de högmodiga, men de ödmjuka ger han nåd. Ords. 3:34. Rom. 12:10, 16. Ef. 5:21. Fil. 2:3.

6. Så ödmjuka er nu under Guds mäktiga hand, för att han må upp-

höja er när tiden *är inne*.
Job 22:29. Luk. 1:52, 14:11.

7. Kasta alla era bekymmer på honom, för han har omsorg om er.
Ps. 55:23. Matt. 6:25. 1 Kor. 9:9. Fil. 4:6.

8. Var nyktra och vaka, för er fiende djävulen går omkring som ett rytande lejon och söker efter vem han kan sluka. Job. 1:7-8.
Luk. 22:31. 1 Thess. 5:6. 1 Petr. 1:13, 4:7.

9. Stå emot honom, fasta i tron, och tänk på att samma lidanden utstår era bröder här i världen.
Ef. 6:11f. Jak. 4:7.

10. Men sedan ni en kort tid har lidit, må all nåds Gud, som har kallat oss* till sin eviga härlighet i Kristus Jesus, fullkomna, stödja, styrka och befästa er. 2 Kor. 4:17.
2 Tim. 1:9. Hebr. 13:21. 1 Petr. 1:6. **KXII: er.*

11. Honom tillhör äran och herraväldet* i evigheternas evigheter. Amen. **KXII: makt.*

12. Genom Silvanus, er trofaste broder, som jag anser *honom vara*, har jag i korthet skrivit till er för att förmana och bekräfta att detta är Guds sanna nåd som ni står i.
Hebr. 13:22.

13. Församlingen i Babylon, utvald tillsammans med er, hälsar er, liksom min son Markus. Apg. 12:25.

14. Hälsa varandra med kärlekens kyss. Frid *vare* med er alla som är i Kristus Jesus. Amen. Rom. 16:16.
1 Kor. 16:20. 2 Kor. 13:12. 1 Thess. 5:26.

Petrus andra brev

1 Kapitlet

Petrus förmanar de kristna att leva ett helgat liv och att göra sin kallelse och utkorelse fast. Det profetiska ordet.

Simon Petrus, Jesu Kristi tjänare och apostel, till dem som har fått samma dyrbara tro som vi genom rättfärdigheten från Gud och vår Frälsare Jesus Kristus.

2. Nåd och frid åt er i allt rikare mått genom kunskapen om Gud och Jesus vår Herre. Rom. 1:7. 1 Petr. 1:2. Jud. 2.

3. För hans gudomliga makt har skänkt oss allt som *tjänar* till liv och gudsfruktan, genom kunskap om honom som har kallat oss genom *sin* härlighet och kraft*. **KXII: dygd.*

4. Genom dem har han gett oss sina mycket stora och dyrbara löften, så att ni genom dem blir delaktiga av gudomlig natur, efter att ha flytt undan det fördärv* som på grund av begäret finns i världen. Jes. 56:5. Joh. 1:12. Rom. 8:15. 2 Kor. 3:18. Gal. 3:26. Hebr. 12:10. 1 Joh. 3:2. **KXII: förgängliga lusta.*

5. Och förutom detta ska ni med all iver söka att till er tro foga dygd, och till dygden kunskap,

6. och till kunskapen självbehärskning, och till självbehärskningen uthållighet, och till uthålligheten gudsfruktan,

7. och till gudsfruktan broderlig omtanke, och till broderlig omtanke kärlek*. **Grek. agápe.*

8. För om dessa ting finns hos er och flödar över, *så blir ni* varken overksamma eller utan frukt i kunskapen om vår Herre Jesus Kristus. Tit. 3:14.

9. Men den som saknar detta är närsynt och blind och har glömt att han har blivit renad från sina tidigare synder. Jes. 59:10. Sef. 1:17. 1 Joh. 2:9, 11.

10. Därför, bröder, var desto ivrigare att göra er kallelse och utkorelse fast. För om ni gör det, ska ni aldrig någonsin falla,

11. för på så sätt ska inträdet i vår Herre och Frälsare Jesu Kristi eviga rike ges åt er i rikt mått.

12. Därför vill jag inte försumma att alltid påminna er om detta, fastän ni redan vet det och är befästa i den sanning som ni äger.

13. Ja, jag anser, så länge jag är i denna kroppshydda, att det är rätt att jag väcker er genom påminnelse. 2 Petr. 3:1.

14. *Jag* vet att jag snart ska lägga av min kroppshydda, såsom också vår Herre Jesus Kristus har visat mig. Joh. 21:18. 2 Tim. 4:6.

15. Men jag vill göra det jag kan för att ni också efter min bortgång alltid ska kunna minnas detta.

16. För det var inte några slugt uttänkta sagor vi följde, då vi gjorde känt för er vår Herre Jesu Kristi

makt och återkomst*, utan vi var ögonvittnen till hans majestät.
Matt. 17:1. Joh. 1:14. 1 Kor. 1:17f. 1 Joh. 1:1, 4:14. *Grek. parousía.*

17. För han fick ära och pris från Gud, Fadern, när en röst kom till honom från det högsta majestätets härlighet, som löd så: Denne är min älskade Son, som jag har behag i.
Matt. 3:17, 17:5. Mark. 1:11, 9:7. Luk. 3:22, 9:35.

18. Och denna röst hörde vi komma från himlen, när vi var med honom på det heliga berget.

19. Och desto fastare har vi det profetiska ordet, som ni gör väl i att ge akt på liksom på ett ljus som skiner på en mörk plats, till dess att dagen gryr och morgonstjärnan går upp i era hjärtan. Ps. 119:105. Joh. 5:35. 2 Kor. 4:6. Upp. 22:16.

20. Detta ska ni först och främst veta, att ingen profetia i Skriften kommer till av någon egen utläggning. 2 Tim. 3:16. 1 Petr. 1:11.

21. För ingen profetia har någonsin kommit till genom mänsklig vilja, utan heliga människor från Gud har talat drivna av den Helige Ande.

2 Kapitlet

Om falska lärare, deras gudlöshet och straff.

Men det fanns också falska profeter bland folket, liksom det bland er kommer att finnas falska lärare, som smyger in förödande falska läror. De till och med förnekar Herren, som har köpt dem, och drar över sig själva plötsligt fördärv. 5 Mos. 13:1f. Hos. 13:9. Matt. 24:11. Mark. 13:12. Apg. 20:29. 1 Kor. 11:19. 1 Tim. 4:1. 2 Tim. 3:1f. Jud. 4f.

2. Och många ska följa efter dem i deras fördärv, och för deras skull ska sanningens väg bli smädad.

3. Och i girighet ska de med uppdiktade ord utnyttja er, men deras dom har sedan länge varit verksam, och deras fördärv* sover inte.
5 Mos. 32:35. 1 Tim. 6:5. Tit. 1:11.
**KXII och KJV: Fördömelse.*

4. För Gud skonade ju inte änglarna som syndade, utan störtade ner dem i avgrunden* och överlämnade dem åt mörkrets kedjor, för att förvaras till domen. Job 4:18. Luk. 8:31. 1 Joh. 3:8. Jud. 6. Upp. 20:2. **KXII: helvetet.*

5. Och han skonade inte heller den gamla världen men bevarade rättfärdighetens förkunnare, Noa, själv den åttonde*, när han lät floden stiga över de ogudaktigas värld.
1 Mos. 7:7f. 1 Petr. 3:19-20.
**Det var sammanlagt åtta personer som blev räddade.*

6. Och han lade städerna Sodom och Gomorra i aska och dömde *dem* till undergång, och satte dem till ett varnande exempel för dem som tänker leva gudlöst.
1 Mos. 19:24-25. 4 Mos. 26:10. 5 Mos. 29:23. Jes. 13:19. Jer. 50:40. Hes. 16:49. Amos 4:11. Jud. 7.

7. Men han frälste den rättfärdige Lot, som plågades av de ogudaktigas skamlösa liv. 1 Mos. 19:5f.

8. För den rättfärdige mannen som bodde bland dem plågades dag efter dag i sin rättfärdiga själ av de onda* gärningar som han fick se och höra. **Alt. övers. laglösa.*

9. Herren vet *hur* han ska frälsa de gudfruktiga ut ur frestelsen, och förvara de orättfärdiga till att straffas på domens dag, 1 Kor. 10:13.

10. och särskilt dem som i orent begär vandrar efter köttet och för-

aktar herradömet. *De är* trotsiga och självgoda *och* inte rädda för att smäda väldigheterna, Jud. 8f.
11. fastän änglarna, som är större i styrka och makt, inte uttalar någon smädande dom mot dem inför Herren. Jud. 9.
12. Men dessa *är* som oförnuftiga djur, av naturen födda till att fångas och dödas. De smädar vad de inte känner till. I sitt fördärv kommer de fullständigt att förgås, Jer. 12:3. Jud. 10.
13. och få orättfärdighetens lön. De njuter av att leva i frosseri* om dagen, de är skamfläckar och styggelser, som frossar i sina förförelser, när de håller måltid med er. Jud. 12.
**KXII: timlig kräslighet. Alt. övers. ett utsvävande liv.*
14. *De* har ögonen fulla av hor* och kan inte upphöra med att synda. De förleder ostadiga själar. De har ett hjärta som är väl övat i girighet**, de är förbannelsens barn.
**Alt. övers. äktenskapsbrott.*
***Alt. övers. begär efter att få mer.*
15. De har lämnat den rätta vägen och gått vilse. De har följt efter Bileams, Beors *sons* väg, som älskade orättfärdighetens lön, 4 Mos. 22:5f. Jud. 11.
16. men *han* blev tillrättavisad för sin överträdelse. En stum åsna talade med människoröst *och* hindrade profetens galenskap. 4 Mos. 22:23f.
17. De är källor utan vatten och moln som jagas av stormvinden. Det svarta mörkret är förvarat åt dem för evigt. Ords. 25:14. Jud. 13.
18. För de talar stora men tomma ord och lockar genom köttsliga, lösaktiga begär till sig sådana som verkligen kommit undan dem som lever i villfarelse. Jud. 16.
19. De lovar dem frihet, fast de själva är slavar under fördärvet. För det man besegrats av är man slav under. Joh. 8:34. Rom. 6:16.
20. För om de har kommit undan världens orenheter genom kunskapen om Herren och Frälsaren Jesus Kristus, men sedan igen har låtit sig snärjas och besegras av dem, så har för dem det sista blivit värre än det första. Matt. 12:45. Luk. 11:26. Hebr. 6:4f.
21. För det hade varit bättre för dem att inte ha lärt känna rättfärdighetens väg, än att lära känna *den* och sedan vända sig bort från det heliga bud som överlämnats till dem. Luk. 12:47, 48.
22. Men det har gått med dem som ordspråket så sant säger: En hund vänder tillbaka till sin spya, och ett tvättat svin vältrar sig i smutsen. Ords. 26:11.

3 Kapitlet

Herrens återkomst och vår förberedelse. Domens dag. Slutförmaningar.

Detta är nu det andra brevet som jag skriver till er, älskade. I båda har jag genom att påminna er velat väcka ert rena sinne, 2 Petr. 1:13.
2. så att ni kommer ihåg de ord som förut har talats av de heliga profeterna, och det bud från oss, vi som är Herrens och Frälsarens apostlar.
3. Först och främst ska ni veta detta, att i de sista dagarna ska det komma hånfulla, som vandrar efter sina egna begär 1 Tim. 4:1. 2 Tim. 3:1. Jud. 18.

4. och säger: Var är nu löftet om hans återkomst*? Från den dag, då fäderna somnade in, har ju allt förblivit som *det har varit* från skapelsens början. Jes. 5:19. Jer. 17:15. Hes. 12:22. **Grek. parousía.*

5. För de vill inte veta att himlarna fanns för länge sedan och att jorden uppstod av vatten och genom vatten, genom Guds ord. 1 Mos. 1:6f. Ps. 24:2, 33:6, 136:6.

6. Därigenom gick den dåvarande världen under genom att översvämmas av vatten. 1 Mos. 7:10f.

7. Men de himlar och den jord som nu finns är genom samma ord sparade åt eld, och förvaras till dagen för de ogudaktiga människornas dom och undergång. Ps. 102:27. Jes. 51:6. 2 Thess. 1:8. Hebr. 1:11.

8. Men, älskade, förbise inte detta faktum, att en dag för Herren är som tusen år och tusen år som en dag. Ps. 90:4.

9. Herren är inte sen eller dröjer med det som han har lovat, såsom en del menar, utan han har tålamod med oss och vill inte att någon ska gå förlorad, utan att alla ska få tid att omvända sig*. Jes. 30:18. Hes. 18:23f, 33:11. Hab. 2:3. Rom. 2:4. 1 Tim. 2:4. Hebr. 10:37. 1 Petr. 3:20. **KXII: bättring. Alt. övers. sinnesändring, ånger.*

10. Men Herrens dag ska komma som en tjuv om natten, och då ska himlarna med ett våldsamt dån förgås, och elementen* ska smälta av brännande hetta, och jorden och de verk som finns därpå ska brännas upp. Ps. 102:27. Matt. 24:35f. Mark. 13:31. Luk. 12:39f. 1 Thess. 5:2. Upp. 3:3, 20:11. **Dvs. beståndsdelar i den fysiska världen.*

11. Eftersom nu allt detta ska upplösas, hur heligt och gudfruktigt bör ni då inte leva,

12. medan *ni* väntar och ivrigt längtar efter Guds dags ankomst*, då himlarna ska förgås av eld och elementen smälta av hetta. Ps. 50:3 Luk. 12:36. 2 Thess. 1:8. Tit. 2:13. **Grek. parousía.*

13. Men efter hans löfte väntar vi nya himlar och en ny jord där rättfärdighet bor. Jes. 65:17, 66:22. Upp. 21:1.

14. Därför, älskade, medan ni väntar på detta, så gör allt ni kan för att ni ska bli funna av honom i frid, utan fläck och oklanderliga, 1 Kor. 1:8. Fil. 1:10. 1 Thess. 3:13, 5:23.

15. och räkna vår Herres* tålamod till er frälsning, som också vår älskade bror Paulus har skrivit till er enligt den vishet som han har fått. Rom. 2:4. **KXII: tillägger Jesu Kristi.*

16. Och så gör han i alla sina brev, när han talar om dessa ting. Det finns ett och annat i dem som är svårt att förstå, och som de okunniga och obefästa förvränger, såsom de också gör med de övriga Skrifterna, till sitt eget fördärv. Rom. 8:19. 1 Kor. 15:24. 1 Thess. 4:15.

17. Men ni, älskade, eftersom ni vet detta i förväg, så var på er vakt så att ni inte förleds av de ogudaktigas villfarelse och förlorar ert fäste, Mark. 13:23.

18. utan växa till i nåd och i kunskap om vår Herre och Frälsare Jesus Kristus. Honom tillhör äran både nu och för evigt. Amen.

Johannes första brev

1 Kapitlet

Johannes vittnar om Kristus och uppmanar till vandring i ljuset. Jesu blod renar från all synd.

Det som var från begynnelsen, det som vi har hört, det som vi har sett med våra ögon, det som vi har skådat och våra händer rörde vid – det gäller Livets Ord.
Luk. 1:2, 24:39. Joh. 1:1f. 2 Petr. 1:16. 1 Joh. 5:7.

2. Och livet uppenbarades, och vi har sett *det* och vittnar om det och förkunnar för er det eviga livet, som var hos Fadern och uppenbarades för oss. Joh. 1:2. Rom. 16:26. Kol. 1:26. 2 Tim. 1:10. Tit. 2:11.

3. Det vi har sett och hört förkunnar vi för er, för att också ni ska ha gemenskap med oss, och i sanning vår gemenskap är med Fadern och med hans Son Jesus Kristus.
Joh. 17:21. 1 Kor. 1:9.

4. Och detta skriver vi till er, för att er glädje ska vara fullkomlig. 2 Joh. 12.

5. Och detta är det budskap som vi har hört från honom och förkunnar för er, att Gud är ljus och i honom finns det inte något mörker.
1 Tim. 6:16. Jak. 1:17.

6. Om vi säger att vi har gemenskap med honom och vandrar i mörkret, ljuger vi och handlar inte efter sanningen. 1 Joh. 2:4.

7. Men om vi vandrar i ljuset, såsom han är i ljuset, så har vi gemenskap med varandra, och Jesu Kristi, hans Sons, blod renar oss från all synd.
Hebr. 9:14. 1 Petr. 1:19. Upp. 1:5.

8. Om vi säger att vi inte har synd, bedrar vi oss själva och sanningen finns inte i oss. 1 Kon. 8:46. 2 Krön. 6:36. Ords. 20:9. Pred. 7:21. Jak. 3:2.

9. Om vi bekänner våra synder, är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss *våra* synder och renar oss från all orättfärdighet.
Ps. 32:5. Ords. 28:13.

10. Om vi säger att vi inte har syndat, gör vi honom till en lögnare, och hans ord är inte i oss.

2 Kapitlet

Jesus Kristus vår försvarare och försonare. Uppmaning att hålla hans bud. Varning för kärlek till världen och förnekande av Kristus samt varning för Antikrist.

Mina barn, detta skriver jag till er för att ni inte ska synda. Men om någon syndar, har vi en försvarare hos Fadern, Jesus Kristus, den rättfärdige. Rom. 3:25. Rom. 8:34. 1 Tim. 2:5. Hebr. 7:24-25, 9:24.

2. Och han är försoningen för våra synder, och inte bara för våra utan också för hela världens. Joh. 4:42. 2 Kor. 5:18. Kol. 1:20. 1 Joh. 4:10f.

3. Om vi håller hans bud så vet vi därmed att vi känner honom.

4. Den som säger: Jag känner honom, och inte håller hans bud, är en lögnare och sanningen finns inte i honom. 1 Joh. 1:6, 4:20.

5. Men den som håller hans ord, i honom är verkligen Guds kärlek fullkomnad. Därav vet vi att vi är i honom. Joh. 13:35, 14:21f. 1 Joh. 4:12-13.
6. Den som säger sig förbli i honom är också skyldig att vandra så som han vandrade. Matt. 11:29. Joh. 15:4-5. Fil. 2:5. 1 Petr. 2:21.
7. Bröder, jag skriver inget nytt bud till er, utan ett gammalt bud som ni har haft från början. Det gamla budet är ordet som ni har hört från början. 1 Joh. 3:11. 2 Joh. 5.
8. Åter skriver jag till er ett nytt bud, som är sant i honom och i er, för mörkret är förbi och det sanna ljuset lyser redan. Joh. 1:9, 8:12. Joh. 13:34, 15:12. Rom. 13:12.
9. Den som säger sig vara i ljuset och hatar sin broder är ännu kvar i mörkret. 1 Kor. 13:2. 2 Petr. 1:9. 1 Joh. 3:14-15.
10. Den som älskar sin broder förblir i ljuset, och i honom finns inget som är till anstöt. Joh. 12:35. 2 Petr. 1:10.
11. Men den som hatar sin broder är i mörkret och vandrar i mörkret och vet inte vart han går, för mörkret har förblindat hans ögon.
12. Jag skriver till er, barn*, för era synder är förlåtna för hans namns skull. Luk. 24:47. Apg. 4:12, 10:43, 13:38.
**Ordagrant: små barn.*
13. Jag skriver till er, fäder, för ni har lärt känna honom *som är* från begynnelsen. Jag skriver till er, unga män, för ni har segrat över den onde. Jag skriver till er, barn*, för ni har lärt känna Fadern.
**Ordagrant: små barn.*
14. Jag har skrivit till er, fäder, för ni har lärt känna honom *som är* från begynnelsen. Jag har skrivit till er, unga män, för ni är starka och Guds ord förblir i er och ni har segrat över den onde. Ef. 6:10.
15. Älska inte världen, inte heller det *som är* i världen. Om någon älskar världen, *så* finns inte Faderns kärlek i honom. Rom. 12:2. Gal. 1:10. Jak. 4:4.
16. För allt det *som är* i världen, köttets begär och ögonens begär och ett högfärdigt levnadssätt, det kommer inte från Fadern utan från världen.
17. Och världen och dess begär förgår, men den som gör Guds vilja förblir i evighet. Ps. 90:10. Jes. 40:6. 1 Kor. 7:31. Jak. 1:10. 1 Petr. 1:24.
18. Kära barn*, nu är den sista tiden. Och såsom ni har hört att antikrist ska komma, så har också redan många antikrister trätt fram. Av detta förstår vi att det är den sista tiden. 2 Thess. 2:3.
**Ordagrant: små barn.*
19. Från oss har de gått ut, men de var inte av oss. För om de hade varit av oss, hade de stannat kvar hos oss. Men detta *skedde* för att det skulle bli uppenbart att inte alla är av oss. Ps. 41:10. Apg. 20:30. 1 Kor. 11:19.
20. Men ni är smorda av den Helige och vet allt. Ps. 45:8, 133:2. Joh. 14:26. Hebr. 1:9.
21. Jag har inte skrivit till er därför att ni inte vet sanningen, utan därför att ni känner den, och att ingen lögn kommer från sanningen.
22. Vem är lögnaren, om inte den som förnekar att Jesus är Kristus? Den är antikrist som förnekar Fadern och Sonen. 1 Joh. 4:3. 2 Joh. 7.
23. Var och en som förnekar Sonen har inte heller Fadern. Den som

bekänner Sonen har också Fadern.*
Luk. 12:9. Joh. 15:23. 2 Tim. 2:12. 1 Joh. 4:15.
**KXII och några utgåvor av TR saknar den sista meningen.*

24. Låt därför det som ni har hört från början förbli i er. Om det som ni har hört från början förblir i er, så ska också ni förbli i Sonen och i Fadern.
25. Och detta är det löfte som han har lovat oss, det eviga livet.
26. Detta har jag skrivit till er med tanke på dem som förför er.
27. Och den smörjelse som ni har fått av honom förblir i er och ni har inte behov av att någon undervisar er. Utan såsom samma smörjelse lär er om allting, så är det sant och inte lögn. Och såsom den har lärt er, så ska ni förbli i honom.
Jer. 31:33-34. Joh. 14:26, 16:13 .Hebr. 8:10-11.
28. Och nu, kära barn*, förbli i honom, så att vi kan vara frimodiga när han uppenbaras och inte behöver skämmas inför honom vid hans återkomst**. Mark. 8:38.
1 Joh. 3:2. **Ordagrant: små barn.*
***Grek. parousía.*
29. Om ni vet att han är rättfärdig, så vet ni att var och en som gör det som är rättfärdigt är född av honom. 1 Joh. 3:7f.

3 Kapitlet

Skillnaden mellan Guds barn och djävulens barn. Broderlig kärlek.

Se vilken kärlek Fadern har skänkt oss, att vi får kallas Guds barn. Därför känner världen inte oss, eftersom den inte känner honom.
Joh. 1:12, 16:3. Joh. 17:25.
2. Älskade, vi är nu Guds barn, och det är ännu inte uppenbart vad vi ska bli. Men det vet vi, att när han uppenbaras ska vi bli lika honom, för vi ska få se honom som han är.
Jes. 56:5. Rom. 8:15f. 1 Kor. 13:12, 15:49. 2 Kor. 4:17, 5:7. Fil. 3:21. Kol. 3:4. 2 Petr. 1:4.
3. Och var och en som har detta hopp till honom renar sig, liksom han är ren.
4. Var och en som gör synd bryter också mot lagen, för synd är brott mot lagen. 1 Joh. 5:17.
5. Och ni vet att han uppenbarades för att han skulle ta bort våra synder, och synd finns inte i honom.
Jes. 53:4f. 2 Kor. 5:21. 1 Tim. 1:15. 1 Petr. 2:22f.
6. Var och en som förblir i honom syndar inte. Var och en som syndar har inte sett honom och inte lärt känna honom. 1 Joh. 2:4, 4:8f. 3 Joh. 11.
7. Kära barn*, låt ingen bedra er. Den som gör *det som är* rättfärdigt är rättfärdig liksom han är rättfärdig. 1 Joh. 2:29.
**Ordagrant: små barn.*
8. Den som gör synd är av djävulen, för djävulen har syndat från begynnelsen. Därför uppenbarades Guds Son, för att han skulle göra slut på djävulens gärningar. Joh. 8:44.
9. Var och en som är född av Gud gör inte synd, för Guds säd förblir i honom. Och han kan inte synda, eftersom han är född av Gud.
1 Petr. 1:23. 1 Joh. 5:18.
10. På grund av detta är det uppenbart vilka som är Guds barn och vilka som är djävulens barn: Var och en som inte gör *det som är* rättfärdigt är inte av Gud, och inte heller den som inte älskar sin broder. 1 Joh. 4:8f.
11. Detta är ju det budskap som

ni har hört från början, att vi ska älska varandra, Joh. 13:34. Joh. 15:12. 1 Thess. 4:9. 1 Joh. 2:7-8.
12. inte som Kain *som* var av den onde och slog ihjäl sin bror. Och varför slog han ihjäl honom? Därför att hans gärningar var onda men hans brors var rättfärdiga. 1 Mos. 4:8. Hebr. 11:4.
13. Var inte förvånade, mina bröder, om världen hatar er. Joh. 15:18-19, 17:14.
14. Vi vet att vi har gått över från döden till livet, för vi älskar* bröderna. Den som inte älskar *sin* broder förblir i döden. 3 Mos. 19:17. 1 Joh. 2:9-11. **Grek. agapáo.*
15. Var och en som hatar sin broder är en mördare, och ni vet att ingen mördare har evigt liv bestående i sig. Matt. 5:21-22. Gal. 5:21.
16. Därigenom har vi lärt känna Guds kärlek, att han gav sitt liv för oss. Även vi är skyldiga att ge *våra* liv för bröderna. Joh. 3:16. Joh. 15:13. Rom. 5:8. Ef. 5:2f. 1 Joh. 4:9.
17. Men om någon som har denna världens tillgångar och ser sin broder lida nöd och stänger sitt hjärta för honom, hur kan då Guds kärlek förbli i honom? 5 Mos. 15:7. Luk. 3:11. 1 Joh. 4:20, 5:1.
18. Mina barn, låt oss inte älska med ord och inte heller med tungan, utan i handling och sanning. Jak. 2:15-16.
19. Och genom det vet vi att vi är av sanningen och kan övertyga våra hjärtan inför honom.
20. För om vårt hjärta fördömer oss, så är Gud större än vårt hjärta och vet allt.
21. Älskade, om vårt hjärta inte fördömer oss, *så* har vi frimodighet inför Gud,
22. och vad vi än ber om får vi av honom, för vi håller hans bud och gör det som är välbehagligt inför honom. Ps. 10:17, 34:16f, 145:18. Ords. 15:29, 28:9. Mark. 11:24. Jak. 1:5.
23. Och detta är hans bud, att vi ska tro på hans Sons, Jesu Kristi, namn och älska varandra, såsom han har befallt oss. 3 Mos. 19:18. Matt. 22:39. Joh. 6:29, 17:3. 1 Petr. 4:8.
24. Och den som håller hans bud förblir i honom, och han i honom. Och därav vet vi att han förblir i oss, genom Anden som han har gett oss. Luk. 10:27. Joh. 13:34, 14:23, 15:10. Rom. 8:9. 1 Joh. 4:12f.

4 Kapitlet

Uppmaning att pröva andarna. Broderlig kärlek och kärleken till Gud.

Älskade, tro inte varje ande utan pröva andarna, om de är från Gud, för många falska profeter har gått ut i världen. 1 Kon. 22:22. Jer. 29:8. Matt. 7:15-16, 24:4f. Apg. 20:28-29. Rom. 16:17. Ef. 5:6. 1 Thess. 5:21. 2 Petr. 2:1-2. 2 Joh. 7. Upp. 2:2.
2. Guds Ande ska ni känna igen på detta: Varje ande som bekänner att Jesus Kristus har kommit i köttet är från Gud. 1 Joh. 5:1.
3. Men varje ande som inte bekänner att Jesus Kristus har kommit i köttet, är inte från Gud. Det är antikrists *ande*, om vilken ni har hört skulle komma och som redan nu är i världen. 2 Thess. 2:7. 1 Joh. 2:18f.
4. Kära barn, ni är från Gud och har segrat över dem, för han som är i er är större än den som är i världen.
5. De är av världen. Därför talar de

vad som är av världen, och världen hör dem. Joh. 3:31, 15:19.

6. Vi är av Gud. Den som känner Gud lyssnar på oss. Den som inte är av Gud lyssnar inte på oss. Därigenom känner vi sanningens Ande och villfarelsens ande. Joh. 8:47. Joh. 10:27.

7. Älskade, låt oss älska varandra, för kärleken är av Gud och var och en som älskar är född av Gud och känner Gud.

8. Den som inte älskar känner inte Gud, för Gud är kärlek. 1 Joh. 2:4, 3:6.

9. Genom detta uppenbarades Guds kärlek till oss, att Gud sände sin enfödde Son till världen, för att vi skulle leva genom honom. Joh. 3:16. Rom. 5:8, 8:32. 1 Joh. 3:16.

10. Detta är kärleken, inte att vi älskade Gud, utan att han älskade oss och sände sin Son *till* försoning för våra synder. Joh. 15:16. Rom. 3:24-25. Rom. 5:8f. 2 Kor. 5:19.

11. Älskade, om Gud så har älskat oss, är också vi skyldiga att älska varandra. Matt. 18:33. Joh. 15:12-13.

12. Ingen har någonsin sett Gud. Om vi älskar varandra förblir Gud i oss och hans kärlek är fullkomnad i oss. 2 Mos. 33:20. 5 Mos. 4:12. Joh. 1:18. 1 Tim. 1:17, 6:16. 1 Joh. 2:5.

13. Genom detta vet vi att vi förblir i honom och han i oss, för han har gett oss av sin Ande. Joh. 14:20. 1 Joh. 3:24.

14. Och vi har sett och vittnar att Fadern har sänt Sonen *till att vara* världens Frälsare. Joh. 1:14, 3:17, 12:47. 1 Joh. 1:1.

15. Var och en som bekänner att Jesus är Guds Son, i honom förblir Gud och han i Gud. Joh. 17:21. 1 Joh. 3:24.

16. Och vi har lärt känna och har trott den kärlek som Gud har till oss. Gud är kärlek och den som förblir i kärleken, han förblir i Gud, och Gud i honom.

17. I detta har kärleken blivit fullkomnad hos oss, så att vi har frimodighet på domens dag, för såsom han är, så är också vi i denna världen. Luk. 6:35-36. Jak. 2:13.

18. Rädsla finns inte i kärleken utan den fullkomliga kärleken driver ut rädslan, för rädslan har att göra med straff, och den som är rädd är inte fullkomnad i kärleken.

19. Vi älskar* honom därför att han först älskade oss. **Grek. agapáo.*

20. Om någon säger: Jag älskar Gud, och hatar sin broder, *så* är han en lögnare. För den som inte älskar sin broder som han har sett, hur kan han älska Gud som han inte har sett? 1 Joh. 2:4, 3:17.

21. Och det budet har vi från honom, att den som älskar Gud också ska älska sin broder. 3 Mos. 19:18. Matt. 22:37f. Joh. 13:34, 15:12. Ef. 5:2. 1 Thess. 4:9.

5 Kapitlet

Trons kraft. Guds vittnesbörd. Bön och bönhörelse. Den nya födelsen. Jesus sann Gud.

Var och en som tror att Jesus är Kristus, han är född av Gud, och var och en som älskar honom som födde, han älskar också den som är född av honom. Joh. 1:12. 1 Joh. 2:22-23, 4:2.

2. Därigenom vet vi att vi älskar Guds barn, när vi älskar Gud och håller hans bud,

3. för detta är kärleken till Gud, att vi håller hans bud. Och hans bud är inte tunga, Matt. 11:29-30. Joh. 14:15f. 15:10. 2 Joh. 6.

4. för allt det som är fött av Gud besegrar världen. Och detta är den seger som har besegrat världen: vår tro. Joh. 16:33.

5. Vem är den som besegrar världen, utom den som tror att Jesus är Guds Son? 1 Kor. 15:57. 1 Joh. 4:4.

6. Han är den som kom genom vatten och blod, Jesus Kristus, inte bara med vatten, utan med vattnet och blodet. Och det är Anden som vittnar, eftersom Anden är sanningen.

7. Ty tre är de som vittnar i himlen: Fadern, Ordet och den Helige Ande, och dessa tre är ett. Matt. 28:19. Joh. 1:1. Upp. 19:13.

8. Och tre är de som vittnar på jorden: Anden och vattnet och blodet, och dessa tre är eniga.* **KXII: de tre är till ett.*

9. Om vi nu tar emot människors vittnesbörd, *så* är Guds vittnesbörd större, för detta är Guds vittnesbörd, som han har vittnat om sin Son. Joh. 5:37, 8:17-18.

10. Den som tror på Guds Son har vittnesbördet inom sig. Den som inte tror Gud har gjort honom till en lögnare, eftersom han inte har trott det vittnesbörd som Gud har vittnat om sin Son. Joh. 3:16f. Rom. 8:16.

11. Och detta är vittnesbördet: att Gud har gett oss evigt liv, och det livet är i hans Son. Joh. 1:4.

12. Den som har Sonen har livet. Den som inte har Guds Son har inte livet. Joh. 3:36, 5:24.

13. Detta har jag skrivit till er som tror på Guds Sons namn, för att ni ska veta att ni har evigt liv, och för att ni ska tro på Guds Sons namn. Joh. 20:31.

14. Detta är den förtröstan som vi har till honom, att om vi ber om något efter hans vilja, *så* hör han oss. Jer. 29:12. Matt. 7:8, 21:22. Joh. 14:13, 15:7. 1 Joh. 3:21-22.

15. Och om vi vet att han hör oss vad vi än ber om, så vet vi att vi har det som vi bett honom om. Luk. 11:9. Joh. 16:23.

16. Om någon ser sin broder begå en synd *som* inte *är* en synd till döds, ska han be, och han ska ge honom liv, åt dem som inte begår synd till döds. Det finns en synd till döds. Jag säger inte att man ska be för den. 4 Mos. 15:30. 1 Sam. 2:25. Matt. 12:31-32. Mark. 3:28-29. Luk. 12:10. Hebr. 6:4, 10:26.

17. All orättfärdighet är synd, och det finns synd som inte är till döds. 1 Joh. 3:4.

18. Vi vet att var och en som är född av Gud inte syndar, utan den som är född av Gud aktar sig, så att den onde inte kommer åt honom. 1 Joh. 3:9.

19. Vi vet att vi är av Gud, och att hela världen är i det ondas våld.

20. Och vi vet att Guds Son har kommit och har gett oss förstånd, så att vi kan känna den Sanne, och vi är i den Sanne, i hans Son Jesus Kristus. Han är den sanne Guden och det eviga livet. Luk. 24:45. Joh. 17:3. Rom. 9:5.

21. Kära barn, håll er borta* från avgudarna. Amen. 1 Kor. 10:14. **KXII: vakta er.*

Johannes andra brev

Förmaning att hålla kärleksbudet.
Varning för villolärare.

Den äldste till den utvalda frun och hennes barn, vilka jag älskar i sanning, och inte bara jag, utan också alla som har lärt känna sanningen,
2. för sanningens skull som förblir i oss och som ska vara med oss i evighet.
3. Nåd, barmhärtighet *och* frid från Gud, Fadern, och från Herren Jesus Kristus, Faderns Son, ska vara med er i sanning och kärlek. Tit. 1:4.
4. Jag är mycket glad att jag har funnit bland dina barn dem som vandrar i sanningen, efter det bud som vi har fått av Fadern.
5. Och nu ber jag dig, frun, inte så att jag skriver ett nytt bud till dig, utan det som vi haft från början, att vi ska älska varandra.
Joh. 13:34, 15:12. Ef. 5:2. 1 Thess. 4:9. 1 Petr. 4:8. 1 Joh. 2:7-8, 3:11f, 4:21.
6. Ja, detta är kärleken, att vi vandrar efter hans bud. Detta är budet som ni har hört från början, att ni ska vandra i det. Joh. 15:10.
7. Ty många bedragare har gått ut i världen, vilka inte bekänner att Jesus Kristus har kommit i köttet. En sådan är bedragaren och antikrist. Matt. 24:5f. 2 Petr. 2:1. 1 Joh. 2:18f, 4:1-3.
8. Ge akt på er själva, så att vi inte förlorar det vi har arbetat för, utan att vi får full lön.
9. Var och en som överträder och inte förblir i Kristi lära, han har inte Gud. Den som förblir i Kristi lära, han har både Fadern och Sonen. 1 Joh. 2:23.
10. Om någon kommer till er och inte har den läran med sig, så ta inte emot honom i *ert* hem, och hälsa honom inte heller. Rom. 16:17. 1 Kor. 5:11, 16:22. Gal. 1:8-9. 2 Tim. 3:5. Tit. 3:10.
11. För den som hälsar honom gör sig delaktig i hans onda gärningar.
12. Jag har mycket att skriva till er, men jag vill inte *göra* det med papper och bläck, utan jag hoppas *kunna* komma till er och få tala med er ansikte mot ansikte, så att vår glädje kan bli fullkomlig. Joh. 17:13. 1 Joh. 1:4. 3 Joh. 13.
13. Din utvalda systers barn hälsar dig. Amen.

Johannes tredje brev

Johannes gläder sig över att Gajus lever i sanningen, klagar över Diotrefes och ger ett gott vittnesbörd åt Demetrius. Hälsningar.

Den äldste till den älskade Gajus, som jag älskar i sanningen.
2. Älskade, jag önskar att det går väl för dig i allt och att du är frisk, liksom det står väl till med din själ.
3. För jag blev mycket glad när bröderna kom och vittnade om den sanning *som finns* hos dig, hur du lever i sanningen. 2 Joh. 4.
4. Jag har ingen större glädje än att jag får höra att mina barn lever* i sanningen. **KXII: vandrar.*
5. Älskade, du handlar trofast i allt vad du gör för bröderna och för främlingarna, 1 Joh. 3:11.
6. som har vittnat inför församlingen om din kärlek och du gör väl om du hjälper dem vidare på ett för Gud värdigt sätt.
7. De har ju för hans namns skull gått ut och har inte tagit emot något från hedningarna.
8. Vi är därför skyldiga att ta emot sådana, så att vi kan bli medarbetare för sanningen.
9. Jag har skrivit till församlingen, men Diotrefes, som vill vara den främste bland dem, tar inte emot oss.
10. Därför, om jag kommer, vill jag påminna om de gärningar som han gör, hur han med elakt tal förtalar oss. Och inte nog med det, han tar själv inte emot bröderna och hindrar andra som vill göra det och kastar ut *dem* ur församlingen.
11. Älskade, följ inte efter det som är ont utan det som är gott. Den som gör det goda är av Gud men den som gör det onda har inte sett Gud. Ps. 37:27. Jes. 1:16. 1 Petr. 3:11. 1 Joh. 3:6f.
12. Demetrius har gott vittnesbörd av alla, ja, av sanningen själv. Också vi kan intyga *det* och ni vet att vårt vittnesbörd är sant.
13. Jag hade mycket mer att skriva, men jag vill inte skriva till dig med bläck och penna, 2 Joh. 12.
14. utan jag hoppas att snart få se dig, så *att* vi får talas vid ansikte mot ansikte.
15. Frid *vare* med dig. Vännerna hälsar dig. Hälsa vännerna var och en vid sitt namn.

Judas brev

Varning för falska lärare med påminnelse om forna tiders straffdomar över människor och fallna änglar. Uppmaning till fasthet i tron. Moses kropp och Enoks profetia.

Judas, Jesu Kristi tjänare och Jakobs bror, till de kallade, som i Gud, Fadern, är helgade och bevarade i Jesus Kristus. Joh. 17:11. 1 Petr. 1:5.

2. *Må* barmhärtighet och frid och kärlek överflöda hos er.

3. Älskade, när jag i min stora iver ville skriva till er om den gemensamma frälsningen, har jag funnit det nödvändigt att skriva till er och uppmana *er* att kämpa allvarligt för den tro som en gång har blivit överlämnad åt de heliga. Fil. 1:27. 1 Tim. 1:18, 6:12. 2 Tim. 4:7.

4. För några människor har smugit sig in obemärkt, som för länge sedan var uppskrivna till denna dom, ogudaktiga, som förvränger vår Guds nåd till ett liv i skamlös synd och förnekar den ende Härskaren, Gud, och vår Herre Jesus Kristus. Tit. 1:16. 1 Petr. 2:8. 2 Petr. 2:1f.

5. Men jag vill påminna er, fastän ni redan en gång fått veta detta, att då Herren hade räddat folket ur Egypten, förgjorde han sedan dem som inte trodde. 4 Mos. 14:29, 26:64. Ps. 106:26. 1 Kor. 10:5. Hebr. 3:18-19.

6. Och de änglar som inte behöll sitt ursprung*, utan övergav sin egen boning, dem har han med eviga bojor förvarat i mörkret till domen på den stora dagen. Joh. 8:44. 2 Petr. 2:4. **KXII: furstendöme.*

7. Så har också Sodom och Gomorra och städerna där omkring, som på samma sätt som de bedrev otukt och gick efter främmande kött, blivit satta till ett exempel och lider den eviga eldens straff. 1 Mos. 19:24. 5 Mos. 29:23. Jes. 13:19. Jer. 20:16, 50:40. Klag. 4:6. Hes. 16:49. Amos 4:11. Luk. 17:29. 2 Petr. 2:6.

8. På samma sätt befläckar också dessa drömmare köttet, och föraktar herradömet och hädar väldigheterna. 2 Petr. 2:10.

9. Men när överängeln Mikael kom i strid med djävulen och tvistade om Moses kropp, vågade han inte uttala någon smädande dom, utan sa: *Må* Herren straffa dig. Dan. 10:13. 2 Petr. 2:11. Upp. 12:7.

10. Men dessa smädar det som de inte vet något om. Och det som de förstår av naturen, liksom djur utan förnuft, i det fördärvar de sig själva. 2 Petr. 2:12.

11. Ve dem! För de har slagit in på Kains väg och har för lönens skull kastat sig i Bileams* villfarelse och gått förlorade i Koras uppror. 1 Mos. 4:8. 4 Mos. 16:1, 22:7f. 2 Petr. 2:15. 1 Joh. 3:12. **KXII: Balaam.*

12. Dessa är skamfläckar vid era kärleksmåltider, när de deltar i era måltider och bara förser sig själva utan att skämmas. *De är* moln utan vatten, som drivs omkring av vindarna, träd utan frukt på senhösten, dubbelt döda, uppryckta med rötterna. Ords. 25:14. 2 Petr. 2:13f.

13. *De är* vilda havsvågor som kastar upp sin egen skamlöshet som skum. Irrande stjärnor, åt vilka det svarta mörkret är förvarat för evigt. Jes. 57:20. 2 Petr. 2:17.

14. Om dessa har också Enok, den sjunde från Adam, profeterat och sagt: Se, Herren kommer med en oräknelig skara av sina heliga 1 Mos. 5:22. Dan. 7:10. Apg. 1:11. 1 Thess. 1:10. 2 Thess. 1:10. Upp. 1:7.

15. för att hålla dom över alla och straffa* alla de ogudaktiga bland dem, för alla deras ogudaktiga gärningar som de i sin gudlöshet har gjort och för alla de hårda *ord* som ogudaktiga syndare har talat mot honom. Matt. 12:36, 25:31. 2 Thess. 1:7. **Alt. övers. överbevisa.*

16. Det är dessa som knotar och klagar, och som vandrar efter sina begär. Och deras mun talar stora *ord*, och de smickrar personer för sin egen nyttas skull. 2 Petr. 2:18.

17. Men ni, älskade, kom ihåg de ord som har blivit förutsagda av vår Herre Jesu Kristi apostlar, Apg. 20:29. 1 Tim. 4:1. 2 Tim. 3:1, 4:3. 2 Petr. 3:2.

18. hur de sa till er: I den sista tiden ska det komma bespottare, som följer sina egna ogudaktiga begär.

19. Dessa är de som själva skapar splittring, köttsligt sinnade*, som inte har Anden. Ords. 18:1. Hes. 14:7. Hos. 4:14, 9:10. 1 Kor. 2:14. **Alt. övers. själiska, oandliga.*

20. Men ni, älskade, uppbygg er själva genom er allraheligaste tro, under bön i den Helige Ande.

21. *Se till* att ni blir bevarade i Guds kärlek, medan ni väntar på vår Herre Jesu Kristi barmhärtighet till evigt liv.

22. Och gör denna åtskillnad, att ni förbarmar er över somliga,

23. och andra ska ni med fruktan rädda och rycka *dem* ur elden, och till och med hata denna livklädnad som är nersmutsad av köttet. Rom. 11:14. 1 Tim. 4:13f. Jak. 5:20. Upp. 3:4.

24. Men honom, som förmår bevara er från fall och ställa *er* fläckfria inför sin härlighet i stor glädje, Rom. 16:25.

25. den ende vise Guden, vår Frälsare, *vare* ära och majestät, välde och makt både nu och i all evighet. Amen. Rom. 16:27. 1 Tim. 1:17.

Uppenbarelseboken

1 Kapitlet

Johannes hälsar församlingarna. Kristus uppenbarar sig för Johannes och befaller honom att skriva vad han har sett.

Detta är Jesu Kristi uppenbarelse, som Gud gav honom för att visa för sina tjänare vad som snart måste ske. Och han gjorde det känt genom att sända sin ängel till sin tjänare Johannes,

2. som har vittnat om Guds ord och Jesu Kristi vittnesbörd, och allt det han såg.

3. Salig *är* den som läser och de som hör profetians ord och som håller fast vid det som står skrivet i den. För tiden *är* nära. Rom. 13:11. Jak. 5:8. 1 Petr. 4:7. Upp. 2:10, 22:7.

4. Johannes till de sju församlingarna i Asien: Nåd *vare* med er och frid från honom som är och som var och som ska komma, och från de sju andarna som är inför hans tron, 2 Mos. 3:14. Upp. 3:1, 5:6, 11:17, 16:5.

5. och från Jesus Kristus, det trogna vittnet, den förstfödde från de döda och fursten över jordens kungar. Honom som älskat oss och renat oss från våra synder med sitt blod, Apg. 20:28. 1 Kor. 15:20. Hebr. 9:12-14. 1 Joh. 1:7-9. Upp. 3:14, 5:9, 17:14.

6. och gjort oss till kungar och präster åt Gud och sin Fader, honom *tillhör* äran och herraväldet i evigheternas evigheter. Amen. 1 Petr. 2:5-9. Upp. 5:10, 20:6.

7. Se, han kommer med skyarna och varje öga ska se honom, också de som har genomborrat honom och alla jordens stammar ska jämra sig över honom. Ja, amen. Dan. 7:13. Sak. 12:10. Matt. 24:30, 26:64. Joh. 19:37. Apg. 1:11. 1 Thess. 1:10.

8. Jag är Alfa och Omega*, begynnelsen och änden, säger Herren, han som är och som var och som ska komma, den Allsmäktige. Jes. 41:4, 48:12. Upp. 21:6.
**Alfa och Omega är den första och den sista bokstaven i det grekiska alfabetet.*

9. Jag, Johannes, som både* är er broder och delaktig i lidandet och i riket och Jesu Kristi uthållighet, var på den ö som kallas Patmos för Guds ords skull och för Jesu Kristi vittnesbörds skull. Rom. 8:17. Fil. 1:7. 2 Tim. 1:8-12.
**KXII utelämnar: både.*

10. Jag var i Anden på Herrens dag och jag hörde bakom mig en stark röst som av en basun, Upp. 4:2.

11. som sa: Jag är Alfa och Omega, den förste och den siste. Och vad du ser, skriv ner *det* i en bokrulle, och sänd den till de sju* församlingarna, som är i Asien: till Efesus och till Smyrna och till Pergamus och till Tyatira och till Sardes och till Filadelfia och till Laodicea. Upp. 1:8, 22:13. **KXII och några utgåvor av TR utelämnar: sju.*

12. Och jag vände mig om för att se rösten som talade med mig. Och

när jag vände mig om, såg jag sju ljusstakar av guld
13. och mitt ibland de sju* ljusstakarna en som var lik Människosonen, klädd i en dräkt som räckte ner till fötterna och med ett bälte av guld kring bröstet. Hes. 1:28. Dan 7:13. Upp. 14:14.
**KXII tillägger: gyllene.*
14. Och hans huvud och hår *var* vitt som ull, *så vitt* som snö, och hans ögon *var* som eldslågor. Dan. 7:9. Upp. 19:12.
15. Och hans fötter *var* såsom skinande malm som glöder i ugnen, och hans röst *var* som dånet av väldiga vatten.
16. Och i sin högra hand hade han sju stjärnor och ut från hans mun gick ett skarpt tveeggat svärd, och hans ansikte *var* såsom solen, när den skiner i sin kraft. Jes. 49:2. Ef. 6:17. Hebr. 4:12. Upp. 2:12-16, 3:1, 19:15-21.
17. Och när jag såg honom föll jag ner som död för hans fötter. Men han lade sin högra hand på mig och sa till mig: Var inte rädd! Jag är den förste och den siste Jes. 44:6. Dan. 8:18, 10:10. Joh. 8:24f.
18. och den levande. Och jag var död, men se, jag lever i evigheternas evigheter. Amen. Och jag har nycklarna till dödsriket* och döden. Job 12:14. Ps. 68:21. Rom. 6:9. Upp. 3:7, 20:1.
**KXII: helvetet. Grek. Hades.*
19. Skriv det du har sett, vad som nu är och vad som ska ske härefter.
20. Hemligheten med de sju stjärnorna som du har sett i min högra hand, och de sju ljusstakarna av guld: De sju stjärnorna är de sju församlingarnas änglar, och de sju ljusstakarna som du såg är de sju församlingarna. Mal. 2:7.

2 Kapitlet

Breven till församlingarnas änglar i Efesus, Smyrna, Pergamus och Tyatira.

Skriv till församlingens ängel i Efesus: Detta säger han som håller de sju stjärnorna i sin högra hand, han som går omkring mitt ibland de sju ljusstakarna av guld: Upp. 1:13f.
2. Jag känner dina gärningar och ditt arbete och din uthållighet och att du inte kan tåla *dem* som är onda. Och du har prövat dem som säger att de är apostlar men inte är *det* och du har funnit dem *vara* lögnare.
3. Och du har haft fördrag och har uthållighet och har arbetat för mitt namns skull och har inte tröttnat.
4. Men jag har det emot dig, att du har övergett din första kärlek.
5. Tänk därför på varifrån du har fallit och omvänd* dig och gör de första gärningarna, annars ska jag med hast komma över dig och flytta din ljusstake från dess plats, om du inte omvänder dig.
**KXII: gör bättring. Alt. övers. gör sinnesändring, ångra dig.*
6. Men detta har du, att du hatar nikolaiternas gärningar, som också jag hatar.
7. Den som har öra må höra vad Anden säger till församlingarna. Åt den som segrar ska jag ge att äta av livets träd som står i mitten* av Guds paradis. 1 Mos. 2:9. Upp. 22:2.
**KXII utelämnar: mitten.*
8. Skriv också till församlingens ängel i Smyrna: Detta säger den

förste och den siste, *han* som var
död men *som* lever: Jes. 41:4, 44:6.
Upp. 1:4f.
9. Jag vet om dina gärningar och
ditt lidande och din fattigdom, men
du är rik, och jag vet om hädelsen
från dem som säger sig vara judar,
men som inte är det, utan *är* en
Satans synagoga. Upp. 3:9.
10. Frukta inte för något av det
som du ska få utstå. Se, djävulen
ska kasta några av er i fängelse, för
att ni ska sättas på prov och under
tio dagar kommer ni att få utstå
lidande. Var trofast intill döden, så
ska jag ge dig livets krona.
1 Kor. 9:25. 2 Tim. 2:5, 4:7-8. Jak. 1:12.
11. Den som har öra må höra vad
Anden säger till församlingarna.
Den som segrar ska inte skadas av
den andra döden. Upp. 3:6f.
Upp. 13:9, 20:14, 21:8.
12. Skriv också till församlingens
ängel i Pergamus: Detta säger han
som har det skarpa tveeggade svär-
det: Upp. 1:16.
13. Jag vet om dina gärningar och
var du bor: där Satan har sin tron.
Och du håller fast vid mitt namn
och har inte förnekat min tro, inte
ens i de dagar då Antipas *var* mitt
trofasta vittne, som blev dödad hos
er, där Satan bor.
14. Men något har jag emot dig, att
du har några där som håller fast vid
Bileams lära, han som lärde Balak
att lägga en snara för Israels barn,
till att äta av det som var offrat åt
avgudarna och bedriva otukt.
4 Mos. 22:23-24, 25:1, 31:16.
15. Så har du också några, som
håller fast vid nikolaiternas lära,
vilken jag hatar.
16. Vänd om*! Annars ska jag snart
komma till dig och strida mot dem
med min muns svärd. Jes. 11:4.
Jes. 49:2. Ef. 6:17. 2 Thess. 2:8. Hebr. 4:12.
Upp. 1:16, 19:15f. **KXII: gör bättring. Alt. övers. gör sinnesändring, ångra dig.*
17. Den som har öra må höra vad
Anden säger till församlingarna.
Den som segrar, honom vill jag ge
att äta av det dolda mannat, och jag
ska ge honom en vit sten* och på
stenen skrivet ett nytt namn, som
ingen känner utom den som får *det*.
Matt. 13:9. Upp. 3:12.
**KXII: vittnesbörd.*
18. Skriv också till församlingens
ängel i Tyatira: Detta säger Guds
Son, som har ögon såsom eldslågor,
och vars fötter liknar skinande
malm: Upp. 1:14-15.
19. Jag vet om dina gärningar och
din kärlek och *din* tjänst och *din*
tro och din uthållighet och dina
gärningar, och de sista *är* fler än
de första.
20. Men jag har några få saker emot
dig, att du tillåter kvinnan Jesabel,
som säger att hon är en profetissa,
att undervisa och förföra mina
tjänare till att bedriva otukt och
att äta av det som är offrat åt avgu-
darna. 1 Kon. 16:31. 2 Kon. 9:7.
Apg. 15:20. 1 Kor. 10:19-20.
21. Och jag har gett henne tid att
omvända* sig från sin otukt, men
hon omvände sig inte.
**KXII: bättra sig. Alt. övers. göra sinnesändring, ångra sig.*
22. Se, jag ska lägga henne ner på
sjukbädden och de som bedriver hor
med henne ska komma i stor nöd
om de inte omvänder* sig från sina
gärningar. **KXII: bättrar sig.*
Alt. övers. gör sinnesändring, ångrar sig.

23. Och hennes barn ska jag låta döden dö, och alla församlingar ska veta att jag är den som rannsakar hjärtan och njurar. Och jag ska ge var och en av er efter hans gärningar. 1 Sam. 16:7. Ps. 7:10. Ps. 62:13. Jer. 11:20, 17:10. Matt. 16:27. Joh. 2:24-25. Apg. 1:24. Rom. 2:6, 14:12. 2 Kor. 5:10. Gal. 6:5.

24. Men till er säger jag och till de andra i Tyatira, som inte har denna lära och som inte har lärt känna Satans djupheter, som de kallar det: Jag ska inte lägga någon annan börda på er.

25. Men håll fast vid det ni har, till dess jag kommer. Upp. 3:11.

26. Och den som segrar och håller fast vid mina gärningar ända till slutet, honom ska jag ge makt över hedningarna, Ps. 2:8. Upp. 3:21.

27. och han ska styra dem med järnspira, och såsom lerkärl ska de bli krossade Ps. 2:9.

28. såsom också jag har tagit emot av min Fader. Och jag ska ge honom morgonstjärnan.

29. Den som har öra må höra vad Anden säger till församlingarna.

3 Kapitlet

Breven till församlingarnas änglar i Sardes, Filadelfia och Laodicea. Kristus står vid dörren.

Skriv också till församlingens ängel i Sardes: Detta säger han som har Guds sju andar och de sju stjärnorna: Jag vet om dina gärningar, att du har namnet att du lever, men du är död. Upp. 1:16f, 2:1, 4:5, 5:6.

2. Håll dig vaken och styrk de andra som är nära att dö, för jag har inte funnit dina gärningar fullkomliga inför Gud.

3. Kom därför ihåg vad du har hört och tagit emot och håll det och omvänd* dig. Om du inte håller dig vaken, så ska jag komma över dig såsom en tjuv, och du ska inte veta vilken stund jag kommer över dig. Matt. 24:42-43. Luk. 12:39-40. 1 Thess. 5:2. 2 Petr. 3:10. Upp. 16:15.
**KXII: gör bättring. Alt. övers. gör sinnesändring, ångra dig.*

4. Du har några få namn även i Sardes, som inte har fläckat sina kläder, och de ska vandra med mig i vita *kläder*, för de är värdiga. Upp. 4:4, 6:11, 7:9f.

5. Den som vinner seger, han ska bli klädd i vita kläder, och jag ska inte stryka hans namn ur livets bok, utan jag ska kännas vid hans namn inför min Fader och inför hans änglar. Ps. 69:29. Matt. 10:32. Luk. 12:8. Fil. 4:3. Upp. 13:8.

6. Den som har öra må höra vad Anden säger till församlingarna. Upp. 2:7f.

7. Skriv också till församlingens ängel i Filadelfia: Detta säger den Helige, den Sanne*, han som har Davids nyckel, han som öppnar så att ingen stänger, han som stänger så att ingen öppnar: Job 12:14. Jes. 22:22. Upp. 1:18.
**KXII: Sannfärdige.*

8. Jag vet om dina gärningar. Se, jag har låtit en dörr stå öppen för dig och ingen kan stänga den. För din kraft är liten och du har hållit mitt ord och har inte förnekat mitt namn.

9. Se, jag vill överlämna åt dig några från Satans synagoga, som säger

att de är judar men inte är det utan ljuger. Se, jag ska få dem att komma och falla ner inför dina fötter och de ska förstå, att jag har älskat dig. Upp. 2:9.

10. Eftersom du har hållit fast vid mitt ord om uthållighet, ska jag också bevara dig från den prövningens stund, som ska komma över hela världen för att pröva dem som bor på jorden.

11. Se, jag kommer snart. Håll fast det du har, så att ingen tar din krona. Upp. 1:3, 2:25. Upp. 22:7f.

12. Den som segrar ska jag göra till en pelare i min Guds tempel och han ska inte mer gå ut därifrån. Och jag ska skriva på honom min Guds namn och namnet på min Guds stad, det nya Jerusalem som kommer ner från himlen från min Gud, och mitt nya namn. Gal. 4:26. Hebr. 12:22. Upp. 21:2f, 22:4.

13. Den som har öra må höra vad Anden säger till församlingarna.

14. Skriv också till ängeln för laodiceernas församling: Detta säger Amen, det trovärdiga och sanna* vittnet, begynnelsen till Guds skapelse: Ps. 89:29. Jes. 55:4. Kol. 1:15. Upp. 1:5. **KXII: Sannfärdige.*

15. Jag vet om dina gärningar, att du varken är kall eller varm. Jag skulle önska att du vore kall eller varm.

16. Men eftersom du är ljum och varken kall eller varm, ska jag spy ut dig ur min mun.

17. För du säger: Jag är rik och har överflöd och behöver inget, och du vet inte att du är eländig och ömkansvärd och fattig och blind och naken. 1 Kor. 4:8.

18. Jag råder dig att köpa guld av mig, som är renat i eld, så att du blir rik, och vita kläder att klä dig i, så att din skamliga nakenhet inte ska synas, och smörj dina ögon med ögonsalva, så att du kan se. Upp. 7:13, 16:15, 19:8.

19. Alla dem jag älskar tillrättavisar och tuktar jag. Så var därför ivrig och omvänd* dig. Job 5:17. Ords. 3:11-12. Hebr. 12:5-6. Jak. 1:12. **KXII: gör bättring. Alt. övers. gör sinnesändring, ångra dig.*

20. Se, jag står för dörren och knackar. Om någon hör min röst och öppnar dörren ska jag gå in till honom och hålla måltid med honom och han med mig. Höga v. 5:2. Joh. 14:21-23.

21. Den som vinner seger, honom ska jag låta sitta med mig på min tron, såsom också jag har vunnit seger och sitter med min Fader på hans tron. Matt. 19:28. Luk. 22:30. 1 Kor. 6:2. 2 Tim. 2:12. Upp. 2:26-27.

22. Den som har öra må höra vad Anden säger till församlingarna. Upp. 2:17f.

4 Kapitlet

Guds tron i himlen. De tjugofyra äldste och de fyra varelserna.

Därefter såg jag, och se, en dörr *var* öppnad i himlen, och den röst jag först hade hört tala till mig, som *var* som en basun, sa: Kom hit upp, och jag ska visa dig vad som måste ske efter detta. Upp. 1:10.

2. Och genast kom jag i andehänryckning, och se, en tron var

framsatt i himlen och det satt *en* på tronen. 1 Kon. 22:19. Ps. 47:9. Jes. 6:1. Hes. 1:26, 10:1.

3. Och han som satt på den var till utseendet som en jaspissten och karneol* och runt om tronen var en regnbåge som såg ut som en smaragd. **En rödaktig ädelsten.*

4. Och runt om tronen *var* tjugofyra troner, och på de tronerna såg jag tjugofyra äldste som satt *där*, klädda i vita kläder och de hade kronor av guld på sina huvuden.

5. Och från tronen kom det blixtar, åskdunder och röster, och framför tronen brann sju eldfacklor, vilka är Guds sju andar. Upp. 1:4, 3:1, 5:6.

6. Och framför tronen *var det* ett glashav, likt kristall, och mitt för tronen och runt om tronen *var* fyra varelser*, *som hade* fullt med ögon framtill och baktill. Upp. 15:2. **KXII: djur.*

7. Och den första varelsen liknade ett lejon, och den andra varelsen liknade en ung tjur, och den tredje varelsen hade ett ansikte som en människa, och den fjärde varelsen liknade en flygande örn. Hes. 1:10f.

8. Och de fyra varelserna hade vardera sex vingar runt omkring och *de hade* fullt med ögon på insidan. Och dag och natt säger de utan uppehåll: Helig, helig, helig är Herren Gud, den Allsmäktige, som var och som är och som ska komma. Jes. 6:2-3. Upp. 16:5.

9. Och när dessa varelser prisar och ärar och tackar honom som sitter på tronen, som lever i evigheternas evigheter,

10. faller de tjugofyra äldste ner inför honom som sitter på tronen, och tillber honom som lever i evigheternas evigheter, och lägger ner sina kronor inför tronen och säger:

11. Du är värdig, o Herre, att ta emot pris och ära och makt, för du har skapat allt, och genom din vilja finns det till och blev skapat.

5 Kapitlet

Boken med de sju inseglen.

Och jag såg i höger hand på honom som satt på tronen en bokrulle med skrift på insidan och utsidan, förseglad med sju sigill*. Hes. 2:9-10. **KXII: insegel.*

2. Och jag såg en väldig ängel, som förkunnade med hög röst: Vem är värdig att öppna bokrullen och bryta dess sigill?

3. Men ingen i himlen eller på jorden eller under jorden kunde öppna bokrullen, och inte heller se i den.

4. Och jag grät mycket, eftersom det inte fanns någon som var värdig att öppna och läsa bokrullen, och inte heller se i den.

5. Men en av de äldste sa till mig: Gråt inte. Se, lejonet av Juda stam, Davids rot, har vunnit seger, *så han kan* öppna bokrullen och bryta dess sju sigill. 1 Mos. 49:9-10. Jes. 11:1f. Rom. 15:12. Upp. 22:16.

6. Och jag såg, och se, mitt för tronen och de fyra varelserna och mitt ibland de äldste stod ett Lamm, som såg ut att ha blivit slaktat. Det hade sju horn och sju ögon, vilka är Guds sju andar,

utsända över hela jorden. Sak. 3:9, 4:10. Joh. 1:29f.
7. Och han kom och tog bokrullen ur högra handen på honom som satt på tronen.
8. Och när han tog bokrullen, föll de fyra varelserna och de tjugofyra äldste ner inför Lammet. Var och en hade harpor och skålar av guld, fulla med rökelse, som är de heligas böner. Ps. 141:2.
9. Och de sjöng en ny sång och sa: Du är värdig att ta bokrullen och öppna dess sigill, för du blev slaktad och har friköpt oss åt Gud med ditt blod från alla stammar och språk och folk och folkslag*, Apg. 20:28. 1 Kor. 6:20, 7:23. Ef. 1:7. Kol. 1:14. Hebr. 9:12, 10:10. 1 Petr. 1:18-19. 2 Petr. 2:1. 1 Joh. 1:7. Upp. 14:3. **KXII: hedningar.*
10. och har gjort oss till kungar och präster åt vår Gud och vi ska regera på jorden. 2 Mos. 19:6. 1 Petr. 2:5f. Upp. 1:6, 20:6.
11. Och jag såg och hörde rösten av många änglar runt omkring tronen och varelserna och de äldste, och deras antal var tio tusen gånger tio tusen, tusen och *åter* tusen. Dan. 7:10.
12. De sa med hög röst: Lammet, som blev slaktat är värdigt att ta emot makten och *få* rikedom och vishet och styrka och ära och pris och lovsång.
13. Och allt skapat, som är i himlen och på jorden och under jorden och de som är på havet, och allt som finns i dem hörde jag säga: Honom, som sitter på tronen, och Lammet, tillhör välsignelsen och äran och priset och makten i evigheternas evigheter. Fil. 2:10.
14. Och de fyra varelserna sa: Amen, och de tjugofyra äldste föll ner och tillbad honom som lever i evigheternas evigheter.

6 Kapitlet

De sex första sigillen bryts.

Och jag såg när Lammet bröt ett av sigillen och jag hörde en av de fyra varelserna säga med en röst som åskan: Kom och se.
2. Och jag såg, och se, en vit häst, och den som satt på den hade en båge, och åt honom gavs en segerkrans, och han drog ut segrande och för att segra. Upp. 19:11.
3. Och när han bröt det andra sigillet, hörde jag den andra varelsen säga: Kom och se.
4. Då kom en annan häst ut *som var* röd, och åt honom som satt på den blev det givet att ta bort freden från jorden, så att de skulle slå ihjäl varandra. Och ett stort svärd gavs åt honom.
5. Och när han bröt det tredje sigillet, hörde jag den tredje varelsen säga: Kom och se. Och jag såg, och se, en svart häst, och han som satt på den hade en vågskål i sin hand.
6. Och jag hörde en röst mitt ibland de fyra varelserna säga: Ett mått* vete för en denar, och tre mått korn för en denar, och oljan och vinet får du inte skada. Upp. 9:4.
**Ett mått vete beräknades vara vad en man behövde till mat för dagen.*
7. Och då han bröt det fjärde sigillet, hörde jag den fjärde varelsens röst säga: Kom och se.
8. Och jag såg, och se, en blekgrön häst. Och han som satt på den hette

Döden, och dödsriket* följde med honom. Och åt dem gavs makt över fjärdedelen av jorden, till att döda med svärd och med hungersnöd och med död och genom de vilda djuren på jorden. *KXII: helvetet. Grek. Hades.

9. Och när han bröt det femte sigillet, såg jag under altaret deras själar, som hade blivit slaktade för Guds ords skull och för det vittnesbörd som de hade. Upp. 1:9, 20:4.

10. Och de ropade med hög röst och sa: Herre, *du som är* helig och sann. Hur länge dröjer du med att döma och utkräva hämnd för vårt blod på dem som bor på jorden?

11. Och åt var och en av dem gavs en vit dräkt, och de blev tillsagda att de skulle vila ännu en liten tid, till dess antalet hade blivit fullt av deras medtjänare och bröder, som skulle bli dödade liksom de *själva*. Upp. 3:5, 7:9f.

12. Och jag såg när han bröt det sjätte sigillet, och se, det blev en stor jordbävning, och solen blev svart som en sorgdräkt, och månen* blev som blod. Joel 2:10f. Joel 3:15. Matt. 24:29. Apg. 2:20. *Alt. övers. säck av hår.

13. Och himlens stjärnor föll ner till jorden, som när ett fikonträd fäller sina omogna fikon, när det skakas av en kraftig vind.

14. Och himlen försvann som när en bokrulle rullas ihop och alla berg och öar flyttades från sina platser. Ps. 102:27. Jes. 34:4.

15. Och kungarna på jorden och stormännen och de rika och befälhavarna och de mäktiga, och alla slavar och alla fria gömde sig i hålor och i bergsklyftor, Jes. 2:19.

16. och sa till bergen och klipporna: Fall över oss och göm oss för hans ansikte som sitter på tronen och för Lammets vrede. Hos. 10:8. Luk. 23:30. Upp. 9:6.

17. För hans vredes stora dag har kommit och vem kan *då* bestå?

7 Kapitlet

Guds tjänare tecknas med sigill. Den stora skarans lovsång.

Och efter detta såg jag fyra änglar stå vid jordens fyra hörn *och* hålla fast jordens fyra vindar, för att ingen vind skulle blåsa över jorden eller över havet eller mot något träd.

2. Och jag såg en annan ängel stiga upp från solens uppgång. Han hade den levande Gudens sigill* och ropade med hög röst till de fyra änglarna, åt vilka det var givet att skada jorden och havet. *KXII: insegel.

3. Och *han* sa: Skada inte jorden eller havet eller träden, förrän vi har märkt vår Guds tjänare med sigill på deras pannor. Hes. 9:4. Upp. 9:4.

4. Och jag hörde antalet av dem som var märkta med sigill, 144 000 märkta av alla Israels barns stammar. Upp. 14:1.

5. Av Juda stam 12 000 märkta med sigill, av Rubens stam 12 000 märkta med sigill, av Gads stam 12 000 märkta med sigill,

6. av Asers stam 12 000 märkta med sigill, av Naftali stam 12 000 märkta med sigill, av Manasses stam 12 000 märkta med sigill,

7. av Simeons stam 12 000 märkta med sigill, av Levi stam 12 000 märkta med sigill, av Isaskars stam 12 000 märkta med sigill,
8. av Sebulons stam 12 000 märkta med sigill, av Josefs stam 12 000 märkta med sigill, av Benjamins stam 12 000 märkta med sigill.
9. Därefter såg jag, och se, en stor skara som ingen kunde räkna, av alla folkslag* och stammar och länder och språk, stå inför tronen och inför Lammet, klädda i vita kläder och med palmkvistar i sina händer. Upp. 3:5f, 6:11. **KXII: hedningar.*
10. Och de ropade med hög röst och sa: Frälsningen tillhör vår Gud, som sitter på tronen, och Lammet.
11. Och alla änglarna stod runt omkring tronen och de äldste och de fyra varelserna, och de föll ner på sina ansikten inför tronen och tillbad Gud,
12. och sa: Amen. Lovet och priset och visheten och tacksägelsen och äran och makten och kraften tillhör vår Gud i evigheternas evigheter. Amen.
13. Då tog en av de äldste till orda och sa till mig: Vilka är dessa som är klädda i de vita kläderna? Och varifrån kommer de?
14. Och jag sa till honom: Herre, du vet det. Och han sa till mig: Dessa är de som kommer ur den stora vedermödan*, och de har tvättat sina kläder och gjort dem vita i Lammets blod. Hebr. 9:14. 1 Joh. 1:7. Upp. 1:5. **KXII: bedrövelsen.*
15. Därför är de inför Guds tron och tjänar honom dag och natt i hans tempel, och han som sitter på tronen ska slå upp sitt tabernakel över dem. Ps. 121:6. Jes. 4:5-6.
16. De ska inte längre hungra eller törsta, inte heller ska solen eller någon hetta falla på dem. Jes. 49:10.
17. För Lammet, mitt för tronen, ska vara deras herde* och leda dem till levande vattenkällor och Gud ska torka bort alla tårar från deras ögon. Ps. 23:1-2. Jes. 25:8. Upp. 21:4. **KXII: regera.*

8 Kapitlet

Det sjunde sigillet bryts. Johannes ser sju änglar med sina basuner. De fyra första basunerna.

Och när han bröt det sjunde sigillet, blev det tyst i himlen omkring en halv timme.
2. Och jag såg de sju änglarna som står inför Gud, och åt dem gavs sju basuner.
3. Och en annan ängel kom och ställde sig vid altaret, och han hade ett rökelsekar av guld, och åt honom gavs mycket rökelse, för att han skulle lägga det till alla de heligas böner på altaret av guld som *var* framför tronen. Upp. 5:8.
4. Och röken från rökelsen med de heligas böner steg från ängelns hand upp inför Gud. Ps. 141:2.
5. Och ängeln tog rökelsekaret och fyllde det med eld från altaret och kastade ner det på jorden. Och det blev dån, åska och blixtar och jordbävning.
6. Och de sju änglarna med de sju basunerna gjorde sig redo att blåsa i dem.
7. Och den förste ängeln blåste i

sin basun. Då kom det hagel och eld, blandat med blod, och det blev kastat ner på jorden, och tredjedelen av träden brändes upp, och allt grönt gräs brändes upp.
8. Och den andre ängeln blåste i sin basun, och något som liknade ett stort brinnande berg blev kastat i havet, och tredjedelen av havet blev blod.
9. Och tredjedelen av de skapade varelserna, som var i havet och som hade liv, dog, och tredjedelen av fartygen gick under.
10. Och den tredje ängeln blåste i sin basun, då föll från himlen en stor stjärna, brinnande som en fackla, och den föll ner över en tredjedel av floderna och vattenkällorna.
11. Och stjärnans namn kallas Malört, och tredjedelen av vattnet förvandlades till malört, och många människor dog av vattnet, därför att det hade blivit bittert.
12. Och den fjärde ängeln blåste i sin basun. Då träffades tredjedelen av solen och tredjedelen av månen och tredjedelen av stjärnorna, så att tredjedelen av dem förmörkades, och en tredjedel av dagen miste sitt ljus, och natten likaså.
13. Och jag såg och hörde en ängel, som flög fram mitt på himlen. Den sa med hög röst: Ve, ve, ve över dem som bor på jorden, för de återstående basunstötarna från de tre änglarna som kommer att blåsa i sina basuner. Upp. 9:11.

9 Kapitlet

Femte och sjätte basunen.

Och den femte ängeln blåste i sin basun. Och jag såg en stjärna, som hade fallit från himlen ner på jorden. Och åt honom gavs nyckeln till avgrundens brunn.
2. Och han öppnade avgrundens brunn, och en rök steg upp från brunnen som från en stor ugn och solen och luften förmörkades av röken från brunnen.
3. Och ur röken kom det ut gräshoppor på jorden och åt dem gavs makt, liksom skorpionerna på jorden har makt.
4. Och de blev tillsagda att de inte skulle skada gräset på jorden, inte heller något grönt, inte heller något träd, utan bara de människor som inte hade Guds sigill* på sina pannor. Hes. 9:4. Upp. 7:3.
**KXII: tecken.*
5. Och åt dem blev givet att de inte skulle döda dem, utan att de skulle plåga dem i fem månader. Och deras plåga *var* som plågan av en skorpion när den sticker en människa.
6. Och i de dagarna ska människorna söka döden men inte finna den, och de ska önska att få dö, men döden ska fly ifrån dem.
Jes. 2:19. Jer. 8:3. Hos. 10:8. Luk. 23:30. Upp. 6:16.
7. Och gräshopporna var till utseendet lik hästar, beredda till strid och på sina huvuden *hade de* något som liknade kronor av guld, och deras ansikten *var* såsom människors ansikten. 2 Mos. 10:4.
8. Och de hade hår som liknade

kvinnohår och deras tänder var såsom lejonens.
9. Och de hade pansar såsom pansar av järn och ljudet av deras vingar var som ljudet av vagnar med många hästar som stormar fram till strid.
10. Och de hade stjärtar som skorpioner och gaddar i deras stjärtar. Och deras makt *var* att skada människorna i fem månader.
11. Och de hade en kung över sig, avgrundens ängel, vars namn på hebreiska är Abaddon*. Men på grekiska har han namnet Apollyon*. *Namnen betyder fördärvaren.
12. Det första veropet är över. Se, det kommer ytterligare två andra verop efter detta. Upp. 8:13.
13. Och den sjätte ängeln blåste i sin basun och jag hörde en röst från de fyra hornen på guldaltaret, som är inför Gud,
14. säga till den sjätte ängeln, som hade basunen: Lös de fyra änglarna som är bundna vid den stora floden Eufrat.
15. Och de fyra änglarna släpptes lösa, de som för den timmen, den dagen, den månaden och det året var beredda till att döda tredjedelen av människorna.
16. Och antalet män i dessa ryttarhärar var två hundra miljoner, och jag hörde deras antal. Ps. 68:18. Dan. 7:10.
17. Och så här såg jag hästarna, och de som satt på dem i synen: De hade eldröda, mörkblå* och svavelgula pansar. Och hästarnas huvuden var såsom lejonens huvuden och ur deras munnar kom eld och rök och svavel. *KXII: gula.
18. Av dessa tre* dödades tredjedelen av människorna, av elden och röken och svavlet, som kom ur deras munnar. *KXII tillägger: plågor.
19. För deras makt låg i deras mun och i deras svansar, för deras svansar *var* lika ormar, och de hade huvuden, och med dem gjorde de skada.
20. Men resten av människorna, som inte hade blivit dödade av dessa plågor, omvände* sig inte från sina händers verk, så att de slutade tillbe onda andar** och avgudar av guld och silver och koppar och sten och trä, som varken kan se eller höra eller gå. *KXII: bättrade. Alt. övers. ändrade inte sinne, ångrade. **KXII: djävulskap.
21. Och inte heller omvände* de sig från sitt mördande eller från sina trolldomskonster eller från sin otukt eller från sina stölder. *KXII: gjorde inte bot. Alt. övers. ändrade inte sinne, ångrade.

10 Kapitlet

Johannes ser en ängel med regnbågen på sitt huvud och en bok i handen stå på havet och på jorden.

Och jag såg en annan väldig ängel komma ner från himlen klädd i ett moln och med en regnbåge över sitt huvud. Och hans ansikte var som solen och hans fötter som pelare av eld. Upp. 1:14-15.
2. Och han hade en liten öppen bok i sin hand, och han satte sin högra fot på havet och den vänstra på jorden,

3. och han ropade med hög röst, som *när* ett lejon ryter. Och när han ropade, talade de sju åskdundren med sina röster.
4. Och när de sju åskdundren hade talat med sina röster, skulle jag just skriva. Men då hörde jag en röst från himlen säga till mig: Försegla vad de sju åskdundren har talat, och skriv inte *ner* det. Dan. 8:26.
5. Och ängeln, som jag såg stå på havet och på jorden, lyfte sin hand upp mot himlen Dan. 12:7.
6. och svor vid honom som lever i evigheternas evigheter, han som har skapat himlen och det som finns i den, och jorden och det som finns på den, och havet och det som finns i det, att ingen tid ska vara mer,
7. utan i de dagar, då den sjunde ängelns röst hörs, när han ska blåsa i basunen, då ska Guds hemlighet vara fullbordad, som han har förkunnat för sina tjänare profeterna. Upp. 11:15.
8. Och den röst som jag hade hört från himlen talade åter till mig och sa: Gå och ta den lilla boken som är öppnad, ur handen på den ängel som står på havet och på jorden.
9. Då gick jag till ängeln och sa till honom: Ge mig den lilla boken. Och han sa till mig: Ta, och ät upp den, och den ska ge bitter smärta i din mage, men i din mun ska den vara söt som honung. Hes. 3:1-3.
10. Och jag tog den lilla boken ur ängelns hand och åt upp den, och i min mun var den söt som honung, men då jag hade ätit upp den, gav den bitter smärta i min mage.
11. Då sa han till mig: Du måste profetera på nytt över många folk och folkslag* och språk och kungar. **KXII: hedningar.*

11 Kapitlet

Guds tempel mäts. De två vittnena profeterar, dödas och står upp. Den sjunde basunen.

Och ett rör likt en stav gavs åt mig. Och ängeln* stod där och sa: Stå upp och mät Guds tempel och altaret och dem som tillber där inne. Hes. 40f.
**KXII utelämnar: Och ängeln stod.*

2. Men utelämna* templets yttre** förgård och mät den inte, för den är given åt hedningarna, och de ska trampa den heliga staden under sina fötter i fyrtiotvå månader.
Upp. 13:5. **KXII: kasta ut.*
***TR utgiven år 1550 och KXII: inre.*

3. Och jag ska anförtro åt mina två vittnen, och de ska profetera under 1 260 dagar, klädda i säcktyg.
Upp. 12:6.

4. Dessa är de två olivträden och de två ljusstakarna som står inför jordens Gud. Sak. 4:2f.
5. Och om någon vill skada dem så kommer det eld ur deras mun och förtär deras fiender. Och om någon vill skada dem måste han dödas på det sättet.
6. Dessa har makt att stänga himlen, så att det inte regnar under de dagar de profeterar, och de har makt över vattnen, att förvandla dem till blod, och att slå jorden med alla *slags* plågor så ofta de vill.
2 Mos. 7f. 1 Kon. 17:1.

7. Och när de har avslutat sitt vittnesbörd, ska vilddjuret som stiger upp ur avgrunden strida mot dem och besegra dem och döda dem.
Dan. 7:21. Upp. 13:1f, 17:8.
8. Och deras kroppar ska bli liggande på gatan i den stora staden som andligt talat heter Sodom och Egypten, där också vår Herre blev korsfäst. Jes. 1:9f.
9. Och *människorna* från folken, stammarna, språken och folkslagen* ska se deras döda kroppar i tre och en halv dag, och de ska inte tillåta att deras döda kroppar läggs i gravar. **KXII: hedningarna.*
10. Och de som bor på jorden ska glädja sig och jubla över dem och skicka gåvor till varandra, för dessa två profeter plågade dem som bor på jorden.
11. Men efter tre och en halv dag kom livsande från Gud in i dem, och de stod upp på sina fötter, och en stor förskräckelse kom över dem som såg dem.
12. Och de hörde en stark röst från himlen säga till dem: Kom hit upp. Och de steg upp till himlen i ett moln och deras fiender såg dem.
13. Och i samma stund blev det en stor jordbävning, och tiondelen av staden störtade samman. Och genom jordbävningen blev sju tusen människor dödade, och resten blev förskräckta och gav ära åt himlens Gud.
14. Det andra veropet är över. Se, det tredje veropet kommer snart.
Upp. 8:13, 9:12, 15:1.
15. Och den sjunde ängeln blåste i sin basun, och då hördes i himlen starka röster som sa: Denna världens riken tillhör nu vår Herre och hans Smorde* och han ska regera i evigheternas evigheter.
Upp. 10:7. **Kristus.*
16. Och de tjugofyra äldste, som sitter inför Gud på sina troner, föll ner på sina ansikten och tillbad Gud Upp. 4:4f, 5:8.
17. och sa: Vi tackar dig, Herre, Allsmäktige Gud, du som är och som var och som ska komma, för att du har tagit din stora makt *i besittning* och har regerat.
Upp. 1:4f, 4:8, 16:5.
18. Och folken* vredgades, men din vrede har kommit, och tiden då de döda ska dömas, och då du ska löna dina tjänare profeterna och de heliga och dem som fruktar ditt namn, de små och de stora, och fördärva dem som fördärvar jorden. Ps. 2:1f. **KXII: hedningarna.*
19. Och Guds tempel i himlen öppnades, och hans förbundsark blev synlig i hans tempel och det kom blixtar och dån och åska och jordbävning och stora hagel.
Upp. 15:5.

12 Kapitlet

Kvinnan och draken. Mikaels strid mot draken.

Och ett stort tecken visade sig i himlen: en kvinna klädd i solen och med månen under sina fötter och en krona av tolv stjärnor på sitt huvud,
2. och hon är havande. Hon ropar i födslosmärta och barnsnöd.
3. Och ett annat tecken visade sig

i himlen, och se, en stor röd drake som hade sju huvuden och tio horn, och på sina huvuden sju kronor.
4. Och hans stjärt drog med sig tredjedelen av himlens stjärnor och kastade ner dem på jorden. Och draken stod framför kvinnan som skulle föda, för att sluka hennes barn, så snart hon hade fött det.
5. Och hon födde ett barn, en son*, som ska regera över alla folk** med järnspira. Och hennes barn blev uppryckt till Gud och hans tron.
Ps. 2:9. Upp. 2:27, 19:15.
*Alt. övers. ett barn, en man. **KXII: hedningar.
6. Och kvinnan flydde ut i öknen, där hon har en plats som blivit beredd av Gud, för att hon där skulle förses med föda under 1 260 dagar. Upp. 11:3.
7. Och det blev en strid i himlen: Mikael och hans änglar stred mot draken, och draken och hans änglar stred. Dan. 10:13f, 12:1. Jud. 9.
8. Men de vann inte och deras plats fanns inte mer i himlen.
9. Och den store draken blev utkastad, den gamle ormen, som kallas Djävul och Satan, han som bedrar hela världen. Han blev nedkastad på jorden, och hans änglar blev också nedkastade med honom.
1 Mos. 3:1-4. Luk. 10:18. Joh. 12:31. Upp. 20:3.
10. Och jag hörde en stark röst i himlen, som sa: Nu har frälsningen och kraften och riket blivit vår Guds och makten hans Smordes. För våra bröders åklagare är nedkastad, han som dag och natt anklagade dem inför vår Gud.
Job 1:9, 2:5. Sak. 3:1. Upp. 11:15.
11. Och de övervann honom genom Lammets blod och genom sitt vittnesbörds ord, och de älskade inte *så* sitt liv, *att de drog sig undan* döden.
Rom. 8:33-37.
12. Gläd er därför, ni himlar och ni som bor i dem. Ve över jordens och havets invånare, för djävulen har kommit ner till er i stor vrede, eftersom han vet att hans tid är kort.
Ps. 96:11. Jes. 49:13. Upp. 8:13.
13. Och då draken såg att han var kastad till jorden, förföljde han kvinnan som hade fött pojken.
14. Men åt kvinnan gavs den stora örnens två vingar, för att hon skulle flyga ut i öknen till sin plats, där hon får sin föda en tid och tider och en halv tid, *borta* från ormens åsyn.
Dan. 12:7.
15. Och ormen sprutade ut vatten ur sin mun som en flod efter kvinnan, för att hon skulle föras bort med floden.
16. Men jorden hjälpte kvinnan, och öppnade sin mun och svalde floden som draken hade sprutat ut ur sin mun.
17. Och draken blev vred på kvinnan och gick bort för att strida mot de övriga av hennes barn*, de som håller Guds bud och har Jesu Kristi vittnesbörd. Joh. 5:10. *KXII: säd.
18. Och jag* stod på sanden vid havet. *KXII: han.

13 Kapitlet

De två vilddjuren.

Och jag såg ett vilddjur stiga upp ur havet. Det hade sju huvuden och tio horn, och på sina horn tio kronor och på sina huvuden det hädiska namnet. Dan. 7:7. Upp. 17:3f.

2. Och vilddjuret som jag såg var likt en leopard, och dess fötter var som en björns, och dess mun som ett lejons mun. Och draken gav det sin kraft och sin tron och stor makt. Upp. 12:9.
3. Och jag såg att ett av dess huvuden var liksom sårat till döds, men dess dödliga sår blev läkt. Och hela jorden förundrade sig över vilddjuret. Upp. 17:8.
4. Och de tillbad draken som hade gett vilddjuret makt, och de tillbad vilddjuret, och sa: Vem är lik vilddjuret? Vem förmår strida mot det? Upp. 18:18.
5. Och åt det gavs en mun till att tala stora ord och hädelser och det fick makt att hålla på under fyrtiotvå månader. Dan. 7:8-11. Dan. 11:36. Upp. 11:2.
6. Och det öppnade sin mun för att häda Gud, för att häda hans namn och hans tabernakel och dem som bor i himlen.
7. Och det blev givet åt det att strida mot de heliga och att besegra dem. Och åt det gavs makt över alla stammar och språk och folkslag*. Dan. 7:21. **KXII: hedningar.*
8. Och alla som bor på jorden ska tillbe det, de vilkas namn inte är skrivna i livets bok hos Lammet som har blivit slaktat från världens grundläggning. 2 Mos. 32:33. Fil. 4:3. Upp. 3:5, 17:8, 20:12, 21:27.
9. Den som har öra, han må höra. Upp. 2:7, 11, 17, 29.
10. Den som för bort någon i fångenskap, ska bli bortförd i fångenskap. Den som dödar med svärd, måste dödas med svärd. Här är de heligas uthållighet och tro. 1 Mos. 9:6. Jes. 33:1. Matt. 26:52. Upp. 14:12.
11. Och jag såg ett annat vilddjur stiga upp ur jorden, och det hade två horn som ett lamm men det talade som en drake.
12. Och det utövar det första vilddjurets hela makt inför det och får jorden och dem som bor på den att tillbe det första vilddjuret, vars dödliga sår blev läkt. Upp. 19:20.
13. Och det gör stora tecken, så att det till och med får eld att falla från himlen ner på jorden inför människornas åsyn. Matt. 24:24. 2 Thess. 2:9. Upp. 16:14.
14. Och det förför dem som bor på jorden genom de tecken som det har fått makt att göra inför vilddjuret, och säger till dem som bor på jorden att göra en bild åt vilddjuret, vilket var sårat av svärd men levde. 5 Mos. 13:1.
15. Och det fick makt att ge ande åt vilddjurets bild, så att vilddjurets bild också kunde tala och göra så att alla som inte tillbad vilddjurets bild skulle dödas.
16. Och det får alla, små och stora, rika och fattiga, fria och slavar, till att ta emot ett märke på sin högra hand eller på sina pannor,
17. så att ingen ska kunna köpa eller sälja, utom den som har märket eller vilddjurets namn eller dess namns tal. Upp. 14:9-11.
18. Här är visdomen. Den som har förstånd kan räkna ut vilddjurets tal, för det är en människas tal och dess tal är 666. Upp. 15:2, 17:9.

14 Kapitlet

Lammet med de tecknade på Sions berg. Ängeln med det eviga evangeliet. Stora straffdomar förkunnas. Babylons fall.

Och jag såg, och se, ett Lamm stod på Sions berg och tillsammans med det 144 000, som hade hans Faders namn skrivet på sina pannor. Upp. 7:4.

2. Och jag hörde ett ljud från himlen såsom bruset av väldiga vatten och såsom dånet av stark åska. Och jag hörde ljudet av harpospelare som spelade på sina harpor. Upp. 1:15, 5:8, 19:6.

3. Och de sjöng som om det var en ny sång inför tronen och inför de fyra varelserna och inför de äldste, och ingen kunde lära sig den sången, utom de 144 000, som var friköpta från jorden. Upp. 5:9.

4. Dessa är de som inte orenade sig med kvinnor, för de är rena*. Dessa är de som följer Lammet vart det än går. Dessa blev friköpta från människorna till en förstlingsfrukt åt Gud och Lammet. Rom. 8:23 1 Kor. 6:20. 2 Kor. 11:2. Jak. 1:18. Upp. 3:4.

**Alt. övers. orörd, oskuld.*

5. Och i deras mun har inget svek blivit funnet, för de är fläckfria inför Guds tron. Ps. 32:2. Sef. 3:13. Ef. 5:27.

6. Och jag såg en annan ängel flyga i mitten av himlen. Han hade ett evigt evangelium att förkunna för dem som bor på jorden och för alla folkslag* och stammar och språk och folk.

**KXII: hedningar.*

7. Han sa med hög röst: Frukta Gud och ge honom ära, för stunden har kommit för hans dom. Och tillbe honom som har gjort himlen och jorden och havet och vattenkällorna. 1 Mos. 1:1. Ps. 33:6, 124:8, 146:6. Apg. 14:15, 17:24.

8. Och en annan ängel följde efter och sa: Fallet, fallet är den stora staden Babylon, därför att hon har gett alla folk att dricka av sin otukts vredes vin. Jes. 21:9. Jer. 51:8. Upp. 18:2f.

9. Och en tredje ängel följde efter dem och sa med hög röst: Om någon tillber vilddjuret och dess bild och tar dess tecken på sin panna eller på sin hand,

10. så ska också han få dricka av Guds vredes vin, som är hällt oblandat i hans vredes bägare*. Och han ska bli plågad med eld och svavel inför de heliga änglarna och inför Lammet. Ps. 75:9. Jes. 34:10, 51:17. Jer. 25:15. Upp. 16:19, 19:3, 19:20.

**KXII: kalk.*

11. Och röken av deras plåga stiger upp i evigheternas evigheter, och de har ingen ro varken dag eller natt, de som tillber vilddjuret och dess bild och var och en som tar emot märket med dess namn. Upp. 20:10.

12. Här är de heligas uthållighet. Här *är* de som håller Guds bud och Jesu tro.

13. Och jag hörde en röst från himlen säga till mig: Skriv: Saliga *är* de döda, som dör i Herren härefter. Ja, säger Anden, de ska vila sig från sitt arbete, och deras gärningar följer efter dem. 1 Kor. 15:18. 1 Thess. 4:14.

14. Och jag såg, och se, ett vitt moln och på molnet satt en som liknade Människosonen. Han hade på sitt

huvud en guldkrona och i sin hand en vass lie. Hes. 1:26. Dan. 7:13. Upp. 1:13.
15. Och en annan ängel kom ut från templet och ropade med hög röst till honom som satt på molnet: Hugg till med din lie och skörda, för skördetiden har kommit för dig, för skörden på jorden har blivit mogen. Joel 3:13. Matt. 13:39.
16. Och han som satt på molnet högg till med sin lie på jorden, och jorden blev skördad.
17. Och en annan ängel kom ut från templet i himlen och han hade också en vass lie.
18. Och en annan ängel, som hade makt över elden, kom ut från altaret. Och han ropade med hög röst till honom som hade den vassa lien, och sa: Hugg till med din vassa lie och skörda druvklasarna på jorden, för dess druvor är mogna.
19. Och ängeln högg till med sin lie på jorden och skar ned jordens vinträd och kastade dem i Guds vredes stora vinpress. Upp. 19:15.
20. Och vinpressen blev trampad utanför staden, och blod kom ut från vinpressen ända upp till betslen på hästarna, på en sträcka av 1 600 stadier*. Jes. 63:3. Klag. 1:15.
**En stadie motsvarar ca 190 m.*

15 Kapitlet

Sju änglar med de sju sista plågorna. Moses och Lammets sång.

Och jag såg ett annat stort och förunderligt tecken i himlen: sju änglar, som hade de sju sista plågorna, för med dem är Guds vrede fullbordad. Upp. 11:14.
2. Och jag såg liksom ett glashav, blandat med eld, och dem som hade vunnit seger över vilddjuret och över dess bild och över dess märke och över dess namns tal stå på glashavet och de hade Guds harpor. Upp. 4:6.
3. Och de sjöng Moses, Guds tjänares, sång och Lammets sång, och sa: Stora och underbara är dina gärningar, Herre Gud, den Allsmäktige. Rättfärdiga och sanna är dina vägar, du de heligas konung. Ps. 111:2, 139:14, 145:17. Upp. 16:7.
4. Vem skulle inte frukta dig, Herre, och prisa ditt namn? För bara *du är* helig, och alla folk* ska komma och tillbe inför dig, för dina rättfärdiga domar har uppenbarats. Jes. 66:23. Jer. 10:7. **KXII: hedningar.*
5. Och därefter såg jag, och se, templet i himlen, vittnesbördets tabernakel, öppnades. Upp. 11:19.
6. Och de sju änglarna, som hade de sju plågorna, kom ut ur templet, klädda i rent och skinande linne och med bälten av guld spända kring bröstet. Upp. 1:13.
7. Och en av de fyra varelserna gav de sju änglarna sju skålar av guld, fulla av Guds vrede, han som lever i evigheternas evigheter.
8. Och templet blev uppfyllt av rök från Guds härlighet och från hans kraft, och ingen kunde gå in i templet förrän de sju plågorna som de sju änglarna hade var fullbordade. 2 Mos. 40:34. 1 Kon. 8:10. Jes. 6:4.

16 Kapitlet

De sju änglarna utgjuter Guds vredesskålar.

Och jag hörde en stark röst från templet säga till de sju änglarna: Gå ut och töm Guds vredesskålar över jorden.

2. Och den förste gick bort och tömde sin skål över jorden. Då slog det upp svåra och elakartade bölder på de människor som hade vilddjurets märke och *på* dem som tillbad dess bild. 2 Mos. 9:9f. Upp. 13:14-17.

3. Och den andre ängeln tömde sin skål över havet och det blev som blodet av en död och allt liv i havet dog. 2 Mos. 7:17-20.

4. Den tredje ängeln tömde sin skål över floderna och vattenkällorna och de blev till blod.

5. Och jag hörde vattnens* ängel säga: Rättfärdig är du, Herre, som är och som var, och den Helige**, att du har dömt så. Upp. 1:4-8, 4:8, 11:17.
**KXII utelämnar: vattnens.*
***Några utgåvor av TR har: som ska komma.*

6. För de har utgjutit heligas och profeters blod. Därför har du gett dem blod att dricka, för det är de värda. Matt. 23:34.

7. Och jag hörde en annan* från altaret säga: Ja, Herre Gud, den Allsmäktige, sanna och rättfärdiga *är* dina domar. Upp. 15:3.
**KXII tillägger: ängel.*

8. Och den fjärde ängeln tömde sin skål över solen och den fick makt att bränna människorna med eld.

9. Och människorna blev brända av stark hetta, men de hädade Guds namn, han som har makt över dessa plågor, och de omvände* sig inte så att de gav honom äran.
**KXII: gjorde ingen syndabättring. Alt. övers. ändrade inte sinne, ångrade.*

10. Och den femte ängeln tömde sin skål över vilddjurets tron, och dess rike lades i mörker och de bet sig i tungan av smärtan.

11. Och de hädade Gud i himlen för sina plågor och sina bölder, men omvände* sig inte från sina gärningar.
**KXII: bättrade. Alt. övers. ändrade inte sinne, ångrade.*

12. Och den sjätte ängeln tömde sin skål över den stora floden Eufrat och dess vatten torkade ut, för att vägen skulle beredas för kungarna från östern.

13. Och jag såg tre orena andar som liknade paddor *komma* ut ur drakens mun och ut ur vilddjurets mun och ut ur den falske profetens mun.

14. För de är onda andar* som gör tecken, vilka går ut till kungarna på jorden och till hela världen, för att samla dem till strid på Guds, den Allsmäktiges, stora dag.
2 Thess. 2:9. Upp. 13:13. **KXII: djävulens andar.*

15. Se, jag kommer som en tjuv. Salig *är* den som vakar och bevarar sina kläder, så att han inte går naken och de får se hans skam.
Matt. 24:44. Luk. 12:39. 1 Thess. 5:2. 2 Petr. 3:10. Upp. 3:3f.

16. Och han församlade dem till den plats som på hebreiska heter Armageddon.

17. Och den sjunde ängeln tömde sin skål ut i luften och en stark röst kom ut från templet i himlen, från tronen, som sa: Det har skett.
Upp. 21:6.

18. Och det kom dån och åska och blixtar och en stor jordbävning, en så kraftig och stor jordbävning, att något liknande inte hade förekommit sedan människorna blev till på jorden. Upp. 8:5.
19. Och den stora staden rämnade i tre delar, och folkens städer störtade samman, och det stora Babylon kom i åminnelse inför Gud, så att han räckte det bägaren* med sin glödande vredes vin.
Jes. 51:22-23. Jer. 25:15-16. Upp. 14:8-10, 18:5. **KXII: kalken.*
20. Och alla öar flydde och bergen fanns inte mer. Upp. 6:14.
21. Och stora hagel, tunga som en talent*, föll ner från himlen på människorna, och människorna hädade Gud för plågan av haglet, för den plågan var mycket stor.
Upp. 11:19. **En talent vägde ungefär 30 kg.*

17 Kapitlet

Skökan på vilddjuret. Lammets seger.

Och en av de sju änglarna som hade de sju skålarna kom och talade med mig och sa till mig: Kom hit, jag ska visa dig domen över den stora skökan som sitter på många vatten, Nah. 3:4.
2. med vilken kungarna på jorden har bedrivit otukt och av hennes otukts vin har de som bor på jorden blivit druckna. Jer. 51:7. Upp. 14:8, 18:3f.
3. Och han förde mig i Anden bort till en öken, och jag såg en kvinna sitta på ett scharlakansrött vilddjur, som var fullt med hädiska namn, det hade sju huvuden och tio horn. Upp. 13:1.
4. Och kvinnan var klädd i purpur och scharlakan och smyckad med guld och ädelstenar och pärlor. I sin hand hade hon en bägare* av guld, full av skändligheter** och smuts från hennes otukt. Upp. 18:16.
**KXII: kalk. **Något som är avskyvärt.*
5. På hennes panna var skrivet ett namn: Hemlighet, det stora Babylon, modern till skökorna och till skändligheterna på jorden.
2 Thess. 2:7.
6. Och jag såg kvinnan vara drucken av de heligas blod och av Jesu martyrers* blod. Och när jag såg henne häpnade jag, med stor förundran. Upp. 18:24. **KXII: vittnens.*
7. Men ängeln sa till mig: Varför förundrade du dig? Jag ska tala om för dig hemligheten med kvinnan och vilddjuret som bär henne, det som har de sju huvudena och de tio hornen.
8. Vilddjuret som du har sett, det har varit och är inte mer, men det ska stiga upp ur avgrunden och gå bort till fördärvet. Och de som bor på jorden ska förundra sig, de vilkas namn inte är skrivna i livets bok från världens grundläggning, när de ser vilddjuret som har varit och inte är, och som ändå är.
2 Mos. 32:32. Fil. 4:3. Upp. 3:5. Upp. 13:3, 20:12.
9. Detta är det sinne som ger vishet. De sju huvudena är sju berg som kvinnan sitter på. Upp. 13:18.
10. Och det finns sju kungar, fem har fallit, och en är *och* den andre har ännu inte kommit, och när han kommer får han bli kvar bara en kort tid.
11. Och vilddjuret som har varit och inte är, han är den åttonde

och ändå av de sju, och går till fördärvet.
12. Och de tio horn som du såg är tio kungar som ännu inte har fått något rike, men som för en stund ska få makt som kungar tillsammans med vilddjuret. Dan. 7:20.
13. Dessa har alla ett och samma sinne och ska ge sin kraft och makt åt vilddjuret.
14. De ska strida mot Lammet men Lammet ska besegra dem, eftersom han är herrarnas Herre och konungarnas Konung och de som är med honom *är* de kallade, utvalda och trogna. 1 Tim. 6:15. Upp. 16:14, 19:16.
15. Och han sa till mig: Vattnen som du såg, där skökan sitter, är folk och skaror och länder* och språk. Jes. 8:7. **KXII: hedningar.*
16. Och de tio horn som du har sett på vilddjuret, de ska hata skökan och göra henne öde och naken, och de ska äta hennes kött och bränna upp henne i eld. Upp. 18:8.
17. För Gud har ingett i deras hjärtan att utföra hans plan och handla i ett och samma sinne och att ge deras rike åt vilddjuret, tills Guds ord har gått i uppfyllelse. Upp. 16:16.
18. Och kvinnan som du har sett är den stora staden som regerar över jordens kungar.

18 Kapitlet

Babylons fall.

Och därefter såg jag en annan ängel komma ner från himlen, som hade stor makt, och jorden blev upplyst av hans härlighet.
2. Och han ropade mäktigt med stark röst, och sa: Fallet, fallet är det stora Babylon. För det har blivit en boning för demoner och ett förvar för alla orena andar och en bur för alla orena och avskyvärda fåglar. Jes. 13:21, 21:9, 34:11-14. Jer. 50:39, 51:8f.
3. För alla folk* har druckit av hennes otukts vredesvin och kungarna på jorden har bedrivit otukt med henne, och köpmännen på jorden har blivit rika genom överflödet av hennes lyx**. Upp. 14:8. Upp. 17:2. **KXII: hedningar. **KXII: stora vällust.*
4. Och jag hörde en annan röst från himlen säga: Gå ut från henne, mitt folk, så att ni inte blir delaktiga i hennes synder, och för att ni inte ska få del av hennes plågor. 1 Mos. 19:12. Jes. 48:20, 52:11. Jer. 50:8, 51:6f. 2 Kor. 6:17.
5. För hennes synder har nått ända upp till himlen och Gud har kommit ihåg hennes orättfärdiga gärningar.
6. Ge tillbaka åt henne såsom också hon gav åt er och fördubbla åt henne dubbelt för hennes gärningar. Blanda dubbelt åt henne i samma bägare* som hon blandade i. Ps. 137:8. Jer. 50:15. Upp. 14:10. **KXII: kalk.*
7. Så mycket hon har ärat sig själv och levt i lyx*, så mycket plåga och sorg ska ni ge åt henne. För hon säger i sitt hjärta: Jag sitter som en drottning och jag är inte änka och jag ska aldrig se någon sorg. Jes. 47:8. **KXII: vällust.*
8. Därför ska hennes plågor komma på en dag: död och sorg och hungersnöd, och hon ska brännas upp i eld. För mäktig *är* Herren Gud som dömer* henne. 2 Thess. 2:8. Upp. 17:16. **KXII: ska döma.*
9. Och jordens kungar som har levt

i otukt med henne och levt i lyx*, ska gråta och klaga över henne, då de får se röken när hon brinner.
Hes. 26:16. Upp. 17:2. **KXII: vällust.*

10. De ska stå långt ifrån, av fruktan för hennes plåga och säga: Ve, ve den stora staden Babylon, den starka staden! För på en enda timme har din dom kommit.
Jes. 21:9.

11. Och köpmännen på jorden ska gråta och sörja över henne, därför att ingen längre köper deras varor.
Hes. 27:36.

12. Varor av guld och silver och ädelstenar och pärlor och fint linne* och purpur och silke och scharlakan, och alla slags välluktande träslag, och alla slags föremål av elfenben,* och alla slags föremål av dyrbaraste trä, och av koppar och järn och marmor,
**KXII utelämnar: fint linne, alla slags föremål av elfenben.*

13. och kanel och kryddor och salva och rökelse och vin och olja och fint mjöl och vete och boskap och får och hästar och vagnar och slavar* och människosjälar. Hes. 27:13.
**KXII: kroppar.*

14. Och den frukt som din själ längtade efter har du gått miste om, och all prakt och glans har du förlorat och du ska aldrig mer finna den.

15. Köpmännen som hade dessa varor och som blivit rika genom henne, ska stå långt ifrån, av fruktan för hennes plåga, gråtande och sörjande,

16. och säga: Ve, ve den stora staden, som var klädd i fint linne och purpur och scharlakan, och som var smyckad med guld och ädelstenar och pärlor. Upp. 17:4.

17. För på en enda timme har denna stora rikedom ödelagts. Och alla skeppare och alla de som reser med skepp, och sjömän och alla som arbetar till sjöss, stod på avstånd
Jes. 23:14. Hes. 27:29.

18. och ropade, då de såg röken från hennes brand och sa: Var *finns* den stora stadens like? Jes. 34:10. Upp. 13:4.

19. Och de strödde jord på sina huvuden och ropade, gråtande och sörjande, och sa: Ve, ve den stora staden, i vilken alla de som hade skepp på havet blev rika av hennes dyrbarheter, för på en enda stund har den blivit ödelagd. Jos. 7:6. Job 2:12.

20. Gläd dig över henne du himmel och ni heliga apostlar och profeter, för Gud har utkrävt *en* rättvis hämnd *för* er på henne. Jes. 44:23.
Jes. 49:13. Jer. 51:48. Upp. 19:2.

21. Och en väldig ängel tog upp en sten, stor som en kvarnsten, och kastade den i havet och sa: Så ska Babylon, den stora staden, med våldsam kraft störtas ner och man ska aldrig mer finna den. Jer. 51:64.

22. Och ljudet av harpospelare och sångare och flöjtblåsare och trumpetare ska aldrig mer höras i dig, och ingen hantverkare av något slag ska mer finnas i dig, och ljudet av en kvarn ska aldrig mer höras i dig.
Jes. 24:8. Jer. 25:10. Hes. 26:13.

23. Och ljuset från en ljusstake ska aldrig mer lysa i dig, och brudgums och bruds röst ska aldrig mer höras i dig, för dina köpmän var furstar på jorden, och genom din trolldom blev alla folk* förförda. Jes. 23:8.
Jer. 7:34, 16:9, 25:10. **KXII: hedningarna.*

24. Och i henne fanns blodet från profeter och heliga och från alla dem som blivit slaktade på jorden.
Upp. 17:6.

19 Kapitlet

Guds lov för Babylons fall och Lammets bröllop. Kristi strid och seger.

Och efter detta hörde jag* ett mäktigt brus från en stor skara i himlen, som sa: Halleluja! Frälsningen och äran och priset och makten *tillhör* Herren vår Gud.
Upp. 7:10. **KXII: såsom.*

2. För sanna och rätta är hans domar, för han har dömt den stora skökan, som med sin otukt har fördärvat jorden och han har utkrävt hämnd för sina tjänares blod ur hennes hand. 5 Mos. 32:43. Upp. 16:7, 18:20.

3. Och igen sa de: Halleluja! Och röken från henne stiger upp i evigheternas evigheter. Jes. 34:10. Upp. 14:11, 18:9f.

4. Och de tjugofyra äldste och de fyra varelserna föll ner och tillbad Gud, som sitter på tronen, och sa: Amen! Halleluja! Upp. 4:4.

5. Och ut från tronen kom en röst, som sa: Lova vår Gud, ni alla hans tjänare och ni som fruktar honom, både små och stora.

6. Och jag hörde liksom ett brus av en stor skara och liksom dånet av väldiga vatten och liksom mullret av starkt åskdunder, som sa: Halleluja! För Herren Gud, den Allsmäktige, regerar. Upp. 11:15-17. Upp. 12:10.

7. Låt oss glädjas och fröjdas och ge honom äran. För Lammets bröllop har kommit och hans hustru har gjort sig redo. Matt. 22:2, 25:10.

8. Och hon har fått fint linne, rent och skinande att klä sig i, för det fina linnet är de heligas rättfärdiga gärningar*. Ps. 45:14-15. Hes. 16:10.
**KXII: rättfärdighet.*

9. Och han sa till mig: Skriv: Saliga *är* de som är kallade till Lammets bröllopsmåltid. Och han sa till mig: Dessa är Guds sanna ord. Luk. 14:16.

10. Och jag föll ner för hans fötter för att tillbe honom, men han sa till mig: Se till *att du* inte *gör det*. Jag är medtjänare till dig och dina bröder, de som har Jesu vittnesbörd. Tillbe Gud, för Jesu vittnesbörd är profetians ande.
Apg. 10:26, 14:15. Upp. 22:8-9.

11. Och jag såg himlen öppen, och se, en vit häst och den som satt på den heter Trofast och Sann, och han dömer och strider i rättfärdighet. Upp. 3:14, 6:2.

12. Och hans ögon *var* som eldslågor och på hans huvud *var* många kronor. Och han hade ett namn skrivet som ingen känner utom han själv. Upp. 1:14, 2:18.

13. Och *han var* klädd i en mantel som var doppad i blod och hans namn är Guds Ord. Jes. 63:2. Joh. 1:1. 1 Joh. 1:1, 5:7.

14. Och härarna i himlen följde honom på vita hästar, klädda i fint linne, vitt och rent. Matt. 28:3. Upp. 4:4.

15. Och ut ur hans mun kom ett skarpt* svärd, för att han med det skulle slå folken**. Och han ska styra dem med järnspira, och han trampar Guds, den Allsmäktiges, glödande vredes vinpress.
Ps. 2:9. Jes. 11:4, 63:3. 2 Thess. 2:8, Upp. 1:16, 2:16f, 12:5, 14:19-20.
**KXII tillägger: tveeggat. **KXII: hedningarna.*

16. Och han har ett namn skrivet på sina kläder och på sin höft:

Konungarnas Konung och herrarnas Herre. 1 Tim. 6:15. Upp. 17:14.
17. Och jag såg en ängel stå i solen, och han ropade med hög röst och sa till alla fåglarna, som flög över mitten av himlen: Kom och församla er till den store Gudens måltid, Jer. 12:9. Hes. 39:17.
18. så ska ni få äta kungars kött och befälhavares kött och mäktiga mäns kött och hästars kött och av deras som sitter på dem, och kött av alla, både fria och slavar, både små och stora.
19. Och jag såg vilddjuret och jordens kungar och deras härar församlade till strid mot honom som satt på hästen och mot hans här.
20. Och vilddjuret blev gripet tillsammans med den falske profeten som hade gjort tecken inför honom, genom vilka han hade förfört dem som tog vilddjurets märke och dem som tillbad dess bild. De kastades båda levande i den brinnande sjön som brinner med svavel. 5 Mos. 13:1. Dan. 7:11. Matt. 24:24. Upp. 13:12, 14:10, 20:10.
21. Och de övriga dödades med svärdet, som gick ut ur munnen på honom som satt på hästen. Och alla fåglarna blev mättade av deras kött.

20 Kapitlet

Satan blir bunden i tusen år. De troende regerar med Kristus. Satan åter lös. Domen.

Och jag såg en ängel komma ner från himlen, han hade nyckeln till avgrunden och en stor kedja i sin hand. Upp. 1:18.
2. Och han grep draken, den gamle ormen, som är Djävulen och Satan och band honom för tusen år, 2 Petr. 2:4. Upp. 12:9.
3. och kastade honom i avgrunden och stängde igen för honom och förseglade den över honom, för att han inte längre skulle förföra folken*, förrän de tusen åren hade gått. Och efter det måste han släppas lös för en kort tid. **KXII: hedningarna.*
4. Och jag såg troner och de *som* satt på dem fick rätt att döma. Och jag såg själarna av dem som halshuggits för Jesu vittnesbörds och för Guds ords skull, och som inte hade tillbett vilddjuret, inte heller dess bild och som inte hade tagit märket på sin panna eller sin hand. Och de levde och regerade med Kristus i tusen år. Dan. 7:9. Matt. 19:28. Luk. 22:30. Rom. 8:17. 1 Kor. 6:2-3. 2 Tim. 2:12. Upp. 6:9-11.
5. Men resten av de döda blev inte levande igen, förrän de tusen åren hade gått. Detta är den första uppståndelsen.
6. Salig och helig *är* den som har del i den första uppståndelsen. Över dem har den andra döden ingen makt, utan de ska vara Guds och Kristi präster, och ska regera med honom i tusen år.
7. Och när de tusen åren har gått, ska Satan släppas lös ur sitt fängelse,
8. och han ska gå ut för att förföra folken* vid jordens fyra hörn, Gog och Magog, för att församla dem till strid, *och* deras antal *är* som sanden i havet. Hes. 38:2, 39:1. Upp. 16:14. **KXII: hedningarna.*
9. De drog upp över jordens vidd och omringade de heligas läger och den älskade staden. Men eld

från Gud föll ner från himlen och förtärde dem. Dan. 7:11.
10. Och Djävulen som hade bedragit dem blev kastad i sjön av eld och svavel, där vilddjuret och den falske profeten *är*. Och de ska plågas dag och natt i evigheternas evigheter.
Upp. 14:10-11, 19:20.
11. Och jag såg en stor vit tron och honom som satt på den. För hans ansikte flydde jord och himmel, och det fanns ingen plats för dem.
12. Och jag såg de döda, små och stora, stå inför Gud och böcker öppnades och ännu en bok öppnades, det var livets bok. Och de döda blev dömda enligt vad som stod skrivet i böckerna, efter sina gärningar. 2 Mos. 32:32.
Ps. 62:13, 69:29. Jer. 17:10, 32:19.
Dan. 7:10. Matt. 16:27. Rom. 2:6, 14:12.
2 Kor. 5:10. Gal. 6:5. Fil. 4:3. Upp. 2:23, 3:5.
Upp. 13:8, 21:27, 22:12.
13. Och havet gav igen de döda som var i det, och döden och dödsriket* gav igen de döda som var i dem, och var och en dömdes efter sina gärningar. **KXII: helvetet. Grek. Hades.*
14. Och döden och dödsriket* kastades i den brinnande sjön. Detta är den andra döden. 1 Kor. 15:26.
1 Kor. 15: 54-55. Upp. 2:11. **KXII: helvetet. Grek. Hades.*
15. Och var och en som inte fanns skriven i livets bok, kastades i den brinnande sjön.

21 Kapitlet

En ny himmel och en ny jord. Det nya Jerusalems härlighet.

Och jag såg en ny himmel och en ny jord. För den första himlen och den första jorden hade försvunnit och havet fanns inte mer. Jes. 65:17, 66:22. 2 Petr. 3:13.
2. Och jag, Johannes, såg den heliga staden, det nya Jerusalem, komma ner från himlen, från Gud, redo som en brud smyckad för sin brudgum.
2 Kor. 11:2. Gal. 4:26.
Hebr. 11:10, 12:22, 13:14.
3. Och jag hörde en stark röst från himlen säga: Se, Guds tabernakel *är* bland människorna, och han ska bo hos dem, och de ska vara hans folk, och Gud själv ska vara med dem *och vara* deras Gud. Hes. 43:7.
4. Och Gud ska torka bort alla tårar från deras ögon. Och döden ska inte vara mer, inte heller sorg, inte heller gråt, *och* ingen smärta ska finnas mer, för det som förr var är borta.
Jes. 25:8, 35:10.
1 Kor. 15:26, 54. Upp. 7:17.
5. Och han som satt på tronen, sa: Se, jag gör allting nytt. Och han sa till mig: Skriv, för dessa ord är sanna och trovärdiga. Jes. 43:19.
2 Kor. 5:17. Upp. 19:9.
6. Och han sa till mig: Det har skett. Jag är Alfa och Omega*, begynnelsen och änden. Åt den som törstar ska jag fritt och för intet ge ur källan med livets vatten. Jes. 12:3, 41:4, 44:6, 55:1. Joh. 4:10-14.
Joh. 7:37. Upp. 1:8f, 22:13f. **Se not Upp. 1:8.*
7. Den som segrar ska ärva allt detta, och jag ska vara hans Gud, och han ska vara min son.
Sak. 8:8. Hebr. 8:10.
8. Men de fega och de otroende* och de avskyvärda samt mördare och otuktiga och trollkarlar och avgudadyrkare och alla lögnare ska få sin del i den sjö som brinner med eld och svavel, som är den andra döden. 1 Kor. 6:9. Gal. 5:21. Ef. 5:5.
1 Tim. 1:9. Upp. 20:14-15, 22:15. **KXII: otrogna.*

9. Och till mig kom en av de sju änglarna som hade de sju skålarna fulla med de sju sista plågorna, och han talade med mig och sa: Kom hit, jag ska visa dig bruden, Lammets hustru. Upp. 15:1, 19:7.
10. Och han förde mig i anden upp på ett stort och högt berg och visade mig den stora staden, det heliga Jerusalem, som kom ner från himlen, från Gud, Hebr. 12:22, 13:14.
11. och den hade Guds härlighet, och dess ljus var som den dyrbaraste ädelsten, som en kristallklar jaspis.
12. Och den hade en stor och hög mur med tolv portar, och vid portarna tolv änglar och namn inskrivna, vilka är namnen på Israels söners tolv stammar. Hes. 48:31.
13. Tre portar mot öst, tre portar mot norr, tre portar mot söder och tre portar mot väst.
14. Och stadsmuren hade tolv fundament och på dem stod namnen på Lammets tolv apostlar. Matt. 16:18. Ef. 2:19-20.
15. Och han som talade med mig hade ett vassrör av guld, för att mäta staden och dess portar och dess mur. Hes. 40:3. Sak. 2:1.
16. Och staden ligger i fyrkant och dess längd är lika stor som bredden. Och han mätte staden med röret, 12000 stadier*. Längden och bredden och höjden var lika.
**En grekisk stadie var ca. 192 meter, en romersk var ca. 185 meter, vilket här motsvarar mer än 2 200 km.*
17. Han mätte också dess mur, 144 alnar* efter människors mått, som är en ängels. **En grekisk aln är något kortare än en halv meter.*
18. Och dess mur var byggd av jaspis, och staden var av rent guld, likt rent glas.
19. Och stadsmurens grundstenar var prydda med alla slags ädelstenar. Den första grundstenen var en jaspis, den andra en safir, den tredje en kalcedon, den fjärde en smaragd,
20. den femte en sardonyx, den sjätte en karneol*, den sjunde en krysolit, den åttonde en beryll, den nionde en topas, den tionde en krysopras, den elfte en hyacint, den tolfte en ametist. **KXII: sarder.*
21. Och de tolv portarna *var* tolv pärlor. Var port för sig var av en pärla. Och stadens gata *var* av rent guld som genomskinligt glas.
22. Och jag såg inget tempel i den, för Herren Gud, den Allsmäktige, och Lammet är dess tempel.
23. Och staden behöver inte sol eller måne, för att skina i den, för Guds härlighet lyser upp den och dess ljus *är* Lammet. Jes. 60:19. Sak. 14:7. Upp. 22:5.
24. Och folken* som blivit frälsta ska vandra i dess ljus och kungarna på jorden ska föra sin härlighet och ära in i den. Jes. 60:3f. **KXII: hedningarna.*
25. Och dess portar ska aldrig stängas om dagen, för ingen natt ska vara där. Jes. 60:11f.
26. Och de ska föra folkens* härlighet och ära in i den. Jes. 66:12. **KXII: hedningarnas.*
27. Och aldrig någonsin ska något komma in i den som gör den oren, inte heller *den* som gör *något* som är avskyvärt* eller ljuger, utan bara de som är skrivna i livets bok *hos* Lammet. 2 Mos. 32:32. Ps. 69:29. Jes. 35:8. Joel 3:17. Fil. 4:3. Upp. 3:5, 13:8, 20:12, 22:15.
**KXII: gör styggelse.*

22 Kapitlet

Floden med livets vatten. Livets träd. Kristi snara återkomst. Profetians ord i denna bok.

Och han visade mig en ren flod med livets vatten, klar som kristall. Den går ut från Guds och Lammets tron. Hes. 47:1. Sak. 14:8.

2. Mitt på stadens gata och på båda sidor om floden *står* livets träd, som bär tolv skördar. Varje månad bär det frukt, och trädets löv *tjänar* till läkedom åt folken*. 1 Mos. 2:9. Hes. 47:12. Upp. 2:7. **KXII: hedningarna.*

3. Och ingen förbannelse ska finnas mer, utan Guds och Lammets tron ska vara i den och hans tjänare ska tjäna honom. Sak. 14:11.

4. Och de ska se hans ansikte och hans namn *ska vara* på deras pannor. Matt. 5:8. 1 Kor. 13:12. 1 Joh. 3:2. Upp. 3:12.

5. Och ingen natt ska vara där* och de behöver ingen lampa, inte heller solens ljus, för Herren Gud ska lysa över dem och de ska regera i evigheternas evigheter. Ps. 36:10. Jes. 60:19-20.Sak. 14:6-7. Upp. 21:23. **KXII: mer.*

6. Och han sa till mig: Dessa ord är trovärdiga och sanna. Och Herren, de heliga profeternas Gud, har sänt sin ängel för att visa sina tjänare vad som snart måste ske. Upp. 1:1. Upp. 19:9, 21:5.

7. Se, jag kommer snart. Salig är den som håller profetians ord i denna bok. Upp. 1:3, 3:11.

8. Och jag, Johannes, är den som såg och hörde detta. Och när jag hade hört och sett det, föll jag ner för att tillbe framför fötterna på den ängel som visat mig detta.

9. Men han sa till mig: Se till *att du* inte *gör det*! För jag är medtjänare till dig och till dina bröder, profeterna, och till dem som håller orden i denna bok. Tillbe Gud! Apg. 10:26, 14:14-15. Upp. 19:10.

10. Och han sa till mig: Försegla inte profetians ord i denna bok, för tiden är nära. Dan. 8:26, 12:4. Upp. 1:3.

11. Den som gör orätt han fortsätter att göra orätt, och den som är oren han fortsätter att vara oren. Och den som är rättfärdig han fortsätter att vara rättfärdig och den som är helig han fortsätter att vara helig. 2 Tim. 3:13.

12. Och se, jag kommer snart och har min lön med mig för att ge åt var och en efter hans gärningar. Jes. 40:10, 62:11. Upp. 20:12.

13. Jag är Alfa och Omega, begynnelsen och änden, den förste och den siste. Jes. 41:4, 44:6, 48:12. Upp. 1:4-11, 21:6.

14. Saliga är de som håller hans bud, så att de får rätt till livets träd och får gå in genom portarna i staden. 1 Joh. 3:23.

15. Men utanför är hundarna och trollkarlarna och de otuktiga och mördarna och avgudadyrkarna och alla de som älskar lögnen och håller sig till *den*. 1 Kor. 6:10. Ef. 5:5. Fil. 3:2. Kol. 3:5-6. Upp. 21:8f.

16. Jag, Jesus, har sänt min ängel för att han skulle vittna för er om detta i församlingarna. Jag är Davids rot och ättling, *och* den klara morgonstjärnan. 4 Mos. 24:17. Jes. 11:10. Rom. 15:12. 2 Petr. 1:19. Upp. 1:1. Upp. 5:5.

17. Och Anden och bruden säger: Kom! Och den som hör det ska säga: Kom! Och låt honom som törstar komma. Och den som vill

får fritt ta av livets vatten.
Jes. 55:1. Joh. 7:37. Upp. 21:6.
18. För jag försäkrar var och en som
hör profetians ord i denna bok: Om
någon lägger *något* till detta, så ska
Gud på honom lägga de plågor som
är skrivna i denna bok.
5 Mos. 4:2. Ords. 30:6.
19. Och om någon tar bort *något*
från orden i denna profetias bok,
ska Gud ta bort hans del från livets
bok och från den heliga staden och
från det som är skrivet i denna bok.
2 Mos. 32:33. Ps. 69:29.
Upp. 3:5, 13:8, 17:8, 20:12, 21:27.
20. Han som betygar detta säger: Ja,
jag kommer snart. Amen. Ja, kom,
Herre Jesus!
21. Vår Herre Jesu Kristi nåd *vare*
med er alla. Amen.